LETTERLIJKE EN PRACTICALE VERKLARING VAN HET

NIEUWE TESTAMENT

DE BRIEF AAN DE HEBREEËN, blz. 2

DE BRIEF VAN JAKOBUS, blz. 139

DE EERSTE BRIEF VAN PETRUS, blz. 199

DE TWEEDE BRIEF VAN PETRUS, Blz. 262

DOOR

MATTHEW HENRY

OPNIEUW UIT HET ENGELSCH VERTAALD.

VERMEERDERD MET EEN VOORREDE VAN DR. H. BAVINCK
TWEEDE DRUK.

UITGAVE VAN J. H. KOK TE KAMPEN.

STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG
2014

DE BRIEF AAN DE HEBREEËN

EEN VERKLARING MET

PRAKTISCHE OPMERKINGEN VAN DE BRIEF AAN DE HEBREEËN.

Ten aanzien van dezen brief moeten wij onderzoek doen, naar:
I. Zijn Goddelijk gezag;want dit is in twijfelgetrokken door sommigen, wier ontstelde ogen het licht niet verdragen konden, of wier dwalingen er door weerlegd werden; zoals de Arianen, die de Godheid en zelfstandigheid van Christus ontkenden; en de Socinianen, die zijn voldoening loochenden. Maar ongeacht al de pogingen van zulke mensen om dezen brief van zijn aanzien te beroven, schittert zijn Goddelijke oorsprong met zulke sterke en onomwolkte stralen, dat ieder onbevooroordeelde hem erkent als een voortreffelijk deel van de canon der Schriften. De Goddelijkheid van het onderwerp, de voortreffelijkheid van de stijl, de uitnemendheid van de inhoud, de overeenstemming van dit deel der Schrift met de overige en de algemene aanneming door de kerk van God van alle eeuwen, zijn zo vele bewijzen voor zijn Goddelijk gezag.

II. De Goddelijke schrijver van deze brief. Daaromtrent zijn wij niet zo zeker. Hij draagt niemands naam in het opschrift, zoals de overige brieven doen, en er is enig geschil tussen de geleerden over de vraag, aan wie wij hem moeten toekennen. Sommigen hebben Clemens van Rome genoemd; anderen Lukas; velen Barnabas, menende dat de stijl en de wijze van uitdrukking zeer in de geest zijn van die ijverige, fors-optredenden en levendig-gevoelende man, die Barnabas getoond heeft te zijn, in hetgeen wij van hem lezen in de Handelingen der Apostelen. Een der oude kerkvaders haalt een gezegde uit dezen brief aan als het woord van Barnabas. Maar over het algemeen wordt hij toegeschreven aan Paulus, en sommige latere afschriften en vertalingen hebben Paulus' naam in het opschrift gesteld. In de eerste tijden werd hij algemeen aan Paulus toegeschreven, omdat stijl en vorm zo goed overeenkomen met zijn geest, en hij een man was met een helder hoofd en een warm hart, wiens voornaamste bedoeling en poging was Christus te verheerlijken.
Sommigen menen dat de apostel Petrus naar dezen brief heen wijst en de apostel Paulus als de schrijver aanduidt, waar hij aan de Hebreeën, aan wie hij zijn brieven richtte, schrijft over de inhoud van Paulus' brieven, 2 Petrus 3:15. Wij lezen van geen anderen brief, dien hij ooit aan hen zou geschreven hebben. Daartegen is aangevoerd, dat Paulus in al zijn andere brieven zijn naam noemt en dat dus nu ook niet zou verzuimd hebben. Maar anderen hebben daarop geantwoord dat hij, als de apostel der heidenen, die de Joden afkeer inboezemden, het geschikt kon geacht hebben zijn naam te verzwijgen, omdat anders hun vooroordelen tegen hem hen zouden verhinderen om zijn brief naar behoren te lezen en te overwegen.

III. De inhoud en het doel van de brief.
Het is duidelijk dat die waren: de Hebreeën met grote klaarheid voor ogen te stellen en hen sterk te bevestigen in het geloof aan de voortreffelijkheid van het Evangelie boven de wet, en zo doende hen af te trekken van de plechtigheden der wet, waaraan zij zo gehecht waren en die zij zo liefhadden, dat zij er aan verknocht bleven; en om degenen onder hen, die Christenen waren, te zuiveren van de ouden zuurdesem, waar van ze nog maar al te zeer doortrokken waren. Het doel van de brief was de gelovige

Hebreeën te versterken in een standvastig belijden van het Christelijk geloof en om daarin te volharden, niettegenstaande al het lijden, dat zij ter wille daar van zouden moeten ondergaan. Daartoe spreekt de apostel veel over de uitnemendheid van de brenger van het Evangelie, de heerlijke Jezus, Wiens eer hij bevordert en die hij met recht boven alle anderen verkiest, aantonende dat Hij alles in allen is; en hij doet dat met hoge, heilige welsprekendheid.
Men moet toestemmen, dat er in deze brief vele dingen zijn, zwaar om te verstaan; maar de zoetheid, die wij er in vinden zullen, zal ons overvloedig belonen voor de moeite, die genomen moet worden om ze te begrijpen. En inderdaad, indien wij al de brieven van het Nieuw Testament met deze vergelijken, zullen wij geen daar van vinden, meer dan deze vervuld met Goddelijke, hemelse onderwerpen.

HOOFDSTUK 1
God, voortijds veelmaal en op velerlei wijze, tot de vaderen gesproken hebbende door de profeten, heeft in deze laatste dagen tot ons gesproken door de Zoon; 2 Welken Hij gesteld heeft tot een Erfgenaam van alles, door Welken Hij ook de wereld gemaakt heeft; 3 Dewelke, alzo Hij is het Afschijnsel Zijner heerlijkheid, en het uitgedrukte Beeld Zijner zelfstandigheid, en alle dingen draagt door het woord Zijner kracht, nadat Hij de reinigmaking onzer zonden door Zichzelf te weeg gebracht heeft, is gezeten aan de rechter hand der Majesteit in de hoogste hemelen; 4 Zoveel treffelijker geworden dan de engelen, als Hij uitnemender Naam boven hen geërfd heeft. 5 Want tot wien van de engelen heeft Hij ooit gezegd: Gij zijt Mijn Zoon, heden heb ik U gegenereerd? En wederom: Ik zal Hem tot een Vader zijn, en Hij zal Mij tot een Zoon zijn? 6 En als Hij wederom de Eerstgeborene inbrengt in de wereld, zegt Hij: En dat alle engelen Gods Hem aanbidden. 7 En tot de engelen zegt Hij wel: Die Zijn engelen maakt geesten, en Zijn dienaars een vlam des vuurs. 8 Maar tot de Zoon zegt Hij: Uw troon, o God, is in alle eeuwigheid; de scepter Uws koninkrijks is een rechte scepter. 9 Gij hebt rechtvaardigheid liefgehad, en ongerechtigheid gehaat;daarom heeft U, o God! Uw God gezalfd met olie der vreugde boven Uw medegenoten. 10 En: Gij, Heere! hebt in de beginne de aarde gegrond, en de hemelen zijn werken Uwer handen; 11 Dezelve zullen vergaan, maar Gij blijft altijd, en zij zullen alle als een kleed verouden; 12 En als een dekkleed zult Gij ze ineenrollen, en zij zullen veranderd worden; maar Gij zijt Dezelfde, en Uw jaren zullen niet ophouden. 13 En tot welken der engelen heeft Hij ooit gezegd: Zit aan Mijn rechter hand, totdat Ik Uw vijanden zal gezet hebben tot een voetbank Uwer voeten? 14 Zijn zij niet allen gedienstige geesten, die tot dienst uitgezonden worden, om dergenen wil, die de zaligheid beërven zullen?

In dit hoofdstuk vinden wij een dubbele vergelijking.
I. Tussen de evangelische bedeling en die der wet, en de uitnemendheid van het Evangelie boven de wet wordt bewezen, vers 1-3.
II. Tussen de heerlijkheid van Christus en die der hoogste schepselen, de engelen, waarbij de voorrang naar recht gegeven wordt aan de Heere Jezus Christus, en duidelijk aangetoond wordt dat zij Hem toekomt, vers 4-14. Hebreeën 1:1-3
De apostel begint hier met een duidelijke, algemene verklaring van de voortreffelijkheid der evangelische bedeling boven die der wet, welke hij aantoont uit de verschillende wegen en wijzen, waarop God zichzelf, Zijn wil en Zijn bedoeling onder de ene en onder de andere openbaarde, beide bedelingen waren goed, beide waren van God, maar er is groot verschil in de wijzen, waarop zij van God tot ons gekomen zijn.

I. De wijze, waarop God zichzelf en Zijn wil aan de mensen openbaarde onder het Oude Testament. Wij hebben hier ene voorstelling:
1. van de personen, door wie God Zijn wil onder het Oude Testament openbaarde. Die waren de profeten, dat is, mensen door God verkozen en aangesteld, voor dien dienst, om de wil van God aan de mensen te openbaren. Niemand neemt zichzelf die eer, zonder geroepen te zijn, en zij, die door God geroepen zijn, worden door Hem bekwaamd.
2. De personen, tot wie God door de profeten gesproken heeft. Tot de vaderen, tot al de Oud Testamentische heiligen, die onder die bedeling leefden. God begunstigde en vereerde hen met veel helderder licht dan dat der rede, onder hetwelk de overige mensen leefden.
3. De wijze, waarop God tot de mensen gesproken heeft in die tijden, die aan het Evangelie voorafgingen, die verleden tijden, Hij sprak tot Zijn volk veelmaal en op velerlei wijzen.

A. ***Veelmaal,*** of bij verschillende gedeelten, gelijk het woord betekent. Dat kan zien op de verschillende eeuwen van de Oud Testamentische bedeling: de patriarchale, de Mozaïsche, en de profetische tijdvakken. Het kan ook slaan op de verschillende graden van Zijn openbaring betreffende de Verlosser: tot Adam, dat de Messias zou zijn het zaad der vrouw, tot Abraham, dat Hij uit diens lenden zou voortkomen, tot Jakob, dat Hij zou zijn uit de stam Juda, tot David, dat Hij uit zijn geslacht zou spruiten, tot Micha, dat Hij zou geboren worden te Bethlehem, tot Jesaja, dat Hij zou zijn de zoon ener maagd.

B. ***Op velerlei wijzen.*** Overeenkomstig de verschillende wijzen, waarin God het goed achtte Zijn wil aan de profeten mede te delen, soms door de ingevingen van zijn Geest, soms door dromen, soms door gezichten, soms door een hoorbare stem, soms door schrift van Zijn eigen hand, als toen Hij de tien geboden op stenen tafelen schreef. van enkele dezer verschillende wijzen zegt God zelf in Numeri 12:6-8 :Zo er een profeet onder u is, Ik de Heere, zal door een gezicht Mij aan hem bekend maken, door een droom zal Ik met hem spreken. Alzo is mijn knecht Mozes niet, die in mijn ganse huis getrouw is. van mond tot mond spreek Ik tot hem, en door aanzien, niet door duistere woorden.

II. Gods wijze van openbaring van Zijn wil onder de Nieuw Testamentische bedeling, ***deze laatste dagen*** zoals ze hier genoemd worden, dat is: tot het einde der wereld, of veel: tot het einde van de Joodse staat. De tijden van de bedeling des Evangelies zijn de laatste dagen, de openbaring des Evangelies is de laatste, die wij van God te verwachten hebben. De eerste was de natuurlijke openbaring, daarop volgde de patriarchale, door dromen, gezichten en stemmen, toen de Mozaïsche, in de wet afgekondigd en neergeschreven, vervolgens de profetische, in het uitleggen van de wet en het geven van duidelijker aanwijzingen van Christus. Maar wij kunnen geen nieuw openbaring meer verwachten, alleen meer van de Geest van Christus om ons te helpen beter te verstaan wat ons geopenbaard is.

De voortreffelijkheid van de evangelische openbaring boven de vorige bestaat in twee dingen:

1. Zij is de laatste, de afsluitende openbaring, gegeven in de laatste dagen van Goddelijke openbaring, waar niets meer is bij te voegen. De canon der Schrift is nu vastgesteld en bezegeld, de geesten der mensen mogen nu niet meer in onzekerheid gehouden worden door de verwachting van nieuw ontdekkingen, maar zij verheugen zich in een volledige openbaring van de wil van God, zo welvoorschrijvend als voorzienend, zover als zij nodig hebben dien te kennen voor hun bestier en hun troost. Want het Evangelie bevat een ontdekking van de grote gebeurtenissen, die over de kerk Gods komen zullen tot het einde der wereld.

2. Zij is ene openbaring, die God gegeven heeft ***door Zijnen Zoon,*** de uitnemendste boodschapper, die ooit in de wereld gezonden werd, ver boven al de oude patriarchen en profeten, door wie God in vorige tijden Zijn wil aan Zijn volk bekendmaakte. En nu volgt een uitnemende beschrijving van de heerlijkheid van onze Heere Jezus Christus.
A. De heerlijkheid van zijn bediening, en zulks in drie opzichten:
a. ***God heeft Hem gesteld tot een erfgenaam van alles.*** Als God was Hij de gelijke van de Vader, maar als Godmens en Middelaar werd Hij door de Vader gesteld tot een erfgenaam van alles, de oppermachtige beschikker en regeerder over alle personen en alle dingen, Psalm 2:6, 7. Alle macht is Hem gegeven in hemel en op aarde, al het oordeel is Hem overgegeven, Mattheüs 28:18, Johannes 5:22.
b. ***God heeft ook door Hemde wereld gemaakt***, alle dingen, zienlijke en onzienlijke, de hemel en de aarde, niet door Hem als werktuig, maar door Hem als Gods eigen Woord. en wijsheid. Door Hem maakte Hij de oude schepping, en door Hem maakte Hij het nieuw schepsel, beide bestuurt en regeert Hij door Hem.
c. ***Die alle dingen draagt door het woord Zijner kracht,*** Hij bewaart de wereld voor verdwijning. Door Hem bestaan alle dingen. Het gewicht van de gehele schepping is op Christus gelegd, Hij draagt het heelal en al zijn delen. Toen, na de afval, onder de toorn en de vloek van God de wereld bezig was uiteen te vallen, heeft de Zoon van God het werk der verzoening ondernomen, Hij heeft haar bijeengehouden en vastgesteld door Zijn Goddelijke macht en goedheid. Geen van de oude profeten deed zulk een dienst, of was er toe bij machte.

B. Thans gaat de apostel over tot bespreking van de heerlijkheid van Christus, waardoor Zijn persoon instaat was zulk een bediening te vervullen. ***Hij is het afschijnsel Zijner heerlijkheid en het uitgedrukte beeld Zijner zelfstandigheid,*** vers 3. Dat is een hoge en heerlijke beschrijving van de Goddelijken Verlosser, het is de beschrijving van Zijn persoonlijke heerlijkheid.
a. Hij is, persoonlijk, de Zoon van God, en als zodanig moet Hij dezelfde natuur hebben. Deze persoonlijke onderscheiding onderstelt altijd een en dezelfde natuur. Iedere zoon van mensen is mens, indien de natuur niet dezelfde was, zou de voortplanting van het geslacht monsterachtig zijn.
b. De persoon van de Zoon is de heerlijkheid des Vaders, schijnende met waarachtig Goddelijke glans. Gelijk de stralen de schitterende openbaring zijn van de zon, als de bron en fontein des lichts, zo is Jezus Christus in Zijn persoon God geopenbaard in het vlees, licht uit licht, de ware Schechinah.
c. De persoon van de Zoon is het ware beeld en de uitdrukking van de persoon des Vaders, daar Hij van dezelfde natuur is, moet Hij hetzelfde beeld en dezelfde gelijkenis dragen. Zo wij de macht, de wijsheid, de goedheid van de Heere Jezus Christus zien, aanschouwen wij de macht, de wijsheid, de goedheid van de Vader, want Hij heeft in zichzelf de natuur en de volmaaktheden Gods. Die de Zoon gezien

heeft, die heeft de Vader gezien, dat is: hij heeft hetzelfde Wezen gezien. Die de Zoongekend heeft, die heeft de Vader gekend, Johannes 14:7-9. Want de Zoon is in de Vader en de Vader is in de Zoon, de persoonlijke onderscheiding is geen andere dan die bestaan kan met werkelijke eenheid. Dit is de heerlijkheid van de persoon van Christus, de volheid Gods woont, niet typisch, maar wezenlijk in Hem.

C. van de heerlijkheid van de persoon van Christus gaat hij over tot het vermelden van de heerlijkheid Zijner genade, Zijn neerbuiging was waarlijk heerlijk. Het lijden van Christus had deze grote eer in zich, dat het de volle voldoening was voor de zonden Zijns volks. Hij heeft de reinigmaking onzer zonden door zichzelf teweeggebracht, dat is: door de eigen inwonende verdienste van Zijn bloedstorting en dood, door hun oneindige innerlijke waarde, zij waren Zijn eigen lijden en daardoor heeft Hij de reinigmaking onzer zonden teweeggebracht. Hijzelf, de heerlijkheid van Zijn persoon en natuur, gaf aan Zijn lijden zulke verdiensten, dat het een volkomen herstelling van de ere Gods was, die een oneindige belediging en onrecht door de zonden der mensen geleden had.

D. van de heerlijkheid van Zijn lijden worden wij ingeleid in de beschouwing van de heerlijkheid Zijner verhoging. ***Nadat Hij de reinigmaking onzer zonden door zichzelf heeft teweeggebracht, is Hij gezeten aan de rechterhand der Majesteit in de hoogste hemelen, aan Zijns Vaders rechterhand.*** Als Middelaar en Verlosser werd Hij bekleed met de hoogste eer, macht en werkzaamheid ten goede van Zijn volk. De Vader doet nu alle dingen door Hem en ontvangt alle diensten van Zijn volk door Hem. Daar Hij onze natuur heeft aangenomen en in die natuur op aarde geleden heeft, zo heeft Hij haar met zich ten hemel opgenomen, en daar heeft zij de hoge eer van de naaste aan God te zijn. Dat was de beloning voor zijn vernedering. Welnu, door niemand minder dan door Hem heeft God in deze laatste dagen tot de mensen gesproken, en aangezien de waardigheid van denboodschapper macht en heerlijkheid aan de boodschap bijzet, moet daarom de voortreffelijkheid van de bedeling des Evangelies veel, veel hoger zijn dan die van de bedeling der wet. Hebreeën 1:4-14 Nadat de apostel de voortreffelijkheid van het Evangelie boven de wet bewezen heeft door de uitnemendheid van de Heere Jezus Christus. boven de profeten, gaat hij er toe over om aan te tonen, dat deze verheven is niet alleen boven de profeten, maar ook boven de engelen. Daardoor voorkomt hij ene aanmerking, die de Joodse ijveraars al zeer spoedig zouden maken, namelijk dat de wet niet slechts door de mensen gegeven, maar door de engelen besteld, is, Galaten 3:19, die dienst deden bij het afkondigen der wet, daar de hemelse heirscharen uitgetrokken waren om Jehova bij die ontzaglijke gebeurtenis als lijfwacht te omringen. De engelen nu zijn zeer heerlijke wezens, veel heerlijker dan de mensen, de Schrift stelt hen altijd voor als de voortreffelijkste der schepselen, en wij kennen buiten God geen wezen, dat hoger is dan de engelen, en daarom werd de wet, die door de engelen besteld was in de hand des middelaars, in hoge ere gehouden. Om de kracht van dit tegenbewijs te ontzenuwen, gaat de apostel hier voort om een vergelijking te maken tussen Jezus Christus en de heilige engelen, beide wat staat en bediening betreft, en aan te tonen dat Christus hogelijk verheven is boven de engelen.

Zoveel voortreffelijker geworden dan de engelen, als Hij uitnemender naam boven hen geërfd heeft, vers 4. Merk hier op:
I. De voortreffelijker natuur van Christus wordt bewezen door Zijn voortreffelijker naam. De Schrift geeft geen hoge en heerlijke titels zonder een deugdelijke grond en

reden daarvoor te hebben. Zulke grote dingen zouden niet van onze Heere Jezus Christus getuigd zijn geworden, indien Hij niet zo groot en uitnemend was als de woorden aangeven. Wanneer gezegd wordt dat Christus zoveel voortreffelijker dan de engelen geworden is, moeten wij ons niet voorstellen dat Hij een bloot schepsel is zoals de engelen zijn, het woord genomenos, met een bijvoeglijk naamwoord gebruikt, moet nooit als geschapen worden opgevat, veelmeer staat er, zoals ook de Syrische overzetting heeft, zoveel voortreffelijker zijnde. Wij lezen ginesthê ho theos alêthês, God zij waarachtig, en dat betekent geen wens dat Hij het moge zijn, maar de erkenning dat Hij het is.

II. De voortreffelijkheid van de naam en de natuur van Christus boven de engelen is verklaard in de Schrift en moet daaruit afgeleid worden. Wij zouden zonder de Schrift weinig of niets van de engelen geweten hebben, evenmin als van Christus, en zijn dus aan die Schriften gebonden in onze beschouwing van beiden. Nu worden hier verscheidene uitspraken van de Schrift aangehaald, waarin dingen van Christus gezegd worden, die nooit van de engelen gezegd zijn.

1. van Christus is gezegd: ***Gij zijt Mijn Zoon, heden heb Ik U gegenereerd,*** Psalm 2:7. Dat kan zien op Zijn eeuwige generatie, of op zijn opwekking, of op de plechtige bevestiging in Zijn heerlijk koninkrijk door zijn hemelvaart en Zijn gezeten-zijn aan de rechterhand des Vaders. Maar dit is nooit gezegd met betrekking tot de engelen, en daarom heeft Hij door erfenis een heerlijker natuur en naam dan zij.

2. van Christus is gezegd maar nooit van de engelen: ***Ik zal Hem tot een Vader zijn en Hij zal Mij tot een Zoon zijn,*** 2 Samuel 7:14. Niet alleen: Ik ben Zijn Vader en Hij is Mijn Zoon, van nature en door eeuwige generatie, maar: "Ik zal Zijn Vader zijn en Hij zal Mijn Zoon zijn", door wondervol ontwerp, en dit Zijn Zoonschap zal de fontein en de grondslag zijn voor elke genadige betrekking tussen Mij en de gevallen mensheid.

3. Van Christus wordt gezegd: ***En als Hij wederom den Eerstgeborenen inbrengt in de wereld, zegt Hij: En dat alle engelen Gods Hem aanbidden***, dat is: als Hij gebracht wordt in deze lagere wereld, bij zijn geboorte, moeten alle engelen Hem eer bewijzen, of: als Hij in de wereld hierboven gebracht wordt door zijn hemelvaart, om Zijn middelaars-koninkrijk te aanvaarden, of: als Hij Hem opnieuw inbrengt in de wereld, om de wereld te oordelen, laat dan alle hoogste schepselen Hem aanbidden. God laat geen engel toe in de hemel te blijven, die niet aan Christus onderworpen wil zijn en Hem geen aanbidding brengen wil, en Hij zal maken, dat eindelijk de gevallen engelen en goddeloze mensen Zijn Goddelijke macht en gezag zullen belijden en voor Hem neervallen. Dezen, die niet willen dat Hij Koning over hen zijn zal, moeten gebracht en voor Zijn voeten doodgeslagen worden.
Het bewijs is genomen uit Psalm 97:7 : ***Buigt u voor Hem neer, al gij goden!*** dat is: Gij allen, die hoger in rang zijt dan de mensen, erkent dat gij in wezen en in macht de mindere van Christus zijt".

4. God heeft ten opzichte van Christus gezegd:***Uw troon, o God, is in alle eeuwigheid*** enz. , vers 8- 12. ***Maar van de engelen heeft Hij alleen gezegd: Die zijn engelen maakt geesten en zijn dienaars een vlam des vuurs,*** vers 7. Welnu, door vergelijking van hetgeen Hij zegt van Christus met wat gesproken is van de engelen, zal duidelijk blijken hoe ver beneden Christus de engelen staan.

A. Wat zegt God hier van de engelen? ***Die zijn engelen maakt geesten en zijn dienaars een vlam des vuurs.*** Wij vinden dit in Psalm 104:4, waar het meer onmiddellijk gezegd schijnt te zijn van de wind en de bliksem, maar het wordt hier toegepast op de engelen, van wier dienst de Goddelijke Voorzienigheid gebruik maakt in de winden, de donder en de bliksem.

Merk op:
a. De stand van de engelen. Zij zijn Gods dienaren of dienstknechten omZijn welbehagen te doen. Het is de heerlijkheid van God dat Hij zulke dienaren heeft, en dat te meer omdat Hij hen niet nodig heeft.
b. Hoe de engelen tot dezen dienst bekwaam gemaakt worden. Hij maakt hen geesten en vuurvlammen, dat is: Hij begiftigt hen met ijver en licht, met bekwaamheid en geschiktheid, bereidheid en vastbeslotenheid om Zijn welbehagen te doen, zij zijn niet meer dan God hen gemaakt heeft, en zij zijn dienaren van de Zoon zowel als van de Vader.

Maar merk op: B. Hoeveel groter dingen door de Vader van de Zoon gezegd worden. Twee plaatsen uit de Schrift worden hier aangehaald.
a. De eerste is genomen uit Psalm 45:7, 8, waar God van Christus verklaart: Ten eerste. Zijn ware en werkelijke Goddelijkheid en dat met welbehagen en toegenegenheid, zonder Hem die heerlijkheid te misgunnen. ***Uw troon, o God.*** Hier noemt de ene persoon de anderen persoon God. O God! En wanneer God de Vader Hem dat verklaart te zijn, dan moet Hij het ook werkelijk en in waarheid zijn, want God noemt personen en dingen zoals ze zijn. En laat nu allen, die dat tot hun verderf doen willen, Zijn waarachtige Godheid ontkennen, maar laat ons Hem erkennen en verheerlijken als God, want, indien Hij niet waarlijk God ware, zou Hij niet instaat geweest zijn om het Middelaarswerk te doen of de Middelaarskroon te dragen. Ten tweede. God verklaart zijn waardigheid en heerschappij, Hij heeft een troon, een koninkrijk, en de scepter van dat koninkrijk. Hij heeft alle recht, regering, gezag en macht, beide als God van nature, genade en heerlijkheid, en als Middelaar. En daarom is Hij ten volle geschikt voor al de bedoelingen van zijn middelaars-koninkrijk.

Ten derde. God verklaart de eeuwigen duur van de regering en de waardigheid van Christus, gegrond in de Goddelijkheid van zijn persoon. Uw troon, o God, is in alle eeuwigheid, van eeuwigheid en tot eeuwigheid, door alle tijden der eeuwen, Hij weerstaat alle pogingen van aarde en hel om haar te ondermijnen en te overvleugelen, door al de eindeloze tijden der eeuwigheid, wanneer de tijd niet meer zijn zal. Dit onderscheidt de troon van Christus van alle aardse tronen, die wankelend zijn en ten laatste zullen vallen, maar de troon van Christus zal zijn als de dagen der hemelen.

Ten vierde. God verklaart de volmaakte rechtvaardigheid van Christus' regering en van de uitoefening Zijner macht, door al de delen van Zijn gebied.
De scepter Uws koninkrijks is een rechte scepter, vers 8. Hij verwierf Zijn scepter rechtvaardig en Hij gebruikt hem in volmaakte rechtvaardigheid, de rechtvaardigheid van Zijn regering komt voort uit de rechtvaardigheid van Zijn persoon, uit Zijn werkelijke eeuwige liefde voor rechtvaardigheid en haat voor ongerechtigheid, niet bloot uit overwegingen van voorzichtigheid en belang, maar uit een innerlijk, onveranderlijk beginsel.
Gij hebt rechtvaardigheid liefgehad en ongerechtigheid gehaat, vers 9. Christus kwam om alle gerechtigheid te vervullenen een eeuwige gerechtigheid aan te brengen,

en Hij was rechtvaardig in al Zijn wegen en heilig in al zijn werken. Hij kwam om een einde te maken aan de overtredingen en aan de zonden als zijnde hatelijk, zowel als schadelijk. Hij heeft de mensen rechtvaardigheid aanbevolen en die onder hen opgericht, als het begeerlijkste en beminnelijkste van alle dingen.

Ten vijfde. God verklaart van Christus hoe Hij bekwaam gemaakt werd voor de bediening van Middelaar, en hoe Hij daartoe aangesteld en daarin bevestigd werd, vers 9. Daarom heeft U, o God, Uw God gezalfd met olie der vreugde boven Uw medegenoten.
1. Christus draagt Zijn naam Messias omdat Hij gezalfd is. Gods zalving van Christus betekent beide, zijn bekwaammaking voor Zijn dienst van Middelaar, door de Heiligen Geest en al diens genaden, en zijn aanstelling tot dien dienst, zoals profeten, priesters en koningen door zalving werden gewijd. o God, Uw God, ziet op de bevestiging van Christus in Zijn dienst als Middelaar door het verbond van verzoening en vrede, dat tussen de Vader en de Zoon was. God is de God van Christus, voorzover Christus mens en Middelaar is.
2. Deze zalving van Christus geschiedde met olie der vreugde, hetgeen betekent beide: de blijdschap en liefde, waarmee Christus op zich nam de dienst van Middelaar en dien ondernam, aangezien Hij wist dat Hij daarvoor volkomen bekwaam was, en evenzeer de vreugde, die Hem voorgesteld was als beloning van Zijn dienst en lijden, de kroon van heerlijkheid en blijdschap, die Hij na Zijn lijden des doods voor eeuwig dragen zou.
3. Deze zalving van Christus ging de zalving van zijn medegenoten te boven: ***Daarom heeft U, o God, Uw God gezalfd met olie der vreugde boven Uw medegenoten.*** Wie zijn Christus' medegenoten? Staat iemand met Hem gelijk? Niet als God, uitgenomen de Vader en de Heilige Geest, maar die worden hier niet bedoeld. Als mens echter heeft Hij medegenoten, en evenzeer als gezalfde, maar zijn zalving gaat die van hen allen te boven.

A. Ze gaat die der engelen te boven, die Zijn medegenoten kunnen genoemd worden, want zij zijn zonen van God door de schepping, en Gods dienaren, die Hij gebruikt tot Zijn dienst.
B. Ze gaat die van alle profeten, priesters en koningen te boven, welke ooit gezalfd zijn om op aarde in de dienst Gods gebruikt te worden.
C. Zij gaat die van alle heiligen te boven, welke zijn broederen zijn, kinderen van dezelfden Vader, omdat Hij hun vlees en bloed aangenomen heeft.
D. Zij gaat die te boven van allen, die zijn verwanten als mens waren, boven allen uit het huis van David, boven de gehelen stam Juda, boven al zijn broederen en bloedverwanten naar het vlees. Alde anderen, die God gezalfd heeft, ontvingen de Geest slechts in zekere mate, Christus heeft de Geest zonder mate, zonder enige beperking. Niemand derhalve verricht zijn werk zoals Christus deed, niemand heeft er zoveel behagen in als Christus had, want Hij was gezalfd met olie der vreugde boven zijn medegenoten.

b. De tweede Schriftuurplaats, waaruit de bijzondere voortreffelijkheid van Christus boven de engelen blijkt, is genomen uit Psalm 102:26-28, en wordt aangehaald in vers 10-12, waar de almacht van de Heere Jezus Christus wordt bevestigd, zoals zij verschijnt beide in de schepping der wereld en in haar verandering.
Ten eerste. In de schepping der wereld, vers 10. En: ***Gij, Heere, hebt in de beginne de aarde gegrond, en de hemelen zijn werken Uwer handen.*** De Heere Christus heeft

het oorspronkelijk recht om de aarde te regeren, want Hij heeft in de beginne de wereld gemaakt. Zijn recht als Middelaar verkreeg Hij door opdracht van Zijn Vader. Zijn recht als God met de Vader was absoluut en kwam voort uit Zijn scheppende macht. Deze macht bezat Hij voor de aanvang der wereld, en Hij oefende die uit door aan de wereld een begin en het aanzijn te geven. Hij kan derhalve zelf geen deel van die wereld zijn, want dan zou Hij zichzelf het aanzijn gegeven hebben. Hij was, pro pantoon, voor alle dingen en alle dingen bestaan door Hem, Colossenzen 1:17. Hij was niet alleen boven alle dingen in waardigheid, maar voor alle dingen in bestaan, en daarom moet Hij God, door zichzelf bestaande, zijn. Hij legde de grondslagen der aarde, gaf niet alleen nieuw vormen aan vroeger bestaande stof, maar Hij maakte uit niets de grondslagen der aarde, de *pinnordia rerum,* de eerste beginselen der dingen. Niet alleen grondde Hij de aarde, maar ook de hemelen zijn werken Zijner handen, beide de woning en de bewoners, de hemelse heirscharen, de engelen zelf, en daarom kan het niet anders of Hij is oneindig boven hen verheven.
Ten tweede. Door de wereld, die Hij gemaakt heeft, te veranderen, en hier wordt de veranderlijkheid van de wereld aangevoerd om de onveranderlijkheid van Christus te bewijzen.

Merk hier op:
1. De wereld is veranderlijk, alle geschapen natuur is dat. Deze wereld heeft vele veranderingen ondergaan, en zal nog andere ondergaan, al deze veranderingen geschieden door toelating en onder leiding van Christus, die de wereld gemaakt heeft, vers 11, 12. ***Dezelve zullen vergaan, zij zullen alle als een kleed verouden en als een dekkleed zult Gij ze ineenrollen, en zij zullen veranderd worden.***
Deze onze zichtbare wereld, beide de aarde en de zichtbare hemelen, worden oud. Niet enkel mensen en beesten worden oud, maar deze wereld zelf veroudert en haast zich naar haar verdwijning. Zij veroudert als een kleed, heeft reeds veel van haar schoonheid en kracht verloren. Zijverouderde tijdens de eerste afval en zij gaat sindsdien voort met gedurig ouder en zwakker te worden, zij draagt de kentekenen van een stervende wereld. Doch haar ontbinding zal niet haar verwoesting zijn, maar haar verandering. Christus zal deze wereld als een kleed ineenrollen opdat ze niet langer misbruikt worde, niet langer gebruikt zoals totnogtoe. Laat ons daarom onze harten niet zetten op hetgeen niet is waar wij het voor aanzien, en niet wezen zal wat het nu is. De zonde heeft de wereld zeer in haar nadeel veranderd, Christus zal een grote verandering haar ten goede tot stand brengen. Wij verwachten een nieuwen hemel en een nieuw aarde, in welke gerechtigheid woont. Deze overweging moet ons spenen van de tegenwoordige wereld, en ons waakzaam, ijverig en begerig naar die betere wereld maken. Laat ons uitzien naar Christus om ons te veranderen en geschikt te maken voor die komende nieuw wereld, in welke wij niet kunnen ingaan, tenzij wij nieuw schepselen geworden zijn.
2. Christus is onveranderlijk. De Vader getuigt van Hem: ***Gij zijt dezelfde en Uw jaren zullen niet ophouden.*** Christus is dezelfde in zichzelf, gisteren, en heden, en tot in eeuwigheid, en dezelfde voor al de Zijnen in al de veranderingen der tijden. Dat is een grote steun voor allen, die deelhebben aan Christus, onder al de veranderingen, waarmee zij in deze wereld te kampen hebben, of die zij in zichzelf gevoelen. Christus is onveranderlijk en onsterfelijk, zijn jaren zullen niet ophouden. Dit moet ons troosten bij alle verval der natuur, dat wij in ons zelf of in onze vrienden opmerken, hoewel ons vlees en ons hart bezwijken en onze dagen ten einde spoeden, Christus leeft om voor ons te zorgen terwijl wij leven en voor de onze als wij zullen zijn heengegaan, en dit moet ons aanwakkeren om al ons belang in Hem te stellen en ons

deel aan Hem helder en zeker te maken, dat ons geestelijk en eeuwig leven met Christus verborgen is in God.

III. De uitnemendheid van Christus boven die der engelen verschijnt ook daarin, ***dat God nooit tot de engelen gezegd heeft hetgeen Hij tot Christus heeft gezegd***, vers 13, 14. 1. Wat heeft God tot Christus gezegd? Hij heeft gezegd: ***Zit aan Mijn rechterhand, totdat Ik Uw vijanden zal gezet hebben tot een voetbank Uwer voeten,*** Psalm 110: 1. Ontvang Uw heerlijkheid, heerschappij en rust, en blijf in de regering van Uw middelaars koninkrijk, totdat al Uw vijanden zullen gemaakt zijn: of Uw vrienden door hun bekering, of de voetbank Uwer voeten.

A. Christus Jezus heeft zijn vijanden (wie zou het denken?), vijanden zelfs onder de mensen, vijanden van Zijn opperheerschappij, van zijn zaak, van Zijn volk, zulke, die niet willen dat Hij koning over hen zijn zal. Laat het ons dan niet bevreemden indien wij onze vijanden hebben. Christus heeft nooit iets gedaan om de mensen tot zijn vijanden te maken, Hij heeft zeer veel gedaan om hen allen te maken tot zijn vrienden en vrienden Zijns Vaders, en toch heeft Hij zijn vijanden.
B. Al de vijanden van Christus zullen tot een voetbank Zijner voeten gemaakt worden, hetzij door vrijwillige en algehele onderwerping aan Zijn wil, zodat zij zich aan zijn voeten werpen, hetzij door de uiterste verwoesting, Hij zal vertreden die voortgaan zich tegen Hem te verzetten en zal over hen zegepralen.
C. God de Vader heeft dat op zich genomen, en Hij zal zorgen dat het gebeurt, ja, Hij zal het zelf doen. En hoewel het nu nog niet geschiedt, het zal zeker eens gebeuren, en Christus verwacht het. En zo moeten alle Christenen wachten tot God al Zijn werk volbracht heeft in hen, voor hen en aan hen.
D. Christus zal voortgaan met besturen en regeren tot dit geschied is, Hij zal geen van Zijn grote voornemens onvervuld laten, Hij zal voortgaan overwinnende en opdat Hij overwinne. En het betaamt Zijn volk voort te gaan in hun plicht, te zijn zoals Hij hen hebben wil, te doen wat Hij verlangt dat zij doen zullen, te mijden wat Hij wil dat zij mijden zullen, te dragen wat Hij hun te dragen geeft, tot Hij hen overwinnaars en meer dan overwinnaars maakt over al hun geestelijke vijanden.

2. ***Wat heeft God de engelen gezegd?*** Hij heeft tot hen nooit, als tot Christus, gezegd: Zit aan Mijn rechterhand, maar Hij zegt hier van hen dat zij allen gedienstige geesten zijn, die tot dienst uitgezonden worden om dergenen wil, die de zaligheid beërven zullen.
A. Wat is de natuur der engelen? Zij zijn geesten zonder lichamen of begeerte naar lichamen, maar zij kunnen lichamen aannemen en daarin verschijnen als het God behaagt. Zij zijn geesten, onlichamelijk, verstandig, werkzaam, zij munten uit in wijsheid en in kracht.
B. Wat is het werk der engelen? ***Zij zijn gedienstige geesten***. Christus, als middelaar, is de grote dienaar Gods in het werk der verlossing. De Heilige Geest is de grote dienaar van God en Christus in de toepassing van die verlossing. Engelen zijn gedienstige geesten onder de gezegende Drieeenheid, om de Goddelijke wil en het Goddelijk welbehagen te volbrengen, zij zijn de dienaren der Goddelijke Voorzienigheid.
C. De engelen worden met dat doel uitgezonden om te dienen degenen, die de zaligheid beërven zullen.

Merk hier op:

a. De beschrijving van de heiligen gegeven: zij zijn erfgenamen van de zaligheid, thans zijn zij nog minderjarig, erfgenamen, niet bezitters. Zij zijn erfgenamen omdat zij kinderen van God zijn. Indien wij kinderen zijn, zo zijn wij ook erfgenamen. Laat ons er ons van verzekeren dat wij kinderen zijn door aanneming en wedergeboorte, door verbondsonderwerping van ons zelf aan God, en door voor Hem in een evangelische wandel te verkeren, dan zullen wij erfgenamen van God en mede-erfgenamen van Christus zijn.
b. De waardigheid en het voorrecht der heiligen, de engelen worden uitgezonden om hen te dienen. Zij hebben dat gedaan in het bestellen van de wet, en in het strijden van de krijgen der heiligen en het verslaan van hun vijanden. Zij dienen hen nog door het tegenstaan van de boosheid en de macht der boze geesten, in het bewaren en beschermen van hun lichamen, door zich naast hen te legeren, hunzielen te onderrichten, te verlevendigen en te vertroosten onder leiding van Christus en van den Heiligen Geest, en eens ten jongsten dage zullen zij alle heiligen bijeen vergaderen. Laat ons God danken voor dezen dienst der engelen en in Zijn wegen blijven wandelen, dan zullen wij de troost genieten van de belofte: Hij zal Zijnen engelen van u bevelen, dat zij u bewaren in al uw wegen. Zij zullen u op de handen dragen, dat gij uw voet aan geen steen stoot, Psalm 91:11, 12.

HOOFDSTUK 2

1 Daarom moeten wij ons te meer houden aan hetgeen van ons gehoord is, opdat wij niet te eniger tijd doorvloeien. 2 Want indien het woord, door de engelen gesproken, vast is geweest, en alle overtreding en ongehoorzaamheid rechtvaardige vergelding ontvangen heeft; 3 Hoe zullen wij ontvlieden, indien wij op zo grote zaligheid geen acht nemen? dewelke, begonnen zijnde verkondigd te worden door den Heere, aan ons bevestigd is geworden van degenen, die Hem gehoord hebben; 4 God bovendien medegetuigende door tekenen, en wonderen, en menigerlei krachten en bedelingen des Heiligen Geestes, naar Zijn wil. 5 Want Hij heeft aan de engelen niet onderworpen de toekomende wereld, van welke wij spreken. 6 Maar iemand heeft ergens betuigd, zeggende: Wat is de mens, dat Gij zijner gedenkt, of des mensen zoon, dat Gij hem bezoekt! 7 Gij hebt hem een weinig minder gemaakt dan de engelen; met heerlijkheid en eer hebt Gij hem gekroond, en Gij hebt hem gesteld over de werken Uwer handen; 8 Alle dingen hebt Gij onder zijn voeten onderworpen. Want daarin, dat Hij hem alle dingen heeft onderworpen, heeft Hij niets uitgelaten, dat hemniet onderworpen zij; doch nu zien wij nog niet, dat hem alle dingen onderworpen zijn; 9 Maar wij zien Jezus met heerlijkheid en eer gekroond, Die een weinig minder dan de engelen geworden was, vanwege het lijden des doods, opdat Hij door de genade Gods voor allen de dood smaken zou. 10 Want het betaamde Hem, om Welken alle dingen zijn, en door Welken alle dingen zijn, dat Hij, vele kinderen tot de heerlijkheid leidende, de oversten Leidsman van hun zaligheid door lijden zou heiligen. 11 Want en Hij, Die heiligt, en zij, die geheiligd worden, zijn allen uit een; om welke oorzaak Hij Zich niet schaamt hen broeders te noemen. 12 Zeggende: Ik zal Uw naam Mijn broederen verkondigen; in het midden der Gemeente zal Ik U lofzingen. 13 En wederom: Ik zal Mijn betrouwen op Hemstellen. En wederom: Zie daar, Ik en de kinderen, die Mij God gegeven heeft. 14 Overmits dan de kinderen des vleses en bloeds deelachtig zijn, zo is Hij ook desgelijks derzelve deelachtig geworden, opdat Hij door de dood te niet doen zou dengene, die het geweld des doods had, dat is, de duivel; 15 En verlossen zou al degenen, die met vreze des doods, door al hun leven, der dienstbaarheid onderworpen waren. 16 Want waarlijk, Hij neemt de engelen niet aan, maar Hij neemt het zaad Abrahams aan. 17 Waarom Hij in alles de broederen moest gelijk worden, opdat Hij

een barmhartig en een getrouw Hogepriester zou zijn, in de dingen, die bij God te doen waren, om de zonden des volks te verzoenen. 18 Want in hetgeen Hij Zelf, verzocht zijnde, geleden heeft, kan Hij dengenen, die verzocht worden, te hulp komen.

De apostel, in dit hoofdstuk:
I. Bespreekt verder de leer in het vorige neergelegd betreffende de uitnemendheid van de persoon van Christus, en wel in de vorm van een waarschuwing, vers 1-4,
II. Gaat voort met het aantonen van Christus' uitnemendheid boven de engelen, vers 5-9,
III. Neemt de ergernis des kruizes weg, vers 10-15,
IV. Bespreekt de vleeswording van Christus, die niet de natuur der engelen aannam, maar die van het zaad Abrahams, en wijst op de reden waarom Hij zo handelde, vers 16-18. Hebreeën 2:1-4
De apostel gaat in dit hoofdstuk voort met de duidelijke, nuttige wijze van leer en reden. Wij hebben hier de toepassing van de boven gestelde en bewezen waarheden, dat blijkt uit het woordje Daarom, waarmee dit hoofdstuk aanvangt, en dat zijn samenhang met het vorige toont. Daarin had de apostel bewezen dat Christus uitnemender is dan de engelen, door wier tussenkomst de wet was gegeven, en dat derhalve de bedeling des Evangelies uitnemender moest zijn dan die der wet.

Nu komt hij tot de toepassing van deze leer, beide door waarschuwing en bewijsvoering.
I. ***Door waarschuwing. Daarom moeten wij ons te meer houden aan hetgeen van ons gehoord is,*** vers 1. Dit is de eerste wijze, waarop wij onze achting voor Christus en het Evangelie tonen moeten. Het is de grote roeping van ieder, die onder het Evangelie leeft, om de meeste ernst te tonen voor de openbaringen en terechtwijzingen van het Evangelie, ze in zijn voordeel hogelijk te schatten als zaken van het grootste belang, met ijver naar ze te luisteren bij alle gelegenheden, die zich daartoe voor hem opdoen, ze geregeld te lezen, ze nauwgezet te overpeinzen en ze van harte te geloven. Wij moeten ze met ons gehele hart en met al onze liefde omhelzen, ze in ons geheugen bewaren, en daarnaar al onze woorden en daden regelen.

II. Door bewijsvoering. Hij voegt sterke bewijzen bij deze vermaning.
1. Het grote verlies, dat wij lijden zullen, indien wij ons niet ernstig houden bij hetgeen wij gehoord hebben. Opdat wij niet te eniger tijd doorvloeien. Zij zullen afglijden en ontglippen uit ons hoofd, onze lippen, ons leven, en wij zullen door ons verzuim veel verliezen.
We leren hieruit:
A. Wanneer wij de Evangelische waarheden in onze zielen opgenomen hebben, lopen wij gevaar van ze te laten ontglippen. Onze zielen en geheugens zijn gelijk lekke vaten, slechtsmet de grootste moeite behouden zij wat zij bevatten. Dat is een gevolg van de verdorvenheid van onze natuur, de vijandschap en listigheid van Satan, die het woord weg steelt, de beslommeringen en strikken der wereld en de doornen, die het goede zaad verstikken.
B. Zij lijden aan onherstelbaar verlies, die de waarheden des Evangelies, welke zij ontvangen hadden, uit hunzielen laten ontglippen, zij verliezen een schat, die meer waard is dan duizenden van goud en zilver, het zaad is verloren, hun tijd en moeite van horen zijn verloren, hun hoop op een goeden oogst is verloren, alles is verloren, wanneer het Evangelie verloren is.

C. Deze overweging is een sterke beweegreden om onze aandacht aan het Evangelie te wijden en ons er aan te houden, inderdaad, wanneer wij hier niet zeer op letten, zullen wij het Woord Gods niet lang bewaren, onoplettende hoorders worden spoedig vergeetachtige hoorders.

2. Een andere beweegreden is ontleend aan ***de verschrikkelijke straf, die wij ondergaan zullen, indien wij onze plicht niet doen, een vreselijker straf dan hen trof, die de wet verwaarloosden en haar ongehoorzaam waren,*** vers 2, 3.
Merk hier op:
A. Hoe de wet beschreven is, zij was een ***woord, door de engelen gesproken***, en dat vast is geweest. Het was een woord door de engelen gesproken, omdat het door de dienst der engelen werd gegeven, zij bliezen de bazuinen en vormden waarschijnlijk de klanken der woorden op Gods aanwijzing. God zal als rechter ten tweeden male de engelen doen dienen om de bazuin te blazen en allen voor Zijn rechterstoel te vergaderen, omgevonnist te worden, naar dat zij overeenkomstig of tegen de wet gehandeld hebben. Het woord dezer wet is vast geweest, het was gelijk de belofte: ja en amen, het is getrouw en waarachtig, en het zal blijven en zijn kracht behouden hetzij de mensen er aan gehoorzamen of niet, want alle overtreding en ongehoorzaamheid heeft rechtvaardige vergelding ontvangen. De mensen mogen met de wet van God onderhandelen, maar die wet onderhandelt niet met hen, zij hield de zondaren van vroegere eeuwen vast en zij zal de zondaren van alle eeuwen vasthouden. God, als een rechtvaardig heerser en rechter eenmaal de wet gegeven hebbende, zal haar verachting en overtreding niet ongestraft laten, maar Hij heeft alle tijden door de overtreders gestraft en hen vergolden naar de natuur en de grootheid van hun ongehoorzaamheid. De strengste straf, ooit door God op zondaren toegepast, is niet meer dan de zonde verdiende, zij was rechtvaardige vergelding. Straffen, die recht waren, en zowel door de zonde verdiend als beloning door gehoorzaamheid verdiend wordt, ja meer verdiend dan beloning door gebrekkige gehoorzaamheid ooit verdiend worden kan.

B. Hoe het Evangelie beschreven wordt. ***Het is zaligheid***, grote zaligheid, zo grote zaligheid dat geen andere zaligheid met haar vergeleken kan worden. Zo groot dat niemand kan uitdrukken, of zelfs maar bevatten, hoe groot zij is. Het is een grote zaligheid, die het Evangelie ons ontdekt, want het predikt ons een grote Zaligmaker, die ons geopenbaard heeft dat God met onze natuur verzoend is en verzoenen wil met onze personen, het toont ons hoe wij gered kunnen worden van zo grote zonde en zo zware ellende, en gebracht worden tot zo grote heiligheid en zo grote gelukzaligheid. Het Evangelie ontdekt ons een groten Heiligmaker, om ons voor de zaligheid geschikt te maken en ons tot de Zaligmaker te brengen. Het Evangelie ontplooit ons een grote en uitnemende bedeling van genade, een nieuw verbond, de grote daad van sluiting des verbonds is geschied en wordt verzekerd aan allen, die in de band des verbonds komen.
C. Hoe de zonde tegen het Evangelie wordt omschreven. Zij wordt verklaard te zijn een geen achtnemen op zo grote zaligheid, zij is een belediging van Gods genade in Christus, een lichtachten, een zorgeloos bejegenen, een het niet de moeite waard achten om er mede in aanraking te komen, een niet letten op het woord van evangelische genade, zomin als op eigen gebrek daaraan en eigen verloren toestand zonder dat, een niet-inspannen van krachten om de waarheid er van te ontdekken, en toe te stemmen, of de goedheid er van in te zien, te smaken en op zichzelf toe te passen. In deze dingen tonen zij een volslagen verwaarlozing van deze grote zaligheid.

Laat ons allen op onze hoede zijn, dat wij niet mogen behoren tot deze slechte, ellendige zondaren, die geen acht geven op de genade van het Evangelie.

D. Hoe de ellende van zulke zondaren wordt beschreven. Er wordt verklaard, dat ze niet te ontvlieden is, vers 3. ***Hoe zullen wij ontvlieden?***
Dit toont aan:
a. Dat de verachters van deze zaligheid alrede veroordeeld zijn, zich reeds onder de hand der gerechtigheid bevinden. Zij zijn dat reeds door de zonde van Adam, en zij hebben hun banden nauwer dicht gehaald door huneigen overtredingen. Die niet gelooft is alreeds veroordeeld, Johannes 3:18.
b. Er is geen ontkomen aan dezen staat van veroordeling dan door het aannemen van de grote zaligheid, in het Evangelie ons geopenbaard, en zij, die daar geen acht op geven, op hen blijft de toorn Gods en hij zal op hen blijven, zij kunnen er zich niet aan onttrekken, zij kunnen niet ontvlieden, zij kunnen aan de vloek niet ontkomen.
c. Er is echter een zwaarder vloek en verdoemenis wachtende voor al degenen, die de genade Gods in Christus verachten, en dezen zwaarste vloek kunnen zij niet ontvlieden, zij kunnen zich niet verbergen in de groten dag, het feit niet ontkennen, de rechter niet omkopen, de gevangenis niet openen. Er is voor hen geen deur van barmhartigheid meer opengebleven, voor hen is er geen slachtoffer meer voor de zonden, zij zijn onherroepelijk verloren. De onmogelijkheid om aan die ellende te ontkomen wordt hier geschilderd in de vorm van een vraag: ***Hoe zullen wij ontvlieden?***
Het is een beroep op onze algemene rede, op de gewetens van de zondaren zelf, het is een wekstem tot al hun krachten en begaafdheden, al hun belangen, een vraag of zij, of een van hun, kan uitvinden, kan openen een weg om te ontkomen aan de wrekende gerechtigheid en toorn Gods. Het toont aan dat de verwaarlozers van deze grote zaligheid zullen gelaten worden niet alleen zonder macht, maar ook zonder voorspraak en verontschuldiging, op de groten dag, wanneer hun gevraagd zal worden of zij iets in ‘t midden te brengen hebben waarom het vonnis niet zou voltrokken worden, zullen zij sprakeloos staan, door hun eigen geweten veroordeeld, zelfs tot hoger trap van ellende dan zij, die het gezag der wet verwaarloosd, of zonder wet gezondigd hebben.

3. Een andere bewijsgrond om de waarschuwing te versterken is ontleend aan de waardigheid en uitnemendheid van den persoon, ***door wie het Evangelie is begonnen verkondigd te worden,*** vers 3. Dewelke begonnen zijnde verkondigd te worden door de Heere, dat is de Heere Jezus Christus, dewelke is Jehova, de Heere des levens en der heerlijkheid, de Heere van allen, en die als zodanig bezit onfeilbare en vlekkeloze wijsheid, oneindige en onuitputtelijke goedheid, onbetwistbare en onveranderlijke waarachtigheid en getrouwheid, volstrekte opperheerschappij en gezag, en onweerstaanbare macht. Deze grote Heere was van allen de eerste, die begon te spreken over die zaligheid, duidelijk en helder, zonder typen en schaduwen, zoals eertijds geschiedde. Nu mag dan ook zeker wel verwacht worden, dat allen dien Heere zullen eerbiedigen en acht geven op een Evangelie, hetwelk is begonnen verkondigd te worden door iemand die sprak, zoals geen mens ooit gesproken heeft.

4. Een andere bewijsgrond wordt ontleend aan het karakter van hen, die getuigen waren van Christus en het Evangelie, vers 3-4. ***Het is aan ons bevestigd geworden door degenen, die Hem gehoord hebben, God bovendien mede-getuigende.***
Merk op:

A. De verkondiging van het Evangelie werd voortgezet en bevestigd door degenen, die Christus gehoord hebben, door de evangelisten en apostelen, die oog- en oorgetuigen waren geweest van hetgeen Jezus Christus was begonnen beide te doen en te leren, Handelingen 1:1. Deze getuigen konden er voor zichzelf geen werelds doel of belang bij hebben om hiertoe te dienen. Niets kon hen nopen om hun getuigenis af te leggen dan de eer van de Verlosser, en hun eigen zaligheid en die van anderen, zij stelden zich door hun getuigenis bloot aan het verlies van al wat hun in dit leven dierbaar was, en velen van hun bezegelden het met hun bloed.

B. ***God zelf getuigde mede met hen, die de getuigen van Christus waren,*** Hij bevestigde hetgeen zij door Christus gemachtigd en gezonden waren te prediken tot redding der wereld. En hoe getuigde Hij mede? Niet alleen door hun grote vrede in hun zielen te geven, groot geduld onder al hun lijden, en onuitsprekelijke moed en vreugde, hoewel die voor hen zelf getuigen en bewijzen waren. ***Maar Hij getuigde mede door tekenen, en wonderen, en menigerlei krachten en bedelingen des Geestes naar Zijnen wil***, vers 4.
a. Door tekenen, tekenen van Zijn genadevolle nabijheid en van zijn in hen werkende macht. b. Door wonderen, werken, die boven de natuurlijke macht gingen, de aanschouwers met verwondering vervulden, en hen aanspoorden om te letten op de gepredikte leer en er onderzoek naar te doen.
c. Door menigerlei krachten, of machtige werken, waarin een almachtige handeling geopenbaard werd, boven alle redelijke tegenspraak.
d. Door bedelingen des Heiligen Geestes, bekwaammakende, instaat stellende en aansporende tot het werk, waartoe zij geroepen waren, verscheidenheid van gaven, bedieningen en werkingen, 1 Corinthiërs 12:4 en v. v. En dat alles naar Zijnen wil. Het was de wil van God dat wij zulk een steun voor ons geloof hebben zouden, en een sterke grondslag voor onze hoop, bij de aanneming van het Evangelie. Gelijk er bij het afkondigen van de wet tekenen en wonderen waren, waardoor God haar gezag en haar uitnemendheid bevestigde, zo getuigde Hij voor het Evangelie door meer en groter wonderen, omdat het een heerlijker en een blijvende bedeling was. Hebreeën 2:5-9

De apostel, na deze verheven verklaring omtrent de leer van de persoonlijke voortreffelijkheid van Christus boven de engelen gegeven te hebben, keert nu tot dat aangename onderwerp opnieuw terug en vervolgt het, vers 5. *Want Hij heeft aan de engelen niet onderworpen de toekomende wereld, van welke wij spreken*.

I. Hier geeft de apostel ene ontkenning, die ene bevestiging insluit. De staat van de evangelische gemeente, hier de toekomende wereld genoemd, is niet onderworpen aan de engelen, maar onder de persoonlijke zorg en regering van de Verlosser zelf. Zomin de staat van de gemeente, zoals zij thans is, als die geheel herstelde staat, waarin zij verkeren zal als de overste der wereld zal zijn buiten geworpen en de koninkrijken der aarde het koninkrijk van Christus zullen geworden zijn, is overgelaten aan de regering der engelen, maar Jezus Christus zal Zijn grote macht aannemen en zegevieren. Hij maakt van de dienst der engelen niet hetzelfde gebruik bij het geven van het Evangelie als bij het geven der wet, die was de staat van de oude of verouderende wereld. De nieuw wereld is onderworpen aan Christus en onder Zijn volstrekte en enige heerschappij gesteld, in alle geestelijke en eeuwige opzichten. Christus heeft de regering van de gemeente des Evangelies, hetgeen tegelijkertijd de eer van Christus en de gelukzaligheid en veiligheid der gemeente te kennen geeft. Het is zeker dat noch de eerste stichting van de gemeente des Evangelies, noch haar verdere opbouw en

regering, noch haar eindoordeel en volmaking aan de engelen is opgedragen, maar aan Christus. Zo grote belangen wilde God niet aan zijn heiligen overlaten, voor zulk een taak zijn de engelen te zwak.

II. Hier volgt een beschrijving uit de Schrift van dien gezegenden Jezus, aan wie de wereld des Evangelies onderworpen is. Zij is genomen uit Psalm 8:5-7. ***Maar iemand heeft ergens betuigd, zeggende: Wat is de mens, dat Gij zijner gedenkt? Of des mensen zoon, dat Gij hem bezoekt?*** enz. Deze woorden moeten beschouwd worden als toepasselijk zowel op de mensheid in het algemeen, als, zoals hier geschiedt, op de Heere Jezus Christus.

1. Toepasselijk op de mensheid in het algemeen. In die zin vinden wij hier een hartelijke, dankbare lofverheffing van de groten God voor Zijn wonderbare neerbuiging en vriendelijkheid voor de kinderen der mensen.

A. Hij gedenkt van hun en is zorgzaam voor hen, zij bestaan alleen door de raad Zijner Goddelijke liefde. De gunsten van God voor de mensen ontspringen alle uit Zijn eeuwige gedachten en voornemens van barmhartigheid voor hen, gelijk al onze plichtmatige eerbied voor God zijn oorsprong vindt in ons gedachtig zijn aan Hem. God is altijd bezig met ons, laat ons nooit Hem vergeten.

B. Hij bezoekt hen. Gods genadig voornemen met de mensen is vruchtbaar in genadige bezoeken aan hen, Hij komt om ons te zien, hoe het met ons is, wat wij najagen, wat ons ontbreekt, aan welke gevaren wij blootgesteld zijn, welke moeilijkheden wij ontmoeten, en door Zijn bezoeken wordt onze geest bewaard. Laat ons zo Gode gedenken, dat wij dagelijks in de weg van plicht Hem naderen.

C. Hij maakt de mens het hoofd van alle schepselen in deze lagere wereld, de gevelsteen van Zijn gebouw, het voornaamste doel van Gods wegen op aarde, en alleen een weinig minder dan de engelen in plaatsen ten opzichte van het lichaam zolang hij hier is, om te worden gelijk de engelen en de gelijke der engelen, bij de opstanding der rechtvaardigen, Lukas 20:36.

D. Hij kroont hem met heerlijkheid en eer, de eer van te bezitten edele krachten en vermogens der ziel, uitnemende leden en delen des lichaams, waardoor hij aan beide werelden verbonden is, bekwaam om de belangen der beide werelden te dienen en om van beide de gelukzaligheid te genieten.

E. Hij geeft hem recht en heerschappij over de lagere schepselen, welke voortduren zolang hij voortgaat in verbinding met God en in zijn plicht jegens God.

2. In toepassing op de Heere Jezus. En alles wat hier gezegd wordt is op Hem toepasselijk, en op Hem alleen, vers 8, 9. En hier kunnen wij opmerken:

A. Welke de bewegende oorzaak is van al de vriendelijkheid door God aan de mensen betoond, door Christus voor hen en aan hen te geven. Dat is de genade van God. Want: wat is de mens?

B. Wat de vruchten van deze vrije genade Gods zijn, ten opzichte van de gave van Christus voor ons en aan ons, zoals zij opgenoemd worden in deze Schriftuurplaats.

a. Dat God voor ons aan Christus gedacht in het verbond der verzoening.

b. Dat God om onzentwil Christus bezocht, en tussen hen beiden besloten werd dat Christus in de volheid der tijden in de wereld komen zou als de grote waarachtige offerande.

c. Dat God Hem een weinig minder dan de engelen gemaakt heeft, door Hemmens te maken om te kunnen lijden en zich te vernederen tot de dood toe.

d. Dat God de menselijke natuur van Christus met heerlijkheid en ere kroonde, die in haar wezen volkomen heilig was, en de Geest had zonder mate, en in welke door een

onafscheidelijke vereniging met de Goddelijke natuur in de tweeden Persoon van de Drie-eenheid de volheid der Godheid lichamelijk woonde, opdat Hij door Zijn lijden voldoening aanbrengen zou, voor allen de dood smakende, krachtig gevoelende en ondergaande de bittere angsten van dien schandelijken, smartelijke en vervloekte kruisdood, en daardoor de gehele mensheid in een nieuwen proefstaat overbrengende.
e. Dat Hij met heerlijkheid en eer gekroond werd, als een beloning voor zijn vernedering in het lijden des doods, bevorderd tot de hoogste waardigheid in de hemel, bekleed met volstrekte regeermacht over alle dingen, en dat daardoor die oude Schriftuurplaats in Christus vervuld werd, welke nooit zo volkomen vervuld was in enigen mens, die ooit op aarde leefde. Hebreeën 2:10-13

Na de dood van Christus vermeld te hebben, gaat de apostel hier voort de schande des kruizes op denvoorgrond te stellen, en dat doet hij door aan te tonen ***hoe het Gode betaamde, dat Christus zou lijden en hoezeer de mens door dat lijden gezegend zou worden.***
I. Hoe het Gode betaamde, dat Christus zou lijden. Want het betaamde Hem, om welken alle dingen zijn, endoor welke alle dingen zijn, dat Hij, vele kinderen tot de heerlijkheid leidende, de oversten Leidsman van hun zaligheid door lijden zou heiligen, vers 10.
1. God wordt hier beschreven als het einde en de eerste oorzaak van alle dingen. En het betaamde Hem Zijn eigen heerlijkheid te verzekeren in alles wat Hij deed, niet alleen zo te handelen dat Hij in niets zichzelf onteren zou, maar zo dat alles Hem een bron van heerlijkheid zou worden.

2. Er wordt gezegd dat Hij naar die heerlijke maatstaf gehandeld heeft in het werk der verzoening, zowel in de keuze van het doel als van de middelen.
A. In de keuze van het doel, en dat was: vele kinderen tot de heerlijkheid te leiden, tot tegenwoordige heerlijkheid door het genieten van de heerlijke voorrechten des Evangelies, en tot toekomstige heerlijkheid in de hemel, waar inderdaad een gans zeer uitnemend gewicht van eeuwige heerlijkheid zijn zal.
a. Wij moeten kinderen Gods zijn, beide door aanneming en door wedergeboorte, alvorens wij tot de heerlijkheid des hemels kunnen gebracht worden. De hemel is de erfenis, en alleen zij, die kinderen zijn, zijn erfgenamen van die erfenis.
b. Alle ware gelovigen zijn kinderen van God, hun, die Christus aangenomen hebben, heeft Hij macht gegeven kinderen Gods te worden, zo velen in Zijn naam geloven, Johannes 1:12. c. Hoewel de kinderen Gods in dezelfde plaats en terzelfder tijd slechts weinigen zijn, toch zal, wanneer zij alleen bijeengebracht zijn, blijken dat zij velen zijn. Christus is de eerstgeborene van vele broederen.
d. Al de kinderen Gods, hoevelen zij ook zijn, en hoe ook verstrooid en verdeeld, zullen ten laatste in heerlijkheid bijeengebracht worden.

B. In de keuze der middelen.
a. Door het vinden van iemand, die de overste Leidsman onzer zaligheid kon zijn. Zij, die gezaligd worden, moeten tot die zaligheid komen onder leiding van een leidsman, die voor dat doel voldoende is. Zij moeten moeiten verdragen als goede krijgsknechten van Christus, zij moeten hun leidsman volgen, allen onder zijn banier in dienst genomen en geschaard, en zij, die dat doen, zullen veilig overgebracht worden en grote eer en heerlijkheid beërven.
b. Door die overste Leidsman onzer zaligheid door lijden te heiligen. God de Vader maakte de Heere Jezus Christus de overste Leidsman onzer zaligheid, dat is: Hij

wijdde, Hij bestemde Hem tot dien dienst, Hij gaf Hem de opdracht daartoe, en Hij maakte Hem een volmaakten leidsman. Hij was volmaakt in wijsheid, in moed, in kracht, door de Geest van onze Heere, dien Hij zonder mate bezat. Hij werd volmaakt door lijden, dat is: Hij volmaakte het werk van onze verlossing door het storten van Zijn bloed, en was daardoor volmaakt geschikt om een middelaar tussen God en mensen te zijn. Hij vond Zijn weg tot de kroon door het kruis, en zo moeten de Zijnen ook doen. De uitnemende ***Dr. Owen*** merkt op dat de Heere Jezus Christus, door lijden geheiligd en volmaakt zijnde, denlijdensweg geheiligd heeft voor al Zijn volgelingen, omin de heerlijkheid over te gaan, en daardoor is hun lijden noodzakelijk en onvermijdelijk geworden, zij worden daardoor eerwaardig en nuttig.

II. Hij toont aan hoezeer zijgezegend zijn door het kruis en het lijden van Christus. Indien daar niets in was, wat God en Christus niet betaamde, zo was er in dat lijden veel, dat zeer zegenrijk zou zijn voor de mensen. Hierdoor worden zij gebracht in nauw vereniging met Christus en in zeer dierbare betrekking tot Hem.

1. In nauwer vereniging, vers 11. ***En Hij, die heiligt, en zij, die geheiligd worden, zijn allen uit een.*** Christus is het, die heiligt, Hij heeft de heiligende Geest verworven en gezonden, Hij is het hoofd van alle heiligende invloeden. De Geest heiligt als Geest van Christus. Ware gelovigen zijn zij, die geheiligd zijn, begiftigd met heilige beginselen en krachten, afgezonderd en afzonderlijk gehouden van lage en gemene doeleinden tot hoge en heilige beginselen en doeleinden, want dat moet geschieden alvorens zij tot de heerlijkheid kunnen geleid worden. Nu is Christus, die de leidsman is in dit werk der heiliging, en zijn de Christenen, die de bewerking ondergaan, allen uit een. Hoe? Omdat:
A. ***Zij zijn allen van een hemelse Vader, en dat is God.*** God is de Vader van Christus door eeuwige generatie en wonderdadige ontvangenis, en van de Christenen door aanneming en wedergeboorte.
B. Zij zijn van een aardsen vader: Adam. Christus en de gelovigen hebben dezelfde menselijke natuur.
C. van een geest, een heilige en hemelse geaardheid, dezelfde Geest is in hen, die in Christus was, hoewel niet in dezelfde mate, dezelfde Geest bezielt en leidt het hoofd en al de leden.

2. In zeer dierbare betrekking. Dit spruit uit die vereniging voort. En nu verklaart hij eerst welke die betrekking is en haalt daarna drie teksten uit het Oude Testament aan om het gezegde toe te lichten en te bewijzen.
A. Hij verklaart welke deze betrekking is. ***Christus en de gelovigen zijn allen uit een, en daarom schaamt Hij zich niet hen broeders te noemen.***
a. Christus en de gelovigen zijn broederen, niet alleen been van Zijn been en vlees van Zijn vlees, maar geest van Zijn geest-broederen in de volste zin des woords, zowel hemels als aards.
b. Christus schaamt zich voor die verwantschap niet, Hij schaamt zich niet hen broeders te noemen. Dat is in Hem wonderbare neerbuiging en goedheid, wanneer men in aanmerking neemt hun geringheid van natuur en hun slechtheid door de zonde, maar Hij zal zich nooit schamen voor iemand, die zich voor Hemniet schaamt en zorg draagt, dat Hij geen reden van schaamte en verwijt aan Hem en aan zichzelf geeft.

B. Hij licht dit toe met drie Schriftuurplaatsen. a. De eerste is Psalm 22:23. ***Ik zal Uw Naam Mijn broederen verkondigen, in het midden der gemeente zal Ik U lofzingen.***

Deze psalm is een uitnemende voorzegging van het lijden van Christus, hij begint met Zijn kruiswoord: *Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten!* Welnu, hier is voorzegd:
Ten eerste. Dat Christus op aarde zou hebben ene kerk of gemeente, ene vergadering van vrijwilligers, vrijwillig lerend om Hem te volgen.
Ten tweede. Dat dezen niet alleen elkanders broederen zullen zijn, maar ook broederen van Christus zelf.
Ten derde. Dat Hij hun de naam Zijns Vaders zou verkondigen, dat is: diens natuur en eigenschappen, diens geest en wil, Hij deed dit in eigen persoon toen Hij onder hen wandelde, en door Zijn Geest, die uitgestort werd op zijn discipelen, ten einde hen te bekwamen de kennis van God in de wereld te verspreiden van geslacht tot geslacht, tot aan het einde der dagen.
Ten vierde. Dat Christus de lof Zijns Vaders zou zingen in die gemeente. De heerlijkheid Zijns Vaders beoogde Christus, daar was Zijn hart op gezet, daarvoor gaf Hij zichzelf over, en Hij wilde dat Zijn volk daarin met Hem zou samenstemmen.

b. De tweede Schriftuurplaats is genomen uit Psalm 18:3: ***Ik zal mijn betrouwen op Hem stellen.*** Deze psalm behandelt de moeiten van David, als type van Christus, en hoe hij in al die moeilijkheden zijn betrouwen op God stelde. Dit toont aan dat Hij, behalve Zijn Goddelijke natuur welke geen ondersteuning behoefde, een andere natuur zou aannemen, die de ondersteuning nodig had, welke niemand dan God haar geven kon. Hij leed en vertrouwde als ons hoofd en onze voorganger. Zijn broederen moeten ook lijden en betrouwen.

c. De derde Schriftuurplaats is genomen uitjes. 8:18. ***Zie daar ik en de kinderen, die mij God gegeven heeft.*** Dit toont aan dat Christus werkelijk en waarachtig mens was, want ouders en kinderen hebben dezelfde natuur. Christus' kinderen werden Hem door de Vader gegeven, in de raad Zijner eeuwige liefde en van het verbond des vredes, dat tussen hen was. En zij werden Christus gegeven door hun bekering. Wanneer zij Zijn verbond aannemen, dan ontvangt Christus hen, regeert over hen, verheugt zich in hen, maakt al hun zaken recht, neemt hen op ten hemel en stelt hen daar aan Zijnen Vader voor: *Zie daar Ik en de kinderen, die Gij Mij gegeven hebt*. Hebreeën 2:14-18
Hier gaat de apostel voort met de handhaving van de vleeswording van Christus, die niet de natuur der engelen aannam, maar die van het zaad Abrahams, en hij toont aan de reden en het oogmerk daar van.
I. De vleeswording van Christus wordt gehandhaafd. ***Waarlijk, Hij neemt de engelen niet aan, maar Hij neemt het zaad Abrahams aan,*** vers 16. Hij nam vlees en bloed aan. Hoewel Hij als God voorbestond van alle eeuwigheid, toch nam Hij in de volheid der tijden onze natuur aan in vereniging met Zijn Goddelijke natuur, en werd werkelijk en waarachtig mens. Hij nam niet de engelen aan, maar Hij nam het zaad Abrahams aan. De engelen vielen, maar Hij liet hen over aan zichzelf, liggende onder de ellende en heerschappij van hun zonden, zonder hoop op redding. Christus had nooit het voornemen om de Zaligmaker der gevallen engelen te worden, zoals hun boom viel zo ligt hij en zo moet hij in eeuwigheid liggen, en daarom nam Hij hun natuur niet aan. De natuur der engelen kon geen verzoenend offer zijn voor de zonden der mensen. Nu, Christus besloot het zaad van Abraham te herstellen en uit zijn gevallen staat op te heffen, en daarom nam Hij de menselijke natuur aan uit ene afstammelinge uit de lenden van Abraham, opdat dezelfde natuur, die gezondigd had, ook zou lijden, om de menselijke natuur te herstellen tot een staat van hoop en proef,

en allen, die de barmhartigheid aannamen, tot een staat van bijzondere gunst en zaligheid. Nu is er hoop en hulp voor de voornaamste zondaar, in en door Christus. Hier is een prijs betaald, voldoende voor allen en geschikt voor allen, want het was in onze eigen natuur. Laat ons allen dan acht geven op de dag onzer zalige bezoeking en de onderscheidende barmhartigheid waarderen, welke bewezen werd aan gevallen mensen, en niet aan gevallen engelen.

II. De reden en het oogmerk van de vleeswording van Christus worden verklaard.
1. ***Overmits dan de kinderen des vleses en bloeds deelachtig zijn, zo is Hij ook desgelijks derzelve deelachtig geworden, en de broederen in alles gelijk geworden,*** vers 14, 17. Want geen hogere of lagere natuur dan die des mensen, welke gezondigd had, kon voor de zonden der mensen lijden om de gerechtigheid Gods te voldoen en de mens tot een staat van hoop te verheffen, en de gelovigen kinderen van God en dus broeders van Christus te maken.

2. Hij werd mens om te kunnen sterven, want als God kon Hij niet sterven, en daarom nam Hij een andere natuur en staat aan. Hierin wordt de wondervolle liefde Gods openbaar, dat Christus, hoewel wetende dat Hij in onze natuur zou moeten lijden en hoe Hij in die natuur zou moeten sterven, haar nochtans gewillig aannam. De offeranden der wet kon God niet aannemen als een middel ter verzoening. Daarom werd voor Christus het lichaam toebereid, en Hij zei: Zie, Ik kom om Uwen wil te doen!

3. ***Opdat Hij door de dood teniet doen zou degenen, die het geweld des doods had, dat is de duivel,*** vers 14. De duivel was de eerste zondaar, en de eerste verleider tot zonde, en de zonde was de oorzaak van de dood, hij kan dus gezegd worden het geweld des doods te hebben, omdat hij de mensen in de zonde trok, waar van de wegen die des doods zijn, en omdat hem dikwijls toegestaan wordt de gewetens der mensen te verschrikken met de vreze des doods, en omdat hij is de uitvoerder van de Goddelijke gerechtigheid, die hun zielen van hun lichamen scheidt om te verschijnen voor Gods rechterstoel teneinde daar hun vonnis te ontvangen, waarna hij hun pijniger wordt zoals hij vroeger hun verleider was. In deze opzichten kan van hem gezegd worden, dat hij het geweld des doods heeft gehad. Maar nu heeft Christus hem, die het geweld des doods had, in zoverre teniet gedaan, dat hij niemand meer onder de macht van de geestelijken dood houden kan. Ook kan hij niemand in de zonde trekken, die de oorzaak des doods is, en van niemand de ziel uit het lichaam eisen, en over niemand het vonnis uitvoeren, dan over hen, die verkiezen en voortgaan zijn gewillige slaven te zijn en volharden in hun vijandschap tegen God.

4. ***Opdat Hij Zijn volk mocht verlossen van de slaafse vrees des doods, waaraan zij dikwijls onderworpen zijn.*** Dit kan zien op de Oud-Testamentische heiligen, die meer in de geest der dienstbaarheid verkeerden, omdat het leven en de onsterflijkheid niet zo ten volle aan het licht gebracht waren als door het Evangelie. Ook kan het zienop al Gods volk, zowel onder het Nieuw als onder het Oude Testament, wier zielen dikwijls verkeren in ontmoedigende vrees voor dood en eeuwigheid. Christus werd mens en stierf om hen te verlossen van die verslagenheid des geestes, door hun kenbaar te maken, dat de dood niet alleen is een overwonnen vijand, maar een verzoende vriend, die niet gezonden wordt om de ziel te benadelen of haar van de liefde Gods te scheiden, maar om een einde te maken aan al haar ellenden en klachten en haar de doorgang te geven naar eeuwig leven en gelukzaligheid. De dood is dus nu niet in

handen van Satan, maar van Christus, niet Satans dienstknecht, maar die van Christus, niet de hel volgt hem na, maar de hemel voor allen, die in Christus zijn.

5. ***Christus moest Zijn broederen gelijk gemaakt worden, opdat Hij mocht zijn een barmhartig en getrouw hogepriester in de dingen, die te doen waren om de gerechtigheid en de eer Gods te voldoen en tot redding en vertroosting van Zijn volk.*** Hij moest zijn getrouw aan God en barmhartig jegens de mensen.
A. In de dingen, die bij God te doen waren, voor zijn gerechtigheid en zijn eer, om verzoening aan te brengen voor de zonden van het volk, om te bewerken dat al de eigenschappen van de Goddelijke natuur, en al de personen in het Wezen Gods, overeenkwamen in het herstel van de mens, en om God en mens met elkaar te verzoenen. Er was een grote breuk en twist tussen God en mens, ter oorzake van de zonde, maar Christus heeft, door mens te worden en te sterven, dien twist beslecht en verzoening teweeggebracht, zodat God bereid is allen in gunst en vriendschap te ontvangen, die in Christus tot Hem komen.
B. In de dingen, die de mensen aangaan, voor hun redding en troost: ***In hetgeen Hijzelf verzocht zijnde geleden heeft, kan Hij degenen, die verzocht worden, te hulp komen,*** vers 18.
Merk hier op:
a. Het lijden van Christus: Hij leed verzocht zijnde en zijn verzoekingen waren niet het kleinste deel van Zijn lijden. Hij werd in alle dingen verzocht gelijk wij, maar zonder zonden, Hoofdstuk 4:15.
b. Het medelijden van Christus. Hij kan degenen, die verzocht worden, te hulp komen. Hij heeft gevoel voor onze zwakheden, Hij is een meevoelende, tedere en kundige geneesheer, Hij weet hoe men om moet gaan met verzochte, bezwaarde zielen, want Hij heeft aan dezelfde ziekte geleden, niet van de zonde, maar van de verzoeking en beroering der ziel. De herinnering aan Zijn eigen zorgen en verzoekingen maakt Hem oplettend voor de beproevingen van Zijn volk en gereed om hen te helpen.
Merk hier op:
Ten eerste. De beste Christenen zijn onderworpen aan verzoekingen, aan menigerlei verzoekingen, zolang zij in deze wereld zijn, laat ons nooit rekenen op volkomen vrij blijven van verzoekingen in deze wereld.
Ten tweede. Verzoekingen brengen onze zielen in zoveel droefenis en gevaar, dat zij troost en hulp behoeven.
Ten derde. Christus is bereid en gewillig om hen te helpen, die onder hun verzoekingen tot Hem roepen, en Hij werd mens en werd verzocht, opdat Hij in alle opzichten bekwaam zou zijn om Zijn volk te helpen.

HOOFDSTUK 3

1 Hierom, heilige broeders, die der hemelse roeping deelachtig zijt, aanmerkt de Apostel en Hogepriester onzer belijdenis, Christus Jezus; 2 Die getrouw is Dengene, Die Hem gesteld heeft, gelijk ook Mozes in geheel zijn huis was. 3 Want Deze is zoveel meerder heerlijkheid waardig geacht dan Mozes, als degene, die het huis gebouwd heeft, meerder eer heeft, dan het huis. 4 Want een ieder huis wordt van iemand gebouwd; maar Die dit alles gebouwd heeft, is God. 5 En Mozes is welgetrouw geweest in geheel zijn huis, als een dienaar, tot getuiging der dingen, die daarna gesproken zouden worden; 6 Maar Christus, als de Zoon over Zijn eigen huis; Wiens huis wij zijn, indien wij maar de vrijmoedigheid en de roem der hoop tot het einde toe vast behouden. 7 Daarom, gelijk de Heilige Geest zegt: Heden, indien gij Zijn stem hoort, 8 Zo verhardt uw harten niet, gelijk het geschied is in de verbittering, ten dage der verzoeking, in de woestijn; 9 Alwaar Mij uw vaders verzocht hebben; zij hebben Mij beproefd, en hebben Mijn werken gezien, veertig jaren lang. 10 Daarom was Ik vertoornd over dat geslacht, en sprak: Altijd dwalen zij met het hart, en zij hebben Mijn wegen niet gekend. 11 Zo heb Ik dan gezworen in Mijn toorn; Indien zij in Mijn rust zullen ingaan! 12 Ziet toe, broeders, dat niet te eniger tijd in iemand van u zij een boos, ongelovig hart, om af te wijken van de levenden God; 13 Maar vermaant elkander te allen dage, zolang als het heden genaamd wordt, opdat niet iemand uit u verhard worde door de verleiding der zonde. 14 Want wij zijn Christus deelachtig geworden, zo wij anders het beginsel van dezen vasten grond tot het einde toe vast behouden; 15 Terwijl er gezegd wordt: Heden, indien gij Zijn stem hoort, zo verhardt uw harten niet, gelijk in de verbittering geschied is. 16 Want sommigen, als zij die gehoord hadden, hebben Hem verbitterd, doch niet allen, die uit Egypte door Mozes uitgegaan zijn. 17 Over welke nu is Hij vertoornd geweest veertig jaren? Was het niet over degenen, die gezondigd hadden, welker lichamen gevallen zijn in de woestijn? 18 En welken heeft Hij gezworen, dat zij in Zijn rust niet zouden ingaan, anders dan dengenen, die ongehoorzaam geweest waren? 19 En wij zien, dat zij niet hebben kunnen ingaan van wege hun ongeloof.

In dit hoofdstuk past de apostel hetgeen hij in het vorige hoofdstuk omtrent het priesterschap van Christus gezegd heeft, toe:

I. In een ernstige, hartelijke vermaning, dat deze grote hogepriester, die hun geopenbaard is, met ernst door hen beschouwd moet worden, vers 1-6,

II. Hij voegt daar vele belangrijke raad geven en waarschuwingen aan toe, vers 7-19. Hebreeën 3:1-6 In deze verzen hebben wij de toepassing van de leer betrekkelijk het priesterschap van onze Heere Jezus Christus, in het vorige hoofdstuk neergelegd.

En merk hier op:

I. Op welk een vurige en liefdevolle wijze de apostel de Christenen vermaant om deze hogepriester in gedachten te houden en Hem te maken tot het voorwerp van hun nauwlettende en ernstige overweging. En waarlijk, niemand in hemel en op aarde verdient onze aandacht zozeer als Hij. Opdat deze vermaning des te beter uitwerking hebbe, moeten wij op het volgende letten.

1. De eervolle wijze, waarop hij hen, aan wie hij schrijft, aanspreekt. ***Heilige broeders, die der hemelse roeping deelachtig zijt,*** vers 1.

A. Broeders, niet alleen mijn broeders, maar ook broeders van Christus, en in Hembroeders van alle heiligen. Al het volk van God zijn broeders, en zij moeten elkaar liefhebben en met elkaar leven als broeders.
B. Heilige broeders, niet alleen heilig in belijdenis en naam, maar ook in beginsel en praktijk, in hart en leven. Die naam wordt soms met verachting gegeven. "Dat zijn nu de heilige broeders", zegt men dan, "het is gevaarlijk omgaan met zulke draaitollen! ‘Laat hen, die op deze wijze veracht en beschimpt worden, er naar streven om waarlijk heilige broeders te zijn en zich als zodanig voor God te betonen, dan behoeven zij zich voor de naam niet te schamen en de scheldwoorden van de wereldlingen niet te vrezen, De dag nadert, waarop zij, die er nu een verwijt van maken, het hun grootste eer en gelukzaligheid zouden achten tot deze heilige broederschap te mogen behoren.
C. Die der hemelse roeping deelachtig zijt, deelachtig aan de genademiddelen en aan de Geest der genade, die van de hemel kwamen door wie de Christenen daadwerkelijk geroepen worden uit de duisternis tot het wonderbaar licht, die roeping, welke de hemel brengt in de zielen der mensen, hen opleidt tot een hemelse gezindheid en een hemelse wandel, en hen bereidt voor een eeuwig leven met God in de hemel.

2. De namen, welke hij Christus geeft en waarop hij hun aandacht vestigt.
A. De apostel onzer belijdenis, de eerste en voornaamste dienaar van de gemeente des Evangelies, een boodschapper en de voornaamste boodschapper door God aan de mensen gezonden met de belangrijkste boodschap, de grote openbaarder van dat geloof, dat wij belijden te bezitten, en van die hoop, die wij belijden te koesteren.
B. Niet slechts de apostel, maar ook de hogepriester onzer belijdenis, de hoogste bediening van het Oude Testament zowel als van het Nieuwe, het hoofd van de kerk in elke toestand en onder elke bedeling, op wiens voldoening en tussenkomst wij belijden te rekenen voor vergeving der zonden en aanneming door God.
C. Christus, de Messias, gezalfd en in alle opzichten bekwaam gemaakt voor de bediening beide van apostel en hogepriester.
D. Jezus, onze Zaligmaker, onze heelmeester, de grote geneesheer der zielen, afgeschaduwd door de koperen slang, welke Mozes in de woestijn oprichtte, opdat zij, die door de vurige slangen gebeten waren, op haar mochten zien en behouden worden.

II. Onze plicht is Hem aan te merken, die al deze hoge en eervolle namen draagt, dat is Hem in al die betrekkingen te beschouwen. Beschouwen wat Hij is in zichzelf, wat Hij is voor ons, wat Hij hiernamaals eeuwig voor ons zijn zal, Hem aanmerken, onze gedachten met de grootste oplettendheid op Hem vestigen, en daarnaar jegens Hem handelen, zien op Jezus, de leidsman en voleinder van ons geloof.
1. Velen, die het geloof in Christus belijden, hebben niet de verschuldigde beschouwing van Hem, Hij wordt niet zoveel door hen aangemerkt als Hij verdient en verlangt gedaan te worden door hen, die van Hem de zaligheid verwachten.
2. Een nauwlettend en ernstig aanmerken van Christus is een groot voordeel voor ons om onze bekendheid met Hem te doen toenemen, en onze liefde voor Hem, onze gehoorzaamheid aan Hem en onze verbinding met Hem te bevorderen.
3. Ook zij, die heilige broeders en der hemelse roeping deelachtig zijn, moeten elkaar opwekken om meer aan Christus te denken dan zij doen, Hem meer in gedachten te hebben. De besten van Zijn volk denken te weinig en te oppervlakkig aan Hem.
4. Wij moeten Christus aanmerken zoals Hij ons in de Schrift voorgesteld wordt en daarnaar onze beschouwing van Hem vormen, en niet naar ijdele voorstellingen en inbeeldingen van ons zelf.

III. Hier worden verschillende bewijsgronden aangevoerd om ons in onze plicht te versterken, ***om Christus, de apostel en hogepriester onzer belijdenis, aan te merken.***
1. De eerste is ontleend aan zijn getrouwheid, vers 2. ***Hij was getrouw aan degenen, die Hem gesteld heeft, gelijk Mozes was in geheel zijn huis.***
A. Christus is een aangestelde Middelaar. God de Vader heeft Hem gezonden en bevestigd tot die bediening en daarom is Zijn middelaarschap aangenaam bij de Vader.
B. Hij is getrouw aan die aanstelling, Hij neemt nauwgezet al de regelen en voorschriften van Zijn middelaarschap in acht, en vervult getrouw het vertrouwen door Zijn Vader en door Zijn volk in Hem gesteld.
C. Hij is zo getrouw aan degenen, die Hem gesteld heeft, als Mozes was in geheel zijn huis. Mozes was getrouw in het vervullen van zijn bediening aan de Joodse kerk van het Oude Testament, en dat is Christus onder het Nieuwe. Dit was een zeer geschikte bewijsvoering om de Joden te overtuigen, die hadden zeer hoge gedachten van de getrouwheid van Mozes, en toch was zijn getrouwheid slechts een afschaduwing van die van Christus.

2. Een ander bewijs wordt genomen uit ***de meerdere heerlijkheid en uitnemendheid van Christus boven Mozes***, vers 3-6, en daarom waren zij des te meer verplicht om Christus aan te merken.
A. Christus was de bouwer van het huis, waar van Mozes slechts een lid was. Door het huis moeten wij verstaan de kerk van God, het volk van God tot een gebracht onder Christus, hun bouwheer en hoofd, en onder ondergeschikte dienaren, die overeenkomstig zijn wet zijn instellingen waarnamen. Christus is de bouwer van dit huis der kerk door alle eeuwen. Mozes was een dienaar in dat huis, hij was werkzaam onder Christus in het bestieren en bouwen van het huis. Maar Christus is de maker van alle dingen, want Hij is God, en niemand minder dan God kan de kerk bouwen, hij kan het fondament niet leggen en de bovenbouw niet uitvoeren, dat kan God alleen. Er werd geen mindere macht vereist om de kerk te stichten dan om de wereld te scheppen, de wereld werd uit niets geschapen en de kerk werd gebouwd uit bouwstoffen, die er ten enenmale ongeschikt voor waren. Christus, die God is, ontwierp het grondplan van de kerk, voorzag in de bouwstoffen, maakte die door Zijn almachtige kracht voor het doel geschikt, Hij heeft het gehele huis samengesteld, Hij heeft er de regelen voor gegeven, en alles gekroond met Zijn eigen tegenwoordigheid, die de ware heerlijkheid van dit huis Gods uitmaakt.
B. Christus is de heer van het huis, zowel als zijn bouwer, vers 5, 6. Dit huis wordt Zijn huis genoemd, omdat Hij de Zoon van God is. Mozes was alleen een getrouw dienaar, voor het getuigenis van de dingen, die daarna zouden gesproken worden. Christus, als de eeuwige Zoon van God, is de rechtmatige eigenaar en oppermachtige gebieder van de Kerk. Mozes was alleen als type de beheerder, tot een getuigenis van al deze dingen betreffende de kerk, die duidelijker, volledige en beter in het Evangelie zouden geopenbaard worden door de Geest van Christus, en daarom is Christus meer ere, meer eerbied en opmerking waardig dan Mozes.

Dit bewijs besluit de apostel met:
a. Een troostvolle toe-eigening voor zichzelf en alle ware gelovigen. ***Wiens huis wij zijn***, vers 6, ieder van ons persoonlijk, want wij zijn tempelen des Heiligen Geestes en Christus woont in ons door het geloof, en wij allen gezamenlijk, want wij zijn verenigd door de banden van genade, waarheid, instellingen, evangelische verordeningen en Godsverering.

b. Een merkwaardige beschrijving van de personen, waaruit het huis bestaat. Indien wij maar de vrijmoedigheid en de roem der hoop tot het einde toe vast behouden, dat is: indien wij slechts een vrijmoedige, duidelijke belijdenis van de waarheden des Evangelies handhaven, waarop onze verwachting van genade en heerlijkheid gebouwd is, en leven uit en naar die verwachting, door er een heilige blijdschap van te smaken, die blijft tot het einde niettegenstaande al wat ons zodoende overkomen moge.
Wij zien hier, dat er niet slechts een goed begin van wandelen in de wegen van Christus moet zijn, maar standvastigheid en volharding daarin tot het einde. Wij hebben hier een aanwijzing van wat zij moeten doen, die deelhebben willen aan de waardigheid en de voorrechten van Christus' huisgezin.
Ten eerste. Zij moeten de waarheden des Evangelies in hoofd en hart opnemen.
Ten tweede. Zij moeten hun hoop op gelukzaligheid op deze waarheden bouwen.
Ten derde. Zij moeten vrijmoedig belijdenis van deze waarheden afleggen, Ten vierde. Zij moeten zo leven, dat zij daar van de duidelijke bewijzen geven, opdat zij zich mogen verheugen in hope en volharden mogen tot het einde. In een woord: zijmoeten nauwgezet, bestendig, moedig en standvastig wandelen in het geloof en in de praktijk van het Evangelie, opdat hun Meester, als Hij komt, hen moge erkennen en goedkeuren. Hebreeën 3:7-19 van hier tot het einde van het hoofdstuk geeft de apostel hun ernstige vermaning en raad, en hij haalt daartoe aan een gedeelte van Psalm 95, vers 8 en v. v. , waaromtrent valt op te merken:

I. Wat hij hun raadt: Spoedig en dadelijk acht te geven op de roepstem van Christus: Hoor zijn stem, luister er naar, neem die aan, en bedenk wat God door Christus tot u zegt, pas het op uzelf toe met geschikte genegenheid en pogingen, en doe het heden, want morgen kan het te laat zijn.
II. Waar hij hen tegen waarschuwt: ***Verharding van het hart***, doof worden voor de roeping en de raad van Christus. Sluit uw oor en uw hart niet voor zijn stem, wanneer Hij u wijst op het kwaad der zonde, de uitnemendheid der heiligheid, de noodzakelijkheid om Hem aan te nemen als uw Zaligmaker. De verharding van het hart is de oorsprong van al onze verdere zonden.
III. Welk voorbeeld ter waarschuwing hij aanhaalt: dat van de vaderen der Israëlieten in de woestijn: de verbittering ten dage der verzoeking. Dit ziet op de merkwaardige gebeurtenis te Massa Meriba, Exodus 17:2-7.
Merk hier op:
1. Dagen van verzoeking zijn dikwijls dagen van verbittering.
2. God tergen, wanneer Hij ons beproeft en ons laat zien dat wij geheel afhangen van Hem en onmiddellijk uit zijn hand leven, is verbittering van hogen aard,
3. De zonden van anderen, vooral van onze nabestaanden, moeten voor ons een waarschuwing zijn. De zonden en straffen onzer vaderen moeten door ons herdacht worden, om ons terug te houden van hun kwade voorbeeld te volgen.

Wat nu de zonden van de voorvaderen der Joden betreft, die hier worden aangehaald, hebben wij te letten op het volgende.
A. De toestand, waarin die vaderen waren, toen zij dus zondigden, zij waren in de woestijn, uit Egypte uitgeleid, maar nog niet in Kanaän gekomen, de gedachte daaraan had hen van zondigen moeten terughouden.
B. De zonden, waaraan zij zich schuldig maakten, zij verzochten en verbitterden God, zij wantrouwden God, murmureerden tegen Mozes en wilden niet horen naar Gods stem.

C. De verzwaring van hun zonde, zij zondigden in de wildernis, waar zijmeer onmiddellijk van God afhankelijk waren, zij zondigden toen God hen beproefde, zij zondigden terwijl zij Zijn werken zagen, wonderwerken verricht bij de uittocht uit Egypte, en hun onderhoud en verzorging dag aan dag in de woestijn. Zij gingen veertig jaren lang voort zo tegen God te zondigen. Dat ware grote verzwaringen.

D. De bron en oorsprong van die verzwaarde zonden, welke waren:
a. Zij dwaalden met het hart, en deze dwalingen des harten brachten vele andere dwalingen van hun lippen en hun leven teweeg.
b. Zij kenden Gods wegenniet, hoewel Hij voor hen uit wandelde. Zij kenden Zijn wegen niet, zo min de wegen van Zijn voorzienigheid, waarin Hij met hen wandelde, als de wegen van Zijn geboden, waarin zij met Hem moesten wandelen, zij letten niet op zijn voorzienigheid en niet op zijn geboden op de rechte wijze.

E. De rechtvaardige en grote toorn Gods over hun zonden, en daarbij het grote geduld, dat Hij hun betoonde, vers 10. ***Daarom was Ik vertoornd over dat geslacht.***
a. Alle zonde, maar vooral die bedreven wordt door Gods belijdende en bevoorrechte volk, krenkt en beledigt God niet alleen, maar vertoornt Hem.
b. God is traag in het verwoesten van Zijn volk in of om hun zonden, Hij wacht lang om hun nog genadig te kunnen zijn.
c. God rekent stipt met de tijd, gedurende welken Zijn volk voortgaat met tegen Hem te zondigen en Hem door hun zonden te vertoornen, maar ten laatste, wanneer zij volharden in hun zonden en in het bedroeven van de Heilige Geest, zullen hun zonden voor hen zelf krenkend worden, hetzij in een weg van oordeel of van barmhartigheid.

F. Het onherroepelijk vonnis, dat ter wille van hun zonden ten laatste over hen uitgesproken werd. ***God zwoer in Zijn toorn, dat zij niet in zijn rust zouden ingaan, de rust van het aardse en het hemelse Kanaän beide.***
Merk op:
a. Lang-voortgezette zonde doet eindelijk de toorn Gods ontgloeien en opvlammen tegen de zondaren.
b. Gods toorn zal zich openbaren in Zijn rechtvaardig besluit om de zondaren te verdelgen, Hij zal zweren in Zijn toorn, niet overhaast maar rechtvaardig, en Zijn toorn zal hun toestand een rusteloze toestand maken, er is geen rust onder Gods toorn.

IV. Welk gebruik maakt de apostel van hun ontzaglijk voorbeeld? Hij geeft, vers 12, 13 en v. v. , de Hebreeën een ernstige waarschuwing en versterkt die door een tedere toespraak.
1. Hij geeft de Hebreeën een ernstige waarschuwing. Ziet toe! Ziet voor u uit, weest op uw hoede tegen de vijanden van binnen en van buiten, weest waakzaam. Gij ziet wat velen van uw voorvaderen buiten Kanaän hield en maakte dat hun dode lichamen in de woestijn vielen, zorgt er voor dat gij ten slotte niet valt in dezelfde zonde, strik en vreeslijk oordeel. Ziet op Christus, het Hoofd der kerk, een veel groter persoon dan Mozes, een terging van Hem zou dus veel groter zonde zijn dan hun terging van Mozes, en gij zoudt in gevaar van gestrenger oordeel komen dan zij. De ondergang van anderen moet voor ons een waarschuwing zijn om ons te hoeden voor de rots, waarop zij te pletter vielen. Israëls val moet een waarschuwing zijn voor allen, die na hen komen, want al deze dingen zijn hun als voorbeelden overgekomen, 1 Corinthiërs 10:11, en wij moeten er acht op slaan. Ziet toe, allen die verlangen veilig naar de hemel te gaan, moeten op hen toezien.

2. Hij versterkt deze waarschuwing met een uitdrukking van toegenegenheid. Broeders, niet alleen naar het vlees, maar in de Heere, broeders, die ik liefheb, en voor wier welzijn ik verlangend arbeide. En thans gaat hij in op het onderwerp van de waarschuwing. Ziet toe, broeders, dat niet te eniger tijd in iemand van u zij een boos, ongelovig hart om af te wijken van de levende God.

Merk hier op:
A. Een ongelovig hart is een boos hart. Ongeloof is een grote zonde, die het hart bozer maakt.
B. Een boos ongelovig hart is de oorzaak van al onze zondige afwijkingen van God, het is de eerste stap tot afval, indien wij ons eerst veroorloven God te wantrouwen, zullen wij Hem spoedig verlaten.
C. Broeders in Christus hebben nodig tegen afval gewaarschuwd te worden. *Die staat zie toe dat hij niet valle.*

3. Hij voegt een goeden raad bij de waarschuwing, hij raadt hun aan te wenden wat een behoedmiddel zal zijn tegen een boos ongelovig hart: ***Maar vermaant elkaar te allen dage, zolang als het heden genaamd wordt,*** vers 13.
A. Wij moeten elkaar alle goed doen, dat in ons vermogen is zolang wij bij elkaar zijn, want dat is slechts een korte en onzekere tijd.
B. Omdat de morgen, de volgende dag, ons niet toebehoort, moeten wij het best-mogelijke gebruik maken van het heden.
C. Indien Christenen elkaar niet te allen dage vermanen, zullen zij gevaar lopen van verhard te worden door de verleiding der zonden.
a. Er is veel verleiding in de zonde, zij schijnt schoon, maar is lelijk, zij schijnt aangenaam, maar is verderflijk, zij belooft veel, maar vervult niets.
b. De verleiding van de zonde verhardt de ziel, een ingewilligde zonde baant de weg voor een tweede, elke begane zonde versterkt de gewoonte, zonde tegen het geweten is het middel om het geweten toe te schroeien, en daarom is het van het hoogste belang elkaar te waarschuwen om ons voor zonde te hoeden.

4. Hij vertroost hen, die niet alleen wel aanvingen, ***maar ook voortzetten en tot het einde volharden,*** vers 14. Want wij zijn Christus deelachtig geworden, zo wij anders het beginsel van deze vaste grond tot het einde toe vast behouden.
A. Het voorrecht der heiligen. Zij zijn Christus deelachtig geworden, dat is: aan Zijn Geest, natuur, genade, rechtvaardigheid en leven, zij hebben aandeel aan alles wat van Christus is, aan alles wat Hij is, aan alles wat Hij gedaan heeft en zal doen.
B. De voorwaarde, waarop zij dit voorrecht bezitten, namelijk hun volharding in vrijmoedige belijdenis en beleving van Christus en het Christendom tot het einde. Zij zullen niet alleen volharden, daartoe vastgehouden door de macht Gods door het zaligmakend geloof, maar er zo toe gedrongen te worden is een van de middelen, waardoor Christus Zijn volk helpt om te volharden.

Dat dient om hen waakzaam en ijverig te maken en zo voor afval te bewaren.
a. Dezelfde Geest, waardoor Christenen de loopbaan in de wegen Gods moeten aanvangen, moeten zij handhaven tot het einde. Zij, die ernstig beginnen, met levendige liefde, heilige vastberadenheid en nederig toevoorzicht, moeten zo voortgaan. Maar:
b. Er zijn er velen, die bij de aanvang van hun belijdenis groten moed en veelvertrouwen tonen, en toch niet tot de einde volharden.

c. Volharden in het geloof is het beste bewijs voor de oprechtheid van het geloof.

5. De apostel vat samen wat hij vroeger uit Psalm 95 aangehaald heeft, en past het ernstig toe op dat geslacht, vers 15, 16 enz. Terwijl er gezegd wordt: ***Heden indien gij zijn stem hoort,*** enz. Hij wil daarmee zeggen: Hetgeen ik uit de Schrift aangehaald heb slaat niet alleen op die vroegere eeuwen, maar ook op u en op allen, die na u komen zullen, opdat gij er u voor wachten zoudt niet in dezelfde zonden te vervallen en daardoor onder hetzelfde vonnis te komen. De apostel zegt hun dat hoewel sommigen, die Gods stem gehoord hadden, Hem verbitterden, toch niet allen het deden.
A. Hoewel de meerderheid der hoorders God verbittert door ongeloof, zijn er anderen, die de boodschap geloven.
B. Hoewel het horen van het Woord het gewone middelvoor de redding is, zal het, zo er niet naar geluisterd wordt, de mensen des te meer aan de toorn Gods blootstellen.
C. God zal een overblijfsel hebben, dat Zijn stem zal gehoorzamen, en Hij zal voor hen zorgen en met ere van hen melding maken.
D. Indien dezen in enige gewone zonde vallen, toch zullen zij deelhebben aan de eeuwige zaligheid, terwijl ongehoorzame hoorders voor eeuwig verloren gaan.

6. De apostel ontleent sommige vragen aan hetgeen hij tevoren gezegd heeft en geeft er de behoorlijke antwoorden op, vers 17-19. ***Over welken nu is Hij vertoornd geweest veertig jaren? Over degenen, die gezondigd hadden. En welken heeft Hij gezworen,*** enz.?
Merk op:
A. God is vertoornd alleen over die van Zijn volk, die tegen Hem zondigen en in de zonde
B. God is meest vertoornd en beledigd door zonden, die in het openbaar en nationaal bedreven worden, wanneer de zonde algemeen besmettelijk is geworden, is zij het beledigendst.
C. Hoewel God lang verdraagt, en lang zich laat beledigen, ook door het wicht van algemene en uitstekende zonden, zal Hij ten laatste openbare overtreders door openbare oordelen straffen.
D. Ongeloof, met opstand, die er het gevolg van is, is de grote verdoemelijke zonde van de wereld, vooral in hen, die de openbaring van Gods wil kennen. Die zonde sluit het hart van God en sluit de poort des hemels voor hen, zij brengt hen onder de toorn en de vloek Gods, en laat hen daaronder, zodat Zijn waarheid en gerechtigheid Hem noodzaken hen voor eeuwig buiten te werpen. Hebreeën 3:7-19 van hier tot het einde van het hoofdstuk geeft de apostel hun ernstige vermaning en raad, en hij haalt daartoe aan een gedeelte van Psalm 95, vers 8 en v. v. , waaromtrent valt op te merken:

I. Wat hij hun raadt: Spoedig en dadelijk acht te geven op de roepstem van Christus: Hoor zijn stem, luister er naar, neem die aan, en bedenk wat God door Christus tot u zegt, pas het op uzelf toe met geschikte genegenheid en pogingen, en doe het heden, want morgen kan het te laat zijn.
II. Waar hij hen tegen waarschuwt: Verharding van het hart, doof worden voor de roeping en de raad van Christus. Sluit uw oor en uw hart niet voor zijn stem, wanneer Hij u wijst op het kwaad der zonde, de uitnemendheid der heiligheid, de noodzakelijkheid om Hem aan te nemen als uw Zaligmaker. De verharding van het hart is de oorsprong van al onze verdere zonden.

III. Welk voorbeeld ter waarschuwing hij aanhaalt: dat van de vaderen der Israëlieten in de woestijn: de verbittering ten dage der verzoeking. Dit ziet op de merkwaardige gebeurtenis te Massa Meriba, Exodus 17:2-7.

Merk hier op:
1. Dagen van verzoeking zijn dikwijls dagen van verbittering.
2. God tergen, wanneer Hij ons beproeft en ons laat zien dat wij geheel afhangen van Hem en onmiddellijk uit zijn hand leven, is verbittering van hogen aard.
3. De zonden van anderen, vooral van onze nabestaanden, moetenvoor ons een waarschuwing zijn. De zonden en straffen onzer vaderen moeten door ons herdacht worden, om ons terug te houden van hun kwade voorbeeld te volgen. Wat nu de zonden van de voorvaderen der Joden betreft, die hier worden aangehaald, hebben wij te letten op het volgende.
A. De toestand, waarin die vaderen waren, toen zij dus zondigden, zij waren in de woestijn, uit Egypte uitgeleid, maar nog niet in Kanaän gekomen, de gedachte daaraan had hen van zondigen moeten terughouden.
B. De zonden, waaraan zij zich schuldig maakten, zij verzochten en verbitterden God, zij wantrouwden God, murmureerden tegen Mozes en wilden niet horen naar Gods stem.
C. De verzwaring van hun zonde, zij zondigden in de wildernis, waar zijmeer onmiddellijk van God afhankelijk waren, zij zondigden toen God hen beproefde, zij zondigden terwijl zij Zijn werken zagen, wonderwerken verricht bij de uittocht uit Egypte, en hun onderhoud en verzorging dag aan dag in de woestijn. Zij gingen veertig jaren lang voort zo tegen God te zondigen. Dat ware grote verzwaringen.

D. De bron en oorsprong van die verzwaarde zonden, welke waren:
a. Zij dwaalden met het hart, en deze dwalingen des harten brachten vele andere dwalingen van hun lippen en hun leven teweeg.
b. Zij kenden Gods wegenniet, hoewel Hij voor hen uit wandelde. Zij kenden Zijn wegenniet, zo min de wegen van Zijn voorzienigheid, waarin Hij met hen wandelde, als de wegen van Zijn geboden, waarin zij met Hem moesten wandelen, zij letten niet op zijn voorzienigheid en niet op zijn geboden op de rechte wijze.

E. De rechtvaardige en grote toorn Gods over hun zonden, en daarbij het grote geduld, dat Hij hun betoonde, vers 10. ***Daarom was Ik vertoornd over dat geslacht.***
a. Alle zonde, maar vooral die bedreven wordt door Gods belijdende en bevoorrechte volk, krenkt en beledigt God niet alleen, maar vertoornt Hem.
b. God is traag in het verwoesten van Zijn volk in of om hun zonden, Hij wacht lang om hun nog genadig te kunnen zijn.
c. God rekent stipt met de tijd, gedurende welken Zijn volk voortgaat met tegen Hem te zondigen en Hem door hun zonden te vertoornen, maar ten laatste, wanneer zij volharden in hun zonden en in het bedroeven van de Heiligen Geest, zullen hun zonden voor hen zelf krenkend worden, hetzij in een weg van oordeel of van barmhartigheid.

F. Het onherroepelijk vonnis, dat ter wille van hun zonden ten laatste over hen uitgesproken werd. God zwoer in Zijn toorn, dat zij niet in zijn rust zouden ingaan, de rust van het aardse en het hemelse Kanaän beide.
Merk op: a. Lang-voortgezette zonde doet eindelijk de toorn Gods ontgloeien en opvlammen tegen de zondaren. b. Gods toorn zal zich openbaren in Zijn rechtvaardig

besluit om de zondaren te verdelgen, Hij zal zweren in Zijn toorn, niet overhaast maar rechtvaardig, en Zijn toorn zal hun toestand een rusteloze toestand maken, er is geen rust onder Gods toorn.

IV. Welk gebruik maakt de apostel van hun ontzaglijk voorbeeld? Hij geeft, vers 12, 13 en v. v. , de Hebreeën een ernstige waarschuwing en versterkt die door een tedere toespraak.
1. Hij geeft de Hebreeën een ernstige waarschuwing. Ziet toe! *Ziet voor u uit, weest op uw hoede tegen de vijanden van binnen en van buiten, weest waakzaam.* Gij ziet wat velen van uw voorvaderen buiten Kanaän hield en maakte dat hun dode lichamen in de woestijn vielen, zorgt er voor dat gij ten slotte niet valt in dezelfde zonde, strik en vreeslijk oordeel. Ziet op Christus, het Hoofd der kerk, een veel groter persoon dan Mozes, een terging van Hem zou dus veel groter zonde zijn dan hun terging van Mozes, en gij zoudt in gevaar van gestrenger oordeel komen dan zij. De ondergang van anderen moet voor ons een waarschuwing zijn om ons te hoeden voor de rots, waarop zij te pletter vielen. Israël's val moet een waarschuwing zijn voor allen, die na hen komen, want al deze dingen zijn hun als voorbeelden overgekomen, 1 Corinthiërs 10:11, en wij moeten er acht op slaan. Ziet toe, allen die verlangen veilig naar de hemel te gaan, moeten op hen toezien.

2. Hij versterkt deze waarschuwing met een uitdrukking van toegenegenheid. Broeders, niet alleen naar het vlees, maar in de Heere, broeders, die ik liefheb, en voor wier welzijn ik verlangend arbeide. En thans gaat hij in op het onderwerp van de waarschuwing. ***Ziet toe, broeders, dat niet te eniger tijd in iemand van u zijeen boos, ongelovig hart om af te wijken van de levenden God.***

Merk hier op:
A. Een ongelovig hart is een boos hart. Ongeloof is een grote zonde, die het hart bozer maakt.
B. Een boos ongelovig hart is de oorzaak van al onze zondige afwijkingen van God, het is de eerste stap tot afval, indien wij ons eerst veroorloven God te wantrouwen, zullen wij Hem spoedig verlaten.
C. Broeders in Christus hebben nodig tegen afval gewaarschuwd te worden. Die staat zie toe dat hij niet valle.

3. Hij voegt een goede raad bij de waarschuwing, hij raadt hun aan te wenden wat een behoedmiddel zal zijn tegen een boos ongelovig hart: ***Maar vermaant elkaar te allen dage, zolang als het heden genaamd wordt,*** vers 13.
A. Wij moeten elkaar alle goed doen, dat in ons vermogen is zolang wij bij elkaar zijn, want dat is slechts een korte en onzekere tijd.
B. Omdat de morgen, de volgende dag, ons niet toebehoort, moeten wij het best-mogelijke gebruik maken van het heden.

C. Indien Christenen elkaar niet te allen dage vermanen, zullen zij gevaar lopen van verhard te worden door de verleiding der zonden.
a. Er is veel verleiding in de zonde, zij schijnt schoon, maar is lelijk, zij schijnt aangenaam, maar is verderflijk, zij belooft veel, maar vervult niets.
b. De verleiding van de zonde verhardt de ziel, een ingewilligde zonde baant de weg voor een tweede, elke begane zonde versterkt de gewoonte, zonde tegen het geweten

is het middel om het geweten toe te schroeien, en daarom is het van het hoogste belang elkaar te waarschuwen om ons voor zonde te hoeden.

4. Hij vertroost hen, die niet alleen wel aanvingen, maar ook ***voortzetten en tot het einde volharden,*** vers 14. Want wij zijn Christus deelachtig geworden, zo wij anders het beginsel van dezen vasten grond tot het einde toe vast behouden.
A. Het voorrecht der heiligen. Zij zijn Christus deelachtig geworden, dat is: aan Zijn Geest, natuur, genade, rechtvaardigheid en leven, zij hebben aandeel aan alles wat van Christus is, aan alles wat Hij is, aan alles wat Hij gedaan heeft en zal doen.

B. De voorwaarde, waarop zij dit voorrecht bezitten, namelijk hun volharding in vrijmoedige belijdenis en beleving van Christus en het Christendom tot het einde. Zij zullen niet alleen volharden, daartoe vastgehouden door de macht Gods door het zaligmakend geloof, maar er zo toe gedrongen te worden is een van de middelen, waardoor Christus Zijn volk helpt om te volharden. Dat dient om hen waakzaam en ijverig te maken en zo voor afval te bewaren.
a. Dezelfde Geest, waardoor Christenen de loopbaan in de wegen Gods moeten aanvangen, moeten zij handhaven tot het einde. Zij, die ernstig beginnen, met levendige liefde, heilige vastberadenheid en nederig toevoorzicht, moeten zo voortgaan. Maar:
b. Er zijn er velen, die bij de aanvang van hun belijdenis groten moed en veelvertrouwen tonen, en toch niet tot de einde volharden.
c. Volharden in het geloof is het beste bewijs voor de oprechtheid van het geloof.

5. De apostel vat samen wat hij vroeger uit Psalm 95 aangehaald heeft, en past het ernstig toe op dat geslacht, vers 15, 16 enz. ***Terwijl er gezegd wordt: Heden indien gij zijn stem hoort,*** enz. Hij wil daarmee zeggen: Hetgeen ik uit de Schrift aangehaald heb slaat niet alleenop die vroegere eeuwen, maar ook op u en op allen, die na u komen zullen, opdat gij er u voor wachten zoudt niet in dezelfde zonden te vervallen en daardoor onder hetzelfde vonnis te komen. De apostel zegt hun dat hoewel sommigen, die Gods stem gehoord hadden, Hem verbitterden, toch niet allen het deden.
A. Hoewel de meerderheid der hoorders God verbittert door ongeloof, zijn er anderen, die de boodschap geloven.
B. Hoewel het horen van het Woord het gewone middelvoor de redding is, zal het, zo er niet naar geluisterd wordt, de mensen des te meer aan de toorn Gods blootstellen.
C. God zal een overblijfsel hebben, dat Zijn stem zal gehoorzamen, en Hij zal voor hen zorgen en met ere van hen melding maken.
D. Indien dezen in enige gewone zonde vallen, toch zullen zij deelhebben aan de eeuwige zaligheid, terwijl ongehoorzame hoorders voor eeuwig verloren gaan.

6. De apostel ontleent sommige vragen aan hetgeen hij tevoren gezegd heeft en geeft er de behoorlijke antwoorden op, vers 17-19. ***Over welken nu is Hij vertoornd geweest veertig jaren? Over degenen, die gezondigd hadden. En welken heeft Hij gezworen,*** enz.?
Merk op:
A. God is vertoornd alleen over die van Zijn volk, die tegen Hem zondigen en in de zonde.

B. God is meest vertoornd en beledigd door zonden, die in het openbaar en nationaal bedreven worden, wanneer de zonde algemeen besmettelijk is geworden, is zij het beledigendst.
C. Hoewel God lang verdraagt, en lang zich laat beledigen, ook door het wicht van algemene en uitstekende zonden, zal Hij ten laatste openbare overtreders door openbare oordelen straffen.
D. Ongeloof, met opstand, die er het gevolg van is, is de grote verdoemelijke zonde van de wereld, vooral in hen, die de openbaring van Gods wil kennen. Die zonde sluit het hart van God en sluit de poort des hemels voor hen, zij brengt hen onder de toorn en de vloek Gods, en laat hen daaronder, zodat Zijn waarheid en gerechtigheid Hem noodzaken hen voor eeuwig buiten te werpen.

HOOFDSTUK 4

1 Laat ons dan vrezen, dat niet te eniger tijd, de belofte van in Zijn rust in te gaan nagelaten zijnde, iemand van u schijne achtergebleven te zijn. 2 Want ook ons is het Evangelie verkondigd, gelijk als hun; maar het woord der prediking deed hun geen nut, dewijl het met het geloof niet gemengd was in degenen, die het gehoord hebben. 3 Want wij, die geloofd hebben, gaan in de rust, gelijk Hij gezegd heeft: Zo heb Ik dan gezworen in Mijn toorn: Indien zij zullen ingaan in Mijn rust! hoewel Zijn werken van de grondlegging der wereld af al volbracht waren. 4 Want Hij heeft ergens van de zevenden dag aldus gesproken: En God heeft op de zevenden dag van al Zijn werken gerust. 5 En in deze plaats wederom: Indien zij in Mijn rust zullen ingaan! 6 Dewijl dan blijft, dat sommigen in dezelve rust ingaan, en degenen, dien het Evangelie eerst verkondigd was, niet ingegaan zijn van wege de ongehoorzaamheid, 7 Zo bepaalt Hij wederom een zekeren dag, namelijk heden, door David zeggende, zo langen tijd daarna gelijkerwijs gezegd is: Heden, indien gij Zijn stem hoort, zo verhardt uw harten niet. 8 Want indien Jozua hen in de rust gebracht heeft, zo had Hij daarna niet gesproken van een anderen dag. 9 Er blijft dan een rust over voor het volk Gods. 10 Want die ingegaan is in zijn rust, heeft zelf ook van zijn werken gerust, gelijk God van de Zijne. 11 Laat ons dan ons benaarstigen, omin die rust in te gaan; opdat niet iemand in hetzelfde voorbeeld der ongelovigheid valle. 12 Want het Woord Gods is levend en krachtig, en scherpsnijdender dan enig tweesnijdend zwaard, en gaat door tot de verdeling der ziel, en des geestes, en der samenvoegselen, en des mergs, en is een oordeler der gedachten en der overleggingen des harten. 13 En er is geen schepsel onzichtbaar voor Hem; maar alle dingen zijn naakt en geopend voor de ogen Desgenen, met Welken wij te doen hebben. 14 Dewijl wij dan een groten Hogepriester hebben, Die door de hemelen doorgegaan is, namelijk Jezus, de Zoon van God, zo laat ons deze belijdenis vasthouden. 15 Want wij hebben geen hogepriester, die niet kan medelijden hebben met onze zwakheden, maar Die in alle dingen, gelijk als wij, is verzocht geweest, doch zonder zonde. 16 Laat ons dan met vrijmoedigheid toegaan tot de troon der genade, opdat wij barmhartigheid mogen verkrijgen, en genade vinden, om geholpen te worden ter bekwamer tijd.

Hebreeën 4:11-16. In dit tweede gedeelte van het hoofdstuk besluit de apostel: eerst met een ernstige, herhaalde waarschuwing, en daarna met zeer geschikte en krachtige bewijsredenen.
I. Wij hebben hier een ernstige waarschuwing. Laat ons dan ons benaarstigen om in die rust in te gaan, vers 11.

Merk op: 1. Het voorgestelde doel -geestelijke en eeuwige rust, de rust van genade en heerlijkheid hiernamaals -in Christus op aarde, met Christus in de hemel.
2. De weg naar dit beschreven doel-werken, ijverig werken, dat is de enige weg naar rust, zij, die niet willen werken, zullen hiernamaals niet rusten. Na plichtmatigen en ijverige arbeid zal zoete en voldoening-gevende rust volgen, en de arbeid zal de rust, wanneer die komt, aangenamer maken. De slaap des arbeiders is zoet, Prediker 5:12. Laat ons daarom arbeiden, laat ons allen daarin overeenstemmen en overeenkomen, laat ons elkaar er toe opwekken en elkaar tot ijver aansporen. Het is het trouwste bewijs van vriendschap, om onze mede-Christenen, wanneer wij hen zien beuzelen, op te roepen om hun zaken en hun arbeid met allen ernst te behartigen, "Komt, laat ons allen aan het werk gaan, waarom zullen wij hier zitten blijven? Waarom zullen wij ledig zijn? Komt, laat ons arbeiden nu het werktijd is, de rust volgt!" Zo moeten Christenen zichzelf en anderen opwekken om ijverig in hun plichten te zijn, en dat te meer als wij weten dat de dag nadert.

II. Hij geeft machtige en zeer geschikte beweegredenen om dezen raad van kracht te maken, die genomen zijn uit:
1. ***Het vreeslijk voorbeeld van hen, die reeds door ongeloof verloren gingen.*** Opdat niet iemand in hetzelfde voorbeeld van ongelovigheid valle, vers 11. Het zal onze zonde zeer verzwaren, wanneer wij zo velen voor ons hebben zien vallen en wij laten ons daardoor niet waarschuwen, hun verwoesting roept luide tot ons, hun verloren en rusteloze zielen wenen voor onze oren uit hun jammerstaat, opdat wij toch niet, door te zondigen gelijk zij deden, ons zelf even ellendig zullen maken als zij zijn.

2. De grote hulp en het voordeel, die wij kunnen hebben van het Woord Gods om ons geloof te versterken en onze ijver aan te sporen, opdat wij deze rust mogen deelachtig worden. ***Want het woord Gods is levend en krachtig, vers*** 12. Door het Woord Gods moeten wij verstaan het werkelijke Woord Gods of het geschreven woord Gods. Het werkelijke Woord, dat in de beginne was, bij God en God was, Johannes 1:1, de Heere Jezus Christus. En inderdaad, hetgeen in dit vers gezegd wordt, is geheel op Hem toepasselijk. Maar de meesten geloven dat hier bedoeld wordt het geschreven Woord, de Heilige Schriften, die het woord van God zijn. van dit Woord Gods nu wordt gezegd, dat het is:

A. Levend, het is zeer levend en werkzaam, in al zijn pogingen, in het aangrijpen van het geweten des zondaars, in het snijden in zijn hart, in het vertroosten en verbinden van zijn gewonde ziel. Zij kennen het Woord van God niet, die het een dode letter noemen, het is met het licht vergeleken, niets is vlugger dan het licht. Het is niet alleen levend, maar ook levendmakend, het is een levend licht, een levend woord, zoon. Heiligen sterven en zondaren sterven, maar Gods Woord leeft. Alle vlees is als gras, en alle heerlijkheid des mensen is als een bloem van het gras. Het gras is verdord en zijn bloemis afgevallen, maar het woord des Heeren blijft in der eeuwigheid, en dit is het woord, dat onder u verkondigd is, 1 Petrus 1:24, 25. *Uw vaderen, waar zijn die? En de profeten, zullen zij in eeuwigheid leven? Nochtans, Mijn woorden en Mijn inzettingen, die Ik Mijnen knechten, de profeten, geboden heb, hebben zij uw vaders niet getroffen?* Zacharia 1:4, 5.

B. Het is krachtig. Wanneer God het laat vergezeld gaan van Zijn Geest, overwint het krachtig, bekeert het krachtig en vertroost het krachtig. Het is zo krachtig, dat het alle sterkten neerwerpt, 2 Corinthiërs 10:4, 5, de doden opwekt, de doven doet horen, de

blinden het gezicht geeft, de stommen laat spreken, en de lammen doet wandelen. Het is krachtig om het rijk des Satans te verstoren en het koninkrijk van Christus op de bouwvallen daar van te stichten.
C. Scherper dan enig tweesnijdend zwaard, het snijdt aan beide zijden, het is het zwaard des Geestes, Efeziërs 6:17. Het is het tweesnijdend zwaard, dat uitgaat uit de mond van Christus, Openbaring 1:16. ***Het is scherper dan enig tweesnijdend zwaard, want het dringt door waar geen ander zwaard komen kan, en maakt een veel scherper scheiding.*** Het gaat door tot de verdeling der zielen des geestes, de zielen haar gewone overheersende gesteldheid, het maakt een ziel, die langen tijd van een trotse geaardheid was, nederig, en een ziel, die in opstand verkeert, gehoorzaam. De zondige gewoonten, die als ‘t ware de natuur van de ziel zijn geworden, zo diep hebben zij wortel geschoten, die, om zo te zeggen, een met haar geworden zijn, worden door dit zwaard gescheiden en afgesneden. Het snijdt de onwetendheid van het verstand, de opstand van de wil, de vijandschap van de ziel, welke, wanneer zij vleselijk is, zelf vijandschap is tegen God. Dit zwaard maakt scheiding tussen de samenvoegselen en het merg, de geheimste, geheimzinnigste en verborgenste delen van het lichaam, dit Woord kan de lusten des vleses evenzeer afsnijden als de lusten der ziel, en de mensen gewillig maken om de scherpste operatie te ondergaan ter doding van de zonden.
D. Het is een oordeler der gedachten en der overleggingen des harten, zelfs van de meest verborgen en verscholen gedachten en overleggingen. Het zal de mensen de verscheidenheid van hun gedachten en voornemens doen kennen, de zondigheid daar van , de slechte beginselen waarnaar zij luisteren, de duistere en zondige daden die zij verrichten. Dit Woord zal de zondaar het binnenste buiten keren enhemalles laten zien wat in zijn hart is. Zulk een woord is ons dus een grote hulp voor ons geloof en onze gehoorzaamheid.

3. De volmaaktheden van onze Heere Jezus Christus, beide van Zijn persoon en bediening.
A. Zijn persoon, en voornamelijk Zijn alwetendheid. ***En er is geen schepsel onzichtbaar voor Hem,*** vers 13. Dit komt overeen met hetgeen Christus van zichzelf zegt. *En al de gemeenten zullen weten dat Ik het ben, die de harten en nieren doorzoek,* Openbaring 2:23. Geen van de schepselen kan zich voor Christus verbergen, geen schepsel kan zich verbergen voor God, want Christus is de Schepper van alle, en er is geen beweging of werk van onze hoofden en harten (die ook wel eens scheppingen genoemd worden) dat niet open en bloot ligt voor Hem, met wie wij te doen hebben als het voorwerp van onze aanbidding en de hogepriester onzer belijdenis. Hij neemt door zijn alwetendheid de offeranden aan, die wij Hem brengen, opdat Hij ze aanbiede aan Zijn Vader. Gelijk de hogepriester de offerdieren onderzocht, hen opensneed om te zien of het hart gezond was, zo worden alle dingen geopend en liggen open voor het doordringend oog van onze grote hogepriester. En Hij, die als hogepriester thans onze offeranden onderzoekt, zal eens als Rechter onze staat doorzoeken. Wij zullen met Hem te doen hebben wanneer Hij over onze eeuwigen toestand beslist. Sommigen lezen hier: aan wie wij eens rekenschap zullen geven. Christus heeft een nauwkeurige rekening met ons allen. Hij heeft de rekening vereffend voor allen, die in Hem geloven, en Hij zal met ons allen rekenen, onze rekeningen liggen voor Hem. De alwetendheid van Christus en de rekenschap, die wij Hem schuldig zijn, moeten ons aansporen om te volharden in het geloof en in de gehoorzaamheid, tot Hij al onze zaken zal volbracht hebben.

B. Wij hebben hier een voorstelling van de uitnemendheid en volmaaktheid van Christus, in zijn bediening als hogepriester. De apostel begint met de Christenen te onderwijzen in de kennis van hun hogepriester, welke soort van hogepriester Hij is, en drukt hun daarna op het hart denplicht, dien zij daardoor verschuldigd zijn.

a. Welke hogepriester Christus is, vers 14. ***Dewijl wij dan een groten hogepriester hebben, dat is: Ten eerste. Een grote hogepriester, veel groter dan Aäron, of enige priester*** van zijn ordening. De hogepriesters onder de wet werden beschouwd als grote en eerbiedwaardige personen, maar zij waren slechts zwakke typen en schaduwen van Christus. De grootheid van onze hogepriester wordt aangetoond:
1. Hij is door de hemelen doorgegaan. De hogepriester onder de wet ging eens in het jaar uit het gezicht des volks, achter het voorhangsel, in het heilige der heiligen, waar de heilige tekenen van Gods tegenwoordigheid zich bevonden. Maar Christus is eens voor altijd de hemel binnen gegaan, om de regering over alles te aanvaarden, om de Geest te zenden, om een plaats voor de Zijnen te bereiden, en voor hen tussen te treden. Christus volbracht een deel van Zijn priesterschap op aarde, door voor ons te sterven, en het andere deel volbrengt Hij in de hemel, door onze zaak te bepleiten en de offeranden van Zijn volk aan te bieden.
2. De grootheid van Christus wordt aangeduid door
Ten eerste Zijn naam, Jezus, een heelmeester en een Zaligmaker, iemand van Goddelijke natuur, de Zoon van God door eeuwige generatie, en daarom Goddelijke volmaaktheid bezittende, machtig om zalig te maken ook de diepst-gezonkene, die door Hem tot God komt.
Ten tweede. Hij is niet alleen een grote, maar ook een genadige hogepriester, barmhartig, medelijdend, en met Zijn volk gevoelende. ***Wij hebben geen hogepriester, die niet kan medelijden hebben met onze zwakheden,*** vers 15. Hoewel Hij zo groot is en zo ver boven ons staat, toch is Hij vriendelijk en teder bezorgd voor ons. Hij heeft medelijden met onze zwakheden meer dan iemand anders hebben kan, want Hijzelf werd bezocht met alle droefenissen en moeilijkheden, die aan onze natuur in haar gevallen toestand eigen zijn, en dat niet alleen opdat Hij instaat mocht zijn voor ons te voldoen, maar ook om met ons te kunnen gevoelen.
Ten derde. Hij is een zondeloze hogepriester. Hij is in alle dingen verzocht geweest, gelijk als wij, doch zonder zonde. Hij werd door Satan verzocht, maar kwam uit zonder zonde. Wij worden zelden door verzoekingen overvallen zonder dat ze ons doen wankelen. Wij zijn geneigd om toe te geven, hoewel wij niet bukken, maar onze grote Hogepriester kwam uit de tweestrijd met de duivel rein en heilig, de Satan kon geen zonde in Hem vinden of Hem enigen smet opwerpen. Hij werd zwaar beproefd door de Vader. Het behaagde de Heere Hem te verbrijzelen, maar toch zondigde Hij niet, in gedachten, woorden of daden. Hij heeft geen onrecht gedaan en er is geen bedrog in Zijn mond gevonden. Hij was heilig, onnozel, onbevlekt, en zulk een hogepriester betaamde ons.

Na ons aangetoond te hebben hoedanig een hogepriester Hij is, gaat de apostel er toe over ons te zeggen:
b. Hoe wij ons tegenover Hem te gedragen hebben.
Ten eerste: ***Laat ons deze belijdenis vasthouden,*** vers 14. Laat ons Hem nooit verloochenen, nooit Zijner ons schamen voor de mensen. Laat ons vasthouden de verlichtende leer van het Christendom in onze hoofden, de levendmakende beginselen in onze harten, de vrijmoedige belijdenis op onze lippen, de praktische en algehele onderwerping aan haar in ons leven.

Merk hier op:
1. Wij moeten doordrongen zijn van de leerstellingen, beginselen en praktijk van het Christelijk leven.
2. Wanneer wij dat zijn, verkeren wij toch nog in gevaar van ons steunpunt te verliezen, door de verdorvenheid van ons hart, de verzoekingen van Satan en de aanlokkingen van deze boze wereld.
3. De uitnemendheid van de hogepriester onzer belijdenis zou onze afval van Hem zeer schrikkelijk en niet te verontschuldigen maken, het zou zijn de grootste dwaasheid en de ergste ondankbaarheid.
4. Christenen moeten niet alleen goed aanvangen, zij moeten ook doorzetten, zij, die volharden tot de einde, zullen zalig worden, maar geen anderen.
Ten tweede. ***Wij moeten door de uitnemendheid van onze Hogepriester ons aangemoedigd gevoelen om met vrijmoedigheid toe te gaan tot de troon der genade,*** vers 16.
1. Er is een troon der genade opgericht, een wijze van aanbidding ingesteld, waarin God met ere arme zondaren ontmoeten kan en met hen handelen, en zij mogen met hoop, berouw en geloofdicht tot Hem naderen. God had kunnen oprichten een rechtbank van strikt en onverzettelijk recht, dat de dood, de bezoldiging der zonde, uitdeelde aan allen, die er voor geroepen werden, maar Hij heeft verkozen een troon van genade te vestigen. Een troon getuigt van gezag, en van ontzag en eerbied. Een troon van genade spreekt van grote aanmoediging zelfs voor de ergste der zondaren. Daar regeert genade en handelt met vrijmachtige vrijheid, macht en goedheid.
2. Het is onze plicht en ons belang dikwijls gevonden te worden voor dezen troon der genade, de Heere dienende afzonderlijk en gezamenlijk, in al de plichten van zijn aanbidding. Het is ons goed daar te zijn.
3. Onze zaak, ons werk voor de troon der genade is: barmhartigheid te verkrijgen en genade te vinden om geholpen te worden ter bekwamer tijd. Barmhartigheid en genade hebben wij nodig, barmhartigheid voor de vergeving van al onze zonden en genade voor de reiniging van onze zielen.
4. Behalve onze dagelijkse afhankelijkheid van God voor gewone gaven, zijn er tijden, waarin wij zeer gevoelig behoefte hebben aan Gods barmhartigheid en genade, en wij moeten leren bidden voor zulke tijden, tijden van verzoeking, zowel door voorspoed als door tegenspoed, en met name de ure des doods, wij behoren elke dag een gebed op te zenden om barmhartigheid in onze laatste ogenblikken. De Heere geve ons dat wij barmhartigheid bij de Heere mogen vinden in dien dag, 2 Timotheüs 1:18. In al ons naderen tot deze troon der genade om barmhartigheid te verkrijgen, moeten wij komen met nederige vrijmoedigheid, met vrijmoedigheid van geest en vrijmoedigheid in het spreken, wij moeten vragen in het geloof, niet twijfelende, wij moeten naderen door de Geest der aanneming, als kinderen, die met hun God en Vader verzoend zijn. Zeker, wij behoren te naderen met eerbied en godvruchtige vreze, maar niet met schrik en verbijstering, niet alsof wij voor de rechtbank getrokken werden, maar als vriendelijk uitgenodigd tot de genadetroon, waar genade heerst en liefde zich aan ons openbaart en ons helpt.

5. De bediening van Christus, als onze Hogepriester, en zulk een Hogepriester, moet de grond zijn van ons vertrouwen, altijd als wij naderen tot de troon der genade. Hadden wij geen Middelaar, dan zouden wij geen vrijmoedigheid hebben om tot God te komen, want wij zijn allen schuldige en bezoedelde schepselen. Alles wat wij doen is onrein, wij kunnen niet alleen in de tegenwoordigheid van God verschijnen, wij moeten gaan aan de hand van een Middelaar, of ons hart en onze hoop zullen ons

ontzinken. Wij hebben vrijmoedigheid om in te gaan in het heilige door het bloed van Jezus. Hij is onze Voorspraak, en wanneer Hij pleit voor Zijn volk, pleit Hij met het rantsoen in de hand, waarmee Hij alles kocht wat onze zielen behoeven of kunnen begeren.

HOOFDSTUK 5

1 Want alle hogepriester, uit de mensengenomen, wordt gesteld voor de mensen in de zaken, die bij God te doen zijn, opdat hij offere gaven en slachtofferen voor de zonden; 2 Die behoorlijk medelijden kan hebben met de onwetenden en dwalenden, overmits hij ook zelf met zwakheid om van gen is; 3 En om derzelver zwakheid wil moet hij gelijk voor het volk, alzo ook voor zichzelf, offeren voor de zonden. 4 En niemand neemt zichzelf die eer aan, maar die van God geroepen wordt, gelijkerwijs als Aaron. 5 Alzo heeft ook Christus Zichzelf niet verheerlijkt, om Hogepriester te worden, maar Die tot Hem gesproken heeft: Gij zijt Mijn Zoon, heden heb Ik U gegenereerd. 6 Gelijk Hij ook in een andere plaats zegt: Gij zijt Priester in der eeuwigheid, naar de ordening van Melchizédek. 7 Die in de dagen Zijns vleses, gebeden en smekingen tot Dengene, Die Hem uit de dood kon verlossen, met sterke roeping en tranen geofferd hebbende, en verhoord zijnde uit de vreze. 8 Hoewel Hij de Zoon was, nochtans gehoorzaamheid geleerd heeft, uit hetgeen Hij heeft geleden. 9 En geheiligd zijnde, is Hij allen, die Hem gehoorzaam zijn, een oorzaak der eeuwige zaligheid geworden; 10 En is van God genaamd een Hogepriester, naar de ordening van Melchizédek. 11 van Denwelken wij hebben vele dingen, en zwaar om te verklaren, te zeggen, dewijl gij traag om te horen geworden zijt. 12 Want gij, daar gij leraars behoordet te zijn vanwege de tijd, hebt wederom van node, dat menu lere, welke de eerste beginselen zijn der woorden Gods; en gij zijt geworden, als die melk van node hebben, en niet vaste spijze. 13 Want een iegelijk, die der melk deelachtig is, die is onervaren in het woord der gerechtigheid; want hij is een kind. 14 Maar der volmaakten is de vaste spijze, die door de gewoonheid de zinnen geoefend hebben, tot onderscheiding beide des goeds en des kwaads.

In dit hoofdstuk zet de apostel zijn beschouwing over het hogepriesterschap van Christus voort, een aantrekkelijk onderwerp, dat hij niet zo spoedig wil loslaten.
I. Hij verklaart de aard van de priesterlijke bediening in het algemeen, vers l-3.
II. Er moet geregelde en eigenaardige roeping tot deze bediening zijn, vers 4-6.
III. De vereiste aanstelling voor dit werk, vers 7-9.
IV. De bijzondere orde van het priesterschap van Christus, niet naar de ordening van Aäron, maar naar die van Melchizédek, vers 6, 7, 10.
V. Hij bestraft de Hebreeën, omdat zij nog niet zulke vorderingen in kennis gemaakt hebben, als nodig zijn om bekwaam te wezen omin te zien in de meer afgetrokken en geheimzinnige delen van de Schrift, vers 11-14. Hebreeën 5:1-9.
Wij hebben hier ene omschrijving van de aard der priesterlijke bediening in het algemeen, hoewel met toepassing op de Heere Jezus Christus. Ons wordt gezegd:

I. Tot welke soort van wezens een hogepriester moet behoren. Hij moet genomen zijn uit de mensen, hij moet een mens zijn als wij zelf, been van ons been, vlees van ons vlees, geest van onze geest, deelgenoot van onze natuur, een banierdrager onder duizend. Dat sluit in zich: 1. Dat de mens gezondigd heeft.
2. Dat God geen zondigen mens zal toestaan onmiddellijk en alleen tot Hem te naderen, zonder een hogepriester, die uit de mensen moet genomen worden.

3. Dat het Gode behaagde een uit de mensen te nemen, door wie zij nu tot Hem kunnen naderen met hope, dat hij met ere ontvangen zou worden.
4. Dat iedereen nu Gode welkom zijn zal, die door dezen hogepriester tot Hem komt.

II. Voor wie deze hogepriester wordt aangesteld. ***Voor de mensen, in de zaken die bij God te doen zijn.*** Voor de eer van God en het welzijn van de mensen, opdat hij tussen trede tussen God en de mensen. Dat deed Christus, laat ons daarom nooit pogen tot God te gaan dan door Christus, of enige gunst van God verwachten dan door Christus.

III. Met welk doelde hogepriester aangesteld werd. ***Opdat hij offere gaven en slachtofferen voor de zonden.***
1. Opdat hij zou offeren gaven en vrijwillige offers, gebracht door de hogepriester, aangeboden tot heerlijkheid van God, en als erkenning dat al het onze van Hem en tot Hem is. Wij hebben niets dan wat het Hem behaagt ons te geven, en van het zijn brengen wij Hem een bewijs, dat we dit erkennen. Dat sluit in zich:
A. Dat al wat wij God brengen moet vrijwillig en niet gedwongen zijn, het moet een gave zijn, het moet gegeven en niet weggenomen worden.
B. Dat al wat wij God brengen moet gaan door de hand des hogepriesters, als de grote Middelaar tussen God en de mensen.

2. Opdat hij zou brengen slachtofferen voor de zonden, dat is: offers die bestemd waren om verzoening te verkrijgen, opdat de zonden vergeven en de zondaren aangenomen zouden worden. Daarom werd Christus aangesteld als hogepriester met die beide bedoelingen. Onze goede werken moeten aangeboden worden door Christus, om die en ons zelf aannemelijk te maken, en onze slechte daden moeten weggewist worden door Zijn zelfsofferande, opdat zij ons niet veroordelen en verwoesten zullen. Wanneer wij dus de aanneming door God en zijn vergeving op prijs stellen, moeten wij ons door het geloof aan dezen onze groten Hogepriester aansluiten.

IV. Hoe de hogepriester bekwaam moet zijn, vers 2.
1. ***Hij moet iemand zijn, die medelijden kan hebben met twee soorten van mensen:***
A. Met de onwetenden, met hen die schuldig zijn door zonden van onwetendheid. Hij moet iemand zijn, die in zijn hart medelijden met hen kan vinden, en daarom voor hen bij God tussen treedt, iemand, die aan deze onwetenden onderricht geven wil.
B. Met de dwalenden, dwalenden van de weg van waarheid, plicht en geluk, en hij moet iemand zijn, die tederheid genoeg heeft om hen terug te leiden van de bijpaden van dwaling, zonde en ellende, in de rechten weg, dat vereist groot geduld en medelijden, het medelijden van een God.

2. Hij moet ook zelf met zwakheid om van gen zijn, en daardoor instaat om diep onze broosheid te gevoelen, en met ons te lijden. Dat was Christus. Hij nam op Zich onze zondeloze zwakheden, en dat geeft ons grote vrijmoedigheid om tot Hem te gaan onder alle droefenis, want in al de benauwdheden van Zijn volk is Hij benauwd.

V. Hoe de hogepriester door God geroepen werd. Hij moet een inwendige en een uitwendige roeping tot zijn bediening hebben. ***Niemand neemt zichzelf die eer aan***, enz. , vers 4. Dat is: niemand behoort dat te doen, niemand kan het wettelijk doen, indien iemand het doet, moet hij als een overweldiger beschouwd en dienovereenkomstig behandeld worden. Merk hier op:

1. De bediening van het priesterschap was een zeer grote eer. Het was zeer eervol om bestemd te zijn om te staan tussen God en de mensen, om God en Zijn wil bij de mensen te vertegenwoordigen, en terzelfder tijd de mens en diens belangen Gode voor te dragen, en tussen die beide partijen de zaken van het hoogste gewicht te behandelen, iemand te zijn aan wie de eer van God en het geluk van de mensen toevertrouwd was.
2. Het priesterschap is een eer en bediening, welke niemand zichzelf behoort te nemen, indien hij dat doet kan hij daar geen goed gevolg van en geen beloning voor verwachten, dan alleen van zichzelf. Hij is een indringer, die er niet, gelijk Aäron, door God toe geroepen werd.
Merk op:
A. God is de fontein van alle eer, voornamelijk van alle geestelijke eer. Hij is de fontein van alle waarachtig gezag, hetzij Hij iemand tot het priesterschap roept langs buitengewone weg, gelijk Aäron, hetzij Hij dat doet langs gewonen weg, gelijk diens opvolgers.
B. Alleen zij kunnen bijstand van God en aanneming door Hem verwachten, en op zijn tegenwoordigheid hopen en Zijn zegen over hen zelf en over hun werk verwachten, die door God geroepen zijn, de overigen hebben een vloek in plaats van een zegen te wachten.

VI. Hoe dit toegepast wordt op Christus. ***Alzo heeft ook Christus zichzelf niet verheerlijkt,*** enz. , vers 5. Hoewel Christus het zich een ere rekende tot hogepriester gesteld te worden, nam Hij zichzelf die heerlijkheid niet aan. Hij kon naar waarheid zeggen: *Ik zoek Mijn eigen eer niet,* Johannes 8:50. Als God beschouwd, kon Hem geen meerdere eer toegevoegd worden, maar als mens en als Middelaar ging Hij niet buiten Zijn zending. En indien Hij dat niet deed, moeten anderen zich daar zeker voor wachten!

VII. De apostel geeft aan Christus de voorkeur boven Aäron, zowel om de aard Zijner roeping als om de heiligheid van Zijn persoon.
1. Om de wijze Zijner roeping, waarbij God tot Hem sprak: ***Gij zijt Mijn Zoon, heden heb Ik U gegenereerd,*** Psalm 2:7, hetgeen betrekking heeft op Zijn eeuwige generatie als God, Zijn wonderbare ontvangenis als mens en Zijn volkomen bekwaamheid als Middelaar. God verklaart daardoor plechtig Zijn tedere toegenegenheid tot Christus, Zijn gezaghebbende aanstelling tot Zijn bediening als Middelaar, Zijn goedkeuring in dien dienst, en Zijn aanneming en van al wat Hij gedaan had of doen zou om zich van die opdracht te kwijten. Zo iets nu zei God nooit tot Aäron.
Een andere uitdrukking, die God bezigde in de roeping van Christus, vinden wij in Psalm 110:4. ***Gij zijt priester in eeuwigheid naar de ordening van Melchizédek.*** God de Vader stelde Hem aan tot priester in een hoger ordening dan die van Aäron. Het priesterschap van Aäron was slechts tijdelijk, het priesterschap van Christus zou eeuwig zijn, het priesterschap van Aäron was met opvolging, het ging van vader op zoon over, het priesterschap van Christus, naar de ordening van Melchizédek, zou persoonlijk zijn. Die hogepriester zou evenals zijn bediening onsterfelijk zijn, zonder opvolgers, Hij zou geen begin der dagen of einde des levens hebben, zoals meer uitvoerig beschreven is in het zevende hoofdstuk en daar behandeld zal worden.
2. Christus wordt hier gesteld boven Aäron om de heiligheid van Zijn persoon. Andere priesters moesten slachtoffers offeren voor de zonden, gelijk voor het volk, alzo ook voor zichzelf, vers 3. Maar Christus behoefde geen offer voor zichzelf te brengen,

want Hij had geen onrecht gedaan en er was geen bedrog in Zijnen mond geweest, Jesaja 53:9. En zulk een hogepriester betaamde ons.

VIII. Wij vinden hier hoe Christus zijn bediening vervulde, en wat daar van de gevolgen waren, vers 7-9. 1. Het volbrengen van zijn bediening van het priesterschap, vers 7. ***Die in de dagen Zijns vlezes gebeden en smekingen geofferd heef***t, enz.
Merk hier op:
A. Hij nam vlees aan en tabernakelde daarin gedurende enige tijd, Hij werd een sterflijk mens en rekende Zijn leven bij dagen, en gaf ons daarin een voorbeeld hoe wij ons leven rekenen moeten. Wanneer wij ons leven bij dagen rekenen, zal dat een middel zijn om ons aan te sporen elke dag zijn eigen werk te doen.
B. Christus, in de dagen Zijns vleses, onderwierp zich aan de dood, Hem hongerde, Hij was een verzochte, bloedende, stervende Jezus. Zijn lichaam is nu in de hemel, maar het is een geestelijk, heerlijk lichaam.
C. God de Vader was machtig Hem van de dood te verlossen. Hij kon Zijn sterven voorkomen hebben, maar Hij wilde het niet doen, want dan zou het grote voornemen van Zijn wijsheid en genade vernietigd zijn geworden. Wat zou er van ons geworden zijn, indien God Christus van de dood verlost had!De Joden riepen Hem verwijtend toe: Laat Hij Hem nu verlossen, indien Hij Hem wèl wil! Mattheüs 27:43. Maar het was uit liefde voor ons, dat de Vader niet wilde toelaten dat die bittere drinkbeker Hem voorbijging, want dan hadden wij de droesem moeten drinken en voor eeuwig rampzalig zijn.
D. Christus, in de dagen Zijns vleses, offerde gebeden en smekingen aan Zijn Vader, als de eerstelingen van Zijn tussenkomst in de hemel. Wij hebben een grote menigte voorbeelden van gebed van Christus. Dit heeft betrekking op Zijn gebed in Zijn angsten, Mattheüs 26:39, en 27:46, en op dat voor Zijn angsten, Johannes 17, dat Hij opzond voor zijn discipelen en voor allen, die in Zijn naam geloven zouden.
E. De gebeden en smekingen, die Christus offerde, waren vergezeld van sterke roeping en tranen. Hierin gaf Hij ons het voorbeeld, dat wij niet alleen bidden moeten, maar vurig en aanhoudend in het gebed zijn. Hoeveel gebeden zonder, en hoeveel met tranen zenden wij tot God op?
F. Christus werd verhoord uit de vreze. Hoe? Hij ontving antwoord door onmiddellijke ondersteuning in en onder Zijn angsten, doordien Hij veilig door het dal des doods geleid werd, en door Zijn luisterrijke opwekking. Hij is verhoord uit de vreze. Hij had een vreeslijk gevoel van de toorn Gods en van het gewicht der zonde. Zijn menselijke natuur zou onder die zwaarte bezweken zijn en werd door God verlaten ten opzichte van hulp en troost, maar Hij werd er uit verhoord, Hij werd ondersteund onder de angsten des doods. Hij werd door de dood heengeleid, en daar is geen andere ware verlossing van de dood dan dat wij er veilig door heengeleid worden. Wij kunnen van ziekten herstellen, maar wij worden nooit gered van de dood alvorens wij er veilig door heengeleid zijn. En zij, die zo uit de dood verlost zijn, zullen dat ten laatste door een heerlijke opstanding ondervinden, waar van de opstanding van Christus de eersteling en de waarborg was.

2. De gevolgen van dit vervullen Zijner bediening. A. ***Door dit lijden heeft Hij gehoorzaamheid geleerd, hoewel Hij de Zoon was,*** vers 8. Merk hier op:
a. Het voorrecht van Christus: Hij was de Zoon, de eengeborene des Vaders. Men zou denken dat dit Hem vrijwaarde voor lijden, maar dat deed het niet. Laat geen van hen allen, die door aanneming kinderen Gods zijn, menen dat zij daardoor geheel en al van lijden vrijgesteld zijn. Welke zoon is er, dien de vader niet kastijdt?

b. Christus maakte vorderingen door Zijn lijden. Bij Zijn lijdelijke gehoorzaamheid leerde Hij daadwerkelijke gehoorzaamheid, dat is, Hij bracht de grote les in praktijk, en deed aan de dag komen dat Hij haar geheel en volmaakt geleerd had. Hoewel Hij nooit ongehoorzaam was, had Hij nooit zulk een daad van gehoorzaamheid verricht als toen Hij gehoorzaam werd tot dendood, ja de dood des kruizes. Hier heeft Hij ons een voorbeeld nagelaten, opdat wij zouden leren in al onze droefenissen nederig gehoorzaam te zijn aan God. Wij hebben droefenissen nodig, om ons onderwerping te leren.

B. *Door dit Zijn lijden is Hij geheiligd, en werd een oorzaak van eeuwige zaligheid voor allen, die Hem gehoorzaam zijn,* vers 9. Christus werd door Zijn offerande gewijd tot Zijn bediening, gewijd door Zijn eigen bloed. Door Zijn lijden volbracht Hij dat deel van Zijn werk, dat op aarde moest verricht worden, ene verzoening voor de ongerechtigheid aanbrengende, en in dezen zin wordt gezegd dat Hij geheiligd is. Hierdoor was Hij de oorzaak van eeuwige zaligheid geworden voor de mensen, door Zijn lijden heeft Hij volkomen bevrijding van zonde en ellende verworven, en volkomen heiligheid en gelukzaligheid voor Zijn volk. van deze zaligheid heeft Hij mededeling gedaan in het Evangelie, Hij heeft dat gemaakt tot de drager van het nieuw verbond, en de Geest gezonden om de mensen instaat te stellen deze zaligheid aan te nemen. Deze zaligheid wordt in werkelijkheid aan niemand geschonken dan aan hen, die Christus gehoorzamen. Het is niet voldoende dat wij enige leerstellige kennis van Christus hebben, of belijden dat wij in Hem geloven, wij moeten naar Zijn woord luisteren en het gehoorzamen. Hij is tot een Vorst verheven om over ons te regeren, zowel als tot een Zaligmaker om ons te verlossen, en Hij wil geen Zaligmaker zijn dan voor hen, die gewillig zijn dat Hij over hen regeren zal, de overigen zal Hij voor zijn vijanden houden en daarnaar behandelen. Maar voor hen, die Hem gehoorzamen, zich aan Hem toewijden, zichzelf verloochenen, en hun kruis op zich nemende Hem navolgen, wil Hij de grote oorzaak van zaligheid zijn, hen wil Hij als de Zijnen beschouwen eeuwiglijk. Hebreeën 5:10-14
Hier komt de apostel terug op hetgeen hij gezegd heeft en aangehaald uit Psalm 110, betrekkelijk de ordening van Christus tot hogepriester, de ordening van Melchizédek.

I. Hij verklaart dat hij vele dingen te zeggen heeft betreffende die geheimzinnige persoon, die Melchizédek, wiens priesterschap eeuwig was, zodat ook de daardoor verworven zaligheid eeuwig moest zijn. Een beschouwing in bijzonderheden van deze Melchizédek vinden wij in Hoofdstuk 7. Sommigen denken dat de dingen, waar van de apostel zegt dat ze zwaar om te verklaren zijn, niet zozeer Melchizédek zelf betreffen dan wel Christus, van wie Melchizédek een type was. En ongetwijfeld had de apostel veelgeheimzinnige dingenbetreffende Christus te zeggen, en die zwaar te verklaren waren, er zijn grote verborgenheden in de persoon en de bedieningen van de Verlosser. Het Christendom is de grote verborgenheid der godzaligheid.

II. Hij geeft de reden op, waarom hij niet alles zegt betreffende Christus, onze Melchizédek, wat hij te zeggen had, en wat het zo moeilijk maakte om die dingen te zeggen, of te verklaren. Dat was de traagheid der Hebreeën: Gij zijt traag om te horen geworden. Er is moeilijkheid in de dingen zelf, en er kan zwakheid in de dienaren zijn om over het geheim van dit deel des Evangelies duidelijk te spreken, maar over het algemeen ligt de schuld bij de hoorders. Trage hoordersmakende prediking van het Evangelie een moeilijk ding, en zelfs zij, die enig geloof hebben, zijn slechts trage

hoorders, traag van begrip en langzaam in het geloven, het verstand is zwak en begrijpt de geestelijke dingen niet, het geheugen is zwak en bewaart ze niet.

III. Hij toont het zondige van deze zwakheid aan. Het was niet een bloot-natuurlijke zwakheid, maar een zondige zwakheid, en meer in hen dan in anderen omdat zij het buitengewone voorrecht genoten hadden van lang in de kennis van Christus onderwezen te zijn. Want gij, daar gij leraars behoorde te zijn vanwege de tijd, hebt wederom van node dat menu lere, welke de eerste beginselen zijn der woorden Gods, vers 12. Merk hier op:
1. Welke vorderingen konden redelijkerwijze van deze Hebreeën verwacht worden, daar zij zo goed onderwezen waren in de leer van het Evangelie, dat ze leraars van anderen behoorden te kunnen zijn. Leren wij hieruit:
A. God rekent met de tijd en de hulpmiddelen, die wij hebben om Schriftkennis op te doen.
B. van hem, wie veel gegeven is, zal veel geëist worden.
C. Zij, die een goed verstand van het Evangelie hebben, moeten leraars van anderen zijn, indien niet in het openbaar, dan in het bijzonder.
D. Niemand mag het ondernemen een leraar van anderen te zijn, dan die zelf goede vorderingen in geestelijke kennis gemaakt heeft.

2. Merk op de treurige teleurstelling van deze gewettigde verwachting. Gij ***hebt van node dat menu wederom lere.*** Zie hier:
A. In de woorden Gods zijn sommige eerste beginselen, gemakkelijk verstaanbaar en voor alles nodig geleerd te worden.
B. Er zijn ook diepe en kostbare verborgenheden, welke moeten doorzocht worden door hen, die de eerste beginselen geleerd hebben, opdat zij de gehelen wil van God mogen kennen.
C. Sommige mensen, in plaats van toe te nemen in Christelijke kennis, vergeten zelfs de eerste beginselen, die zij lang geleden geleerd hebben, en werkelijk zij, die niet verbeterd worden door de genademiddelen, gaan achteruit.
D. Het is zonde en schande voor mensen, die door leeftijd en plaats in de gemeente mannen behoorden te zijn, wanneer ze in het verstand kinderen en zuigelingen tonen te wezen.

IV. De apostel toont hier aan hoe de verscheidende leerstellingen van het Evangelie behoren verdeeld te worden aan de verschillende personen. Er zijn in de gemeente zuigelingen en volwassenen, vers 12-14, ***en er is in het Evangelie melk en vaste spijze.***
1. Zij, die zuigelingen zijn, onervaren in het woord der gerechtigheid, moeten gevoed worden met melk, zij moeten onderwezen worden met de eenvoudigste waarheden, en die moeten toegediend worden op de duidelijkste wijze. Het moet zijn gebod op gebod, regel op regel, hier een weinig, daar een weinig, Jesaja 28:10. Christus veracht de zuigelingen niet, maar Hij heeft geschikt voedsel voor hen bestemd. Het is goed zuigelingen in Christus te zijn, maar men moet niet altijd in dien kinderlijken toestand blijven, wij moeten trachten de kinderschoenen te ontgroeien. Wij moeten altijd kinderen in de boosheid blijven, maar in het verstand moeten wij volwassen worden.

2. ***Er is vaste spijze voor de volwassenen,*** vers 14. De diepere verborgenheden van de godsdienst zijn voor hen, die in de school van Christus in een hogere klas zitten, die de eerste beginselen geleerd hebben en die goed kennen, zodat zij door gewoonheid de

zinnen geoefend hebben tot onderscheiding beide des goeds en des kwaads, van plicht en zonde, van waarheid en dwaling.
A. Er zijn altijd in de gemeente kinderen, jongelingen en vaders geweest.
B. Ieder waar Christen heeft, na het beginsel van geestelijk leven van God ontvangen te hebben, behoefte aan voedsel om dat leven te onderhouden.
C. Het Woord van God is voedsel voor het leven der genade. Als nieuwgeboren kinderkens zijt zeer begerig naar de onvervalste melk des woords, opdat gij daardoor moogt opwassen.
D. Het is de wijsheid der dienaren om het Woord der waarheid recht te snijden, en een ieder zijn deel te geven, melk aan de zuigelingen en vaste spijze aan de volwassenen.
E. Er zijn geestelijke zinnen zowel als natuurlijke. Er is een geestelijk oog, een geestelijke eetlust, een geestelijke smaak, de ziel heeft haar zinnen zowel als het lichaam, zij zijn zeer bedorven en verloren gegaan door de zonde, maar zij worden hersteld door de genade.
F. Deze zinnen worden door gebruik en oefening versterkt, levend en bekwaam gemaakt om de zoetheid te proeven van hetgeen goed en waar is en de bitterheid van het valse en slechte. Niet alleen rede en geloof, maar ook de geestelijke zintuigen, zullen de mensen leren onderscheiden wat aangenaam en wat beledigend voor God is, wat bevorderlijk en wat schadelijk voor onze zielen is.

HOOFDSTUK 6

1 Daarom, nalatende het beginsel der leer van Christus, laat ons tot de volmaaktheid voortvaren; niet wederom leggende het fondament van de bekering van dode werken, en van het geloof in God, 2 van de leer der dopen, en van de oplegging der handen, en van de opstanding der doden, en van het eeuwig oordeel. 3 En dit zullen wij ook doen, indien het God toelaat. 4 Want het is onmogelijk, degenen, die eens verlicht geweest zijn, en de hemelse gave gesmaakt hebben, en des Heiligen Geestes deelachtig geworden zijn, 5 En gesmaakt hebben het goede woord Gods, en de krachten der toekomende eeuw, 6 En afvallig worden, die, zeg ik, wederom te vernieuwen tot bekering, als welke zichzelf de Zoon van God wederom kruisigen en openlijk te schande maken. 7 Want de aarde, die de regen, menigmaal op haar komende, indrinkt, en bekwaam kruid voortbrengt voor degenen, door welke zij ook gebouwd wordt, die ontvangt zegen van God; 8 Maar die doornen en distelen draagt, die is verwerpelijk, en nabij de vervloeking, welker einde is tot verbranding. 9 Maar, geliefden! wij verzekeren ons van u betere dingen, en met de zaligheid gevoegd, hoewel wij alzo spreken. 10 Want God is niet onrechtvaardig dat Hij uw werk zou vergeten, en de arbeid der liefde, die gij aan Zijn Naam bewezen hebt, als die de heiligen gediend hebt en nog dient. 11 Maar wij begeren, dat een iegelijk van u dezelfde naarstigheid bewijze, tot de volle verzekerdheid der hoop, tot het einde toe; 12 Opdat gij niet traag wordt, maar navolgers zijt dergenen, die door geloof en lankmoedigheid de beloftenissen beërven. 13 Want als God aan Abraham de belofte deed, dewijl Hij bij niemand, die meerder was, had te zweren, zo zwoer Hij bij Zichzelf, 14 Zeggende: Waarlijk, zegenende zal Ik u zegenen, en vermenigvuldigende zal Ik u vermenigvuldigen. 15 En alzo, lankmoedig verwacht hebbende, heeft hij de belofte verkregen. 16 Want de mensen zweren welbij de meerdere dan zij zijn, en de eed tot bevestiging is denzelve een einde van alle tegenspreken; 17 Waarin God, willende de erfgenamen der beloftenis overvloediger bewijzen de onveranderlijkheid van Zijn raad, met een eed daartussen is gekomen; 18 Opdat wij, door twee onveranderlijke dingen, in welke het onmogelijk is dat God liege, een sterke vertroosting zouden hebben, wij namelijk, die de toevlucht genomen hebben, om de

voorgestelde hoop vast te houden; 19 Welke wij hebben als een anker der ziel, hetwelk zeker en vast is, en ingaat in het binnenste van het voorhangsel; 20 Daar de Voorloper voor ons is ingegaan, namelijk Jezus, naar de ordening van Melchizédek, een Hogepriester geworden zijnde in der eeuwigheid.

In dit hoofdstuk gaat de apostel voort de Hebreeën aan te sporen om betere vorderingen in de godsdienst te maken dan zij gedaan hadden, als het beste middel om afval te voorkomen, de schrikkelijke aard en gevolgen waar van hij op plechtige wijze aantoont, vers 1-8, en verklaart daarna zijn goede verwachting aangaande hen, dat zij zouden volharden in geloof en heiligheid, waartoe hij hen aanmaant, en hij houdt hun voor de grote aanmoediging, die God hun geeft, beide ten opzichte van hun plicht als van hun gelukzaligheid, vers 9-20. Hebreeën 6:1-8 Wij hebben hier de raad van de apostel aan de Hebreeën, dat zij moeten opgroeien uit een staat van kindsheid tot de mate van een volwassen man in Christus. Hij verzekert hun zijn bereidvaardigheid om hen daarin naar vermogen te helpen, en tot hungrotere aanmoediging sluit hij zichzelf er bij in. Laat ons voortvaren. Ten einde op te wassen, moeten Christenen de eerste beginselen van Christus nalaten. Hoe moeten zij die nalaten? Zij mogen ze niet verliezen, zij mogen ze niet vergeten, zij mogen ze niet verachten. Zij moeten ze wegleggen in hun harten, ze neerleggen als grondslag voor hun belijdenis en verwachting, maar zij moeten er niet bij blijven berusten en blijven stilstaan, zij moeten niet altijd bezig zijn met het leggen van het fondament, maar zij moeten vooruitgaan en daarop bouwen. Er moet een bovenbouw zijn, want een fondament wordt gelegd met het doel om een gebouw te dragen. Hier doet zich de vraag voor: *Wat deed de apostel besluiten om aan de Hebreeën vaste spijze voor te zetten, terwijl hij wist dat zij slechts zuigelingen waren?*
Antwoord: 1. Hoewel sommigen nog zeer zwak waren, toch waren anderen meer tot kracht gekomen, en die moesten in overeenstemming daarmee gevoed worden. En zij, die groeiende Christenen, zijn moeten gewillig horen naar de verkondiging van de eenvoudigste waarheden, ter wille van de zwakken, gelijk de zwakken bereid moeten zijn te horen naar de moeilijker en dieper waarheden, als die verkondigd worden aan de sterken.

2. Hij hoopte dat zij zouden toenemen in geestelijke kracht en gestalte, en daardoor geschikt worden voor vaste spijze.
I. ***De apostel noemt verscheidene fundamentele beginselen op, die eerst goed gelegd en waarop dan gebouwd worden moet.*** Maar zomin zijn tijd als de hun moet verspild worden in het eindeloos leggen van dit fondament. Deze grondslagen zijn zes in getal.

1. De bekering van dode werken, dat is: bekering en wedergeboorte, berouw over de geestelijken staat des doods. Hij wil zeggen: Wacht u er voor het leven der genade in uw zielen te verwoesten, uw zielen werden door bekering veranderd, en uw leven evenzeer. Zorgt dat gij niet tot de zonde terugvalt, want dan zoudt gij het fondament opnieuw moetenleggen, dan zou een nieuw bekering, een nieuw berouwen van de zonde nodig zijn, en van de dode werken.
A. De zonden van onbekeerde mensen zijn dode werken, zij worden bedreven door mensen, die geestelijk dood zijn, en leiden naar de eeuwigen dood.
B. Berouw van dode werkenmoet bekering uit dode werken zijn, een algehele verandering van hart en leven.
C. Bekering van en uit dode werken is een fundamenteel beginsel, dat niet wederom gelegd moet worden, hoewel wij ons berouw dagelijks vernieuwen moeten.

2. Het geloof aan God, een krachtig geloof aan het bestaan van God, aan Zijn natuur, zijn eigenschappen en volmaaktheden, de drieheid der personen in de eenheid van wezen, de gehele bedoeling en wil van God, zoals die geopenbaard zijn in Zijn Woord, voornamelijk met betrekking tot de Heere Jezus Christus. Wij moeten door het geloof ons deze dingen eigen maken, en ze alle op ons toepassen door daarmee overeenkomende gevoelens en handelingen.
A. Bekering van dode werken en geloof aan God worden samengevoegd en gaan altijd samen, zij zijn onafscheidelijke tweelingen, de ene kan niet leven zonder de andere.
B. Ze zijn beide fundamentele beginselen, welke eens gelegd en nooit opgebroken moeten worden, zodat men ze nog eens zou moeten leggen, wij moeten niet vervallen in ontrouw.

3. De leer der dopen, dat is van gedoopt te zijn door een dienaar van Christus, met water in de naam des Vaders, des Zoons en des Heiligen Geestes, als het afbeeldend teken en zegel van het verbond der genade, om daarin standvastig te blijven, het met de Heere te vernieuwen, het geheel ons leven te laten besturen, vertrouwende op de getrouwheid en waarachtigheid van God in het geven van de zegeningen die het bevat. En de leer van de inwendige doop, waarbij de Geest onze harten besprengd met het bloed van Christus ter rechtvaardigmaking, en met de zegeningen des Geestes ter heiligmaking. De instelling van de doop is een fondament, dat behoorlijk gelegd, dagelijks herdacht, maar niet herhaald moet worden.

4. De oplegging der handen, aan personen, die plechtig overgaan uit hun door de doop onderstelden toestand in de toestand van bevestiging, door het geven van het antwoord van een goed geweten aan God en het zitten aan de tafel des Heeren. Dit overgaan uit de voorlopige in de volmaakte toestand van lidmaatschap aan de gemeente werd verricht door het opleggen der handen met de buitengewone begeleiding van de voortgezette gaven des Heiligen Geestes. Wanneer dit eens geschied is, zijn allen gehouden daarbij te blijven en moeten zij geen herhaalde plechtige toelating nodig hebben, maar voortgaan en opwassen in Christus. Ook kan er door bedoeld worden de ordening van personen tot de dienst, wanneer zij er behoorlijk geschikt en genegen toe zijn, en zulks door vasten en gebed, met oplegging van de handen des ouderlingschaps. En dat behoort slechts eenmaal te geschieden.

5. De wederopstanding der doden, dat is: van de dode lichamen en hun hereniging met de zielen, om voor eeuwig elkanders deelgenoten te zijn van wel of van wee, overeenkomstig hunstaat voor God toen zij stierven, en het leven dat zij in deze wereld geleid hebben.

6. Het eeuwig oordeel, de beslissing over ieders ziel, wanneer zijdoor de dood het lichaamverlaat, en van ziel en lichaam beide ten jongsten dage, hun eeuwigen toestand, ieder naar zijn eigen gezelschap en bestemming, waarvoor hij hier op aarde gevormd werd, de bozen tot eeuwige straf en de rechtvaardigen tot het eeuwige leven. Deze zijn de grote fundamentele beginselen, welke de dienaren duidelijk en overtuigend moeten ontvouwen en ernstig toepassen. Daarin moet de gemeente goed onderwezen en bevestigd zijn, en deze mag zij nimmer verlaten. Zonder deze hebben de overige delen van de godsdienst geen grondslag, op welken zij rusten kunnen.

II. ***De apostel verklaart zijn bereidvaardigheid en zijn besluit om de Hebreeën bij te staan in het bouwen van zichzelf op dit fondament, totdat zij de volmaaktheid zullen verkregen hebben. En dit zullen wij doen, indien het God toelaat,*** vers 3. Daardoor leert hij hen:
1. Dat een vast besluit zeer nodig is om te wassen en voortgang te maken in de godsdienst.
2. Dat zulk een besluit het rechte is, wanneer het genomen wordt niet alleen in oprechtheid des harten, maar ook in nederige afhankelijkheid van God, om sterkte, bijstand, gerechtigheid en aanneming, en ook om tijd en gelegenheid daartoe te hebben.
3. Dat de dienaren niet alleen de gemeente moeten onderwijzen wat zij doen moet, maar haar ook moeten voorgaan en met haar gaan in de weg van plicht.

III. ***Hij toont aan dat deze geestelijke wasdom het beste middel is om de vreeslijke zonde van afval van het geloof te voorkomen.***
1. Hij wijst er op hoever mensen in de godsdienst gaan kunnen en ten slotte toch terugvallen en voor eeuwig verloren gaan, vers 4, 5.
A. Zij kunnen verlicht zijn. Sommigen van de ouden verstaan dit van het gedoopt zijn: maar er moet veeleer onder verstaan worden verstandelijke kennis en algemene verlichting, waar van de mensen zeer veel kunnen bezitten en toch buiten de hemel blijven. Biléam was de man, wiens ogen geopend waren, Numeri 24:3, en toch met geopende ogen ging hij heen in de buitenste duisternis.
B. Zij kunnen de hemelse gave gesmaakt hebben, iets gevoeld hebben van de werking des Heiligen Geestes aan hun zielen, waardoor zij iets gevoelden van de godsdienst, en toch zijn zij gelijk mensen, die de markt bezoeken, de goederen betasten, maar de gevraagde prijs niet willen betalen, zodat het bij bekijken en betasten blijft en zij weer weggaan. De mensen kunnen de godsdienst betasten, er wel zin in hebben, maar ze zouden hem aannemen indien slechts tot lager prijs dan de zelfverloochening, het opnemen van het kruis en het volgen van Christus.
C. Zij kunnen des Heiligen Geestes deelachtig geworden zijn, dat is: aan Zijn buitengewone en wonderdadige gaven, zij kunnen in de naam van Christus duivelen uitgeworpen en andere machtige daden verricht hebben. In de apostolische tijd werden zulke gaven soms verleend aan hen, die geen zaligmakende genade bezaten.
D. Zij kunnen gesmaakt hebben het goede woord Gods. Zij hebben wellicht enig vermaak in de leer van het Evangelie, zij horen het Woord met genoegen en onthouden er veel van en spreken er goed over, en zijn toch nooit goed ingeleid in de waarheid er van , en het heeft nooit rijkelijk in hen gewoond.
E. Zij kunnen gesmaakt hebben de krachten der toekomende eeuw. Zij kunnen onder sterke indrukken gekomen zijn aangaande hemel en hel, zij kunnen begeerte gevoeld hebben om naar de hemel te gaan en vrees om in de hel te komen. Zover kunnen huichelaars gaan, en toch afvallig worden.

Merk hieromtrent nu op:
a. Deze grote dingen worden hier gezegd van hen, die afvallig kunnen worden, maar toch wordt er niet gezegd dat zij waarachtig bekeerd waren, of dat zij gerechtvaardigd waren, de ware zaligmakende genade heeft meer dan alles wat hier van de afvalligen gezegd wordt.
b. Dit is dus geen bewijs voor de blijvende afval van ware heiligen. Die kunnen inderdaad meermalen en diep vallen, maar zij zullen nooit geheel van God afvallen. Het voornemen en de macht Gods, de vrijkoping en het gebed van Christus, de belofte

van het Evangelie, het eeuwig verbond, dat God met hen gemaakt heeft, in alle dingen wel-verordineerd en zeker, de inwoning des Geestes en het onsterfelijk zaad des Woords, zijn hun zekerheid. Maar de boom, die deze wortelen niet heeft, zal vallen.

2. ***De apostel beschrijft het vreeslijke lot van hen, die terugvallen nadat zij zover gegaan zijn in de belijdenis van de godsdienst.***

A. De grootheid van de zonde van afval. Zij is de Zoon van God wederom kruisigen en openlijk te schande maken. Zij verklaren dat zij goedkeuren wat de Joden deden toen zij Christus kruisigden, en dat zij gaarne hetzelfde zouden doen indien het in hun macht stond. Zij gieten de grootste schande uit over de Zoon van God, en daardoor over God zelf, die wil dat allen de Zoon zullen eren gelijk zij de Vader eren. Zij doen al wat zij kunnen om Christus en het Christendom als schandelijk voor te stellen, en zouden Hem gaarne overgeven aan algemene schande en verachting. Dit is de aard van de afval.

B. De grote ellende van de afvalligen.

a. Het is onmogelijk hen wederom te vernieuwen tot bekering. Het is buitengewoon gevaarlijk. Zeer weinig voorbeelden kan men aanvoeren van mensen, die zover gegaan waren en terugvielen, en daarna opnieuw tot waarachtig berouw gebracht werden, zulk een berouw, dat waarlijk een vernieuwing der ziel is. Sommigen hebben gedacht dat hier van de zonde tegen de Heiligen Geest gesproken wordt, doch zonder grond. De zonde hier bedoeld is openlijke afval van de waarheid en van de weg van Christus. God kan hen vernieuwen tot bekering, maar Hij doet het zelden, en voor de mensen is het onmogelijk.

b. Hun ellende wordt afgeschilderd door een eenvoudige vergelijking, met de grond, die na veel bebouwing en verzorging niets dan doornen en distels voortbrengt, en daarom verwerpelijk is en nabij de vervloeking, welker einde is tot verbranding, vers 8. Om daaraan te meerder kracht bij te zetten, wordt de aandacht gevestigd op het verschil tussen goeden en slechten grond, opdat de tegenstelling daar van het voorbeeld des te beter moge toelichten.

Ten eerste. Hier is een beschrijving van een goede grond. Die drinkt de regen in, die menigmaal op hem komt. Gelovigen, die het Woord Gods niet alleen smaken, maar ook indrinken, zijn als de goede aarde, die vrucht voortbrengt naar gelang van de moeite, die aan haar besteed wordt, vruchten tot ere van Christus en tot troost van Zijn getrouw dienaren, die onder Christus de bewerkers van die aarde zijn. En deze vruchtbare aarde ontvangt zegen. God verklaart vruchtbare Christenen voor gezegend, en alle wijze en goede mensen achten hen gezegend, zij worden gezegend met toeneming van genade, met nadere bevestiging en eindelijk met heerlijkheid.

Ten tweede. Hier is het tegenovergestelde. geval van de slechte aarde. Die draagt doornen en distels. Die is niet alleen ontbloot van goede vruchten, maar overvloedig in slechte, doornen en distels, vruchtbaar in zonden en goddeloosheid, die bedroevend en nadelig zijn voor allen rondom hen, en het in de hoogste mate ten laatste zullen zijn voor de zondaars zelf. Die aarde is verwerpelijk. God zal met zulke godloze afvalligen geen bemoeienis meer hebben. Hij zal hen alleen laten en uit Zijn zorg uitwerpen, Hij zal de wolken gebieden dat zij geen regenmeer op zulke bodem uitgieten. Goddelijke invloeden zullen teruggetrokken worden, en dat is niet alles, maar die grond is nabij de vervloeking. Die is zover af van gezegend te worden, dat een schrikkelijke vloek over hem hangt, hoewel vooralsnog, door het geduld Gods, die vloek nog niet ten volle wordt uitgevoerd.

Ten derde. Haar einde is tot verbranding. Afval zal worden gestraft met eeuwigdurende verbranding, het vuur zal nooit worden uitgeblust. Dat is het treurige einde van de afval, en daarom behoren de Christenen te wassen in de genade, uit vrees dat zij, indien zij niet vooruitgaan, achteruit zullen gaan, tot zij zichzelf storten in dit uiterste van zonde en ellende. Hebreeën 6:9-20 De apostel, na zich beroepen te hebben op de vrees der Hebreeën, ten einde hun waakzaamheid op te wekken en hen te bewaren voor afval, gaat nu voort zich te beroepen op hun hoop, en verklaart openlijk de goede hoop, die hij ten hunnenaanzien koestert, dat zij wel zullen volharden, en stelt hun de grote aanmoediging voor, die zij hebben in de weg van hun plicht.

I. Hij verklaart rond en open de goede verwachting, die hij van hen heeft, ***dat zij zullen volharden tot het einde. Maar, geliefden, wij verzekeren ons van u betere dingen,*** vers 8, 9.
Merk hier op:
1. Er zijn dingen, die met de zaligheid gevoegd zijn, dingen, die nooit van de zaligheid gescheiden zijn, dingen, die bewijzen dat iemand in de staat van zaligheid is en eeuwig blijven zal.
2. De dingen, die met de zaligheid gevoegd zijn, zijn beter dan die, waarin ooit een huichelaar of afvallige zich verheugen kan. Zij zijn beter in hun aard en in hun uitwerking.
3. Het is onze plicht het beste te hopen van allen, van wie het tegendeel niet bewezen is. 4. Dienaren moeten soms waarschuwend spreken tot hen, van wier zaligheid zij goede hoop hebben. En zij, die in zichzelf goede hoop voor hun eeuwige zaligheid hebben, moeten desniettemin ernstig in aanmerking nemen hoe vreeslijk de teleurstelling zou zijn, indien zij bleken afvallig te worden. Zij moeten hun eigen zaligheid werken met vreze en beven.

II. Hij stelt hun beweegredenen en aanmoedigingen voor om in de weg van hun plicht te blijven.
1. God heeft in hen gewrocht een beginsel van heilige liefde en liefdadigheid, dat naar buiten is getreden in daarmee overeenkomende werken, die God niet vergeten zal. ***God is niet onrechtvaardig, dat Hij uw werk vergeten zou,*** vers 10. Goede werken, voortkomende uit liefde tot God, zijn aanbevelingen, en al wat in de naam van God aan iemand gedaan is, zal niet onvergolden blijven. Wat aan de heiligen als zodanig gedaan wordt, rekent God als aan Hem zelf gedaan.
2. Zij, die een genadige beloning voor hun werk der liefde verwachten, moeten daarmee voortgaan zolang zij er kracht en gelegenheid toe hebben. Gij hebt de heiligen gediend, en dient hen nog, en wij begeren dat een iegelijk van u dezelfde naarstigheid bewijze.
3. Zij, die volharden in een ijverige vervulling van hun plicht, zullende volle verzekerdheid der hoop tot het einde toe verkrijgen.
A. De volle verzekerdheid is een hogere trap van hoop, is volle zekerheid van de hoop, het verschil is niet in de aard, maar in de graad.
B. Volle verzekerdheid wordt verkregen door volharding en groten ijver tot het einde.

III. Hij gaat nu voort tot het geven van waarschuwing en raad hoe deze volle verzekerdheid der hope tot het einde verkregen wordt.
1. Zij mogen niet traag zijn. Traagheid bekleedt een mens met lompen, zij mogen hun gemak niet liefhebben, hun gelegenheden niet laten verloren gaan.

2. Zij moeten de goede voorbeelden navolgen van hen, die hun voorgegaan zijn. Hier leren wij:
A. Er zijn er sommigen, van wie wij zekerheid hebben dat zij de belofte beërfd hebben. Zij geloofden die vroeger en beërven haar nu: zij zijn behouden in de hemel.
B. De weg, waardoor zij tot die erfenis kwamen, was geloof en lankmoedigheid. Die deugden werden in hun zielen geplant, en door hun leven in beoefening en tot daden gebracht. Indien wij ooit verwachten te zullen beërven gelijk zij deden, dan moeten wij hen navolgen in de weg van geloof en lankmoedigheid, en die hen daarin navolgen, zullen te zijner tijd deelgenoten worden van dezelfde zegeningen.

IV. De apostel besluit het hoofdstuk met een duidelijk en ***volledig overzicht van de beloften Gods,*** vers 13 en verder. ***Zij zijn alle bevestigd door een eed van God, en alle gegrond in Zijn eeuwigen raad, en daarom kunnen wij er vast op rekenen.***
1. Zij zijn alle bevestigd door de eed van God. Hij heeft Zijn volk niet alleen Zijn woord, Zijn hand en Zijn zegel gegeven, maar Zijn eed. En hier bedoelt hij de eed van God aan Abraham, welke, als gezworen zijnde aan de vader der gelovigen, van volle kracht en waarde blijft voor alle gelovigen. Want als God aan Abraham de belofte deed, dewijl Hij bij niemand die meerder was had te zweren, zo zwoer Hij bij zichzelf.
A. De belofte was: *Zeker: zegenende zal Ik u zegenen, en vermenigvuldigende zal Ik u vermenigvuldigen.* De zegen van God is de zegen over Zijn volk, en hen, die Hij gezegend heeft, zal Hij zeker voortgaan te zegenen, Hij zal hun zegeningen vermenigvuldigen, tot de volmaakten zegen toe.
B. De eed, waardoor de belofte bevestigd werd. Hij zwoer bij zichzelf. Hij verbond Zijn eigen gezegend wezen er toe, geen groter zegen kan gegeven of verlangd worden.
C. De eed werd vervuld. Abraham verkreeg de belofte op de bepaalden tijd. Het werd hem rijkelijk vergolden, dat hij lankmoedig verwacht had.
a. Er is een tussenruimte - en soms een lange - tussen de belofte en de vervulling.
b. Die tussenruimte is de tijd van beproeving voor de gelovigen, om te zien of zij tot de einde lankmoedig blijven.
c. Zij, die lankmoedig verwachten, zullen zeker de beloofde zegening verkrijgen, even zeker als Abraham.
d. Het doel van een eed is de belofte te verzekeren, en hen, aan wie hij gedaan wordt, aan te moedigen om met lankmoedigheid de tijd der vervulling af te wachten, vers 16. Een eed van de mensen strekt ter bevestiging en is een einde van alle tegenspreken. Dat is de betekenis en bedoeling van een eed, waarin de mensen zweren bij een meerderen, niet bij schepselen, maar bij de Heere zelf, en het dient om een einde te maken aan alle verschil over het onderwerp, aan alle verschil met eigen inzichten, twijfelingen en wantrouwen, en aan alle verschillen met anderen, met name met hem die beloofd heeft. Welnu, als God zich zo diep neerbuigen wilde om aan Zijn volk een eed af te leggen, dan zal Hij zich betekenis en doel daar van zeker herinneren.

2. De beloften van God zijn alle gegrond in Zijn eeuwigen raad, en die raad is een onveranderlijke raad. A. De belofte van zegening aan de gelovigen is niet een ras en haastig woord, maar het gevolg van Gods eeuwig voornemen. B. Dit voornemen van God stemde met Zijn raad overeen en werd gemaakt tussen de eeuwigen Vader, Zoon en Geest. C. Deze raadsbesluiten van God kunnen nooit veranderd worden, zij zijn onveranderlijk. God behoeft Zijn besluiten nooit te veranderen, want Hem, die aan het begin het einde ziet, kan niets nieuws voorkomen.
3. Met gerustheid kan staat gemaakt worden op de beloften Gods, die gegrond zijn in die onveranderlijke raadsbesluiten Gods en bevestigd door Gods eed, want hier

hebben wij twee onveranderlijke dingen, de raad en de eed van God, waarin het onmogelijk is dat God liegen zou, tegen Zijn natuur evenals tegen Zijn wil.
Merk op:
A. Wie zijn zij, aan wie God zo volle verzekering van gelukzaligheid gegeven heeft.
a. Zij zijn de erfgenamen der belofte, zulke die door erfenis een recht op de beloften verkregen hebben, uit kracht van hun wedergeboorte en vereniging met Christus. van nature zijn wij allen kinderen des toorns. De vloek is de erfenis, waartoe wij geboren zijn, alleen door een nieuw en hemelse geboorte wordt iemand geboren tot erfgenaam der belofte.
b. Dat zijn zij, die hun toevlucht genomen hebben tot de voorgestelde hoop. Onder de wet waren steden van toevlucht, vrijsteden, aangewezen voor hen, die door de bloedwreker vervolgd werden. Hier is een betere toevlucht bereid door het Evangelie, een toevlucht voor alle zondaren, die begeerte hebben er heen te vlieden, ja, al waren zij ook de voornaamste der zondaren.

B. Wat Gods bedoeling jegens hen is, door hun zulke zekerheid te geven. Dat zij een sterke vertroosting hebben zouden.
a. God is bedacht op de vertroosting der gelovigen, zowel als op hun heiligmaking, Hij wil dat zijn kinderen wandelen in de vreze des Heeren en in de vertroostingen des Heiligen Geestes. b. De vertroostingen Gods zijn sterk genoeg om Zijn volk staande te houden in hun zwaarste beproevingen. De vertroostingen der wereld zijn te zwak om de ziel te dragen onder verzoekingen, vervolgingen en dood: maar de vertroostingen des Heeren zijn nooit weinig of klein.

C. Welk gebruik Gods volk maken moet van zijn hoop en vertroosting, die verfrissende en vertroostende hoop van eeuwigen zegen, die God hun gegeven heeft. ***Die is en moet hun zijn een anker der ziel, hetwelk zeker en vast is,*** enz. , vers 19.
a. Wij zijn in deze wereld als een schip in zee, blootgesteld aan op en neer geworpen en in gevaar van in denafgrond gestoten te worden. Onze zielen zijn de schepen. De troost, verwachting, genade en gelukzaligheid onzer zielen zijn de kostbare lading, waarmee deze schepen bevracht zijn. De hemel is de haven, waarheen wij zeilen. De verzoekingen, vervolgingen en droefenissen, die ons overkomen, zijn de winden en baren, die ons met schipbreuk bedreigen.
b. Wij hebben behoefte aan een anker, dat zeker en vast is, anders zijn wij in onophoudelijk gevaar.
c. De hoop des Evangelies is ons anker, gelijk zij in de dag des strijds onze helm is, zo is zij op de stormachtige doorvaart door de wereld ons anker.
d. Het is zeker en vast, anders zou het ons niet kunnen houden.

Ten eerste. Het is zeker in zichzelf, want het is het eigen werk Gods in onze ziel. Het is een goede hoop door genade, het is geen fladderende hoop gemaakt uit spinnenwebben, maar het is het eigen werk van God, een zeer sterk en deugdelijk ding.
Ten tweede. Het is vast in zijn voorwerp, het is een anker, dat goede houvast gevonden heeft, het gaat in achter het voorhangsel, het vat in een rots, de Rots der eeuwen. Het zoekt geen steun in het zand, maar gaat in achter het voorhangsel, en hecht zich daar aan Christus, Hij is het voorwerp en de ankergrond van de hoop der gelovigen. De gelovige hoopt op een ongeziene heerlijkheid achter het voorhangsel, en zo is een ongeziene Jezus achter dat voorhangsel de grond zijner hoop. De vrije genade Gods, de verdiensten en het Middelaarschap van Christus, en de krachtige

werkingen des Geestes zijn de gronden voor zijn hoop, en daardoor is het een vaste hoop. Jezus Christus is de grond van der gelovigen hoop in verscheidene opzichten.
1. Hij is ingegaan achter het voorhangsel, om met God te handelen krachtens de offerande, welke Hij voor het voorhangsel bracht, de hoop hecht zich aan Zijn offerande en voorspraak.
2. Hij is de Voorloper van Zijn volk, achter het voorhangsel gegaan omplaats voor hen te bereiden en hun te verzekeren dat zij Hem volgen zullen, Hij is de eersteling en het onderpand der gelovigen, zowel in zijn opstanding als in zijn hemelvaart.
3. En Hij vertoeft daar, een Hogepriester naar de ordening van Melchizédek, een priester voor eeuwig, wiens priesterschap nooit zal eindigen, nooit ontbreken, tot Hij Zijn gehele werk en voornemen vervuld heeft, dat is de volkomen gelukzaligheid van allen, die in Christus geloofd hebben. Dit moet ons aansporen om ons aandeel aan Christus vast te maken, opdat wij onze hoop op Hem mogen vestigen als onze Voorloper, die ingegaan is voor ons, voor onze zaken, voor onze veiligheid, om voor onze hoogste belangen te waken. Laat ons daarom de hemel des te meer liefhebben, en er naar verlangen daar met Hem te zijn, waar wij voor eeuwig zalig en voldaan zullen zijn.

HOOFDSTUK 7

1 Want deze Melchizédek was koning van Salem, een priester des Allerhoogsten Gods, die Abraham tegemoet ging, als hij wederkeerde van het slaan der koningen, en hem zegende; 2 Aanwelken ook Abraham van alles de tienden deelde; die vooreerst overgezet wordt, koning der gerechtigheid, en daarna ook was een koning van Salem, hetwelk is een koning des vredes; 3 Zonder vader, zonder moeder, zonder geslachtsrekening, noch beginsel der dagen, noch einde des levens hebbende; maar de Zoon van God gelijk geworden zijnde, blijft hij een priester in eeuwigheid. 4 Aanmerkt nu, hoe groot deze geweest zij, aan denwelken ook Abraham, de patriarch, tienden gegeven heeft uit de buit. 5 En die uit de kinderen van Levihet priesterdom ontvangen, hebben wel bevel om tienden te nemen van het volk, naar de wet, dat is, van hun broederen, hoewel die uit de lenden van Abraham voortgekomen zijn. 6 Maar hij, die zijn geslachtsrekening uit hen niet heeft, die heeft van Abraham tienden genomen, en hem, die de beloftenissen had, heeft hij gezegend. 7 Nu, zonder enig tegenspreken, hetgeen minder is, wordt gezegend van hetgeen meerder is. 8 En hier nemen wel tienden de mensen, die sterven, maar aldaar neemt ze die, van welken getuigd wordt, dat hij leeft. 9 En, om zo te spreken, ook Levi, die tienden neemt, heeft door Abraham tienden gegeven; 10 Want hij was nog in de lenden des vaders, als hem Melchizédek tegemoet ging. 11 Indien dan nu de volkomenheid door het Levietische priesterschap ware want onder hetzelve heeft het volk de wet ontvangen, wat nood was het nog, dat een ander priester naar de ordening van Melchizédek zou opstaan, en die niet zou gezegd worden te zijn naar de ordening van Aaron? 12 Want het priesterschap veranderd zijnde, zo geschiedt er ook noodzakelijk verandering der wet. 13 Want Hij, op Wien deze dingen gezegd worden, behoort tot een anderen stam, van welken niemand zich tot het altaar begeven heeft. 14 Want het is openbaar, dat onze Heere uit Juda gesproten is; op welken stam Mozes niets gesproken heeft van het priesterschap. 15 En dit is nog veel meer openbaar, zo er naar de gelijkenis van Melchizédek een ander priester opstaat: 16 Die dit niet naar de wet des vleselijken gebods is geworden, maar naar de kracht des onvergankelijken levens. 17 Want Hij getuigt: Gij zijt Priester in der eeuwigheid naar de ordening van Melchizédek. 18 Want de vernietiging van het voorgaande gebod geschiedt om deszelfs zwakheids en onprofijtelijkheids wil; 19 Want de wet heeft geen ding volmaakt, maar de aanleiding

van een betere hoop, door welke wij tot God genaken. 20 En voor zoveel het niet zonder eedzwering is geschied, want genen zijn wel zonder eedzwering priesters geworden; 21 Maar Deze met eedzwering, door Dien, Die tot Hem gezegd heeft: De Heere heeft gezworen, en het zal Hem niet berouwen: Gij zijt Priester in der eeuwigheid naar de ordening van Melchizédek. 22 van een zoveel beter verbond is Jezus Borg geworden. 23 En genen zijn wel vele priesters geworden, omdat zij door de dood verhinderd werden altijd te blijven; 24 Maar Deze, omdat Hij in der eeuwigheid blijft, heeft een onvergankelijk Priesterschap. 25 Waarom Hij ook volkomen kan zalig maken degenen, die door Hem tot God gaan, alzo Hij altijd leeft om voor hen te bidden. 26 Want zodanig een Hogepriester betaamde ons, heilig, onnozel, onbesmet, afgescheiden van de zondaren, en hoger dan de hemelen geworden; 27 Dien het niet allen dag nodig was, gelijk de hogepriesters, eerst voor zijn eigen zonden slachtofferen op te offeren, daarna, voor de zonden des volks; want dat heeft Hij eenmaal gedaan, als Hij Zichzelf opgeofferd heeft. 28 Want de wet stelt tot hogepriesters mensen, die zwakheid hebben; maar het woord der eedzwering, die na de wet is gevolgd, stelt de Zoon, Die in der eeuwigheid geheiligd is.

De leer en de priesterlijke bediening van Christus is zo uitnemend in zich zelve en zulk een wezenlijk deel van het Christelijk geloof, dat de apostel gaarne daarover blijft spreken. Niets maakte de Joden zo voldaan met de levitische bedeling als de hoge achting, die zij voor het priesterschap hadden, die ongetwijfeld een geheiligde en zeer uitnemende instelling was. Een zware bedreiging was het in Hoséa 3:4, *dat de kinderen Israël's vele dagen zouden zitten zonder vorst of priester, zonder offer, zonder efod en zonder terafim.* De apostel verzekert nu dat zij door de Heere Jezus aan te nemen een veel beteren hogepriester zouden hebben, een priesterschap van hogere ordening en dientengevolge van een betere bedeling of beter verbond, een betere wet en testament. Hij toont dit aan in dit hoofdstuk.
Wij hebben hier
I. Een meer uitvoerige beschrijving van Melchizédek, vers 1-3.
II. De uitnemendheid van diens priesterschap boven dat van Aäron, vers 4-10.
III. Een toepassing van alles op Christus, omde grotere uitnemendheid van Zijn persoon, bediening en verbond aan te tonen, vers 11-28. Hebreeën 7:1-10 Het vorige hoofdstuk eindigde met de herhaling van hetgeen meermalen uit Psalm 110 aangehaald was: Jezus, een Hogepriester in eeuwigheid naar de ordening van Melchizédek.

Dit hoofdstuk is een leerrede over die tekst, hier zet de apostel iets van de vaste spijze voor hen, waar van hij gesproken had, hopende dat zij door groter naarstigheid instaat zouden zijn om die te verteren.
I. De grote vraag, die zich in de eerste plaats voordoet, is: Wie was deze Melchizédek? Alles wat wij in het Oude Testament van hem vinden, staat te lezen in Genesis 14:18 en v. v. en in Psalm 110: 4. Inderdaad wij weten zeer weinig van hem. God heeft goedgedocht omniet meer mede te delen, opdat deze Melchizédek des te beter type zou zijn van Hem, wiens generatie niemand kan verklaren. Indiende mensen niet tevreden zijn met hetgeen geopenbaard is, moeten ze in het duister rondtasten en allerlei onderstellingen maken, sommigen hebben gedroomd dat hij een engel was, anderen hielden hem voor de Heiligen Geest, maar:

1. De meningen omtrent hem, die het meest onze aandacht waard zijn, zijn deze drie:

A. De rabbijnen en de meeste Joodse schrijvers denken dat hij was Sem, de zoon van Noach, die koning en priester over hun voorvaderen was, op de wijze van de andere aartsvaders, maar het is niet waarschijnlijk, dat hij op die wijze zijn naam zou veranderen. Bovendien, wij hebben geen enkele mededeling, dat hij zich in Kanaän vestigde.
B. Vele Christelijke schrijvers hebben hem gehouden voor Jezus Christus zelf, die aan Abraham verscheen in het vlees, door een bijzondere openbaring en goedgunstigheid, en die aan Abraham bekend was onder de naam Melchizédek, welke naam voor Christus zeer gepast is. Dat is ook zeer wel overeen te brengen met hetgeen we lezen in Johannes 8:56, *Abraham heeft Mijn dag gezien en is verblijd geweest.* Veel kan in het voordeel van deze opvatting gezegd worden, en wat wij in vers 3 lezen schijnt op niemand toepasselijk, die alleen mens is, maar toch schijnt het zeer vreemd dat Christus van zichzelf een type zou geven.
C. De meest algemene gedachte is, dat hij een Kanaänietisch koning was, die te Salem regeerde, en de godsdienst en aanbidding van de waren God handhaafde, dat hij verwekt was om type van Christus te zijn en dat Abraham hem als zodanig eerde.

2. Maar wij zullen al deze veronderstellingen laten voor hetgeen zij zijn en moeite doen om te verstaan, zoveel ons mogelijk is, wat hier door de apostel van hem gezegd wordt, en hoe Christus daardoor wordt voorgesteld, vers 1-3.
A. Melchizédek was koning, - en dat was de Heere Jezus ook, - een door God gezalfde koning, de heerschappij is op Zijn schouders gelegd en Hij heerst over alles, ten bate van Zijn volk.
B. Hij was een koning der gerechtigheid, zijn naam betekent *de gerechtige koning.* Jezus Christus is een gerechtig en rechtvaardig koning, Zijn koningschap is wettig en Zijn regering is rechtvaardig. Hij is de Heere onze gerechtigheid, Hij heeft alle gerechtigheid vervuld en een eeuwige gerechtigheid aangebracht, Hij heeft de gerechtigheid en gerechtige personen lief en haat de onrechtvaardigheid.
C. Hij was koning van Salem, dat is: Koning des vredes, eerst koning der gerechtigheid en daarna koning des vredes. Dat is onze Heere Jezus ook, door zijn gerechtigheid maakte Hij vrede, de vrucht der gerechtigheid is vrede. Christus spreekt vrede en schept vrede, Hij is onze vredemaker.
D. ***Hij was priester des allerhoogsten Gods,*** op buitengewone wijze bekwaamd en aangesteld om priester onder de heidenen te zijn. Dat is onze Heere Jezus ook, Hij is de priester des Allerhoogsten Gods, en de heidenen moeten door Hem tot God komen, het is alleen door Zijn priesterschap, dat wij verzoening en vergeving van zonden kunnen verkrijgen.
E. Hij was zonder vader, zonder moeder, zonder geslachtsrekening, noch beginsel der dagen noch einde des levens hebbende, vers 3. Dit moet niet letterlijk opgevat worden, maar de Schrift heeft verkozen hem voor te stellen als een buitengewoon persoon, zonder ons zijn geslachtsrekening te vermelden, opdat hij des te beter type van Christus zou zijn, die zonder vader was als mens, zonder moeder als God, wiens priesterschap zonder afstamming was, niet tot Hem kwam door afstammeling van een ander, en ook niet van Hem op een ander overging, maar persoonlijk en eeuwigdurend is.
F. Hij ging Abraham tegemoet als die terugkeerde van het slaan der koningen, en zegende hem. Die geschiedenis wordt ons verhaald in Genesis 14:18 en v. v. Hij bracht brood en wijn voort om Abraham en zijn dienstknechten te verkwikken, toen zij vermoeid waren. Hij gaf als een koning en zegende als een priester. Zo komt de

Heere Jezus Zijn volk tegemoet in hun geestelijken strijd, verkwikt hen, vernieuwt hun krachten en zegent hen.
G. Abraham deelde hem van alles de tienden, vers 3. dat is: gelijk de apostel nader toelicht, de tienden van de buit. Dat deed Abraham als uitdrukking van zijn dankbaarheid voor hetgeen Melchizédek hem gedaan had, als een bewijs van zijn hulde en van zijn onderwerping aan hem als een koning, of als een offerande, gewijd en opgedragen aan God, om door zijn priester aangeboden te worden. En zo zijn wij verschuldigd alle mogelijke bewijzen van liefde en dankbaarheid aan de Heere Jezus te geven, voor al de rijke en koninklijke gunsten, die wij van Hem ontvangen, Hem onze hulde en onderwerping te brengen, als onze Koning, en al onze offeranden in zijn handen te stellen, opdat ze door Hem aan Zijn Vader gebracht mogen worden in het reukwerk van Zijn eigen offerande.
H. Deze Melchizédek is de Zoon van Godgelijk geworden en blijft priester in der eeuwigheid, vers 3. Hij droeg de beeltenis Gods in zijn godsvrucht en gezag, hij stond boven allen als een onsterfelijk priester, hij is het oude type van de eeuwigen, eengeboren Zoon des Vaders, die priester blijft in eeuwigheid.

II. Laat ons nu de raad van de apostel opvolgen en overwegen hoe groot deze Melchizédek was, en hoe ver zijn priesterschap stond boven dat van de ordening van Aäron, vers 4 en 5 en v. v. Aanmerkt nu hoe groot deze geweest zij enz. De grootheid van deze man en van zijn priesterschap blijkt:
1. ***Daaruit dat Abraham aan hem tienden gegeven heeft van de buit, en wel beschouwd betekent dit, dat Levi in Abraham tienden geeft aan Melchizédek,*** vers 9. Levi ontving de bediening van het priesterschap van God en moest tienden nemen van het volk, en toch brengt Levi tienden aan Melchizédek als aan een grotere en hogere priester dan hijzelf is, en daarom moest die hogepriester, welke daarna zou verschijnen, voortreffelijker zijn dan een van de Levitische priesters, die in Abraham aan Melchizédek tienden brachten. Door deze bewijsvoering, dat personen dingen van recht of onrecht doen in de lenden van hun vaderen, hebben wij een verklaring hoe van ons gezegd kan worden, dat wij in Adam gezondigd hebben en met hem gevallen zijn in zijn eerste overtreding. Wij waren in de lenden van Adam toen hij zondigde, en de schuld en het bederf door de menselijke natuur in onze eerste voorouders aangenomen, zijn evenzo overgegaan op allen, die van hen afstammen. Zij worden rechtvaardig die natuur toegerekend en kunnen alleen door een handeling van genade weggenomen worden.

2. ***Daaruit dat Melchizédek Abraham zegende, hem, die de beloftenissen had. En zonder enig tegenspreken: hetgeen minder is wordt gezegend van hetgeen meerder is,*** vers 6, 7.
Merk hier op:
A. Abrahams grote waardigheid en groot geluk, hij had de beloftenissen. Hij stond in verbond met God, God had hem uitnemend grote en kostbare beloften gegeven. Die man is inderdaad rijk en gelukkig, die een bezitting van schenkingen en beloften heeft van Gods eigen hand en onder Zijn zegel. Deze beloftenissen zijn beide voor het tegenwoordige en het toekomende leven. En deze eer hebben allen, die de Heere Jezus aannemen, in wie alle beloften ja en amen zijn.
B. De eer van Melchizédek was groter, het was zijn werk en voorrecht om Abraham te zegenen, en het is een onweerlegbare regel: de mindere wordt gezegend door de meerdere, vers 7. Hij, die de zegen geeft, is meer dan hij, die hem ontvangt, en daarom is Christus het antitype van Melchizédek, de verwerver en Middelaar van alle

zegeningen voor de kinderen der mensen, groter dan al de priesters naar de ordening van Aäron. Hebreeën 7:11-28 Let op de noodzakelijkheid, dat er een ander priester opstond, naar de ordening van Melchizédek en niet naar de ordening van Aäron, door wie de volmaaktheid zou komen, die niet komen kon door het Levitische priesterschap, hetgeen daarom moest veranderd worden met zijn gehele huishouding, vers 11, 12.

I. Hier wordt bevestigd, dat de volkomenheid niet komen kon door het Levitische priesterschap en de wet. Zij konden degenen, die tot hen naderden, niet stellen in het volkomen genot van de dingen, waar zij heen wezen, zij konden alleen de weg aanwijzen.
II. Er moest dus een andere priester opstaan, naar de ordening van Melchizédek, en de volkomenheid moest door Hem en door Zijn wet des geloofs komen tot allen, die Hem gehoorzamen. God zij geloofd: wij hebben de volkomen heiligheid en de volkomen gelukzaligheid door Christus in het genadeverbond overeenkomstig het Evangelie, want wij zijn volmaakt in Hem.
III. Aangetoond wordt dat, indien het priesterschap verandert, er ook noodzakelijk verandering van wet moet zijn. Er is zo nauw betrekking tussen het priesterschap en de wet, dat de nieuw bedeling niet onder een ander priesterschap door dezelfde wet kon komen. Een nieuw priesterschap kan alleen onder een nieuw regeling bestaan, wordt op andere wijze uitgeoefend en volgens regels, die eigen zijn aan zijn aard en ordening.
IV. Niet alleen aangetoond, maar bewezen, wordt dat priesterschap en wet veranderd zijn, vers 13, 14. Het priesterschap en de wet, waardoor de volkomenheid niet komen kon, zijn afgeschaft. Een priester is opgestaan en een bedeling gegeven, door welke de ware gelovigen volmaakt kunnen worden. Dat deze verandering er is, blijkt duidelijk.

1. ***Er is verandering in de stam, waaruit de priesterschap komt. Ze was uit de stam Levi, maar onze grote hogepriester ontsproot uit de stam Juda, van welken stam Mozes niets gezegd heeft van het priesterschap,*** vers 14. Deze verandering van geslacht bewijst een wezenlijke verandering van de wet van het priesterschap.

2. Er is verandering in de wijze van ordening der priesters. Vroeger in het Levitische priesterschap, werden zij geordend naar de wet van een vleselijk gebod, maar onze grote hogepriester is dat geworden naar de kracht des onvergankelijken levens. De vorige wet bepaalde dat de bediening zou overgaan bij de dood des vaders op zijn oudsten zoon, volgens de wet van vleselijke of natuurlijke afstamming, want geen van de hogepriesters van die wet was zonder vader, zonder moeder en zonder geslachtsrekening, zij hadden het levenen de onsterflijkheid niet in zichzelf. Zij hadden zowel beginsel der dagen als einde des levens, en daarom het vleselijk gebod, de wet der afstamming, regelde hun opvolging, zoals ze alle zaken van burgerlijk recht en erfenis regelt. Maar de wet, waardoor Christus aangesteld werd tot een priester naar de ordening van Melchizédek, was de kracht des onvergankelijken levens. Het leven en de onsterflijkheid, die Hij in zichzelf had, waren Zijn recht en bevoegdheid tot het priesterschap, niet Zijn afstamming van andere priesters. Dat maakt een groot verschil in het priesterschap, en in de huishouding evenzeer, en geeft oneindig de voorkeur aan Christus en het Evangelie. Dezelfde wet, die het Levitische priesterschap instelde, onderstelde dat de priesters zwakke, broze, sterflijke schepselen waren, niet instaat om hun eigen natuurlijk leven te bewaren, maar die er mee tevreden moesten zijn, dat ze na hun dood in hun nakomelingschap voortleefden. Zij

konden dus nog veel minder, door enige macht of gezag uit zichzelf, geestelijk leven of zegeningen mededelen aan degenen, die tot hen kwamen. Maar de hogepriester van onze belijdenis heeft zijn bediening door de innerlijke kracht van onvergankelijk leven, dat Hij in zichzelf bezit, niet alleen om zichzelf bij het leven te bewaren, maar om geestelijk en eeuwig leven mede te delen aan allen, die zich waarlijk verlaten op zijn offerande en tussenkomst.
Sommigen denken dat met de wet eens vleselijken gebods bedoeld worden de uitwendige plechtigheden van wijding en de vleselijke offeranden, die gebracht werden, en dat de kracht des onvergankelijken levens ziet op de geestelijke levende offeranden, die bij het Evangelie behoren, en de geestelijke en eeuwige voorrechten door Christus verworven, die gewijd werd door de eeuwigen Geest des levens, welken Hij ontving zonder mate.

3. Er is verandering in de kracht van het priesterschap. Het vorige was zwak en onprofijtelijk en maakte niets volkomen, het laatste bracht een betere hoop, door welke wij tot God genaken, vers 18, 19. Het Levitische priesterschap had geen ding volmaakt, het kon de mens van zijn schuld niet rechtvaardigen, het kon hemniet reinigen van de inwendige bezoedeling, het kon het geweten niet reinigen van dode werken, het kon niet meer doen dan de mens tot het anti-type leiden. Maar het priesterschap van Christus heeft in zich en brengt met zich mede een betere hoop, het toont ons de warengrondslag van al de hoop, die wij op God hebben voor vergeving en zaligmaking, het ontdekt ons meer duidelijk de grote voorwerpen van onze hoop, en daardoor werkt het in ons een krachtiger en levende hoop van aanneming door God. Door deze hoop worden wij aangemoedigd om tot God te genaken, omin verbondsbetrekking met Hem te treden, om een leven van bekering en gemeenschap met Hem te leiden. Wij mogen nu naderen met een oprecht hart en met volle verzekerdheid des geloofs, hebbende onze zielen gereinigd van het boze geweten. Het vorige priesterschap hield de mens veelmeer op een afstand en in een geest van gebondenheid.

4. Er is verandering in Gods wijze van handelen in dit priesterschap. Hij heeft met een eed aan Christus gezworen, hetgeen Hij nooit deed aan de ordening van Aäron. God heeft hun nooit zulk een verzekering van hun duurzaamheid gegeven, nooit door eed of belofte zich verbonden dat zij een eeuwige priesterschap zouden zijn, en hun dus geen vooruitzicht van eeuwigdurend bestaan gegeven, maar veeleer aanleiding om de wet als iets tijdelijks te beschouwen. Maar Christus werd priester gemaakt met een eed van God: De Heere heeft gezworen, en het zal Hem niet berouwen, Gij zijt priester in der eeuwigheid naar de ordening van Melchizédek, vers 21. Hier heeft God onder ede verklaard de onbeweeglijkheid, uitnemendheid, kracht en eeuwigheid van het priesterschap van Christus.

5. Er is een verandering in het verbond, waar van het priesterschap de verzekering en de priester de zekerheid waren, dat is: ene verandering in de bedeling van dat verbond. De Evangelische bedeling is voller, vrijer, vooruitziender, geestelijker en krachtiger dan die van de wet. Christus is in dit verbond des Evangelies de waarborg voor ons bij God en voor God bij ons, om te zorgen dat het verbond in zijn beide delen nageleefd wordt. Hij, als borg, heeft de Goddelijke en de menselijke natuur in Zijn persoon met elkaar verenigd, en daardoor de zekerheid van verzoening gegeven, en Hij, als borg, heeft God en mens met elkaar verenigd in de band van het eeuwig verbond. Hij pleit bij de mensen om hun verbond met God te houden, en Hij pleit bij God om zijn

beloften aan de mensen te vervullen, hetgeen God altijd gewillig is te doen in een weg, die overeenkomt met Zijn majesteit en heerlijkheid, dat is: door een Middelaar.

6. Er is een merkwaardige verandering in het aantal priesters onder deze beide ordeningen. In die van Aäron was een menigte van priesters, van hogepriesters, niet opeens maar in opvolging. Maar in die van Christus is het altijd een en dezelfde. De reden ligt voor de hand, de Levitische priesters waren talrijk, omdat zijdoor dendood verhinderd werden altijd te blijven. Hunbediening, hoe hoog en eervol ook, kon hen niet vrijwaren van de dood, en wanneer de ene stierf moest de andere hem opvolgen, die na een poos plaatsmaken moest voor een derden, tot het aantal al zeer groot geworden was. Maar deze onze hogepriester blijft eeuwiglijk, en Zijn priesterschap is *apara baton,* onovergankelijk, het gaat niet als het vorige van de een op de ander over, het blijft altijd in dezelfde hand. Er kan nooit een gaping zijn in een priesterschap, geen uur, geen ogenblik kan het volk buiten priester, omzijn geestelijke belangen in de hemel te behartigen. Zulk een gaping zou zeer gevaarlijk en gevolgen rijk kunnen zijn, want dit is de veiligheid en het geluk der mensen, dat deze eeuwig-levende Hogepriester machtig is zalig te maken ook de diepstgezonkene, in alle tijden, in elke omstandigheid, allen die door Hem tot God gaan, vers 25. Zodat het duidelijk is dat hier een grote verandering ten goede is.

7. Er is een merkwaardige verandering in de zedelijke bevoegdheden van de priesters. Zij, die priesters waren naar de ordening van Aäron, waren niet alleen sterflijke mensen, maar ook zondige mensen, die hun zondige zowel als hun natuurlijke zwakheden hadden. Zij moesten eerst offeren voor hun eigen zonden, daarna voor die des volks. Maar onze Hogepriester, die door het woord der eedzwering geheiligd was, behoefde slechts eens voor het volk, en in ‘t geheelniet voor zichzelf, te offeren, ***want Hij heeft niet alleen een onveranderlijke heiliging voor zijn bediening, maar ook een onveranderlijke heiligheid in zichzelf. Hij is zodanig een hogepriester als ons betaamde, heilig onnozel, onbesmet,*** enz. , vers 26-28.
Merk hier op:
A. Onze toestand, als zondaren, maakte een hogepriester nodig om voor ons voldoening aan te brengen en voor ons tussen te treden.
B. Geen priester kon voor onze verzoen ing met God geschikt of voldoende zijn, dan een die zelf volkomen rechtvaardig was, anders kon hij geen verzoening voor onze zonden of onze voorspraak bíj de Vader zijn.
C. De Heere Jezus was geheel zulk een hogepriester als wij nodig hadden, want Hij had een eigen, volstrekt volkomen heiligheid. Let op de beschrijving hier van de volkomen heiligheid van Christus gegeven, en uitgedrukt in verscheidene woorden, welke alle op Zijn volkomen reinheid wijzen.

a Hij is heilig, volkomen vrij van alle gewoonten en beginselen der zonde, waartoe Hij niet de minste aanleiding in Zijn natuur heeft, geen zonde woont in Hem, die nog altijd in de beste Christenen overblijft, zelfs geen enkele neiging tot de zonde.
b. Hij is onnozel, volkomen vrij van alle dadelijke overtreding, heeft geen onrecht gedaan, ook is er geen bedrog in Zijn mond gevonden, nooit deed Hij het geringste kwaad tegen God of mensen.
c. Hij is onbesmet, nooit was Hij medeplichtig aan de zonden van anderen. De beste Christenen moeten God vergeving vragen voor hun aandeel aan de zonden van anderen. Het is zeer moeilijk ons rein te bewaren, zodat wij geen deel krijgen in de schuld van de zonden van anderen, door er in enig opzicht toe bij te dragen, of door ze

niet zo mogelijk te voorkomen. Christus was onbesmet, hoewel Hij de schuld van anderen op zich nam, maar nooit werd Hij betrokken in de zonden zelf.
d. Hij is afgescheiden van de zondaren, niet alleen in Zijn tegenwoordigen toestand, nadat Hij als onze hogepriester het heilige der heiligen is binnengegaan, waar niets onreins kan binnenkomen, maar door Zijn persoonlijke reinheid. Hij heeft niet zulk een vereniging met de zondaren, zomin van nature als door verbinding met hen, waardoor enige zonde in Hem zou kunnen zijn. Die komt wel op ons door onze vereniging met de eersten Adam, daar wij in de natuurlijken weg van hem afstammen. Maar Christus was, door Zijn onbevlekte ontvangenis in de maagd, afgescheiden van de zondaren, hoewel Hij de menselijke natuur aannam, de wonderdadige wijze, waarop die Hem meegedeeld werd, zonderde Hem van de overige mensen geheel af.
e. Hij is hoger dan de hemelen geworden. De meeste uitleggers verstaan dit van Zijn staat van verhoging in de hemel en aan de rechterhand Gods, omhet werk van Zijn priesterschap te voltooien. Maar Dr. Goodwin meent dat deze uitdrukking met alle recht kan toegepast worden op de persoonlijke heiligheid van Christus, welke groter en volkomener is dan die van de hemelse heirscharen, dat is, van de engelen, die hoewel vrij van zonden, in zichzelf niet vrij zijn van alle mogelijkheid om te zondigen. Wij lezen in Job 4:18 :Zie, op zijn knechten zou Hij niet vertrouwen, hoewel Hij in zijn engelen klaarheid gesteld heeft, dat is: Hij vindt toch in hen zwakheid en de mogelijkheid van te zondigen. Zij kunnen het ene uur engelen zijn en het volgende uur duivelen geworden zijn, zoals met velen van hun gebeurde, en dat de heilige engelen nu niet vallen, komt niet doordien daartoe de on mogelijkheid in hun natuur ligt, maar door de uitverkiezing Gods, zij zijn uitverkoren engelen. Het is zeer waarschijnlijk, dat deze uitlegging van de woorden: hoger dan de hemelen geworden, moet geacht worden te ver gezocht te zijn, en dat het moet verstaan worden van de waardigheid van Christus' staat en niet van Zijn persoonlijke heiligheid, en zulks voornamelijk omdat er gezegd wordt hoger dan de hemelen geworden of gemaakt, genomen is.

D. De overige in dit vers opgegeven hoedanigheden behoren klaarblijkelijk bij de persoonlijke volkomenheid van Christus, in tegenstelling met de zondige zwakheden van de Levitische priesters, en het ligt nog te meer voor de hand om het zo op te vatten, omdat de waarde en voortreffelijkheid van Christus' priesterschap in vers 27 gesteld worden daarin, dat Hij voor zichzelf bij het priesterschap geen belang had. Hij behoefde voor zichzelf niet te offeren, het was een middelaarschap zonder eigenbelang, Hij trad als Middelaar op om voor anderen de barmhartigheid te verkrijgen, die Hij zelf niet behoefde. Had Hij die voor zichzelf nodig gehad, was Hij zelf een der partijen geweest, dan had Hij geen Middelaar kunnen zijn, een misdadiger kan niet als voorspraak voor andere misdadigers optreden. Zijn middelaarschap wordt des te meer onpartijdig en zonder eigenbelang, omdat Hij niet alleen zelf de barmhartigheid niet nodig had, die Hij voor anderen verwierf, maar omdat Hij die nooit zou kunnen nodig hebben. Hoewel Hij er heden geen behoefte aan had, zou het kunnen zijn dat Hij wist, dat er in de toekomst omstandigheden zich konden voordoen, waarin Hij er wel behoefte aan had, en dan had Hij ook het oog moeten hebben op Zijn eigen belang, en had dan niet kunnen handelen met die volstrekte onpartijdigheid en heilige ijver voor Gods eer ter ener zijde en met die zuivere tedere deelneming voor arme zondaren aan de anderen kant. Hieruit blijkt des te meer hoe noodzakelijk de Middelaar God moest zijn, daar niemand in zichzelf die onmogelijkheid van te zondigen bezit, die nodig was om Hem boven alle mogelijkheid van behoefte aan gunst en barmhartigheid te verheffen, indien hij bloot schepsel is.

HOOFDSTUK 8

1 De hoofdsom nu der dingen, waar van wij spreken, is, dat wij hebben zodanigen Hogepriester, Die gezeten is aan de rechter hand van de troon der Majesteit in de hemelen: 2 Een Bedienaar des heiligdoms, en des waren tabernakels, welken de Heere heeft opgericht, en geen mens. 3 Want een iegelijk hogepriester wordt gesteld, omgaven en slachtofferen te offeren; waarom het noodzakelijk was, dat ook Deze wat had, dat Hij zou offeren. 4 Want indien Hij op aarde ware, zo zou Hij zelfs geen Priester zijn, dewijl er priesters zijn, die naar de wet gaven offeren; 5 Welke het voorbeeld en de schaduw der hemelse dingen dienen, gelijk Mozes door Goddelijke aanspraak vermaand was, als hij de tabernakel volmaken zou: Want zie, zegt Hij, dat gij het alles maakt naar de afbeelding, die u op de berg getoond is. 6 En nu heeft Hij zoveel uitnemender bediening gekregen, als Hij ook eens beteren verbonds Middelaar is, hetwelk in betere beloftenissen bevestigd is. 7 Want indien dat eerste verbond onberispelijk geweest ware, zo zou voor het tweede geen plaats gezocht zijn geweest. 8 Want hen berispende, zegt Hij tot hen: Ziet, de dagen komen, spreekt de Heere, en Ik zal over het huis Israëls, en over het huis van Juda een nieuw verbond oprichten; 9 Niet naar het verbond, dat Ik met hun vaderen gemaakt heb, ten dage, als Ik hen bij de hand nam, om hen uit Egypteland te leiden; want zij zijn in dit Mijn verbond niet gebleven, en Ik heb op henniet geacht, zegt de Heere. 10 Want dit is het verbond, dat Ik met het huis Israels maken zal na die dagen, zegt de Heere: Ik zal Mijn wetten in hun verstand geven, en in hun harten zal Ik die inschrijven; en Ik zal hun tot een God zijn, en zij zullen Mij tot een volk zijn. 11 En zij zullen niet leren, een iegelijk zijn naaste, en een iegelijk zijn broeder, zeggende: Ken de Heere; want zij zullen Mij allen kennen van de kleine onder hen tot de grote onder hen. 12 Want Ik zal hun ongerechtigheden genadig zijn, en hun zonden en hun overtredingen zal Ik geenszins meer gedenken. 13 Als Hij zegt: Een nieuw verbond, zo heeft Hij het eerste oud gemaakt; dat nu oud gemaakt is en verouderd, is nabij de verdwijning.

In dit hoofdstuk vervolgt de apostel hetzelfde onderwerp, het priesterschap van Christus.
I. Hij vat samen wat hij tot nu toe gezegd heeft, vers 1-2.
II. Hij stelt hun de noodzakelijke delen van de priesterlijke bediening voor, vers 3-5.
III. Geeft een brede toelichting van de uitnemendheid van Christus' priesterschap, door de beschouwing van de heerlijkheid der nieuw bedeling des verbonds, waar van Christus de Middelaar is, vers 6-13. Hebreeën 8:1-5
Hier hebben wij:

I. Een samenvatting van hetgeen tevoren gezegd is omtrent de voortreffelijkheid van Christus' priesterschap, aantonende wat wij in Christus hebben, waar Hij nu verblijf houdt en van welk heiligdom Hij nu de bedienaar is, vers 1-2.
1. Wat wij in Christus hebben. ***Wij hebben een Hogepriester,*** en wel zulk een hogepriester als nooit enig ander volk had, als geen eeuw en geen tijdvak van de kerk heeft voortgebracht, alle anderen waren slechts schaduwen en typen van dezen hogepriester. Hij is volkomen geschikt en volstrekt voldoende voor al de vereistenen bedoelingen van een hogepriesterschap, zowel ten aanzien van de ere Gods, als van de gelukzaligheid der mensen en van Hemzelf, de grote eer van allen, die aan Hem deelhebben.
2. Waar Hij nu verblijf houdt. ***Hij is gezeten aan de rechterhand van de troon der Majesteit in de hemelen,*** dat is: van de heerlijken God in de hemel. Daar is de

Middelaar geplaatst en is Hem gegeven alle macht in hemel en op aarde. Dat is zijn beloning voor Zijn vernedering. Dit gezag oefent Hij uit ter heerlijkheid van Zijn Vader, tot Zijn eigen eer en tot gelukzaligheid van allen, die Hem toebehoren, en door Zijn almachtige kracht zal Hij ieder van hun aan de rechterhand Gods in de hemel op de hem toekomende plaats brengen, als leden van Zijn mystiek lichaam, opdat ook zij mogen zijn waar Hij is.

3. ***Van welke tabernakel, welk heiligdom, Hij nu de Bedienaar geworden is,*** vers 2. Een bedienaar des heiligdoms en des waren tabernakels, welken de Heere heeft opgericht en geen mens. De tabernakel was opgericht door mensen, overeenkomstig de aanwijzing van God. Er was een buitengedeelte, waarin het altaar stond, waarop zij hun slachtoffers brachten, die het sterven van Christus afschaduwden, en er was een inwendig gedeelte achter het voorhangsel, hetwelk afschaduwde Christus' tussenkomst voor Zijn volk in de hemel. In dezen tabernakel is Christus nooit ingegaan, maar na het werk der voldoening volbracht te hebben in de waren tabernakel van Zijn eigen lichaam, is Hij nu de bedienaar van het heiligdom, het heilige der heiligen, de waren tabernakel in de hemel. Daar draagt Hij zorg voor al de belangen van Zijn volk, treedt voor hen tussen bij God, opdat hun zonden vergeven en hun personen en diensten aangenomen mogen worden, door de verdienste van Zijn Zelfsofferande. Hij geniet in de hemel niet alleen grote macht en waardigheid, maar als hogepriester van zijn gemeente volbrengt Hij Zijn dienst voor haar in het algemeen en voor ieder harer leden in het bijzonder.

II. De apostel stelt de Hebreeën de noodzakelijke delen van het priesterschap van Christus voor, en noemt op wat tot die bediening behoorde in overeenstemming met hetgeen, waartoe iedere hogepriester geordend was, vers 3, 4.

1. ***Iedere hogepriester wordt gesteld omgaven en slachtofferen te offeren.*** Wat ook door het volk gebracht werd om Gode aangeboden te worden, hetzij zoenoffers, of vredeoffers, of dankoffers, alles moest geofferd worden door de priester, die hun schuld verzoenen moest door het bloed van het offer, en hun gaven en diensten door zijn heilig reukwerk moest aanbieden, om in type hun personen en daden aannemelijk te maken. Het behoorde dus noodzakelijk tot het priesterschap van Christus, dat ook Hij iets te offeren had. En Hij, als het antitype, had zichzelf te offeren, zijn menselijke natuur op het altaar van zijn Goddelijke natuur, als de grote verzoenende offerande, die alle overtreding wegnamen eens voor goed aan de zonde een einde maakte. En daarbij had Hij het reukwerk van Zijn eigen gerechtigheid en verdiensten te offeren, met al wat Zijn volk door Hem Gode aanbiedt en dat hen aannemelijk maakt door Hem. Wij mogen het niet wagen tot God te naderen of Hem iets aan te bieden, anders dan in en door Christus, en steunende op zijn verdiensten en Zijn middelaarschap, want wij zijn aangenomen alleen in de Geliefde.

2. Christus moet nu Zijn priesterschap in de hemel uitoefenen, in het heilige der heiligen, de waren tabernakel, dien de Heere heeft opgericht. Het type moet volkomen vervuld worden, na Zijn werk van offerande hier volbracht te hebben, moest Hij in de hemel ingaan, om zijn gerechtigheid aan te bieden en daar voor ons tussen te treden. Want:

A. Indien Hij op aarde ware, zo zou Hij zelfs geen priester zijn, vers 4, dat is: niet volgens de Levitische wet, aangezien Hij niet tot dat priesterschap behoorde, en zolang dat priesterschap bestond, moest er in alle opzichten strenge eerbied betoond worden voor die Goddelijke instelling.

B. Alle diensten van de priester onder de wet, zowel als elk ding in dien tabernakel, was ingericht overeenkomstig het voorbeeld, dat op de berg getoond was. Het was alles slechts voorbeeld en schaduw van hemelse dingen, vers 5. Christus is de inhoud en de vervulling der wet, ter rechtvaardigheid. Er moet dus in het priesterschap van Christus iets zijn, dat overeenkomt met het ingaan van de hogepriester achter het voorhangsel om verzoening aan te brengen, want zonder dat kon Hij geen volmaakte priester zijn. En wat is dat anders dan de hemelvaart van Christus en zijn verschijning daar voor het aangezicht van God voor Zijn volk om hun gebeden aan te bieden en hun voorspraak te zijn? Derhalve, indien Hij op aarde gebleven ware, zou Hij geen volkomen priester geweest zijn, en een onvolmaakte priester kon Hij niet zijn.

Hebreeën 8:6-13 In dit gedeelte van het hoofdstuk licht de apostel toe en bevestigt hij de meerdere voortreffelijkheid van het priesterschap van Christus boven dat van Aäron, door de uitnemendheid van dat verbond en van de bediening van dat genadeverbond, waar van Christus de Middelaar was, vers 6. ***Zijn bediening is zoveel uitnemender als Hij de Middelaar is van een beter verbond.***
Sommigen hebben opgemerkt dat lichaam en ziel van alle godgeleerdheid bestaat in het recht onderscheiden van de beide verbonden: het verbond der werken en het verbond der genade, en tussen de beide bedelingen van dat verbond der genade, die van Oude Testament en die van het Nieuwe. Merk hier op:
I. Wat gezegd wordt van dat oude verbond, of liever van de oude bedeling van het genadeverbond:
1. Dat was gemaakt met de vaderen van het Joodse volk, op de berg Sinaï, vers 9, en Mozes was de middelaar van dat verbond, toen God hen bij de hand namen uit Egypteland leidde, hetgeen een teken was van de grote liefde, neerbuigendheid en tedere zorg van God voor hen.
2. Dit verbond is niet gebleken onberispelijk te zijn, vers 7, 8, het was een bedeling van donkerheid en vrees, het diende om te binden, het was een tuchtmeester om tot Christus te brengen, het was volmaakt in zijn soort, het beantwoordde aan zijn doel, maar het was zeer onvolmaakt in vergelijking met het Evangelie.
3. Dit verbond was niet zeker en vast, want de Joden zijn in dat verbond niet gebleven en de Heere heeft op hen niet geacht, vers 9. Zij handelden ondankbaar jegens God en wreed jegens zichzelf, en vielen onder Gods ongenade. God slaat acht op hen, die in Zijn verbond blijven, maar Hij verwerpt hen, die Zijn juk afschudden.
4. Dat verbond is oud gemaakt, verouderd en nabij de verdwijning. Het is verouderd, vervallen, uit de tijd, van geen nut meer onder de Evangelische bedeling, zoals de kaars afgedaan heeft zodra de zon opgegaan is. Dit verbond was niet geheel verdwenen voor de verwoesting van Jeruzalem, hoewel het oud gemaakt was door de dood van Christus, en oud gemaakt, was het nabij de verdwijning en de Levitische priesterschap verdween daarmee ook.

II. Hetgeen hier gezegd wordt van de Nieuw Testamentische bedeling, om de meerdere uitnemendheid van Christus' bediening te bewijzen.
1. Het is een beter verbond, vers 6, een duidelijker en troostrijker bedeling en openbaring van Gods genade voor zondaren, die heilig licht en vrijheid aan de ziel bracht. Het is zonder gebreken, wèl geordineerd in alle delen. Het vereist voor de naleving niets dan wat het belooft: genade. De overtredingen stellen ons niet buiten het verbond, want alles is aan goede en veilige handen toevertrouwd.
2. Het is gevestigd op betere beloften, die helderder, zekerder, geestelijker en vaster zijn. De beloften van geestelijke en eeuwige zegeningen zijn in dit verbond beslist en

volstrekt, de beloften van tijdelijke zegeningen zijn met een wijs en vriendelijk voorbehoud gegeven, zover als bestaanbaar is met Gods heerlijkheid en het welzijn van Zijn volk. Dit verbond bevat in zich beloften van bijstand en aanneming, beloften van voortgang en volharding in genade en heiligheid, van zegen en hemelse heerlijkheid, welke duister waren afgeschaduwd in de belofte van het land Kanäan, het type van den hemel.
3. Het is een nieuw verbond, hetzelfde nieuw verbond, hetwelk God lang tevoren verklaarde te zullen maken met het huis Israël's, dat is met het Israël Gods. Dat was beloofd in Jeremia 31:31, 32, en vervuld in Christus. Het zal altijd een nieuw verbond blijven waarin allen, die er gelovig in blijven. altijd door de kracht Gods zullen bewaard blijven. Het is Gods verbond, zijn barmhartigheid, liefde en genade bewogen er toe, Zijn wijsheid voorzag er in, Zijn Zoon verwierf het, Zijn Geest brengt er de zielen in en bouwt die er in op.
4. De delen van dit verbond zijn zeer buitengewoon. Zij worden tussen God en Zijn volk bezegeld door de doop en het avondmaal des Heeren, waarbij Zijn volk zich voor nakoming verbindt en God verzekert dat Hij van zijn zijde het houden zal. En Hij is de voornaamste partij, Zijn volk hangt voor eigen naleving van zijn genade en kracht af.

A. God bepaalt met Zijn volk: ***Ik zal Mijn wetten in hun verstand geven, en in hun harten zal Ik die inschrijven,*** vers 10. Eens schreef Hij Zijn wet voor hen, nu schrijft Hij Zijn wet in hen, dat is: Hij geeft hun verstand om Zijn wet te kennen en te geloven, Hij zal hun geheugen geven om Zijn wet te onthouden, Hij zal hun harten geven om haar lief te hebbenen een geweten om haar te erkennen, Hij zal hun moed geven om haar te belijden en kracht om haar na te leven, de gehele gewoonte en de gehele vorm van hun ziel zal haar tot een tafel maken, waarin de wet van God geschreven is. Dat is de grondslag van het verbond, en nu die gelegd is, wordt de wet volbracht wijs, oprecht, vaardig, gemakkelijk, vastbesloten, voortdurend en troostvol.
B. Hij bepaalt verder dat Hij hen in innige en zeer eervolle betrekking met zichzelf houden zal.
a. Hij zal hun tot een God zijn, dat is: Hij zal alles voor hen zijn en alles voor hen doen, wat God zijn en doen kan. In geen duizend boekdelen kan meer gezegd worden dan in deze enkele woorden: *Ik zal hun tot een God zijn.*
b. Zij zullen Hem tot een volk zijn, om Hem lief te hebben, te eren, waar te nemen en te gehoorzamen in alle dingen, lettende op zijn waarschuwingen, instem mende met zijn bevelen, zich gedragende naar zijn voorzieningen, levende naar Zijn voorbeeld, zich verheugende in zijn gunst. Dat moeten en zullen zij doen, die God tot hun God hebben, daartoe zijn zij verplicht als tot hun deel van het verbond, dat zullen zij doen, want God zal er hen toe bekwamen, als een bewijs dat Hij hun God is en zij Zijn volk zijn, want het is God zelf, die het eerst de betrekking aanknoopt en haar daarna vervult met voldoende en geschikte genade, en hen daarna helpt om die in hun mate te vervullen met liefde en plichtbetrachting, zodat God zich verbindt voor zichzelf en evenzeer voor hen.

C. Hij bepaalt met hen, dat zij zullen opwassen en hun God zullen kennen. vers 11. ***Zij zullen Mij allen kennen, van de kleinen onder hen tot de groten onder hen***, zodat er geen noodzaak zal zijn dat de een de ander zal onderrichten in de kennis van God. Merk hier op:
a. In de behoefte aan beter onderricht zal de ene naaste de anderen naasten helpen om den Heere te kennen, voorzover zij de bekwaamheid en gelegenheid daartoe hebben.

b. Dit bijzonder onderricht zal niet zo noodzakelijk zijn onder het Nieuw Verbond als het was onder het Oude. De oude bedeling was schaduwachtig: donker, vol plechtigheden, en minder begrepen, haar priesters predikten slechts zelden en slechts weinig opeens en kort, en de Geest Gods was meer spaarzaam toebedeeld. Maar onder de Nieuw bedeling zal er zulk een overvloed van openbaar bevoegde predikers van het Evangelie en uitdelers van de verordeningen geregeld in de plechtige samenkomsten zijn, zulk een grote toeloop om hen te horen, gelijk duiven die tot hun vensters komen vliegen, en zulk een overvloedige uitstorting van Gods Geest om de bediening van het Evangelie krachtdadig te maken, dat er grote toeneming en verspreiding van Christelijke kennis zijn zal in mensen van allerlei soort, sekse en leeftijd. O mocht die belofte in onze dagen vervuld worden, mocht de hand Gods met zijn dienaren zijn, zodat een groot aantal moge geloven en tot de Heere gebracht worden!

D. God bepaalt met hen betrekkelijk de vergeving van hun zonden, die altijd met de ware kennis van God gepaard gaat, vers 12. Want Ik zal hun ongerechtigheden genadig zijn enz. Merk op:
a. De vrijheid van deze vergeving. Zij vloeit niet voort uit verdiensten van de mens, maar uit barmhartigheid van God, Hij vergeeft om Zijns naams wille.
b. De volledigheid van deze vergeving: zij strekt zich uit tot hun ongerechtigheden, zonden en onreinheden, tot alle zonden, tot zonden van de ergste aard.
c. De zekerheid van deze vergeving, Zij is zo volkomen en zo beslist, dat God hun zonden niet meer gedenken zal, Hij zal zijn vergeving niet herroepen, Hij zal hun zonden niet alleen vergeven, maar ze ook vergeten, hen behandelen alsof Hij ze vergeten had. Deze vergevende barmhartigheid hangt samen met alle andere geestelijke barmhartigheden. Onvergeven zonde verhindert barmhartigheid en brengt oordelen, maar de vergeving van zonden voorkomt oordelen en opent een wijde deur voor alle geestelijke zegeningen. Zij is het gevolg van de barmhartigheid, die van eeuwigheid is, en het begin van de barmhartigheid, die in eeuwigheid blijven zal. Dit is de uitnemendheid van de nieuw bedeling, en dit zijn haar bepalingen, en daarom hebben wij geen reden om het te betreuren, maar grote reden om er over te verheugen, dat de vorige bedeling verouderd is en nabij de verdwijning.

HOOFDSTUK 9

1 Zo had dan wel ook het eerste verbond rechten van de godsdienst, en het wereldlijk heiligdom. 2 Want de tabernakel was toebereid, namelijk de eerste, in welken was de kandelaar, en de tafel, en de toonbroden, welke genaamd wordt het heilige; 3 Maar achter het tweede voorhangsel was de tabernakel, genaamd het heilige der heiligen; 4 Hebbende een gouden wierookvat, en de ark des verbonds, alom met goud overdekt, in welke was de gouden kruik, daar het Manna in was, en de staf van Aaron, die gebloeid had, en de tafelen des verbonds. 5 En boven over deze ark waren de cherubijnen der heerlijkheid, die het verzoendeksel beschaduwden; van welke dingen wij nu van stuk tot stuk niet zullen zeggen. 6 Deze dingen nu, aldus toebereid zijnde, zo gingen wel de priesters in de eersten tabernakel, te allen tijde, om de godsdiensten te volbrengen; 7 Maar in de tweeden tabernakel ging alleen de hogepriester, eenmaal des jaars, niet zonder bloed, hetwelk hij offerde voor zichzelf en voor des volks misdaden. 8 Waarmede de Heilige Geest dit beduidde, dat de weg des heiligdoms nog niet openbaar gemaakt was, zolang de eerste tabernakel nog stand had; 9 Welke was een afbeelding voor dien tegenwoordigen tijd, in welken gaven en slachtofferen geofferd werden, die dengene, die de dienst pleegde, niet konden heiligen naar het

geweten; 10 Bestaande alleen in spijzen, en dranken, en verscheidene wassingen en rechtvaardigmakingen des vleses, tot op de tijd der verbetering opgelegd. 11 Maar Christus, de Hogepriester der toekomende goederen, gekomen zijnde, is door de meerderen en volmaakten tabernakel, niet met handen gemaakt, dat is, niet van dit maaksel, 12 Noch door het bloed der bokken en kalveren, maar door Zijn eigen bloed, eenmaal ingegaan in het heiligdom, een eeuwige verlossing teweeggebracht hebbende. 13 Want indien het bloed der stieren en bokken, en de as der jonge koe, besprengende de onreinen, hen heiligt tot de reinigheid des vleses; 14 Hoeveel te meer zal het bloed van Christus, Die door de eeuwigen Geest Zichzelf Gode onstraffelijk opgeofferd heeft, uw geweten reinigen van dode werken, om de levenden God te dienen? 15 En daarom is Hij de Middelaar des nieuwen testaments, opdat, de dood daartussen gekomen zijnde, tot verzoening der overtredingen, die onder het eerste testament waren, degenen, die geroepen zijn, de beloftenis der eeuwige erve ontvangen zouden. 16 Want waar een testament is, daar is het noodzaak, dat de dood des testamentmakers tussen kome; 17 Want een testament is vast in de doden, dewijl het nog geen kracht heeft, wanneer de testamentmaker leeft. 18 Waarom ook het eerste niet zonder bloed is ingewijd. 19 Want als al de geboden, naar de wet van Mozes, tot al het volk uitgesproken waren, namhij het bloed der kalveren en bokken, met water, en purperen wol, en hysop, besprengde beide het boek zelf, en al het volk, 20 Zeggende: Dit is het bloed des testaments, hetwelk God aan ulieden heeft geboden. 21 En hij besprengde desgelijks ook de tabernakel, en al de vaten van de dienst met het bloed. 22 En alle dingen worden bijna door bloed gereinigd naar de wet, en zonder bloedstorting geschiedt geen vergeving. 23 Zo was het dan noodzaak, dat wel de voorbeeldingen der dingen, die in de hemelen zijn, door deze dingen gereinigd werden, maar de hemelse dingen zelve door betere offeranden dan deze. 24 Want Christus is niet ingegaan in het heiligdom, dat met handen gemaakt is, hetwelk is een tegenbeeld van het ware, maar in de hemel zelf, om nu te verschijnen voor het aangezicht van God voor ons; 25 Noch ook, opdat Hij Zichzelf dikwijls zou opofferen, gelijk de hogepriester alle jaar in het heiligdom ingaat met vreemd bloed; 26 Anders had Hij dikwijls moeten lijden van de grondlegging der wereld af maar nu is Hij eenmaal in de voleinding der eeuwen geopenbaard, om de zonde te niet te doen, door Zijnszelfs offerande. 27 En gelijk het de mensen gezet is, eenmaal te sterven, en daarna het oordeel; 28 Alzo ook Christus, eenmaal geofferd zijnde, om veler zonden weg te nemen, zal ten anderen male zonder zonde gezien worden van degenen, die Hem verwachten tot zaligheid.

De apostel, na te hebben aangetoond dat de Oud Testamentische bedeling verouderd en nabij de verdwijning was, gaat voort omde Hebreeën te laten zien welk verband er bestaat tussen het Oude Testament en het Nieuwe, en dat al het uitnemende van het Oude Testament was type en afschaduwing van het Nieuwe, welke laatste daarom evenveel hoger heien dan het Oude, als het wezen meer is dan de schaduw. Het Oude Testament was nooit als iets blijvends bedoeld, maar moest de komst van het Evangelie voorbereiden. Hij handelt hier:
I. Over de tabernakel, de plaats van de eredienst, vers 1-2.
II. Over de eredienst en de offers, die in de tabernakel gebracht werden, vers 6-7.
III. Over de geestelijke betekenis en bedoeling van dat alles, vers 8-28. Hebreeën 9:1-7.
I. De apostel geeft een beschrijving van de tabernakel, de plaats van aanbidding, welke God op aarde opgericht had, die genaamd wordt het wereldlijk heiligdom, geheel van deze wereld, van aardse bouwstoffen samengesteld en een gebouw, dat

eens weer weggenomen moest worden. Een wereldlijk heiligdom, omdat het was het paleis van Israëls Koning. God was hun koning en had, gelijk andere koningen, Zijn hof en paleis, Zijn wacht, hofhouding en al wat daarbij behoort. De tabernakel, waarvan wij de beschrijving vinden in Exodus 25-27, was een beweegbare tempel, als afschaduwing van de ongevestigde staat der strijdende kerk en van de menselijke natuur van de Heere Jezus Christus, in welke de volheid der Godheid lichamelijk woonde. Van deze tabernakel nu wordt gezegd dat hij in twee delen gedeeld was, genoemd de eersten en de tweeden tabernakel, een binnenste en een buitenste gedeelte, voorstellende de twee delen van de strijdende en de zegepralende kerk, en de twee naturen van Christus, Goddelijk en menselijk. Thans ons meegedeeld wat in elk van die beide delen geplaatst was.

1. In het uitwendig deel bevonden zich verscheidene dingen, waar van ons hier een soort van lijst is opgenoemd.
A. ***De kandelaar,*** die zonder twijfelniet ledig en onaangestoken was, maar waar van de lampen altijd brandende waren. En daaraan was behoefte, want er waren geen vensters in het heilige, en zulks niet om de Joden te overtuigen van de donkerheid en de geheimzinnige aard van die bedeling. Hun licht was slechts kandelaarslicht in vergelijking met de volheid van licht, welke Christus, de Zonder gerechtigheid, met zich brengen zou en aan Zijn volk mededelen, want al ons licht is afkomstig van Hem, de fontein van alle licht.
B. ***De tafel en daarop de toonbroden.*** Die tafel was recht tegenover de kandelaar geplaatst, en daardoor wordt aangeduid, dat wij bij het licht van Christus gemeenschap moeten hebben met Hem en met elkaar. Wij moeten niet in het donker tot zijn tafel komen, maar bij het licht van Christus moeten wij het lichaam des Heeren onderscheiden. Op deze tafel waren twaalf broden geplaatst naar de twaalf stammen Israëls, een brood voor elke stam, die daar van de enen Sabbat tot de anderen Sabbat bleven, en op dien dag verwisseld werden. Dit toonbrood kan beschouwd worden als de levensvoorraad voor het paleis (hoewel de Koning van Israël er geen behoefte aan had, toch, om de vergelijking met het paleis van aardse koningen vol te houden, moest. daar wekelijks deze voorraad neergelegd worden).
Het kan ook betekenen de voorziening, die Christus maakt voor de zielen van Zijn volk, overeenkomstig de behoeften en ten bate van hun zielen. Hij is het brood des levens, in het huis onzes Vaders is brood genoeg en meer dan dat, wij kunnen van Christus nieuwen voorraad verkrijgen, voornamelijk op elke dag des Heeren. Dit eerste gedeelte wordt genoemd het heilige, omdat het opgericht was om een heilige God te vereren, een heilige Jezus voor te stellen, een heilig volk te onderhouden en hen verder te doen toenemen in heiligheid.

2. Thans volgt ene beschrijving van hetgeen ***het binnenste gedeelte van het heiligdom bevatte, dat achter het tweede voorhangselwas en heilige der heiligengenoemd*** werd. Dat tweede voorhangsel, waardoor het heilige van het heilige der heiligen gescheiden was, was een type van het lichaam van Christus, door het scheuren waar van ons niet alleen een gezicht maar een weg was geopend in het heilige der heiligen, de afbeelding van de hemel zelf. In dat gedeelte waren:
A. Het gouden wierookvat, dat de wierook moest bevatten, of het gouden altaar, dat opgericht was omer de wierook op te branden. Zowel het een als het ander waren typen van Christus, van Zijn Gode welgevallige en invloedrijke tussenkomst in de hemel, gegrond op de verdiensten en de voldoening van zijn offeranden, waarop wij rekenen mogen op aanneming en zegening van God.

B. De ark des verbonds, alom met goud overdekt, vers 4. Die was een afschaduwing van Christus, van Zijn volkomen gehoorzaamheid aan de wet en Zijn vervullen van alle gerechtigheid voor ons.
Nu wordt ons meegedeeld wat in de ark was en waarmee zij bedekt was.

a. Wat er in was:
Ten eerste: ***de gouden kruik, daar het manna in was. Het*** manna bedierf wanneer de Israëlieten het, tegen Gods bevel in, in hun huizen bewaarden, maar hier, op Gods aanwijzing in Zijn huis bewaard, bleef het vrij van bederf, altijd zuiver en zoet. Dat leert ons dat alleen in Christus onze personen, onze eigenschappen en onze daden zuiver zijn kunnen. Het was ook een beeld van het brood des levens, dat wij in Christus hebben, de ware ambrosia, die de onsterflijkheid geeft. Ook was het een gedachtenis aan Gods wonderdadige voeding van Zijn volk in de woestijn, opdat zij nooit dat sprekend bewijs van Gods gunst zouden vergeten of in de toekomst God wantrouwen.
Ten tweede: ***de staf van Aäron, die gebloeid had***. Daardoor had God getoond dat Hij de stam van Levi gekozen had uit al de stammen Israëls om Hem te dienen, en zo een einde gemaakt aan de murmureringen van het volk en zijn pogingen om op het priesterschap inbreuk te maken, Numeri 17. Dat was de staf Gods, met welken Mozes en Aäron zulke wonderen deden, en deze was een type van Christus, die genoemd wordt: de man, wiens Naam is Spruite, Zacharia 6:12, door wie God wonderengewrocht heeft van geestelijke verlossing, verdediging en voorziening van Zijn volk en ter vernietiging van hun vijanden. Hij was een type van de Goddelijke gerechtigheid, waarmee Christus de Steenrots werd geslagen, waardoor de koele, verfrissende wateren des levens ons in de ziel vloeien.
Ten derde: ***de tafelen des verbonds, waarop de zedelijke wet was geschreven.*** Daarmee betuigde God de zorg, die Hij had voor de bewaring van Zijn heilige wet, en de zorg, die wij allen moeten hebben omde wet van God te houden. Dat kunnen wij alleen doen in en door Christus, door zijn kracht, en alleen door Hem kan onze gehoorzaamheid Gode aangenaam zijn.

b. ***Wat over de ark was,*** vers 5. Boven deze ark waren de cherubijnen der heerlijkheid, die het verzoendeksel beschaduwden.
Ten eerste. De genadestoel, die de ark overdekte en het verzoendeksel genoemd werd. Het was van zuiver goud en even lang en breed als de ark zelf, waarin de wet lag. Het was een heerlijk type van Christus en van Zijn volkomen gerechtigheid, die beantwoordt aan de afmetingen van Gods wet en al onze overtredingen bedekt, zich stellende tussen de Shechina, het zinnebeeld van Gods tegenwoordigheid, en onze zondige gebreken, die laatste bedekkende.
Ten tweede: de cherubijnen der heerlijkheid, het verzoendeksel overschaduwende, afbeelding van Gods heilige engelen, die begerig zijn in te zien in het grote werk van onze verlossing door Christus, en gereed zijn om, onder de Verlosser, alle goede diensten te bewijzen aan degenen, die de zaligheid beërven zullen. De engelen dienden Christus bij zijn geboorte, in zijn verzoeking, onder Zijn angsten, bij Zijn verrijzenis en bij zijn hemelvaart, en zullen Hem dienen bij Zijn wederkomst. God geopenbaard in het vlees was gezien, gadegeslagen en bezocht door de engelen.

II. Na de beschrijving van de plaats van aanbidding onder de Oud Testamentische bedeling, gaat de apostel over tot het bespreken ***van de diensten en plichten, die daar***

vervuld werden, vers 6. Toen de verscheidene delen en voorwerpen van de tabernakel alzo waren opgericht, wat moest er toen geschieden?
1. De gewone priesters gingen altijd in de eersten tabernakel, om de dienst van God te volbrengen.
A. Niemand dan de priesters mocht in de eersten tabernakel binnengaan, en dit leert ons dat mensen, die daartoe niet aangesteld en die niet door God geroepen zijn, niet in de dienst en het werk van de bediening mogen binnenkomen.
B. De gewone priesters mochten alleen in het eerste gedeelte van de tabernakel komen, het zou een noodlottige aanmatiging geweest zijn, indien zij in het heilige der heiligen gegaan waren, en dat leert ons dat zelfs de dienaren hun aangewezen plaats moeten weten en houden, en niet moeten beproeven zich het voorrecht van Christus aan te matigen, door op eigen gelegenheid reukwerk te offeren, of hun eigen uitvindsels te voegen bij de instellingen van Christus, of de baas te spelen over de gewetens der mensen.
C. Deze gewone priesters moesten in de eersten tabernakel ingaan te allen tijde, dat is: zij moesten zich en al hun tijd wijden aan hun werk en bediening, en er zich nooit aan onttrekken, zij moesten voortdurend gereed staan voor de vervulling van hun bediening en op alle bepaalde tijden bezig zijn in hun werk.
D. De gewone priesters moesten in die eerste tabernakel ingaan om de Godsdiensten te volbrengen. Zij moesten het werk Gods niet gedeeltelijk of half doen, maar geheel in al Zijn wil en raad bezig zijn, niet alleen goed beginnen, maar ook goed voortgaan en volharden tot het einde in het vervullen van de bediening, die hun opgedragen was.

2. ***In de tweede tabernakel, het inwendig deel, ging alleen de hogepriester,*** vers 7. Dat was een zinnebeeld van de hemel en van Christus' hemelvaart. En hier merken wij op:
A. Niemand behalve de hogepriester mocht in het heilige der heiligen gaan. Zo kan ook niemand in zijn eigen naam, door zijn eigen recht, en krachtens zijn eigen verdiensten de hemel binnengaan.
B. Omin het heilige der heiligen te komen, moest de hogepriester eerst door het eerste heiligdom en door het voorhangsel gaan, hetgeen afschaduwde dat Christus ten hemel ging door een heilig leven en een gewelddadige dood, het voorhangsel Zijns vleses werd gescheurd.
C. De hogepriester ging slechts eenmaal des jaars in het heilige der heiligen, en daarin overtreft het antitype het type -gelijk in alles- want Hij ging slechts eens voor altijd, gedurende de gehele evangelische bedeling, in de hemel.
D. De hogepriester mocht niet ingaan zonder bloed, hetgeen betekent dat Christus, op zich genomen hebbende onze hogepriester te zijn, niet in de hemel kon toegelaten worden zonder Zijn bloed voor ons te vergieten, en dat niemand onzer in de genadige tegenwoordigheid Gods hier of in Zijn heerlijke tegenwoordigheid hiernamaals komen kan anders dan door het bloed van Jezus.
E. De hogepriester, onder de wet, ingaande in het heilige der heiligen, offerde dat bloed eerst voor zichzelf en zijn eigen misdaden en daarna voor de misdaden des volks, vers 7. Daaruit zien wij dat Christus voortreffelijker persoon en hogepriester is dan enige hogepriester onder de wet, want Hij had zelf geen misdaden, waarvoor Hij offeren moest. En het leert ons dat de dienaren, wanneer zij in de naam van Christus voor anderen tussen treden, eerst het bloed van Christus moeten aanwenden voor zichzelf om vergeving te verkrijgen.
F. Wanneer de wettelijke hogepriester voor zichzelf geofferd had, moest hij het daarbij niet laten, hij moest evenzeer offeren voor de misdaden des volks. Onze

hogepriester, hoewel Hij niet nodig heeft voor zichzelf te offeren, vergeet daardoor niet te offeren voor Zijn volk, Hij bepleit de verdiensten van Zijn lijden voor het welzijn van Zijn volk op aarde.

a. Zonden zijn misdaden en grote misdaden, zowel in het oordeel als in de praktijk. Wij begaan misdaden, wanneer wij tegen God zondigen, en wie kan al de afdwalingen verstaan?
b. Er zijn misdaden en dwalingen, die schuld op het geweten laden, welke alleen door het bloed van Christus afgewassen kan worden, en de zondige afdwalingen van priesters en volk moesten alle door dezelfde middelen weggenomen worden, door de toepassing van het bloed van Christus, wij moeten op aarde op dat bloed pleiten, terwijl Hij voor ons pleit in de hemel. Hebreeën 9:8-14
In deze verzen onderneemt de apostel ons uiteen te zetten wat de bedoeling des Heiligen Geestes was met al de instellingen van de tabernakel en van de wetsbedeling. voor zoveel plaats en eredienst aangaat. De schriften van het Oude Testament werden door God ingegeven, de heilige mannen van vroegere dagen spraken en schreven onder de leiding des Heiligen Geestes. En deze Oud Testamentische schriften zijn van groot nut en grote betekenis, niet alleen voor hen, die ze het eerst ontvingen, maar ook voor de Christenen, die zich niet behoren tevreden te stellen met het lezen van de Levitische wetten, maar ook behoren te onderzoeken wat de Heilige Geest hen daardoor wilde leren.
Hier zijn verschillende dingen opgenoemd, die de Heilige Geest daardoor aan het volk beduidde en onderwees.

I. ***Dat de weg des heiligdoms nog niet openbaar gemaakt was, zolang de eerste tabernakel nog stand had,*** vers 8. Dit was een les, die de Heilige Geest door deze typen gaf, de weg naar de hemel was nog niet zo helder en eenvoudig, nog niet zo bekend, onder het Oude Testament als onder het Nieuwe. Het is de eer van Christus en het Evangelie, en de gelukzaligheid van hen, die daaronder leven, dat nu het leven en de onverderfelijkheid zijn aan het licht gebracht. Toen bestond die vrije toegang tot God nog niet, dien wij nu hebben, en er is plaats voor meerderen, ja zelfs voor ieder, die waarlijk gewillig is om door Christus tot God weer te keren.
II. Dat de eerste tabernakel een afbeelding was voor dien tegenwoordigen tijd, vers 9. Het was een duistere bedeling en ze was slechts van korten duur, alleen bedoeld om een tijdlang de grote dingen van Christus en het Evangelie af te beelden, die op hunnentijd zouden schijnen in vollen glans, en daardoor veroorzaken dat alle schaduwen zouden vluchten en verdwijnen, gelijk sterren voor de opgaande zon.
III. Dat geen van de gaven en slachtofferen, die geofferd werden, degenen, die dendienst pleegden, konden heiligen naar het geweten, vers 9. Dat is zij konden niet wegnemen de verlatenheid, de bezoedeling en de heerschappij der zonden, zij konden het geweten niet verlossen van de vrees voor de toorn Gods, zij konden de schulden niet uitdelgen en de twijfelingen niet oplossen van hen, die de dienst verrichtten. Iemand mocht al de verschillende wetten naleven, al de ceremoniën onderhouden, dat zijn gehele leven lang voortzetten, en toch zou hij daardoor zijn geweten niet bevredigd of geheiligd voelen. Hij kon daardoor bewaard worden voor lichamelijke en tijdelijke straffen, die tegen de overtreders gedreigd waren, maar hij kon er niet door verlost worden van zonde en hel, zoals de gelovigen door Christus worden.
IV. De Heilige Geest beduidde daarmee, dat de Oud Testamentische instellingen slechts waren rechtvaardigmakingen des vleses, tot op de tijd der verbetering opgelegd, vers 10. Hun onvolmaaktheid bleek in drieërlei opzicht.

1. Hun aard. Zij waren slechts uiterlijke dingen, vleselijke spijzen en dranken en verschillende wassingen. Al deze dingen waren lichamelijke oefeningen, die op zijn best het vlees konden reinigen.
2. Het was niet aan hun keus gelaten of zij ze gebruiken of nalaten wilden, maar zij waren hun opgelegd op straffe van pijnlijke en zware kastijdingen, en dat was zo ingesteld om hen te doen uitzien naar het beloofde Zaad en hen er naar te doen verlangen.
3. Zij waren niet ingesteld omblijvend te zijn, maar alleen om te duren tot de tijd der verbetering, totdat de betere dingen werkelijk geschonken werden. De tijden der Evangelies zijn en moeten zijn tijden van verbetering, van klaarder licht over alle dingen, die wij noodzakelijk moeten kennen, van groter liefde, die ons leert van niemand afkeer, maar voor ieder welwillendheid te hebben, en vreugde te smaken in hen, die Gode gelijk willen zijn in in hun wandel, van groter vrijheid van geest en spreken, en van een heiliger levenovereenkomstig de regelen van het Evangelie. Wij hebben veel groter voorrechten onder het Evangelie dan zij hadden onder de wet, en daarom moeten wij beter zijn of we zullen slechter worden. Een wandel overeenkomstig het Evangelie is een uitnemende levenswijze, niets dat dwaas, laag, ijdel of gemeen is voegt daaraan.

V. De Heilige Geest beduidt ons daardoor, dat wij nooit het rechte gebruik maken van typen, tenzij wij ze toepassen op hun antitypen, en wanneer wij dat doen zullen wij steeds duidelijk zien dat het antitype ver boven het type verheven is, en dat is de hoofdbedoeling van al wat gezegd is. En daar hij schrijft aan dezulken, die geloofden dat Christus gekomen is en dat Jezus is de Christus, zo voegt hij er zeer terecht aan toe, dat Christus oneindig hoger staat dan alle wettelijke hogepriesters, vers 11, 12, en hij licht dat overvloedig toe.

1. Christus was de hogepriester der toekomende goederen.
A. Alle goede dingen, die onder het Oude Testament komende waren en onder het Nieuw gekomen zijn. Al de geestelijke en eeuwige zegeningen, die de heiligen der Ouden Verbonds in hun tijd en onder hun bedeling hadden, waren te danken aan de Messias, die komen zou en in wie zij geloofden. Het Oude Testament toonde in schaduwen wat komende was, het Nieuw Testament is de vervulling van het Oude.
B. Al de goede dingen, die gekomen zijn en genoten worden in de staat des Evangelies, en die nog komen zullen, wanneer de beloften en profetieën, gedaan aan de kerk van het Evangelie, zullen vervuld worden, deze alle rusten op Christus en Zijn priesterschap, en zullen vervuld worden.
C. Alle goede dingen, die in de hemelen ons wachten, welke beide Testamenten volmaken zullen. De staat der heerlijkheid zal de staat der genade volmaken, en deze staat zal in veel hoger zin de volmaking van het Nieuw Testament zijn dan dit de volmaking van het Oude Testament was. Alle verleden, tegenwoordige en toekomende goederen zijn gegrond in en spruiten voort uit de priesterlijke bediening van Christus.

2. Christus is een hogepriester van de meerderen en volmaaktere tabernakel, vers 11, de tabernakel niet met handen gemaakt, dat is: niet van dit maaksel, maar zijn eigen lichaam, of liever zijn menselijke natuur, ontvangen van de Heiligen Geest, die de maagd overschaduwde. Dat was een nieuw maaksel, een nieuw wijze van bouwen, oneindig verheven boven allen aardsen bouw, zelfs de tabernakel en de tempel inbegrepen.

3. Christus, onze hogepriester, is de hemel binnen gegaan niet als hun hogepriester in het heilige der heiligen inging, met het bloed van stieren en bokken, maar met zijn eigen bloed, dat door dat van die beesten voorgesteld was, en oneindig kostbaarder was. En zulks:

4. Niet enkelvoor een jaar, waardoor de onvolkomenheid van dat priesterschap aangetoond werd, dat slechts voor een jaar en dan nog zinnebeeldig vergeving van zonden kon verkrijgen. Maar onze hogepriester ging de hemel binnen eens voor altijd, en had toen niet een uitstel van een jaar, maar een eeuwige verlossing teweeg gebracht, en daarom behoeft Hij niet jaarlijks te verschijnen. In elk der typen was iets afgeschaduwd, dat op het antitype geleek, en er was iets in, waaruit bleek dat het slechts een type was en niet met het antitype gelijk stond, en daarom moet het in geen geval met het antitype op een lijn geplaatst worden.
5. De Heilige Geest beduidde daardoor verder wat de kracht was van de Oud Testamentische offeranden, en hoe oneindig veel lager die stond dan de kracht van het bloed van Christus.
A. De kracht van het bloed der wettelijke offeranden strekte zich uit tot reiniging des vleses, vers 13, zij bevrijdde de uitwendige mens van ceremoniële onreinheid en van tijdelijke straf, en maakte hem zo bevoegd en geschikt voor enige uitwendige voorrechten.
B. Hij toont daardoor zeer terecht de veel grotere kracht van het bloed van Christus, vers 14. Hoe veel te meer zal het bloed van Christus enz.
Merk hier op:
a. Wat het was, dat zulk een kracht aan het bloed van Christus gaf.
Ten eerste. Het was zijn zelfsofferande aan God, de menselijke natuur op het altaar der Goddelijke natuur, hij was priester, altaar en offer, Zijn Goddelijke natuur diende voor de beide eerste en Zijn menselijke natuur voor het laatste, nu: zulk een priester, altaar en offer kon alleen waarlijk verzoenend zijn.
Ten tweede. Het was, dat Christus zichzelf Gode offerde door de eeuwigen Geest, niet alleen doordien de Goddelijke natuur de menselijke ondersteunde maar doordien de Heilige Geest, dien Hij zonder mate had, Hem in alles hielp, en dus ook in deze grote daad van gehoorzaamheid in Zijn zelfsofferande.
Ten derde. Het was, dat Christus zichzelf Gode onstraffelijk offerde, zonder enigen smet van zonde in Zijn natuur of in Zijn leven, dat was overeenkomstig de wet voor de offers, die vereiste dat zij zonder enig gebrek zouden zijn.

Merk verder op:
a. Dat de kracht van Christus' bloed zeer groot is.
Ten eerste. Het is voldoende om het geweten te reinigen van dode werken, het bereikt de zielen het geweten zelf, de bezoedelde ziel, bezoedeld met de zonde, die een dood werk is, dat voortkomt uit de geestelijken dood en de eeuwigen dood met zich brengt. De aanraking van een dood lichaam bracht wettelijke onreinheid teweeg, de vermenging met de zonde geeft zedelijke en werkelijke onreinheid, die zich in de ziel nestelt, maar het bloed van Christus heeft de kracht om die uit te zuiveren.
Ten tweede. Het is voldoende om ons te bekwamen om de levenden God te dienen, niet alleen door de schuld uit te zuiveren, die scheiding maakt tussen God en de zondaren, maar door de ziel te heiligen en te vernieuwen door de genadige invloed van de Heilige Geest, welke Christus ons tot dat doel verworven heeft, heeft, opdat wij bekwaam mogen worden de levenden God te dienen.

Hebreeën 9:15-22 In deze verzen beschouwt de apostel het Evangelie onder het beeld van een wil of testament, ***de nieuwe of laatste wil en het testament van Christus, en toont de noodzakelijkheid en de kracht van het bloed van Christus aan om dat testament van waarde en kracht te maken.***

I. Het Evangelie wordt hier beschouwd als een testament, de laatsten wil, het nieuw testament van onze Heere en Zaligmaker Jezus Christus. Het is opmerkelijk, dat de plechtige overeenkomst tussen God en de mens soms verbond genoemd wordt, en hier een testament. Een verbond is een overeenkomst tussen twee of meer partijen betreffende dingen, die in hun eigen macht staan, of behoren te staan, en zulks met of zonder middelaar, dit verbond behoudt kracht zo lang en op zulk een wijze als daarbij bepaald wordt. Een testament is de vrijwillige daad van een enkel persoon, behoorlijk vastgesteld en door getuigen gestaafd, dat erflatingen bepaalt voor de personen genoemd en omschreven door de testamentmaker, welke alleen door diens dood kracht verkrijgen.

Merk nu op, dat Christus is de Middelaar des Nieuwen Testaments, vers 15, en Hij wordt hier in onderscheidene betekenissen aldus genoemd.

1. Om mensen te verlossen van hun overtredingen, tegen de wet of het eerste testament gepleegd, want daaronder maakte elke overtreding de vrijheid verbeurd, en werden de mensen schuldenaars, slaven en ge van genen, die verlossing nodig hadden.
2. Om allen, die daadwerkelijk geroepen worden, bevoegd te maken voor het ontvangen van de belofte ener eeuwige erfenis. Dat zijn de grote erflatingen, welke Christus door Zijn laatsten wil of testament vermaakte aan alle waarlijk aangewezen erfgenamen.

II. ***Teneinde dit Nieuw Testament van kracht te doen zijn, was het noodzakelijk dat Christus stierf, de erflatingen krijgen kracht alleen door de dood.*** Dit wordt met twee bewijsgronden aangetoond.

1. Door de algemenen aard van elke testamentaire beschikking, vers 16. Waar een testament is, daar is het noodzaak dat de dood van de testamentmaker kome, om het tot uitvoering te brengen. Tot zolang is het eigendom in de macht van de testamentmaker, en hij heeft het recht te herroepen ofte veranderen, naarmate hem behaagt, zodat geen bezitting of recht wordt overgedragen, alvorens de dood van de testamentmaker de bepaling onherroepelijk en van kracht gemaakt heeft.
2. Door de bijzondere handelwijze van Mozes bij de inwijding of vaststelling van het eerste Testament, die niet zonder bloed geschiedde, vers 18, 19 en verder. Door de zonde zijn alle mensen schuldig geworden voor God, en hebben tegenover de Goddelijke rechtvaardigheid hun erfenis, hun vrijheid, ja hun leven zelf verbeurd. Maar God, willende de grootheid van zijn barmhartigheid bewijzen, heeft een verbond van genade afgekondigd, en bepaald dat het zinnebeeldig zou bediend worden onder het Oude Testament, doch niet zonder het bloed en het leven van het schepsel. God nam het bloed van stieren en bokken aan als zinnebeelden van het bloed van Christus, en door deze middelen werd het genadeverbond ingewijd onder de vorige bedeling. De handelwijze van Mozes, overeenkomstig de bevelen, die hij van God ontvangen had, wordt hier in bijzonderheden vermeld.

A. Mozes sprak al de geboden naar de wet, tot het volk, vers 19. Hij gaf hun de inhoud van de wet te kennen, de plichten daarin vereist, de beloften daarin gedaan aan hen, die haar naleefden, de straffen tegen de overtreders gedreigd, en hij riep hen op om hun instemming met de voorwaarde op uitdrukkelijke wijze te kennen te geven.

B. Toen nam hij het bloed der kalveren en bokken, met water, purperen wol en hysop, en paste dat bloed door sprenkeling toe. Het bloed en het water stellen het bloed en het water voor, dat uit des Zaligmakers doorstoken zijde vloeide, ter rechtvaardigmaking en heiligmaking, en evenzo de beide sacramenten van het Nieuw Testament, de doop en het avondmaal des Heeren, met purperen wol, een beeld van de gerechtigheid van Christus, met welke wij moeten bekleed worden, en hysop, een teken van het geloof, waardoor wij ons dit alles moeten eigen maken.

Met deze dingen besprengde Mozes:
a. Het boek van de wet of des verbonds, om aan te tonen dat het genadeverbond gevestigd is en voor ons welzijn krachtdadig gemaakt wordt door het bloed van Christus.
b. Het volk, om te kennen te geven dat het vergieten van het bloed van Christus voor ons geen voordeel zal hebben, indien het niet op ons toegepast wordt. En de besprenging van beiden, van het boek en van het volk, toonde de wederzijdse toestemming van beide partijen, God en de mens, en hun wederzijdse aannemen van dit verbond door Christus. Mozes sprak daarbij deze woorden: *Dit is het bloed des testaments, hetwelk God u heeft geboden.* Dit bloed, afschaduwende het bloed van Christus, is de bevestiging van het genadeverbond aan alle ware gelovigen.
c. Hij besprengde met het bloed de tabernakel en al de vaten van de dienst, aanduidende dat al de daar gebrachte offeranden en gepleegde diensten alleen aangenomen werden ter wille van het bloed van Christus, dat de wegneming van alle onreinheid brengt, die aan al onze heilige dingen kleeft, en die niet kan verwijderd worden dan door dat verzoenend bloed.

Hebreeën 9:23-28 In het laatste gedeelte van dit hoofdstuk gaat de apostel voort met ons mee te delen ***wat de Heilige Geest ons heeft beduid met de wettelijke reiniging van die afbeeldingen der hemelse dingen, daarbij voegende de noodzakelijkheid van betere offeranden om de hemelse dingen zelf te heiligen.***
I. De noodzakelijkheid van reiniging der voorbeeldingen van de hemelse dingen, vers 23. Deze noodzakelijkheid vloeit voort zowel uit de Goddelijke aanwijzing, die altijd gehoorzaamd worden moet, als uit de reden van de aanwijzing, welke bestond in het bewaren van een behoorlijke gelijkenis tussen de afbeeldende en de afgebeelde dingen. Hier valt op te merken, dat het heiligdom Gods op aarde een voorbeelding van de hemel is, en gemeenschap met God in Zijn heiligdomvoor Zijn volk een hemel op aarde is.
II. De noodzakelijkheid dat de hemelse dingen zelf gereinigd zouden worden door betere offeranden dan het bloed van stieren en bokken, en daarom gewijd moesten worden door betere offeranden. De hemelse dingen zijn de voorrechten van de staat des Evangelies, begonnen in genade en geëindigd in heerlijkheid. Deze moesten gereinigd worden door een daarbij passend middel van inwijding, en dat was het bloed van Christus. En nu is het wel zeer duidelijk, dat de offerande van Christus oneindig veel beter is dan die van de wet waren.

1. Dat blijkt uit de plaatsen, waar de offeranden van de wet, en die des Evangelies geofferd werden. Die onder de wet was het heiligdom met handen gemaakt, dat slechts een tegenbeeld is van het ware heiligdom, vers 24. Christus' offerande, hoewel op aarde gebracht, werd door Hem zelf de hemel ingedragen en wordt daar aangeboden door Zijn dagelijkse tussenkomst, want Hij verschijnt voor het aangezicht Gods voor ons. Hij is ten hemel gegaan, niet alleen om de rust te genieten en de Hem

verschuldigde eer te ontvangen, maar om te verschijnen voor het aangezicht Gods voor ons, om onze personen en onze daden Gode aan te bieden, om onze tegenstander en beschuldiger te antwoorden en te verslaan, om al onze belangen te regelen en ons een plaats te bereiden.
2. Dat blijkt uit de offeranden zelf, vers 26. Die onder de wet waren het leven en bloed van andere schepselen van een natuur, die verschilde van die der offeraars, het bloed van dieren, een ding van weinig waarde, en dat in zichzelf in ‘t geheel geen waarde zou gehad hebben zonder typische betekenis ten aanzien van het bloed van Christus. Maar de offerande van Christus was de aanbieding van Hemzelf, Hij offerde Zijn eigen bloed, met recht krachtens Zijn mystieke vereniging, het bloed van God genoemd, en daarom van oneindige waarde.
3. Dat blijkt uit de onophoudelijke herhaling van de wettelijke offerande. Daardoor bleek de onvolkomenheid van de wet, maar het is de eer en de volkomenheid van Christus’ offerande dat zij, eenmaal geofferd, voldoende is voor al haar doeleinden. En inderdaad, het tegenovergestelde zou ongerijmd geweest zijn, want dan had Hij dikmaals moeten lijden en opstaan en ten hemelvaren, en opnieuw moeten nederdalen en sterven, en het grote werk zou voortdurend verricht zijn geworden zonder ooit aan een einde te komen, hetgeen in openbare tegenspraak zou zijn met het gezond verstand zo goed als met de openbaring en met de waardigheid van Zijn persoon. Maar nu is Hij eenmaal in de voleinding der eeuwen geopenbaard om de zonde teniet te doen door Zijns zelfs offerande, vers 26. Het Evangelie is de laatste genadebedeling Gods aan de mensen.
4. Uit de krachteloosheid van de wettelijke offeranden en de kracht van Christus’ offerande. De wettelijke offeranden op zichzelf konden de zonden niet wegnemen, geen vergeving er voor verwerven, geen kracht er tegen verstrekken. De zonde zou steeds beslag op ons gelegd hebben en heerschappij over ons behouden hebben, maar Jezus Christus, door ene offerande, heeft de zonde teniet gedaan en de werken des duivels vernietigd.

III. De apostel legt in deze bewijsvoering kracht door te wijzen op Gods beschikking omtrent de mensen, vers 27, 28, en iets, dat daarmee overeenstemt in Gods beschikking omtrent Jezus Christus.
1. De hier bedoelde beschikking Gods omtrent de mensen bestaat uit twee delen.
A. Zij moeten eens sterven, of tenminste ene verandering ondergaan, die gelijkstaat met de dood. Het is een schrikwekkend ding, te moeten sterven, dat de levensdraad wordt ontbonden of doorgesneden, alle betrekkingen hier tegelijk ons ontvallen, dat onze voorbereidende toestand hier eindigt en wij een andere wereld intreden. Het is een groot ding, en dat slechts eens kan gedaan worden en daarom goed moet gedaan worden. Het is een reden van troost voor de Godvrezenden, dat zij goed zullen sterven en het slechts eens behoeven te doen, maar het is een oorzaak van verschrikking voor de godlozen, die in hun zonden sterven, dat zij niet kunnen terugkeren om ten tweeden male, en dan beter, te sterven.
B. God heeft de mensen gesteld, dat zij na de dood in het oordeel zullen komen, in een bijzonder oordeel onmiddellijk na de dood, want de ziel keert terug tot God, haar rechter, omde beslissing van haar eeuwigen staat te vernemen, en de mensen zullen allen in het eindoordeel komen aan het einde der wereld. Dat is het onherroepelijk besluit van God betreffende de mensen, zij moeten sterven en zij moeten geoordeeld worden. Dat is hun gesteld, en het moet geloofd en ernstig overwogen worden.

2. Iets dergelijks komt voor ook in Gods beslissing omtrent Christus.

A. Hij moest eens geofferd worden om de zonden te dragen van velen, van allen die de Vader Hem gegeven had, van allen die in Zijn Naam zouden geloven. Hij werd niet geofferd om Zijn eigen zonden, Hij heeft onze ongerechtigheden op zich genomen. God legde op Hem de ongerechtigheid van al Zijn volk, en deze zijn vele, hoewel niet zo velen als de overige leden der mensheid. Toch wanneer zij allen bijeen vergaderd zullen zijn, zal Hij de eerstgeborene onder vele broederen zijn.
B. Het is bepaald dat Christus ten anderen maal, zonder zonden, verschijnen zal, die Hem verwachten tot zaligheid.
a. Hij zal dan verschijnen zonder zonden, bij Zijn eerste verschijning, hoewel Hij zelf geen zonden had, was Hij beladen met de zonden van velen, Hij was het Lam Gods, dat de zonden der wereld droeg, en Hij verscheen toen in de gelijkenis van het zondige vlees. Maar bij Zijn tweede komst zal Hij verschijnen zonder zulk een last, want Hij heeft die volkomen gedragen, Zijn aangezicht zal niet meer verdorven, maar onuitsprekelijk heerlijk zijn.
b. Dat zal geschieden tot zaligheid van allen, die Hem verwachten, Hij zal dan hun heiligheid en hun geluk volmaken, hun getal zal dan volledig zijn en hun zaligheid volkomen. Het is een onderscheidend kenmerk van alle ware gelovigen, dat zij Christus verwachten, zij verwachten Hem met geloof, zij verwachten Hem met hoop en heilig verlangen. Zij verwachten Hem in elke plicht, in elke instelling, in elke omstandigheid. Zij verwachten Zijn wederkomst en bereiden zich daartoe voor. En hoewel die de plotselinge verwoesting van het overig deel der wereld zijn zal, die op het gerucht er van nu spot, zal het geschieden tot eeuwige zaligheid van allen, die Hem verwachten.

HOOFDSTUK 10

1 Want de wet, hebbende een schaduw der toekomende goederen, niet het beeld zelf der zaken, kan met dezelfde offeranden, die zij alle jaren geduriglijk opofferen, nimmermeer heiligen degenen, die daar toegaan. 2 Anderszins zouden zij opgehouden hebben, geofferd te worden, omdat degenen, die de dienst pleegden, geen geweten meer zouden hebben der zonden, eenmaal gereinigd geweest zijnde; 3 Maar nu geschiedt in dezelve alle jaren weder gedachtenis der zonden. 4 Want het is onmogelijk, dat het bloed van stieren en bokken de zonden wegneme. 5 Daarom, komende in de wereld, zegt Hij: Slachtoffer en offerande hebt Gij niet gewild, maar Gij hebt Mij het lichaam toebereid; 6 Brandofferen en offer voor de zonde hebben U niet behaagd. 7 Toen sprak Ik: Zie, Ik kom in het begin des boeks is van Mij geschreven, om Uw wil te doen, o God! 8 Als Hij te voren gezegd had: Slachtoffer, en offerande, en brandoffers, en offer voor de zonde hebt Gij niet gewild, noch hebben U behaagd dewelke naar de wet geofferd worden; 9 Toen sprak Hij: Zie, Ik kom, om Uw wil te doen, o God! Hij neemt het eerste weg, om het tweede te stellen. 10 In welken wil wij geheiligd zijn, door de offerande des lichaams van Jezus Christus, eenmaal geschied. 11 En een iegelijk priester stond wel alle dagen dienende, en dezelfde slachtofferen dikmaals offerende, die de zonden nimmermeer kunnen wegnemen; 12 Maar Deze, een slachtoffer voor de zonden geofferd hebbende, is in eeuwigheid gezeten aan de rechter hand Gods; 13 Voorts verwachtende, totdat Zijn vijanden gesteld worden tot een voetbank Zijner voeten. 14 Want met een offerande heeft Hij in eeuwigheid volmaakt degenen, die geheiligd worden. 15 En de Heilige Geest getuigt het ons ook; 16 Want nadat Hij te voren gezegd had: Dit is het verbond, dat Ik met hen maken zal na die dagen, zegt de Heere: Ik zal Mijn wetten geven in hun harten, en Ik zal die inschrijven in hun verstanden; 17 En hun zonden en hun ongerechtigheden

zal Ik geenszins meer gedenken. 18 Waar nu vergeving derzelve is, daar is geen offerande meer voor de zonde. 19 Dewijl wij dan, broeders, vrijmoedigheid hebben, omin te gaan in het heiligdom door het bloed van Jezus, 20 Op een versen en levenden weg, welken Hij ons ingewijd heeft door het voorhangsel, dat is, door Zijn vlees; 21 En dewijl wij hebben een groten Priester over het huis Gods; 22 Zo laat ons toegaan met een waarachtig hart, in volle verzekerdheid des geloofs, onze harten gereinigd zijnde van het kwaad geweten, en het lichaam gewassen zijnde met rein water. 23 Laat ons de onwankelbare belijdenis der hoop vast houden; want Die het beloofd heeft, is getrouw; 24 En laat ons op elkander acht nemen, tot opscherping der liefde en der goede werken; 25 En laat ons onze onderlinge bijeenkomst niet nalaten, gelijk sommigen de gewoonte hebben, maar elkander vermanen; en dat zoveel te meer, als gij ziet, dat de dag nadert. 26 Want zo wij willens zondigen, nadat wij de kennis der waarheid ontvangen hebben, zo blijft er geen slachtoffer meer over voor de zonden; 27 Maar een schrikkelijke verwachting des oordeels, en hitte des vuurs, dat de tegenstanders zal verslinden. 28 Als iemand de wet van Mozes heeft te niet gedaan, die sterft zonder barmhartigheid, onder twee of drie getuigen; 29 Hoeveel te zwaarder straf, meent gij, zal hij waardig geacht worden, die de Zoon van God vertreden heeft, en het bloed des testaments onrein geacht heeft, waardoor hij geheiligd was, en de Geest der genade smaadheid heeft aangedaan? 30 Want wij kennen Hem, Die gezegd heeft: Mijn is de wraak, Ik zal het vergelden, spreekt de Heere. En wederom: De Heere zal Zijn volk oordelen. 31 Vreselijk is het te vallen in de handen des levenden Gods. 32 Doch gedenkt de vorige dagen, in dewelke, nadat gij verlicht zijt geweest, gij veel strijd des lijdens hebt verdragen. 33 Ten dele, als gij door smaadheden en verdrukkingen een schouwspel geworden zijt;en ten dele, als gij gemeenschap gehad hebt met degenen, die alzo behandeld werden. 34 Want gij hebt ook over mijn banden medelijden gehad, en de beroving uwer goederen met blijdschap aangenomen, wetende, dat gij hebt in uzelf een beter en blijvend goed in de hemelen. 35 Werpt dan uw vrijmoedigheid niet weg, welke een grote vergelding des loons heeft. 36 Want gij hebt lijdzaamheid van node, opdat gij, de wil van God gedaan hebbende, de beloftenis moogt wegdragen; 37 Want: Nog een zeer weinig tijds en Hij, Die te komen staat, zal komen, en niet vertoeven. 38 Maar de rechtvaardige zal uit het geloofleven; en zo iemand zich onttrekt, Mijn ziel heeft in hem geen behagen. 39 Maar wij zijn niet van degenen, die zich onttrekken ten verderve, maar van degenen, die geloven tot behouding der ziel.

De apostel wist zeer goed dat de Hebreeën, aan wie hij schreef, zeer ingenomen waren met de Levitische bedeling, en daarom brengt hij alle mogelijke bewijzen bij, om hen daaraan te spenen, en gaat daarmee ook voort in dit hoofdstuk.
I. Hij toont verder aan hoe laag dat priesterschap en die offeranden staan, vers 1-6.
II. Hij verheft en prijst het priesterschap van Christus zeer hoog, opdat hij er in slagen moge hun Christus en diens Evangelie aan te bevelen, vers 7-18.
III. Hij toont de gelovigen de eer en waardigheid van hun staat, en roept hen op tot een gedrag, dat daaraan beantwoordt, vers 19-39.

Hebreeën 10:1-6. De apostel gaat, onder de leiding van Gods Geest, hier voort in het aantonen van de geringheid der Levitische bedeling, want hoewel die een Goddelijke instelling en op haar tijd en plaats zeer uitnemend en nuttig was, toch in vergelijking met Christus, aan wie alleen het opgedragen was het volk te leiden, was het zeer nuttig en nodig haar zwakheid en onvolkomenheid te bewijzen, hetgeen de apostel thans doet met verscheidene gronden.

I. De wet had een schaduw, maar slechts een schaduw, van de toekomende goederen, en wie zou genoegen nemen met een schaduw, zelfs van goede dingen, vooral wanneer het wezen zelf gekomen is?
1. De dingen van Christus en het Evangelie zijn toekomende goederen, zij zijn de beste dingen, zij zijn de beste in zichzelf en de beste voor ons, zij zijn werkelijkheden en van uitnemende aard.
2. Deze goede dingen waren onder het Oude Testament toekomende goede dingen, niet duidelijk geopenbaard, niet ten volle genoten.
3. De Joden hadden slechts de schaduw van de goede dingen van Christus, enkele afbeeldingen er van , wij onder het Evangelie hebben de werkelijkheid.

II. De wet was niet het beeld zelf der toekomende goederen. Een beeld is een nauwkeurige gelijkenis van het ding, dat het voorstelt. De wet ging zo ver niet, zij was slechts een schaduw, het beeld van een mens in een spiegel is veel beter dan zijn schaduw op de wand. De wet was niet meer dan een ruw tekening van het grote doel der Goddelijke genade, en daardoor niet waard dat men er zo aan gehecht bleef.

III. De wettelijke offers, die van jaar tot jaar gebracht werden, konden nooit heiligen degenen, die daar toe gingen, want dan zouden zij opgehouden hebben geofferd te worden, vers 1, 2. Indien zij hadden kunnen voldoen aan de eis der gerechtigheid en verzoening aanbrengen voor de ongerechtigheid, de gewetens hadden kunnen reinigen en bevredigen, dan hadden zij opgehouden, want zij zouden voortaan niet meer nodig geweest zijn, omdat de offeraars geen zonden in hun geweten zouden gevoeld hebben. Maar dit was niet het geval, nadat de verzoening een dag geduurd had, viel een zondaar weer in een andere overtreding, en had hij opnieuw behoefte aan verzoening, en behalve de dagelijkse bedieningen, eenmaal ‘s jaars.
Maar nu, onder het Evangelie, de verzoening volkomen is en niet behoeft herhaald te worden, en de zondaar, die eenmaal vergeving ontvangen heeft, in dien toestand van vergeving blijft en niet nodig heeft dan alleen zijn berouw en zijn geloof te vernieuwen, nu kan hij een vertroostend gevoel van voortdurende vergeving hebben.

IV. De wettelijke offeranden in zichzelf namen de zonden niet weg, want het was onmogelijk dat zij zulks doen konden, vers 4. Zij hadden een onherstelbaar gebrek.
1. Zij waren niet van gelijke natuur als wij, die gezondigd hebben.
2. Zij waren niet van voldoende waarde om voldoening aan te brengen voor de beledigingen, Gods rechtvaardigheid en regering aangedaan. Zij waren niet van dezelfde natuur, die beledigd had, en konden dus geen gevolgen hebben. Veel minder nog waren zij van dezelfde natuur, die beledigd was, en niets dan de natuur, die beledigd was, kon genoegzame voldoening voor de belediging door een offerande aanbrengen.
3. De dieren, die volgens de wet geofferd werden, konden niet door eigen toestemming zich in de plaats van de zondaar stellen. Het verzoenende offer moest bij machte zijn er zelf in toe te stemmen, en moest zich vrijwillig in de plaats van de zondaar stellen. Dat deed Christus.

V. Er was een tijd bepaald en voorzegd door de groten God, en die tijd was nu gekomen, wanneer deze wettelijke offeranden niet meer door Hem aangenomen zouden worden en ze de mens niet meer nutten zouden. God begeerde ze nooit voor zichzelf, en nu schafte Hij ze af, en daarom zou een blijven toegaan tot die offeranden zijn een weerstaan en verwerpen van God. De tijd van de afschaffing van de levitische

offeranden was door David voorspeld in Psalm 40:7-8, en wordt daar als reeds gekomen voorgesteld. Een nieuw bewijs voor de apostel van de geringheid der Mozaïsche bedeling.

Hebreeën 10:7-18 Hier verheft de apostel de Heere Jezus Christus zo hoog als hij het levitische priesterschap gering geacht heeft. Hij beveelt Christus aan als de waren hogepriester, de ware verzoenende offerande, het antitype van al de andere, en hij licht dit toe:

I. Uit het voornemen en de belofte van God betreffende Christus, die beschreven zijn in de rol des boeks van God, vers 7. God heeft niet alleen besloten, maar ook door Mozes en de profeten verklaard, dat Christus zou komen en de hogepriester van zijn gemeente zijn, en dat Hij een volmaakte en volmakende offerande zou brengen. Het was van Christus geschreven in het begin des boeks van God, dat het Zaad der vrouw de kop der slang vermorzelen zou, en het Oude Testament vloeit over van voorzeggingen aangaande Christus. Aangezien Hij nu de persoon is, zolang door het volk van Godverwacht, zo dikwijls beloofd en zo voortdurend besproken, behoort Hij met grote eer en dankbaarheid ontvangen te worden.

II. Uit hetgeen God gedaan heeft door voor Christus een lichaam, dat is een menselijke natuur, te bereiden, opdat Hijbevoegd zou zijn om onze Verlosser en Voorspraak te worden, de twee naturen in Zijn eigen persoon verenigende, was Hij een geschikte Middelaar tussen God en de mensen, een scheidsrechter, die op beiden de hand legde, een vredemaker, die hen met elkaar verzoende en een eeuwigen band van vereniging tussen God en het schepsel legde. *Gij hebt mij de oren doorboord. Gij hebt mij volledig onderricht en mij bekwaam en geschikt gemaakt voor het werk en er mij voor aangenomen,* Psalm 40:7. Derhalve: een Zaligmaker op zo buitengewone wijze door God zelf bekwaam gemaakt, moet met grote liefde en blijdschap ontvangen worden. III. Uit de bereidheid en gewilligheid, waarmee Christus het werk aanvaardde, toen geen andere offerande kon aangenomen worden, vers 7-9. Toen geen mindere offerande dan die van Christus zelf een geschikte voldoening van Gods gerechtigheid kon zijn, kwam Christus vrijwillig er toe. *Zie, Ik kom om Uw wil te doen, o God.* Laat Uw vloek op mij vallen maar laat hen vrij uitgaan. Vader, Ik verheug Mij er in Uw raad te vervullen, en voor hen mijn verbond met U na te leven, Ik verheug Mij er in al de beloften en al de profetieën te vervullen.
Dit moet ons Christus en onze Bijbel dierbaarder maken, dat wij in Christus de vervulling der Schrift hebben.

IV. Uit de zending en het doel, waarmee Christus kwam. Dat was om de wil van God te doen. Niet enkel als profeet de wil van God mede te delen, niet enkel als koning Goddelijke wetten af te kondigen, maar als priester de eisen der gerechtigheid te voldoen en alle gerechtigheid te vervullen. Christus kwam om de wil van God te doen in twee opzichten.
1. Door het eerste priesterschap af te schaffen, waarin God geen welbehagen had, niet alleen om de vloek van het verbond der werken weg te nemen en het vonnis, tegen ons zondaren uitgesproken, teniet te doen, maar om dat onvoldoende typische priesterschap af te schaffen en het handschrift van ceremoniële bevelen uit te wissen en aan het kruis te nagelen.
2. Door het tweede priesterschap in te stellen, dat is: Zijn eigen priesterschap en het eeuwige Evangelie, de zuiverste en volkomenste bedeling van het genadeverbond, dat

was het doel waarop God van alle eeuwigheid het oog had gehad. De wil van God trekt zich daarin samen en is daarin volmaakt, en het is niet meer overeenstemmend met de wil van God dan voordelig voor de zielen der mensen, want in dien wil zijn wij geheiligd door de offeranden des lichaams van Jezus Christus, eenmaal geschied, vers 10.
Merk op:
A. Wat de bron is van alles, wat Christus voor Zijn volk gedaan heeft. Dat is de vrijmachtige wil en genade van God.
B. Hoe wij deel verkrijgen aan hetgeen Christus voor ons gedaan heeft. Door geheiligd, bekeerd, daadwerkelijk geroepen te worden, daardoor worden wij verenigd met Christus en krijgen wij deel aan de zegeningen Zijner verzoening, en deze voldoening is het gevolg van zijn toewijding van zichzelf aan God.

V. Uit de volkomen kracht van het priesterschap van Christus, vers 14. ***Want met ene offerande heeft Hij in eeuwigheid volmaakt degenen, die geheiligd worden.*** Hij heeft bevrijd en zal volkomen bevrijden allen, die tot Hem gebracht worden, van alle schuld, macht en straf der zonden, en zal hen stellen in het zekere bezit van volmaakte heiligheid en gelukzaligheid. Dat kon het levitische priesterschap nooit doen, en indien wij werkelijk verlangen naar volmaaktheid, moeten wij de Heere Jezus aannemen als de enigen hogepriester, die ons daartoe brengen kan.

VI. Uit de plaats, waartoe de Heere Jezus nu is verhoogd, de eer die Hij daar geniet en de toekomstige eer die Hij daar hebben zal. ***Deze, een slachtoffer voor de zonden geofferd hebbende, is in eeuwigheid gezeten aan de rechterhand Gods, voorts verwachtende totdat zijn vijanden gesteld worden tot een voetbank Zijner voeten***, vers 12-13.
Merk hier op:
1. Tot welke eer Christus, als mens en Middelaar, verhoogd is, -aan de rechterhand Gods, de zetel van macht, deelgenootschap en werkzaamheid, de werkende en gevende hand, al de gunsten, die God aan Zijn volk verleent, worden hun overhandigd door Christus, de ontvangende hand, al de werken, die God van mensen aanneemt, worden Hem door Christus aangeboden, de werkende hand, al wat tot het koninkrijk van voorzienigheid en genade behoort, wordt door Christus beheerd, en daarom is dat de hoogste ereplaats.
2. Hoe Christus tot deze eer kwam. Niet alleen door het voornemen of de gift des Vaders, maar door Zijn eigen verdiensten en werkzaamheid, als een beloning Hem voor Zijn lijden verschuldigd, en daar Hij nooit beroofd kan worden van een Hem zo wettig verschuldigde eer, zal Hij haar nimmer verliezen en nimmer ophouden haar ten goede van Zijn volk te besteden.
3. Hoe Hij deze eer geniet. Met de grootste voldoening en rust, Hij is daar in eeuwigheid gezeten. De Vader berust in Hem en is door Hem voldaan, Hij is voldaan door Zijns Vaders wil en tegenwoordigheid, dit is zijn rust voor eeuwig, hier zal Hij wonen, deze heeft Hij begeerd en verdiend.
4 Hij heeft verdere verwachtingen, waarin Hij niet teleurgesteld zal worden, want zij zijn gegrond in de belofte Zijns Vaders, die tot Hemgezegd heeft: Zit aan Mijn rechterhand, totdat Ik Uw vijanden zal gesteld hebben tot een voetbank Uwer voeten, Psalm 110: 1. Men zou denken dat iemand als Christus geen vijanden hebben kon behalve in de hel, maar het is zeker dat Hij vijanden heeft op aarde, vele en zeer kwaadaardige vijanden. Christenen moeten er dus niet over verwonderd zijn, dat ook zij hun vijanden hebben, hoewel zij begeren in vrede te leven met alle mensen. Maar

de vijanden van Christus zullen tot Zijn voetbank gesteld worden, sommigen door bekering, anderen door overwinning, en, op welke wijze het ook geschiedt, Christus zal er door verheerlijkt worden. Van Christus wordt gezegd, dat Hij is verwachtende, en Zijn volk behoort zich in deze verwachting te verheugen, want wanneer zijn vijanden onderworpen worden, zullen hun vijanden, die dat om Zijnentwil zijn, evenzeer onderworpen worden.

VII. De apostel wijst op de getuigenissen, welke de Heilige Geest in de Schrift omtrent Christus afgelegd heeft, en die hebben voornamelijk betrekking op de gelukkige vruchten en gevolgen van zijn vernedering en Zijn lijden, welke dat nieuw en genadige verbond zijn, dat gegrond is op zijn voldoening en bekrachtigd met Zijn bloed, vers 15. En de Heilige Geest getuigt het ons ook. En nu volgt de aanhaling uit Jeremia 31:31, waar God omtrent het verbond belooft:
1. Dat Hij Zijn Geest zal uitgieten over Zijn volk, om hen te geven wijsheid en kracht om Zijn woord te gehoorzamen, Hij zal zijn wetten geven in hun harten en die inschrijven in hun verstanden, vers 16. Dat zal hun het volbrengen van hun plichten helder, gemakkelijk en aangenaam maken.
2. Dat Hij hun zonden en ongerechtigheden geenszins meer gedenken zal, vers 17, hetgeen aantoont de rijkdom der Goddelijke genade en de volkomenheid van het offer van Christus, dat niet behoeft herhaald te worden, vers 18. Want er zal van de zonden geen gedachtenis meer zijn tegen de ware gelovigen, niet om hen hier te beschamen of om hen hiernamaals te veroordelen. Dat was veelmeer dan het priesterschap en de offeranden van de levitische wet konden teweegbrengen. En nu hebben wij het leerstellig gedeelte van de brief doorgelezen, waarin wij hebben gevonden vele dingen duister en zwaar om te verstaan, hetgeen wij moeten toeschrijven aan de zwakheid en traagheid onzer zielen. De apostel gaat nu over tot de toepassing van dit grote leerstuk, met het doel om hun liefde op te wekken en hun levenswandel te leiden, en stel hun daartoe de waardigheden en de plichten van de Evangelische bedeling voor ogen.

Hebreeën 10:19-39
I. Hier houdt de apostel hun de waardigheden van de Evangelische bedeling voor. Het is nodig dat de gelovigen de eer en de voorrechten kennen, die Christus voor hen verworven heeft, opdat, terwijl zij er de troost van genieten, zij Hem er de heerlijkheid voor geven. Die voorrechten zijn:
1. ***Vrijmoedigheid omin te gaan in het heilige.*** Zij hebben toegang tot God, licht om hen te leiden, vrijheid van geest en van spreken overeenkomstig zijn bestuur, zij hebben een recht op dit voordeel en een bereidheid er toe, bijstand om het te gebruiken en verzekering dat zij zullen aangenomen en verhoord worden. Zij mogen toegaan in de tegenwoordigheid Gods door Zijn heilige woorden, instellingen, voorzieningen en verbond, en daardoor in gemeenschap met God komen, waar zij mededelingen van Hem ontvangen, tot zij bereid zijn om te komen in Zijn heerlijke tegenwoordigheid in de hemel.
2. Een hogepriester over het huis Gods, de gezegenden Jezus, die het hoofd is van de strijdende kerk op aarde, en van elk harer leden, en van de zegepralende kerk in de hemel. God wil bij de mensen op aarde wonen, en wil hen in de hemel bij Hemlaten wonen, maar de gevallen mens kan niet bij God wonen zonder een hogepriester, die de middelaar is der verzoening hier en der vruchten daar van hiernamaals.

II. De apostel deelt ons mede de weg en de middelen, waardoor de Christenen deze voorrechten genieten, en zegt, in het algemeen, dat dit is door het bloed van Jezus,

door de verdiensten van dat bloed, dat Hij voor ons als een zoenofferande Gode bracht, Hij heeft voor allen, die geloven, vrijen toegang verworven tot God, in de instellingen van genade hier en in Zijn koninkrijk hiernamaals. Dit bloed, waarmee het geweten besprengd wordt, reinigt dat van slaafse vrees, en geeft de gelovige verzekering beide van zijn veiligheid als van zijn welkom in de Goddelijke tegenwoordigheid.

Nadat de apostel nu in het algemeen de weg aangetoond heeft, langs welken wij toegang tot God hebben, gaat hij over tot de bijzonderheden.
1. Het is de enige weg, er is geen weg behalve deze. De eerste weg naar de boom des levens is sedert lang reeds afgesloten.
2. Het is een verse weg, zowel in vergelijking met het verbond der werken als met de verouderde bedeling van het Oude Testament, het is de laatste weg, die ooit voor mensen geopend zal worden. Zij, die langs dezen weg niet komen willen, sluiten zichzelf voor eeuwig buiten. Het is een weg, die voor altijd voldoende zal blijken te zijn.
3. Het is een levende weg. Het zou voor ons de dood zijn indien wij beproefden in de weg van het verbond der werken tot God te naderen, maar langs deze weg mogen wij tot God komen en leven. Hij gaat door een levenden Zaligmaker, die dood geweest is en Hij leeft, en het is een weg, die leven geeft en een levende hoop, aan allen die daardoor ingaan.
4. Het is een weg, dien Christus heeft ingewijd door het voorhangsel, dat is, door zijn vlees. Het voorhangsel in de tempel en de tabernakel betekende het lichaam van Christus, toen Hij stierf werd het voorhangsel in de tempel gescheurd, en dit was ten tijde van het avondoffer, en gaf het volk een verrassend gezicht in het heilige der heiligen, dat zij nooit tevoren gezien hadden. Onze weg ten hemel gaat door een gekruisigden Zaligmaker, Zijn dood is voor ons de weg ten leven. Hen die geloven zal Hij dierbaar zijn.

III. Hij gaat voort de Hebreeën de plichten aan te wijzen, waartoe zij door deze voorrechten verbonden zijn, die in zo buitengewone weg verkregen waren, vers 22 en 23 en verder.
1. ***Zij moesten tot God toegaan, en dat op de rechte wijze***. Zij moesten tot God toegaan. Nu zulk een weg van toegang en terugkeer tot God geopend is, zou het de grootste ondankbaarheid en verachting van God en Christus zijn zich van hen op een afstand te houden. Zij moesten toegaan door bekering en door het verbond vast te houden. Zij moesten toegaan in allen heiligen wandel, gelijk Henoch wandelde met God. Zij moesten toegaan met nederige verering, Hem aanbiddende op de voetbank Zijner voeten. Zij moesten toegaan in heilige afhankelijkheid, en in het strikte waarnemen van Gods gedrag jegens hen. Zij moesten toegaan in gelijkvormigheid aan God, in gemeenschap met Hem, levende onder Zijn heiligen invloed, steeds trachtende al nader en nader te komen, tot zij mochten blijven in zijn tegenwoordigheid, maar zij moesten toezien dat zij tot God naderden op de rechte wijze.
A. Met een waarachtig hart, zonder enige vergoelijkte onreinheid of huichelarij. God is een kenner der harten en Hij verlangt waarheid in het binnenste. Oprechtheid is onze evangelische volmaaktheid, hoewel niet onze rechtvaardigende gerechtigheid. B. In volle verzekerdheid des geloofs, met een geloof, dat opgegroeid is tot het volle vertrouwen dat wij, wanneer wij door Christus tot God komen, volle aanneming en verhoring zullen verkrijgen. Wij moeten alle zondig wantrouwen afleggen. Zonder

geloof is het onmogelijk Gode te behagen, en hoe sterker ons geloof is, des temeer verheerlijken wij God.
C. Onze harten gereinigd zijnde van het kwaad geweten, door een gelovige toepassing van het bloed van Christus op onze zielen. Zij moesten gereinigd worden van schuld, van onreinheid, van zondige vrees en foltering, van allen afkeer van God en hun plicht, van onwetendheid en dwaling, en bijgeloof, en van alle kwaad, waaraan de gewetens der mensen door de zonde onderworpen zijn.
D. Het lichaam gewassen zijnde met rein water, dat is, met het water des doops (waardoor wij worden opgenomen onder de discipelen van Christus en leden van Zijn mystiek lichaam). Of met de heiligende kracht van de Heiligen Geest, die ons uitwendig gedrag zowel als ons inwendig wezen hervormt en regeert, ons reinigende van de onreinheid des vlezes zowel als van die des geestes. De priesters onder de wet moesten zich wassen, alvorens zij in de tegenwoordigheid des Heeren kwamen om Hem de offers te brengen. Wij moeten de nodige voorbereidingen nemen alvorens wij tot God naderen.

2. De apostel vermaant de gelovigen om de belijdenis huns geloofs vast te houden, vers 23. Merk hier op:
A. De plicht zelf. ***Laat ons de onwankelbare belijdenis der hoop vasthouden;*** alle waarheden en leringen van het Evangelie omhelzen, ze vasthouden, en dat doen ook tegen verzoeking en tegenstand in. Onze geestelijke vijanden zullen allesdoen wat zij kunnen, omons geloof, onze hoop, onze heiligheid, onze troost ons te ontwringen, maar wij moeten onze godsdienst als onze grootsten schat vasthouden.
B. Wij moeten dat doen zonder aarzeling, zonder twijfelen, zonder redeneren, zonder in te geven aan verzoeking tot afval. Wanneer deze grote dingen tussen God en onze ziel eenmaal tot stand gekomen zijn, moeten wij er standvastig en onbeweeglijk in blijven. Zij, die in zaken van Christelijk geloof beginnen te wankelen, lopen gevaar van af te vallen.
C. De reden, dien hij daarvoor opgeeft. Die het beloofd heeft is getrouw. God heeft grote en kostbare beloften aan de gelovigen gedaan, en Hij is een getrouw God, trouw aan Zijn woord. Er is geen valsheid of halfheid in Hem, en daarom mogen die ook niet in ons zijn. zijn getrouwheid moet ons aanmoedigen en opwekken omook getrouw te zijn, en wij moeten meer staat maken op zijn beloften aan ons dan op onze beloften aan Hem, en wij moeten pleiten op zijn genadebeloften.

IV. ***Hier worden ons de middelen aangegeven om afval te voorkomen en getrouwheid en volharding aan te kweken,*** vers 24, 25 en verder. Hij noemt er verscheidene.
1. ***Laat ons op elkaar acht nemen tot opscherping der liefde en der goede werken.*** Christenen behoren een tedere liefde en zorg voor elkaar te hebben, zij behoren met toegenegenheid na te gaan wat elkanders behoeften, zwakheden en verzoekingen zijn, en zij moeten dit doen, niet om ze elkaar te verwijten, niet om elkaar tot toorn te verwekken, maar om elkaar op te wekken tot liefde en goede werken, zichzelf en anderen oproepende om God en Christus meer lief te hebben, om hun plicht en de heiligheid meer lief te hebben, om hun broederen meer lief te hebben, en elkaar alle goede diensten van Christelijke liefde, beide naar lichaam en ziel te bewijzen. Een goed voorbeeld aan anderen gegeven is de beste en vruchtbaarste opwekking tot liefde en goede werken.
2. ***En laat ons onze onderlinge bijeenkomst niet nalaten,*** vers 25. Het is de wil van Christus dat zijn discipelen samen vergaderen zullen, soms meer in besloten kring

voor bespreking en gebed, en in het openbaaromhet Evangelie te horen en zich te verenigen tot uitoefening van al de instellingen der Godsverering. Er waren in de dagen der apostelen en moeten in alle tijden zijn Christelijke vergaderingen voor de aanbidding van God en voor wederkerige stichting. En het schijnt dat reeds in dien tijd sommigen zich aan de onderlinge samenkomsten begonnen te onttrekken en daardoor van het geloof begonnen af te vallen. De gemeenschap der heiligen is een grote steun en een voorrecht, en een goed middel voor standvastigheid en volharding, harten en handen worden er door de leden onderling door gesterkt.

3. Wij moeten ons zelf en elkaar vermanen, ons zelf en elkander waarschuwen voor de zonde en het gevaar van doorvloeien, ons zelf en onze mede-Christenen onze plichten, gebreken en overtredingen voor ogen stellen, om over elkaar te waken en over onszelf en elkaar te ijveren met godzalige ijver. Dat - verricht in ware evangelische zin - zal de beste en oprechtste vriendschap zijn.

4. Wij moeten opmerken dat de tijden van beproeving naderen en daardoor tot des te groteren ijver aangewakkerd worden. En dat zoveel te meer als gij ziet dat de dag nadert. Christenen moeten letten op de tekenen der tijden, die God hun voorzegd heeft. Daar was een dag naderend, een verschrikkelijke dag voor het Joodse volk, waarop hun stad zou verwoest worden en het lichaam van het volk door God verworpen zou worden omdat het Christus verworpen had. Dat zou een dag van verstrooiing en verzoeking zijn voor het uitverkoren overblijfsel. De apostel wekt hen nu op om na te gaan welke tekenen er waren van de nadering van dezen verschrikkelijke dag, en meer getrouw te zijn in de onderlinge samenkomsten en in de vermaning van elkaar, opdat zij des beter voorbereid zouden worden voor dien dag. Er nadert een dag van beproeving voor ons allen, de dag onzes doods, en wij moeten letten op al de tekenen van zijn nadering, en die aanwenden tot groter waakzaamheid en ijver in onze plicht.

V. Na deze middelen voor stichting te hebben opgenoemd, gaat de apostel in het laatste gedeelte van dit hoofdstuk er toe over, om zijn waarschuwingen tegen afval en zijn vermaningen tot volharding aan te dringen met verscheidene gewichtige beschouwingen, vers 26, 27 en verder.
1. Door de beschrijving, die hij geeft van de zonde van afval. ***Het is willens zondigen nadat wij de kennis der waarheid ontvangen hebben;*** opzettelijk zondigen tegen die waarheid, waar van wij overtuigende indrukken verkregen hebben. Deze tekst is een oorzaak van grote droefheid geweest voor sommige begenadigde zielen, zij hebben zich voorgesteld dat elk willens zondigen, na het verkrijgen van overtuiging en van kennis, de onvergeeflijke zonde zou zijn, en dat is haar zwakheid en dwaling geweest. De zonde hier bedoeld is een gehele en blijvende afval, wanneer men met vollen en gevestigden wil en besluit Christus, de enigen Zaligmaker, veracht en verwerpt, de Geest, de enigen heiligmaker, veracht en wederstaat, het Evangelie, de enigen weg van behoud, en de woorden van eeuwig leven, veracht en verloochent, en dat alles nadat men heeft gekend, zich toegeëigend en beleden de Christelijken Godsdienst, en daarin hardnekkig en kwaadaardig voortgaat.
Dat is de grote overtreding, de apostel doelt op de wet tegen moedwillige zondaren, in Numeri 15:30. 31. Die moesten verbannen worden.

2. ***Door het vreeslijk lot van zulke afvalligen.***

A. Er blijft geen slachtoffer meer voor zulke zonden, geen andere Christus komt om zulke zondaren zalig te maken. Zij zondigen tegen het laatste redmiddel. Er waren sommige zonden onder de wet, waarvoor geen offerande toegelaten werd, maar toch indien de bedrijvers daar van oprecht berouw toonden, was het mogelijk - hoewel zij aan de tijdelijke dood niet konden ontsnappen - dat zij de eeuwige dood konden ontgaan, want Christus zou komen en verzoening aanbrengen. Maar zij onder het Evangelie, die Christus niet willen aannemen, om door Hem verlost te worden, houden geen andere toevlucht over.
B. Er blijft voor hen alleen een schrikkelijke verwachting des oordeels, vers 27. Sommigen menen dat dit slaat op de schrikkelijke verwoesting van de Joodse kerk en staat, maar zeker ziet het ook op de uiterste verwoesting, die alle hardnekkige afvalligen wacht in dood en oordeel, wanneer de Rechter een hitte van verontwaardiging tegen hen zal doen ontbranden, die de tegenstanders zal verslinden, zij zullen verwezen worden naar het verterend vuur, dat niet uitgeblust wordt.
Van deze verwoesting geeft God soms aan buitengewone zondaren reeds hier op aarde een vreeslijk voorgevoel in hun geweten, zij zien er volschrik en ontzetting naar uit met de wetenschap, dat zijde eeuwigheid door het evenmin zullen kunnen verdragen als ontkomen.

3. Door de wijze, waarop de Goddelijke gerechtigheid handelde met hen, die de wet van Mozes verachtten, dat is: met voorbedachten rade, onder verachting van haar gezag, bedreigingen en macht, zondigden. Dezen, wanneer hun schuld door twee of drie getuigen bewezen was, werden ter dood gebracht, zij stierven zonder barmhartigheid de tijdelijken dood. Verstandige overheidspersonen moeten zorgvuldig zijn in het ophouden van het gezag van hun regering en wetten door opzettelijke overtreders te straffen, maar dan alleen op deugdelijke bewijzen. Zo verordende God het in de Mozaïsche wet, en hiermede vergelijkt de apostel het zware vonnis, dat geveld zal worden over hen, die van Christus afvallen. Hij vraagt hier aan hun eigen geweten om te beoordelen hoeveel zwaarder straf de verachters van Christus (nadat zij eens beleden hebben Hem te kennen) zullen waardig geacht worden, en zij moetende grootte van de straf afmeten naar de grootte van de zonde.
A. ***Zij hebben de Zoon van God vertreden.*** Een gewoon mens onder de voet vertreden toont onverdraaglijke onbeschaamdheid, een eerwaardig persoon op die lage wijze te behandelen is onduldbaar, maar zo te doen aan de Zoon van God, aan Hem die zelf God is, dat is de hoogst denkbare belediging. Zijn persoon te vertrappen, ontkennende dat Hij de Messias is, Zijn gezag te vertrappen, Zijn koninkrijk ondermijnende, Zijn leden te vertrappen als het uitschot aller dingen dat het leven niet waard is, welke straf kan voor dien misdadiger groot genoeg zijn!
B. ***Die het bloed des Testaments onrein geacht heeft, waardoor hij geheiligd was, dat is;*** het bloed van Christus, waardoor het testament verworven en bezegeld werd, en waardoor Christus zelf was gewijd. Of: waardoor de afvallige geheiligd was, dat is gedoopt, zichtbaar ingelijfd door de doop in het Nieuw Verbond en toegelaten tot de tafel des Heeren. Er is een zekere heiliging, waaraan personen kunnen deelhebben die toch afvallen, zij kunnen onderscheiden zijn door gewone gaven van genade, door een uitwendige belijdenis, door een gedaante van godzaligheid, door plichtsvervulling, door een reeks van voorrechten, en toch ten slotte afvallen. Mensen, die vroeger het bloed van Christus schijnbaar in hoge achting hielden, kunnen er toe komen het onrein te achten, niet beter dan het bloed van een kwaaddoener, hoewel het rantsoen der wereld en elke droppel ervan van onberekenbare waarde was.

C. ***Die de Geest der genade smaadheid heeft aangedaan.*** De Geest, die genadiglijk de mensen gegeven is en die genade werkt, de Geest der genade, die met de grootste voorzichtigheid beschouwd en behandeld moet worden, dezen Geest hebben zij beledigd, weerstaan, uitgeblust, ja, Hem ten spijt, gedaan wat de hoogste godloosheid is en het geval van die zondaren onherstelbaar maakt, geweigerd van Hemde verlossing door het. Evangelie aan te nemen. Nu laat de apostel hun aller geweten beoordelen, met een beroep op hun rede en gevoel, of zulke misdadigers geen daarmede-overeenstemmende straf verdiend hebben, een zwaarder straf dan zij, die zonder barmhartigheid ter dood gebracht waren. Maar welke straf kan zwaarder zijn dan te sterven zonder barmhartigheid? Ik antwoord: Het is zwaarder te sterven door barmhartigheid, door de barmhartigheid en de genade, die men veracht heeft. Hoe vreeslijk is het wanneer niet alleen de gerechtigheid Gods, maar ook zijn barmhartigheid en genade om wraak roepen.

4. Door de beschrijving, die wij in de Schrift hebben van Gods wrekende gerechtigheid, vers 30. ***Wij kennen Hem, die gezegd heeft: Mijn is de wraak!*** Dit woord is genomen uit Psalm 94:1. De God der wrake! De verschrikkingen des Heeren zijn bekend beide door openbaring en door rede. Wrekende gerechtigheid is een heerlijke, hoewel vreeslijke, eigenschap Gods, zij behoort Hem toe, Hij zal haar gebruiken en doen losbarsten boven de hoofden der zondaren, die zijn genade verachten, Hij zal op de afvalligen wreken zichzelf, Zijn Zoon, Zijn Geest en Zijn verbond. En hoe vreeslijk zal dan hun lot zijn! De tweede aanhaling is uit Deuteronomium 32:36. De Heere zal Zijn volk oordelen. Hij zal bezoeken en beproeven Zijn zichtbare kerk, Hij zal ontdekken en aan het licht brengen degenen, die zeggen dat zij Joden zijn en zijn het niet maar een synagoge des Satans, en Hij zal de goeden van de kwaden scheiden, en de zondaren in Sion met de grootste gestrengheid straffen. Zij, die Hem kennen, die gezegd heeft: Mijn is de wraak, Ik zal het vergelden, moeten wel met de apostel komen tot het besluit: Vreeslijk is het te vallen in de handen des levenden Gods. Zij, die de vreugde kennen, welke het gevolg is van de gunst Gods, kunnen daarnaar oordelen over de kracht en verschrikking van Zijn wrekende gerechtigheid.
Merk hier op: Wat zal de eeuwige ellende van moedwillige zondaars en afvalligen zijn? Dat zij vallen in de handen des levenden Gods, hun straf overkomt hen uit Gods eigen hand. Hij neemt hen in de hand Zijner gerechtigheid, Hij zelf handelt met hen, hungrootste ellende zal zijn de onmiddellijke indruk van Zijn toorn in hun zielen. Indien Hij hen door schepselen strafte, zou het werktuig iets van het geweld van de slag verminderen, maar wanneer Hij die met eigenhand toebrengt, is de uitwerking oneindige ellende. Dit zullen zij hebben uit Gods hand, dit zal hen in smart neerwerpen, hun verwoesting gaat uit van Zijn heerlijke, machtige tegenwoordigheid, wanneer zij hun smartelijk bed leggen in de hel zal God ook daar zijn, en zijn tegenwoordigheid zal hun grootste schrik en pijniging uitmaken. En Hij is de levende God, Hij leeft eeuwig en zal hen ook eeuwig straffen.

5. Hij dringt hen tot volharding door de herinnering aan hun vroeger lijden om Christus' wil. ***Doch gedenkt der vorige dagen, in dewelke, nadat gij verlicht zijt geweest, gij veel strijd des lijdens hebt gedragen,*** vers 32. In de eerste tijden van het Evangelie werd er een zeer hevige vervolging verwekt tegen de belijders van de Christelijken godsdienst, en de gelovige Hebreeën hadden daar hun deel van gehad. Hij wilde hun daarom herinneren:

A. Wanneer zij geleden hadden: In de vorige dagen nadat zij verlicht waren geweest, dat is: zodra God leven in hun ziel gewekt had en het Goddelijk licht in hun geest ontstoken had, en hen opgenomen had in Zijn gunst en Zijn verbond, toen aarde en hel al haar krachten tegen hen samenspanden. Merk hier op: De staat van nature is een donkere staat, en zij, die in dien staat voortleven, ondervinden geen stoornis van Satan en de wereld, maar de staat der genade is een staat van licht, en daarom bieden de machten der duisternis dien sterken weerstand. Zij, die godzalig leven willen in Christus Jezus, moeten vervolgingen ondergaan.

B. Wat zij leden: Zij verdroegen veel strijd des lijdens, vele en velerlei droefenissen verenigden zich tegen hen, en zij hadden daar veel strijd onder. Vele zijn de tegenspoeden des rechtvaardigen.
a. Zij werden bedroefd in zichzelf. In hun eigen personen. Zij werden een schouwspel gemaakt, aan alle zijden bekeken, door de wereld, de engelen en de mensen, 1 Corinthiërs 4:9. In hun namen en in het gerucht, dat omtrent hen uitging, vers 33, door velerlei verwijten. Christenen moeten waarde hechten aan hun goede naam, en vooral wanneer daarbij de goede naam van hun godsdienst betrokken is, en daarom zijn verwijten een bron van grote droefheid. Zij werden bedroefd in hun bezittingen, door de beroving van hun goederen, door boeten en verbeurdverklaringen.
b. Zij werden bedroefd door de droefenissen van hun broederen. Ten dele als gij gemeenschap gehad hebt met degenen, die alzo gehandeld werden. De Christelijke geest is een geest van medegevoel, niet van zelfzucht, maar van medelijden. Hij maakt het lijden van iedere Christen tot zijn eigen lijden, geeft ons deernis met anderen, maakt dat wij hen bezoeken, helpen, voorspreken. De Christenen zijn een lichaam, bezield door een geest, gemeenschappelijk delend in een belang en ene zaak, zij zijn allen kinderen van een God, die in al hun droefenissen zelf mede bedroefd is. Als een lid lijdt, lijden alle leden mede.
c. De apostel vermeldt uitdrukkelijk hoe zij met hem medeleden, vers 34. Gij hebt ook over mijn banden medelijden gehad. Wij moeten dankbaar het medelijden erkennen, dat Christelijke vrienden ons in onze droefenissen betonen.

C. Hoe zij hadden geleden. Zij waren onder hun vorige beproevingen machtig ondersteund, zij verdroegen hun lijden geduldig, en dat niet alleen, maar zij hadden het van God aangenomen als een gunst en een eer, hun bewezen, dat zij waardig geacht waren smaadheid te lijden om Christus' wil. God kan Zijn lijdend volk versterken met alle kracht naar de innerlijke mens, met alle lijdzaamheid en lankmoedigheid en dat met blijdschap, Colossenzen 1:11.

D. Wat het was, dat hen alzo in staat stelde om onder hun lijden staande te blijven. ***Zij wisten in zichzelf dat zij een beter en blijvend goed in de hemelen hadden***.
Merk op:
a. De gelukzaligheid van de heiligen in de hemelen is iets blijvends, iets van wezenlijke waarde. Alle dingen hier zijn slechts schaduwen.
b. Het is meer blijvend dan iets van al, wat zij hier kunnen verliezen.
c. Het is een beter en blijvend goed, het zal de eeuwigheid verduren, het kan nimmer verloren gaan, geen vijand kan het hun, als de aardse goederen, ontroven.
d. Zij zullen rijke vergoeding ontvangen voor alles, wat zij hier kunnen lijden en verliezen. In de hemel zullen zij hebben een beter leven, een beteren toestand, betere vrijheid, beter gezelschap, betere harten, beter werk, alle dingen beter.

e. Christenen moeten dit in zichzelf weten, zij moeten daar van de verzekering in zichzelf hebben. De Geest van God getuigt met hunnen geest, want de verzekerde kennis daar van zal hen helpen om allen strijd en alle droefenis te doorstaan, die zij in deze wereld mochten ontmoeten.

6. Hij dringt bij hen aan op volharding, met het oog op de vergelding, die alle getrouw Christenen wacht. ***Werpt dan uw vrijmoedigheid niet weg, welke een grote vergelding des loons heeft,*** vers 35.
Merk op:
A. Hij vermaant hen om hun vrijmoedigheid niet weg te werpen, dat is: hun heiligen moed en vrijmoedigheid, maar vast te houden aan de belijdenis, waarvoor zij vroeger zo veel geleden hadden, toen zij het lijden zo wel verdroegen.
B. Hij moedigt hen aan door de verzekering, dat de vergelding van deze heilige vrijmoedigheid zeer groot zal zijn. Zij draagt een tegenwoordige vergelding in zich, in heiligen vrede en vreugde en veel betoning van Gods nabijheid en kracht, en zij zal een grote vergelding des loons hiernamaals hebben.
C. Hij toont hun aan hoe nodig de genade van lijdzaamheid is in hun tegenwoordigen toestand. Want gij hebt lijdzaamheid van node opdat gij, de wil van God gedaan hebbende, de beloftenis moogt wegdragen, vers 36, dat is: deze beloofde vergelding. Het grootste deel van het geluk der heiligen bestaat in beloften. Zij moeten eerst de wil van God doen, alvorens zij de beloften ontvangen, en nadat zij de wil van God gedaan hebben, hebben zij lijdzaamheid van node om de tijd af te wachten, waarop de belofte zal vervuld worden, zij hebben lijdzaamheid van node om te leven tot God hen oproept. Het is de beproeving van de lijdzaamheid der Christenen om tevreden te zijn om te leven nadat hun werk verricht is en te wachten op de vergelding tot Gods tijd gekomen is om hun die te geven. Wij moeten Gods wachtende dienstknechten zijn wanneer wij niet langer Zijn werkende dienstknechten zijn kunnen. Zij, die reeds veel lijdzaamheid hebben gehad en geoefend, moeten nog meer bezitten en oefenen tot zij sterven.
D. Om hen in hun lijdzaamheid te helpen, verzekert hij hen van de ophanden zijnde toekomst van Christus om hun de beloning uit te reiken, vers 37: ***Want nog een zeer weinig tijds, en Hij, die te komen staat, zal komen en niet vertoeven.*** Hij zal spoedig tot hen komen in de dood om een einde te maken aan al hun lijden en hun kroon des levens te geven. Hij zal spoedig komen ten oordeel, om een einde te maken aan het lijden van de gehele gemeente, geheel Zijn mystieke lichaam, en haar een overvloedige en heerlijke vergelding te geven op de meest-openlijke wijze. *Voor beide is een bestemde tijd, en na dien tijd zal Hij niet vertoeven,* Habakuk 2:3. De bedroefdheid der Christenen moge nu zwaar zijn, zij zal spoedig voorbij wezen.

7. Hij dringt bij hen aan op volharding, door hun te zeggen dat die hun onderscheidend kenmerk is en hun gelukzaligheid zijn zal. Daarentegen is afval de smaad en zal zij zijn de verwoesting van allen, die zich daaraan schuldig maken, vers 38-39. ***Maar de rechtvaardige zal uit het geloof leven,*** enz.
A. Het is het eervolle kenmerk van de rechtvaardigen, dat zij in tijden van de grootste droefenissen uit het geloof leven kunnen, zij kunnen leven uit de verzekerde overtuiging, die zij hebben van de waarachtigheid van Gods beloften. Het geloof stort hun leven en levenskracht in. Zij kunnen vertrouwen op God, leven uit Hem, Zijn tijd afwachten, en gelijk het geloof hier hun geestelijk leven staande houdt, zo zal het hiernamaals met het eeuwige leven bekroond worden.

B. Afval is het kenteken en het brandmerk van allen in wie God geen behagen heeft, en hij is de oorzaak van Gods gestrenge mishagen en toorn. God was nooit voldaan met de vormelijke belijdenis en uitwendige plichtsbetrachting en dienst van hen, die niet volharden. Hij zag daaronder de huichelarij in hun harten, en Hij wordt grotelijks vertoornd wanneer hun vormelijke godsdienst eindigt in openbaren afval van dengodsdienst. Hij ziet dat met groot mishagen, zij zijn een belediging voor Hem.
C. De apostel besluit met de verklaring van zijn goede hope voor hem zelf en voor deze Hebreeën, zij zullen het kenmerk en de gelukzaligheid der rechtvaardigen niet verzaken, en in het oordeel en de ellende der godlozen niet vervallen, vers 39. Maar wij zijn niet enz., dat is: Ik hoop dat wij niet behoren onder degenen, die zich onttrekken. Ik hoop dat gij en ik, die reeds grote beproevingen doorgestaan hebben, en daarin ondersteund zijn door de genade Gods, die ons geloof versterkte, niet te eniger tijd aan ons zelf zullen overgelaten worden, om ons ten verderve terug te trekken, maar dat God ons staande zal houden door Zijn grote kracht, door het geloof ter zaligheid.

Merk op: a. Belijders kunnen lange tijd de goede weg gaan, en eindelijk zich terugtrekken, en dit zich terugtrekken van God is een terugtrekken ten verderve, hoe verder wij ons van God afwenden, des te dichter naderen wij het verderf.
b. Zij, die in tijden van grote beproeving gelovig gehouden zijn, hebben reden om te hopen dat dezelfde genade overvloedig zal zijn om hen te helpen, door het geloof te blijven leven, tot zij het einde van hun geloof en hun lijdzaamheid verkrijgen, namelijk de zaligheid van hun zielen. Indien wij uit het geloof leven en in het geloof sterven, zullen onze zielen voor eeuwig zalig worden.

HOOFDSTUK 11

1 Het geloof nu is een vaste grond der dingen, die men hoopt, en een bewijs der zaken, die men niet ziet. 2 Want door hetzelve hebben de ouden getuigenis bekomen. 3 Door het geloof verstaan wij, dat de wereld door het woord Gods is toebereid, alzo dat de dingen, die men ziet, niet geworden zijn uit dingen, die gezien worden. 4 Door het geloof heeft Abel een meerdere offerande Gode geofferd dan Kain, door hetwelk hij getuigenis bekomen heeft, dat hij rechtvaardig was, alzo God over zijn gave getuigenis gaf; en door hetzelve geloof spreekt hij nog, nadat hij gestorven is. 5 Door het geloof is Enoch weggenomen geweest, opdat hij den dood niet zou zien; en hij werd niet gevonden, daarom dat hem God weggenomen had; want voor zijn wegneming heeft hij getuigenis gehad, dat hij Gode behaagde. 6 Maar zonder geloof is het onmogelijk Gode te behagen. Want die tot God komt, moet geloven, dat Hij is, en een Beloner is dergenen, die Hem zoeken. 7 Door het geloofheeft Noach, door Goddelijke aanspraak vermaand zijnde van de dingen, die nog niet gezien werden, en bevreesd geworden zijnde, de ark toebereid tot behoudenis van zijn huisgezin; door welke ark hij de wereld heeft veroordeeld, en is geworden een erfgenaam der rechtvaardigheid, die naar het geloof is. 8 Door het geloof is Abraham, geroepen zijnde, gehoorzaam geweest, om uit te gaan naar de plaats, die hij tot een erfdeel ontvangen zou; en hij is uitgegaan, niet wetende, waar hij komen zou. 9 Door het geloof is hij een inwoner geweest in het land der belofte, als in een vreemd land, en heeft in tabernakelen gewoond met Izak en Jakob, die medeerfgenamen waren derzelfde belofte. 10 Want hij verwachtte de stad, die fondamenten heeft, welker Kunstenaar en Bouwmeester God is. 11 Door het geloof heeft ook Sara zelve kracht ontvangen, om zaad te geven, en boven de tijd haars ouderdoms heeft zij gebaard;

overmits zij Hem getrouw heeft geacht, Die het beloofd had. 12 Daarom zijn ook van een, en dat een verstorvene, zovelen in menigte geboren, als de sterren des hemels, en als het zand, dat aan de oever der zee is, hetwelk ontallijk is. 13 Deze allen zijn in het geloof gestorven, de beloften niet verkregen hebbende, maar hebben dezelve van verre gezien, en geloofd, en omhelsd, en hebben beleden, dat zij gasten en vreemdelingen op de aarde waren. 14 Want die zulke dingen zeggen, betonen klaarlijk, dat zij een vaderland zoeken. 15 En indien zij aan dat vaderland gedacht hadden, van hetwelk zij uitgegaan waren, zij zouden tijd gehad hebben, om weder te keren; 16 Maar nu zijn zij begerig naar een beter, dat is, naar het hemelse. Daarom schaamt Zich God van hun niet, om hun God genaamd te worden; want Hij had hun een stad bereid. 17 Door het geloof heeft Abraham, als hij verzocht werd, Izak geofferd, en hij, die de beloften ontvangen had, heeft zijn eniggeborene geofferd, 18 Tot denwelken gezegd was: In Izak zal u het zaad genoemd worden overleggende, dat God machtig was, hem ook uit de doden te verwekken; 19 Waaruit hij hem ook bij gelijkenis wedergekregen heeft. 20 Door het geloof heeft Izak zijn zonen Jakob en Ezau gezegend aangaande toekomende dingen. 21 Door het geloof heeft Jakob, stervende, een iegelijk der zonen van Jozef gezegend, en heeft aangebeden, leunende op het opperste van zijn staf. 22 Door het geloof heeft Jozef, stervende, gemeld van de uitgang der kinderen Israëls, en heeft bevel gegeven van zijn gebeente. 23 Door het geloof werd Mozes, toen hij geboren was, drie maanden lang van zijn ouders verborgen, overmits zij zagen, dat het kindeken schoon was; en zij vreesden het gebod des konings niet. 24 Door het geloof heeft Mozes, nu groot geworden zijnde, geweigerd een zoon van Farao's dochter genoemd te worden; 25 Verkiezende liever met het volk van God kwalijk gehandeld te worden, dan voor een tijd de genieting der zonde te hebben; 26 Achtende de versmaadheid van Christus meerderen rijkdom te zijn, dan de schatten in Egypte; want hij zag op de vergelding des loons. 27 Door het geloof heeft hij Egypte verlaten, niet vrezende de toorn des konings; want hij hield zich vast, als ziende de Onzienlijke. 28 Door het geloofheeft hij het pascha uitgericht, en de besprenging des bloeds, opdat de verderver der eerstgeborenen hen niet raken zou. 29 Door het geloof zijn zij de Rode zee doorgegaan, als door het droge; hetwelk de Egyptenaars, ook verzoekende, zijn verdronken. 30 Door het geloof zijn de muren van Jericho gevallen, als zij tot zeven dagen toe omringd waren geweest. 31 Door het geloof is Rachab, de hoer, niet omgekomen met de ongehoorzamen, als zij de verspieders met vrede had ontvangen. 32 En wat zal ik nog meer zeggen? Want de tijd zal mij ontbreken, zou ik verhalen van Gideon, en Barak, en Samson, en Jeftha, en David, en Samuel, en de profeten; 33 Welken door het geloof koninkrijken hebben overwonnen, gerechtigheid geoefend, de beloftenissen verkregen, de muilen der leeuwen toegestopt; 34 De kracht des vuurs hebben uitgeblust, de scherpte des zwaards zijn ontvloden, uit zwakheid krachten hebben gekregen, in de krijg sterk geworden zijn, heirlegers der vreemden op de vlucht hebben gebracht; 35 De vrouwen hebben haar doden uit de opstanding weder gekregen; en anderen zijn uitgerekt geworden, de aangeboden verlossing niet aannemende, opdat zij een betere opstanding verkrijgen zouden. 36 En anderen hebben bespottingen en geselen geproefd, en ook banden en gevangenis; 37 Zijn gestenigd geworden, in stukken gezaagd, verzocht, door het zwaard ter dood gebracht; hebben gewandeld in schaapsvellen en in geitenvellen; verlaten, verdrukt, kwalijk gehandeld zijnde; 38 Welker de wereld niet waardig was hebben in woestijnen gedoold, en op bergen, en in spelonken, en in holen der aarde. 39 En deze allen, hebbende door het geloof getuigenis gehad, hebben de belofte niet verkregen; 40 Alzo God wat beters over ons voorzien had, opdat zij zonder ons niet zouden volmaakt worden.

In het slot van het vorige hoofdstuk heeft de apostel de genade des geloofs en een leven uit het geloof aanbevolen als het beste behoedmiddel tegen afval. Thans weidt hij uit over de natuur en de vruchten van deze uitnemende genade.
I. haar natuur en de eer, die zij verleent aan allen, die leven in haar beoefening, vers 1-3.
II. De grote voorbeelden, die wij in het Oude Testament hebben, van hen die door het geloof leefden, en buitengewone dingen deden en leden door de kracht van deze genade, vers 4-38.
III. De voordelen, die wij onder het Evangelie hebben van de beoefening dezer genade, boven de gelovigen, die leefden onder het Oude Testament, vers 39, 40.

Hebreeën 11:1-3
Hier hebben wij een bepaling of beschrijving van de genade des geloofs in twee delen.
1. ***Het is een vaste grond der dingen, die men hoopt,*** vers 1. Geloof en hoop gaan samen, en dezelfde dingen, die voorwerpen zijn van onze hoop, zijn het ook van ons geloof. Het geloof is de vaste overtuiging en verwachting dat God alles vervullen zal, wat Hij ons in Christus beloofd heeft, en deze overtuiging is zo sterk, dat zij aan de ziel in zekeren zin het bezit en een tegenwoordige vrucht van die dingen geeft, zij bewerkt in de ziel een vasten grond door de eerstelingen en de voorsmaak er van , zodat de gelovigen door de beoefening des geloofs vervuld zijn met onuitsprekelijke vreugde en heerlijkheid. Christus woont door het geloof in de ziel, en de ziel wordt vervuld met al de volheid Gods, zover haar tegenwoordige toestand toelaat, zij ondervindt de waarachtige zelfstandigheid van de voorwerpen des geloofs.
2. Het is een bewijs der zaken, die men niet ziet, vers 1. Het geloof stelt aan de geest voor ogen de waarachtigheid van de dingen, die het lichamelijk oog niet kanonderscheiden. Het geloof is de vaste toestemming der ziel in de Goddelijke openbaring in al haar delen, en zet er haar zegel op dat God getrouw is. Het geloof is de volle goedkeuring van al wat God geopenbaard heeft als heilig, rechtvaardig en goed, het helpt de ziel in de toepassing op zichzelf van dat alles met behoorlijke genegenheid en pogingen. En daardoor komt het voor de gelovige in de plaats van het gezichtsvermogen, en is voor de ziel alles wat de zintuigen voor het lichaam zijn. Dat geloof is slechts eigen mening of inbeelding, dat de onzichtbare dingen voor de ziel niet tot werkelijkheid maakt, en veroorzaakt dat de ziel handelt in overeenstemming met hun natuur en gewicht.

II. Een voorstelling van de eer, die het bracht over allen, die het beoefend hebben, vers 2. ***Door hetzelve hebben de ouden getuigenis bekomen;*** de oude gelovigen, die in de eerste eeuwen der wereld leefden. Merk op:
1. Het ware geloof is een oude genade, en heeft de meeste aanspraak op oudheid, het is geen nieuw uitvinding, geen nieuwerwetse verbeelding, het is een genade, die in de ziel der mensen geplant werd, sinds er een genadeverbond in de wereld afgekondigd werd, en het is in beoefening gebracht van de aanvang der openbaring af, de oudste en beste mensen ter wereld waren altijd gelovigen.

2. Hun geloof was hun eer, en het bracht hun eer. Zij waren een eer voor hun geloof, en hun geloof was een eer voor hen. Zij hebben daardoor getuigenis bekomen; en God heeft gezorgd dat die getuigenis bewaard bleef en dat er getuigenis gegeven werd van de uitnemende dingen, die zij door de kracht van deze genade verricht hebben. De grote daden des geloofs verdienen getuigd te worden, en kunnen verdragen getuigd te

worden, en die getuigenis zal de eer van de ware gelovigen verbreiden. III. Hier hebben wij een van de eerste daden en artikelen des geloofs, dat groten invloed op al de andere heeft, en dat alle gelovigen bezitten in elke eeuw en in alle delen van de wereld, namelijk de schepping der wereld door het woord Gods, niet uit reeds bestaande stof, maar uit niets, vers

3. De genade des geloofs werpt zowel een blik achterwaarts als een blik voorwaarts, zij ziet niet alleen vooruit naar het einde der wereld, maar ook terug naar de aanvang der wereld. Door het geloof verstaan wij veelmeer van de schepping der wereld dan wij er ooit door het blote oog onzer rede van te weten kunnen komen. Het geloof oefent geen dwang uit op ons verstand, maar is het een helpende vriend.
Wat geeft het geloof ons nu te verstaan ten opzichte van de wereld, dat is van de schepping van het heelal?
1. Dat deze wereld niet eeuwig is, dat ze niet op ene of andere wijze zichzelf voortbracht, maar dat ze door iemand gemaakt is.
2. Dat de maker van het heelal is God, Hij is de Maker van alle dingen, Hij moet dus God zijn.
3. Dat Hij de wereld met grote nauwkeurigheid gemaakt heeft, Hij heeft haar toebereid, elk onderdeel op zijn eigen plaats gesteld en geschikt gemaakt om aan zijn doel te beantwoorden en daardoor de volkomenheid van de Schepper bekend te maken.
4. Dat God deze wereld maakte door Zijn woord, dat is door Zijn inwonende wijsheid en Zijn eigen Zoon en door Zijn werkenden wil. Hij spreekt en het is er, Psalm 33:9.
5. Dat de wereld zo toebereid werd uit niets, en niet uit enige voorwereldlijke stof, het tegendeel van het algemeen aangenomen beginsel: uit niets wordt niets. Dat is altijd waar van geschapen kracht, maar heeft geen betrekking op God, die roept de dingen, die niet zijn, alsof zij waren, en gebiedt hun te bestaan. Deze dingen verstaan wij door het geloof. De Bijbel geeft ons het getrouwste en nauwkeurigste bericht aangaande de oorsprong aller dingen, en wij zijn gehouden dat te geloven en niet het bijbels verhaal van de schepping te wraken of te ontkennen, omdat het niet overeenkomt met sommige van onze hersenschimmen, die voor vele geleerde maar verleide mannen de eerste schreden naar het ongeloof geweest zijn, welke door verscheidene andere gevolgd werden.

Hebreeën 11:4-31
Nadat de apostel ons een meer algemene beschrijving van de genade des geloofs gegeven heeft, stelt hij nu voor ons verschillende uitnemende voorbeelden uit de Oud Testamentische tijden, en deze kunnen verdeeld worden in twee groepen.
1. Zij, wier namen vermeld worden, en wier bijzondere geloofsdaden en geloofsoefening worden beschreven.
2. Zij, wier namen alleen vermeld worden en van wier geloofsdaden in het algemeen melding gemaakt wordt, terwijl aan de lezer wordt overgelaten in de gewijde geschiedenis op te zoeken en daarna op hen toe te passen wat hij dienaangaande vinden kan. Wij hebben hier dus eerst hen, wier namen niet alleen genoemd worden, maar van wie ook hun bijzondere geloofsoefening en geloofsdaden vermeld worden.

I. Het eerste voorbeeld van geloof, dat hier genoemd wordt, is ***Abel.*** Het is merkwaardig dat de Geest Gods het niet geschikt geoordeeld heeft ons hier iets te zeggen over het geloof van onze eerste ouders, en toch heeft de kerk Gods algemeen, door vromen eerbied, het als aangenomen beschouwd, dat God hun berouw schonk en

geloof in het beloofde zaad, dat Hij hen onderrichtte omtrent het geheim der offeranden, dat zij hun kinderen daarin onderwezen, dat zij barmhartigheid bij God vonden, nadat zij zichzelf en geheel hun nakomelingschap in het ongeluk gestort hadden. Maar God heeft deze zaak altijd onder enigen twijfel gelaten, als een waarschuwing voor allen, wie grote gaven geschonken zijn en in wie veel vertrouwen gesteld wordt, om zich nooit ongelovig te tonen, nu God onze eerste voorouders niet uitdrukkelijk op de lijst der gelovigen opgenomen heeft.
Het begint met Abel, een van de eerste heiligen, van al Adams nakomelingen de eerste martelaar voor de godsdienst, die uit het geloof leefde en er voor stierf, en daarom een geschikt voorbeeld is voor de Hebreeën om na te volgen.
Merk op: 1. Wat Abel deed door het geloof. ***Hij offerde een meerdere offerande Gode dan Kaïn;*** een meer vol en volmaakt offer, *pleioona thusian.*
Hier leren wij uit:
A. Dat God na de val voor de kinderen der mensen een nieuwe weg opende om in godsdienstige verering tot Hem weer te keren. Dit is een van de eerste voorbeelden van gevallen mensen, die met aanbidding tot God naderen, en het was een wonder van barmhartigheid, dat niet alle gemeenschap tussen God en de mens door de val afgesneden was.
B. Na de val moest God geëerd worden door offeranden: een wijze van verering, die de mens leidde tot belijdenis van zonden, en het verzaken van de zonde, en het belijden van het geloof in een Verlosser die een rantsoen voor de zielen der mensen zou zijn.
C. Dat er van de aanvang af een merkwaardig verschil bestaan heeft tussen de aanbidders. Hier zijn twee mensen, broeders, die God gaan vereren, en toch was er tussen hen een groot verschil. Kaïn was de oudere broeder, maar Abel had de voorrang. Niet de eerstgeboorte, maar de genade maakt denmens waarlijk eerwaardig. Het verschil komt in hun personen aan het licht. Abel was een oprecht man, een rechtvaardig man, een waar gelovige. Kaïn was een formalist en had geen beginsel van bijzondere genade. Het kwam aan het licht in hun beginselen. Abel handelde door de kracht des geloofs, Kaïn alleen uit gevolg van opvoeding of door zijn natuurlijk geweten gedrongen. Er was ook een zeer merkwaardig verschil in hun offeranden: Abel bracht een slachtoffer van verzoening, van de eerstelingen der kudde, hij erkende dat hij een zondaar was, die de dood verdiend had en op barmhartigheid hoopte allen door die grote offerande. Kaïn bracht alleen een offerande van erkentenis, een bloot dankoffer, de vrucht van de grond, dat kon, ja dat moest misschien, ook gebracht worden in de staat der onschuld, hier was geen belijdenis van zonden en geen uitzien naar een rantsoen, en dat was een zeer wezenlijk gebrek in Kaïns offer. Er zal altijd verschil zijn tussen hen, die God vereren, sommigen zullen trachten Hem tevreden te stellen met leugens, anderen zullen getrouw zijn met de heiligen, sommigen, gelijk de Farizeeën, zullen steunen op hun eigen gerechtigheid, anderen, als de tollenaar, zullen hun zonden belijden en zich werpen op de barmhartigheid van God en Christus.

2. Wat Abel won bij zijn offerande. Het oorspronkelijke verhaal lezen we in Genesis 4:4. En God zag Abelen zijn offerande aan, zijn persoon als iemand die genade verkregen had, zijn offer als vrucht van die genade, voornamelijk de genade des geloofs. Hier wordt ons gezegd, dat hij door dat geloof sommige bepaalde voordelen verkregen had.
A. Getuigenis, dat hij rechtvaardig was, een gerechtvaardigd, geheiligd, aangenomen mens was, dat, zeer waarschijnlijk hem geopenbaard werd door vuur van denhemel, dat zijn slachtoffer aanstak en verteerde.

B. God gaf hem getuigenis van de rechtvaardigheid van zijn persoon, door hem het aannemen van zijn gave kenbaar te maken. Wanneer het vuur, het teken van Gods gerechtigheid, het offer verteerde, was dat een bewijs, dat Gods barmhartigheid de offeraar aannam ter wille van het grote offer.
C. Door dat geloof spreekt hij nog nadat hij gestorven is. Hij heeft de eer van een onderwijzend, sprekend geval te hebben achtergelaten. En wat spreekt hij tot ons?

Wat moeten wij er uit leren?
a. Dat de gevallen mens verlof heeft om in aanbidding tot God te gaan, met hoop op aanneming.
b. Dat, zo onze offeranden en onze personen zullen aangenomen worden, dat alleen kan door geloof in de Middelaar.
c. Dat de aanneming door God een bijzondere en buitengewone gunst is.
d. Dat zij, die deze gunst van God verkrijgen, de wangunst en boosheid van de wereld moeten verwachten.
e. Dat God de onrechtvaardigheden, Zijn volk aangedaan, niet ongestraft laten zal, of hun lijden onvergolden. Dat zijn zeer goede en nuttige onderrichtingen, maar toch spreekt het bloed der besprenging betere dingen dan dat van Abel.
f. Dat God niet toeliet dat Abels geloof met hem stierf, maar dat het in anderen herleefde, die even heerlijk geloof zouden verkrijgen. En dat deed Hij binnen korten tijd, zoals wij in het volgende vers lezen.

II. Het geloof van ***Henoch,*** vers 5. Hij is de tweede van deze ouden, die door het geloof getuigenis gekregen hebben.
Merk op:
1. Wat hier van hem getuigd wordt. In deze plaats (en in Genesis 5:22 en verder.) lezen wij:
A. ***Hij wandelde met God,*** dat is: hij was werkelijk, uitnemend, daadwerkelijk, toenemend en volhardend, godvruchtig in zijn gelijkvormigheid aan God, gemeenschap met God en behaaglijkheid aan God.
B. Hij werd weggenomen, dat hij de dood niet zien zou. Er werd niets van hem op aarde gevonden, God nam hem, ziel en lichaam, op in de hemel, zoals Hij die heiligen doen zal, die bij Christus' tweede komst levend op aarde overgebleven zullen zijn.
C. Dat hij voor zijn wegneming getuigenis gehad heeft, dat hij Gode behaagde. Hij had het bewijs daar van in zijn eigen geweten, en de Geest Gods getuigde met zijnen geest. Zij, die door het geloof met God wandelen in een zondige wereld, behagen God, en Hij zal hun de bewijzen van zijn gunst geven en ere op hen leggen.

2. Wat hier gezegd wordt van zijn geloof, vers 6. Er wordt gezegd, ***dat het zonder geloof onmogelijk is Gode te behagen;*** zonder zulk een geloof, dat ons doet wandelen met God, een werkzaam geloof. En dat wij niet tot God kunnen komen zonder te geloven dat God is en een beloner is dergenen, die Hem zoeken.
A. Die tot God komt, moet geloven dat Hij is, en dat Hij is wat Hij is, wat Hij zichzelf in de Schrift geopenbaard heeft te zijn, een wezen met oneindige volmaaktheden, bestaande in drie personen: Vader, Zoon en Heilige Geest. Het praktische geloof aan het bestaan van God, zoals ons dat in Zijn woord geopenbaard is, moet een machtige band van ontzag om onze zielen slaan, een breidel zijn om ons van de zonden terug te houden, en een aansporing om alle geboden van evangelische gehoorzaamheid na te leven.
B. Dat Hij een beloner is dergenen, die Hem zoeken.

Merk hier op:
a. Door de val hebben wij God verloren, wij hebben het licht, de liefde, het leven, de gelijkenis en de gemeenschap Gods verloren.
b. God kan door ons gevonden worden door Christus, de tweeden Adam.
c. God heeft de wegen en middelen voorgeschreven, waardoor Hij gevonden kan worden, door stipte oplettendheid voor zijn uitspraken, nakoming van zijn instellingen, het zoeken van zijn dienaren, die hun bediening getrouw vervullen, het omgaan met Zijn volk, het letten op Zijn voorzienige leiding, en het in alle dingen wachten op zijn genadige nabijheid.
d. Zij, die God in deze weg wensen te vinden, moeten Hem vlijtig zoeken, zij moeten vroeg, ernstig en aanhoudend zoeken. Zij zullen Hem zoeken en vinden, wanneer zij Hem zoeken met hun gehele hart, en wanneer zij Hem eens gevonden hebben als hun verzoenden God, zullen zij zich nooit de moeite, die zij daartoe aangewend hebben, berouwen.

III. ***Het geloof van Noach,*** vers 7.
1. De grond van Noachs geloof, een waarschuwing, die hij van God ontvangen had omtrent dingen, die nog niet gezien werden. Hij had een Goddelijke openbaring, door stem of verschijning, dat is niet bekend, maar het was zulk ene, die in zijn eigen waarneming onwankelbaar bleef, hij werd door Goddelijke aanspraak vermaand aangaande dingen, die nog niet gezien werden. Dat is: van een groot en gestreng oordeel, zoals de wereld nog nooit gezien had en waar van naar menselijke berekening nog niet het minste teken waar te nemen was. Deze geheime waarschuwing moest hij aan de wereld meedelen, die zeer zeker hem en zijn boodschap beide verachten zou. God waarschuwt gewoonlijk de zondaars alvorens Hij slaat, en wanneer dan Zijn waarschuwingen veronachtzaamd worden, valt de slag des te heviger.

2. De werkzaamheid van Noachs geloof, en de invloed, dien het had beiden op zijn geest en op zijn daden.
A. Op zijn geest. Het gaf hem vrees voor Gods oordelen, bevreesd geworden zijnde. Het geloof oefent eerst invloed uit op onze geneigdheid, daarna op onze daden, en het geloof werkt op onze geneigdheid zo, dat ze zich voegen naar het geopenbaarde onderwerp. Indien dat iets goeds is, wekt het geloof liefde en verlangen op, is het iets kwaads, dan verwekt het vrees.
B. De gezegende vruchten en beloning van het geloof van Noach. Zijn geloof had invloed op zijn praktijk. zijn vrees, opgewekt door het geloof aan Gods bedreiging, bewoog hem om de ark toe te bereiden, waarbij hij zonder twijfel de toorn en de smaad van het gehele boze geslacht tegen zich in ‘t harnas joeg. Hij trad niet met God in tweegesprek, waarom hij nu een ark maken moest, en of hij wel bekwaam zou zijn om het te doen, en of die ark wel alles zou kunnen bevatten wat er in geborgen moest worden, en of hij wel zulke stormen zou kunnen doorstaan. Zijn geloof legde aan al zulke tegenwerpingen het zwijgen op en hij ging met ernst aan het werk.

3. Gezegende vrucht en grote beloning droeg Noachs geloof.
A. Hij zelf en zijn huis werden er door gered, toen een gehele wereld van zondaars rondom hem verloren ging. God redde zijn gezin om zijnentwil, het was goed voor hen dat zij zonen en dochters van Noach waren, het was goed voor deze vrouwen dat zij in Noachs familie gehuwd waren, misschien hadden zij in andere geslachten rijke huwelijken kunnen sluiten, maar dan zouden ook zij verdronken zijn. Wij zeggen

weleens: "Het is een goed ding om een bezitting te hebben!" Maar het is een goed ding om een verbond te hebben.

B. Daardoor heeft hij wereld veroordeeld. Zijn heilige vrees veroordeelde hun zekerheid en ijdel vertrouwen, zijn geloof veroordeelde hun ongeloof, zijn gehoorzaamheid veroordeelde hun opstand en afkeer. Goede voorbeelden zullen zondaren bekeren of veroordelen. Er is iets zeer overtuigends in een leven van stipte heiligheid en ontzag voor God, het beveelt zich voor Gods aangezicht aan bij het geweten van ieder, en de bozen worden er door geoordeeld. Dat is de beste wijze, waarop Gods volk de godlozen kan veroordelen, niet door harde en verwijtende taal, maar door een heilig voorbeeldig leven.

C. ***Hierdoor is hij geworden een erfgenaam der rechtvaardigheid, die naar het geloof is.***
a. Hij was in het bezit van een ware, rechtvaardig makende gerechtigheid, hij was er de erfgenaam van.
b. Dit zijn recht als erfgenaam had hij door het geloof in Christus, als lid van Christus en kind van God, en indien hij een kind was, zo was hij een erfgenaam. zijn rechtvaardiging kwam voort uit zijn aanneming, door het geloof in het beloofde zaad. Wanneer wij verwachten in de groten en vreeslijken dag des Heeren gerechtvaardigd en gered te zullen worden, laat ons dan nu onze ark toebereiden, ons aandeel aan Christus verzekeren, en in de ark des verbonds. En laat ons dat spoedig doen, voordat de deur gesloten wordt, want er is in geen ander zaligheid.

IV. ***Het geloof van Abraham, de vriend van God,*** en de vader der gelovigen, in wie de Hebreeën roemden, en van wie zij hun afstamming en hun voorrechten verkregen. En daarom gaat de apostel, ten einde hun welgevallig te zijn en hun voordeel te doen, breder in op heldhaftige daden van Abrahams geloof, meer dan op dat van een der andere aartsvaders. En in het midden van zijn bespreking van Abrahams geloof, behandelt hij het geloof van Sara, wier dochters de vrouwen zijn zo zij voortgaan in weldoen.

1. De grond van Abrahams geloof, de roeping en de belofte van God, vers 8.
A. Deze roeping, die een zeer beproevende roeping was, kwam van God en was daarom een voldoende grond voor geloof en regel voor gehoorzaamheid. De wijze waarop hij geroepen werd, deelt Stefanus mede in Handelingen 7:2, 3: *De God der heerlijkheid verscheen onze vader Abraham, nog zijnde in Mesopotamië, eer hij woonde in Charran, en zei tot hem: Ga uit uw land en uit uw maagschap, en kom in een land, dat Ik u wijzen zal.* Dit was een daadwerkelijke roeping, waardoor hijbekeerd werd van de afgoderij van zijns vaders huis, Genesis 12:1. Deze roeping werd vernieuwd na zijns vaders dood in Charran.

Merk op: a.
De genade Gods is onbeperkt vrij, om sommigen van de slechtste mensen te nemen en hen tot de beste te maken.
b. God moet tot ons komen alvorens wij tot Hem komen.
c. In het roepen en bekeren van zondaren verschijnt God als de God der heerlijkheid en werkt een heerlijk werk in de ziel.
d. Hij roept ons niet alleen om de zonde te verlaten, maar ook het zondige gezelschap en al wat onbestaanbaar is met onze toewijding aan Hem.

e. Wij moeten geroepen worden om niet alleen goed te beginnen, maar ook goed voort te gaan.
f. Hij wil niet dat Zijn volk ergens anders rusten zal dan in het hemelse Kanaän.

B. De belofte van God. God beloofde Abraham, dat hij de plaats, waarheen hij geroepen werd, erfelijk bezitten zou, maar onderwijl zou hij het hemels Kanaän tot erfenis verkrijgen, en in vervolg van tijd zou zijn nakomelingschap het aardse Kanaän beërven.
a. God roept Zijn volk tot een erfenis, door Zijn daadwerkelijke roeping maakt Hij hen tot zijn kinderen en daardoor tot erfgenamen.
b. Deze erfenis komt niet onmiddellijk in hun bezit, zij moeten er enigen tijd naar wachten, maar de belofte is vast en zal op Gods tijd vervuld worden.
c. Het geloof der ouders brengt dikwijls zegen over de nakomelingen.

2. De oefening van Abrahams geloof, hij betoonde een onbepaalde eerbied voor Gods roeping.
A. Hij is uitgegaan, niet wetende waar hij komen zou. Hij stelde zich in de hand van God, om hem te brengen waar het Hem behaagde. Hij erkende Gods wijsheid. het bekwaamst om hem te leiden, en onderwierp zich aan diens wil, als de beste om alles hembetreffende te bepalen. Onvoorwaardelijk vertrouwen en geloof zijn wij aan God verschuldigd, en aan Hem alleen. Allen, die waarlijk geroepen zijn onderwerpen hun eigen wil en wijsheid aan de wil en de wijsheid van God. En het is wijsheid van hen dat ze zulks doen, hoewel zij niet altijd de weg weten, kennen zij toch de gids, en dat is hun voldoende.
B. Hij is een inwoner geweest in het land der belofte als in een vreemd land. Dat was ene oefening van zijn geloof.

Merk op:
a. Hoe Kanaän het land der belofte genoemd wordt, hoewel het alleen beloofd was en nog niet bezeten werd.
b. Hoe Abraham in Kanaän leefde, niet als erfgenaam en eigenaar, maar alleen als vreemdeling. Hij beproefde niet de oude inwoners uit te drijven, en begon geen oorlog tegen hen om hen uit de bezitting te verjagen, maar hij vergenoegde zich er mede om als vreemdeling daar te verkeren, hun onvriendelijkheid geduldig te verdragen, dankbaar enige gunst van hen te ontvangen, en zijn hart gericht te houden op zijn tehuis, het hemelse Kanaän.
c. Hij heeft in tabernakelen gewoond met Izak en Jakob, zijn medeërfgenamen van dezelfde belofte. Hij leefde daar zonder vaste woonplaats, elke dag gereed om op te trekken, en zo moeten wij allen in deze wereld leven. Hij had goed gezelschap en dat was hem tot groten troost op zijn zwerftochten. Abraham leefde tot Izak vijf en zeventig jaar oud was, en Jakob vijftien jaar. Izak en Jakob waren erfgenamen van dezelfde belofte, want de belofte werd vernieuwd aan Izak, Genesis 26:3, en aan Jakob, Genesis 28:13. Alle heiligen zijn erfgenamen van dezelfde belofte. De belofte is gedaan aan de gelovigen en hun kinderen, en aan zo velen als de Heere onze God er toe roepen zal. En het is heerlijk te zien als ouders en kinderen gezamenlijk door deze wereld reizen als erfgenamen van de hemelse erfenis.

3. De ondersteuning van Abrahams geloof, vers 10. ***Hij verwachtte de stad, die fondamenten heeft, welker kunstenaar en bouwmeester Gods is.***
Merk hier op:

A. De beschrijving, die van de hemelgegeven wordt. Het is een stad, een geregelde maatschappij, wèl gevestigd, wèl verdedigd, wèl voorzien. Het is een stad, die fondamenten heeft, de onveranderlijke voornemens en de almachtige wil Gods, de oneindige verdiensten en het middelaarschap van de Heere Jezus Christus, de beloften van een eeuwig verbond, haar eigen zuiverheid, en de volmaaktheid van haar inwoners. Haar kunstenaar en bouwmeester is God. Hij ontwierp het plan, Hij bouwde daarnaar, Hij heeft een verse en levende weg daarheen geopend en die voor Zijn volk bereid, Hij stelt hen in het bezit er van , verkiest hen daarvoor, en Hijzelf is de inhoud en de gelukzaligheid van die stad.

B. Merk op de betamelijke eerbied, dien Abraham voor deze hemelse stad had, hij verwachtte haar, hij geloofde dat er zulk een toestand was, hij wachtte op haar en wandelde in dien tussentijd in haar door het geloof, hij had opgewekte en verblijdende hoop, dat hij op Gods tijd veilig daarheen gebracht zou worden.

C. De invloed, die dit had op zijn wandel op aarde, dat ondersteunde hem onder al de beproevingen van zijn zwervenden staat, hielp hem om geduldig al de ongemakken daar van te verdragen, en al de verplichtingen daar van te vervullen, volhardende tot het einde.

V. Midden in het verhaal van Abraham, voegt de apostel ***een beschrijving van het geloof van Sara.***
Merk hier op:
1. De moeilijkheden van Sara's geloof, die zeer groot waren.
A. Het overwicht van ongeloof voor een tijd. Zij had gelachen om de belofte, alsof die onmogelijk kon vervuld worden.
B. Zij was buiten de weg van haar plicht gegaan door ongeloof, door Hagar aan Abraham tot vrouw te geven, opdat hij een nakomelingschap zou krijgen. Deze haar zonde zou het voor haar moeilijker maken om later door het geloof te handelen.
C. De grote onwaarschijnlijkheid van de beloofde zaak, dat zij de moeder van een zoon zou worden toen de natuurlijke weg onmogelijk was geworden en zij over de leeftijd gekomen was.

2. De werkzaamheid van haar geloof. Haar ongeloof werd vergeven en vergeten, maar haar geloof overwon en wordt vermeld. ***Zij heeft Hem getrouw geacht, die het beloofd had,*** vers 11. Zij ontving de belofte als een belofte van God, en, daar van overtuigd, oordeelde zij terecht dat Hij haar kon en zou vervullen, hoe onmogelijk dat ook voor haar verstand scheen, want de getrouwheid Gods maakt het onmogelijk dat Hij Zijn volk zou misleiden.

3. De vruchten en de beloning van haar geloof.
A. Zij heeft kracht ontvangen om zaad te geven. De natuurlijke kracht, zowel als die der genade, is van God, Hij kan de onvruchtbare ziel vruchtbaar maken zowel als de onvruchtbare baarmoeder.
B. Zij heeft een kind gebaard, een kind van het mannelijk geslacht, het kind der belofte, de troost van de gevorderden leeftijd zijner ouders, de hoop van de toekomende eeuwen.
C. Uit hem, uit deze zoon, kwam voort een talrijke nakomelingschap van voortreffelijke personen, als de sterren des hemels, vers 12, een grote, machtige en vernieuwde natie, beter dan al de andere der wereld, een volk van heiligen, de

bijzondere kerk en het volk van God, en-wat de hoogste eer en beloning was-uit hem kwam voort, naar het vlees, de Messias, die boven allen is, God geprezen tot in eeuwigheid.

VI. ***De apostel gaat nu over tot het vermelden van het geloof van de overige aartsvaders, Izak en Jakob, en de anderen van dit gelukkig geslacht,*** vers 13.
Merk op: 1. De beproeving van hun geloof door de onvolmaaktheid van hun toenmalige toestand. Zij hadden de beloften niet ontvangen, dat is: zij hadden de beloofde dingen niet verkregen, zij waren niet in bezit gesteld van Kanaän, zij hadden nog niet de uitbreiding van hun geslacht gezien, zij hadden niet Christus in het vlees gezien.
Merk op:
A. Velen, die deel hebben aan de beloften, ontvangen de beloofde dingen niet.
B. Een onvolmaaktheid van de tegenwoordige toestand der heiligen op aarde is, dat hun geluk meer ligt in belofte en uitzicht dan in een dadelijk genot en bezitting. De evangelische staat is meer volmaakt dan de aartsvaderlijke, omdat meer van de beloften nu vervuld zijn. De hemelse staat zal de meest volmaakte van alle zijn, want dan zullen alle beloften geheel vervuld zijn.

2. De werkzaamheid van hun geloof tijdens dien onvolmaakte toestand der dingen. ***Hoewel zij de belofte niet ontvangen hadden:***
A. Zij hebben ze van verre gezien. Het geloof heeft een helder en sterk oog, en kan de beloofde barmhartigheden op verre afstand zien. Abraham zag de dag van Christus toen die nog verre was, en is verblijd geweest, (Johannes 8:56).
B. Zij hebben die geloofd, zij waren overtuigd dat de belofte waarachtig was en vervuld zou worden. Het geloof bevestigt dat God getrouw is, en voldoet daardoor de ziel.
C. Zij hebben die omhelsd. Hun geloof was een toestemmend geloof. Het geloof heeft een lange arm en kan de zegeningen op groten afstand aangrijpen, kan ze tot zich brengen, ze liefhebben en zich er in verheugen, en daardoor het genot er van vervroegen.

D. Zij hebben beleden dat zij gasten en vreemdelingen op aarde waren.
Merk op:
a. Hun toestand: Gasten en vreemdelingen. Zij zijn vreemdelingen als heiligen, wier tehuis de hemel is, zij zijn pelgrims als reizigers op weg naar dat tehuis, hoewel dikwijls armelijk en langzaam.
b. Hun erkenning van dezen toestand: zij schamen er zich niet voor, beide hunmond en hun wandel belijden hun tegenwoordige toestand. Zij verwachten weinig van de wereld. Zij geven er niet om er veel belang bij te hebben. Zij trachten elke belemmering ter zijde te leggen, zij schorten hun lenden op, zij letten op hun weg, trachten gezelschap en gelijken tred met hun medereizigers te houden, verwachten bezwaren, verdragen die geduldig en verlangen er naar om thuis te komen.

E. ***Hierdoor gaven zij duidelijk te kennen, dat zij een ander vaderland zochten,*** vers 14, de hemel, hun eigen vaderland. Want hun geestelijke geboorte is van daar, hunbeste betrekkingen zijn daar en daar is hun erfenis. Dat vaderland zoeken zij, daarnaar gaat hunverlangen uit, dat bedoelen zij, daar spreken zij over, zij zijn ijverig bezig om hun recht daarop te bewijzen, hun gedrag er naar in te richten, hun wandel daar te hebben en ten laatste in het bezit er van te komen.

F. Zij leveren voldoende bewijs voor de oprechtheid van hun belijdenis. Want:
a. Zij gedenken niet aan dat land, waar zij uit kwamen, vers 15. Zij hunkeren niet naar de overvloed van vermaken die daar zijn, en voelen er geen berouw over dat ze die verlaten hebben. Zij, die eens waarlijk en zaligmakend geroepen zijn uit een staat van zonde, hebben geen verlangen om daarin weer te keren, zij kennen nu betere dingen.
b. Zij maakten geen gebruik van de gelegenheden om daarheen weer te keren. Zij hadden zulke gelegenheden. Zij hadden tijd genoeg om terug te gaan, zij hadden natuurlijke kracht voor de reis, zij kenden de weg. Degenen, die met hen rondtrokken, zouden gewillig genoeg geweest zijn om met hen mede te gaan. Hun oude vrienden zouden hen gaarne weer ontvangen hebben. Zij hadden genoeg bezitting om de moeiten van de reis te doorstaan en te bekostigen. Vlees en bloed, en een slechte raadgever, hebben hen misschien zo nu en dan aangemoedigd om terug te gaan. Maar zij bleven, onder alle ontmoedigingen en tegen alle verzoeking in, standvastig zich hechten aan God en aan hun plicht.
Dat moeten wij allen doen. Ons zal geen gelegenheid ontbreken om tegen God in opstand te komen, maar wij moeten de getrouwheid van ons geloof en van onze belijdenis tonen door standvastig blijven bij Hem tot het einde onzer dagen. Hun oprechtheid bleek niet alleen daarin, dat zij niet naar hun vroegere land terugkeerden, maar ook daarin dat zij begerig waren naar een beter, dat is naar het hemelse.

Merk op:
Ten eerste. Het hemelse vaderland is beter dan enig ander op aarde, het is beter gelegen, beter van alles goeds voorzien, beter tegen alle kwaad beveiligd, de werkzaamheden, de genoegens, het gezelschap, alles is er beter dan in het beste op deze aarde.
Ten tweede. Alle ware gelovigen verlangen naar dat betere vaderland, en hoe sterker hun geloof is, des te vuriger zal hun verlangen zijn.
A. Zij stierven in het geloof aan deze belofte, zij leefden niet alleen door het geloof er aan, maar zij stierven in de volle overtuiging dat al die beloften vervuld zouden worden aan hen en de hunnen, vers 13.

B. Het geloof hield het uit tot het einde. Stervende verkregen zij door het geloof de verzoening, berustten zij in de wil van God, blusten zij al de vurige pijlen des duivels, overwonnen zij de vreze des doods, ontnamen zij hem zijn prikkel, en gaven zij gaarne de wereld met al haar wel en wee afscheid. Het was de werkzaamheid huns geloofs.
Ten derde. Zie nu de genadige en grote beloning van hun geloof. ***Daarom schaamt zich God van hun niet, om hun God genaamd te worden, want Hij had hun een stad bereid,*** vers 16. A. God is de God van alle ware gelovigen, het geloof geeft hun deel aan God en aan al zijn volheid. B. Hij wordt hun God genoemd. Hij zelf noemt zich Ik ben de God van Abraham, en de God van Izak en de God van Jakob, Hij geeft hun verlof Hem zo te noemen, en Hij geeft hun de Geest der aanneming, door welken zij roepen: *Abba, Vader!*

C. Niettegenstaande hun geringheid van nature, hun slechtheid door de zonde en de armoede van hun uitwendige toestand, schaamt zich God niet hun God genoemd te worden, zo groot is Zijn neerbuiging, zo liefheeft Hij hen. Daarom mogen zij zich niet schamen Zijn volk genoemd te worden, niet een van hun, die het waarlijk zijn, al worden ze door de wereld ook nog zo veracht. En voor alles: laat hen zorg dragen dat

ze nooit een schaamte en een schande voor hun God worden, en daardoor Hem tarten om Zich van hun te schamen, maar laat hen zo handelen, dat ze Hem een naam, een prijs en een heerlijkheid zijn.

D. Om dit te bewijzen heeft God hun een stad bereid, een gelukzaligheid in overeenstemming met de betrekking, waarin Hij hen opgenomen heeft. Want er is niets in deze wereld, dat beantwoordt aan Gods liefde voor Zijn volk waardoor Hij zich hun God noemt, en indien God hun niets beters kon of wilde geven dan deze wereld aanbiedt, dan zou Hij zich schamen hun God genoemd te worden. Nu Hij hen in zulk een betrekking tot zich genomen heeft, zal Hij ook dienovereenkomstig voor hen zorgen. Nu Hij de naam van hun God aangenomen heeft, zal Hij daar ook aan beantwoorden en volkomen daarnaar handelen. En in de hemel heeft Hij geheel datgene voor hen bereid, dat met dien naam en die betrekking overeenkomt, zodat nooit tot Gods verwijt en oneer kan gezegd worden, dat Hij een volk tot Zijn eigen kinderen aangenomen heeft en daarna geen dienovereenkomstige voorziening voor hen gemaakt heeft. De overweging daar van moet de liefde ontvlammen, de begeerte versterken, de ijver aanvuren van het volk Gods om die stad te bereiken, die Hij voor hen bereid heeft.

VIII. Nadat de apostel gesproken heeft van het geloof der anderen, keert hij terug tot Abraham en herinnert ons de grootste verzoeking en de grootste geloofsdaad, zowel in de geschiedenis van de vader der gelovigen als van een van zijn geestelijk zaad, en dat was de offerande van Izak. Door het geloof heeft Abraham, als hij verzocht werd, Izak geofferd, en hij, die de beloften ontvangen had, heeft zijn eniggeborenen geofferd.
Merk op in dit grote voorbeeld:
1. De beproeving en de oefening van Abrahams geloof. Hij werd inderdaad beproefd. In Genesis 22:1 lezen wij: Daarna verzocht God Abraham, niet tot zonde, want daartoe verzoekt God niemand: maar alleen om zijn geloof en zijn gehoorzaamheid te beproeven. God had vroeger Abrahams geloof verzocht of beproefd, toen Hij hem wegriep uit zijn vaderland en zijns vaders huis, - toen hij door een hongersnood genoodzaakt werd Kanaän te verlaten en naar Egypte te gaan, -toen hij verplicht werd de vijf koningen te bevechten om Lot te verlossen, - toen Sara door Abimelech weggenomen werd, en in vele andere gevallen. Maar deze beproeving was groter dan die alle, hem werd geboden zijn zoon Izak te offeren.
Lees het verhaal in Genesis 22 en ge zult zien dat elk woord een beproeving was: *Neem nu uw zoon, uw enigen, dien gij liefhebt, Izak, en ga heen naar het land Moria, en offer hem aldaar tot een brandoffer, op een van de bergen, die Ik u zeggen zal*. Neem uw zoon, niet een van uw beesten of slaven, maar uw enige zoon bij Sara, Izak, uw lachverwekker, het kind van uw vreugde en blijdschap, die gij liefhebt als uw eigen ziel, neem hem mede naar een verwijderde plaats, een reis van drie dagen, naar het land Moria, en verlaat hemniet alleen daar, maar offer hem tot een brandoffer Groter beproeving werd nooit enige mens opgelegd.

De apostel noemt hier enige dingen op, die zeer veel bijdroegen tot de grootheid van de beproeving.
A. Hij werd hem opgelegd nadat hij de belofte ontvangen had, dat uit Izak zijn geslacht zou gebouwd worden, dat in hem het zaad zou genoemd worden, vers 18, en dat hij een van de voorvaderen van de Messias zou zijn, in wie alle geslachten der aarde zouden gezegend worden, zodat toen hij geroepen werd om Izak te offeren, het scheen alsof hij geroepen werd om zijn eigen geslacht te verwoesten en te vernietigen,

de belofte van God teniet te doen, de verschijning van Christus te voorkomen, de gehele wereld te verwoesten, de hoop en de zaligheid van zijn eigen ziel op te offeren en met een slag de gehele kerk te vernietigen, -een vreeslijke beproeving!

B. Dat deze Izak de eniggeboren zoon van Sara was, de enige die hij bij haar had, en de enige die de erfgenaam der belofte zou zijn. Ismael zou aardse grootheid verkrijgen.
1. De beloften van een nakomelingschap en van de Messias moesten door middel van dezen zoon vervuld worden of in 't geheelniet, zodat afgezien nog van de tedere liefde, die hij hem toedroeg, al zijn verwachtingen aan hem verbonden waren en moesten vergaan indien Izak hem ontviel. Al had Abraham nog zoveel zonen gehad: deze was de enige, op wie de belofte sloeg dat alle geslachten der aarde in hem gezegend zouden worden. Een zoon, dien hij zolang verwacht had, dien hij op zo buitengewone wijze verkregen had, aan wie zijn hart zo gehecht was, die zoon moest hij offeren tot een brandoffer, en dat met eigen hand, het was een beproeving, waaronder de sterkste geest, die ooit in enig menselijk lichaam woonde, moest bezwijken.

2. De werkzaamheid van Abrahams geloof in die grote verzoeking, hij gehoorzaamde, hij offerde Izak, zijn onderworpen ziel gaf hem aan God over in gedachten, en hij stond gereed om het overeenkomstig Gods bevel door de daad te doen, hij ging door tot het uiterste ogenblik, en zou er mee voortgegaan zijn indien God het niet verhinderd had. Niets is tederder en roerender dan dit woord van Izak: Mijn vader, zie hier het vuur en het hout, maar waar is het lam, ten brandoffer? weinig denkende dat hij het lam zou zijn. Maar Abraham wist het en toch ging hij verder naar het grote doel.

3. De ondersteuning van zijn geloof. Die moest zeer groot zijn, want de beproeving was zeer groot. ***Hij overlegde dat God machtig was, hem ook uit de doden te verwekken,*** vers 18. Zijn geloof werd ondersteund door het gevoel, dat hij had van de almacht Gods, die instaat was de doden op te wekken, hij zei dat tot zichzelf en onderdrukte al zijn twijfelingen. Het schijnt niet dat hij enig tegenbevel of verhindering van het offer verwachtte, zulk een verwachting zou de beproeving en daarmee de zegepraal van zijn geloof verijdeld hebben, maar hij wist dat God machtig was Izak ook uit de doden te verwekken, en hij geloofde dat God zulks doen zou, omdat er zulke grote dingen van zijn zoon afhingen, die niet konden geschieden indien Izak niet voortleefde.
Merk op:
A. God is machtig de doden op te wekken, de dode lichamen en de dode zielen.
B. Het geloof daaraan moet ons door de grootste moeilijkheden en beproevingen, die over ons komen kunnen, heen helpen.
C. Het is onze plicht onze angsten en twijfelingen te onderdrukken door de beschouwing van Gods almacht.

4. De beloning van zijn geloof in deze grote beproeving, vers 19. ***Hij kreeg zijn zoon bij gelijkenis uit de dood weer.***
A. Hij heeft zijn zoon wedergekregen. Hij stond hem af aan God en God gaf hem terug. De beste wijze om onze vertroostingen te genieten is ze Gode op te dragen, Hij zal ze ons terug geven met vriendelijkheid.

B. Hij kreeg hem terug uit de dood, want hij had hem ter dood overgegeven, hij was voor hem een dood kind, en de teruggave was niets minder dan een opstanding. C. Dit was ene gelijkenis van iets anders. Het was een gelijkenis van de offerande en opwekking van Christus, van wie Izak een type was. Het was een gelijkenis en onderpand van de heerlijke opstanding van alle ware gelovigen, wier leven niet verloren is, maar met Christus verborgen in God. Thans komen wij tot het geloof van andere Oud Testamentische heiligen, die met name genoemd worden onder bijvoeging van de bijzondere beproevingen en werkzaamheden van hun geloof.

VIII. Het geloof van ***Izak,*** vers 20. Iets daar van is reeds ingeweven in de geschiedenis van Abraham, en hier hebben wij iets van bijzondere aard; ***door het geloof heeft hij zijn beide zonen, Jakob en Ezau, gezegend aangaande toekomende dingen.***

Merk hier op:
1. De werkzaamheid van zijn geloof. Hij heeft zijn zonen, Jakob en Ezau, gezegend aangaande toekomende dingen. Hij zegende hen, dat is: hij gaf hen aan God over in het verbond, hij beval hun God en de godsdienst aan, hij bad voor hen en voorzegde hun, wat hun toestand en die van hun afstammelingen zou zijn, gelijk wij vinden in Genesis 27.
Merk hier op:
A. Beiden, Jakob en Ezau, werden gezegend als kinderen van Izak, ten minste ten aanzien van tijdelijke goederen. Het is een groot voorrecht het kind van gelovige ouders te zijn, en dikwijls gaat het slechte kinderen van goede ouders in de wereld beter ter wille van hun ouders, want in het verbond zijn ook de tegenwoordige dingen begrepen, maar zij zijn niet de beste dingen, en niemand kan als geliefd of gehaat herkend worden door het bezit of het gemis van deze dingen.
B. Jakob had de voorrang en de voornaamste zegen, waaruit blijkt dat de genade en de wedergeboorte de mensen boven hun medemensen verheft en voor de beste zegeningen bestemt, en dat het aan Gods vrijmachtige genade hangt uit hetzelfde geslacht de een aan te nemen en de ander achter te laten, de een lief te hebben en de ander te haten, want het gehele geslacht van Adam is van nature hatelijk voor God. Indien de ene zijn deel heeft in deze wereld en de ander in de toekomende, dan heeft God dat verschil gemaakt, want zelfs de gemakken van deze wereld zijn meer en beter dan een der mensenkinderen verdient.

2. De moeilijkheden, waarmee Isaks geloof te strijden had.
A. Het scheen dat hij vergeten had hoe God de zaak beslist had bij de geboorte van zijn beide zonen, Genesis 25:23. Dit had voor hem voortdurend een geldige regel moeten zijn, maar hij werd geslingerd door natuurlijke liefde en algemene gewoonte, die aan de eerstgeborene een dubbel deel van eer, liefde en voordeel geeft. B. Hij handelde in deze zaak met zekere aarzeling. Hij verschrikte met zeer grote verschrikking, Genesis 27:33, en beschuldigde Jakob dat hij de zegen weggenomen had, vers 33, 35. Maar desniettegenstaande, het geloof van Izak herstelde zich, en hij bekrachtigde de zegen: *Ik heb hem gezegend, ook zal hij gezegend wezen.* Rebekka en Jakob mogen niet verontschuldigd worden over de onbehoorlijke middelen, die zij aanwendden om de zegen te verkrijgen, maar God wil gerechtvaardigd worden ook wanneer Hij zelfs de zonden der mensen doet dienen aan de voornemens van zijn heerlijkheid. Daar nu het geloof op deze wijze bij Izak het ongeloof overwon, behaagde het Gode de zwakheid van zijn geloof voorbij te gaan, te rekenen met de

oprechtheid ervan en hem op te nemen onder de ouden, die door het geloof getuigenis hebben verkregen.

IX. Het geloof van Jakob, vers 21. ***Door het geloof heeft Jakob, stervende, een iegelijk der zonen van Jozef gezegend, en heeft aangebeden, leunende op het opperste van zijn staf.*** Er zijn een grote menigte voorbeelden van Jakobs geloof, zijn leven was een leven des geloofs, en zijn geloof werd sterk geoefend. Maar het heeft God behaagd twee uit de vele feiten des geloofs van dezen aartsvader af te zonderen, buiten hetgeen reeds vermeld is in de geschiedenis van Abraham.
Merk hier op:

1. De geloofsdaden van Jakob, hier vermeld.
A. Hij zegende een iegelijk der zonen (beide zonen) van Jozef: Efraim en Manasse. Hij nam hen aan onder het getal van zijn eigen zonen, en daardoor in de gemeente van Israël, hoewel zij in Egypte geboren waren.
Het is zonder twijfel een groot voorrecht door belijdenis en voorkeur bij de zichtbare kerk Gods gevoegd te worden, maar meer nog om dat in geest en waarheid te zijn.
a. Hij maakte hen beiden hoofden van stammen, alsof zij zijn eigen zonen waren.
b. Hij bad voor hen, dat zij beiden door God gezegend mochten worden.
c. Hij voorzegde dat zij gezegend zouden worden, maar gelijk Izak vroeger, verkoos hij de jongeren boven de ouderen, Efraïm, en hoewel Jozef hen zo geplaatst had dat de rechterhand zijns vaders op het hoofd van Manasse zou gelegd worden, legde Jakob die met opzet op het hoofd van Efraïm, en hij deed dat onder Goddelijke leiding, want hij kon niet zien. En daardoor toonde hij aan dat de gemeente uit de heidenen, de jongere, overvloediger zou gezegend worden dan die uit de Joden, de oudere.

B. Hij heeft aangebeden, leunende op het opperste van zijn staf, dat is: hij dankte God voor hetgeen deze voor hem gedaan had en voor het uitzicht op aanstaande zegeningen dat hij had, en hij bad voor hen die hij achterliet, opdat de godsdienst in zijn geslacht mocht voortleven, nadat hij heengegaan was. Hij deed dit leunende op het opperste van zijn staf.
Hij aanbad niet, zoals de papisten dromen, een beeld van God, dat in de knop van zijn staf gesneden was, maar hij gaf een bewijs van grote lichamelijke zwakheid, dat hij niet instaat was in bed op te zitten zonder op een staf te leunen. Maar dat was hem geen verontschuldiging om God niet aan te roepen, hij wilde dat met ziel en lichaam doen zo goed hij kon, hoewel hij het niet zo goed doen kon als hij wilde. Hij toonde daardoor zijn afhankelijkheid van God en bevestigde zijn toestand als pelgrim, zijn vermoeidheid van de wereld en zijn gewilligheid om ter ruste te gaan.

2. De tijd en de gelegenheid, waarin Jakob aldus door zijn geloof handelde, hij was stervende. Hij leefde uit het geloof en hij stierf uit en in het geloof. Hoewel de genade des geloofs ons van algemeen nut is gedurende ons leven, zo is zij het voornamelijk in ons sterven. Het geloofheeft zijn grootste werk het laatst te doen, door de gelovigen te helpen goed te eindigen, te sterven in de Heere, Hem vererende door geduld, hoop en vreugde, en daardoor een getuigenis achter te laten van de waarheid van Gods woord en de uitnemendheid Zijner wegen, tot overtuiging en bevestiging van allen, die hen in hun laatste ogenblikken bijstaan.
De beste wijze, waarop ouders hun loop kunnen eindigen, is door hun kinderen te zegenen en God aan te bidden in de stervensuur.

X. ***Het geloof van Jozef,*** vers 22.
Merk hier op: 1. Wat hij deed door zijn geloof. ***Stervend heeft hij gemeld van de uittocht der kinderen Israëls en heeft bevel gegeven van zijn gebeente.*** Men leest dat in Genesis 50:24, 25. Jozef was uitnemend in zijn geloof, hoewel hij niet de hulpmiddelen bezat, die zijn broeders hadden. Hij werd verkocht naar Egypte. Hij werd beproefd door verzoekingen, door zonden, door vervolging, om zijn oprechtheid te bewaren. Hij werd beproefd door verhoging en macht aan het hof van Farao en toch hield zijn geloof het ten einde toe uit.
A. Hij maakte door het geloof melding van de uittocht der kinderen Israëls, dat de tijd zou komen, waarin zij uit Egypte zouden verlost worden. En hij deed dat om twee redenen. Hij wilde hen waarschuwen tegen het denkbeeld van zich in Egypte te vestigen, omdat dit nu voor hen een land van overvloed en rust was, en ook wilde hij hen steunen onder de bezwaren en droefenissen, die hij voorzag dat daar over hen komen zouden. Daarbij deed hij het om zichzelf te troosten zodat hij, hoewel hij niet zou leven om hun bevrijding te zien, in het geloof daaraan kon sterven.
B. Hij gaf bevelaangaande zijn gebeente, dat zij het in Egypte onbegraven moesten bewaren, totdat God hen uit dat huis der dienstbaarheid zou bevrijden, en dat zij dan zijn beenderen mede naar Kanaän moesten nemen om ze daar ter aarde te bestellen. Hoewel de gelovigen voornamelijk acht geven op hun zielen, kunnen zij toch hun lichamen niet geheel veronachtzamen, want die zijn leden van Christus en delen van Hem zelf, die ten laatste zullen opgewekt worden en met die zielen verenigd voor eeuwig gelukkig zullen zijn.
Jozef gaf dit bevel, niet omdat hij meende dat zijn begraven-worden in Egypte verkeerden invloed zou hebben op zijn ziel of de opstanding van zijn lichaam zou verhinderen, (gelijk de oude rabbijnen fabelden dat alle Joden, die buiten Kanaän stierven en begraven werden, ondergronds naar dat land zouden vervoerd worden om daar op te staan), maar om te getuigen:
a. Dat hoewel hij leefde en stierf in Egypte, hij toch niet leefde en stierf als Egyptenaar, maar als Israëliet.
b. Dat hij een betekenisvolle begrafenis in Kanaän verkoos boven een schitterende in Egypte.
c. Dat hij met zijn volk gaan wilde zover hij kon, hoewel hij niet zover kon gaan als hij wilde.
d. Dat hij geloofde in de opstanding der doden en in de gemeenschap, die zijn ziel met de afgestorven heiligen zou hebben, gelijk zijn lichaam met hun dode lichamen.
e. Om hen te verzekeren dat God met hen zou zijn in Egypte, en hen daaruit op zijn tijd en zijn wijze lossen zou.

2. Wanneer het geloof van Jozef op deze wijze werkzaam was, evenals in het geval van Jakob: toen hij stervende was. God geeft meermalen aan Zijn volk zeer levendige vertroostingen in de ure van hun sterven, en wanneer Hij dat doet is het hun plicht daar van , indien zij er toe instaat zijn, mededeling te doen aan de hen omringenden, ter heerlijkheid van God, ter ere van hun godsdienst en tot welzijn van hun broederen en vrienden.

XI. ***Het geloof van de ouders van Mozes.*** Dit is aangehaald uit Exodus 2:3 en verder.
Merk hier op:
1. De daad van hun geloof: zij verborgen hun zoon drie maanden. Hoewel in het geschiedverhaal allen de moeder van Mozes genoemd wordt, schijnt het uit hetgeen hier gezegd wordt, dat ook zijn vader niet alleen er in toestemde, maar er stem in had.

Het is een gezegend ding, wanneer echtgenoten gezamenlijk een juk des geloofs hebben, als erfgenamen van de genade Gods, en wanneer zij samenwerken in godsdienstig opzicht ten goede van hun kinderen, om hen te bewaren van al wat niet alleen hun leven kan verwoesten maar ook hun zielen verderven. Mozes werd al zeer jong vervolgd en moest verborgen gehouden worden, daarin was hij een type van Christus, die vervolgd werd zodra hij geboren was en wiens ouders verplicht waren tot zijn behoud met hem in Egypte te vluchten. Het is een grote barmhartigheid wanneer een volk vrij is van boze wetten en bepalingen, maar indien dat niet het geval is, moeten wij door alle wettige middelen voor onze veiligheid zorgen. In dit geloof van de ouders van Mozes was enig ongeloof gemengd, maar het behaagde God dat te overzien.

2. De reden voor hun handelwijze. Zonder twijfel moest natuurlijke liefde hen er toe bewegen, maar er was meer. Zij zagen dat het kindeke schoon was, Exodus 2:2, uitnemend schoon, Handelingen 7:20, *asteios tooi theooi,* schoon voor God. Er was in hem iets ongewoons, de schoonheid des Heeren straalde uit hem, als een voorspelling dat hij tot iets groots geboren was, en dat door omgang met God eens zijn aangezicht zou stralen, Exodus 34:29, welke schitterende daden hij zou doen voor de bevrijding van Israël, en hoe eenmaal zijn naam zou schitteren in de gewijde geschiedenis. Soms, niet altijd, is het uiterlijk de spiegel van het inwendige.

3. De zegepraal van hun geloof over hun vrees. Zij vreesden het gebod des konings niet, Exodus 1:22. Dat was een boos en wreed gebod, al de mannelijke zuigelingen in Israël moesten vernietigd worden bij hun geboorte opdat de naam van Israël van de aarde zou verdwijnen. Maar zij vreesden niets zozeer als nu hun kind op te leveren, zij namen in aanmerking, dat wanneer geen der pasgeboren jongens gespaard bleef, dat het einde en de uiterste verwoesting van de kerk Gods en van de waren godsdienst zou zijn, en dat, hoewel iemand in hun tegenwoordigen toestand van dienstbaarheid en verdrukking dendood boven het leven verkiezen zou, zij toch geloofden dat God Zijn volk zou bewaren, en dat de tijd komende was, waarin het voor de Israëlieten meer de moeite waard zou zijn om te leven. Sommigen moesten hun eigen leven wagen omdat van hun kinderen te redden, en zij besloten dat te doen, zij wisten dat het gebod des konings in beginsel boos was en inging tegen de wet Gods en tegen de natuur, en daarom geen gezag had of verplichtingen oplegde. Het geloof is het grote behoedmiddeltegen slaafse mensenvrees, want het plaatst God voor de ziel, en toont haar de ijdelheid van het schepsel en zijn ondergeschiktheid aan de wil en de macht van God. XII. Het geloof van Mozes zelf, vers 24, 25 en verder.

Hier merken wij op:
1. ***Een daad van zijn geloof, waardoor hij de wereld overwon.***
A. Hij heeft geweigerd een zoon van Farao's dochter genaamd te worden. Hij was haar vondeling en haar lieveling, zij had hem tot haar zoon aangenomen, en dat weigerde hij.
a. Hoe groot was deze verzoeking voor Mozes! De dochter van Farao was, naar men meent, zijn enig kind, en zij zelve kinderloos, en na Mozes gevonden en opgevoed te hebben, besloot zij hem tot zich te nemen en als haar zoon te erkennen. Zo had hij grote kans van koning van Egypte te worden, en zou hij daardoor voor Israël nuttig kunnen zijn.
b. Hoe heerlijk was zijn overwinning over deze grote beproeving. Hij heeft geweigerd een zoon van Farao's dochter genaamd te worden, opdat hij niet de grotere ere zou

gering schatten van een zoon van Abraham, de vader der gelovigen, te zijn, hij heeft geweigerd een zoon van Farao's dochter genaamd te worden, uit vreze dat hij daardoor zowel de waren godsdienst als zijn betrekking tot Israël verloochenen zou, en zonder twijfel zou hij dit gedaan hebben indien hij de eer aangenomen had, en daarom weigerde hij edelmoedig.

B. ***Hij verkoos liever met het volk van God kwalijk gehandeld te worden, dan voor een tijd de genieting der zonde te hebben,*** vers 25. Hij was gewillig het lot van Gods volk te delen hoewel het een lijdenslot was, opdat hij ook hiernamaals zijn aandeel in hun lot verkrijgen mocht, liever dan al de zinnelijke zondige vermaken aan Farao's hof te genieten, die toch slechts voor een tijd zouden zijn en gestraft worden met eeuwige ellende.
Hierin handelde hij verstandig zowel als godsdienstig, hij overwon de verzoeking van werelds vermaak evenals hij vroeger de verzoeking van werelds aanzien overwonnen had.
a. De vermaken der zonde zullen slechts kort duren, zij moeten eindigen in spoedig berouw of in spoedige ondergang.
b. De genietingen der wereld, en voornamelijk die aan een hof, zijn zeer dikwijls genietingen der zonde en ze zijn dat altijd wanneer wij ze niet genieten kunnen zonder God en Zijn volk te verlaten. Een waar gelovige zal ze weigeren, indien ze hem op die voorwaarde aangeboden worden.
c. Lijden is verkieslijk boven zonde, er is meer kwaad in de kleinste zonde dan er in het grootste lijden zijn kan. d. Het verzacht het pijnlijke van het lijden zeer wanneer wij lijden met het volk van God, deelhebbend aan dezelfde belangen en bezield door dezelfden Geest.

C. ***Hij achtte de versmaadheid van Christus meerderen rijkdom te zijn dan de schatten van Egypte,*** vers 25. Zie hoe Mozes de dingen tegen elkaar weegt: in de ene schaal legt hij het slechtste van de godsdienst: de versmaadheid van Christus, en in de andere het beste van de wereld: de schatten van Egypte. En in zijn oordeel, dat door het geloof geleid werd, was het slechtste van de godsdienst zwaarder dan het beste van de wereld.
1. De versmaadheid van de kerk Gods is de versmaadheid van Christus, die is, en altijd geweest is, het hoofd der gemeente. Hier overwint Mozes de rijkdommen der wereld, zoals hij tevoren haar eer en haar genietingen overwonnen had. Gods volk is en is altijd geweest een versmaad volk. Christus acht zichzelf gesmaad als zij gesmaad worden, en terwijl Hij dus deelneemt aan hun versmaadheid, ontvangen zij rijkdommen, groter rijkdommen dan de schatten van het voornaamste koninkrijk der wereld, want Christus zal het hun vergelden met de kroon der heerlijkheid, die onvergankelijk is. Het geloof onderscheidt dit, rekent er mede en handelt er naar.

2. De tijdsomstandigheid, waarin Mozes door zijn geloof deze overwinning op de wereld behaalde, en op al haar eer, genot en rijkdom: Nu groot geworden zijnde, vers 24. Hij was niet alleen tot jaren des onderscheids gekomen, had niet slechts enige ondervinding opgedaan, maar hij was volwassen, hij was veertig jaren oud. Sommigen beschouwen dit als een verkleining van zijn overwinning, dat hij haar zo laat behaalde en zijn keuze niet vroeger deed. Maar het is veel meer een vergroting van zijn eer van zelfverloochening en overwinning over de wereld, dat hij deze keuze deed toen hij voor oordeel en genot rijp geworden was, en geheel instaat om te weten wat hij doen of laten moest. Het was niet de daad van een kind, dat blinkende prullen voor goud

aanziet, maar ze kwam voort uit de overweging van een gerijpt oordeel. Het is een schoon ding wanneer mensen ernstig godsdienstig zijn midden in wereldse bezigheden en genietingen en de wereld verachten wanneer zij het best instaat zijn om volop van haar te genieten.

3. Wat het geloof van Mozes sterkte en ondersteunde tot zulk een hoogte, dat het hem in staat stelde om die grote overwinning op de wereld te behalen. ***Hij zag op de vergelding des loons;*** dat is, menen sommigen, de verlossing uit Egypte, maar ongetwijfeld wordt hier veel meer bedoeld, de heerlijke vergelding van geloof en getrouwheid in de toekomende wereld.
Merk op:
a. De hemel is een grote vergelding, die niet alleen al onze ontberingen, maar ook al onze voorstellingen overtreft. Hij is een vergelding overeenkomstig met de prijs, die er voor betaald is, het bloed van Christus, overeenkomstig de volmaaktheden Gods en ten volle beantwoordende aan al Zijn beloften. Hij is een vergelding des loons, omdat hij gegeven wordt door een rechtvaardig Rechter, om de gerechtigheid van Christus, aan rechtvaardige personen, overeenkomstig de rechtvaardige voorwaarden van het genadeverbond.
b. De gelovigen mogen en moeten op deze vergelding des loons zien, zij moeten er zich gemeenzaam mee maken, haar verwachten en dagelijks met vreugde naar haar uitzien. Dat zal blijken een wegwijzer op hun reispad te zijn, een magneet die hun harten trekt, een zwaard dat hun vijanden overwint, een aansporing tot het vervullen van hun plicht, en een versterking onder al de moeilijkheden van werk en lijden.

4. Wijkomen nu tot een ander voorbeeld van het geloof van Mozes: namelijk, dat hij Egypte verliet. ***Door het geloof heeft hij Egypte verlaten, niet vrezende de toorn des konings***, vers 27.
Merk hier op:
A. Het gevolg van zijn geloof. Hij verliet Egypte met al zijn macht en vermaken, en nam op zich Israël daar uit te leiden. Tweemalen verliet Mozes Egypte:
a. Als een verondersteld misdadiger, toen de toorn des konings tegen hem ontbrandde, omdat hij de Egyptenaar gedood had, Exodus 2:14, en daar wordt gezegd dat hij vreesde, doch niet de vrees van wanhoop, maar de vrees van voorzichtigheid, om zijn leven te redden.
b. Als een heerser en koning in Jeschurun, nadat God hem gebruikt had om Farao te vernederen en gewillig te maken om Israël te laten trekken.

B. De overwinning van zijn geloof. Het verhief hem boven de vrees voor des konings toorn. Hoewel hij wist dat die toorn groot was en in de eerste plaats tegen hem brandde, en dat de koning optrok aan het hoofd van een geweldig leger om hem te vervolgen, werd hij niet ontmoedigd, maar sprak tot Israël: *Vrees niet!* Exodus 14:13. Zij, die Egypte verlaten, kunnen de toorn der mensen verwachten, maar zij behoeven niet te vrezen, want zij zijn onder leiding van dien God, die machtig is zich door de toorn der mensen heerlijk te maken, en de gevolgen er van tegen te houden.

C. Het beginsel waardoor zijn geloof in deze daden handelde. ***Hij hield zich vast als ziende de Onzienlijke.*** Hij hield onoverwinnelijke moed onder alle gevaar en verdroeg al de vermoeienis van zijn zending, die zeer groot was, en dat als zag hij de onzienlijke God.

a. De God, met wie wij te doen hebben, is een onzienlijke God, Hij wordt door onze zintuigen en door ons oog niet waargenomen. Dat toont de dwaasheid aan van hen, die voorgeven afbeeldingen te maken van God, dien geen mens gezien heeft of zien kan.
b. Door het geloof kunnen wij de onzienlijke God zien. Wij kunnen ten volle verzekerd worden van Zijn bestaan, van zijn voorzienigheid, en van Zijn genadige en machtige tegenwoordigheid.
c. Zulk een zien van God zal de gelovige in staat stellen om ten einde toe te verdragen alles wat ze ook op hun weg mogen ontmoeten.

5. Wij hebben hier een ander voorbeeld van het geloof van Mozes***: in de uitrichting van het Pascha en de besprenging van het bloed,*** vers 28. Het verhaal daar van vinden wij in Exodus 12:13-23. Hoewel al de kinderen Israëls dit Pascha hielden, gaf God hun de instelling daar van door Mozes, en hoewel het een grote verborgenheid was, gaf Mozes het door het geloof aan zijn volk en hield het in zijn eigen huis. Het Pascha was een van de plechtigste instellingen van het Oude Testament, en een zeer betekenisvol type van Christus. De gelegenheid van zijn eerste viering was zeer buitengewoon, het was in dezelfde nacht, waarin God al de eerstgeborenen der Egyptenaren sloeg, maar hoewel de Israëlieten in hun midden woonden, ging de verwoestende engel hun huizen voorbij en spaarde hen en de hunnen. Om hen in het bezit van deze onderscheidende gunst te stellen en hen daarvoor aan te wijzen, moest een lam geslacht worden, en het bloed met een bundeltje hysop gesprengd worden op de bovendorpel en de beide zijposten van de huisdeur, het vlees van het lam moest aan het vuur gebraden en geheel gegeten worden in dezelfden nacht, met bittere kruiden. Zij moesten het eten als doortrekkende reizigers, staande, de lenden gegord, de voeten geschoeid, de staf in de hand. Zo werd het gevierd, en de slaande engel ging hen voorbij en doodde al de eerstgeborenen van Egypte. Dat opende voor Abrahams nageslacht de weg naar het land der belofte.

De uitlegging van dit type is niet moeilijk.
A. Christus is dat lam, Hij is ons Pascha, Hij werd voor ons geofferd.
B. Zijn bloed moet gesprengd worden, het moet toegepast worden op allen, die er de zaligmakende zegen van zullen genieten.
C. Het wordt daadwerkelijk toegepast alleen op de Israëlieten, het uitverkoren volk van God.
D. Het is niet te danken aan onze inwonende gerechtigheid of aan onze beste werken, dat wij verlost worden van de toorn Gods, maar aan het bloed van Christus en Zijn ingeplante gerechtigheid. Indien een der gezinnen van Israël verzuimd had het bloed op de posten der deur te sprengen, zou - al had het ook de gehelen nacht in gebed doorgebracht - de slaande engel binnengetreden en de eerstgeborene gedood hebben.
E. Waar dat bloed toegepast wordt, ontvangt de ziel de gehelen Christus en leeft door Hem.
F. Dit ware geloof maakt de zonde bitter voor de ziel, ook terwijl en omdat zij vergeving en verzoening ontvangt.
G. Al onze geestelijke voorrechten op aarde moeten ons aansporen om vroeg uit te gaan, en voorwaarts te trekken op onze weg naar de hemel.
H. Zij, die uitgekozen en gemerkt zijn, moeten altijd de vrije en onderscheidende genade herinneren en erkennen.

XIII. Het volgende voorbeeld van geloof is, ***dat der Israëlieten, die onder geleide van Mozes hun voorganger, de Rode Zee doortrokken.*** Deze geschiedenis vinden wij in Exodus 14.
Merk hier op: 1. De bewaring en de veilige doortocht van de Israëlieten door de Rode Zee, toen er geen andere weg was om te ontkomen aan Farao en zijn leger, die hen zeer nabij vervolgden. Hier kunnen wij opmerken:
A. Israëls gevaar was zeer groot, een woedende vijand met wagens en paarden achter hen, steile rotsen en bergen aan beide zijden en de Rode Zee voor hen. B. Hun uitredding was zeer heerlijk. Door het geloof zijn zij de Rode Zee doorgegaan als op het droge, de genade des geloofs zal ons door alle gevaren, die ons ontmoeten op onze weg naar de hemel, heen helpen.
2. De ondergang der Egyptenaren. Vermetel beproefden zij Israël door de Rode zee te volgen, tot hun verderf zo verblind en verhard zijnde, dat ze allen verdronken. Hun zonde was groot, hun verwoesting vreeslijk. Wanneer God richt, zal Hij overwinnen, en het is duidelijk dat de zondaars hun verwoesting aan zichzelf te wijten hebben.

XIV. Het volgende voorbeeld van geloof is, ***dat van de Israëlieten, onder Jozua als hun aanvoerder, voor de muren van Jericho.*** Deze geschiedenis lezen wij in Jozua 6:5 enz.
Merk hier op:
1. De middelen, die God voorgeschreven had om de muren van Jericho te doen vallen. Hun was bevolen zeven dagen achtereen dagelijks eenmaal rondom de stad te gaan en de zevenden dag zevenmaal. De priesters moesten de ark dragen bij deze rondgangen, en blazen op trompetten van ramshoorns bij de laatsten rondgang, waarop al het volk juichen moest. Daarop zouden de muren van Jericho voor hen instorten. Dat was een grote beproeving van hun geloof. De voorgeschreven handeling scheen zeer weinig aan het beoogde doel te beantwoorden, en zou hen ongetwijfeld dagelijks blootstellen aan de minachting van hun vijanden, het zou schijnen alsof de arke Gods in gevaar was. Maar dit was de wijze van handelen, die God hun geboden had, en het behaagt Hem. grote dingen te doen door kleine en ontoereikende middelen, opdat Zijn eigen arm zichtbaar worde.
2. De grote gevolgen van de voorgeschreven middelen. De muren van Jericho vielen er door. Jericho was een grensstad van Kanaän, de eerste, die door de Israëlieten moest genomen worden. Het behaagde God haar op deze buitengewone wijze te ontmantelen, om daardoor zichzelf te verheerlijken, de Kanaänieten te verschrikken, het geloof der Israëlieten te versterken en allen roem uit te sluiten. God kan en zalop Zijn tijd en wijze allen machtigen tegenstand tegen Zijn voornemen en heerlijkheid doen vallen, en de genade des geloofs wordt door God machtig gemaakt tot het neerwerpen der sterkten. Hij zal Babylon voor het geloof van Zijn volk doen vallen en wanneer Hij iets groots voor hen te doen heeft, geeft Hij hun een groot en sterk geloof.

XV. We komen nu tot ***het geloof van Rachab*** vers 31. Onder het edele leger van geloofshelden, dat de apostel voorbij ons oog trekken laat, komt in de achterhoede Rachab, om te tonen dat God geen aannemer des persoons is.
Merk hier op:
1. Wie deze Rachab was.
A. Zij was ene Kanäanitische, een vreemdelinge van hel burgerschap Israëls, en had slechts weinig steun voor haar geloof, maar toch was zij een gelovige. De kracht der Goddelijke genade komt des te meer uit, wanneer zij werkt zonder de gewone genademiddelen.

B. Zij was een hoer en leidde een zondig leven. Zij hield niet alleen een openbaar huis, maar was een der publieke vrouwen van de stad, en toch geloofde zij dat de grootheid der zonden, indien men waarachtig berouw toont, de vergevende barmhartigheid Gods niet kan uitsluiten. Christus heeft de voornaamste der zondaren gered. Waar de zonde overvloedig geweest is, is de genade veel meer overvloedig geweest.

2. Wat zij deed door haar geloof. ***Zij heeft de verspieders met vrede ontvangen, de mannen, welken Jozua uitgezonden had omJericho te verspieden,*** (Jozua 2:6, 7). Zij heette hen niet alleen welkom, maar zij verborg hen ook voor hun vijanden, die hen zochten om hen te doden, en zij deed een goede belijdenis van haar geloof, vers 9-11. Zij bracht hen er toe om een verbond met haar te sluiten omhaar en de haren gunst te bewijzen, wanneer God hun de overwinning gaf, en verzocht hun om een teken. Dat gaven zij haar: een scharlaken draad, dien zij uit het venster moest hangen, waarna zij hen met voorzichtige en vriendelijke raad liet vertrekken.
A. Oprecht geloof openbaart zich in goede werken, vooral jegens het volk van God.
B. Het geloof is bereid voor de zaak van God en Zijn volk alle gevaren te trotseren, een oprecht gelovige zal eerder zichzelf dan Gods zaak en volk bloot geven.
C. Een oprecht gelovige is begerig niet alleen om met God in verbond te komen, maar ook in gemeenschap met Zijn volk, en is gewillig hun lot te delen.

3. Wat zij won door haar geloof. Zij ontging het verderf, dat over de ongelovigen kwam.
A. Al haar geburen, vrienden en medeburgers kwamen om, de uiterste verwoesting overviel de stad, mensen en beesten werden gedood.
B. De oorzaak van Jericho's ondergang was ongeloof. Zij geloofden niet dat God de ware God en Israël Zijn uitverkoren volk was, hoewel zij er voldoende bewijzen voor hadden.
C. De kenmerkende redding van Rachab. Jozua gaf streng bevel dat zij moest gespaard blijven, maar niemand behalve zij en de haren, en toen zij zorg droeg dat het afgesproken teken, de scharlaken draad, buiten hing, waren zij en de haren gered en kwamen niet om. Buitengewoon geloof, wanneer de anderen allen ongelovigen zijn niet alleen, maar zich tegen de gelovigen kanten, zal met buitengewone gunst vergolden worden in tijden van algemeen onheil.

Hebreeën 11:32-40
Nadat de apostel ons een reeks van vele uitnemende gelovigen gegeven heeft, wier namen en bijzondere beproevingen en daden des geloofs genoemd worden, besluit hij zijn verhaal met een meer algemene vermelding van een andere groep van gelovigen, wier bijzondere daden niet bij hun namen besproken worden, maar waar van hij het opzoeken overlaat aan hen, die in de Heilige Schrift thuis zijn.
En als Goddelijk redenaar begint hij dit deel van zijn verhaal met een sierlijke uitdrukking: ***En wat zal ik nog meer zeggen? Want de tijd zou mij ontbreken!*** Alsof hij zeggen wilde: Het is vergeefse moeite te trachten dit onderwerp uit te putten, het zou spoedig de grenzen van een brief overschrijden, en daarom zal ik nu nog van enkelen de namen noemen en laat het aan u over om wat ik zeg verder uit te breiden.
1. Na al ons onderzoek van de Schrift, valt er altijd nog meer uit te leren.
2. Wij moeten in Goddelijke dingengoed overleggen wat wij zeggen zullen en zoveel wij kunnen met de tijd rekenen.

3. Het moet ons aangenaam zijn te overwegen hoe groot het aantal gelovigen onder het Oude Testament was, hoe krachtig hun geloof was, hoewel de voorwerpen daar van nog niet ten volle geopenbaard waren.

4. Wij moeten het betreuren, dat nu, in de tijd des Evangelies, nu de weg des geloofs beter en duidelijker bekend is, het aantal der gelovigen zo klein en hun geloof zo zwak is.

I. In deze samenvatting noemt de apostel:

1. ***Gideon,*** wiens geschiedenis wij vinden in Richteren 6 en verder. Hij was een uitnemend werktuig, door God verwekt om Zijn volk te bevrijden van de onderdrukking door de Midianieten, hij was iemand uit een kleinen stam en onaanzienlijk geslacht, bezig met gering handwerk, het dorsen van koren, maar werd door een engel Gods op verrassende wijze gegroet met de woorden: De Heere is met u, gij strijdbare held! Gideon wilde in het eerst die eer niet aannemen, maar verzette er zich tegen door de engel nederig op zijn lagen en bedroevende staat te wijzen. De engel des Heeren gaf hem daarna zijn opdracht en verzekerde hem van de goeden uitslag, zijn verzekering bevestigende door het vuur uit de rots. Gideon werd opgedragen een offerande te offeren, en, onderricht omtrent hetgeen hem te doen stond, trok hij op tegen de Midianieten, nadat zijn leger van twee en dertig duizend tot drie honderd was teruggebracht. Door dezen met hun fakkels en kruiken, bracht God het gehele leger der Midianieten in verwarring en tot ondergang.
Hetzelfde geloof, dat Gideon zoveel moed en eer gaf, stelde hem instaat om later jegens zijn broederen met grote zachtheid en bescheidenheid te handelen. Het is de uitnemendheid van de genade des geloofs, dat terwijl het de mensen helpt om grote daden te doen, het hen terughoudt van hoge en grote gedachten van zichzelf te hebben.

2. ***Barak,*** een ander werktuig door God verwekt, om Israël te redden uit de hand van Jabin, de koning van Kanaän, Richteren 4, waar wij lezen:
A. Hoewel hij een krijgsman was, ontving hij zijn opdracht en aanwijzingen van Deborah, ene profetes des Heeren, en hij bleef er op aandringen dat deze Goddelijk-geïnspireerde vrouw de veldtocht met hem maakte.
B. Hij behaalde een grote overwinning door zijn geloof over het leger van Sisera.
C. Zijn geloof leerde hem al de prijs en de heerlijkheid daarvoor aan God te geven. Dit is de natuur des geloofs: het heeft toevlucht tot God in alle gevaren en moeilijkheden, en het brengt God de dank voor al zijn barmhartigheden en verlossingen.

3. ***Simson,*** een ander werktuig van God, door wie Hij Israël verloste van de Filistijnen, zijn geschiedenis vinden wij in Richteren 13 -16. Daaruit leren wij dat de genade des geloofs de kracht der ziel is voor grote diensten. Indien Simson niet een sterk geloof had gehad zo goed als een sterken arm, zou hij nooit zulke grote daden hebben kunnen verrichten.
Merk op:
A. Door het geloof overwinnen Gods dienaren zelfs de brullende leeuwen.
B. Waarachtig geloof wordt erkend en aangenomen, ook al is het met vele gebreken vermengd.
C. Het geloof volhardt tot de einde, en geeft de gelovige, als hij sterft, de overwinning over de dood en al zijn dodelijke vijanden, zijn grootste overwinning behaalt hij stervende.

4. ***Jeftha,*** wiens geschiedenis wij lezen in Richteren 11. Hij werd verwekt om Israël te verlossen van de Ammonieten. Wanneer verschillende en nieuw vijanden tegen Gods volk opstonden, verwekte God verscheidene en nieuw verlossers tegen hen.
In de geschiedenis van Jeftha merken wij op:
A. De genade Gods neemt dikwijls de minst waardige personen, om grote dingen voor en door hen te doen. Jeftha was een hoerenkind.
B. De genade des geloofs, waar zij ook is, wekt de mensen op om God te kennen in al hun wegen, Richteren 11:11. Jeftha beloofde al zijn geloften voor de Heere te Mizpa.
C. De genade des geloofs maakt de mensen vrijmoedig en ondernemend in een goede zaak.
D. Het geloof wekt de mensen op niet alleen om God hun geloften te doen, maar omze ook na het ontvangen der barmhartigheid te betalen, ook algeeft dat hunhart grote droefheid en verlies, zoals in de zaak van Jeftha en zijn dochter.

5. David, de man naar Gods hart. Weinigen hadden met groter beproevingen te kampen en weinigen toonden een krachtiger geloof.
Zijn eerste optreden op het toneel was een groot bewijs van zijn geloof. Toen hij jong was had hij de leeuw en de beer verslagen, en nu moedigde zijn geloof in God hem aan om de grote Goliath te ontmoeten en hielp hem om over die te zegepralen.
Hetzelfde geloof stelde hem instaat om geduldig de ondankbare boosaardigheid van Saul en zijn gunstelingen te verdragen en te wachten tot God hem in de beloofde macht en waardigheid zou stellen.
Hetzelfde geloof maakte hem een zeer voorspoedig en overwinnend vorst, en na een lang leven in deugd en eer, hoewel niet zonder enige zware smetten van zonde, stierf hij in het geloof, steunende op het eeuwig verbond, dat God met hemen de zijnen gemaakt had, in alle dingengeordend en wèl verzekerd. En hij liet ons in het boek der Psalmen zulke uitnemende gedenkschriften van de beproevingen en daden des geloofs na, dat die altijd de hoogste achting en liefde van Gods volk zullen hebben.

6. ***Samuel,*** door God verwekt om een van de uitnemendste profeten en een der heersers van Israël te zijn. God openbaarde zich aan Samuel toen deze nog een kind was en ging voort dat te doen tot zijn dood.
Merk in deze geschiedenis op:
A. Zij, die waarschijnlijk tot enige uitnemendheid in het geloof zullen opgroeien, beginnen de oefening daar van tijdig.
B. Zij, wier roeping het is de zin en de wil van God aan anderen te openbaren, moeten zelf wèl gefundeerd zijn in het geloof.

7. Aan Samuel voegt hij toe: ***En de profeten,*** die buitengewone dienaren in de Oud Testamentische kerk waren, door God gebruikt soms om oordelen aan te kondigen, op andere tijden om beloften mede te delen, altijd om zonden te bestraffen, meermalen om merkwaardige gebeurtenissen, alleen aan God bekend, te voorzeggen. En voornamelijk om kennis te geven van de Messias, Zijn komst, persoon en bedieningen, want in Hem als middelpunt trekken zowel de profetieën als de wet zich samen. Een sterk en oprecht geloof was een van de grootste vereisten voor de rechte vervulling van zulk een bediening.

II. Nadat hij nu enige bijzondere personen genoemd heeft, gaat hij er toe over ons te verhalen wat zij door het geloof gedaan hebben. Hij noemt sommige dingen op, die men gemakkelijk op een of ander van de genoemde personen kan toepassen, maar hij

vermeldt ook andere, die niet zo licht bij de hier-genoemde zijn thuis te brengen, maar moeten overgelaten worden aan algemene toepassing.
1. ***Zij hebben door het geloof koninkrijken overwonnen,*** vers 33. Dat deden David, Jozua en velen van de richteren.
Leer hieruit:
A. De belangen en de macht van koningen en koninkrijken zijn dikwijls in tegenstand tegen God en Zijn volk.
B. God kan gemakkelijk al die koningen en koninkrijken verslaan, die zich tegen Hem verzetten.
C. Het geloof is een zeer nuttige en uitnemende hoedanigheid voor hen, die de oorlogen des Heeren vechten, het maakt hen rechtvaardig, moedig en wijs.

2. ***Zij hebben gerechtigheid geoefend,*** zowel in het algemeen als in het bijzonder. Het geloof gaf hun de kracht om in de weg der gerechtigheid velen van de afgoderij terug te brengen, zij geloofden God en het werd hun tot gerechtigheid gerekend, zij wandelden en handelden rechtvaardig jegens God en de mensen. Het is groter eer en gelukzaligheid om gerechtigheid te werken dan om wonderen te doen, geloof is een werkzaam beginsel voor algemene gerechtigheid.

3. ***Zij hebben de beloftenissen verkregen.*** Zowel in het algemeen als in het bijzonder. Het geloof geeft ons deel aan de beloften, door het geloof hebben wij de troost van de beloften, en het is het geloof dat ons bereidt om de beloften te verwachten en op de bepaalden tijd te ontvangen.

4. ***Zij hebben de muilen der leeuwen toegestopt.*** Dat deed Simson, Richteren 14:5, 6, en David, 1 Samuel 17:34, 35, en Daniël, Daniël 6:22. Hier leren wij:
A. De macht van God is groter dan de macht van het schepsel.
B. Het geloof verkrijgt de macht van God voor de mens, wanneer het tot zijn heerlijkheid strekt, om wilde beesten en woeste mensen te overwinnen.

5. ***Zij hebben de kracht des vuurs uitgeblust.*** Dat deed Mozes door het gebed des geloofs, toen hij het vuur van Gods toorn bluste, die tegen de kinderen Israël was ontbrand, Numeri 11:1, 2. Dat deden de drie jongelingen. de geloofshelden in de vurige oven, Daniël 3:17-27. Hun geloof in God, toen zij weigerden het gouden beeld te aanbidden, dat Nebukadnezar had opgericht, stelde hen bloot aan de vurige oven van de koning, en hun geloof verwierf hun in dien oven de kracht en de tegenwoordigheid Gods, die de hitte des vuurs zo volkomen blusten, dat zelfs de reuk van het vuur niet over hun klederen gegaan was. Nooit werd het geloof zwaarder beproefd, nooit edeler beoefend, nooit schitterender beloond, dan het hun.

6. ***Zij zijn de scherpte des zwaards ontvloden.*** David ontkwam aan de scherpte des zwaards van Goliath en van Saul. Mordechai en de Joden ontkwamen aan het zwaard van Haman. God houdt de zwaarden der mensen in zijn hand en Hij kan de scherpte stomp maken en het zwaard, indien het Hem behaagt, van Zijn volk tegen hun vijanden keren. Het geloof houdt de hand Gods vast, die het zwaard der mensen houdt, en God heeft dikwijls zichzelf doen overwinnen door het geloof van Zijn volk.

7. ***Zij hebben uit zwakheid krachten gekregen.*** Uit nationale zwakheid, waarin de Joden door hun ongeloof dikwijls vervielen, terwijl bij de opleving van hun geloof al hun belangen opleefden en opbloeiden. Uit lichamelijke zwakheid, gelijk Hizkia, die,

het woord van God gelovende, uit dodelijke ziekte werd opgewekt en zijn herstel toeschreef aan de belofte en de kracht Gods. *Wat zal ik spreken? Gelijk Hij het mij heeft toegezegd, alzo heeft Hij gedaan. Heere, bij deze dingen leeft men en in dit alles is het leven van mijnen geest,* Jesaja 38:15, 16. En het is dezelfde genade des geloofs, die de mensen van geestelijke zwakheid herstelt en hun de krachten vernieuwt.

8. ***In de krijg sterk geworden zijn.*** Zo ging het Jozua, David en de richteren. Waar geloof geeft kracht en geduld, want het bewerkt de kracht Gods en de zwakheid der vijanden. En zij werden niet alleen sterk, maar ook voorspoedig. God joeg de heirlegers der vreemden voor hen op de vlucht, als beloning en aanmoediging van hun geloof, van allen die vijanden van hun burgerstaat en van hun godsdienst waren, God deed hen vluchten en vallen voor Zijn gelovige dienstknechten. Gelovige en biddende veldheren aan het hoofd van gelovige en biddende legers zijn door God zo erkend en aangenomen, dat niemand voor hun aangezicht bestaan kon.

9. ***De vrouwen hebben haar doden uit de opstanding wedergekregen***. Zo ging het de weduw te Zarpath, 1 Koningen 17:23, en de Sunamietische, 2 Koningen 4:36.
A. In Christus is geen man of vrouw, velen van de zwakkere sekse zijn sterk geweest in het geloof.
B. Hoewel het genadeverbond de kinderen der gelovigen opneemt, toch laat het hen onderworpen aan de natuurlijke dood.
C. Arme moeders kunnen hun belangstelling aan hun kinderen niet onttrekken, ook nadat de dood ze weggenomen heeft.
D. Soms heeft God zich zover geschikt naar de tedere liefde van treurende vrouwen, dat Hij haar de gestorven kinderen teruggaf. Zo had Christus medelijden met de weduw te Nain. Lukas 7:12.
E. Hier door wordt ons geloof in de algemene opstanding versterkt.

III. De apostel deelt ons mede ***wat de gelovigen door kracht van het geloof hebben uitgestaan.***
1. Zij zijn uitgerekt geworden, de aangeboden verlossing niet aannemende, vers 35. Zij werden op de pijnbank gelegd, om hen te brengen tot verloochening van God, hun Zaligmaker en hun godsdienst. Zij doorstonden de marteling en wilden op zulke schandelijke voorwaarden de aangeboden verlossing niet aannemen, en het- geen hen aanmoedigde om zo te lijden was de hoop, dat zij een betere opstanding verkrijgen zouden. Men meent dat dit ziet op de merkwaardige geschiedenis ten tijde der Maccabeën, 2 Maccabeën 7 en v. v.

2. Zij hebben bespottingen en geselen geproefd, en ook banden en gevangenis, vers 36. Zij werden in hun goeden naam gekrenkt door bespottingen, hetgeen voor de gevoelige ziel zeer wreed is, in hun personen vervolgd door geselingen, de straf voor slaven, in hun vrijheid door banden en gevangenis. Merk op hoe vindingrijk de woede der godlozen tegen de rechtvaardigen is, hoe ver ze gaan kan, en welk een verscheidenheid van wreedheden zij bedenkt en uitvoert tegen hen, die haar geen aanleiding tot twist gaven, behalve door hun gedrag jegens God.

3. Zij werden ter dood gebracht op de wreedaardigste wijzen. Gestenigd, zoals Zacharia, 2 Kronieken 24:21, in stukken gezaagd, zoals Jesaja door Manasse. Zij werden verzocht, anderen lezen: verbrand, 2 Maccabeën 7:5. Met het zwaard ter dood gebracht. Alle wijzen van sterven werden op hen toegepast, hun vijanden brachten hun

de dood in de wreedste en schrikwekkendste gedaanten, maar toch gingen zij dien onverschrokken tegemoet.

4. Zij, die aan de dood ontkwamen, werden zo slecht behandeld, dat de dood verkieslijk scheen boven het leven. Hun vijanden spaarden hen alleen om hun ellende te verlengen en al hun geduld uit te putten. Zij werden genoodzaakt te wandelen in schaapsvellen en in geitenvellen, verlaten, verdrukt, kwalijk behandeld zijnde, hebben in woestijnen gedoold en op bergen, en in spelonken, en in de holen der aarde. Zij werden uitgesloten van alle gemakken des levens, van huis en haard verdreven, zij hadden geen kleding overgehouden, maar waren genoodzaakt zich te dekken met de huiden van gedode beesten. Zij werden uit de menselijke samenleving weggejaagd en gedwongen met de dieren des velds te leven, zich in spelonken en holen te verbergen, en hun klaagtonen de rotsen en bergen te doen horen, die niet harder waren dan hun vijanden. Zulk lijden verdroegen zij ter wille van hun geloof, en zij verdroegen het door de genade en kracht des geloofs.
En wat zullen wij verwonderlijker achten: de boosheid der menselijke natuur, die instaat is zulke wreedheden aan medemensen te plegen, of de uitnemendheid der Goddelijke genade, die machtig is om de gelovigen onder die wreedheden staande te houden en hen veilig door dat alles heen te brengen?

IV. ***Wat zij ver kregen door hun geloof.***
1. Een zeer eervol getuigenis van God, de rechtvaardigen Rechter en de fontein van alle eer. De wereld was van hun niet waardig. De wereld verdiende zulke zegeningen, als deze mensen waren, niet, zij wist hen niet te waarderen noch voordeel van hen te trekken. Godlozen! De rechtvaardigen zijn niet waardig in deze wereld te leven, en God verklaart dat de wereld van hun niet waardig is. En hoewel de godlozen hemelsbreed in hun oordeel van Godverschillen: hierin stemmen zij met Hem overeen, dat het niet behoorlijk is dat de godvrezenden in de wereld rust genieten zouden. En daarom neemt God hen er uit, en in die wereld, die voor hen geschikt is en ver al de verdiensten van hun werken en lijden overtreft.

2. Zij hebben getuigenis gehad, vers 39, van alle godvrezenden, en van de waarheid zelf, en hebben de eer van opgenomen te worden in deze naamlijst van Oud Testamentische heiligen en Godsgetuigen, ja, zij hebben getuigenis gehad in de gewetens van hun vijanden, die, terwijl zij hen vervolgden, door hun eigen geweten veroordeeld werden als vervolgers van hen, die rechtvaardiger waren dan zij.

3. Zij verkregen deel aan de beloften, hoewel niet het volle bezit daarvan. Zij hadden recht op de belofte, hoewel zij de grote beloofde dingen niet ontvingen. Daarmee wordt niet de gelukzaligheid van de hemel bedoeld, want die verkregen ze bij hun dood naar de mate van hun deel, dat is overvloedig, maar het wordt gezegd van de gelukzaligheid der Evangelische bedeling. Zij hadden typen, maar niet het antitype, zij hadden de schaduwen, maar kregen het wezen niet te aanschouwen, en toch, onder die gebrekkige bedeling, ontwikkelden zij zulk een kostelijk geloof. Daar wijst de apostel op om hun geloof des te meer te verheffen, en om de Christenen aan te sporen tot heiligen na-ijver en tot navolging, opdat zij niet mochten onderdoen in de oefening des geloofs bij dezen, die in al de hulpmiddelen en voordelen van het geloof zoveel minder deel hadden. Hij zegt de Hebreeën, dat God wat beters over ons voorzien had, vers 40, en daarom konden zij verzekerd zijn dat hij op zijn minst evengoede dingen van hen verwachtte Aangezien het Evangelie het doelen de volmaking van het Oude

Testament is, waar van de uitnemendheid bestond in zijn heen wijzing naar Christus en naar het Evangelie, kon verwacht worden dat hun geloof ook uitnemender zou zijn dan dat der Oud-Testamentische heiligen, want hun toestand en bedeling waren uitnemender dan die van genen, en waren inderdaad de volmaking van de eerste, omdat zonder de Evangelische kerk de Joodse kerk in een onvolmaakte toestand zou gebleven zijn. De redenering is krachtig en moet daarom op ons allen werkdadige invloed hebben.

HOOFDSTUK 12

1 Daarom dan ook, alzo wij zo groot een wolk der getuigen rondom ons hebben liggende, laat ons afleggen allen last, en de zonde, die ons lichtelijk omringt, en laat ons met lijdzaamheid lopen de loopbaan, die ons voorgesteld is; 2 Ziende op de oversten Leidsman en Voleinder des geloofs, Jezus, Dewelke, voor de vreugde, die Hem voorgesteld was, het kruis heeft verdragen, en schande veracht, en is gezeten aan de rechter hand des troons van God. 3 Want aanmerkt Dezen, Die zodanig een tegenspreken van de zondaren tegen Zich heeft verdragen, opdat gij niet verflauwt en bezwijkt in uw zielen. 4 Gij hebt nog tot de bloede toe niet tegengestaan, strijdende tegen de zonde; 5 En gij hebt vergeten de vermaning, die tot u als tot zonen spreekt: Mijn zoon, acht niet klein de kastijding des Heeren, en bezwijkt niet, als gij van Hem bestraft wordt; 6 Want dien de Heere liefheeft, kastijdt Hij, en Hij geselt een iegelijken zoon, die Hij aanneemt. 7 Indien gij de kastijding verdraagt, zo gedraagt Zich God jegens u als zonen; want wat zoon is er, dien de vader niet kastijdt? 8 Maar indien gij zonder kastijding zijt, welke allen deelachtig zijn geworden, zo zijt gij dan bastaarden, en niet zonen. 9 Voorts, wij hebben de vaders onzes vleses wel tot kastijders gehad, en wij ontzagen hen; zullen wij dan niet veel meer de Vader der geesten onderworpen zijn, en leven? 10 Want genen hebben ons wel voor een korten tijd, naar dat het hun goed dacht, gekastijd; maar Deze kastijdt ons tot ons nut, opdat wij Zijner heiligheid zouden deelachtig worden. 11 En alle kastijding als die tegenwoordig is, schijnt geen zaak van vreugde, maar van droefheid te zijn; doch daarna geeft zij van zich een vreedzame vrucht der gerechtigheid dengenen, die door dezelve geoefend zijn. 12 Daarom richt weder op de trage handen, en de slappe knieën; 13 En maakt rechte paden voor uw voeten, opdat hetgeen kreupel is, niet verdraaid worde, maar dat het veelmeer genezen worde. 14 Jaagt de vrede na met allen, en de heiligmaking, zonder welke niemand de Heere zien zal; 15 Toeziende, dat niet iemand verachtere van de genade Gods; dat niet enige wortel der bitterheid, opwaarts spruitende, beroerte make en door dezelve velen ontreinigd worden. 16 Dat niet iemand zij een hoereerder, of een onheilige, gelijk Ezau, die om een spijze het recht van zijn eerstgeboorte weggaf. 17 Want gij weet, dat hij ook daarna, de zegening willende beërven, verworpen werd; want hij vond geen plaats des berouws, hoewel hij dezelve met tranen zocht. 18 Want gij zijt niet gekomen tot de tastelijken berg, en het brandende vuur, en donkerheid, en duisternis, en onweder, 19 En tot het geklank der bazuin, en de stem der woorden; welke die ze hoorden, baden, dat het woord tot hen niet meer zou gedaan worden. 20 Want zij konden niet dragen, hetgeen er geboden werd: Indien ook een gedierte de berg aanraakt, het zal gestenigd of met een pijl doorschoten worden. 21 En Mozes, zo vreselijk was het gezicht, zeide: Ik ben gans bevreesd en bevende. 22 Maar gij zijt gekomen tot de berg Sion, en de stad des levenden Gods, tot het hemelse Jeruzalem, en de vele duizenden der engelen; 23 Tot de algemene vergadering en de Gemeente der eerstgeborenen, die in de hemelen opgeschreven zijn, en tot God, de Rechter over allen, en de geesten der volmaakte rechtvaardigen;

24 En tot de Middelaar des nieuwen testaments, Jezus, en het bloed der besprenging, dat betere dingen spreekt dan Abel. 25 Ziet toe, dat gij Dien, Die spreekt, niet verwerpt; want indien dezen niet zijn ontvloden, die dengene verwierpen, welke op aarde Goddelijke antwoorden gaf, veelmeer zullen wij niet ontvlieden, zo wij ons van Dien afkeren, Die van de hemelen is; 26 Wiens stem toen de aarde bewoog; maar nu heeft Hij verkondigd, zeggende: Nog eenmaal zal Ik bewegen niet alleen de aarde, maar ook de hemel. 27 En dit woord: Nog eenmaal, wijst aan de verandering der bewegelijke dingen, als welke gemaakt waren, opdat blijven zouden de dingen, die niet bewegelijk zijn. 28 Daarom, alzo wij een onbeweeglijk Koninkrijk ontvangen, laat ons de genade vast houden, door dewelke wij welbehaaglijk Gode mogen dienen, met eerbied en godvruchtigheid. 29 Want onze God is een verterend vuur.

In dit hoofdstuk past de apostel hetgeen hij in het vorige verzameld heeft toe en gebruikt het als een voorname beweegreden of lijdzaamheid en volharding in het Christelijk geloof. Hij dringt dat aan:
I. Door het voorbeeld, groter dan al de door hem genoemde, dat van Christus zelf, vers 1-3.
II. Door de zachten en genadige aard van de droefenissen, die totnogtoe in hun Christelijke loopbaan hun overkomen waren, vers 4-7.
III. Door de gemeenschap en gelijkvormigheid van de kerk des Evangelies op aarde met de zegevierende Kerk in de hemel, vers 18-29.

Hebreeën 12:1-3
Merk hier op welke de grote plicht is, waartoe de apostel deze Hebreeën aanspoort en die hij zozeer begeert dat zij vervullen zullen. Dat is: ***afleggen allen last en de zonde, die ons lichtelijk omringt, en met lijdzaamheid lopen de loopbaan, die ons voorgesteld is.*** De plicht bestaat uit twee delen, het voorbereidende en het vervullende.

I. Voorbereidend. Afleggen allen last en de zonde.
1. Allen last, dat is: alle onbehoorlijke gehechtheid aan en ingenomenheid met het lichaam en het tegenwoordige leven in de wereld. Onevenredige zorg of liefde voor het tegenwoordige leven is een dodelijk gewicht op de ziel, dat haar neerdrukt terwijl zij naar boven moet stijgen, haar terugtrekt terwijl zij voorwaarts moet streven, het maakt de plichten zwaarder en moeilijker dan zij behoren te zijn.
2. De zonde, die ons lichtelijk omringt, de zonde, die het grootste voordeel op ons heeft door de omstandigheden waarin wij zijn, onze toestand, ons gezelschap. Dit kan bedoeld zijn van de verderflijke zonde des ongeloofs, of misschien van de vleiende zonde der Joden, overgrote liefde voor hun eigen bedeling. Wij moeten allen uitwendige en inwendige last en alles wat ons hindert afleggen.

II. Vervullende. Laat ons met lijdzaamheid lopen de loopbaan, die ons voorgesteld is. De apostel neemt hier een beeld uit de Olympische spelen en andere dergelijke oefeningen.
1. Christenen hebben een loopbaan te lopen, een loopbaan van diensten en van lijden, een loopbaan van werkelijke en lijdelijke gehoorzaamheid.
2. Deze loopbaan is hun voorgesteld, zij is voor hen afgeperkt, beide door het woord van God en door het voorbeeld van Gods getrouw dienstknechten, de wolk der getuigen, met welke zij gemeenschap hebben. Die loopbaan is voorgesteld in eigen

grenzen en richting, de baan die afgelegd moet worden en de prijs die te winnen valt zijn voorgesteld.
3. Die loopbaan moet gelopen worden met lijdzaamheid en volharding. Zij zullen lijdzaamheid nodig hebben onder al de bezwaren, die zij ontmoeten zullen, en volharding om al de verzoekingen om terzijde te gaan of het op te geven, weerstand te bieden. Geloof en lijdzaamheid zijn de overwinnende genaden, en daarom moeten zij voortdurend aangekweekt en geoefend worden.
4. De Christenen hebben een groter voorbeeld om hen aan te moedigen in hun Christelijke loopbaan dan een van hen, die reeds genoemd zijn, en dat is de Heere Jezus Christus. Ziende op de oversten Leidsman en Voleinder des geloofs Jezus, vers

Merk hier op:
A. Wat de Heere Jezus is voor Zijn volk: ***Hij is de Leidsman en Voleinder van hun geloof*** . Hij is de Beginner, de Voleindiger en de beloner van hun geloof.
a. Hij is de Bewerker van hun geloof, niet alleen het voorwerp, maar de Bewerker. Hij is de grote Leidsman en Voorganger van ons geloof, Hij vertrouwde op God. Hij is de Verwerver van de Geest des geloofs, de Gever van de regelen des geloofs, de werkelijke Oorzaak van de genade des geloofs, en in alle opzichten de bewerker van ons geloof.
b. Hij is de Voleinder van ons geloof. Hij is de Vervuller en de vervulling van al de beloften en voorzeggingen der Schrift, Hij is de Volmaker van de canon der Schrift, Hij is de Voleinder der genade en van het werk des geloofs met kracht in de zielen van Zijn volk, en Hij is de rechter en beloner van hun geloof, Hij beslist wie het wit bereikt hebben, en door Hem en in Hem ontvangen zij de prijs.

B. Welke beproevingen Christus bejegenden in Zijn loopbaan.
a. ***Hij heeft het tegenspreken der zondaren tegen zich verdragen, vers*** 3. Hij verdroeg hun tegenstand, die zij Hem aandeden, beide in woord en in gedrag. Zij spraken Hem onophoudelijk tegen en gingen tegen Zijn grote bedoeling in, en hoewel Hij hen gemakkelijk had kunnen verslaan en vernietigen en soms een bewijs van Zijn macht daartoe gaf, verdroeg Hij toch hun slechte handelwijze met grote lijdzaamheid. Hun tegensprekingen waren tegen Christus zelf, tegen Zijn persoon als Godmens, tegen Zijn gezag, tegen zijn prediking, maar Hij verdroeg ze alle.
b. Hij heeft het kruis verdragen, al het lijden, dat in deze wereld over Hem kwam, Hij nam Zijn kruis dagelijks op zich en werd er eindelijk aan vastgenageld en verdroeg de smartelijke, schandelijke en vervloekte dood, waarin Hij met de misdadigers, met de schandelijkste boosdoeners, gerekend werd, dat alles verdroeg Hij met onoverwinnelijke lijdzaamheid en beslistheid.
c. Hij heeft de schande veracht. Al de smaadheid, die op Hem geworpen werd, beide in Zijn leven en in Zijn sterven, verachtte Hij, Hij was daar oneindig boven verheven, Hij kende Zijn eigen onschuld en voortreffelijkheid, en verachtte de onwetendheid en boosheid van Zijn verachters.

C. Wat het was, dat de menselijke ziel van Christus onder dit weergaloze lijden ondersteunde. ***Dat was de vreugde, die Hem voorgesteld was.*** Hij had iets in het oog onder al dat lijden, dat aangenaam voor Hem was. Hij verheugde zich er in, dat Zijn lijden de voldoening zou maken voor de beledigde gerechtigheid van God en diens eer en regering verzekeren zou, dat Hij vrede zou maken tussen God en de mensen, dat Hij het verbond der genade zou bezegelen en er de Middelaar van zijn, dat Hij een weg van zaligheid zou openen voor de voornaamste der zondaren en dat Hij waarlijk

zou zalig maken allen, die de Vader Hemgegeven had, opdat Hij de eerstgeborene zou zijn onder vele broederen. Dat was de vreugde, die Hem voorgesteld was.

D. De beloning voor zijn lijden: ***Hij is gezeten aan de rechterhand des troons van God.*** Christus, als Middelaar, is verheven tot de hoogste staat van eer, tot de grootste macht en invloed, Hij zit aan de rechterhand des Vaders. Niets gaat tussen hemel en aarde om dan door Hem, Hij doet al wat gedaan wordt, Hij leeft eeuwig om voor Zijn volk te bidden.

E. Wat onze roeping is ten aanzien van dezen Jezus.
Wij moeten:
a. ***Op Hem zien,*** dat is, wij moeten Hem voortdurend voor ogen hebben als ons voorbeeld en onze grote bemoediging, wij moeten op Hem zien voor leiding, voor bijstand, voor aanneming, onder al ons lijden.
b. Hem aanmerken, veel over Hem nadenken, en in ons zelf zijn zaak met de onze vergelijken. Wij moeten *analogiseren*, zoals er eigenlijk staat, Christus lijden met het onze vergelijken, dan zullen wij bevinden dat het zijn het onze ver overtreft, in aard en grootte beide, en dat zijn lijdzaamheid de onze even ver overtreft, zodat Hij voor ons een volmaakt voorbeeld ter navolging is.

F. Het voordeel, dat wij zodoende zullen behalen, het zal een middel voor ons zijn om niet te verflauwen en te bezwijken in onze zielen, vers 3***. Opdat gij niet verflauwt en bezwijkt in uw zielen.***
Merk op:
a. Er is in de besten onzer neiging om te verflauwen en te bezwijken onder de beproevingen en droefenissen, vooral wanneer zij zwaar zijn en lang aanhouden. Dat komt voort uit de onvolkomenheid der genade en de overblijfselen van het bederf.
b. De beste weg om dat te voorkomen, is op Jezus te zien en Hem aan te merken. Geloof en overdenking zullen ons nieuwen voorraad van kracht, troost en moed schenken, want Hij heeft ons verzekerd dat indien wij met Hem lijden, wij ook met Hem zullen verheerlijkt worden; en deze hoop zal onze helm zijn.

Hebreeën 12:4-17
De apostel versterkt hier de vermaning tot lijdzaamheid en volharding door een beweegreden, genomen uit de kleine mate en het genadige karakter van het lijden, dat de gelovige Hebreeën in hun Christelijke loopbaan doorgestaan hadden. I. De mate en de trap van hun lijden waren zeer gematigd geweest. Gij hebt nog tot de bloede niet tegengestaan, strijdende tegen de zonde, vers 4. Merk hier op: 1. Hij erkent dat zij veel geleden hadden, dat zij een strijd tegen de zonde gestreden hadden. A. De oorzaak van de botsing was de zonde, en wanneer men de zonde tegenstaat, strijdt men in een goede zaak, want de zonde is de ergste vijandin van God en de mensen. Onze hemelse krijg is zowel eervol als noodzakelijk, want wij zijn daarin alleen bezig ons zelf te verdedigen tegen hetgeen ons anders zou verwoesten. indien het de overwinning over ons behaalde. Wij strijden voor onszelf, voor ons leven, en behoren daarom lijdzaam en vastbesloten te zijn. b. Elke Christen is aangenomen onder de banier van Christus, om te strijden tegen de zonde, tegen zondige leringen, zondige werken, zondige gewoonten en hebbelijkheden, zowel in hen zelf als in anderen. . 2. Hij herinnert hun dat zij meer hadden kunnen lijden en dat ze niet zoveel geleden hadden als anderen, want zij hadden nog niet tegengestaan tot de bloede, zij waren nog niet tot het martelaarschap geroepen, hoewel zij niet weten konden hoe spoedig dat gebeuren kon.

A. Onze Heere Jezus, de Leidsman onzer zaligheid, roept niet dadelijk Zijn volk tot de zwaarste beproevingen, maar oefent hen wijselijk door kleiner lijden om hen voor het grotere te bekwamen. Hij doet geen nieuwen wijn in oude zakken, Hij is de goede herder, die de zwakken onder de kudde niet overdrijven zal.
B. Het past de Christenen goed te letten op de vriendelijkheid van Christus, die hun beproeving afmeet naar hun kracht. Zij moeten hun droefenissen niet ophemelen, maar moeten letten op de barmhartigheden, die er onder gemengd zijn, en zij moeten mede gevoelen met hen, die geroepen worden tot zware beproeving ten bloede toe, niet om het bloed van hun vijanden te vergieten, maar om hun belijdenis met hun bloed te bezegelen.
C. Christenen moeten zich schamen als zij bezwijken onder kleinere beproevingen, wanneer zij zien dat anderen staande blij ven onder de grotere, want zij weten niet hoe spoedig zulke grotere hen zelf kunnen overvallen. Indien we gelopen hebben met de voetgangers en die ons vermoeid hebben, hoe zullen we mededingen met de paarden? Indien we vermoeid worden in het land der ruste, hoe zullen we het maken in het zwellen der Jordaan, Jeremia 12:5.

II. Hij wijst op het bijzondere en genadig karakter van het lijden, dat Gods volk overvalt. Hoewel hun vijanden en vervolgers de werktuigen zijn, die deze droefenissen over hen brengen, toch zijn het hemelse kastijdingen. Hun hemelse Vader heeft de hand in dit alles, en met dit alles Zijn doel. Daar van heeft Hij hun overtuigend blijk gegeven, en dat mogen zij niet vergeten.
Merk op:
1. De droefenissen, die waarlijk vervolgingen zijn voor zover de mensen aangaat, zijn vaderlijke bestraffingen en kastijdingen, van Gods zijde. Vervolging om des geloofs wil is soms kastijding en vermaning voor de zonden der belijders van de godsdienst. De mensen vervolgen hen omdat zij godsdienstig zijn, God kastijdt hen omdat zij het niet meer zijn. De mensen vervolgen hen omdat zij hun belijdenis niet willen loslaten, God kastijdt hen omdat zij niet leefden in overeenstemming met hun belijdenis.

2. God heeft Zijn volk aangewezen hoe zij zich moeten gedragen onder al hun droefenissen, zij moeten de uitersten vermijden waar menigeen in vervalt.
A. Zij moeten de kastijding des Heeren niet klein achten, zij moeten het niet licht opnemen met de droefenissen en er niet ongevoelig of onverschillig onder zijn, want zij zijn de hand en de roede Gods, waarmee Hij de zonden bezoekt. Zij, die licht over de droefenissen denken, doen dat ook over God en over de zonden.
B. Zij moeten niet bezwijken als zij van Hem bestraft worden, zij moeten onder de beproevingen niet wanhopen en verzinken, er niet onder morren en murmureren, maar ze met geduld en lijdzaamheid doorstaan.
C. Wanneer zij in een van deze beide uitersten vervallen, is dat een teken dat zij de raad en de vermaning van hun hemelse Vader vergeten hebben, die Hij hun in tedere en ware liefde gegeven heeft.

3. Droefenissen, op de rechte wijze doorleefd, hoewel zij de gevolgen van Gods misnoegen mogen zijn, ***moeten toch beschouwd worden als bewijzen van Zijn Vaderliefde en Zijn zorg voor hen,*** vers 6, 7. Want dien de Heere liefheeft, kastijdt Hij, en Hij geselt een iegelijk zoon, die Hij aanneemt. Merk hier op: A. De besten van Gods kinderen hebben kastijding nodig. Zij hebben hun fouten en dwaasheden, die verbeterd moeten worden. B. Hoewel God anderen in hun zonden moge laten liggen,

zal Hij de zonden in Zijn kinderen bestraffen. Zij behoren tot Zijn gezin, en zullen zijn bestraffingen niet ontlopen, wanneer zij die behoeven.
C. Daardoor handelt Hij gelijk een vader betaamt, en behandelt hen als kinderen, geen wijs en goed vader zal in zijn kinderen fouten over het hoofd zien zoals hij bij anderen zou doen, zijn betrekking en zijn liefde verplichten hem meer nota te nemen van de fouten zijner kinderen dan van die van anderen.
D. Wanneer toegelaten wordt dat men in de zonde voortgaat zonder bestraffing, is dat een slecht teken van verlating door God, dezulken zijn bastaarden en geen zonen. Zij mogen Hem Vader noemen, omdat zij binnen de grenzen der gemeente geboren zijn, maar het blijkt duidelijk dat zij kinderen zijn van een anderen vader, niet van God, vers 7, 8. 4. Zij, die zich niet lijdzaam onderwerpen aan de tucht van hun hemelse Vader, gedragen zich jegens Hem slechter dan zij doen zouden jegens hun aardse vaders, vers 9, 10.

Merk hier op:
A. De apostel beveelt een plichtmatig en onderworpen gedrag van de kinderen jegens hun aardse ouders aan. Wij ontzagen hen, zelfs wanneer zij ons kastijdden. Het is de plicht van kinderen eerbied en gehoorzaamheid te tonen voor de rechtvaardige bevelen van hun ouders, en de eerbied der onderwerping aan hun kastijdingen, wanneer zij ongehoorzaam geweest zijn. Ouders hebben niet enkel de macht, maar ook de opdracht van God ontvangen, om hun kinderen te kastijden, wanneer die het verdiend hebben, en Hij heeft de kinderen bevolen zich aan die kastijding te onderwerpen. Weerspannig en ontevreden zijn onder de kastijding is een dubbele overtreding, want de kastijding veronderstelt al dat er iets verkeerds tegen het bevel der ouders in gedaan is, en voegt nu een overtreding tegen hun kastijdend gezag er aan toe.

B. Hier beveelt hij een nederig en onderworpen gedrag jegens onze hemelse Vader aan, wanneer die ons kastijdt, en dit doet hij met een bewijs uit het kleinere tot het grotere.
a. Onze aardse vaders waren slechts vaders onzes vleses, maar God is de Vader onzer geesten. Onze aardse vaders waren slechts de werktuigen ter voortbrenging van onze lichamen, die niet meer dan vlees zijn, een gering, sterflijk, laag ding, gevormd uit het stof der aarde, gelijk de lichamen der beesten, evenwel, daar zij kunstig gewrocht zijn, deel uitmaken van onze personen, een geschikte tabernakel voor onze zielen om in te wonen en organen voor haar om door te handelen, zijn wij eerbied en liefde verschuldigd aan hen, die de middelen voor hun voortbrenging waren. Maar dan zijn wij die nog in veel hoger mate verplicht aan Hem, die de Vader onzer geesten is. Onze zielen zijn niet uit stof gemaakt, ook niet uit stof van de meest-verfijnde soort, zij bestaan niet door afstamming. Dat staande te houden is slechte wijsbegeerte en nog slechter godgeleerdheid, zij komen onmiddellijk van God, die nadat Hij het lichaam van de mens uit het stof der aarde geformeerd had, het een adem des levens inblies, zodat hij tot ene levende ziel werd.
b. Onze aardse vaders kastijdden ons naar dat hun goeddacht. Sommigen van hun deden dat meer om hun hartstochten te koelen dan om onze manieren te verbeteren. Dat is een zwakheid, waaraan aardse vaders onderworpen zijn en waartegen zij zorgvuldig moetenwaken, want daardoor onteren zijde ouderlijke macht, die God hun geschonken heeft, en verhinderen zij zeer de goede uitwerking der kastijding. Maar de Vader onzer geesten bedroeft nooit uit willekeur. Hij bedroeft de kinderen der mensen niet van harte, en veel minder nog Zijn eigen kinderen. Het is altijd tot ons wezenlijk

nut, en het voordeel dat Hij er mede voor ons beoogt, is niets minder dan ons deelgenoten van zijn heiligheid te maken. Hij wil daardoor onze zondige afdwalingen verbeteren en genezen, die ons Hem ongelijk maken, en Hij wil de genaden verbeteren en doen toenemen, waardoor wij zijn gelijkenis dragen, zodat wij mogen zijn en handelen gelijk onze Vader, die in de hemelen is. God heeft Zijn kinderen zo lief, dat Hij hen zoveel mogelijk aan zichzelf gelijkmaken wil, en daarom kastijdt Hij hen wanneer dat nodig is.

c. De vaders onzes vleses kastijdden ons voor een korten tijd, in de staat onzer kindsheid, toen wij minderjarigen waren, en hoewel wij in dien zwakke en gemelijke toestand waren, toonden wij hun eerbied, en toen wij volwassen werden, eerden en beminden wij hen daarom des te meer. Ons gehele leven hier is een staat van kindsheid, minderjarigheid en onvolmaaktheid, en daarom moeten wij ons onderwerpen aan de tucht van zulk een toestand. Wanneer wij komen tot de staat van volmaaktheid zullen wij verzoend worden met al de tuchtmiddelen, die God nu over ons beschikt.

d. Gods kastijding is geen veroordeling. Zijn kinderen vrezen soms dat iets anders en ergers dan droefenis op een grote afdwaling zal volgen, en dan roepen zij: *Verdoem mij niet, doe mij weten waarover Gij met mij twist,* Job 10:2. Maar het is er verre af dat dit het doel van God tegenover Zijn eigen volk zou zijn, Hij kastijdt hen opdat zij niet met de wereld veroordeeld zouden worden, 1 Corinthiërs 11:32. Hij doet dit om de dood en de verwoesting van hun zielen te voorkomen, opdat zij mogen leven voor God, zijn gelijk God, en eeuwig bij Hem leven.

5. Gods kinderen mogen onder hun droefenissen niet over zijn handelwijze oordelen naar hun gevoel maar naar hun verstand, en geloof, en ondervinding. ***Alle kastijding als die tegenwoordig is, schijnt geen zaak van vreugde maar van droefheid te zijn, doch daarna geeft zij van zich een vreedzame vrucht der gerechtigheid degenen, die er door geoefend zijn***, vers 11.

Merk hier op:

A. Het oordeel van het gevoel in dit geval. Droefenis is voor het gevoel niet aangenaam, maar pijnlijk, het vlees gevoelt de kastijding, wordt er door gegriefd en klaagt er onder.

B. Het oordeel van het geloof, wat dat van het gevoel terechtwijst, en verklaart dat een geheiligde beproeving vruchten der gerechtigheid draagt. Deze vruchten zijn vreedzaam en dragen bij tot bevrediging en vertroosting der ziel. Kastijding brengt vrede voort door meer gerechtigheid voort te brengen, want de vrucht der gerechtigheid is vrede. En wanneer de pijn van het lichaam op die wijze bijdraagt tot de vrede van de ziel, en korte tegenwoordige beproeving gezegende vruchten van langen duur draagt, is er geen reden om er onder te klagen of te bezwijken. Hun grootste verlangen is dat de kastijding, waar zij onder gebukt gaan, door hen met lijdzaamheid verdragen moge worden en dienen om hoger trap van heiligheid bereiken.

a. Dat zij hun beproeving met lijdzaamheid verdragen mogen, hetgeen het voorname oogmerk is van des apostels betoog over dit onderwerp, en hij gaat er opnieuw toe over om hen te vermanen dat zij, om bovengenoemde redenen, zullen oprichten de trage handen en de slappe knieën, vers 12. Een zwaarte van beproeving is geschikt om des Christens handen traag en zijn knieën slap te maken, hem te ontzenuwen en te ontmoedigen, maar hij moet daartegen strijden, en wel om twee redenen.

Ten eerste. Opdat hij des te beter zijn geestelijke loopbaan zal kunnen lopen. Geloof, lijdzaamheid, heilige moed en beslistheid zullen hem meer geregeld doen wandelen, beter de weg doen houden, wankeling en weifeling voorkomen.
Ten tweede. Opdat hij anderen moge aanmoedigen en niet ontzenuwen, die op dezelfde weg lopen. Er gaan velen op de weg naar de hemel, die er slechts zwak en struikelend op lopen. Deze zijn geschikt om elkaar te ontmoedigen en te hinderen, maar het is hun plicht om moed te vatten, door het geloof te handelen, en zo elkaar vooruit te helpen op de weg naar de hemel.

b. Opdat hun beproeving moge dienen tot het bereiken van een hoger trap van heiligheid. Dat is Gods bedoeling, en daarom moet het ook het doel van Zijn kinderen zijn, dat zij met vernieuwde kracht en lijdzaamheid ***vrede met alle mensen en de heiligheid zullen najagen,*** vers 14.
Wanneer Gods kinderen ongeduldig worden onder de beproeving, zullen zij ook niet zo kalm en vredelievend met de mensen en zo godvruchtig met God omgaan, als zij behoren te doen. Maar geloof en lijdzaamheid zullen hen in staat stellen om vrede en heiligmaking na te jagen, wanneer de mens zijn roeping standvastig, ijverig en met welgevallen opvolgt.
Merk op:
Ten eerste. Het is de plicht der Christenen, ook onder het lijden, vrede met alle mensen na te jagen ook zelfs met hen door wie het lijden hun overkomt. Dat is een harde les en een hoog doel, maar toch heeft Christus Zijn volk daartoe geroepen. Het lijden is geschikt om de ziel te verbitteren en de hartstochten op te wekken, maar Gods kinderen moeten vrede met alle mensen najagen.
Ten tweede. Vrede en heiligmaking gaan samen, er kan geen ware vrede zonder heiligheid zijn. Er kan voorzichtigheid en bescheiden terughoudendheid, er kan een schijn van vriendschap en welwillendheid voor allen zijn, maar deze echte Christelijke vredelievendheid wordt nooit gevonden afgescheiden van heiligheid. Wij mogen niet, onder voorwendsel van vrede te houden met alle mensen, de weg der heiligheid verlaten, maar moeten de vrede aankweken in de weg van heiligheid.
Ten derde. ***Zonder heiligmaking zal niemand de Heere zien***. Het zien van God onze Zaligmaker in de hemel wordt bewaard als de beloning voor heiligheid, en de nadruk van onze zaligheid ligt op onze heiligheid, hoewel een vredelievende gezindheid veel bijdraagt voor onze geschiktheid voor de hemel.

6. Wanneer droefheid en lijden voor de zaak van Christus door de mensen niet beschouwd worden als de kastijding van de hemelse Vader, en als zodanig toegepast worden, daar zullen zij veranderen in een gevaarlijke strik en verzoeking tot afval, en daartegen moet ieder Christen zorgvuldig waken, vers 15, 16. ***Toeziende dat niet iemand verachtere van de genade Gods.***
A. Hier gaat de apostel over tot een ernstige waarschuwing tegen afval en steunt die met een vreeslijk voorbeeld.

a. Een ernstige waarschuwing tegen afval, vers 15.
Merk hier op:
Ten eerste. Het karakter van de afval: het is verachteren van de genade Gods, het is bankroet gaan in de godsdienst door het ontbreken van een goeden grondslag en het verzuimen van zorg en ijver. Het is verachteren van de genade Gods, tekortschieten in het beginsel van ware genade in de ziel, niettegenstaande de middelen der genade en

de belijdenis van de godsdienst, en daardoor tekortkomen in de liefde en gunst van God hiernamaals.
Ten tweede. De gevolgen van deze afval. Wanneer mensen verachteren van de ware genade Gods, zal er een wortel van bitterheid opwaarts spruiten, en verderf zal de overhand krijgen en doorbreken. Een wortel van bitterheid, een bittere wortel, die voor de mens zelf en voor anderen bittere vruchten draagt. Het brengt voor hemzelf bedorven beginselen voort, die tot afval leiden, en zeer versterkt en verergerd worden door afval, doemwaardige dwalingen, tot bederf van de leerstellingen en de eredienst der Christelijke gemeente, en bedorven praktijken. Afvalligen worden doorgaans al slechter en slechter, en vallen in de grofste ondeugden, welke gewoonlijk eindigen in openlijke Godloochening en in wanhoop.
Het brengt ook bittere vruchten voort voor anderen, voor de gemeenten waartoe die mensen behoren, door hun verdorven beginselen en praktijken worden velen beroerd, de vrede van de gemeente wordt verbroken, de vrede van de zielen der mensen verstoord, en velen worden verontreinigd, besmet met die verkeerde beginselen en afgetrokken tot de slechte praktijken, zodat de zuiverheid en de vrede der gemeenten beide lijden. Maar ten slotte zullen de afvalligen zelf er het meest onder lijden.

b. De apostel steunt zijn waarschuwing met ***een vreeslijk voorbeeld, en wel dat van Ezau,*** die, hoewel geboren binnen de grenzen der kerk en het geboorterecht van oudsten zoon hebbende, en dus gerechtigd om koning, priester en profeet in zijn geslacht te zijn, laag genoeg was om deze heilige voorrechten te verachten en zijn eerstgeboorterecht voor een maal eten te verkopen. Merk hier op:
Ten eerste. Hij verkocht onheilig zijn eerstgeboorterecht met al de daaraan verbonden voorrechten, en verachtte het. Datzelfde doen afvalligen, die de vervolging ontwijken en zinnelijke genoegens najagen. Hoewel zij het kenmerk van Gods kinderen dragen en uiterlijk recht hebben op de zegeningen en de erfenis, geven zij al de aanspraken daarop over.
Ten tweede. Ezau's straf was in evenredigheid met zijn zonde. Zijn geweten werd overtuigd van zijn zonde en dwaasheid toen het te laat was, toen zag hij dat de zegen, dien hij zo licht geteld had, het bezit waard was. Daarna de zegening willende beërven werd hij verworpen. Zijn straf bestond uit twee delen. Hij werd door zijn eigen geweten veroordeeld, want hij zocht vergeefs met tranen een plaats des berouws. Hij werd door God verworpen. Hij vond geen plaats des berouws, bij God evenmin als bij zijn vader, de zegen was aan een ander gegeven, aan dezelfde, wie hij hem voor een maaltijd verkocht had. Ezau, in zijn grote godloosheid, had de verkoop gesloten en God, in Zijn rechtvaardig oordeel, had dien bevestigd, en liet niet toe dat Izak de zaak wijzigde.

B. Wij kunnen hieruit leren:
a. Dat afval van Christus het gevolg is van het verkiezen van de streling des vlezes boven de zegeningen Gods en de hemelse erfenis.
b. De zondaren zullen niet altijd van de hemelse zegeningen en erfenis zulke lage gedachten hebben als thans. De tijd zal komen dat zij geen zorg te groot, geen tranen te veel zullen achten om die te verkrijgen.
c. Wanneer de dag der genade voorbij is, hetgeen soms reeds in dit leven het geval kan zijn, zullen zij geen plaats des berouws vinden, zij kunnen hun zonden niet op de rechte wijze berouwen, en God heeft geen berouw over het vonnis, dat Hij over hun zonden uitsprak. En daarom mogen Christenen nooit hun aan- spraak en hun hoop op huns Vaders zegen en erfenis afstaan en zich daardoor blootstellen aan Zijn

onherroepelijke toorn en vloek, door hun heilige godsdienst te verlaten, de vervolgingen te ontwijken. Want hoewel die vervolging is voor zover de godlozen betreft, is ze in de hand van hun hemelse Vader een roede van tucht en kastijding. Om hen dichter bij Hemen met Hem in gemeenschap te brengen. Dat bedoelt de apostel met hetgeen hij zegt over de aard van het lijden van Gods volk, wanneer dat hun om de wil der gerechtigheid overkomt, en zijn redenering is zeer krachtig.

Hebreeën 12:18-29

De apostel gaat hier er toe over om de belijdende Hebreeën op te wekken tot volharding in de Christelijke loopbaan, en om niet in het Judaïsme terug te vallen. Hij doet dit door hun aan te tonen hoeveel de staat van de Evangelische kerk verschilt van dien der Joodse kerk en hoeveel die gelijkt op de kerk in de hemelen. Om beide redenen vraagt en verdient zij onze lijdzaamheid, onze ijver en onze volharding.

I. ***Hij toont aan hoeveel de Evangelische kerk verschilt van de Joodse kerk en waarom zij zoveel uitnemender is.*** En hier hebben wijeen zeer uitvoerige beschrijving van de toestand der kerk onder de Mozaïsche bedeling, vers 13-21.

1. Het was een grove zinnelijke toestand. De berg Sinaï, op welken de kerk gesticht werd, was een berg, dien men kon aanraken, vers 18, een grote tastbare plaats. En zo was de gehele bedeling. Alles was zeer uitwendig en aards, en daarom zwaar. De toestand van de Evangelische kerk, op de berg Sion, is meer geestelijk, redelijk en gemakkelijk.

2. Het was een duistere bedeling. Op de berg waren donkerheid en duisternis en die kerk was overdekt met zware schaduwen en typen, de toestand van het Evangelie is meer licht en schitterend.

3. Het was een vreesaanjagende en verschrikkelijke bedeling, de Joden konden de vreselijkheid er van niet verdragen. De donder en de bliksem, het bazuingeschal, de stem van God zelf tot hen sprekende, dat alles sloeg hen met vrees, zodat zij baden, dat het woord tot hen niet meer zou gedaan worden, vers 19. Ja, Mozes zelf zei*: Ik ben zeer verschrikt en bevende.* De beste mensen op aarde zijn niet instaat om te verkeren met God en Zijn heilige engelen. De staat des Evangelies is mild en vriendelijk en neerbuigend, geschikt voor onze zwakke verschijning.

4. Het was een beperkte bedeling, niet allen mochten de berg naderen, alleen Mozes en Aäron. Onder het Evangelie hebben wij allen de toegang met vrijmoedigheid tot God.

5. Het was een zeer gevaarlijke bedeling. De berg brandde met vuur en mens en beest, die de berg aanraken zouden, moesten gestenigd of met een pijl doorschoten worden, vers 20. Het is waar dat het altijd voor aanmatigende en brutale zondaren gevaarlijk zal zijn om tot God te naderen, maar het is toch geen onmiddellijke en zekere dood, gelijk het hier was. Dat was de toestand van de Joodse kerk, geschikt om een volk hard van harte en nek in bedwang te houden, om de strikte en ontzagwekkende gerechtigheid van God voor te houden en om het volk Gods van die bedeling te spenen, opdat het des te gereder de zachte en lieflijke bedeling van het Evangelie zou aannemen.

II. Hij toont aan hoe in vele opzichten de Evangelische kerk de zegevierende kerk in de hemel vertegenwoordigt, en welke gemeenschap er tussen die beide bestaat. De Evangelische gemeente wordt genoemd de berg Sion, het hemelse Jeruzalem, dat vrij is, in tegenstelling met de berg Sinaï, die in dienstbaarheid gehouden wordt, Galaten 4:24. Deze was de heuvel, waarop God Zijn Koning de Messias zalfde. Welnu door

tot de berg Sion te naderen, komende gelovigen in hemelse plaatsen en hemels gezelschap.

1. In hemelse plaatsen.
A. ***Tot de stad des levenden Gods.*** God heeft Zijn genadige intrek genomen in de Evangelische gemeente, welke daardoor het zinnebeeld van de hemel is. Daar kan Zijn volk Hem vinden regerende, leidende, heiligende en vertroostende, daar spreekt Hij tot hen door de bediening des Evangelies, daar spreken zij tot Hem in den gebede en Hij hoort hen, daar leidt Hij hen op voor de hemel en geeft hun de eerstelingen van hun erfenis.
B. ***Tot het hemelse Jeruzalem,*** als daar geboren en opgevoed, als vrije burgers daarin. Degelovige n hebben hier duidelijker gezicht van de hemel, levendiger bewijzen van de hemel en een grotere zachtheid en hemelse stemming der ziel.

2. In hemels gezelschap.
A. ***Tot de vele duizenden engelen,*** die van dezelfde familie zijn als de heiligen, onder hetzelfde hoofd staan en in vele opzichten tot hetzelfde werk gebruikt worden, zij bedienen de heiligen, hen bewarende op al hun wegen en bewakende hun tenten. Zij zijn vele duizenden, en een geordend gezelschap in heerlijkheid. En zij, die door het geloof tot de gemeente van het Evangelie gekomen zijn, kwamen daardoor tot de engelen tevens, zullen hun tenslotte gelijk en hun gelijken zijn.
B. ***Tot de algemene vergadering en de gemeente der eerstgeborenen, die in de hemelen opgeschreven zijn,*** dat is, tot de algemene kerk, hoe ook verspreid. Door het geloof komen wij tot hen, hebben met hen gemeenschap door hetzelfde hoofd, door dezelfde Geest, en in dezelfde gezegende hoop, wandelen in dezelfde weg van heiligheid, strijden met dezelfde vijanden, en haasten ons naar dezelfde rust, overwinning en heerlijke zegepraal.
Hier zal de algemene vergadering der eerstgeborenen zijn, de heiligen van vroeger en later tijd, die de beloften van de bedeling des Evangelies zagen maar niet ontvingen, zowel als die haar eerst onder het Evangelie ontvingen en er door wedergeboren werden, en zo de eerstgeborenen, de eerstelingen van de gemeente des Evangelies werden, en daardoor, als eerstgeborenen, tot groter eer en voorrechten kwamen dan de rest van de wereld. Inderdaad, al de kinderen Gods zijn erfgenamen en ieder van hun heeft de voorrechten van de eerstgeboorte. De namen van dezen zijn geschreven in de hemelen, in de boeken van de gemeente aldaar, zij hebben een naam in Gods huis, zijn opgeschreven onder de levenden in Jeruzalem, zij staan goed bekend voor hun geloof en getrouwheid, en zijn opgeschreven in het boek des levens des Lams, gelijk burgers in de registers van hun stad opgeschreven staan.
C. ***Tot God, de Rechter over allen;*** de grote God, die Joden en heidenen beiden zal oordelen volgens de wet, waaronder zij leven. De gelovigenkomen nu tot Hem door het geloof, smeken hun Rechter om genade, en ontvangen een vonnis van vrijspraak in het Evangelie en voor de rechtbank van hun geweten, waardoor zij weten dat zij hiernamaals gerechtvaardigd zullen worden.
D. ***Tot de geesten der volmaakte rechtvaardigen,*** tot mensen van de beste soort, de rechtvaardigen, die uitnemender zijn dan hun naasten, tot de besten der rechtvaardigen, de volmaakten, en tot het beste deel van die mensen: hun geesten. De gelovigen zijn verenigd met de afgestorven heiligen in hetzelfde hoofd en dezelfde Geest, in hetzelfde recht op de erfenis, waar van zij op aarde erfgenamen zijn en in de hemel bezitters zullen zijn.

E. ***En tot de Middelaar des Nieuwen Testaments, Jezus, en het bloed der besprenging, dat betere dingen spreekt dan Abel.*** Dat is waarlijk niet de minste van de aanmoedigingen tot volharding in de staat van het Evangelie, het is een staat van gemeenschap met Christus, de Middelaar des Nieuwen Verbonds, en van gemeenschap met Zijn bloed, dat betere dingen spreekt dan het bloed van Abel.
a. Het verbond des Evangelies is een nieuw verbond, onderscheiden van het verbond der werken, en het is thans onder een nieuw bedeling, onderscheiden van die des Ouden Testaments.
b. Christus is de Middelaar van dat nieuw verbond, Hij is de bemiddelende persoon, die staat tussen de beide partijen: God en de mens, om hen in dit verbond tot elkaar te brengen en bij elkaar te houden, niettegenstaande de zonden van het volk en Gods misnoegen tegen hen ter wille van de zonden, om onze gebeden tot God te brengen en Gods gunsten aan ons mede te delen, om voor ons met God en voor God met ons te pleiten, en ten laatste God en Zijn volk bij elkaar te brengen in de hemel, en daar een Middelaar voor hen te zijn tot in eeuwigheid, zodat zij in Christus zich in God verblijden en God in Christus hen zegent. c. Dit verbond is bevestigd door het bloed van Christus, gesprengd op onze gewetens, gelijk het bloed van het offer gesprengd werd op het altaar en op het offer. Dat bloed van Christus verzoent God en reinigt de gewetens der mensen.
d. Dit bloed spreekt, en het spreekt betere dingen dan dat van Abel.
Ten eerste. Het spreekt tot God in het belang van de zondaren, het spreekt niet van wraak, zoals het bloed van Abel wraak riep over hem, die het vergoten had, maar van barmhartigheid.
Ten tweede. Het spreekt tot zondaren in de Naam van God. Het spreekt vergeving van hun zonden, vrede voor hun zielen, en vraagt hun stiptste gehoorzaamheid en hun hoogste liefde en dankbaarheid.

III. Nadat de apostel zo uit geweid heeft over de reden voor volharding, ontleend aan de hemelse natuur van het Evangelie, besluit hij dit hoofdstuk met aandringen van deze reden op een wijze, die beantwoordt aan haar belangrijkheid, vers 25 en verder. ***Ziet toe, dat gij, dien die spreekt, niet verwerpt***, - Hem, die spreekt door Zijn bloed, en spreekt niet alleen op anderen wijze dan het bloed van Abel, dat van de aardbodem riep, maar ook op andere wijze dan God sprak door de engelen en door Mozes op de berg Sinaï, want Hij sprak op aarde en spreekt nu van uit de hemel.
Merk hier op:
1. Wanneer God tot de mensen spreekt op de uitnemendste wijze, verwacht Hij terecht van hen de stiptste oplettendheid en eerbied. Nu spreekt God tot de mensen in het Evangelie op de uitnemendste wijze. Want:
A. Hij spreekt nu van een hoger en heerlijker zetel en troon, niet van de berg Sinaï, die op aarde was, maar van de hemel.
B. Hij spreekt nu meer onmiddellijk door Zijn geïnspireerde Woord en door Zijn Geest, welke Zijn getuigen zijn. Hij spreekt niet iets nieuws tot de mensen, maar Zijn Geest spreekt hetzelfde woord in hun gewetens.
C. Hij spreekt nu met meer kracht en uitwerking. Toen bewoog inderdaad Zijn stem de aarde, maar nu, bij de openbaring van de staat des Evangelies, heeft Hij bewogen niet alleen de aarde, maar ook de hemelen. Hij heeft niet alleen bewogen de heuvelen en de bergen, of de geesten der mensen, of het land Kanaän om plaats te maken voor Zijn volk, niet alleen de wereld bewogen, zoals Hij toen deed. Maar Hij heeft de kerk bewogen, dat is: het Joodse volk, en hen bewogen in hun kerkstaat, die in de Oud Testamentische tijden een hemel op aarde was. Deze hun hemelsen staat heeft Hij nu

bewogen. Het is door het Evangelie van de hemel, dat God de burgerlijke en kerkelijke staat van het Joodse volk bewoog tot die in stukken viel, en een nieuwe staat van de kerk bracht, die niet bewogen kan worden, die nooit door een andere op aarde zal ver van gen worden, maar zal blijven tot hij in de hemel volmaakt wordt.

2. Wanneer God op de uitnemendste wijze tot de mensen spreekt is de schuld van hen, die weigeren Hem te horen, des te groter en zal hun straf des te onvermijdelijker en ondraaglijker zijn, er zal geen ontkomen aan zijn, vers 25. De verschillende wijzen, waarop God onder het Evangelie met de mensen handelt in de weg van genade, verzekert ons dat Hij met de verachters van het Evangelie ook bij het oordeel op andere wijze handelen zal dan met anderen.
De heerlijkheid van het Evangelie, die het zeer in onze achting moet doen rijzen, blijkt uit deze drie dingen:
A. Het was door het geklank van de bazuin des Evangelies dat de vorige bedeling en staat van de kerk door God werden geschokt en bewogen. En zullen wij dan de stem Gods, die een kerk en staat omwierp, welke zo lang gestaan hadden en door Hem zelf gebouwd waren, verachten?
B. Het was door het geklank van de bazuin des Evangelies dat een nieuw koninkrijk in de wereld voor God gesticht werd, hetwelk nooit zo geschokt en bewogen kan worden. Deze verandering werd eens voor goed gemaakt, geen verandering zal meer plaatsgrijpen tot de tijd niet meer zijn zal. Wij hebben nu een onbeweeglijk koninkrijk ontvangen, dat nooit bewogen zal worden of plaats maken voor een nieuw bedeling. De canon van de Schrift is nu voltooid, de Geest der profetie heeft opgehouden, de geheimenis Gods is vervuld, Hij heeft de laatste hand er aan gelegd. De gemeente van het Evangelie moge uitgebreid worden, voorspoediger worden, en meer gereinigd van de overgeërfde bezoedeling, maar ze zal nooit verouderen door een volgende bedeling, zij, die onder het Evangelie verloren gaan, gaan zonder herstel verloren.
En hieruit besluit de apostel terecht:

a. Hoe noodzakelijk het is voor ons om genade van God te verkrijgen, door welke wij welbehaaglijk Hem mogen dienen. Indien wij onder deze bedeling niet door God aangenomen worden, zal Hij ons nooit aannemen, en wij verliezen al onze arbeid in de godsdienst, wanneer wij niet door God aangenomen worden.
b. Wij kunnen God niet Hem welbehaaglijk dienen, tenzij wij Hem vereren met eerbied en godvruchtigheid. Heilige eerbied is even noodzakelijk als geloof voor de ware verering.
c. Het is alleen de genade Gods, die ons bekwaam maakt om God op de rechte wijze te vereren, van nature kan dat niet in ons opkomen, de natuur kan ons evenmin dien heiligen eerbied als dat kostbare geloof geven, die noodzakelijk zijn voor Gode welbehaaglijke verering.
d. God is dezelfde rechtvaardige Rechter onder het Evangelie, die Hij bleek te zijn onder de wet. Hoewel Hij in Christus onze God is en thans met ons op vriendelijker en genadiger wijze handelt, ***is Hij op zichzelf een verterend Vuur***, dat is: een God van strikte rechtvaardigheid, die zichzelf zal wreken op alle verachters van zijn genade en op alle afvalligen. Onder het Evangelie wordt de gerechtigheid Gods op ontzaglijker wijze geopenbaard, hoewel niet zo gevoelig, als onder de wet: want hier zien wij de Goddelijke gerechtigheid de Heere Jezus aangrijpen, Hem een zoenofferande maken, Hem naar zielen lichaam voor de zonden offeren, hetgeen een openbaring van gerechtigheid is, die alles te boven gaat, wat op de berg Sinaï gehoord of gezien is toen daar de wet gegeven werd.

HOOFDSTUK 13

1 Dat de broederlijke liefde blijve. 2 Vergeet de herbergzaamheid niet; want hierdoor hebben sommigen onwetend engelen geherbergd. 3 Gedenkt der ge van genen, alsof gij mede ge van gen waart; en dergenen, die kwalijk gehandeld worden, alsof gij ook zelf in het lichaam kwalijk gehandeld waart. 4 Het huwelijk is eerlijk onder allen, en het bed onbevlekt; maar hoereerders en overspelers zal God oordelen. 5 Uw wandel zij zonder geldgierigheid; en zijt vergenoegd met het tegenwoordige; want Hij heeft gezegd: Ik zal u niet begeven, en Ik zal u niet verlaten. 6 Zodat wij vrijmoedig durven zeggen: De Heere is mij een Helper, en ik zal niet vrezen, wat mij een mens zal doen. 7 Gedenkt uwer voorgangeren, die u het Woord Gods gesproken hebben; en volgt hun geloof na, aanschouwende de uitkomst van hun wandeling. 8 Jezus Christus is gisteren en heden dezelfde en in der eeuwigheid. 9 Wordt niet omgevoerd met verscheiden en vreemde leringen; want het is goed, dat het hart gesterkt wordt door genade, niet door spijzen, door welke geen nuttigheid bekomen hebben, die daarin gewandeld hebben. 10 Wij hebben een altaar, van hetwelk geen macht hebben te eten, die de tabernakel dienen. 11 Want welker dieren bloed voor de zonde gedragen werd in het heiligdom door de hogepriester, derzelver lichamen werden verbrand buiten de legerplaats. 12 Daarom heeft ook Jezus, opdat Hij door Zijn eigen bloed het volk zou heiligen, buiten de poort geleden. 13 Zo laat ons dan tot Hem uitgaan buiten de legerplaats, Zijn smaadheid dragende. 14 Want wij hebben hier geen blijvende stad, maar wij zoeken de toekomende. 15 Laat ons dan door Hem altijd Gode opofferen een offerande des lofs, dat is, de vrucht der lippen, die Zijn Naam belijden. 16 En vergeet de weldadigheid en de mededeelzaamheid niet; want aan zodanige offeranden heeft God een welbehagen. 17 Zijt uw voorgangeren gehoorzaam, en zijt hun onderdanig; want zij waken voor uw zielen, als die rekenschap geven zullen; opdat zij dat doen mogen met vreugde en niet al zuchtende; want dat is u niet nuttig. 18 Bidt voor ons; want wij vertrouwen, dat wij een goed geweten hebben, als die in alles willen eerlijk wandelen. 19 En ik bid u te meer, dat gij dit doet, opdat ik te eerder ulieden moge wedergegeven worden. 20 De God nu des vredes, Die de grote Herder der schapen, door het bloed des eeuwigen testaments, uit de doden heeft wedergebracht, namelijk onze Heere Jezus Christus, 21 Die volmake u in alle goed werk, opdat gij Zijn wil moogt doen; werkende in u, hetgeen voor Hem welbehagelijk is, door Jezus Christus; Denwelken zij de heerlijkheid in alle eeuwigheid. Amen.

22 Doch ik bid u, broeders, verdraagt het woord dezer vermaning; want ik heb u in het kort geschreven. 23 Weet, dat de broeder Timotheüs losgelaten is, met welken zo hij haast komt ik u zal zien. 24 Groet al uw voorgangeren, en al de heiligen. U groeten die van Italie zijn. 25 De genade zij met u allen.

I. Nadat de apostel in het brede gehandeld heeft over Christus, het geloof, de vrije genade, de voordelen van het Evangelie, en de Hebreeën tegen afval gewaarschuwd, beveelt hij hun in het slot van de brief verscheidene uitnemende deugden aan als de eigen vruchten van het geloof (v. 1-17).

II. Daarna vraagt hij hun gebeden voor zich en zendt zijn beden voor hen tot God op, geeft hun enige hoop dat zij hem en Timotheüs zullen weerzien en eindigt met algemene groet en zegenbede. (vers 18-25).

Hebreeën 13:1-17

De bedoeling van Christus, toen Hij zichzelf voor ons overgaf, was, dat Hij zich zou kopen een eigen volk, ijverig in goede werken. Nu roept de apostel de Hebreeën op tot de betrachting van verscheidene uitnemende deugden, waarin het de Christenen betaamt uit te munten.

I. ***Tot broederlijke liefde,*** vers 1, waardoor hij niet bedoelt een algemene toegenegenheid voor alle mensen, als onze broederen van nature, allen uit een bloede gemaakt, ook niet die meer beperkte liefde, die behoort te bestaan tussen mensen, die gezamenlijk dezelfde ouders hebben, maar die bepaalde en geestelijke liefde, die moet heersen over alle kinderen van God.

1. Hier wordt verondersteld dat deze liefde onder de Hebreeën gevonden wordt. Hoewel in dien tijd het volk jammerlijk verdeeld en onderling onenig was, zowel door zaken van burgerlijke als van kerkelijken aard, zo was toch de broederlijke liefde gebleven tussen hen, die in Christus geloofden. En dit bleek op zeer uitnemende wijze na de uitstorting des Heiligen Geestes, toen zij alle dingen gemeen hadden en hun bezittingen verkochten om een algemeen fonds tot ondersteuning van hun broederen te stichten. De geest des Christendoms is een geest van liefde. Het geloof werkt door de liefde. De ware godsdienst is de sterkste vriendschapsband, indien hij dat niet is, draagt hij zijn naam vergeefs.

2. Deze broederlijke liefde liep gevaar van verloren te gaan, en dat wel in een tijd van vervolging toen zij het meest noodzakelijk was. Zij was in gevaar van verloren te gaan door de geschillen, die onder hen bestonden ten opzichte van de eerbied, dien ze nog hebben moesten voor de plechtigheden van de Mozaïsche wet. Geschillen over de godsdienst veroorzaken maar al te dikwijls een gebrek aan Christelijke liefde, maar daar moet tegen gewaakt worden en alle middelen behoren aangewend te worden om de broederlijke liefde te bewaren. De Christenen moeten altijd lief hebben en leven als broeders, en hoe meer zij toenemen in godzalige liefde voor God, hun hemelsen Vader, des te meer zullen zij wassen in liefde voor elkaar om zijnentwil.

II. Tot herbergzaamheid. ***Vergeet de herbergzaamheid niet, enz***. , vers 2. Wij moeten bij de broederlijke vriendelijkheid de liefdadigheid voegen.

Merk hier op:

1. De vereiste deugd is: herbergzaamheid jegens hen, die vreemdelingen zijn aan het burgerschap Israëls, en hen, die vreemdelingen zijn voor onze eigen personen, maar vooral hen, die zichzelf kennen als vreemdelingen hier, die een ander vaderland zoeken. Dat is het geval met het volk van God, en zo was het in dien tijd ook, want de gelovige Joden waren in een ellendige en bedroevende toestand. Maar het schijnt dat hij spreekt van vreemdelingen, hoewel wij niet weten wie zij zijn en van waar zij komen. Wanneer wij zien dat zij geen vaste woonplaats hebben, moeten wij hun plaats geven in onze harten en huizen, zo wij daartoe in de gelegenheid zijn.

2. De reden: Want daardoor hebben sommigen onwetend engelen geherbergd. Zo deed Abraham, Genesis 18, en Lot, Genesis 19, en een van dezen, die Abraham herbergde, was de zoon van God. En hoewel wij niet mogen veronderstellen dat wij ooit in zulk een geval zullen komen, toch zal Hij hetgeen wij in gehoorzaamheid aan Hem vreemdelingen doen, rekenen en belonen als aan Hem zelf gedaan, Mattheus 25:35. *Ik was een vreemdeling en gij hebt mij geherbergd.* God heeft dikwijls eer en gunst geschonken aan Zijn gastvrije dienaren, boven al hun gedachten.

III. Tot Christelijk medelijden. ***Gedenkt de gevangenen,*** vers 3.

Merk hier op:
1. De deugd. Gedenkt degenen, die gevangen zijn en kwalijk gehandeld worden.
A. God beschikt het dikwijls zo, dat sommige Christenen en gemeenten kwalijk gehandeld worden terwijl anderen vrede en vrijheid genieten. Niet allen worden terzelfder tijd geroepen om ten bloede toe tegen te staan.
B. Zij, die in vrijheid zijn, moeten medelijden hebben met hen, die ge van gen zijn en kwalijk gehandeld worden, alsof dezelfde keten hen bond, zij moeten het lijden van hun broederen gevoelen.
2. De reden daartoe: Alsof gij ook zelf in het lichaam kwalijk gehandeld waart Niet alleen in het natuurlijk lichaam en dus vatbaar voor hetzelfde lijden, zodat gij nu medelijden met hen moet hebben opdat anderen met u medelijden hebben als voor u de tijd der beproeving gekomen zal zijn, maar in hetzelfde mystieke lichaam, onder hetzelfde hoofd, en omdat als een lid lijdt, alle leden mede lijden 1 Corinthiërs 12:26. Het zou onnatuurlijk zijn wanneer Christenen elkanders lasten niet droegen.

IV. Tot reinheid en kuisheid, vers 4. Hier is:
1. ene aanbeveling van Gods instelling van ***het huwelijk, dat is eerlijk onder allen,*** en moet als zodanig door allen geacht worden, en niet aan zichzelf ontzegd door hen, dien God het niet ontzegd heeft. Het is eerlijk, want God heeft het in het paradijs ingesteld voor de mens, wetende dat het niet goed zou zijn indien hij alleen ware. Hij huwde en zegende het eerste paar, de eerste ouders der mensheid, ten einde allen te leren in deze grote zaak op God te zien en te trouwen in de Heere. Christus vereerde het huwelijk met zijn tegenwoordigheid en Zijn eerste wonder. Het is eerlijk als een middel om onkuisheid en een bevlekt bed te voorkomen. Het is eerlijk en gelukkig, wanneer de mensenrein en kuis tot elkaar komen en het huwelijksbed onbevlekt houden, niet alleen van onwettige maar ook van ongeregelde genegenheden.

2. Een schrikkelijk maar rechtvaardig oordeel over onreinheid en hoererij. ***Hoereerders en overspelers zal God oordelen***.
A. God weet wie aan deze zonden schuldig zijn, geen duisternis kan hen voor Hem verbergen.
B. Hij zal zulke zonden bij haar eigen namen noemen, en niet bij de namen: liefde en galanterie, maar hoererij en overspel, hoererij in de ongehuwden staat en overspel bij de gehuwden.
C. Hij zal hen in het oordeel brengen en vonnissen, in hun eigen geweten hier, en hun hun zonden ordelijk voor ogen stellen tot hun diepe vernedering (en het eens ontwaakte geweten van zulke zondaren zal hun zeer gestreng zijn), of Hij zal hen bij hun dood en ten laatsten dage voor Zijn rechterstoel brengen, hen overtuigen en veroordelen en hen voor eeuwig verwerpen indien zij in hun zonden gestorven zijn.

V. ***Tot Christelijke vergenoeging,*** vers 5-6. Merk op:
1. De zonde, die tegenover deze deugd en genade staat, is gierigheid, onmatige begeerte naar de goederen dezer wereld, waarbij men hen die meer hebben benijdt. Deze zonde mogen wij na onze bekering geen plaats meer gunnen, want, al is het ook een geheime begeerte die in het hart schuilt, indien deze zonde niet onderdrukt wordt, zal ze in ons leven intreden en zich openbaren in al ons spreken en handelen. Wij moeten die zonde dus niet alleen onderdrukken, maar uit onze zielen uitroeien.
2. Die deugd en genade staat tegenover de gierigheid: weest vergenoegd met het tegenwoordige, hetgeen wij hebben, het verleden kan niet teruggeroepen worden en het toekomende is alleen in Gods hand. Wij moeten tevreden zijn met wat God ons

van dag tot dag geeft, al is het ook minder dan wij vroeger genoten, en al is het niet zoveel als wij voor de toekomst wensen. Wij moeten tevreden zijn met ons tegenwoordig lot. Wij moeten ons gewennen aan onze tegenwoordige toestand, dat is het zekere middel voor vergenoegdheid. En zij, die dit niet doen, zullen nooit vergenoegd zijn, al verbetert God hun toestand ook, want met de verbetering van toestand zullen ook de wensen groeien. Haman was de grote gunsteling zijns konings, en toch was hij niet tevreden. Achab zat op de troon, maar was niet tevreden. Adam had het paradijs, maar hij was niet tevreden. Ja de engelen in de hemel, die vielen, waren niet tevreden. Maar Paulus, hoewel arm en vernederd, had geleerd vergenoegd te zijn in hetgeen hij was.

3. Welke redenen de Christenen hebben om vergenoegd te zijn met hun toestand.
A. ***God heeft gezegd: Ik zal u niet begeven en Ik zal u niet verlaten,*** vers 5, 6. Dit werd gezegd tot Jozua, Hoofdstuk 1:5, maar in hem tot al Gods getrouw dienstknechten. Oud-Testamentische beloften mogen toegepast worden op Nieuw-Testamentische heiligen. Deze belofte is het kort begrip van alle beloften. Ik zal u nooit, neen nooit, begeven of verlaten. De belofte wordt sterk bevestigd, de gelovige zal Gods genadige nabijheid genieten in leven, in dood, ja eeuwig.
B. Uit deze allesomvattende belofte mogen zij besluiten tot Gods hulp: ***Zodat wij vrijmoediglijk mogen zeggen: De Heere is mij een helper, en ik zal niet vrezen, wat mij een mens zal doen,*** vers 6. De mensen kunnen niets doen tegen God, en God kan maken dat al wat de mensen tegen Zijn volk doen, hun ten goede gekeerd wordt. VI. Tot de plicht der Christenen jegens de dienaren, zowel jegens de reeds ontslapenen als jegens de nog levenden.

1. De overledenen: ***Gedenkt uw voorgangers die u het Woord Gods verkondigd hebben,*** vers 7.
A. Wat van hen gezegd wordt. Zij waren hun voorgangers en hebben hun het Woord Gods gesproken. Zij waren hun leidslieden en regeerders, die hun het Woord Gods gesproken hadden. Zij waren bevorderd tot de waardigheid om regeerders en leiders van de gemeente te zijn, niet naar hun eigen wil, maar volgens het Woord Gods. En deze roeping hebben zij waardig vervuld, zij regeerden niet op een afstand en niet door anderen, maar zij regeerden door persoonlijke tegenwoordigheid en voorschriften, overeenkomstig het Woord Gods.
B. De plichten jegens hen verschuldigd, ook na hun dood.
a. Gedenkt hen; hun prediking, hun gebed, hun bijzondere raad, hun voorbeeld.

b. ***Volgt hun geloof na,*** weest standvastig in het belijden van het geloof, dat zij u gepredikt hebben, en tracht de genade des geloofs te verkrijgen, waarin zij leefden en stierven. Aanschouwende de uitkomst van hun wandeling, hoe spoedig, hoe vertroostend, hoe gelukkig zij hun loop voleindigden.
Deze plicht om hetzelfde ware geloof na te volgen, waarin zij onderwezen waren, wordt door de apostel in de brede toegelicht en ernstig aangedrongen, niet alleen door de herinnering aan hun ontslapen leidslieden, maar met verscheidene andere redenen.
Ten eerste. Door de onveranderlijkheid en eeuwigheid van den Heere Jezus Christus. Hoewel van hun dienaren sommigen dood en andere stervend waren, leeft het grote hoofd, de hogepriester Zijner gemeente, de opziener van hun zielen, eeuwig en blijft altijd dezelfde. En zij moeten standvastig en onbeweeglijk zijn in navolging van Christus en zich herinneren dat Christus eeuwig leeft om hun trouw aanhankelijkheid aan zijn waarheden gade te slaan en te belonen, en hun zondige afwijkingen van Hem

te zien en te bestraffen. Christus was dezelfde in de dagen des Ouden Testaments, is het in de tijd des Evangelies en zal het eeuwig zijn voor Zijn volk.
Ten tweede. Door de natuur en strekking van de dwaalleringen, waarin zij gevaar liepen te vervallen.
a. Deze waren vele en velerlei, vers 9, verschillend van hetgeen zij van hun vroegere getrouw leraren hadden ontvangen, en onbestaanbaar met hun geloof.
b. Het waren vreemde leringen, zulke als de gemeente des Evangelies niet gewoon was.
c. Zij waren van omvoerende, aftrekkende aard, zoals een schip door de wind geslingerd wordt en in gevaar verkeert van zijn anker geslagen, weggedreven en op de rotsen verpletterd te worden. Zij waren juist het tegendeel van die genade Gods, welke het hart bevestigt en versterkt, hetgeen een uitnemend ding is. Deze vreemde leringen houden het hart steeds onbevestigd en slingerend.
d. Zij waren gemeen en laag evenals hun onderwerp. Zij betroffen slechts uitwendige, kleine, vergankelijke dingen, als spijs en drank enz.
e. Zij waren nutteloos. Zij, die er door meegevoerd werden en ze gebruikten, deden daardoor hun zielen geen goed. Zij maakten hen niet heiliger, niet nederiger, niet dankbaarder, niet hemelser.

f. Zij zullen degenen, die ze omhelzen, uitsluiten uit de voorrechten van het Christelijk altaar, vers 10. ***Wij hebben een altaar,*** enz.
Dat is een bewijsgrond van groot gewicht, en daarom blijft de apostel daar iets langer bij stilstaan. De Christelijke gemeente heeft haar altaar. Men heeft tegengeworpen, dat de eerste Christenen in hun bijeenkomsten geen altaar hadden, maar dat is niet waar. Wij hebben een altaar, doch geen stoffelijk, maar een persoonlijk altaar en dat is Christus, Hij is ons altaar zowel als onze offerande, Hij heiligt het offer. De altaren onder de wet waren typen van Christus, het koperen altaar van Zijn offerande, het gouden van Zijn voorbidding. Dit altaar geeft aan de ware gelovigen een feest, een feest na de offerande, een feest van vet en merg, geestelijke kracht en wasdom, heilige vreugde en blijdschap. De tafel des Heeren is niet ons altaar, maar zij is voorzien met voorraad van het altaar. Christus ons Pascha is voor ons geslacht, 1 Corinthiërs 5:7 en daaruit volgt: *laat ons nu feest vieren.*
Het avondmaal des Heeren is het Evangelische Pascha. Zij, die gehecht blijven aan de tabernakel van de levitische bedeling of tot haar wederkeren, sluiten zichzelf uit van de zegeningen van dit altaar, van de zegeningen, die Christus verworven heeft. Zij, die de tabernakel dienen, die besloten hebben verouderde instellingen en plechtigheden te onderhouden, verloochenen hun recht op het Christelijk altaar en dit gedeelte van de bewijsreden wordt nu nader door hem toegelicht en gestaafd. Hij toont aan dat deze slaafse aanhankelijkheid aan de Joodse toestand een beletsel is voor de voorrechten van het altaar des Evangelies, en wel op de volgende wijze.
Onder de Joodse wet mocht niets van het zondoffer gegeten worden, maar zolang zij in tenten woonden moest alles verbrand worden buiten de legerplaats, en toen zij in steden woonden buiten de poort. Indien zij zich nu nog aan de wet blij ven onderwerpen, kunnen zij niet eten van het altaar des Evangelies, want wat daar van gegeten wordt, werd aangebracht door Christus, die het grote zondoffer is. Dat is dus niet het zondoffer zelf, gelijk de papisten verzekeren, want dat mocht niet gegeten maar moest verbrand worden, maar het feest des Evangelies is de vrucht en het gevolg van de offerande, waar van zij niet mogen eten, die de offerande zelf niet erkennen.
En opdat het duidelijk zou blijken, dat Christus werkelijk het antitype van het zondoffer was en als zodanig Zijn volk door Zijn eigen bloed kon heiligen of reinigen,

volbracht Hij het type daarin, dat Hij buiten de poort leed. Dit was een treffend bewijs van zijn vernedering, alsof Hij niet geschikt was voor een geheiligde of voor de burgerlijke maatschappij. En dit toont aan dat de zonde, die de oorzaak was van het lijden van Christus, een verkrachting van alle geheiligde en burgerlijke rechten is en de zondaar een algemene plaag en bederving van alle gezelschap.

Na dus te hebben aangetoond dat instemming met de levitische wetten, ook volgens haar eigen voorschriften, de toegang tot het Christelijk altaar sluit, gaat hij voort met dit bewijs te versterken met gepaste raadgevingen.
Ten eerste. ***Laat ons dan tot Hem uitgaan buiten de legerplaats Zijn smaadheid dragende,*** vers 13. Gaat weg van de ceremoniële wet, van de zonde, van de wereld, van ons zelf, van onze eigen lichamen, indien Hij daartoe roept.
Ten tweede. Laat ons gewillig zijn om zijn smaadheid te dragen, gewillig zijn om voor het uitvaagsel der wereld gehouden te worden, niet waard om te leven, niet waard een natuurlijke dood te sterven. Dat was zijn smaadheid en wij moeten ons daaraan onderwerpen. En wij hebben te meer reden omdat te doen, want hetzij wij van de wereld uit tot Christus gaan of niet, wij moeten noodzakelijk binnenkort door de dood uit de wereld gaan, wij hebben hier geen blijvende stad. De zonde, de zondaren en de dood zullen ons niet toestaan hier te blijven gedurende langen tijd, en daarom moeten wij nu door het geloof uitgaan en in Christus de rust en de bestendigheid zoeken, welke de wereld ons niet kan aanbieden, vers 14.
Ten derde. Laat ons van ons altaar het rechte gebruik maken, niet alleen deelnemen aan zijn voorrechten maar ons ook kwijten van de plichten van dat altaar, als dezulken, die Christus geroepen heeft om als priesters dat altaar te bedienen. Laat ons op dat altaar onze offeranden brengen en ze door Hem aan Hem als onze hogepriester opofferen, vers 15, 16.

En wat zijn nu de offeranden, die wij brengen moeten en op dat altaar, Christus, offeren?
Geen zoenoffers, daar is geen behoefte meer aan. Christus heeft het grote zoenoffer gebracht, de onze zijn alleen dankoffers. Zij zijn:
a. ***De offerande des lofs aan God,*** die wij Hem voortdurend brengen moeten. Daaronder zijn begrepen alle verering en gebed, zowel als dankzegging: dat is de vrucht der lippen. Met ongeveinsde lippen moeten wij de lof Gods verkondigen, en dat offer moet gebracht worden alleen aan God, niet aan engelen, of heiligen, of enig ander schepsel, maar aan de naam van God alleen, en het moet gebracht worden in Christus, in afhankelijkheid van Zijn middelaars-verzoening en tussenkomst.
b. De offerande van Christelijke weldadigheid. ***Vergeet de weldadigheid en de mededeelzaamheid niet, want aan zodanige offeranden heeft God een welbehagen,*** vers 16. Wij moeten naarmate van ons vermogen, meedelen tot de behoeften der zielen en lichamen van de mensen, ons niet tevreden stellen met het brengen van de offerande van de vrucht der lippen, enkel woorden, maar ook de offerande van goede werken brengen, niet vertrouwende op de verdiensten van onze goede werken, maar op die van onze grote hogepriester, en aan zulke offeranden, verering en in dien geest gebrachte gaven, heeft God een welbehagen. Hij zal die offers met welgevallen aannemen en de offeraars aannemen en zegenen om Christus' wil.

2. Nadat hij ons zo voorgehouden heeft wat wij verschuldigd zijn aan de gestorven dienaren, wat voornamelijk bestaat in het navolgen van hun geloof en in het niet

verzaken daarvan, zegt de apostel hoe de gemeente zich heeft te gedragen jegens haar levende dienaren, vers 17, en de reden daarvoor.

A. De plicht zelf. ***Hen gehoorzamen en zich aan Hem onderwerpen.*** Dat is geen onbepaalde onderwerping en geen volstrekte gehoorzaamheid, die hier vereist worden, maar alleen voor zover ze bestaanbaar zijn met de bedoeling en de wil van God, ons in Zijn Woord geopenbaard, maar toch is het werkelijke onderwerping en gehoorzaamheid, en dat niet alleen aan God, maar aan het gezag van de bediening der dienaren, die van God komt in alle dingen tot die bediening behorende, zo zeker als het gezag van ouders of van de burgerlijke overheid in hun kringen. De Christenen moeten er zich aan onderwerpen onderwezen te worden door hun dienaren, en zichzelf niet voor te wijs, te goed en te groot houden om van hen te leren. En wanneer zij zien dat de voorschriften van de dienaren overeenstemmen met het geschreven Woord, moeten zij hen gehoorzamen.

B. De redenen voor dezen plicht.

a. ***Zij moeten de gemeente regeren,*** hun bediening is niet die van een overheid, maar heeft toch gezag. Zij hebben geen recht om heerschappij over de gemeente te voeren, maar moetenhaar leiden in de wegen Gods, door haar voor te lichten en te onderwijzen, het Woord Gods uit te leggen en op de bijzondere gevallen toe te passen. Zij mogen zelf geen wetten maken, maar moeten de wet Gods uitleggen, ook moet men hun uitlegging van die wet niet zonder nader onderzoek aannemen, maar de gemeente moet die toetsen aan de heilige Schrift, en alleen zover de verklaringen door de dienaren gegeven daarmee overeenstemmen, mag zij die aannemen, niet als het woord van mensen, maar gelijk het waarlijk is als het woord Gods, dat krachtig werkt in degenen, die geloven.

b. ***Zij waken voor de zielen der gemeente,*** niet omdie te verstrikken, maar omze te redden, om ze te winnen niet voor hen zelf, maar voor Christus, en om ze op te bouwen in kennis, geloof en heiligheid. Zij moeten waken tegen al wat schadelijk kan zijn voor de zielen der mensen en hen waarschuwen tegen gevaarlijke dwalingen, tegen de verleidingen des harten en tegen naderende oordelen. Zij moeten waakzaam zijn voor alle gelegenheden om de zielen der mensen voorwaarts te helpen op weg naar de hemel.

c. Zij zullen eens rekenschap geven van de wijze, waarop zij hun plicht vervuld hebben, en wat er geworden is van de zielen, die aan hun zorg toevertrouwd waren, of die door hun verzuim verloren zijn gegaan, dan wel of er enigen door hun dienst toegebracht en opgebouwd zijn.

d. Zij zullen verblijd zijn zo zij omtrent zichzelf en hun hoorders goed verslag kunnengeven. Het zal een heerlijke dag voor hen zijn, indien zij zullen kunnen getuigen van hun eigen getrouwheid en welslagen, de zielen die door hun dienst bekeerd en bevestigd zijn, zullen hun blijdschap en hun kroon zijn in de dag van de Heere Jezus.

e. Wanneer zij hun rekenschap zuchtende moeten afleggen, zal dat tot schade van de gemeente zowel als van henzelf zijn. Het is in het belang der hoorders, dat de dienaren hun verantwoording met blijdschap en niet al zuchtende doen. Wanneer getrouw dienaren niet wel-geslaagd zijn, zullen zij zuchten, maar dat is voor de gemeente schade. Getrouw dienaren hebben hun eigen zielen bevrijd, maar een onvruchtbare en ontrouw gemeente zal ondervinden, dat haar bloed en verwoesting op haar eigen hoofd zijn.

Hebreeën 13:18-25
Hier:
I. Beveelt de apostel zichzelf en zijn medegevangenen aan in de voorbeden van de gelovige Hebreeën, vers 18. ***Bidt voor ons, voor mij en voor Timotheüs*** (die in vers 23 genoemd wordt) en voor allen, die met ons arbeiden in de bediening des Evangelies.
1. Dat is een deel van de plicht der gemeente jegens haar dienaren. Dienaren hebben behoefte aan de gebeden der gemeente, en hoe ernstiger de gemeente voor haar dienaren bidt, des te meer zegen mag zij verwachten en genieten van hun bediening. Zij moeten bidden dat God onderwijze degenen, die haar moeten onderwijzen, dat Hij hen ijverig, en werkzaam, en wijs en wel-slagend moge maken, dat Hij hen bijsta in al hun werk, hen drage in al hun laster, en hen sterke onder alle verzoekingen.

2. Er zijn goede redenen, waarom de gemeente voor haar dienaren bidden moet. Hij vermeldt er twee.
A. ***Wij vertrouwen dat wij een goed geweten hebben***, vers 18. Velen van de Joden hadden slechte gedachten over Paulus omdat hij, zijnde een Hebreeër uit de Hebreeën, het juk van de levitische wet afgeworpen had en Christus predikte. Hier betuigt hij bescheiden zijn oprechtheid, Wij vertrouwen dat wij een goed geweten hebben, als die in alles willen eerlijk wandelen. Wij vertrouwen. Hij had kunnen zeggen: wij weten, maar hij gaf er de voorkeur aan op nederige toon te spreken, en ons daardoor allen te leren dat wij niet te zeker van ons zelf moeten zijn, maar met godvrezende na-ijver over ons eigen hart moeten waken.
Wij vertrouwen dat wij een goed geweten hebben, een verlicht, een goed-onderricht geweten, een zuiver en rein geweten, een teder en getrouw geweten, een geweten dat voor ons en niet tegen ons getuigt, een goed geweten in alle dingen, in de geboden van de eerste en evenzo van de tweede tafel, jegens God en jegens de mensen, en boven alles in de zaken van onze bediening, wij willen in alles eerlijk en oprecht handelen.
a. Een goed geweten heeft eerbied voor al Gods geboden en voor alle plichten.
b. Zij, die een goed geweten hebben, hebben toch behoefte aan de gebeden van anderen.
c. Dienaren met tedere gewetens zijn openbare zegeningen, en verdienen de gebeden der gemeenten.

B. Een andere reden, waarom hij hun gebeden begeert, is dat hij hoopt daardoor te eerder aan hen wedergegeven te zullen worden, vers 19. Daaruit zien wij: dat hij vroeger bij hen geweest was, dat hij nu afwezig was, dat hij grote begeerte en het ernstige voornemen had om tot hen weer te keren, dat het beste middel om zijn terugkeer te vergemakkelijken en dien tot een barmhartigheid voor hem zowel als voor hen te maken, was daar een onderwerp van hun gebed van te maken. Wanneer dienaren tot hun gemeente terugkeren als een verhoring des gebeds, dan komen zij eerst met des te groter voldoening voor zichzelf en des te meer voordeel voor de gemeente. Wij moeten onze zegeningen door gebed verkrijgen.

II. Hij zendt voor hen zijn gebeden tot God op, want hij was gewillig om voor hen te doen hetgeen hij begeerde, dat zij voor hem doen zouden. ***De God nu des vredes,*** enz. vers 20. In deze uitnemende bede merken wij het volgende op.
1. De Naam, die hij God geeft. *De God des vredes,* die een middel gevonden heeft voor vrede en verzoening tussen Hem en zondaren, en die de vrede op aarde, en vooral in zijn gemeenten, liefheeft.

2. Het grote werk Hem toegeschreven. ***Hij heeft onze Heere Jezus Christus uit de doden weder gebracht.*** Jezus stond op door Zijn eigen macht, maar evenzeer was de Vader daarin betrokken, die daardoor getuigenis gaf dat zijn gerechtigheid voldaan en de wet vervuld was. Hij verrees voor onze rechtvaardigmaking, en dezelfde Goddelijke macht, waardoor Hij verrees, is instaat alles voor ons te doen wat wij nodig hebben.

3. De namen aan onze Christus gegeven: onze Heere Jezus, onze Heer, onze Zaligmaker, ***en de grote Herder der schapen,*** beloofd in Jesaja 40:11, en die zichzelf verklaarden dat te zijn, Johannes 10:14, 15. Dienaren zijn onder-herders: Christus is de grote Herder. Dat toont Zijn belangstelling voor Zijn volk. Zij zijn de kudde Zijner weide, en Zijn zorg en werk zijn voor hen. Hij voedt hen, en leidt hen, en waakt over hen.

4. De weg en wijze, waardoor God is verzoend en Christus van de doden is verrezen. ***Door het bloed des eeuwigen testaments.*** Het bloed van Christus voldeed aan de Goddelijke gerechtigheid, en zo verwierf Christus vrijlating uit de gevangenis van het graf, want Hij had onze schuld betaald, overeenkomstig een eeuwig verbond, ene overeenkomst tussen de Vader en de Zoon, en dat bloed is de bevestiging en het zegel van een eeuwig verbond tussen God en zijn volk.

5. De barmhartigheid, om welke gebeden wordt. ***Die volmake u in alle goed werk***, enz., vers 21.
Merk op:
A. De volmaking der heiligen in alle goed werk is het voornaamste, dat voor en door hen begeerd wordt, dat zij hier mogen verkrijgen volmaaktheid in oprechtheid, een helder verstand, een rein hart, levendige aandoeningen, een geregelde en vaste wil, en genoegzame sterkte voor alle goed werk, waartoe zij hier geroepen worden, en ten laatste een volmaking in trap om hen geschikt te maken voor het genieten van de gelukzaligheid des hemels.

B. De weg, waarin God Zijn volk volmaakt maakt. Die is door altijd in hen te werken hetgeen aangenaam is in zijn ogen, en dat ***door Jezus Christus, dewelke zij de heerlijkheid in alle eeuwigheid.***
Merk hier op:
a. Er wordt niets goeds in ons gewrocht, of het is het werk Gods, Hij werkt in ons alvorens wij instaat zijn enig goed werk te verrichten.
b. Alle goede werk, dat Godin ons werkt, werkt Hij door Jezus Christus, om Zijnentwil en door Zijn Geest.
c. Eeuwige heerlijkheid zijn wij daarom aan Hem verschuldigd, die de oorzaak is van alle goede beginselen, die in ons gewrocht, en van alle goede werken, die door ons gedaan worden. Hierop zegge ieder: ***Amen!***

C. ***Hij verhaalt de Hebreeën van Timotheüs' invrijheidstelling en zijn hoop hen binnen kort te zullen zien,*** vers 23. Het schijnt dat Timotheüs gevangen is geweest, zonder twijfel ter wille van het Evangelie, maar nu vrijgelaten was. De gevangenzetting van getrouwe dienaren is een eer voor hen, en hun vrijlating is een oorzaak van blijdschap voor de gemeente. Hij verheugde zich in de verwachting van niet alleen Timotheüs te zullen zien, maar met hem tot de Hebreeën te komen en hen

te zien. Getrouwe dienaren van Christus hebben zeer gaarne de gelegenheid om aan de gemeenten te schrijven, en doen dat met groot genoegen.

D. Na hun aandacht gevraagd te hebben voor de inhoud van zijn brief, vers 22, besluit hij met groeten en een plechtige, hoewel korte zegenbede.
1. De groet:
A. Van hemzelf aan hen, gericht aan al de dienaren, die hen regeerden, en aan al de heiligen, aan allen, dienaren en gemeente.
B. van de Christenen in Italië aan hen. Het is goed wanneer de wet der liefde in onze harten geschreven is, de wet van heilige liefde en vriendelijkheid voor al de Christenen. De godsdienst leert de mensen de beste beschaving en welgemanierdheid. Hij is geen bittere en onbescheiden zaak.

2. De plechtige, maar korte zegenbede, vers 25. ***De genade zij met u allen, Amen.*** De gunst Gods zij met u en zijn genade werke voortdurend in u en met u, om vruchten van heiligheid voort te brengen als eerstelingen der heerlijkheid. Wanneer Gods volk door woord of schrift met elkaar gemeenschap gehad heeft, is het goed te scheiden met gebed voor elkaar, om de voortduring van de genadige tegenwoordigheid Gods, opdat zij elkaar eens weer mogen ontmoeten in de wereld der heerlijkheid. Amen.

DE BRIEF VAN JAKOBUS

EEN VERKLARING MET PRAKTISCHE OPMERKINGEN, VAN DE ALGEMENE BRIEF VAN DE APOSTEL JAKOBUS

De schrijver van dezen brief was niet Jakobus, de zoon van Zebedeüs; want die was door Herodes ter dood gebracht, Handelingen 12; nog voordat het Christendom zoveel voet gewonnen had onder de Joden in de verstrooiing, als hier wordt ondersteld. Maar het was de andere Jakobus, de zoon van Alpheus; die van moederszijde de neef van de Heere Jezus, en een van de twaalf apostelen was, Mattheus 10:3. Hij wordt een pilaar genoemd, Galaten 2:9, en wie dezen brief van hem tegenspreekt, verliest of mist waarlijk een grondsteen.
De brief wordt een algemene brief genoemd; sommigen menen, omdat hij niet aan een bijzondere gemeente of aan een bepaald persoon gericht werd, maar bestemd was om te zijn wat wij noemen een rondgaand schrijven. Anderen denken dat hij"algemeen" genoemd wordt, of katholiek, om hem te onderscheiden van de brieven van Ignatius, Barnabas, Polycarpus en anderen, die in de eerste tijden hoog in aanzien stonden, maar niet algemeen in de kerken aangenomen werden, en daarom niet, gelijk deze, voor geïnspireerd gehouden werden.
Eusebius verhaalt ons, dat deze brief overal in de gemeenten gelezen werd met de andere algemene brieven, (Hist. Eccles. p. 53. Ed. Val. 1678). Jakobus, de schrijver, werd om zijn grote vroomheid de rechtvaardige genoemd. Hij was een uitnemend voorbeeld van de deugden, waarop hij bij anderen aandringt.
Hij was zo buitengewoon beroemd om zijn rechtvaardigheid, matigheid en godsvrucht, dat Josephus, de Joodse geschiedschrijver, als een der oorzaken van de verwoesting van Jeruzalem opnoemt, dat Jakobus er de marteldood stierf. (p. s. Josephus schrijft over de eigen broeder van Jezus)
Dit wordt vermeld in de verwachting, dat met te meer eerbied zal gelezen worden hetgeen geschreven werd door een zo heilig en uitnemend man. De tijd, waarop de brief geschreven werd, is onzeker. De bedoeling van de brief is de Christenen te berispen over hun groten achteruitgang zowel in geloof als gedrag, en de verspreiding te voorkomen van al die vrijzinnige leerstellingen, die de ware god zaligheid met verwoesting bedreigden. Het was het bepaalde oogmerk van de schrijver van dezen brief om het Joodse volk op te wekken tot een gevoel van de omvang en de nadering der oordelen, die over hen komen zouden; en alle ware Christenen te ondersteunen in de weg van hun plicht, onder de verschrikkingen en de vervolgingen, die hun deel zouden worden. De waarheden, die er in behandeld worden, zijn zeer praktisch en noodzakelijk om gehandhaafd te worden; en de regelen, voor de wandel aangegeven, moeten in aanmerking genomen worden zoveel in onze dagen als in vroegere tijden.

HOOFDSTUK 1

1 Jakobus, een dienstknecht van God en van de Heere Jezus Christus; aan de twaalf stammen, die in de verstrooiing zijn: zaligheid. 2 Acht het voor grote vreugde, mijn broeders, wanneer gij in velerlei verzoekingen valt; 3 Wetende, dat de beproeving uw s geloofs lijdzaamheid werkt. 4 Doch de lijdzaamheid hebbe een volmaakt werk, opdat gij moogt volmaakt zijn en geheel oprecht, in geen ding gebrekkelijk. 5 En indien iemand van u wijsheid ontbreekt, dat hij ze van God begere, Die een iegelijk mildelijk geeft, en niet verwijt; en zij zal hem gegeven worden. 6 Maar dat hij ze begere in

geloof, niet twijfelende; want die twijfelt, is een baar der zee gelijk, die van de wind gedreven en op geworpen en neergeworpen wordt. 7 Want die mens mene niet, dat hij iets ontvangen zal van de Heere. 8 Een dubbelhartig man is ongestadig in al zijn wegen. 9 Maar de broeder, die nederig is, roeme in zijn hoogheid. 10 En de rijke in zijn vernedering; want hij zal als een bloem van het gras voorbijgaan. 11 Want de zon is opgegaan met de hitte, en heeft het gras dor gemaakt, en zijn bloemis afgevallen, en de schone gedaante haars aanschijns is vergaan; alzo zal ook de rijke in zijn wegen verwelken. 12 zalig is de man, die verzoeking verdraagt; want als hij beproefd zal geweest zijn, zal hij de kroon des levens ontvangen, welke de Heere beloofd heeft dengenen, die Hem liefhebben. 13 Niemand, als hij verzocht wordt, zegge: Ik word van God verzocht; want God kan niet verzocht worden met het kwade, en Hij Zelf verzoekt niemand. 14 Maar een iegelijk wordt verzocht, als hij van zijn eigen begeerlijkheid afgetrokken en verlokt wordt. 15 Daarna de begeerlijkheid ontvangen hebbende baart zonde; en de zonde voleindigd zijnde baart de dood. 16 Dwaalt niet, mijn geliefde broeders! 17 Alle goede gave, en alle volmaakte gifte is van boven, van de Vader der lichten afkomende, bij Welken geen verandering is, of schaduw van omkering. 18 Naar Zijn wil heeft Hij ons gebaard door het Woord der waarheid, opdat wij zouden zijn als eerstelingen Zijner schepselen. 19 Zo dan, mijn geliefde broeders, een iegelijk mens zij ras om te horen, traag om te spreken, traag tot toorn; 20 Want de toorn des mans werkt Gods gerechtigheid niet. 21 Daarom, afgelegd hebbende alle vuiligheid en overvloed van boosheid, ontvangt met zachtmoedigheid het Woord, dat in u geplant wordt, hetwelk uw zielen kan zaligmaken. 22 En zijt daders des Woords, en niet alleen hoorders, uzelven met valse overlegging bedriegende. 23 Want zo iemand een hoorder is des Woords, en niet een dader, die is een man gelijk, welke zijn aangeboren aangezicht bemerkt in een spiegel; 24 Want hij heeft zichzelven bemerkt, en is weggegaan, en heeft terstond vergeten, hoedanig hij was. 25 Maar die inziet in de volmaakte wet, die der vrijheid is, en daarbij blijft, deze, geen vergetelijk hoorder geworden zijnde, maar een dader des werks, deze, zeg ik, zal geluk zalig zijn in dit zijn doen. 26 Indien iemand onder u dunkt, dat hij godsdienstig is, en hij zijn tong niet in toomhoudt, maar zijn hart verleidt, dezes godsdienst is ijdel. 27 De zuivere en onbevlekte godsdienst voor God en de Vader is deze: wezen en weduwen bezoeken in hun verdrukking, en zichzelven onbesmet bewaren van de wereld.

Na het opschrift en de groet, vers 1, worden de Christenen hier onderwezen hoe zij zich onder het kruis te gedragen hebben. Verscheidene deugden en plichten worden hun aanbevolen, en hun, die de verzoekingen en droefenissen doorstaan op de wijze die de apostel hun aan de hand doet, worden zegeningen toegezegd en een heerlijke beloning verzekerd, vers 2-12.
De zonden evenwel, die het lijden veroorzaken, en de zwakheden en fouten, waaraan de mensen zich onder het lijden schuldig maken, mogen in geen geval aan God toegeschreven worden, want Hij kan de bewerker van het kwade niet zijn omdat Hij de Bron van alles goeds is, vers 13-18.
Alle hartstochten, en toorn en kwade bewegingen moeten onderdrukt worden. Het woord van God moet het voornaamste voorwerp van ons onderzoek zijn, en wij moeten zorg dragen hetgeen wij horen en weten ook in praktijk te brengen, anders zal onze godsdienst blijken ijdel te zijn.
Hieraan wordt toegevoegd een beschrijving van wat, waaruit de ware godsdienst bestaat, vers 19-27. Jakobus 1:1

Wij hebben hier het opschrift, wat uit drie hoofddelen bestaat.
I. De hoedanigheid, waarin de schrijver wenst bekend te zijn. ***Jakobus, een dienstknecht van God en van de Heere Jezus Christus.*** Hoewel hij een van de voornaamste dienaren in het koninkrijk van Christus was, noemt hij zich alleen een dienstknecht.
Merk op: Ook zij, die in staat en bediening het hoogste staan in de gemeente van Christus, zijn slechts dienstknechten. Zij mogen daarom nooit handelen als meesters, maar alleen als dienaren. Verder, hoewel Jakobus door de Evangelist genoemd wordt de broeder onzes Heeren, was het zijn heerlijkheid Christus in de geest te dienen, liever dan er op te roemen dat hij Zijn nabestaande in het vlees was. Laat ons hieruit leren deze naam boven alle andere in de wereld te waarderen, dienstknechten van God en van Christus. Daarbij: laat ons er op letten dat Jakobus zich noemt een dienstknecht van God en van de Heere Jezus Christus, om ons te leren dat wij in al onze diensten het oog moeten hebben zowel op de Zoon als op de Vader. Wij kunnen de Vader niet Hem aangenaam dienen, wanneer wij niet ook dienstknechten van de Zoon zijn. *God wil dat allen de Zoon eren gelijk zij de Vader eren,* Johannes 5:23, dat zij voor hun aanneming op Christus zien en hulp van Hem verwachten, Hem alle gehoorzaamheid bewijzen en daardoor belijden, dat Jezus Christus de Heere is tot heerlijkheid Gods des Vaders.

II. De apostel noemt hier de toestand van hen, aan wie hij schrijft. ***Aan de twaalf stammen, die in de verstrooiing zijn.*** Sommigen verstaan hierdoor de verstrooiing door de vervolging van Stephanus, Handelingen 8. Maar die beperkte zich tot Judea en Samaria. Anderen denken dat bedoeld worden de Joden in Assyrië, Babylon, Egypte en andere koninkrijken, waarheen de oorlogen hen verdreven hadden. Het grootste gedeelte van tien der Twaalf stammen was in gevangenschap verloren, hoewel van elke stam nog enigen waren bewaard gebleven en steeds geëerd werden met de aloude naam van de twaalf stammen. Dezen echter waren verspreid en verstrooid.
1. Zij werden verstrooid in barmhartigheid. Zij hadden de schriften des Ouden Testaments, en nu had de voorzienigheid Gods het zo beschikt, dat zij verspreid waren in verschillende landen om daar het licht van de Goddelijke openbaring te doen schijnen.
2. Zij begonnen nu verstrooid te worden in toorn. Het Joodse volk werd verbrokkeld in partijen en partijschappen, en velen werden genoodzaakt hun land te verlaten, omdat het hun daar te gevaarlijk werd. Ook goede mensen delen in de nood van algemene onheilen.
3. Die Joden in de verstrooiing warenzij, die het Christendom omhelsd hadden. Zij werden vervolgd en genoodzaakt schuilplaats te zoeken in andere landen, want de heidenen waren vriendelijker voor de Christenen dan de Joden. Het is dikwijls het lot, zelfs van Gods eigen stammen, omverstrooid te worden. De samen vergadering is bewaard voor het einde der tijden, wanneer al de verstrooide kinderen Gods zullen samengebracht worden tot Christus, hun hoofd. In dien tussentijd, dat de stammen Gods verstrooid zijn, laat Hij naar hen omzien. Hier is een apostel, die schrijft aan de stammen in de verstrooiing, een brief van God aan hen, terwijl zij van Zijn tempel verdreven en schijnbaar door Hem verwaarloosd zijn. Hier kan toegepast worden wat de profeet Ezechiël schreef: Daarom zeg, zo zegt de Heere Heere: *Hoewel Ik hen ver onder de heidenen weggedaan heb, en hoewel Ik hen in de landen verstrooid heb, nochtans zal Ik hun een weinig tijds tot een heiligdom zijn in de landen, waarin zij gekomen zijn,* Ezechiël 11:16. God draagt bijzondere zorg voor zijn verdrevenen. Laat

Mijne verdrevenen onder u verkeren, o Moab! Jesaja 16:4. Gods stammen mogen verstrooid zijn, maar daarom mogen wij ons nog niet verheffen op onze uitwendige voordelen. En aan de andere zijde: wij moeten niet wanhopen en denken dat wij verworpen zijn onder uitwendige onheilen, want God gedenkt Zijn volk en zendt het vertroosting in zijn verstrooiing.

III. Jakobus toont hier het belang, dat hij stelt ook in de verstrooiden: ***zaligheid.*** Hij groet hen met een wens van vrede en zaligheid. Ware Christenen mogen nooit minder geacht worden om hun ongelukken. Het was de hartelijke begeerte van dezen apostel, dat zij die verstrooid waren, vertroost zouden worden, dat zij goed zouden doen en dat het hen goed zou gaan, opdat zij zich mochten verheugen in hun droefenissen. Gods volk heeft in alle plaatsen oorzaak om zich te verblijden, en in alle tijden. Dat zal overvloedig blijken uit hetgeen hier volgt. Jakobus 1:2-12
Wij komen nu tot de behandeling van het onderwerp van de brief. In deze afdeling hebben wij de volgende dingen te beschouw en.
I. ***De lijdenstoestand van de Christenen in deze wereld*** wordt voorgesteld, en dat op zeer leerzame wijze, wanneer wij letten op hetgeen duidelijk en noodzakelijk ondersteld wordt, zo goed als op hetgeen volledig wordt uitgedrukt.
1. Ondersteld wordt dat moeiten en droefenissen het lot kunnen zijn van de beste Christenen, ook van hen, die de meeste reden hebben om van zichzelf het goede te denken en te hopen. Zulke hebben recht tot de grootste vreugde en moeten dikwijls juist de grievendste droefenissen ondervinden. Gelijk goede mensen verstrooid kunnen worden, zo moeten zij het niet voor iets vreemds houden wanneer moeilijkheden hen overkomen.
2. Deze uitwendige droefenissen en moeilijkheden zijn voor hen verzoekingen. De duivel beproeft door lijden en kruis de mensen tot zonden af te trekken en hen van hun plicht terug te houden of er ongeschikt voor te maken. Maar aangezien al onze beproevingen in Gods hand zijn, zo worden zij bedoeld voor beproeving en verbetering van onze deugden. Het goud wordt in de smeltkroes geworpen, om gereinigd te worden.
3. Deze verzoekingen kunnen vele en velerlei zijn. De apostel spreekt van vele verzoekingen. Onze beproevingen kunnen vele en van verschillende soorten zijn, en daarom hebben wij behoefte aan de gehele wapenrusting Gods. Wij moeten aan alle zijden gewapend zijn, want onze verzoekingen liggen aan alle zijden.
4. De verzoekingen van de gelovige zijn dezulken, die hij zichzelf niet schept en niet zondig over zichzelf brengt, maar zulke waarin gezegd wordt dat hij valt. En daarom kunnen ze ook beter door hem gedragen worden.

II. De deugden en plichten onder een toestand van verzoekingen en droefenissen worden ons hier voorgehouden. Indien wij op deze dingen achtgaven en er naar handelden, zoals wij behoren te doen, hoe goed zou het ons zijn bedroefd te worden!
1. Een Christelijke deugd, die er door geoefend wordt, is vreugde. ***Acht het voor grote vreugde,*** vers 2. Wij moeten niet verzinken in een staat van moedeloosheid en troosteloosheid, die zou maken dat wij onder de beproevingen bezweken, maar wij moeten trachten onze zielen opgewekt en verlicht te houden, des te beter zullen wij het rechte besef van het geval hebben, en des te groter voordeel zullen wij er van genieten. De wijsbegeerte kan de mensen leren kalm te blijven onder hun moeilijkheden, maar het Christendom leert hen er vreugde onder te hebben, omdat zulke dingen komen uit Gods liefde en niet uit Zijn toorn. Door hen zijn wij gelijkvormig aan Christus, ons hoofd, en krijgen wij de bewijzen van onze aanneming.

Door het lijden in de wegen der gerechtigheid dienen wij de belangen van het koninkrijk onzes Heeren op aarde en de opbouwing van het lichaam van Christus: en onze beproevingen zullen onze genade meer doen schitteren en ten laatste ons kronen. Daarom is er alle reden om het voor grote vreugde te achten, wanneer beproevingen en moeiten ons in de weg van onzen plicht ten dele worden. En dit is niet alleen een Nieuw Testamentische paradox, maar het was reeds in Jobs tijd bekend. Zie, zalig is de man, dien God kastijdt. En nog meer reden van vreugde is er in onze beproevingen, wanneer wij de anderen deugden nagaan, die er door bevorderd worden. Het geloof is een der genaden, welke de een uitdrukking onderstelt en de andere beslist vereist.
Wetende dat de beproeving uw s geloofs, vers 3, en: ***Dat hij ze begere in geloof,*** vers 6. Er moet zijn een gezond geloof in de grote waarheden van het Christendom en een beslist vasthouden daaraan, in tijden van verzoeking. Het geloof, waarvan hier gesproken wordt als beproefd wordende door de droefenissen, bestaat in een geloof in de macht, het woord en de belofte van God, en in de getrouw heid en standvastigheid van onzen Heere Jezus.

3. Er moet zijn lijdzaamheid. ***De beproeving uw s geloofs werkt lijdzaamheid.*** De beproeving van de een genade brengt de andere voort, en hoe meer de deugden des Christens door lijden geoefend worden, des te sterker groeien zij. De verdrukking werkt lijdzaamheid, Romeinen 5: 3. Ten einde de Christelijke lijdzaamheid recht te oefenen, moeten wij:

A. Haar laten werken. Zij is geen lijdelijk, maar een werkzaam iets. Stoïcijnse onverschilligheid en Christelijke lijdzaamheid zijn zeer verschillend, door de eerste worden de mensen tot op zekere hoogte ongevoelig voor hun droefenissen, door de laatste behalen zij er de overwinning op. Laat ons zorgen dat in tijden van verzoeking de lijdzaamheid en niet de hartstocht in ons werkt. Wat we ook zeggen of doen, laat de lijdzaamheid het zeggen en doen, laat ons niet toelaten dat de hartstochten er tussen komen en het edele werk van de lijdzaamheid verstoren, laat ons het plaats geven om te werken, en het zal in tijden van beproeving wonderen verrichten.
B. Wij moeten de lijdzaamheid een volmaakt werk laten hebben. Ze mag niet beperkt of verzwakt worden. Zij moet haar volle vrijheid hebben, indien de een droefenis de andere op de hielen volgt en een gehele reeks ons overvalt, toch moet de lijdzaamheid haar gang kunnen gaan tot haar werk volmaakt is. Wanneer wij alles dragen wat God beschikt en zolang als Hij het beschikt en met een nederig gehoorzaamoog op Hem, en we niet enkel onze moeiten dragen maar er ons in verheugen, dan heeft de lijdzaamheid een volmaakt werk.
C. Wanneer het werk der lijdzaamheid volmaakt is, dan is de Christen volmaakt en ontbreekt hem niets, het zal ons voorzien van alles wat nodig is voor onze Christelijke loopbaan en strijd en ons in staat stellen om tot de einde te volharden, en dan zal haar werk voleind zijn en met heerlijkheid bekroond worden, Heb. 10:36. De lijdzaamheid hebbe een volmaakt werk, opdat gij moogt volmaakt zijn en geheel oprecht, in geen ding gebrekkelijk.
D. Het gebed is een plicht, die evenzeer de lijdende Christenen aanbevolen wordt.

Hierbij toont de apostel aan:
a. Waar wij meer bepaald om moeten bidden. Om wijsheid: ***Indien iemand van u wijsheid ontbreekt, dat hij ze van God begere,*** vers 5. Wij moeten niet zozeer om afwending van een droefenis bidden als om wijsheid ten einde er het rechte nut van te trekken. En wie is er, die geen wijsheid nodig heeft onder grote beproevingen of

oefeningen, om hem te leiden bij het beoordelen der dingen, bij het beheersen van zijn karakter en aandoeningen en bij het besturen van zijn zaken? Wijs zijn in tijden van beproeving is een bijzondere gave Gods, en wij moeten dat bij Hem zoeken.
b. In welke weg zij verkregen wordt, op onze smeking en ons gebed. De dwazen moeten bedelaars worden voor de troon der genade, dat is de weg voor hen om wijzen te worden. Er wordt niet gezegd: vraag het een mens, of enigen mens, maar dat hij ze van God begere, die hem gemaakt heeft, die hem eerst verstand en zielsvermogens gegeven heeft, van Hem in wie alle schatten van wijsheid en kennis verborgen zijn. Laat ons dagelijks aan God ons gebrek aan wijsheid belijden en er Hem dagelijks omvragen.

4. Wij hebben de grootste aanmoediging omdat te doen. Die een iegelijk mildelijk geeft en niet verwijt. Ja, het is uitdrukkelijk beloofd. ***En zij zal hem gegeven worden***, vers 5. Hier is een antwoord voor elke ontmoediging van de ziel, wanneer wij tot God gaan, in het gevoel van onze eigen zwakheid en dwaasheid, ten einde om wijsheid te vragen. Wij zijn er zeker van dat Hij, tot wie wij gezonden worden, geven kan, en Hij verlangt te geven, Hij wil geven aan allen die Hemvragen. Er kan ook geen vrees bestaan dat zijn gunsten beperkt zijn tot enkelen, die in dat geval verkeren, zodat anderen buitengesloten zijn, geen enkele nederige smekende ziel wordt afgewezen, Hij geeft een iegelijk.
En zegt ge dat ge veel wijsheid behoeft en dat een kleine gave u niet helpen kan, de apostel bevestigt: ***Hij geeft mildelijk.*** En zijt ge misschien bevreesd dat ge op ongelegen tijd komt, of schaamt ge u over uw dwaasheid, er is bij gevoegd: Hij verwijt niet. Vraag wanneer ge wilt en zo dikwijls ge wilt, gij zult geen verwijten krijgen. En wanneer ge na dat alles nog zoudt zeggen: Dat mag het geval zijn met sommigen, maar ik vrees dat ik niet zo goed slagen zal in mijn zoeken naar wijsheid als anderen doen, bedenk dan hoe uitdrukkelijk en voor ieder de belofte is: en zij zal hem gegeven worden. Maar rechtvaardig zouden dwazen in hun dwaasheid omkomen, indien zij de wijsheid slechts voor ‘t vragen hebben, en zij willen er God niet om bidden. Want:

5. Op een ding moeten wij bij ons vragen noodzakelijk letten: en dat is: dat wij het met geloof moeten doen, met een standvastige geest. ***Maar dat hij ze begere in geloof, niet twijfelende,*** vers 6. De gedane belofte is zeer vast, maar op deze voorwaarde aan onze zijde: wijsheid zal gegeven worden aan een iegelijk, die er God om vraagt, mits hij gelooft dat God machtig is de dwaas wijs te maken, en getrouw is Zijn woord te vervullen aan allen, die er Hem om aanroepen. Dit was de voorwaarde, waar Christus op stond in Zijn behandeling van degenen, die tot Hem kwamen om genezing: Gelooft gij dat ik dat doen kan? Er moet geen twijfel zijn, geen wantrouw en door ongeloof aan Gods beloften, ook niet door het gevoel van onwaardigheid aan onze zijde. Hier zien wij:

6. Oprechtheid van bedoeling en vastheid van geest zijn een andere noodzakelijke deugd onder droefenis. ***Die twijfelt is een baar der zee gelijk, die van de wind gedreven en op en neer geworpen wordt,*** vers 6. Wie nu eens opgeheven is door het geloof, dan weer neergeworpen door wantrouw en, de een dag opgenomen in de hemel met de bedoeling om eer en heerlijkheid en onverderfelijkheid te zoeken, de anderen dag terugzinkt op aarde in de vleselijke gemakken en de begeerlijkheden der wereld, die kan zeer juist en treffend vergeleken worden bij een baar der zee, die rijst en valt, zwelt en slinkt, juist naarmate de wind haar behandelt. Alleen de ziel, die in de

eerste plaats, ja in de enige plaats, bij alles haar geestelijk belang op het oog heeft en zich voortdurend naar Gods wil tracht te schikken, zal wijs worden door droefenissen, zal vurig voortgaan in haar smekingen, en over alle verzoeking en tegenstand de overwinning behalen.
Om nu de zielen te genezen van twijfelingen des geestes en zwakgelovigheid, toont de apostel de slechte gevolgen daarvan aan.

A. Het verhoren van het gebed wordt er door verbeurd. ***Want die mens mene niet, dat hij iets ontvangen zal van de Heere,*** vers 7. Zulk een wantrouw end, wankelmoedig, onbeslist man zal denkelijk de gunst van God ook niet zo hoog waarderen als hem betaamde, en daarom kan hij niet verwachten iets te zullen ontvangen. Wij zullen nooit met de meesten ernst om Goddelijke, hemelse wijsheid vragen, wanneer wij geen hart hebben, dat haar prijst boven robijnen en de grootste schatten der wereld.
B. Een twijfelend geloof en gemoed heeft een slechten invloed op onze wandel. ***Een dubbelhartig man is ongestadig in al zijn wegen,*** vers 8. Wanneer ons geloof en onze moed rijzen en dalen door bijoorzaken, zal er grote ongestadigheid in al onzen wandel en in onze daden zijn. Dat kan soms de mensen blootstellen aan de verachting der wereld, maar het is zeker dat zulke wegen Gode niet behagen en ons ten slotte niets goeds opleveren. Er is slechts een God om op te vertrouw en en dus slechts een God, die ons regeert, en daarom moeten wij gelijkmoedig en standvastig blijven. Hij, die onstandvastig is als water, zal in niets uitmunten.

III. Thans wordt het heilig, nederig gedrag van de Christen, beide in voorspoed en tegenspoed, beschreven, en zowel rijken als armen wordt onderricht gegeven op welke gronden zij hun troost en vreugde mogen bouw en, vers 9- 11.

Hier merken wij op:
1. De laaggeplaatsten moeten als broeders beschouwd worden. ***Maar de broeder, die nederig*** (neer) ***is,*** enz. Armoede behoort de betrekking tussen Christenen niet te verbreken.
2 Goede Christenen kunnen rijk zijn naar de wereld, vers 10. Genade en weelde zijn niet geheel en al met elkaar onbestaanbaar. Abraham, de vader der gelovigen, was rijk in zilver en goud.
3. Beiden, armen en rijken, mogen zich verheugen. Geen toestand in het leven stelt ons buiten de mogelijkheid om ons in God te verblijden. Indien wij ons niet altijd in Hem verblijden, is het onze eigen schuld. De lager geplaatsten mogen zich er over verheugen dat zij rijk zijn in geloof en erfgenamen van het hemels koninkrijk, en de rijken mogen zich verblijden in een nederige stemming, wanneer God hen daarmee begenadigt, welke aangenaam is in Gods ogen. Indien zij arm gemaakt worden voor de zaak der rechtvaardigheid, dan is hun armoede hun verhoging. Het is een eer om ter wille van Christus oneer te lijden: *U is het gegeven te lijden.* Filippenzen 1:29. Allen, die in de laagte gebracht zijn en door genade nederig gemaakt werden, mogen zich verheugen in het vooruitzicht van hun verhoging in de hemelen.
4. Merk op welke reden de rijken hebben om, niettegenstaande hun rijkdommen, nederig en laag in eigenogen te zijn: zij en hun rijkdommen gaan beiden voorbij: ***hij zal als een bloem van het gras voorbijgaan.*** Hij en zijn overvloed met hem, vers 11. ***Want de zon is opgegaan met de hitte en heeft het gras dor gemaakt.*** Wereldse rijkdom is een vluchtig ding. Rijkdommen zijn te onzeker, te weinig beschouw enswaard, om enige grote en gerechtvaardigde verandering in onze gezindheid teweeg te brengen. Zoals de bloem verwelkt door de hitte van de brandende zon, zo zal de

rijke in zijn wegen verwelken. Zijn ontwerpen, raadslagen en besturingen voor deze wereld worden zijn wegen genoemd, en daarin zal hij verwelken. Laat hij die rijk is zich om die reden verheugen niet zozeer in de voorzienigheid Gods, die hem rijk gemaakt heeft, maar in de genade Gods, die hem nederig maakt en houdt, en in de beproevingen en oefeningen die hem leren zijn geluk in God te zoeken en niet in deze vergankelijke genoegens.

IV. Een zegening wordt uitgesproken over de man, die de beproevingen en geloofsoefeningen verdraagt op de hier voorgeschreven wijze. ***zalig is de man, die de verzoeking verdraagt***, vers 12.
1. Niet de man, die alleen lijdt, is zalig, maar hij die verdraagt, die met lijdzaamheid en standvastigheid alle moeilijkheden in de weg van zijn plicht doorgaat.
2. Droefenissen kunnen ons niet ellendig maken, behalve door onze eigen schuld. Een zegen kan er uit voortkomen en wij kunnen er door gezegend worden. Zij zijn er zo ver vandaan de mens zijn geluk te ontnemen, dat zij het eigenlijk vermeerderen.
3. Lijden en verzoekingen zijn de weg naar de eeuwige zaligheid. Want als hij beproefd zal geweest zijn, zal hij de kroon des levens ontvangen, *dokimos genomenos,* wanneer hij beproefd en goedgekeurd is, wanneer zijn deugden waar en van de hoogste waarde bevonden zijn, - zoals metalen beproefd worden door het vuur, -en wanneer zijn oprechtheid beproefd is, en alles goedgekeurd is door de groten Rechter. Door God goedgekeurd te worden is het grote doelwit van de Christen in al zijn verzoekingen, en het zal zijn zaligheid zijn in het einde, wanneer hij de kroon des levens zal ontvangen. De beproefde Christen zal een gekroonde Christen zijn, en de kroon, die hij dragen zal, zal de kroon des levens zijn. Zij zal leven en zegen voor hem zijn, en eeuwig duren. Wij dragen het kruis slechts voor een tijd, maar de kroon zullen wij eeuwig dragen.
4. ***Deze zegen, de kroon des levens,*** is aan de rechtvaardigen lijder beloofd. Daarom mogen wij er met de meeste zekerheid op rekenen, want wanneer hemel en aarde zullen voorbijgaan, zal dit woord van God onfeilbaar vervuld worden. Maar laat ons daarbij goed bedenken, dat die toekomstige beloning ons geschonken wordt niet als een schuld, maar als een genadige belofte.
5. Ons verdragen van de verzoekingen moet voortkomen uit het beginsel van liefde tot God en tot onzen Heere Jezus Christus, anders hebben wij geen deel aan die belofte: **Welke de Heere beloofd heeft degenen, die Hem liefhebben.** Paulus zegt dat iemand in sommige gevallen uit godsdienstigheid zijn lichaam kan overgeven omverbrand te worden en toch niet Gode behaaglijk zijn of door Hem aangenomen worden, omdat hemde liefde ontbreekt, de doorwerkende oprechte liefde voor God en de mensen, 1 Corinthe 13:3.
6. De kroon des levens is beloofd niet alleen aan de grote en uitnemende heiligen, maar aan allen in wier harten de liefde regeert. Elke ziel, die waarachtig God liefheeft, zal al haar beproevingen in deze wereld ten volle beloond zien in die betere wereld, waar de liefde volmaakt zal zijn.

Jakobus 1:13-18
I. Hier wordt ons geleerd, dat God niet de bewerker van de zonden der mensen is. Wie zij ook zijn, die vervolgingen tegen de mensen verwekken, en aan welke onrechtvaardigheid en zonden zij zich daarin ook mogen schuldig maken, God kan daarmee niet bezwaard worden. En tot welke zonden de Godvrezenden zelf ook mogen aangezet worden door hun beproevingen en droefenissen, God is daarvan niet de oorzaak. Er wordt hier, naar het schijnt, ondersteld dat sommige belijders in de ure

der verzoeking zullen vallen, dat het blijven der roede op hen sommigen tot verkeerde wegen zal doen gaan of de handen met ongerechtigheid doen bevlekken. Maar hoewel dit het geval moge zijn en hoewel zulke schuldigen mogen trachten de schuld van hun afwijking op God te leggen, toch valt de blaam van hun wangedrag geheel en uitsluitend op hen zelven. Want:

1. Er is in het wezen Gods niets, dat zij er van beschuldigen kunnen. Niemand, als hij verzocht wordt, om een verkeerde weg te gaan of een slechte daad uit te voeren, zegge: ***Ik word van God verzocht, want God kan niet verzocht worden van het kwade.*** Alle zedelijk kwaad moet toegeschreven worden aan enige wanorde in het wezen, dat het bedrijft, aan een gebrek aan wijsheid of aan kracht of aan zuiverheid van de wil. Maar wie kan de heiligen God beschuldigen dat Hij daaraan gebrek heeft, terwijl die juist zijn eigenschappen zijn? Geen samenloop van omstandigheden kan ooit Hem in verzoeking brengen om zichzelf te onteren en te verloochenen, en daarom kan Hij nooit door het kwade verzocht worden.

2. Er is niets in de voorzienige beschikkingen van God, waardoor de blaam van enige zonde der mensen op Hem kan gelegd worden, vers 13. ***En Hij zelf verzoekt niemand.*** Gelijk God zelf niet tot het kwade kan verzocht worden, zo kan Hij ook niemand tot het kwade verzoeken. Hij kan niet de bewerker van het kwade zijn, dat in Zijn natuur niet ligt. De vleselijke geest is geneigd God de schuld van zijn eigen zonden te geven. Daar is iets erfelijks in. Onze eerste vader zei tot God: *De vrouw, die Gij bij mij gegeven hebt, die heeft mij verleid,* en gaf daarmee eigenlijk aan God de schuld, want van Hem had hij de verleidster gekregen. Laat niemand zo spreken. Het is zeer slecht om te zondigen, maar het is nog slechter, om wanneer wij iets kwaads bedreven hebben, er God van te beschuldigen en te zeggen dat het door Zijn toedoen geschiedde.

Zij, die de blaam van hun zonden leggen op hun gestel of op hun plaats in de wereld, of die beweren dat zij in de noodlottige noodzakelijkheid zijn om te zondigen, doen God onrecht, alsof Hij de bewerker der zonde ware. Droefenissen zijn, wanneer God ze ons zendt, bedoeld om onze deugden, en niet onze gebreken, te voorschijn te doen treden.

II. Ons wordt geleerd waar de ware oorzaak van het kwade ligt en waar de blaam behoort gelegd te worden. ***Maar een iegelijk wordt verzocht als hij van zijn eigen begeerlijkheid afgetrokken en verlokt wordt,*** vers 14. De duivel wordt in de Schrift de verzoeker genoemd, en andere dingen kunnen soms ons verzoeken, maar noch de duivel noch enig ander persoon of ding moet zo beschuldigd worden als wijzelf, want de ware oorzaak van kwaad en verzoeking ligt in ons eigen hart. De brandstof is in ons: al wordt de vlam door een oorzaak van buiten ontstoken. En daarom: *Zijt gij een spotter, gij zult het alleen dragen,* Spreuken 9:12.

Merk hier op:

1. Hoe de zonde verder gaat. Eerst trekt zij af, en daarna verlokt zij. Gelijk de heiligheid bestaat uit twee delen, afstand doen van het kwade en aanhangen van hetgeen goed is, zo zijn de beide omgekeerde dingende twee delen van de zonde. Het hart wordt afgetrokken van hetgeen goed is en verlokt om aan te kleven hetgeen kwaad is. Het wordt eerst door bedorven denkbeelden, of door de begeerte en de gierigheid naar enig zinnelijk of werelds voorwerp, afgetrokken van het leven Gods en daarop trapsgewijze geleid in de weg der zonde.

2. De macht en de wijze van doen der zonde. Het woord, hier vertaald door afgetrokken, betekent een gewelddadig sleuren en meevoeren. Het woord, hier

weergegeven door verlokt, is begoocheld, meegetroond door valse voorspiegelingen en verleidelijke voorstellingen der dingen, *exelkomenos en deleazomenos*. Door de macht des verderfs wordt veel geweld gepleegd aan het geweten en aan de ziel, en er is veel bedrog en misleiding en vleierij in de zonde, om ons aan haar zijde te krijgen. De kracht en het geweld der zonde zouden nooit de overhand verkrijgen, indien ze niet gepaard gingen met bedrog en vleierij. De zondaren, die verloren gaan, worden omgevoerd en gevleid tot hun eigen verderf. En dat zal God rechtvaardigen zelfs in hun verdoemenis, dat zij zichzelf verwoest hebben. De zonde ligt aan hun eigen deur, en daarom zal hun bloed op hun hoofd komen.
3. Het gevolg van het bederf in de harten, vers 15. ***Daarna de begeerlijkheid, ontvangen hebbende, baart zonde.*** Dat is: zodra de zonde toegestaan wordt begeerte in ons te verwekken, zullen deze begeerten spoedig rijpen tot instemming, en dat wordt genoemd dat zij ontvangen heeft. De zonde bestaat werkelijk, maar in embryo. En wanneer het embryo zich ontwikkelt tot volle grootte, dan wordt de zonde in het leven tot daden gebracht. Houdt daarom de beginseltjes der zonde tegen, anders zullen al het kwaad en de ellende, die zij in zich bevat, ten volle over u komen.
4. Waar de zonde in eindigt. ***En de zonde, voleindigd zijnde, baart de dood.*** Nadat de zonde in dadennaar buiten getreden is, is haar einde dat zijdoor gedurige herhaling van zulke daden versterkt wordt en ze daardoor tot gewoonte wordt. En wanneer zodoende de maat der ongerechtigheid van een mens vervuld is, wordt de dood veroorzaakt. Dan valt de dood over de ziel en het lichaam sterft. En buiten de geestelijken en tijdelijke dood, is de bezoldiging der zonde de eeuwige dood. Laat daarom de zonden berouwd en verzaakt worden, alvorens zij voleindigt. *Waarom zoudt gij sterven, o huis Israëls?* Ezechiël 33:11. God heeft geen lust in uwdood, evenmin als Hij de hand heeft in uw zonden, maar beide zonde en ellende hebt ge aan uzelf te wijten. De begeerlijkheden en het bederf van uw eigen hart zijn uw verzoekers, en wanneer zij u gaandeweg van God hebben afgetrokken, en de macht en de heerschappij der zonde in u voleindigd hebben, zullen zij blijken uw verwoesters te zijn.

III. Ons wordt verder geleerd dat, terwijl wij de bewerkers en uitvoerders van alle zonde en ellende zelf zijn, ***God de Vader van alles goeds is,*** vers 16, 17. Wij moeten zorgvuldig er tegen waken dat we niet dwalen in onze beschouwingen van God. Dwaalt niet, mijn geliefde broeders, *mê planaasthe*, dwaalt niet weg, namelijk van het Woord van God en hetgeen ge daarin van Hem geschreven vindt. Begeeft u niet in verkeerde gedachten, zwerft niet weg van de banier der waarheid van de dingen, die gij hebt ontvangen van de Heere Jezus en door de leiding des Geestes. De verkeerde denkbeelden van Simon en van de Nicolaiëten (uit welken later een zeer zinnelijke en bedorven sekte: de Gnostieken, voortkwam), hebben de apostel zeer waarschijnlijk aanleiding gegeven tot deze ernstige waarschuwing. Zij, die meer daarvan wensen te weten, kunnen het eerste boek van Irenaeus, tegen de ketterijen, raadplegen.
Laat bedorven mensen zich voorstellingen naar hun eigen lust maken, de waarheid, zoals die in Jezus is, is deze: God is niet, kan niet zijn, de bewerker en beschermer van enig kwaad, Hij moet erkend worden als de oorzaak en Bron van alle goed.
Alle goede gave en alle volmaakte gift is van boven van de Vader der lichten afkomende, vers 17.

Merk op:
1. God is de Vader der lichten. Het zichtbare licht van de zon en de overige hemelse lichamen, komt van Hem af. Hij zei: *Daar zij licht, en er was licht.* Zo wordt God ons tegelijkertijd voorgesteld als de Schepper van de zon, en in sommige opzichten bij

haar vergeleken. Gelijk de zon dezelfde blijft wat haar natuur en invloed betreft. hoewel de aarde en de wolken, dikwijls tussenbeide komende, haar voor ons zeer wisselvallig maken, door opgaan en ondergaan, door verschillende standen en door algehele verberging, van welk alles de oorzaak der veranderingen niet in haar ligt, zo is God onveranderlijk, en onze veranderingen en schaduw en en verbergingen, die wij ondervinden, komen uit ons zelf en niet uit Hem, bij wie gene verandering of schaduw van omkering is. De Vader der lichten. Wat de zon in de natuur is, dat is God in de genade, voorzienigheid en heerlijkheid, ja oneindig veel meer.

2. ***Alle goede gave is van Hem.*** Als de Vader der lichten geeft Hij het licht der rede. De inblazing des Almachtigen maakt verstandig, Job 32:8. Ook geeft Hij het licht des verstands. Salomo's wijsheid in de kennis der natuur, in de kunst van regeren en in al zijn wetenschap worden aan God toegeschreven. Het licht der Goddelijke openbaring komt meer onmiddellijk van boven. Het licht van geloof, reinheid en alle vertroosting komt van Hem. Zodat wij niets goeds hebben dan hetgeen wij van God ontvangen, en er is geen kwaad in ons en er wordt geen kwaad door ons gedaan, of wij hebben het ons zelf te wijten. Wij moeten God erkennen als de bewerker van alle macht en volmaaktheid, die in het schepsel zijn, en als de gever van alle zegeningen, die wij in en door deze krachten en volmaaktheden genieten. Maar van geen der donkerheden, onvolmaaktheden of verkeerde daden, die ons eigen zijn, mag de Vader der lichten beschuldigd worden, van Hem daalt alleen alle goede en volmaakte gift af, zo voor het tegenwoordige als het toekomende leven.

3. Gelijk elke goede gave van God komt, zo voornamelijk de vernieuwing onzer natuur, onze wedergeboorte, en al de heilige gelukkige gevolgen daarvan moeten aan Hem toegeschreven worden***. Naar Zijn wil heeft Hij ons gebaard door het woord der waarheid,*** vers 18.
Merk op:
A. Een waar Christen is een nieuw geboren schepsel. Hij wordt een ander mens dan hij was voordat hij de vernieuw ende invloed der Goddelijke genade onderging, hij wordt geheel nieuw gevormd en geboren.
B. De oorsprong van dat goede werk wordt hier verklaard: het komt voort uit Gods eigen wil, niet door onze bekwaamheid en macht, niet om enig goeds, tevoren in ons gezien of door ons gedaan, maar eniglijk naar het welbehagen en de genade Gods.
C. Het middel, waardoor dat doel bereikt wordt, is ons hier aangewezen, door het woord der waarheid, dat is het Evangelie, gelijk Paulus ons uitvoeriger zegt in 1 Corinthiërs 4:15. In Christus Jezus heb ik u gebaard door het Evangelie. Dit Evangelie is inderdaad een woord der waarheid, anders kon het nooit zulke werkelijke, zulke blijvende, zulke grote en edele gevolgen hebben. Wij mogen er op vertrouw en en het onze onsterfelijke zielen toevertrouw en. En wij zullen ondervinden dat het evenzeer een middelvoor onze heiligmaking als een woord der waarheid is, Johannes 17:17.
D. Het einddoel, waartoe God ons Zijn vernieuw ende genade geeft, wordt hier blootgelegd: ***Opdat wij zijn zouden eerstelingen Zijner schepselen,*** dat wij Gods aandeel en schat zouden zijn, Zijn meer bijzonder eigendom, zoals de eerstelingen der dieren en vruchten waren, en opdat wij zouden heilig worden voor de Heere zoals de eerste vruchten Hem geheiligd werden. Christus is de Eerstgeborene der Christenen, de Christenen zijn de eerstelingen der schepselen.

Jakobus 1:19-27
In dit deel van het hoofdstuk worden wij opgeroepen:

I. Tot het tegenstaan van de werkingen der hartstochten. Deze les moeten wij onder de droefenissen leren, en wij zullen haar leren indien wij waarlijk wedergeboren zijn door het woord der waarheid. Want de zaak staat zo: Een toornig en haastig gemoed wordt lichtelijk ontstoken door de droefenissen tot slechte dingen, en dan gaan dwalingen en slechte gedachten de overhand verkrijgen door de werking van onze eigen verkeerde en ijdele genegenheden. Maar de vernieuw ende genade Gods en het woord des Evangelies leren ons die te onderdrukken: ***Zo dan, mijn geliefde broeders, een iegelijk mens zij ras om te horen, traag om te spreken, traag tot toorn,*** vers 19.
Dit kan betrekking hebben:
1. Op het woord der waarheid, waarvan in de vorige verzen sprake was. En dan kunnen wij opmerken, dat het onze plicht is het Woord Gods te horen en onze harten er op te zetten omdat te verstaan, en niet te spreken volgens onze eigen voorstellingen of de meningen der mensen, en daarover in heten hartstocht te geraken. Laat nooit zulke dwalingen als dat God de oorzaak van de zonden der mensen is, haastig, veel minder toornig, door u geuit worden, nooit dergelijke dwalingen door u gezegd worden, maar wees bereidvaardig om te horen en te overwegen wat Gods Woord u dienaangaande onderwijst.
2. Het kan toegepast worden op de droefenissen en verzoekingen, waarover in het begin van het hoofdstuk gehandeld is. En dan volgt er dit uit: Het is onze plicht te horen hoe God de wegen Zijner voorzienigheid uitlegt en wat Zijn bedoeling er mede is, in plaats van zoals David in zijn haasten te zeggen: *Ik ben afgesneden,* of als Jona in zijn toornen: *Mijn toorn is recht! Ik ben billijk ontstoken!* Laat ons in plaats van God onder onze beproevingen te veroordelen, onze harten en oren openzetten om te horen wat Hij ons te zeggen heeft.
3. Het kan ook slaan op de twistgesprekken en geschillen, die Christenen, in deze tijden van verzoeking, naar aanleiding daarvan onderling hielden, en dan zou dit deel van het hoofdstuk niet met het voorgaande in verband staan. Hierbij mogen wij opmerken, dat welke geschillen ook onder Christenen mogen rijzen, elke partij gewillig moet zijn om de andere aan te horen. De mensen staan dikwijls stijf en strak in hun eigen denkbeelden, omdat zij niet bereid zijn aan te horen wat anderen er tegen te zeggen hebben. Maar wij moeten ras zijn omreden en waarheid van alle zijden te horen en traag om iets te zeggen, waardoor dat verhinderd zou kunnen worden. En wanneer wij spreken, moet dat zonder toorn zijn, want een zacht antwoord keert de toornigheid af.
En het doel van deze brief is verscheidene ongeregeldheden weg te nemen, die onder de Christenen bestaan, daarom kunnen de woorden: ***ras om te horen, traag om te spreken,*** traag tot toorn, zeer wel uitgelegd worden volgens de laatste bedoeling. Verder kunnen wij er bij opmerken, dat wanneer de mensen huntongen goed willen regeren, zij hun hartstochten moeten beteugelen. Toen Mozes' geest in hem ontstoken was, sprak hij onbedacht met zijn lippen. Wanneer wij traag willen zijn om te spreken, moeten wij traag zijn tot toorn.

II. Een zeer goede reden wordt gegeven voor het onderdrukken van de toorn: ***Want de toorn des mans werkt Gods gerechtigheid niet,*** vers 20. Het is alsof de apostel zei: Hoewel de mensen in hun hitte en hartstocht dikwijls voorwenden uit ijver voor God en Zijn heerlijkheid te handelen, moeten zij goed begrijpen dat God geen behoefte heeft aan de hartstochten der mensen; Zijn zaak wordt beter gediend door zachtheid en mildheid dan door toorn en drift. Salomo zegt: *De woorden der wijzen moeten in stilheid aangehoord worden, meer dan het geroep desgenen die over zotten heerst,* Prediker 9:17. Dr. Manton zegt hier omtrent sommige vergaderingen: "Wanneer er

zoveel bereidheid was om te horen als we ras zijn om te spreken, dan zou er in onze samenkomsten minder toorn en meer voordeel zijn. Denkt aan de Manicheër, die met Augustinus redetwistte en voortdurend met groot geweld schreeuwde: *Hoor mij! hoor mij!* De kerkvader antwoordde bescheiden: *Laat mij u niet horen, en hoor gij niet naar mij, maar laat ons beiden horen wat de apostel zegt*. Het slechtste, wat wij in enig godsdienstig verschil brengen kunnen, is toorn. Die is nooit te vertrouw en, al wordt ook voorgewend dat hij ontbrandt uit ijver voor hetgeen rechtvaardig en goed is. Toorn is een menselijk ding, en de toorn des mensen staat tegenover de gerechtigheid Gods. Zij, die voorwenden daardoor de zaak Gods te dienen, tonen daardoor slechts dat zij zomin God als zijn zaak kennen. Tegen dezen hartstocht vooral moeten wij waken, wanneer wij het Woord Gods horen, 1 Petrus 2:1, 2.

III. Wij worden opgeroepen om andere verkeerde aandoeningen te onderdrukken, evengoed als toorn. Legt af alle vuiligheid en overvloed van boosheid, vers 21. Het woord, hier door vuiligheid vertaald, bedoelt alle lusten, die de grootste schandelijkheid en zinnelijkheid bevatten, en de uitdrukking overvloed van boosheid betekent alle overvloeiing van kwaadheid en andere geestelijke ondeugden. Hier wordt ons onderwezen, dat wij als Christenen daartegen waken moeten, ze ter zijde leggen, en niet alleen die grovere en vleselijke gezindheden en begeerlijkheden, die een mens vuil maken, maar alle genegenheden van het bedorven hart, die het tegen Gods Woord en wegen bevooroordeeld maken.
Merk op:
1. De zonde maakt vuil, zij wordt vuiligheid genoemd.
2. Er is overvloed van boosheid in ons, waartegen wij moeten waken.
3. Het is niet genoeg boze opwellingen te weerstaan, maar wij moeten ze van ons werpen, ze afleggen. Jesaja 30:22. *Gij zult ze wegwerpen als een maanstondig kleed, en tot elk van die zeggen: Henen uit!*
4. Dat moet zich uitstrekken niet alleen tot uitwendige zonden en grotere overtredingen, maar tot alle zonden van gedachten en genegenheid, van woord en werk, *pasan ruperian,* alle vuiligheid, alles wat bedorven en zondig is.
5. Zie uit het voorgaande deel van dit hoofdstuk, dat het afleggen van alle vuiligheid is hetgeen, waartoe een tijd van verzoeking en droefenis ons roept, en dat het noodzakelijk is ten einde de dwaling te vermijden en het woord der waarheid recht te ontvangen en te laten werken.

IV. Wij ontvangen hier kort maar volledig onderricht betreffende het horen van Gods Woord.
1. Er wordt vereist dat wij er ons toe voorbereiden, vers 21, en daartoe elke bedorven neiging en elk vooroordeel, alle vooringenomenheid bestrijden, en die zonden afleggen, welke het oordeel verdraaien en de zinnen verblinden. Alle vuiligheid en overvloed van boosheid, hier voren genoemd, moet afgelegd en weggeworpen worden met name door hen, die op het Evangeliewoord acht geven.
2. Ons wordt gezegd hoe wij het moeten horen. ***Ontvangt met zachtmoedigheid het woord, dat in u geplant wordt.***
A. In het horen van het Woord Gods moeten wij het ontvangen, zijn waarheden toestemmen, de wetten die het voorschrijft eerbiedigen, het ontvangen zoals de wijnstok de ent opneemt, zodat de vrucht die hij voortbrengt niet zij overeenkomstig de natuur van de zuren wijnstok, maar in overeenstemming met de natuur van het woord des Evangelies, dat in onze zielen geënt wordt.

B. Wij moeten ons daarom aan het Woord Gods onderwerpen met zeer ondergeschikte, nederige en ontvankelijke gemoederen, dat is het ontvangen met alle zachtmoedigheid. Wij moeten gewillig zijn om te horen van onze gebreken, en dat niet alleen geduldig, maar ook dankbaar aannemen, begerig om daardoor gekneed en gevormd te worden door de leringen en voorschriften van het Evangelie.
C. Al ons horen moet ten doel hebben de zaligheid onzer zielen. Het doel van Gods Woord is onze zielen wijs te maken tot zaligheid, en zij, die zich voorstellen enig geringer en lager doel te bereiken door naar het woord te horen, onteren het Evangelie en stellen hun zielen teleur. Wij moeten tot het Woord Gods komen, beide om het te lezen en te horen, als dezulken, die weten dat het de kracht Gods is tot zaligheid een iegelijk die gelooft, Romeinen 1:16. 3. Ons wordt gezegd wat ons te doen staat nadat wij het gehoord hebben, vers 22. En zijt daders des woords en niet alleen hoorders, uzelf met valse overlegging bedriegende.

Merk hier op:
A. Het horen heeft het doen ten doel, het meest oplettende en meest geregelde horen van het Woord zal ons niet baten, tenzij wij daardoor daders worden. Al zouden wij dagelijks een leerrede horen, waarvan een engel uit de hemel de prediker was, toch indien wij berustten in het enkele horen, dan zou dat ons nooit in de hemel brengen. Daarom dringt de apostel er zeer op aan, - en het is zonder twijfel beslist noodzakelijk - dat wij in praktijk brengen hetgeen wij horen. Er moet inwendige praktijk zijn bij de overdenking en uitwendige praktijk in oprechte gehoorzaamheid. Het is niet genoeg ons te herinneren wat wij gehoord hebben, niet genoeg instaat te zijn om het te herhalen, er getuigenis van te geven, het aan te bevelen, er over te schrijven en te bewaren wat wij geschreven hebben, dat alles dient om en moet bekroond worden met het doen van het Woord.
B. Enkel hoorders zijn zelfbedriegers, het oorspronkelijke woord *paralogizomenoi* betekent het spitsvondig bij zichzelf uitpluizen, de redeneringen van zulke mensen zijn ontegenzeglijk bedrieglijk en vals, wanneer zij daardoor zich willen kwijten van een deel der verplichting die op hen rust en zichzelf overreden, dat het voldoende is hun hoofden met de kennis te vullen, hoewel hun harten ledig blijven van goede aandoeningen en besluiten, en hun leven geen goede werken voortbrengt. Zelfbedrog zal ten slotte blijken de ergste soort van bedrog te zijn.

4. De apostel toont ons aan wat het rechte gebruik van Gods Woord is, wie zij zijn, die het gebruiken zoals het behoort, en wie er niet het rechte gebruik van maken, vers 23-25. Laat ons elk van die drie punten afzonderlijk beschouw en.
A. Het gebruik, dat wij van Gods Woord moeten maken, kunnen wij vergelijken bij het zien in een spiegel, waarin iemand zijn aangeboren aangezicht bemerkt. Gelijk een spiegel ons de smetten en het vuil op onze aangezichten ontdekt, opdat we dat zullen wegwassen, zo toont ons het Woord Gods onze zonden, opdat wij er berouw over zullen hebben en er vergeving voor zoeken. Het toont ons wat verkeerd is, opdat het hersteld worde. Er zijn spiegels, die de mensen vleien, maar het ware Woord Gods is geen vleiend spiegelglas. Wanneer gij uzelf vleit, is dat uw eigen schuld, de waarheid, zoals die in Jezus is, vleit niemand. Wanneer het woord der waarheid met aandacht gehoord wordt, zal het u de verdorvenheid van uw natuur voorhouden, het verkeerde in uw hart en leven doen opmerken, het zal u rondweg zeggen wie gij zijt. Paulus zegt van zichzelf dat hij ongevoelig was voor zijn natuurlijk bederf totdat hij zichzelf zag in de spiegel der wet. Romeinen 7:9. *Zonder de wet leefde ik eertijds*, dat is: ik dacht dat alles bij mij recht was, ik hield mij zelf niet alleen voor rein, maar, vergeleken met

de andere mensen, voor schoon ook, maar toen het gebod kwam, toen de spiegel der wet mij werd voorgehouden, is de zonde weer levend geworden en ik ben gestorven. Toen zag ik mijn smetten en onvolmaaktheden, ontdekte hetgeen in mij verkeerd was zonder dat ik het wist, en zo groot was de kracht der wet, en ook die der zonde, dat ik toen mij zelf zag in een toestand van dood en verdoemenis. Dus, wanneer wij zo acht geven op het Woord van God, zodat wij ons zelf, onze ware staat en toestand zien, teneinde te herstellen wat verkeerd is, en ons zelf bij de spiegel van Gods Woord vormen, dan maken wij er het rechte gebruik van.

B. Wij hebben hier de mededeling van hetgeen zij doen, die niet het rechte gebruik maken van deze spiegel des Woords. ***Hij heeft zichzelf bemerkt en is terstond vergeten hoedanig hij was,*** vers 24. Dat is de getrouw beschrijving van iemand, die het Woord Gods hoort en niet doet. Hoevelen zijn er, die wanneer zij het Woord horen, ontroerd zijn over hun eigen zondigheid, ellende en gevaar, en het slechte van de zonde zowel als hun behoefte aan Christus erkennen, maar zodra het horen geëindigd is, wordt alles vergeten. De overtuiging wordt verloren, de goede voornemens verdwijnen en vloeien weg als het water van een vloedgolf, hij vergeet het terstond. Het Woord van God ontdekt ons hoe wij onze zonden kunnen afleggen en onze zielen bedekken met het kleed der gerechtigheid van Jezus Christus. Onze zonden zijn de smetten, welke de wet ons toont, het bloed van Christus is het reinigingsmiddel, dat het Evangelie ons aanbiedt. Maar wij horen het Woord Gods tevergeefs en zien tevergeefs in de spiegel, indien wij heengaan en onze smetten vergeten in plaats van ze weg te wassen, het middel vergeten in plaats van het toe te passen. Dat is het geval met hen, die het Woord niet horen zoals het behoort.

C. Ook zij worden beschreven, en zalig geheten, die op de rechte wijze horen, en de spiegel van Gods Woord gebruiken zoals zij moeten doen, vers 25. ***Maar die inziet in de volmaakte wet, die der vrijheid is, en daar bij blijft,*** enz.
Merk hier op:
a. ***Het Evangelie is een wet der vrijheid,*** of zoals **Mr. Baxter** zegt, *der vrijmaking,* het maakt ons vrij van de Joodse wet, en van zonde en schuld, en van toorn en dood. De ceremoniële wet was een juk der dienstbaarheid, het Evangelie van Christus is een wet der vrijheid.
b. Het is een volmaakte wet, niets kan er aan toegevoegd worden.
c. Door het Woord te horen, zien wij in deze volmaakte wet, wij raadplegen haar voor bestuur en leiding, wij zien in haar opdat wij daarnaar onze maatregelen mogen nemen.
d. Dan alleen zien wij op de rechte wijze in de wet der vrijheid, wanneer wij daarbij blijven, wanneer wij voortgaan haar te bestuderen, tot zij ons verandert in een geestelijk leven, dat in ons geënt wordt en vruchten voortbrengt, wanneer wij niet vergetelijk zijn, maar haar als ons werk in praktijk brengen, haar altijd voor onze ogen houden, haar tot de vasten regel voor onzen wandel en ons gedrag nemen en onze gehele geestesgesteldheid naar haar regelen.
e. Zij, die zo handelen, en blijven bij de wet en het Woord van God, zijn en zullen zijn zalig in dit hun doen, volgens de eersten Psalm, waarnaar Jakobus hier, volgens sommigen, verwijst. *Welgeluk zalig is de man, zo zegt de psalmist, die niet wandelt in de raad der goddelozen, noch staat op de weg der zondaren, noch zit in het gestoelte der spotters, maar zijn lust is in des Heeren wet en hij overdenkt Zijn wet dag en nacht. Al wat hij doet zal wel gelukken.*

Hij, die geen vergetelijk hoorder, maar een dader van het werk is, dat Gods Woord hem te doen geeft, zegt Jakobus, zal gezegend zijn. De papisten beweren dat wij hier een duidelijk bewijs hebben, dat we om onze goede werken gezegend worden.
Maar **Dr. Manton** beantwoordt die bewering door de lezers der Schrift uit te nodigen met nauw keurigheid deze tekst te lezen. De apostel zegt niet: *voor* dit zijn doen wordt die man gezegend, maar *in* dit zijn doen. Het is de weg, waarop wij zeker de zegen zullen vinden, maar het is niet de oorzaak van dien zegen. Deze zegening ligt ook niet in het kennen, maar in het doen van Gods wil. *Indien gij deze dingen weet, zalig zijt gij zo gij ze doet,* Johannes 13:17. Niet het spreken, maar het wandelen leidt ons ten hemel.

V. Nu deelt de apostel mede hoe wij de valse godsdienst kunnen onderscheiden van dien, die zuiver en Gode aangenaam is. Grote en heftige twisten zijn over dit onderwerp in de wereld voorgevallen: welke godsdienst is vals en ijdel, welke is waar en zuiver? Ik zou wensen dat alle mensen goedvinden konden die vraag door deze Schriftuurplaats te laten beslissen, want hier is een duidelijk en vast antwoord.
1. Wat is een ijdele godsdienst? ***Indien iemand onder u dunkt, dat hij godsdienstig is, en zijn tong niet in toom houdt, maar zijn hart verleidt, diens godsdienst is ijdel***. Drie dingen zijn hier op te merken.
A. In een valse godsdienst is veel vertoning en gemaaktheid om in de ogen van anderen godsdienstig te schijnen. Daarop wordt, naar ik meen, onze aandacht gevestigd door de woorden: *Indien iemand dunkt,* dat is zoveel als: die godsdienstig schijnt te zijn enz. Indien men er meer op bedacht is om godsdienstig te schijnen dan om het te zijn, dan is dat een teken dat die godsdienst ijdel is. Niet de godsdienst zelf is ijdel, zij die zeggen: Het is vergeefs de Heere te dienen, doen daardoor groot onrecht, maar het is mogelijk dat de mensen hem een ijdel ding maken, dat zij alleen de vorm en niet de kracht der god zaligheid hebben.

B. In een valse godsdienst is veel dat aanmerkingen maakt, verwijten doet en anderen aftrekt. Het niet in toom houden van de tong bedoelt hier: het geen afstand doen van deze ondeugden der tong. Wanneer wij de mensen zeer gemakkelijk horen spreken over de gebreken van anderen, of hen schandelijke dwalingen in andere voortdurend horen ontdekken, of de wijsheid en godsvrucht van anderen gedurig horen betwijfelen, opdat zij zelfdes te wijzer en beter mogen schijnen, dan is dat een teken dat zij slechts een ijdele godsdienst hebben. De man, die een ongebreidelde tong heeft, kan bezwaarlijk een waarlijk nederig en begenadigd hart bezitten. Hij, die er zich in verheugt om zijn naasten onrecht te doen, geeft tevergeefs voor dat hij God liefheeft, en dus zal zulk een onbedwongen tong bewijzen dat die man een huichelaar is. Aanmerkingen maken is een aangename zonde, die bijzonder met onze natuur strookt, en daardoor bewijst dat zo iemand nog in onherboren toestand is. Deze zonden der tong waren de voorname zonden van de tijd, waarin Jakobus schreef - gelijk andere gedeelten van deze brief overvloedig aantonen, - en het is een sterk teken van ijdele godsdienst indien men meegesleept wordt door de zonden van zijn tijd. Het is altijd een kenmerkende zonde van de huichelaars geweest, dat naarmate zij ijverig waren om zelf goed te schijnen zij te meer vrijheid namen om aanmerking te maken op anderen en hen te verlagen. Er is zoveel verstandhouding tussen tong en hart, dat het laatste aan de eerste gekend wordt. En daarom zegt de apostel dat een ongebreidelde tong een ongetwijfeld zeker bewijs is van ijdele godsdienst. Er is geen kracht of macht in een godsdienst, die iemand niet in staat stelt zijn tong te beheersen.

C. In een ijdele godsdienst bedriegt iemand zijn eigen hart en verleidt het, hij is voortdurend zo bezig om anderen en zichzelf wijs te maken dat hij werkelijk iets is, dat ten laatste de ijdelheid van zijn godsdienst wordt vervuld door het verleiden van zijn eigen hart. Wanneer de godsdienst eenmaal ijdel begint te worden, hoe groot is dan de ijdelheid!

2. Hier wordt duidelijk en beslist verklaard, waarin de ware godsdienst bestaat. ***De zuivere en onbevlekte godsdienst voor God en de Vader is deze,*** vers 27.
A. Het is de heerlijkheid van de godsdienst zuiver en onbevlekt te zijn, niet vermengd met menselijke uitvindingen of werelds bederf. Valse godsdiensten kan men herkennen aan hun onzuiverheid en liefdeloosheid, overeenkomstig hetgeen Johannes zegt: Die de rechtvaardigheid niet doet is niet uit God, en hij die zijn broeder niet liefheeft, 1 Johannes 3:10. Maar aan de andere zijde: een heilig leven en een liefhebbend hart zijn het bewijs van een waren godsdienst. Onze godsdienst is niet versierd met ceremoniën, maar met reinheid en liefde. En een zuivere godsdienst moet onbevlekt gehouden worden.
B. De godsdienst is zuiver en onbevlekt, die dat is voor God en de Vader. Die godsdienst is de ware, die het is in zijn ogen, en welks voornaamste doel Zijn goedkeuring is. De ware godsdienst leert ons alles als in Zijn tegenwoordigheid te doen, Zijn gunst te zoeken, en te trachten in alle handelingen Hem welbehaaglijk te zijn.
C. Medelijden en liefdadigheid voor armen en bedroefden zijn een zeer groot en onmisbaar deel van de waren godsdienst. ***Weduwen en wezen bezoeken in hun verdrukking.*** Bezoeken betekent hier op alle mogelijke wijzen, waartoe wij bij machte zijn, hun verlichting aanbrengen onder hun last. Wezen en weduwen worden hier bepaald genoemd omdat die gewoonlijk het meest verwaarloosd en verdrukt worden, maar wij moeten bij die benaming denken aan alle voorwerpen van liefdadigheid en alle verdrukten. Het is zeer merkwaardig dat, nu hier de samenvatting van de waren godsdienst in twee artikelen gegeven wordt, het helpen uit liefde van de bedroefden er een van is.
D. Een onbesmet leven moet zich paren aan ongeveinsde liefde en hulpvaardigheid. En zichzelf onbesmet bewaren van de wereld. De wereld is geneigd de ziel te bezoedelen en te besmetten, en het is moeilijk in haar te leven en met haar te doen te hebben en onbesmet te blijven, maar dat moet onze voortdurende poging zijn. Hierin bestaat de zuivere en onbevlekte godsdienst. De dingen van de wereld zelf nemen onze zinnen te veel in beslag, wanneer wij voortdurend er in moeten omgaan, maar de zonden en de begeerlijkheden der wereld bevlekken en besmetten ons werkelijk op jammerlijke wijze. Johannes vat al wat in de wereld is, en dat wij niet mogen liefhebben, samen onder drie hoofden: de begeerlijkheid des vleses, de begeerlijkheid der ogen, de grootsheid des levens, en ons zelf van deze drie onbesmet te bewaren, is ons onbesmet bewaren van de wereld. God houde door Zijn genade beide onze harten en ons leven rein van de liefde voor de wereld en van de verzoekingen van boze wereldse mensen.

HOOFDSTUK 2

1 Mijn broeders, hebt niet het geloof van onzen Heere Jezus Christus, de Heere der heerlijkheid, met aanneming des persoons. 2 Want zo in uw vergadering kwam een man met een gouden ring aan de vinger, in een sierlijke kleding, en er kwam ook een arm man in met een slechte kleding; 3 En gij zoudt aanzien dengene, die de sierlijke kleding draagt, en tot hemzeggen: Zit gij hier op een eerlijke plaats; en zoudt zeggen tot de arme: Sta gij daar; of: Zit hier onder mijn voetbank; 4 Hebt gij dan niet in uzelf een onderscheid gemaakt, en zijt rechters geworden van kwade overleggingen? 5 Hoort, mijn geliefde broeders, heeft God niet uitverkoren de armen dezer wereld, om rijk te zijn in het geloof, en erfgenamen des Koninkrijks, hetwelk Hij belooft dengenen, die Hem liefhebben? 6 Maar gij hebt de armen oneer aangedaan. Overweldigen u niet de rijken, en trekken zij u niet tot de rechterstoelen? 7 Lasteren zij niet de goeden naam, die over u geroepen is? 8 Indien gij dan de Koninklijke wet volbrengt, naar de Schrift: Gij zult uw naaste liefhebben als uzelf, zo doet gij wel; 9 Maar indien gij de persoon aanneemt, zo doet gij zonde, en wordt van de wet bestraft als overtreders. 10 Want wie de gehele wet zal houden, en in een zal struikelen, die is schuldig geworden aan alle. 11 Want Die gezegd heeft: Gij zult geen overspel doen, Die heeft ook gezegd: Gij zult niet doden. Indien gij nu geen overspel zult doen, maar zult doden, zo zijt gij een overtreder der wet geworden. 12 Spreekt alzo, en doet alzo, als die door de wet der vrijheid zult geoordeeld worden. 13 Want een onbarmhartig oordeel zal gaan over dengene, die geen barmhartigheid gedaan heeft; en de barmhartigheid roemt tegen het oordeel. 14 Wat nuttigheid is het, mijn broeders, indien iemand zegt, dat hij het geloof heeft, en hij heeft de werken niet? Kan dat geloof hem zaligmaken? 15 Indien er nu een broeder of zuster naakt zouden zijn, en gebrek zouden hebben aan dagelijks voedsel; 16 En iemand van u tot hen zou zeggen: Gaat henen in vrede, wordt warm, en wordt verzadigd; en gij lieden zoudt hun niet geven de nooddruftigheden des lichaams, wat nuttigheid is dat? 17 Alzo ook het geloof, indien het de werken niet heeft, is bij zichzelf dood. 18 Maar, zal iemand zeggen: Gij hebt het geloof, en ik heb de werken. Toon mij uw geloof uit uw werken, en ik zal u uit mijn werken mijn geloof tonen. 19 Gij gelooft, dat God een enig God is; gij doet wel; de duivelen geloven het ook, en zij sidderen. 20 Maar wilt gij weten, o ijdel mens, dat het geloof zonder de werken dood is? 21 Abraham, onze vader, is hij niet uit de werken gerechtvaardigd, als hij Izak, zijn zoon, geofferd heeft op het altaar? 22 Ziet gij wel, dat het geloof mede gewrocht heeft met zijn werken, en het geloof volmaakt is geweest uit de werken? 23 En de Schrift is vervuld geworden, die daar zegt: En Abraham geloofde God, en het is hem tot rechtvaardigheid gerekend, en hij is een vriend van God genaamd geweest. 24 Ziet gij dan nu, dat een mens uit de werken gerechtvaardigd wordt, en niet alleenlijk uit het geloof? 25 En desgelijks ook Rachab, de hoer, is zij niet uit de werken gerechtvaardigd geweest, als zij de gezondenen heeft ontvangen, en door een anderen weg uitgelaten? 26 Want gelijk het lichaam zonder geest dood is, alzo is ook het geloof zonder de werken dood.

In dit hoofdstuk veroordeelt de apostel een zondig opzien tegen de rijken en verachten van de armen, die hij toeschrijft aan partijdigheid en onrechtvaardigheid, en toont aan dat zulke handelwijze tegen Gods wil is, die de armen verkoren heeft en wiens belang meest vervolgd en wiens naam meest gelasterd wordt door de rijken, vers 1-7.
Hij toont aan dat de gehele wet moet vervuld worden, en dat barmhartigheid zowel als rechtvaardigheid moet betracht worden, vers 8-13.
Hij stelt de dwaling en de dwaasheid in het licht van hen, die roemen op een geloof zonder werken, ons zeggende dat dit slechts een dood geloof is, een geloof zoals de

duivelen ook hebben, maar niet het geloof van Abraham en Rachab, vers 14-26. Jakobus 2:1-7

De apostel bestraft hier een zeer verkeerde praktijk. Hij toont aan hoeveel onrecht er is in de zonde, die hij noemt *prosoopo-lêpsia,* aanzien of aanneming der personen. Naar het schijnt nam dat grote kwaad sterk de overhand in de Christelijke gemeenten, zelfs in die eerste tijden. In de latere eeuw en heeft het op ontzettende wijze de Christelijke volkenen maatschappijenverdorven en verdeeld. Wij hebben hier:
I. Een waarschuwing tegen deze zonde in het algemeen***. Mijn broeders, hebt niet het geloof van onzen Heere Jezus Christus, de Heere der heerlijkheid, met aanneming des persoons,*** vers 1.
1. De kenmerken van het Christendom zijn hier alle inbegrepen: het geloof van onzen Heere Jezus Christus hebben zij, dat hebben zij omhelsd, zij ontvingen het, zij laten er zich door besturen, zij onderhouden Zijn leerstellingen, onderwerpen zich aan de wet en het gezag van Christus, zij hebben het als een onderpand, zij bezitten het als een schat.
2. Hoe eervol spreekt Jakobus hier over de Heere Jezus Christus, hij noemt Hem de Heere der heerlijkheid, want Christus is het afschijnsel van Zijns Vaders heerlijkheid en het uitgedrukte beeld Zijner zelfstandigheid.
3. Dat Christus de Heere der heerlijkheid is, moet ons leren de Christenen om niets zo zeer te achten als om hun betrekking tot en gelijkvormigheid aan Christus. Wie belijdt te geloven in de heerlijkheid van onzen Heere Jezus Christus, waaraan de armste Christenen zo goed deel zullen verkrijgen als de rijkste, en waarbij alle aardse heerlijkheid niets dan ijdelheid is, mag niet der mensen uitwendige en wereldse voorrechten als maatstaf voor zijn achting nemen. In het belijden van het geloof van onzen Heere Jezus Christus, mogen wij geen aanzien van mensen tonen, waardoor de heerlijkheid van de Heere der heerlijkheid zou overschaduwd en verminderd worden. Hoe men hier ook over denke, het is zeker een zeer snode zonde.

II. Wij vinden deze zonde beschreven en er tegen gewaarschuwd door een voorbeeld, vers 2, 3. Want zo in uw vergadering kwam een man met een gouden ring aan de vinger enz. Met vergadering worden hier bedoeld de samenkomsten, die belegd werden om te beslissen over verschillen tussen de leden der gemeente, of om te bepalen op wie kerkelijke tucht zou toegepast worden en waarin die tucht bestaan zou. Het Griekse woord, dat hier gebruikt wordt, *sunagoogê:* betekent een vergadering als die in de Joodse synagogen, die belegd werden om recht te spreken. Maimonides zegt: "Er was in de Joodse instellingen opzettelijk in voorzien dat, wanneer een rijke en een arme tegen elkaar pleitten, de rijken niet mocht aangewezen worden te gaan zitten en de armen niet te blijven staan of op een mindere plaats te gaan zitten, maar beiden moesten gelijk staan of zitten."
De uitdrukkingen, door de apostel gebruikt, wijzen zeer duidelijk op dit voorschrift, de vergaderingen waarvan hier gesproken wordt, moeten dus van hetzelfde karakter zijn als dat van die Joodse samenkomsten, waar men vergaderde om de rechtsgedingen te horen en gerechtigheid te oefenen, aan deze beslissingen en uitspraken waren hun Christelijke vergaderingen gelijk. Maar wij moeten zorg dragen, dat wij hetgeen hier gezegd wordt niet toepassen op de gewone vergaderingen voor Godsverering, want in deze mogen zeker verschillende plaatsen aangewezen worden voor de personen, overeenkomstig hun rang en omstandigheden, maar zonder zonde. Maar zij begrijpen de apostel niet, die menen dat hij hier met gestrengheid tegen deze handelingen optreedt, zij letten niet op het woord rechters in vers 4, noch op hetgeen

van hen gezegd, wordt als overtreders der wet, wanneer zij zulk aannemen des persoons in toepassing brachten, volgens vers 9.
Nu wordt het geval gesteld: *Er komt in uw vergadering,* die van hetzelfde karakter is als de bovengenoemde in de synagoge, een man, die zich onderscheidt door zijn kleding en die zich zeer goed voordoet, en er komt ook een arm man met een slechte kleding, en gij handelt partijdig en beslist verkeerd, alleen omdat de een zich beter voordoet of in voorbeeldiger omstandig- heden verkeert dan de andere.

1. God heeft Zijn overblijfsel onder alle soorten van mensen, onder hen die zachte en sierlijke kleding dragen en onder hen die armoedig en slecht gekleed zijn.
2. In zaken van godsdienst staan allen, rijken en armen, op dezelfde trap, iemands rijkdom brengt hem niet nader tot God, en iemands armoede houdt hem niet van God op een afstand. Er is bij de Allerhoogste gaan aannemen des persoons, en daarom moet die in gewetenszaken ook bij ons niet zijn.
3. Tegen alle onwaardige verering van wereldse grootheid en rijkdommen moet in Christelijke gezelschappen gewaakt worden. Jakobus moedigt hier geen ruw heid of wanorde aan. De burgerlijke beleefdheid moet betoond worden en er kan enig onderscheid toegelaten worden in ons gedrag jegens personen van verschillende standen, maar die achting mag nooit zover gaan, dat zij invloed uitoefent op de handelingen van Christelijke vergaderingen, bij het beschikken over de bedieningen in de gemeente of bij het toepassen van de tuchtmiddelen, of in enige zaak, die alleen met de godsdienst in betrekking staat, in die alle mogen wij de mensen niet naar het vlees kennen. Het kenmerk van de burger van Sion is, dat hij de verworpene veracht, maar eert degenen, die de Heere vrezen. Wanneer een arm man godvrezend is, mogen wij hem geen haar minder schatten om zijn armoede, en wanneer een rijk mangoddeloos is (al heeft hij ook een schone kleding en een schone belijdenis), mogen wij hem geen haar meer achten om zijn rijkdom.
4. Het is van het hoogste belang toe te zien welken regel wij volgen bij het oordelen van mensen, wanneer wij ons zelf over ‘t algemeen veroorloven te oordelen naar de uiterlijke verschijning, zal dat veel te veel invloed hebben op onze denkwijze en ons gedrag in godsdienstige samenkomsten. Menigeen, wiens ondeugden hem slecht en verachtelijk maken, doet zich zeer goed voor in de wereld, en aan de andere zijde: veelnederige, hemelsgezinde, goede Christenen zijn slecht gekleed, maar daarom mag over hem en zijn Christendom niet ongunstiger geoordeeld worden.

III. Hier wordt ons de grootte van die zonde voor ogen gesteld, vers 4, 5. Zij is grote partijdigheid, zij is onrechtvaardigheid, zij is ons zelf tegenover God stellen, die de armen verkoren heeft en hen - indien zij goed zijn - zal eren en bevoorrechten, laat hen verachten wie wil.
1. In deze zonde is schandelijke partijdigheid. ***Hebt gij dan niet in uzelf een onderscheid gemaakt?*** De vraag wordt hier zo gesteld, dat zij zonder feil door ieders geweten toestemmend beantwoord moet worden, die het ernstig met zichzelf neemt. De vraag is: Zijt gij dan niet partijdig geweest? En oordeelt gij door dat onderscheid niet naar valsn regel en verkeerden maatstaf? En rust niet op u ten volle de beschuldiging van partijdigheid, welke door de wet veroordeeld wordt? Zegt uw eigen geweten u niet dat gij schuldig zijt? Een beroep op het geweten heeft een groot voordeel, wanneer wij te doen hebben met belijders, zelfs wanneer zij in zeer bedorven toestand vervallen zijn.

2. Deze aanneming der personen is het gevolg van het kwaad en de onrechtvaardigheid der gedachten. Indien gemoed, gedrag en handelingen partijdig zijn, dan zijn het hart en de overleggingen, waar de eersten uit voortvloeien, slecht. Gij zijt rechters geworden van kwade overleggingen, dat is: gij hebt geoordeeld overeenkomstig deze onrechtvaardige waardering en bedorven mening, die gij bij uzelf gevormd hebt. Ga deze partijdigheid na, totdat ge komt aan die verborgen gedachten, die haar vergezellen en ondersteunen, en gij zult bevinden dat zij zeer slecht zijn. Heimelijk geeft gij voorkeur aan uitwendige vertoning boven inwendige genade, aan de dingen, die voor ogen zijn, boven de dingen, die niet gezien worden. De misvormingen, door de zonden veroorzaakt, worden nooit waarlijk en ten volle geopenbaard, voordat het kwaad van onze gedachten ontdekt wordt, en dat vergroot zeer de gebreken van ons gemoed en ons leven, dat het gedichtsel van de gedachten des harten boos is, Genesis 6:5. 3.

Het aannemen der personen is een zeer boze zonde, want het toont aan dat wij ons rechtstreeks tegenover God plaatsen, vers 5. ***Heeft God niet uitverkoren de armen dezer wereld omrijk te zijn in het geloof?*** enz. ***Maar gij hebt de armen oneer aangedaan,*** vers 6.

God heeft erfgenamen van een koninkrijk gemaakt hen, die gij geen goede naam geeft. Hij heeft grote en heerlijke beloften gegeven hun, dien gij geen goed woord of vriendelijke blik waardig keurt. En is dat geen monsterachtige ongerechtigheid in u, die er aanspraak op maakt kinderen Gods en tot Hem bekeerd te zijn?

Hoort, mijn geliefde broeders, ik smeek u, bij al de liefde die ik u toedraag en bij al de achting die gij voor mij koestert, overdenkt dit! ***Neemt in aanmerking, dat velen van de armen dezer wereld uitverkoren zijn door God***. Dat zij Gods uitverkorenen zijn verhindert hun armoede niet, en dat zij arm zijn staat de uitnemendheid van hun verkiezing niet in de weg. de armen wordt het Evangelie verkondigd, Mattheus 11:5. God bepaalde Zijn heilige godsdienst in de waardering en de liefde der mensen aan te bevelen niet door uiterlijke voordelen van vreugde en vertoning, maar door zijn innerlijke waarde en voortreffelijkheid, en verkoos daarom de armen dezer wereld. Neemt daarbij in aanmerking, dat velen dezer armen rijk zijn in geloof, en dat daardoor de armste rijk worden kan, en dat het dit is waarnaar wij voor alles begeren moeten. Van hen, die weelde en fortuin hebben, wordt verwacht dat zij rijk zullen zijn in goede werken, omdat hoe meer zij bezitten des te meer goeds kunnen zij er mee doen. Maar van de armen naar de wereld wordt verwacht, dat zij rijk zullen zijn in geloof, want hoe minder zij hebben des te meer kunnen en moeten zij leven in afwachting van de betere dingen der toekomende wereld. Neemt verder in aanmerking: gelovige Christenen zijn rijk door hun recht en omdat zij erfgenamen zijn van een koninkrijk, hoewel zij zeer arm kunnen zijn in wereldse goederen. Wat zij hier ontvangen is slechts weinig, maar wat voor hen bewaard is onuitsprekelijk rijk en groot. Voorts: indien iemand rijk is in geloof, zal hij het ook zijn in Goddelijke liefde, het geloof door de liefde werkende zal leven in al de erfgenamen der heerlijkheid. De hemel is een koninkrijk, en wel een koninkrijk beloofd aan al degenen, die God liefhebben.

Wij lezen in het vorige hoofdstuk vers 12, *van een kroon, die God beloofd heeft aan allen die Hem liefhebben,* hier zien wij dat er een koninkrijk ook is. En gelijk die kroon een kroon des levens is, zo is dat koninkrijk een onvergankelijk koninkrijk. Al deze dingen samengenomen tonen hoe hoog de armen in deze wereld, wanneer zij rijk zijn in geloof, nu geëerd worden en later bevoorrecht zullen worden, door God, en bijgevolg hoe diep zondig het is hen te verachten omdat zij arm zijn.

Na deze overwegingen is het zeker een scherpe beschuldiging: ***Maar gij hebt de armen oneer aangedaan.***

4. Het aannemen des persoons, in de zin van deze woorden, omdat zij rijk zijn en uitwendig goed vertoon maken, wordt aangeduid als een grote zonde, om de ongerechtigheden, die dikwijls het gevolg zijn van aardse weelde en grootheid, en de dwaasheid, die er ligt in der Christenen onwaardige huldiging van hen, die zo weinig aanzien voor hun God en voor hen zelf koesteren. ***Overweldigen u niet de rijken en trekken zij u niet tot de rechterstoelen? Lasteren zij niet de goeden naam, die over u aangeroepen is?*** vers 7. Neemt in aanmerking hoe dikwijls de rijken de bewerkers van ondeugd en onrecht, van godslastering en vervolging zijn, merkt op hoeveel onheilen gij zelf door hun toedoen te ondergaan hebt, hoe grote smaadheid op uw godsdienst en op uw en God geworpen wordt door de mensen van weelde, macht en wereldse grootheid, en dan zult gij zien hoe onmatig zondig en dwaas uw zonde is, wanneer gij verheft hen die u neertrekken, en die al wat gij opbouw t afbreken, en de waardige naam lasteren, die over u aangeroepen is. De Naam van Christus is een goede Naam, hij werpt eer en geeft waarde aan hen, die hem dragen.

Jakobus 2:8-13
Nadat de apostel de zonde veroordeeld heeft van hen, die een onwaardig aannemen der personen plegen, en aangevoerd heeft wat voldoende moet zijn om hen te overtuigen van de grootheid van dit kwaad, gaat hij er nu toe over mede te delen hoe die zaak kan hersteld worden. Dat is het werk der Evangeliebediening, niet alleen te berispen en te waarschuw en, maar ook te onderwijzen en te besturen, Colossenzen 1:28. *Vermanende een iegelijk mens en lerende een iegelijk mens.*

I. Wij hebben de wet, die ons in al onze gedragingen jegens de mensen in het algemeen leiden moet. ***Indien gij dan de Koninklijke wet vervult, naar de Schrift: Gij zult uw en naasten liefhebben als uzelf, zo doet gij wel***, vers 8. Indien iemand mocht denken dat Jakobus gepleit had voor de armen om daardoor verachting over de rijken uit te gieten, dan moet hij nu weten dat het doel niet was onvoegzaam gedrag jegens iemand aan te moedigen, zij moeten de rijkeren niet haten of ruw behandelen, evenmin als zijde armen verachten mogen. Maar de Schrift leert ons al onze naasten lief te hebben, ze mogen rijk of arm zijn, lief te hebben als ons zelf, en zo wij voortdurend dezen regel in het oog houden, zullen wij weldoen.
1. De regel voor de Christenen is te wandelen zoals de Schrift voorschrijft: naar de Schrift. Niet grote mannen moeten ons leiden, geen wereldse weelde, geen verkeerde leringen onder de belijders zelf, maar de schriften der waarheid.
2. De Schrift geeft ons dit als wet, onze naasten lief te hebben als ons zelf, dat blijft altijd van volle kracht en is zelfs door Christus eerder krachtiger en luidender dan minder belangrijk voor ons gemaakt.
3. Deze wet is een Koninklijke wet, zij is gegeven door de Koning der koningen. Haar eigen waarde en waardigheid eisen dat ze door ons zal geëerbiedigd worden, en de staat waarin alle Christenen nu verkeren, die een staat van vrijheid en niet van gebondenheid of overheersing is, maakt deze wet, waarnaar wij ons gedrag jegens elkaar te regelen hebben, tot een Koninklijke wet.
4. Het voorgeven dat men deze Koninklijke wet in acht neemt, terwijl zij in partijdigheid wordt uitgelegd, zal niemand verontschuldigen bij het plegen van onrecht. Het schijnt hier dat sommigen geneigd waren de rijken te vleien en partijdig jegens hen te zijn, ten einde, wanneer zij in dergelijke omstandigheden kwamen,

dezelfde handelwijze van hen te kunnen verwachten. Wellicht beweerden zij dat het tonen van buitengewone eerbied voor hen, die God in zijn voorzienigheid door rang en staat in de wereld boven anderen verheven had, niet meer dan recht was. De apostel stemt toe dat zij wat de tweede tafel der wet betreft, ere moesten geven degenen, dien zij ere schuldig waren, maar dat zou als een fraai voorwendsel hun zonden niet bedekken, wanneer zij onrechtvaardig personen aannamen, en daar aan stonden zij schuldig.

II. Deze algemene wet moet beschouwd worden in verband met een bijzondere wet: ***Indien gij de persoon aanneemt, zo doet gij zonde, en wordt van de wet bestraft als overtreders,*** vers 9. Niettegenstaande de voornaamste wet, en hoewel gij eerbied betonen wilt aan hen, die over u moeten handelen wanneer gij in gelijke omstandigheden zijt, zal dat u niet verontschuldigen wanneer gij de gunsten of de tucht der gemeente uitdeelt naar der mensen uitwendige toestand. Ge hebt hier te letten op een andere wet, welke dezelfde God, die de een gegeven heeft, ook stelde, en door die andere wet zult gij volkomen overtuigd worden van de zonde, waarvan ik u beschuldig. Deze wet vinden wij in Leviticus 19:15: *Gij zult geen onrecht doen in het gericht, gij zult het aangezicht des geringen niet aannemen, noch het aangezicht des groten voortrekken, in gerechtigheid zult gij uw en naasten richten.* Ja dezelfde Koninklijke wet, rechtvaardig uitgelegd, moet dienen om u te overtuigen, omdat zij u leert u evengoed in de plaats van de armen als in die van de rijken te stellen, en dus gelijkelijk te handelen jegens de een als jegens de ander.

III. Nu gaat hij voort met aan te tonen de uitgestrektheid van de wet en hoever wij haar gehoorzaamheid schuldig zijn. Zij moeten de Koninklijke wet vervullen, voor het een deel evenveel achting hebben als voor de andere, anders zou de wet hun niet baten, wanneer zij haar aanvoerden als reden voor een hunner bijzondere daden. ***Want wie de gehele wet zal houden, en in een zal struikelen, die is schuldig geworden aan alle,*** vers 10. Dit kan beschouwd worden:
1. Met betrekking van het geval, dat Jakobus behandeld had. Bepleit gij uw aannemen van de rijken, daarmee dat gij uw naasten liefhebt als uzelf? Waarom toont ge dan niet evenveel en even verschuldigde achting voor de armen, omdat gij uw naasten liefhebt als uzelf? Anders zal immers uw overtreding van een deel der wet uw overig onderhouden tenietdoen? Wie de gehele wet zal houden, en in een zal struikelen, vrijwillig, met instemming, voortdurend een punt overtreden, en zich dan daarmee verontschuldigen dat hij de overige bepalingen naleeft, hij zal schuldig zijn aan alle, dat is: hij beloopt dezelfde straf door de uitspraak der wet, alsof hij al de andere voorschriften evenzo overtreden had. Niet alle zonden staan gelijk, maar alle verwekken gelijkelijk de toorn van de Wetgever en tasten Zijn gezag aan, en brengen dus de straf met zich, die op het overtreden van die wet gesteld is. Dit toont ons hoe dwaas het is te menen, dat onze goede daden verzoening voor onze slechte daden kunnen aanbrengen, en dringt ons om naar andere verzoening uit te zien.
2. Dit wordt nader toegelicht door het stellen van een geval, geheel verschillend van het vorengenoemde, vers 11: ***Want die gezegd heeft: Gij zult geen overspeldoen, die heeft ook gezegd: Gij zult niet doden. Indien gij nu geen overspel zult doen, maar zult doden, zo zijt gij een overtreder der wet geworden.*** Iemand kan wellicht zeer gestreng zijn op het punt van overspel en dergelijke bevlekkingen des vleses, maar minder gereed om doodslag te veroordelen, of hetgeen strekt om de gezondheid te verwoesten, de harten te breken, de levens te vernielen. Een ander heeft dodelijke afkeer van moord, maar denkt lichter over overspel. Maar hij, die op het gezag van de

Wetgever let meer dan op de inhoud van het gebod, ziet voor de een overtreding dezelfde reden van veroordeling als voor de andere. Gehoorzaamheid is dan aangenaam wanneer alles gedaan wordt met het oog op Gods wil, en ongehoorzaamheid is veroordelenswaard, in welke omstandigheden ook, ze is een belediging van Gods gezag. En daarom, indien wij op een punt overtreden, beledigen wij het gezag van Hem, die de gehele wet gaf en zijn daardoor schuldig aan al de geboden. Wie dus bij de wet van vroeger blijft, staat veroordeeld, want vervloekt is een iegelijk, die niet blijft in al hetgeen geschreven staat in het boek der wet om dat te doen, Galaten 3:10.

IV. Jakobus zegt de Christenen dat zij zichzelf meer bepaald moeten laten leiden en regeren door de wet van Christus. ***Spreekt alzo en doet alzo, als die door de wet der vrijheid zult geoordeeld worden,*** vers 12. Hieruit leren wij niet alleen rechtvaardig en onpartijdig, maar zeer medelijdend en barmhartig voor de armen te zijn, en het ontslaat ons van alle onbetamelijk en ongewettigd ontzag voor de rijken. Merk hier op:
1. Het Evangelie wordt een wet genoemd. Het heeft al de vereisten van een wet: voorschriften met beloningen en straffen, het schrijft plicht voor zowel als het vertroosting brengt. Christus is koning om ons te regeren, zowel als profeet om ons te onderwijzen en priester om voor ons te offeren en tussen te treden. Wij staan onder de wet van Christus.
2. Het is een wet der vrijheid. Wij hebben geen reden om er ons over te beklagen als over een juk of last, want de dienst van God, volgens het Evangelie, is volkomen vrijheid. Het zet ons in vrijheid van alle slaafse ontzag voor de personen en dingen dezer wereld.
3. Wij moeten allen door die wet der vrijheid geoordeeld worden. Des mensen eeuwige bestemming zal bepaald worden volgens het Evangelie, dat is het boek, hetwelk geopend zal worden, wanneer wij voor de rechterstoel staan, er zal geen ontkomen zijn voor hen, die het Evangelie veroordeelt, en er zal geen beschuldiging gelden tegen hen, die het rechtvaardigt.
4. Wij behoren dus zo te spreken en te handelen als betaamt aan hen, die binnenkort door deze wet der vrijheid zullen geoordeeld worden, dat is: wij moeten naar de bepalingen van het Evangelie zoeken, ernst maken met de Evangelische plichten, een Evangelische gemoedsgesteldheid hebben, een Evangelische wandel leiden, want naar dien regel zullen wij geoordeeld worden.
5. De overweging, dat wij door het Evangelie zullen geoordeeld worden, moet ons meer bepaald aansporen om barmhartig jegens de armen te zijn, vers 13. ***Want een onbarmhartig oordeel zal gaan over degenen, die gene barmhartigheid gedaan heeft, en de barmhartigheid roemt tegen het oordeel.***

Merk hier op:
A. Het vonnis, dat over moedwillige zondaren zal geveld worden, zal ten slotte zijn een oordeel zonder barmhartigheid, daar zal geen mengsel van zachtheid in hun beker van toorn en verschrikking zijn, zij moeten de droesem drinken.
B. Zij, die geen barmhartigheid bewijzen, zullen in de groten dag geen barmhartigheid vinden. Maar aan de andere zijde:
C. Daar zullen er zijn, die voorbeelden van de zegepraal der barmhartigheid worden, in wie de barmhartigheid roemt tegen het oordeel, alle mensenkinderen zullen in de dag der dagen vaten des toorns of vaten der barmhartigheid zijn. Allen mogen dus wel

bedenken tot welke zij zullen behoren, en laat ons in gedachten houden: *zalig zijn de barmhartigen, want hun zal barmhartigheid geschieden.*

Jakobus 2:14-26

In dit tweede gedeelte van dit hoofdstuk toont de apostel de dwaling aan van hen, die berusten in de enkele belijdenis van het Christelijk geloof, alsof die hen kan zalig maken, terwijl hun gemoedsgesteldheid en de richting van hun leven in ‘t minst niet overeenstemmen met de heiligen godsdienst, dien zij belijden. Zij moeten daarom toezien op welk een wankelbaar fondament zij hun hoop bouw en, en daarom wordt hier uitvoerig bewezen ***dat de mens niet gerechtvaardigd wordt door het geloof alleen, maar ook door de werken.***

I. Hier rijzen belangrijke vragen op: namelijk hoe Paulus en Jakobus met elkaar in overeenstemming te brengen zijn? Paulus schijnt, in zijn brieven aan de Romeinen en aan de Galatiërs, rechtstreeks het tegenovergestelde te leren van hetgeen Jakobus hier neerlegt. Die zegt dikwijls en met grote overtuiging, dat wij worden gerechtvaardigd door het geloofalleen en niet door de werken der wet. Er is echter een zeer gelukkige overeenstemming tussen deze beide gedeelten der Schrift, niettegenstaande de schijnbare verschillen, het zou te wensen zijn dat de verschillen tussen de Christenen zo gemakkelijk opgelost konden worden.

Terecht zegt **Baxter:** "Alleen het misverstand des mensen van de duidelijke bedoeling en zin van de brieven van Paulus, kon het een moeilijke zaak maken om de overeenstemming van Paulus en Jakobus met elkaar te zien." Vele geleerden hebben allerlei middelen beproefd om te maken dat die beide apostelen overeenstemden, en toch is het voldoende om alleen op de weinige volgende dingen te letten.

1. Wanneer Paulus zegt, dat de mens gerechtvaardigd wordt door het geloof zonder de werken der wet, Romeinen 3:28, is het duidelijk dat hij spreekt van een andere soort van werken dan Jakobus doet, maar niet van een andere soort van geloof. Paulus spreekt van werken, verricht in gehoorzaamheid aan de wet van Mozes, en voordat de mens het Evangelisch geloof omhelsd heeft, en hij had te doen met hen, die zichzelf zozeer op deze werken verhieven, dat zij het Evangelie verwierpen, zoals Romeinen 10 in de aanvang uitdrukkelijk meegedeeld wordt. Maar Jakobus spreekt van werken, verricht in gehoorzaamheid aan het Evangelie, die de eigenaardige en noodzakelijke gevolgen en vruchten zijn van een gezond geloof in Jezus Christus. Beiden beijveren zich het geloof van het Evangelie te verheerlijken als het enige, dat ons kan zaligen en rechtvaardig maken, maar Paulus doet dat door de onvoldoendheid van enig werk der wet voor het geloof aan te wijzen, of in tegenstelling tegen de leer der rechtvaardigmaking door Jezus Christus, en Jakobus verheerlijkt hetzelfde geloof door aan te wijzen wat de noodzakelijke en eigenaardige vruchten en werken er van zijn.

2. Paulus spreekt niet alleen van andere werken dan die, waarop Jakobus hier aanhoudt, maar hij spreekt ook van een geheel verschillend gebruik, dat van de goede werken gemaakt wordt dan hier wordt bedoeld en aanbevolen. Paulus had te doen met hen, die steunden op de verdiensten van hun goede werken in de ogen Gods, en daarom zei hij dat ze generlei waarde hadden. Jakobus richtte zich tot hen, die zich op geloof beroemden, maar niet wilden toestaan dat de werken zelf als bewijzen van het geloof zouden aangemerkt worden, zij steunden op de blote belijdenis, als voldoende ter zaligmaking, en daarom wees hij terecht op de noodzakelijkheid en het grote belang van goede werken. Gelijk wij de een tafel van de wet niet tegen de andere in stukken mogen stoten, zo mogen wij ook niet wet en Evangelie beide breken door ze

met elkaar in botsing te brengen. Zij, die zich op het Evangelie beroepen om de wet ter zijde te stellen, en zij, die roemen op de wet om het Evangelie op zij te schuiven, hebben beiden ongelijk, wij moeten het geheel nemen, er moet zijn geloof in Jezus Christus en goede werken als vrucht van dat geloof.

3. De rechtvaardigmaking, waarvan Paulus spreekt is een andere dan die door Jakobus behandeld wordt. De eerste bespreekt hoe onze personen voor God gerechtvaardigd worden, de andere behandelt hoe ons geloof voor de mensen gerechtvaardigd wordt. Toon mij uw geloof uit uw werken, zegt Jakobus, "laat uw geloof gerechtvaardigd worden in de ogen van hen, die uw werken zien. "Maar Paulus spreekt van rechtvaardiging in het oog Gods, die rechtvaardig maakt alleen hen, die in Jezus geloven, en alleen ter wille van de verzoening, die in Hem is. Wij zien dus dat onze personen voor God gerechtvaardigd worden door het geloof, maar dat ons geloof voor de mensen gerechtvaardigd wordt door de werken. Dat is zo duidelijk de bedoeling van de apostel Jakobus, dat hij slechts bevestigt wat Paulus op andere plaatsen van zijn geloof zegt, dat het een werkzaam geloof is, en een geloofdoor de liefde werkende, Galaten 5:6, 1 Thessalonicenzen 1:3, Titus 3:8 en veel andere plaatsen.

4. Paulus spreekt van een rechtvaardigmaking, die nog niet volkomen is, Jakobus daarentegen van ene, die in haar geheel is, alleen door het geloof worden wij in een staat van rechtvaardigheid overgezet, maar daarna komen de goede werken om op de laatsten en groten dag onze rechtvaardigmaking te bewijzen: *Komt, gij gezegenden Mijns Vaders, want Ik ben hongerig geweest en gij hebt mij te eten gegeven,* enz.

II. Na dus dit gedeelte der Schrift opgehelderd te hebben als niet in tegenspraak met andere delen der Schrift, willen wij meer bijzonder nagaan wat in deze uitnemende redenering door Jakobus ons wordt geleerd.
1. Dat het geloof zonder werken van geen nut is en ons niet kan zalig maken. ***Wat nuttigheid is het, mijne broeders, indien iemand zegt dat hij het geloof heeft, en hij heeft de werken niet? Kan dat geloof hem zalig maken?***
Merk hier op:
A. Geloof, dat ons niet zalig maakt, is ons niet van wezenlijk nut. Een enkele belijdenis kan soms voordelig schijnen te zijn, om de goede mening te winnen van hen, die waarlijk godvrezend zijn, ook kan ze in enkele gevallengoede wereldse dingen tot stand brengen, maar welk voordeel is het indien iemand de gehele wereld wint en schade lijdt aan zijn ziel? Wat nuttigheid is dat? Kan dat geloof hem zalig maken? De nuttigheid en de nuttelоosheid van elk ding moet gerekend worden naar de mate, waarin het de zaligheid onzer zielen bevordert of verhindert. En boven alle dingen moeten wij daarop letten en op die wijze rekening houden met het geloof, want indien dat ons geen nuttigheid doet, ons niet zalig maakt, dan zal het ten laatste onze verdoemenis en ons verderf verzwaren.
B. Het zijn voor de mens twee verschillende dingen, geloof te hebben en te zeggen dat hij geloof heeft, de apostel zegt niet: Indien iemand het geloof heeft zonder de werken, want dat is een onmogelijk geval. De bedoeling van deze Schriftuurplaats is duidelijk aan te tonen dat een denkbeeld, een bespiegeling, een toestemming, zonder werken, geen geloof is. En daarom staat er: Indien iemand zegt, dat hij het geloof heeft. De mensen beroemen zich bij anderen er op, bedriegen er zichzelf mee, en zijn in waarheid van het geloof geheel ontbloot.

2. Ons wordt geleerd: gelijk liefde een werkzaam beginsel is, zo is het geloof het evenzeer, en dat geen van beiden anders tot iets goeds zouden zijn. En ten einde ons te laten zien wat een geloof betekent, dat geen van de eigenaardige en noodzakelijke vruchten voortbrengt, neemt hij het voorbeeld van iemand, die voorgeeft weldadig te zijn maar onderwijl nooit enig werk van liefdadigheid beoefent. ***Indien er nu een broeder of zuster naakt zouden zijn en gebrek zouden hebben aan dagelijks voedsel, en iemand van u tot hen zou zeggen: Gaat henen in vrede, wordt warm en wordt verzadigd, en gij lieden zoudt hun niet gevende nooddruftigheden des lichaams, wat nuttigheid is dat?*** vers 15-16.
In welk opzicht zou die liefdadigheid, welke alleen uit woorden zou bestaan, u of de arme helpen? Zult gij voor God verschijnen met zulk ledig vertoon van liefdadigheid? Welnu, ge kunt u evengoed inbeelden dat uw liefde en weldadigheid de proef zullen doorstaan ook zonder daden van barmhartigheid, als dat de enkele belijdenis des geloofs zonder werken van godsvrucht en gehoorzaamheid in Gods ogen u iets helpen zal. ***Alzo ook het geloof, indien het de werken niet heeft, is bij zichzelf dood***, vers 17. Wij zijn maar al te geneigd om in een enkele belijdenis des geloofs te berusten, en te denken dat die ons zal zalig maken, het is een goedkope en gemakkelijke godsdienst te zeggen: "Wij geloven de artikelen van het Christelijk geloof", maar het is een grote zelfbegoocheling zich te verbeelden, dat dit genoeg is om ons in de hemel te brengen. Zij, die zo redeneren, doen God onrecht en werpen een net over hun eigen ziel, een nagemaakt geloof is even hatelijk als een nagemaakte liefdadigheid, beide tonen een hart, dat dood is voor alle godsvrucht. Gij kunt evenveel genoegen nemen met een dood lichaam, zonder ziel, gevoel of handeling, als God behagen heeft in een dood geloof, zonder werken.

3. Ons wordt geleerd een geloof, dat zonder werken op zichzelf roemt, te vergelijken met een geloof, dat zich door de werken openbaart, om door op beide te letten, te zien hoe deze vergelijking op ons gemoed werkt. Maar zal iemand zeggen: ***Gij hebt het geloof en ik heb de werken. Toon mij uw geloof uit uw werken en ik zal u uit mijn werken mijn geloof tonen,*** vers 18. Onderstel dat een waarachtig-gelovige op die wijze een snoevende huichelaar te woord staat: "Gij doet belijdenis en zegt dat gij het geloof hebt. Ik beroem mij op zo iets niet, maar laat het aan mijn werken over om voor mij te getuigen. Welaan: geef nu enig bewijs van het door u beleden geloof, zonder werken, als ge dat kunt, en ik zal u spoedig aantonen hoe mijn werken uit mijn geloof voortkomen en van zijn bestaan het onbetwistbaar bewijs zijn".
Dit is het bewijs dat de gehele Schrift ons leert te beschouw en als het middel om ons zelf en anderen naar te beoordelen. De doden werden geoordeeld naar hun werken, Openbaring 20:12. Hoe zullen dezen dan tentoon gesteld worden, die zich beroemen op iets, dat zij niet bewijzen kunnen, of die hun geloof willen bewijzen door iets anders dan door werken van godsvrucht en barmhartigheid.

4. Ons wordt verder geleerd een geloof van enkel bespiegeling en kennis te beschouw en als het geloof der duivelen. ***Gij gelooft dat God een enig God is, gij doet wel, de duivelen geloven het ook, en zij sidderen,*** vers 19. Het deel des geloofs, dat de apostel verkiest om hier te vermelden, is het eerste beginsel van allen godsdienst. Gij gelooft dat er een God is, tegen de godloochenaars, - en dat God een enig God is, - tegen de afgodendienaars, -en gij doet wel, tot zover is alles in orde. Maar wie daarbij blijft, en een goede gedachte van zichzelf opvat of van zijn staat tegenover God, alleen omdat hij aan Gods bestaan gelooft, maakt zich daardoor ellendig. Dat geloven de duivelen ook, - en zij sidderen. Zo gij u dus tevreden stelt met de blote toestemming in de

artikelen des geloofs en met enige bespiegelingen daarover, dan gaat gij niet verder dan de duivelen. En gelijk hun geloof en kennis alleen dienen om hun schrik aan te jagen, zo zal binnen korten tijd met u hetzelfde zich voordoen". Het woord sidderen wordt meermalen geacht een goede uitwerking van het geloof te kennen te geven, maar hier wordt het veelmeer beschouwd als het bewijs van een slechte uitwerking, het wordt toegepast op het geloof der duivelen. Zij sidderen, niet uit eerbied, maar uit haat en opstand tegen de enige God in wie zij geloven. Het opzeggen van het eerste artikel onzes geloofs: *Ik geloof in God de Vader, de Almachtige*, doet ons dus eigenlijk niet van de duivelen verschillen, tenzij wij ons daarbij aan dien God overgeven, zoals het Evangelie ons voorschrijft, Hem liefhebben, ons in Hem verheugen en Hem dienen. Dat doen de duivelen niet en dat kunnen zij niet doen.

5. Wij leren hier verder, dat hij die zich beroemt op een geloof zonder werken, voor het tegenwoordige moet beschouwd worden als een dwazen veroordeelde. ***Maar wilt gij weten, o ijdel mens, dat het geloof zonder de werken dood is?*** vers 20. De woorden hier vertaald door: o ijdel mens! *antkroope kene,* worden geacht dezelfde betekenis te hebben als het woord *Raka,* dat nooit mag gebruikt worden tegen een bepaalden persoon of als uitdrukking van toorn, Mattheus 5:22, maar hier zou gebezigd zijn omrechtvaardig denafkeer te tonen van die soort mensen, die ledig zijn van goede werken en toch op hun geloof roemen. En het toont duidelijk aan, dat dezulken dwazen en afkerig van God zijn. Het geloof zonder de werken wordt dood genoemd, niet alleen omdat het ontbloot is van alle werkzaamheden, die het bewijs van geestelijk leven zijn, maar omdat het voor het eeuwige leven geen dienst doet, zulke gelovigen, die bij de blote belijdenis des geloofs blijven, zijn levend dood.

6. Hier wordt ons onderwezen, dat een rechtvaardig makend geloof zonder werken onbestaanbaar is, en wel met twee voorbeelden: ***Abraham en Rachab.***
A. Het eerste geval is dat van Abraham, de vader der gelovigen en het voorname voorbeeld van rechtvaardigmaking, voor wie de Joden bijzonder ontzag hadden. Is niet Abraham, onze vader, uit de werken gerechtvaardigd als hij Izak, zijn zoon, geofferd heeft op het altaar? vers 21. Paulus daarentegen (in Romeinen 4) zegt dat Abraham geloofde, en het is hem tot rechtvaardigheid gerekend. Maar de volkomen overeenstemming tussen hen beiden blijkt wanneer men let op hetgeen in Hebreeën 11 gezegd wordt, hetgeen doet zien dat het geloof van Abraham zowel als van Rachab de goede werken voortbracht, waarvan Jakobus spreekt, en welke niet mogen gescheiden worden van zaligmakend en rechtvaardig makend geloof. Dan ziet men dat het woord Gods geheel zichzelf verklaart, Genesis 22:16, 17. *Daarom dat gij deze zaak gedaan hebt, en uw zoon, uw enigen, niet onthouden hebt, voorzeker zal Ik u grotelijks zegenen.*
Het geloof van Abraham was dus een werkend geloof, vers 22, het geloofheeft medegewrocht met zijn werken. En zo komt men tot het rechte verstand van hetgeen de Schrift zegt. ***Abraham geloofde God en het is hem tot rechtvaardigheid gerekend.*** En daardoor werd hij de vriend van God. Het geloof, dat zulke werken voortbracht, maakte hem dierbaar aan het eeuwig Wezen, en bevorderde hem tot zeer bijzondere gunsten en vertrouw elijkheden van Gods zijde. Het is een grote eer, Abraham aangedaan, dat hij een vriend van God genoemd en gerekend wordt. ***Ziet gij dan nu, dat een mens uit de werken gerechtvaardigd wordt,*** vers 24, in zulk een staat van gunst en vriendschap met God komt, en niet alleenlijk door het geloof?
Niet door een enkele mening, of belijdenis, of geloof zonder gehoorzaamheid, maar door een geloof dat vruchtbaar is in goede werken.

Behalve de verklaring van deze uitspraak en van dit voorbeeld, zoals Jakobus er zijn bewijsvoering door toelicht en versterkt, kunnen wij vele goede lessen leren uit hetgeen hier omtrent Abraham gezegd wordt.
a. Zij, die Abrahams zegen deelachtig wensen te worden, moeten zorg dragen dat zij zijn geloof navolgen, het roemen dat men Abrahams zaad is zal niemand helpen, die niet gelooft gelijk hij deed.
b. De werken, die de waarachtigheid des geloofs bewijzen, moeten werken zijn van zelfverloochening en zulke als God zelf gebiedt (als Abraham bevolen werd zijnen zoon, zijnen enigen, te offeren) en geen werken, die aangenaam zijn voor vlees en bloed, of om ons eigenbelang te dienen, of die de loutere vruchten zijn van onze eigen verbeelding en uitvinding.
c. Wat wij in oprechtheid voornemen en godvruchtig besluiten voor God te doen, wordt aangenomen alsof het werkelijk verricht was. Abraham wordt beschouwd als de offeraar van zijn zoon, hoewel het niet werkelijk tot de daad der offerande kwam. Het was in de bedoeling, de geest en het besluit van Abraham een daad, die verricht was, en God nam het aan als ten volle ten uitvoer gebracht.
d. De werken des geloofs volmaken het geloof, gelijk de oprechtheid des geloofs de werken voortbrengt.
e. Zulk een werkend geloof zal ook anderen, zowel als Abraham, vrienden van God maken. Daarom zegt Christus tot zijn discipelen: *Ik heb u vrienden genoemd,* Johannes 15:15. Alle handelingen tussen God en de oprecht-gelovige ziel zijn gemakkelijk, aangenaam en verblijdend. Daar is een wil en een hart, en wederzijds welgevallen. God verheugt zich over hen die oprecht geloven, en zij ver blijden zich in Hem.

B. Het tweede voorbeeld van een geloof, zich en ons rechtvaardigende door de werken, is dat van Rachab. ***En desgelijks ook Rachab, de hoer, is zij niet uit de werken gerechtvaardigd geweest, als zij de gezondenen heeft ontvangen en door een anderen weg uitgelaten?*** vers 25. Het eerste voorbeeld was dat van iemand, die zijn gehele leven lang omzijn geloof beroemd was. Hier is een voorbeeld van iemand, die bekend stond omhaar zonden, wier geloofgeringer was en op veel lager trap stond. Het sterkste geloof baat dus niet en het zwakste geloof is niet toegestaan, zonder werken. Sommigen menen dat het woord vertaald door hoer, een eigen naam van Rachab was. Anderen zeggen dat het niet meer dan herbergierster betekent, iemand die een open huis houdt en bij wie dus de verspieders hun intrek namen. Maar het is zeer waarschijnlijk dat haar karakter slecht befaamd was, en dat dit gemeld wordt om aan te tonen dat ook de slechtste door geloof gered zal worden, wanneer het zich door zijn eigenaardige werken openbaart, en dat ook de beste niet gered wordt door geloof, zonder zulke werken, als door God geëist worden. Deze Rachab geloofde het gerucht, dat zij gehoord had van Gods machtige tegenwoordigheid bij Israël, maar haar geloof toonde oprecht te zijn, doordien zij, met gevaar van haar eigen leven, de gezondenen ontving en door een anderen weg uitliet.

Merk hier op:
a. De wondervolle macht des geloofs in het hervormen en veranderen van zondaren.
b. De achting, welke een oprecht geloof bij God geniet, het verkrijgt Zijn barmhartigheid en gunst.
c. Wanneer grote zondaren vergeving ontvangen, moeten er grote daden van zelfverloochening zijn. Rachab moest de ere Gods en het welzijn van Zijn volk

verkiezen boven het behoud van haar eigen land. Haar vroegere bekenden moest zij niet meer kennen, haar vorige levensgedrag moest geheel en al verlaten worden, en zij moest daarvan het duidelijke bewijs leveren alvorens zij kon overgaan in een toestand van rechtvaardigmaking. En toch nadat zij gerechtvaardigd was, moest haar vorig karakter in herinnering gebracht worden, niet omhaar oneer aan te doen, maar om de rijke genade en barmhartigheid Gods te verheerlijken. Hoewel gerechtvaardigd, wordt zij Rachab de hoer, genoemd.

7. En nu, ten slotte, trekt de apostel zijn besluit, en wel: ***Want gelijk het lichaam zonder geest dood is, alzo is ook het geloof zonder de werken dood,*** vers 26. Deze woorden worden op verschillende wijzengelezen. Sommigen lezen: gelijk het lichaam zonder adem dood is, zo ook het geloof zonder werken. Daarmee zou bedoeld worden dat de werken bij het geloof behoren gelijk de ademhaling bij het lichaam. Anderen lezen: gelijk het lichaam zonder ziel dood is, zo is ook het geloof zonder werken dood. Het lichaam heeft geen handeling, geen schoonheid, wordt een afschuw elijk geraamte, wanneer de ziel er uit gegaan is: en zo is de enkele belijdenis zonder werkennutteloos, ja, afschuw elijk en afkeerwekkend. Wij moeten dus zorgen dat we in dat uiterste niet vervallen.
A. De goede werken, zonder geloof, zijn dood, hun ontbreekt wortel en beginsel. Alleen door het geloof is hetgeen wij doen goed, wanneer het gedaan wordt met het oog op God, in gehoorzaamheid aan Hem en voor alles zijn goedkeuring bedoelt.
B. De meest-aannemelijke belijdenis des geloofs, zonder werken, is dood, gelijk de wortel dood is wanneer zij geen bladeren en vruchten voortbrengt. Het geloof is de wortelen de goede werken zijn de vruchten, en wij moeten toezien dat wij beide hebben. Wij moeten niet denken dat het een zonder het ander ons kan rechtvaardig en zalig maken. Dat is de genade Gods, waarin wij staan en behoren te blijven staan.

HOOFDSTUK 3

1 Zijt niet vele meesters, mijn broeders, wetende, dat wij te meerder oordeel zullen ontvangen. 2 Want wij struikelen allen in vele. Indien iemand in woorden niet struikelt, die is een volmaakt man, machtig om ook het gehele lichaam in de toom te houden. 3 Ziet, wij leggen de paarden tomen in de monden, opdat zij ons zouden gehoorzamen, en wij leiden daarmede hun gehele lichaam om; 4 Ziet ook de schepen, hoewel zij zo groot zijn, en van harde winden gedreven, zij worden omgewend van een zeer klein roer, waarheen ook de begeerte des stuurders wil. 5 Alzo is ook de tong een klein lid, en roemt nochtans grote dingen. Ziet, een klein vuur, hoe groten hoop hout het aansteekt. 6 De tong isook een vuur, een wereld der ongerechtigheid; alzo is de tong onder onze leden gesteld, welke het gehele lichaam besmet, en ontsteekt het rad onzer geboorte, en wordt ontstoken van de hel. 7 Want alle natuur, beide der wilde dieren en der vogelen, beide der kruipende en der zeedieren, wordt getemd en is getemd geweest van de menselijke natuur. 8 Maar de tong kan geen mens temmen; zij is een onbedwingelijk kwaad, vol van dodelijk venijn. 9 Door haar loven wij God en de Vader, en door haar vervloeken wij de mensen, die naar de gelijkenis van God gemaakt zijn. 10 Uit dezelfde mond komt voort zegening en vervloeking. Dit moet, mijn broeders, alzo niet geschieden. 11 Welt ook een fontein uit een zelfde ader het zoet en het bitter? 12 Kan ook, mijn broeders, een Vijgeboom olijven voortbrengen, of een wijnstok vijgen? Alzo kan geen fontein zout en zoet water voortbrengen. 13 Wie is wijs en verstandig onder u? die bewijze uit zijn goeden wandel zijn werken in zachtmoedige wijsheid. 14 Maar indien gij bitteren nijd en twistgierigheid hebt in uw hart, zo roemt en liegt niet tegen de waarheid. 15 Deze is de wijsheid niet, die van boven afkomt, maar is aards, natuurlijk, duivels. 16 Want waar nijd en twistgierigheid is, aldaar is verwarring en alle boze handel. 17 Maar de wijsheid, die van boven is, die is ten eerste zuiver, daarna vreedzaam, bescheiden, gezeggelijk, vol van barmhartigheid en van goede vruchten, niet partijdig oordelende, en ongeveinsd. 18 En de vrucht der rechtvaardigheid wordt in vrede gezaaid voor degenen, die vrede maken.

De apostel bestraft hier meesterachtigheid en een aanmatigend misbruik van de tong, en toont aan hoe nuttig en voordelig het is die te betomen, omdat zij zoveel macht heeft om onheil te stichten. Zij, die de godsdienst belijden, moeten voor alles hun tong in toom houden, vers 1-12.

De ware wijsheid maakt de mensen zacht en tegenstanders van strijd en afgunst, en kan daardoor gemakkelijk onderscheiden worden van de wijsheid, die aards en huichelachtig is, vers 13-18.

Jakobus 3:1-12

Het vorige hoofdstuk heeft aangetoond hoe onprofijtelijk en dood het geloof zonder de werken is. Dit wordt duidelijk gestaafd door hetgeen in dit hoofdstuk gezegd wordt van hetgeen zulk een geloof is, wel dood, maar toch instaat om de mensen waanwijs en heerszuchtig te maken in gedrag en omgang. Zij, die het meest geneigd zijn tot een geloof als dat, hetwelk in het vorige hoofdstuk veroordeeld wordt, zijn het meest blootgesteld aan de verleiding tot de zonden met de tong, die in dit hoofdstuk worden veroordeeld. En inderdaad, ook de besten hebben behoefte aan waarschuwingen tegen heerszuchtig, vitachtig en verkeerd gebruik van de tong. Ons wordt dus geleerd:

I. Onze tong niet gebruiken om anderen te overheersen. ***Zijt niet vele meesters, mijne broeders,*** enz., vers 1. Deze woorden verbieden ons niet om te doen wat in ons vermogen is om anderen te leiden en te besturen in de weg van hun plicht, of op

Christelijke wijze te bestraffen over hetgeen in hen verkeerd is, maar wij moeten niet spreken en handelen als dezulken, die voortdurend anderen de les lezen. Wij moeten anderen geen voorschriften geven alsof onze inzichten de enige zijn, waarnaar alle andere mensen zich te regelen hebben, want God geeft verscheidene gaven aan de mensen en verwacht van ieder hunner overeenkomstig het licht, dat Hij geeft. Wees daarom niet vele meesters, (of, volgens anderen onderwijzers), geeft uzelf niet het voorkomen van onderwijzers, lastgevers en rechters, maar spreekt liever met de nederigheid en in de geest van leerlingen, bestraft niet iedereen alsof allen naar uw maatstaf moeten handelen en beoordeeld worden.
Daarop wordt met twee redenen aangedrongen.
1. Zij, die zichzelf opwerpen tot rechters en tuchtmeesters, zullen te meerder oordeel ontvangen. Ons oordelen van anderen zal slechts ons eigen oordeel des te nauw keuriger en gestrenger maken, Mattheus 7:1.
2. Zij, die begerig zijn om de verkeerdheden van anderen te ontdekken, en aanmatigend om een oordeel over hen uit te spreken, moeten verwachten dat God even ver zal gaan in het opmerken van hetgeen zij verkeerds zeggen en doen.

II. Een andere reden om zulk meesterachtig gedrag jegens anderen na te laten, is dat wij allen zondaren zijn. ***Wij struikelen allen in vele,*** vers 2. Dachten wij meer aan onze eigen vergissingen en overtredingen, dan zouden wij minder geneigd zijn om anderen te oordelen. Terwijl wij zeer gestreng zijn tegen hetgeen wij in anderen afkeurenswaard achten, letten wij niet op het vele in ons, dat anderen zeer verkeerd noemen. Zelfrechtvaardigers zijn gewoonlijk zelfbedriegers. Wij staan allen schuldig voor God, en zij, die vallen over zwakheden en gebreken van anderen, denken meestal weinig over hetgeen in henzelf verkeerd is. Zelfs kunnen hun meesterachtige houding en vittende tongen blijken erger te zijn dan de gebreken, die zij in anderen veroordelen. Laat ons dus leren gestreng te zijn in het oordeel over ons zelf, maar mild in onze beoordelingen van anderen.

II. Ons wordt geleerd onze tongen te betomen, ten einde ons daardoor volmaakte en oprechte mensen te betonen, die volkomen zelfbeheersing hebben. Indien iemand in woorden niet struikelt, die is een volmaakt man, machtig om ook het gehele lichaam in toom te houden. Hier ligt in opgesloten dat hij, wiens geweten verontrust wordt door de zonden der tong en die er daarom tegen waakt, een oprecht man is en blijk geeft van ware genade. Maar aan de andere kant, indien iemand de schijn heeft van godsdienstig te zijn (gelijk in het eerste hoofdstuk is uiteengezet) en zijn tong niet in toom houdt, hoe schoon zijn belijdenis ook zijn moge, diens godsdienst is ijdel. Voorts, hij die niet in woorden struikelt, zal daardoor niet slechts bewijs geven van een oprecht Christen te zijn, maar een zeer gevorderd Christen. Want de wijsheid en de genade, die hem in staat stellen zijn tong te beheersen, zullen hem bekwamen om al zijn daden te regeren. Dit wordt ons door twee vergelijkingen toegelicht.

1. Het regeren en leiden van al de bewegingen van een paard, door het gebit dat hem in de mond gelegd is. ***Ziet, wij leggen de paarden tomen in de monden, opdat zij ons zouden gehoorzamen, en wij leiden daarmee hun gehele lichaam om,*** vers 3. Er is veel beestachtige wildheid en moedwil in ons. Deze openbaren zich dikwijls door de tong, die daarom moet gebreideld worden. *Ik zei: ik zal mijn wegen bewaren, dat ik niet zondige met mijne tong, ik zal mijn tong met een breidel bewaren terwijl de goddeloze nog tegenover mij is,* Psalm 39:2. Hoe vlugger en levendiger de tong is, des te meer moeten wij dus zorg dragen haar te beheersen. Anders zal een onbekeerde

tong hen, die haar niet in bedwang kunnen houden, meesleuren, zoals een ongetemd en onhandelbaar paard met zijn rijder wegholt of hem afwerpt. Daarom moeten beslistheid en waakzaamheid, onder de invloed van Gods genade, de tong breidelen, dan zullen alle bewegingen en daden van het lichaam gemakkelijk geleid en beheerd worden.

2. Het besturen van een schip door de rechte behandeling van het roer. ***Ziet ook de schepen, hoewel zij zo groot zijn en van harde winden gedreven, zij worden omgewend van een zeer klein roer, waarheen ook de begeerte van de bestuurder wil.*** Alzo is ook de tong een klein lid en roemt nochtans grote dingen, vers 4, 5. Gelijk het roer een zeer klein onderdeel van het schip is, zo is de tong een zeer klein lid van het lichaam, maar het rechte bestuur van het roer leidt en keert het schip zoals het de schipper behaagt, en het rechte gebruik van de tong is in grote mate het beheren van de gehelen mens. Deze vergelijkingen zijn zeer schoon, zij tonen hoe dingen van kleinen omvang groot nut kunnen hebben. En hieruit moeten wij leren, dat wij het rechte gebruik van onze tongen goed moeten bestuderen, want, al zijn ze kleine dingen, zij kunnen ontzaglijk veel goeds en veel kwaads doen.

III. Daarom wordt ons geleerd een ongebreidelde tong als een van de grootste en gevaarlijkste kwaden te vrezen. Zij wordt vergeleken bij de klein vuur, geplaatst in de nabijheid van een groten hoop brandstof, dat spoedig alles in vlam zet en verteert. ***Ziet, een klein vuur, hoe groten hoop hout het aansteekt. De tong is ook een vuur, een wereld van ongerechtigheid***, enz., vers 5, 6. Er is zulk een overvloed van zonde in de tong, dat zij een wereld van ongerechtigheid genoemd wordt. Hoeveel besmetting veroorzaakt zij! Hoe vele en vreeslijke branden worden door haar gesticht! Alzo is de tong onder onze leden gesteld, welke het gehele lichaam besmet. In de zonden der tong schuilt veel bezoedeling en besmetting. Daarom zegt Salomo: Laat uw mond niet toe, dat hij uw vlees zou doen zondigen, Prediker 5:5. Vuile hartstochten worden gestreeld, gekoesterd en geliefkoosd door dit ongebreidelde lid. Soms wordt het gehele lichaam door de tong in zonde en schuld getrokken. De strikken, waarin de mensen dikwijls door de tong verward raken, zijn ondraaglijk voor hen zelf en verwoestend voor anderen. Zij ontsteekt het rad onzer geboorte. De zaken der mensheid en van de gehele maatschappij worden dikwijls in verwarring gebracht en in vlam gezet door de tongen der mensen.
Sommigen lezen hier: al onze geslachten worden door de tong in brand gestoken. Er is geen eeuw in de wereld, geen levenstoestand, bijzonder of openbaar, die daarvan geen voorbeelden oplevert. En wordt ontstoken van de hel. De hel is meer bezig in het brandend houden van het vuur der tong dan de meeste mensen vermoeden. De tongen der mensen worden soms ontvlamd door duivelse verzoekingen en dienen dan tot duivelse doeleinden. De duivel wordt uitdrukkelijk genoemd een leugenaar, een moordenaar, een beschuldiger der broederen, en indien de mensentongen op een van die manieren gebruikt worden, dan zijn zij ontstoken door de hel. De Heilige Geest daalde eens neer in de gedaante van verdeelde tongen als van vuur, Handelingen 2. En waar de tong zo wordt geleid en bezield door vuur van de hemel, daar bewerkt zij goede gedachten, heilige aandoeningen en brandende godsvrucht. Maar wanneer zij door vuur uit de hel wordt ontstoken, dan is er, als in alle ongewettigde hitte, misdadige woede en haat, dingen die de voornemens van de duivel zeer begunstigen. Zijt ge dus bevreesd voor vlammen en brand, wees dan bevreesd voor twist, verwijten, lasteringen, leugens en al wat het vuur van toorn kan ontsteken in de zielen van anderen en in uw eigen ziel.

IV. Nu wordt ons aangetoond hoe buitengewoon moeilijk het is de tong te beheersen. ***Alle natuur, beide der wilde dieren en der vogelen, beide der kruipende en der zeedieren, wordt getemd en is getemd geweest van de menselijke natuur, maar de tong kan geen mens temmen,*** vers 7, 8. Alsof de apostel zei: "Leeuw en en de wildste beesten, paarden, kamelen, en de dieren van de geweldigste kracht, worden getemd en beheerst door de mensen, evenzo vogels, niettegenstaande hun wildheid en vlugheid, en hoewel hun vleugels hen voortdurend buiten ons bereik kunnen brengen, zelfs slangen, ongeacht haar venijn en haar listigheid, kunnen gewend en schadeloos gemaakt worden, de zeedieren zijn door de mensen genomen en hun dienstbaar gemaakt. En deze schepselen werden niet alleen door wonderkracht getemd of onderworpen, zoals de leeuw en voor Daniël kropen in plaats van hem te verscheuren, en zoals de raven Elia brood brachten, of de walvis Jona door de diepten der zee naar het droge voerde, maar hier wordt gesproken van iets zeer gewoons, zij zijn door de menselijke natuur getemd en worden nog getemd. Maar de tong is erger dan die alle, zij kan niet getemd worden door de macht en de kunst, waardoor die dieren te temmen zijn. Niemand kan de tong temmen zonder bovennatuurlijke genade en hulp. De bedoeling van de apostel is niet het als iets onmogelijks voor te stellen, maar als iets buitengewoon moeilijks, waartoe grote waakzaamheid, inspanning en gebed vereist worden om het goed te doen.
En soms is dat alles vergeefs: ***Zij is een onbedwinglijk kwaad, vol van dodelijk venijn.*** Woeste beesten kunnen binnen zekere grenzen gehouden worden, zij kunnen bestuurd worden naar zekere regelen, zelfs slangen kunnen zo gewend worden dat ze met al haar vergif geen schade doen, maar de tong is instaat alle banden en regelen te verbreken, en bij alle gelegenhedenhaar vergif uit te spuw en, niettegenstaande alle mogelijke voorzorg. Men moet haar dus niet alleen bewaken, en oppassen en beheersen als een ongetemd beest van schadelijken en vergiftigen aard, maar met nog veel meer zorg en moeite, ten einde de boosaardige losbarstingen en uitwerkselen van de tong te voorkomen.

V. De apostel vermaant ons om te denken aan het gebruik, dat wij van de tong maken in de godsdienst en in het vereren van God, en door die overweging teruggehouden te worden van vloeken, veroordelen en alle andere kwaad, dat met de tong bedreven wordt. Door haar loven wij God en de Vader, en door haar vervloeken wij de mensen, die naar de gelijkenis Gods gemaakt zijn. ***Uit dezelfde mond komt voort zegening en vervloeking. Dit moet, mijne broeders, alzo niet geschieden,*** vers 9, 10. Hoe ongerijmd is het dat zij, die hun tongen gebruiken om God te verheerlijken en aan te roepen, haar ook gebruiken zouden om te vervloeken en te lasteren! Indien wij God als onze Vader aanroepen, moet dat ons leren allen, die zijn gelijkenis dragen, vriendelijk te behandelen en te verdragen. De tong, die zich met eerbied tot het goddelijk Wezen wendt, kan niet, zonder de grootste onstandvastigheid, zich tegen Zijn medeschepselen richten met beledigende taal. Van de serafim, die God prijzen, wordt gezegd dat zij geen oordeel van lastering durven voortbrengen. En de mensen smaden hen, die niet alleen Gods gelijkenis dragen in hun natuurlijke hoedanigheden, maar door de genade Gods in het Evangelie naar Zijn beeld vernieuwd zijn. Dat is de schandelijkste tegenspraak van al onze voorgewende verering van het hoogste Wezen. Dit moet alzo niet geschieden, en het zou zeker niet geschieden, indien men steeds aan die tegenspraak dacht. De godsvrucht is in al haar openbaringen veroordeeld, indien er geen liefde is. Die tong veroordeelt zich zelve, die voorgeeft de volmaaktheden Gods te aanbidden en alle dingen aan Hem toe te vertrouw en, en onderwijl zelfs

godvrezende mensen vervloekt, die niet juist dezelfde woorden en uitdrukkingen gebruiken als zij.
Ten einde deze gedachte goed in te scherpen, toont de apostel aan hoe monsterachtig het zou zijn wanneer op ander gebied dezelfde oorzaak tegenstrijdige uitwerkingen zou hebben. Zo iets wordt niet in de natuur gevonden, en kan ook niet in de genade bestaan. ***Welt ook een fontein uit eenzelfde ader het zoet en het bitter? Kan ook, mijne broeders, een vijgenboom olijven voortbrengen, of een wijnstok vijgen? Alzo kan geen fontein zout en zoet water voortbrengen,*** vers 11, 12. Oprechte godsvrucht laat geen tegenstrijdigheden toe, en een waarlijk godvrezend man kan ze niet gedogen in zijn woorden of daden. Hoeveel zonden zouden voorkomen worden, voor hoeveel boosheid zouden de mensen bewaard blijven, indien zij dit gedachten en zichzelf altijd gelijk bleven!

Jakobus 3:12-18
De hier voren veroordeelde zonden komen meestal voort uit de verbeelding, dat men wijzer en met meer kennis toegerust is dan andere mensen, en daarom toont de apostel in deze verzen het onderscheid aan tussen hen, die voorwenden wijs te zijn, en hen, die het in waarheid zijn, en tussen de wijsheid, die van beneden (uit de aarde en uit de hel) is, en die, welke van boven is.
I. Wij hebben hier de voorstelling van de ware wijsheid, met haar onderscheidende kenmerken en vruchten. ***Wie is wijs en verstandig onder u? Die bewijze uit zijn goeden wandel zijn werken in zachtmoedige wijsheid,*** vers 13. Een waarlijk wijs man is een zeer verstandig man, hij zal nooit verlangen naar de naam van wijs te zijn zonder een goeden voorraad van kennis te kunnen tonen, en hij zal nooit zichzelf enigszins hoog schatten alleen omdat hij kennis heeft, wanneer hij de wijsheid mist om die kennis goed aan te wenden en te gebruiken. Die beide dingen gaan samen om ware wijsheid te vormen: wie is wijs en verstandig? Waar iemand in dat gelukkige geval verkeert, zal men de volgende vruchten zien.

1. Een goede wandel. Wanneer wij wijzer zijn dan anderen, dan zal dat openbaar worden door het goed-zijn van onze wandel, en niet door zijn ruw heid en ijdelheid. Woorden, die leren, en genezen, en goed doen, zijn de kentekenen van wijsheid, niet woorden, die groot vertoon maken, nadeel doen, en ons zelf of anderen kwaad berokkenen.
2. De ware wijsheid is kenbaar aan haar werken. De wandel, hier bedoeld, bepaalt zich niet tot woorden, maar omvat ‘s mensen gehelen wandel, daarom wordt er gezegd, laat hem zijn goede wandel door zijn werken betonen. De ware wijsheid ligt niet in goede beschouwingen of bespiegelingen, maar in goede en nuttige daden. Hij, die goed denkt en goed praat, wordt in de zin der Schrift niet wijs genoemd, tenzij hij ook goed leeft en handelt.
3. De ware wijsheid wordt gekend aan de zachtmoedigheid van geest en gemoed. Laat hem die betonen met zachtmoedigheid. Het is een groot bewijs van wijsheid wanneer men voorzichtig zijn eigen toorn breidelt en geduldig de toorn van anderen verdraagt. En gelijk de wijsheid zich openbaart in zachtmoedigheid, zo is de zachtmoedigheid de grote vriendin van de wijsheid, want niets verhindert zozeer de rechtmatige waardering, het degelijk oordeel en de onpartijdigheid van inzicht, die nodig zijn om wijs te handelen, als de hartstocht. Wanneer wij zacht en kalm zijn, dan zijn wij het best instaat om naar reden te horen en redelijk te spreken. Wijsheid brengt zachtmoedigheid voort en zachtmoedigheid vermeerdert wijsheid.

II. Hun, die van een tegenovergesteld karakter zijn, wordt hier alle eer ontnomen, en hun wijsheid wordt hier tentoongesteld in al haar snoeverij en voortbrengselen. ***Maar indien gij bitteren nijd en twistgierigheid hebt in uw hart, zo roemt en liegt niet tegen de waarheid,*** vers 14. Doe u voor zoals ge wilt, houd uzelf voor nog zo wijs, toch hebt ge overvloedig reden om op te houden met uzelf te verheerlijken, indien gij de liefde en de vrede omstoot en plaats geeft aan nijd en twist. Uw ijver voor de waarheid, uw rechtzinnigheid, uw roemop meerdere kennis dan anderen hebben, zij zullen allen een schande voor het Christendom en een openlijke tegenspraak daarvan zijn, indien gij ze alleen gebruikt om anderen hatelijk te maken en uw spijt en hartstochten tegen hen de teugel te vieren. Lieg dus niet tegen de waarheid.

1. Nijd en twist zijn het tegenovergestelde van zachtmoedigheid en wijsheid. Het hart is de zetel van beide, maar nijd en wijsheid kunnen niet tegelijk in hetzelfde hart wonen. Heilige ijver en bittere nijd zijn even verschillend van elkaar, als de lichtglans van de serafim en het vuur der hel.
2. De volgorde der dingen wordt hier voorgesteld. Nijd gaat voorop en maakt twistgierigheid, de twist beproeft zich te verontschuldigen door ijdele eer en leugen, en daaruit ontstaat verwarring en alle boze handel. Zij, die leven in kwaadheid, nijd en twist, leven in verwarring, en zijn blootgesteld aan de verzoeking tot allen bozen handel. Zulke onordelijkheden veroorzaken vele verzoekingen en versterken die, en brengen veel schuld over de mens. De een zonde baart de andere, en men kan zich niet voorstellen hoeveel kwaad er uit ontstaat, daar is alle boze handel. En zou men roemen in een wijsheid, die zulke gevolgen heeft? Dat kan niet zonder het Christendom voor leugenachtig te verklaren, en voor te geven dat wijsheid is hetgeen er niets mee te maken heeft. Want merk op:
3. Vanwaar die wijsheid komt. Zij is niet de wijsheid, die van boven afkomt, maar zij stijgt op van beneden, en, om het duidelijk te zeggen, zij is aards, natuurlijk, duivels, vers 15. Zij komt voort uit aardse beginselen, handelt door aardse beweegredenen, en dient alleen voor aardse bedoelingen. Zij is zinnelijk, streelt het vlees, geeft gelegenheid om de lusten en begeerlijkheden des vleses te voldoen. Of, volgens het oorspronkelijke woord, zij is *psuchikê,* dierlijk of menselijk, bloot de werking van de natuurlijke reden, zonder enig bovennatuurlijk licht. En zij is duivels, die wijsheid is de wijsheid der duivelen (om onrust te verwekken en leed te berokkenen). Zij wordt ingegeven door de duivelen, wier verdoemenis uit de hoogmoed ontstond, 1 Timotheüs 3:6, en die in andere plaatsen der Schrift vermeld worden om hun toorn, als de verklagers der broederen. En daarom zullen zij, die met zulke wijsheid ingenomen zijn, ten slotte onder het oordeel der duivelen vallen.

III. Thans wordt ons voorgehouden het lieflijk beeld van de wijsheid, die van boven is, ten voeten uit getekend en gesteld tegenover de wijsheid die van beneden is. ***Maar de wijsheid, die van boven is, die is ten eerste zuiver***, enz., vers 17 en 18. Merk op: Ware wijsheid is Gods gave. Zij wordt niet verkregen door omgang met mensen, niet door de kennis der wereld, zoals sommigen zeggen, maar zij komt van boven. Zij heeft verscheidene bestanddelen.
1. Zij is zuiver, zij heeft geen bijmenging van beginselen en bedoelingen, die haar zouden verlagen, zij is vrij van onreinheid en bezoedelingen, laat geen bekende zonde toe, maar tracht naar heiligheid in hart en leven.
2. Zij is vreedzaam. Vrede volgt op zuiverheid en is van haar afhankelijk. Zij, die waarlijk wijs zijn, doen wat zij kunnen om de vrede te bewaren, opdat die niet verbroken worde, en om vrede te maken, waar die verstoord is. De hemelse wijsheid

maakt de mensen, in denstaat, in het gezin, in de gemeenten, in de maatschappij, overal, vreedzaam.
3. Zij is bescheiden, zij staat niet op haar uiterste recht in zaken van eigendom, zij zegt in zaken van tucht geen ding ruw, zij is niet heftig bij verschil in mening, door eigen inzien hoog te verheffen boven het gevoelen van anderen, zij is niet ruw en overheersend in de omgang of hard en wreed van gemoed. De bescheidenheid staat lijnrecht tegenover dat alles.
4. De hemelse wijsheid is gezeggelijk, *eupeithês,* zij is voor overreding vatbaar, wil leren wat goed en wat verkeerd is. Er bestaat een gezeglijkheid, die zwak en zondig is, maar het is geen afkeurenswaardige gezeglijkheid wanneer wij ons buigen onder de overreding van Gods Woord, en van alle rechtvaardige en redelijke raadgevingen of verzoeken van onze medeschepselen, ook niet wanneer wij tegenspraak opgeven, omdat daar grondige reden voor gegeven wordt en er een goed doel mede bereikt wordt.
5. Zij is vol van barmhartigheid en goede vruchten, innerlijk geneigd tot al wat goed en vriendelijk is, zowel om hen te helpen die in nood zijn als hun te vergeven, die haar beledigd hebben, en te handelen ten goede van anderen waar ook de gelegenheid zich opdoet.
6. De hemelse wijsheid is niet partijdig oordelende. Het oorspronkelijke woord *adiakritos* betekent eigenlijk: zij is zonder achterdocht, vrij van vooroordeel, maakt geen ongewettigd onderscheid in het gedrag jegens verschillende personen. Men kan ook lezen: zonder krakelen. Zij handelt niet uit sektarisme, zij redetwist niet bloot voor de zaak van een partij, zij veroordeelt anderen niet alleen omdat ze van haar in opvatting verschillen. De wijste mensen zijn het minst-geschikt om bestraffers te zijn.
7. De wijsheid, die van boven is, is ongeveinsd. Zij heeft geen vermomming en geen misleiding. Zij kan niet vervallen in de handelwijzen van hen, die de wereld voor wijs houdt, en die alleen listig en sluw zijn, maar zij is oprecht en openhartig, gestadig, zichzelf-gelijk-blijvend.
O, mochten u en ik altijd door die wijsheid geleid worden, dat we met Paulus mochten zeg dat onze wandel is niet met vleselijke wijsheid, maar in eenvoudigheid en god zalige oprechtheid door de genade Gods.
8. En eindelijk: ***de vrucht der rechtvaardigheid wordt in vrede gezaaid voor degenen, die vrede maken.*** En hetgeen in vrede gezaaid wordt zal een oogst van vreugde opleveren. Laat anderen de vruchten inzamelen van strijd en twist, en al de voordelen voor zichzelf, die ze zich daarvan voorstellen, maar laat ons voortgaan vreedzaam het zaad der rechtvaardigheid te zaaien, en wij kunnen er staat op maken dat onze arbeid niet verloren zal zijn. Want het licht is voor denrechtvaardige gezaaid, en verheuging voor de oprechten van harte, het werk der gerechtigheid zal vrede zijn en de uitwerking der rechtvaardigheid gerustheid en zekerheid, eeuwig.

HOOFDSTUK 4

1 Van waar komen krijgen en vechterijen onder u? Komen zij niet hiervan, namelijk uit uw wellusten, die in uw leden strijd voeren? 2 Gij begeert, en hebt niet; gij benijdt en ijvert naar dingen, en kunt ze niet verkrijgen; gij vecht en voert krijg, doch gij hebt niet, omdat gij niet bidt. 3 Gij bidt, en gij ontvangt niet, omdat gij kwalijk bidt, opdat gij het in uw wellusten doorbrengen zoudt. 4 Overspelers en overspeleressen, weet gij niet, dat de vriendschap der wereld een vijandschap Gods is? Zo wie dan een vriend der wereld wil zijn, die wordt een vijand van God gesteld. 5 Of meent gij, dat de Schrift tevergeefs zegt: De Geest, Die in ons woont, heeft Die lust tot nijdigheid? 6 Ja, Hij geeft meerdere genade. Daarom zegt de Schrift: God wederstaat de hovaardigen, maar de nederigen geeft Hij genade. 7 Zo onderwerpt u dan Gode; wederstaat de duivel, en hij zal van u vlieden. 8 Naakt tot God, en Hij zal tot u naken. Reinigt de handen, gij zondaars, en zuivert de harten, gij dubbelhartigen! 9 Gedraagt u als ellendigen, en treurt en weent; uw lachen worde veranderd in treuren, en uw blijdschap in bedroefdheid. 10 Vernedert u voor de Heere, en Hij zal u verhogen. 11 Broeders, spreekt niet kwalijk van elkander. Die van zijn broeder kwalijk spreekt en zijn broeder oordeelt, die spreekt kwalijk van de wet, en oordeelt de wet. Indien gij nu de wet oordeelt, zo zijt gij geen dader der wet, maar een rechter. 12 Er is een enig Wetgever, Die behouden kan en verderven. Doch wie zijt gij, die een anderen oordeelt? 13 Welaan nu gij, die daar zegt: Wij zullen heden of morgen naar zulk een stad reizen, en aldaar een jaar doorbrengen, en koopmanschap drijven, en winst doen. 14 Gij, die niet weet, wat morgen geschieden zal, want hoedanig is uw leven?Want het is een damp, die voor een weinig tijds gezien wordt, en daarna verdwijnt. 15 In plaats dat gij zoudt zeggen: Indien de Heere wil, en wij leven zullen, zo zullen wij dit of dat doen. 16 Maar nu roemt gij in uw hoogmoed; alle zodanige roem is boos. 17 Wie dan weet goed te doen, en niet doet, dien is het zonde.

In dit hoofdstuk ontvangen wij bestuur om te letten op:
I. Enige oorzaken van twist, buiten de in het vorige hoofdstuk genoemde, met de vermaning om daartegen te waken, vers 1-5.
II. De vriendschap der wereld te verlaten, en ons geheel en alleen aan God te onderwerpen, vers 4- 10.
III. Alle kwaadspreken en vlug veroordelen van anderen moet vermeden worden, vers 11, 12.
IV. Wij moeten voortdurend de verschuldigde eerbied en het hoogste ontzag tonen voor de beschikkingen van de Goddelijke Voorzienigheid, vers 13-17.

Jakobus 4:1-10

Het vorige hoofdstuk spreekt van het elkaar benijden, als de grootste oorzaak van twist en strijd, dit hoofdstuk handelt over de begeerte naar wereldse dingen, en het te grote waarde hechten aan wereldse genoegens en vriendschap, welke hun verdeeldheden tot een schandelijke hoogte opgevoerd hebben.
I. De apostel bestraft hier de Joodse Christenen over hun onderlinge oorlogen, en over hun vleselijke lusten als de oorzaak daarvan. ***Vanwaar komen krijgen en vechterijen onder u? Komen zij niet hiervan: uit uw wellusten, die in uw leden krijg voeren?*** vers 1. De Joden waren een zeer oproerig volk en hadden daardoor gedurig oorlog met de Romeinen, en zij waren een zeer twistziek en verdeeld volk, dikwijls onder elkaar strijdende. En velen van deze bedorven Christenen, tegen wier ondeugden en dwalingen deze briefgeschreven werd, warennaar het schijnt in die algemene twisten meegesleurd. Daarom zegt de apostelhun, dat de oorzaak van hun oorlogen en

vechterijen niet was (zoals zij voorgaven) oprechte ijver voor hun land en voor de eer van God, maar dat hun overheersende lusten de bron van dat alles waren.
Merk hier op: Hetgeen wordt beschermd en gesteund onder het kostbare voorwendsel van ijver voor God en godsdienst, komt dikwijls voort uit de hoogmoed, ondeugd, gierigheid, heerszucht en wraaklust der mensen. De Joden hadden veel oorlogen met de Romeinen, aleer zij geheel verwoest werden. Zeer dikwijls geraakten zij geheel nodeloos onder elkaar onenig, en dan vervielen zij in groepen en partijen, die met elkaar streden over de beste wijze om de gemeenschappelijke vijand te beoorlogen, en daaruit kwam voort dat, hoewel hun zaak kon geacht worden goed te zijn, toch de deelneming er aan en het beleid er van aan verkeerde beginselenmoest toegeschreven worden. Hun wereldse en vleselijke lusten veroorzaakten onder hen zelf krijgen en vechterijen en nu moest hier toch genoeg gezegd zijn om hen tot het onderdrukken van die lusten te brengen. Want:

1. Zij veroorzaken strijd van binnen zo goed als vechterijen van buiten. Onbeteugelde hartstochten en begeerten streden eerst in hun leven en maakten dan oorlogen onder hun volk. Er is strijd tussen geweten en bederf, maar er is evenzeer strijd tussen het een bederf en het andere, en uit die twisten in hun eigen boezem kwamen hun krijgen onder elkaar. Wanneer men dit op bijzondere gevallen toepast, moeten wij dan niet erkennen dat ook de krijgen en vechterijen tussen familiebetrekkingen en buren voortkomen uit de wellusten, die krijg voeren in de leden? Uit begeerte naar macht en heerschappij, lust en vermaak, begeerte naar rijkdom, uit een of meer van deze wellusten ontstaat het bederf van ons eigen hart en daaruit borrelen op al de twisten en onenigheden in de wereld. Maar aangezien zij alle voortkomen uit het bederf van ons eigen hart, is het enige middel om aan die twisten een einde te maken, de bijl aan de wortel des booms te leggen en al de wellusten te doden, die krijg voeren in onze ziel.

2. Wij behoren deze begeerten te doden wanneer wij denken aan de teleurstellingen, die zij ons brengen. ***Gij begeert en hebt niet, gij ijvert en benijdt naar dingen, en kunt ze niet verkrijgen,*** vers 2. Gij begeert grote dingen voor uzelf, en gij denkt ze te verkrijgen door overwinningen op de Romeinen te behalen, of door de een de andere partij onder uzelf te onderdrukken. Gij denkt u grote genoegens en groot geluk te verzekeren, door alles onder de voet te krijgen, wat tegen uw wensen ingaat. Maar helaas, al uw arbeid en al het vergoten bloed zijn verloren, wanneer gij elkaar met zulke bedoelingen doodt. Onbetamelijke begeerten brengen teleurstelling, of zij kunnen niet gestild en bevredigd worden door het verkrijgen van de begeerde dingen. De woorden: en kunt ze niet verkrijgen, betekenen, zij doen u de verlangde dingen niet winnen. Wereldse en vleselijke lusten veroorzaken de ontsteltenis van gemoed, die niet toelaat dat de ziel tevreden gesteld en voldaan wordt.

3. Zondige begeerten en aandoeningen sluiten over het algemeen het gebed en het bekendmaken van ons verlangen aan God buiten. Gij vecht en voert krijg, doch gij hebt niet, omdat gij niet bidt. Gij vecht en overwint niet omdat gij niet bidt, omdat gij God niet om raad vraagt in uw ondernemingen, niet onderzoekt of ze Zijn goedkeuring wegdragen, en gij laat uw weg niet aan Hem over, en maakt Hem niet al uw begeerten bekend, maar volgt uw eigen verdorven inzicht en plannen, daarom overkomen u voortdurend teleurstellingen. Of anders:

4. Uw begeerten maken uw gebeden krachteloos en doen ze een gruw el voor God zijn, wanneer gij ze tot Hem opzendt. ***Gij bidt en gij ontvangt niet, omdat gij kwalijk***

bidt, opdat gij het in uw wellusten doorbrengen zoudt. Dat wil zeggen: Hoewel gij misschien soms bidt om overwinning op uw vijanden, toch is het uwdoel niet om uw voordelen, die gij zoudt behalen, te doen dienen ter bevordering van ware godsvrucht bij uzelf en anderen, maar ze zouden dienen om hoogmoed, ijdelheid, weelde en zinnelijkheid te bevorderen, en zulks door uw gebed. Gij wilt in grote macht en overvloed, in overdadigheid en wereldse voorspoed leven, en daardoor de godsvrucht doen minachten en God onteren door zulke lage bedoelingen. Daarom worden uw gebeden verworpen.
Laat ons hieruit leren dat in de behandeling van al onze aardse belangen en in onze gebeden om Gods zegen daarop, onze bedoelingen recht moeten zijn. Indien de mensen hun aardse belangen, in beroep en gezin, behartigen en God om voorspoed daarin vragen, en zij ontvangen niet wat zij begeren, dan is dat omdat zij het met verkeerde bedoeling vragen. Zij vragen God om hun voorspoed te geven in hun beroep en handelingen, niet om met hetgeen zij hebben hun hemelse Vader te verheerlijken en er goed mede te doen, maar om het in hun wellusten door te brengen, om beter te kunnen eten en drinken, om schoner klederen te kunnen dragen, en om zo hun hoogmoed, ijdelheid en weelderigheid te kunnen voldoen.
Maar indien wij op die wijze de dingen dezer wereld zoeken, is het rechtvaardig in God ze ons te ontzeggen, terwijl wanneer wij iets zoeken om er God door te dienen, wij mogen verwachten dat Hij het ons geven zal, of onze harten zal tevreden stellen zonder dat, en ons de gelegenheid schenken om in anderen weg Hem te dienen en te verheerlijken. Laat ons bedenken, dat wanneer onze gebeden niet verhoord worden, zulks komt doordien wij kwalijk bidden, hetzij wij niet vragen met het rechte doel of op de rechte wijze, of niet gelovig en met aandrang bidden. Ongelovige en koele gebeden vragen om weigeringen, en hiervan kunnen wij zeker zijn: indien onze gebeden meer de taal van onze wellusten dan van onze genade zijn, zullen ze ledig tot ons wederkeren.

II. Wij worden sterk gewaarschuwd tegen alle misdadige vriendschap met de wereld. ***Overspelers en overspeleressen, weet gij niet dat de vriendschap der wereld een vijandschap Gods is?*** vers 4. Wereldse mensen worden hier overspelers en overspeleressen genoemd, ter wille van hun trouw loosheid jegens God, terwijl zij hun beste genegenheden aan de wereld geven. De gierigheid wordt op verscheidene andere plaatsen afgoderij genoemd, hier heet zij overspel. Zij is een verzaking van Hem, aan wie wij toegewijd en als door huw elijk verbonden zijn, ten einde andere dingen aan te hangen. Op die wereldsgezindheid wordt het brandmerk gedrukt, dat zij vijandschap tegen God is. Iemand kan een behoorlijk deel van de goederen dezer wereld bezitten, en toch in de liefde tot God blijven. Maar hij, die zijn hart zet op de wereld, die zijn geluk in haar zoekt en haar gelijkvormig wordt, en liever al het andere dan haar vriendschap verliest, hij is een vijand van God. Het is voorbedacht verraad en opstand tegen God de wereld op de troon te zetten in ons hart.
Zo wie dan een vriend der wereld wil zijn, die wordt een vijand van God gesteld. Hij, die naar dit beginsel handelen wil, om de glimlachjes der wereld te ontvangen en haar voortdurende vriendschap te ge- nieten, kan zich niet in de geest en ook niet in zijn handelingen, een vriend van God tonen. Gij kunt God niet dienen en de Mammon, Mattheus 6:24. Hier ontstaan krijgen en vechterijen, juist door deze afgodische liefde voor de wereld en haar dienst, want welke vrede kan bestaan tussen mensen zo lang er vijandschap is tegen God, of wie kan tegen God strijden en voorspoed hebben? Overdenk ernstig bij uzelf hoe de geest der wereld is, en gij zult zien dat ge u niet

onder haar vrienden kunt rangschikken zonder dat uw nijd en overvloed van boze begeerten de overhand nemen als bij de wereldse mensen in het algemeen.
Of meent gij dat de Schrift tevergeefs zegt: De Geest, die in ons woont, heeft die lust tot nijdigheid? vers 5. De beschrijving, die de Heilige Schrift ons geeft van de harten der mensen van nature, is: *dat het gedichtsel der gedachten hunner harten ten allen dage alleenlijk boos is,* Genesis 6:5. De natuurlijke bedorvenheid openbaart zich voornamelijk door nijdigheid en die ontwikkelt zich voortdurend. De geest, die van nature in de mens woont, brengt de een slechte voorstelling na de andere voort, gestadig erger, bij degenen, die deze dingen zoeken, er mede omgaan, er door beheerst worden en er zich in verheugen. Deze wijze van handelen van de wereld, dit najagen van vertoning en vermaak, dit in twisten en gekrakeel geraken ter wille van die dingen, is het zekere gevolg van de vriendschap der wereld, want er is geen vriendschap zonder overeenstemming der geesten.
En daarom moeten Christenen, die twist willen vermijden, de vriendschap der wereld vermijden en tonen dat zij door betere beginselen bestuurd worden en dat een edeler geest in hen woont, want zo wij Gods eigendom zijn, geeft Hij meerdere genade dan om te leven en te handelen zoals de wereld over het algemeen doet. De geest der wereld leert de mensen twistziek te zijn, maar God leert hen goedertieren te zijn. De geest der wereld leert ons voor ons zelf te sparen en uit te geven en naar onzen eigen zin en wil, maar God leert ons gewillig te zijn om mede bij te dragen voor de behoeften en het gemak van anderen en daardoor goed te doen aan allen rondom ons, naar ons vermogen. De genade van God is het tegenovergestelde van de geest der wereld, en daarom moet de vriendschap der wereld vermeden worden, wanneer wij voorgeven vrienden van God te zijn, ja, de genade Gods zal de geest, die van nature in ons woont, verbeteren en genezen, want Hij geeft genade, Hij geeft een anderen geest dan dien der wereld.

III. Wij worden onderricht om het onderscheid op te merken, dat God maakt tussen hoogmoed en nederigheid***. God wederstaat de hovaardigen, maar de nederigen geeft Hij genade,*** vers 6. Dat wordt ons voorgesteld als de taal der Schrift in het Oude Testament, want wij lezen in het boek der Psalmen: Gij verlost het bedrukte volk (zo hun gemoedsstemming is gelijk bij hun toestand past), maar de hoge ogen vernedert Gij, Psalm 18:28, en in het boek der Spreuken: *De spotters zal Hij bespotten, maar de zachtmoedigen zal Hij genade geven,* Spreuken 3:34.
Twee dingen vallen hier op te merken:
1. De ongenade, die op de hovaardigen valt. God wederstaat hen, het oorspronkelijke woord *antitassotai* betekent: God stelt zichzelf als wederpartij tegen hen. En kan er groter ongenade zijn dan dat God iemand voor oproerling, voor vijand, voor verrader van Zijn kroon en waardigheid verklaart en als zodanig tegen Hem optreedt? De hovaardige wederstaat God, door zijn verstand wederstaat hij de waarheid Gods, met zijn wil wederstaat hij de wetten Gods, met zijn hartstochten wederstaat hij de voorzienigheid Gods, en daarom is het geen wonder dat God de hovaardigen wederstaat. Trotse geesten moeten daarnaar horen en er voor beven. God wederstaat hen. Wie kan de ellendigen toestand beschrijven van hen, die zich God ten vijand maken? Hij zal zeker vroeger of later met schaamte bedekken de aangezichten van hen, die hun harten vervuld hebben met hoogmoed. Wij moeten derhalve de hoogmoed in onze harten weerstaan, wanneer wij niet willen dat God ons weerstaan zal.

2. De eer en hulp, die God de nederigen geeft. Genade, het tegenovergestelde van ongenade, is eer, deze geeft God de nederigen, en wanneer God de nederigen genade geeft, zal Hij hem daarbij alle andere genaden geven, en Hij zal meerdere genade geven. Waar God ware genade geeft, zal Hij meer geven, want hem, die heeft en die behoorlijk gebruikt hetgeen hij heeft, zal meer gegeven worden. Hij zal met name genade geven aan de nederigen, omdat die er behoefte aan gevoelt, er om bidden en er voor danken zal, en dezulken zullen ontvangen. En wel om deze reden:

IV. Wij moeten ons geheel en al aan God onderwerpen. ***Zo onderwerpt u dan Gode, wederstaat de duivel en hij zal van u vlieden,*** vers 7. Christenen moeten de vriendschap der wereld verzaken en waken tegen de nijd en de hoogmoed, dien zij de overhand zien hebben in natuurlijke mensen, en moeten door genade leren hun heerlijkheid te stellen in hun onderwerping aan God. Onderwerpt uzelf aan Hem als onderdanen aan hun vorst, in de betrachting van uw plicht, en als de een vriend aan de anderen, in liefde en belangstelling. Onderwerpt uw verstand aan de waarheden Gods, onderwerpt uw wil aan de wil Gods, de wil van Zijn bevelen en de wil van Zijn voorzienigheid. Wij zijn onderdanen, en als zodanig moeten wij onderworpen zijn, niet alleen door ontzag, maar ook uit liefde, niet alleen uit vreze, maar ook om des gewetens wil. Onderwerpt uzelf Gode, in de overweging op hoe velerlei wijzen gij daartoe verplicht zijt, en hoeveel gij er door winnen zult, want Gods heerschappij over u zal u niet schaden maar enkel goed doen. En voorts, daar deze onderwerping en onderdanigheid het zijn, die de duivel vooral op allerlei wijzen tracht te verhinderen, zo moeten wij met grote kracht en standvastigheid zijn inblazingen weerstaan. Wanneer hij ons wil doen geloven dat een stille onderwerping aan de wil en de voorzienigheid Gods onheil over ons brengen zal, moeten wij deze ingeving van vrees weerstaan. Wanneer hij ons wil wijsmaken dat onderwerping aan God een verhindering zou zijn voor ons uitwendig geluk of wereldlijk voordeel, dan moeten wij deze verzoekingen tot hoogmoed of luiheid weerstaan. Wanneer hij ons verzoekt om van enige onzer ellenden of droefenissen of van ons kruis de schuld aan de Voorzienigheid te geven, zodat wij die zouden kunnen vermijden door in plaats van Gods leidingen de zijn te volgen, dan moeten wij met alle kracht deze verzoeking weerstaan, en nooit denken dat uit het doen van het kwade het goede kan voortkomen. Laat de duivel in geen van deze of dergelijke verzoekingen ooit de overhand over u verkrijgen, maar wederstaat hemen hij zal van u vlieden. Wanneer wij lafhartig voor zijn verzoekingen zwichten, zal de duivel ons voortdurend vervolgen, maar wanneer wij de gehele wapenrusting Gods aantrekken en hem tegenstaan, zal hij ons verlaten. Beslistheid sluit en grendelt de deur tegen verzoeking.

V. Ons wordt gezegd hoe wij jegens God ons te gedragen hebben, om waarlijk aan Hem onderworpen te zijn, vers 8-10.
1. ***Naakt tot God.*** Het hart, dat oproer gemaakt heeft, moet aan de voeten van God gebracht worden, de geest, die verre was en vervreemd van een leven in de gemeenschap en omgang met God, moet met Hem vertrouwd worden. Naakt (komt dicht bij) God door Zijn verering, Zijn instellingen, en in alle plichten die Hij van u vordert.

2. Reinigt de handen. Hij, die tot God komt, moet gereinigde handen hebben. Paulus beveelt daarom dat opgeheven moeten worden heilige handen zonder toorn of twist, 1 Timotheüs 2:8, handen vrij van bloed, van omkoping, van al wat wreed of onrechtvaardig is, vrij van elke besmetting der zonde, die een dienstknecht van de

zonde is, is geen onderdaan van God. De handen moeten gereinigd worden door het geloof, door berouw, door hervorming, anders zal het vergeefs zijn dat wij tot God naderen in gebed en oefeningen van Godsverering.

3. ***De harten van de dubbelhartigen moeten gezuiverd worden.*** Zij, die hinken tussen God en de wereld, zijn dubbelhartigen. Het hart zuiveren is oprecht zijn en handelen naar dit een beginsel en met dit een oogmerk: liever God behagen dan enig ding hoegenaamd in de wereld zoeken. Huichelarij is onzuiverheid des harten, maar zij, die in waarheid zich aan God onderwerpen, zullen zowel hun harten zuiveren als hun handen reinigen.

4. ***Gedraagt u als ellendigen, en treurt en weent***, vers 9. Neemt alle droefenissen, die God u zendt, aan zoals Hij dat van u wil, en zijt er niet ongevoelig onder. Wees bedroefd wanneer u droefenissen gezonden worden, en acht die niet gering, wees ook bedroefd met hen die in droefenis zijn, lijdt met hen mede, en deelt van harte in de onheilen, die Gods gemeente treffen. Treurt en weent over uw eigen zonden en die van anderen. Dagen van twist en verdeeldheid zijn dagen om te treuren, en de zonden, die krijgen en vechterijen veroorzaken, moeten beweend worden. Uw lachen worde veranderd in treuren, en uw blijdschap in bedroefdheid. Dit kan aangemerkt worden als een voorzegging van smart, zowel als een voorschrift van ernst. De mensen mogen denken dat zij zorgen kunnen trotseren, maar God kan die zwaar over hen brengen, niemand kan zo hartelijk lachen, of zijn lachen kan in treuren veranderd worden, en Jakobus waarschuw t de Christenen, die dat niet in acht nemen, dat zo iets dreigt hunlot te worden. Hun wordt daarom aanbevolen, alvorens het ergste komt, hun ijdel zelfbehagen en hun zinnelijke genoegens te laten varen, opdat zij godvruchtige droefheid mogen gevoelen en tranen des berouw s wenen.

5. ***Vernedert u voor de Heere.*** Laat de innerlijke gesteldheid uw er ziel overeenstemmen met al deze uitwendige tekenen van droefheid en zorg, hier voren vermeld. Nederigheid van geest wordt hier vereist, voor de ogen van Hem, die voor alles het hart aanziet. Laat er diepgaande vernedering zijn in het bewenen van al wat kwaad is, laat er grote nederigheid zijn in het doen van al wat goed is. Vernedert u.

VI. Wij ontvangen grote aanmoediging om ons aldus jegens de Heere te gedragen. ***Hij zal naderen tot hen, die tot Hem naderen,*** vers 8, en Hij zal verhogen degenen, die zich voor Hem vernederen, vers 10. Zij, die in de weg van plicht tot God naderen, zullen ondervinden dat Hij in de weg van barmhartigheid tot hen nadert. Nadert tot Hem met geloof, met vertrouwen en met gehoorzaamheid, en Hij zal naderen ter uw er verlossing. Indien er geen innige gemeenschap is tussen God en ons, dan is dat onze schuld en niet de Zijne. Hij zal de nederigen verhogen. Dat heeft de Heere ons meermalen betuigd: Wie zichzelf zal vernederen, die zal verhoogd worden, Mattheus 23:12. Indien wij in waarheid berouw vol en nederig zijn onder de tekenen van Gods ongenoegen, zullen wij binnen korten tijd de voordelen van Zijn gunst genieten, Hij zal ons uit onze moeiten verhogen, Hij zal ons tot eer en veiligheid in de wereld brengen, of Hij zal ons verhogen op onze weg ten hemel en daardoor onze harten verheffen boven de wereld. Hij zal het hart der verbrijzelden levend maken, Jesaja 57:15. Hij zal de wens der zachtmoedigen horen, Psalm 10:17. Hij zal hen ten slotte tot heerlijkheid verhogen. De nederigheid gaat voor de eer. De hoogste eer in de hemel zal gegeven worden aan hen, die op aarde de nederigste zijn.

Jakobus 4:11-17
In dit gedeelte van het hoofdstuk wordt ons:
I. Een waarschuwing gegeven tegen de zonde van kwaadspreken. ***Broeders, spreekt niet kwalijk van elkaar,*** vers 11. Het Griekse woord *katalaleite* betekent iets zeggen, dat een ander kwaad berokkent of beledigt. Wij moeten geen slechte dingen van anderen spreken, hoewel ze waar zijn, tenzij wij er toe geroepen worden en er noodzaak toe is. Veel minder nog moeten wij slecht gerucht verbreiden, dat vals is, of voor zover wij weten vals kan zijn. Onze lippen moeten bestuurd worden door de wet der vriendelijkheid, zowel als door die van waarheid en rechtvaardigheid. Hetgeen Salomo opnoemt als een noodzakelijk deel van het kenmerk ener deugdelijke huisvrouw: zij doet haar mond open met wijsheid en op haar tong is leer der goeddadigheid, Spreuken 31:26, moet beschouwd worden als een der kentekenen van iedere waren Christen. Spreekt niet kwalijk van elkaar.

1. Omdat gij broederen zijt. De apostel geeft voor zijn vermaning een sterke beweegreden. Omdat de Christenen elkanders broederen zijn, behoren zij elkaar niet te benadelen en te onteren. Van ons wordt vereist dat wij teder zijn met de goeden naam onzer broederen. Indien wij niets goeds kunnen zeggen, is het beter te zwijgen dan iets kwaads te spreken, wij moeten er geen behagen in scheppen het kwaad van anderen te vertellen, geheime dingen te openbaren, alleen om ze bekend te maken. Wij mogen hun bekende gebreken niet meer openbaren dan zij werkelijk verdienen, en vooral geen vals gerucht verbreiden omtrent hen, die onschuldig zijn. Dat is immers niet anders dan de haat en de vervolgingen der wereld aanmoedigen tegen hen, die dezelfde belangen hebben als wij en met wie wij zelf dus moeten staan en vallen! Overweegt dat, mijne broederen.

2. Omdat zo iets is de wet oordelen. ***Die van zijn broeder kwalijk spreekt en zijn broeder oordeelt, spreekt kwalijk van de wet en oordeelt de wet.*** De wet van Mozes beveelt: Gij zult niet wandelen als een achterklapper onder uw volken, Leviticus 19:16. De wet van Christus luidt: *Oordeelt niet, opdat gij niet geoordeeld wordt,* Mattheus 7:1. De hoofdsom en inhoud van beide is dat de mensen elkaar moeten liefhebben. Een lasterende tong veroordeelt dus de wet van God en het gebod van Christus, terwijl zij haar naasten onteert. Gods geboden overtreden is eigenlijk kwaad er van spreken, en ze veroordelen alsof ze al te rechtvaardig waren en ons te grote onthouding oplegden. De Christenen, aan wie Jakobus schreef, waren geneigd om zeer harde dingen van elkaar te zeggen, ter oorzaak van hun geschillen over onverschillige dingen (zoals het onderhouden van spijzen en dagen, gelijk blijkt uit Romeinen 14). Welnu, zegt de apostel, hij die zijn broeder beschuldigt en veroordeelt omdat die met hemniet overeenstemt in deze dingen, welke Gods wet in ‘t midden laat, beschuldigt en veroordeelt daardoor de wet, alsof die kwaad gedaan had door die dingen als middelmatige te behandelen. Hij, die met zijn broeder twist en hem veroordeelt om enige zaak, die niet door Gods Woord beslist is, maakt daardoor aanmerking op dat Woord alsof het geen volmaakte regel ware. Laat ons er tegen waken om de wet te veroordelen, want de wet des Heeren is volmaakt. Indien de mensen de wet overtreden, kunnen wij aan haar overlaten hen te oordelen, en indien zij die niet overtreden, mogen wij hen niet oordelen. Het is een boosaardige zonde, omdat ze ons geheel onze plaats doet vergeten, in plaats van daders der wet te zijn werpen wij ons op tot haar rechters. Wie zich schuldig maakt aan de hier besproken zonde is geen dader, maar een rechter, hij bemachtigt een plaats, die hem niet toekomt, en hij zal zeker eindelijk voor die aanmatiging gestraft worden. Zij, die er het gemakkelijkst toe

overgaan om als rechters van de wet op te treden, komen gewoonlijk het meest tekort in haar te gehoorzamen.

3. Omdat God, de Wetgever, zich de macht heeft voorbehouden om het eindvonnis te vellen over de mensen. ***Er is een enig Wetgever, die behouden kan en verderven. Doch wie zijt gij, die een ander oordeelt?***Vorsten en staten zijn door het hier gezegde niet uitgesloten van de bevoegdheid om wetten te maken, evenmin worden onderdanen er door aangemoedigd om menselijke wetten ongehoorzaam te zijn, maar God moet erkend blijven als de opperste Wetgever, die alleen de wet geven kan aan het geweten, en die alleen onvoorwaardelijk gehoorzaamd moet worden. Zijn recht om de wet voor te schrijven is onbetwistbaar, omdat Hij de macht heeft tot gehoorzaamheid te dwingen. Hij kan behouden en verderven, zoals niemand anders het kan. Hij heeft volkomen macht om alle vervulling van Zijn wetten te belonen, en alle ongehoorzaamheid te straffen, Hij kan de ziel zalig en voor eeuwig gelukkig maken, en Hij kan haar na haar gedood te hebben, in de hel werpen. En daarom moet Hij als de grote Wetgever geëerbiedigd en alle oordeel aan Hem overgelaten worden. Omdat Hij de enige Wetgever is, moeten wij tot het besluit komen, dat geen mens en geen gezelschap op aarde voorgeven mag wetten te kunnen uitschrijven, die de gewetens binden, dat is Gods kroonrecht, waarop geen inbreuk mag gemaakt worden. Gelijk de apostel tevoren vermaand heeft niet vele meesters te zijn, zo waarschuw t hij hier niet vele rechters te zijn. Laat ons niet onzen broederen de wet stellen, niet hen beoordelen en veroordelen, het is genoeg dat wij de wet Gods hebben, die ons allen regeert, en daarom mogen wij er geen andere wetten bij maken. Wij mogen ons niet aanmatigen onze eigen inzichten en meningen aan anderen op te dringen, want er is een enig Wetgever.

II. Wij worden gewaarschuwd tegen roekeloos vertrouw en op het voortduren van ons leven en tegen het ontwerpen van plannen alsof wij daarvan of van het welslagen dier plannen zeker waren, vers 13, 14. De apostel na hen te hebben bestraft, die rechters en veroordelaars van de wet waren, berispt nu hen, die geen ontzag voor Gods Voorzienigheid hadden. Welaan nu, - een wijze van spreken om de aandacht te vragen, het Griekse woord kan vertaald worden: Let nu eens op! - ***gij die daar zegt: Wij zullen heden of morgen naar zulk een stad reizen, en aldaar een jaar overblijven, en koopmanschap drijven en winst doen.*** Denkt eens even na over deze wijze van spreken en geeft er uzelf rekenschap van. Ernstige beschouwing van zulke woorden en daden zal ons tonen in hoeveel ondeugden wij gereed staan daardoor, schoon onopzettelijk, te vervallen en te blijven. Steeds waren er mensen, gelijk er nu nog zijn, die zeiden: Wij zullen naar die of die stad gaan en dit of dat doen, op een wijze, waardoor alle eerbied voor de beschikkingen der Voorzienigheid werd verwaarloosd.
Merk hierbij op:
1. Hoe geneigd wereldse ondernemende mensen zijn om God buiten hun plannen te laten. Aardse dingen hebben, wanneer zij onze zielen innemen, een eigenaardig vermogen om de hoge gedachten der harten te vermenigvuldigen. Wij moeten er daarom tegen waken, dat we niet opgaan in het zoeken en najagen van de dingen, die van de aarde zijn.
2. Hoeveel werelds geluk er ligt in de beloften, die de mensen zichzelf doen. Hun hoofden zijn vol van heerlijke droombeelden van hetgeen zij denken te verrichten en te zijn, en te genieten in de toekomst, hoewel zij niet de minste zekerheid hebben van de tijd en van de voordelen, die zij zichzelf beloven.

3. Hoe ijdel het is op enig goeds in de toekomst te rekenen buiten de besturingen van de Voorzienigheid. Wij zullen gaan naar de stad, naar Antiochië, naar Damascus, naar Alexandrië, toen de grote handelsplaatsen, - maar hoe konden zij er zeker van zijn dat zij gaan zouden, dat zij er zouden aankomen? Hoe gemakkelijk kon er iets gebeuren, dat hun reis verhinderde, dat hen ergens anders riep of de draad huns levens afsneed! Menigeen, die een reis begon, heeft die nooit voleind maar is naar zijn eeuwig huis gegaan. Maar ondersteld dat zij de bedoelde stad bereikten, hoe zouden zij weten dat zij er konden blijven? Er kon iets in de weg komen, dat hen terug of ergens anders heen riep en op die wijze hun verblijf verkortte. Of aangenomen dat zij de gehelen voorgenomen tijd konden blijven, dan was het nog niet zeker dat zij daar konden kopen en verkopen, misschien zouden zij er ziek liggen, of zouden zij er niet de handelswaar vinden, die zij zochten. Ja, ondersteld dat zij in die stad aankwamen, en er werkelijk een jaar konden blijven, en zouden kopen en verkopen, dan kon het nog zijn dat zij er geen winst maakten, want het maken van winst is een van de onzekerste dingen in de wereld, en het kon zeer goed zijn dat zij verliezen leden in plaats van winst maakten.
En daarom moeten al deze bijzonderheden zowel als de zwakheid, kortheid en onzekerheid des levens, de ijdelheid en het aanmatigend vertrouw en van zulke beschikkers over de toekomst, knotten.

4. ***Want hoedanig is uw leven? Want het is een damp, die voor een weinig tijds gezien wordt en daarna verdwijnt.*** vers 14. God heeft ons wijselijk in het onzekere gelaten omtrent toekomstige gebeurtenissen, zowel als omtrent de duur onzes levens. Wij weten niet wat morgen geschieden zal, wij kunnen weten wat wij ons voornemen te zijn en te doen, maar er kunnen duizend dingen gebeuren, die het ons beletten! Wij zijn niet zeker van het leven zelf, want het is niet meer dan een damp, het schijnt iets te zijn, maar het is niet degelijk en zeker, het wordt gemakkelijk verstoord en verwoest. Wij kunnen uur en minuut van zonsopgang en ondergang berekenen, maar we kunnen niet weten hoeveel tijd een damp zal nodig hebben om te verdwijnen. Zodanig is ons leven, het wordt voor een weinig tijds gezien en verdwijnt daarna, het verdwijnt uit deze wereld, maar er is een leven, dat in de andere wereld voortgezet wordt, en aangezien het tegenwoordige leven zo onzeker is, past het ons voor het toekomende ons voor te bereiden en alles in gereedheid te brengen.

III. Ons wordt geleerd een gestadig gevoel van onze afhankelijkheid van God voor ons leven en al onze daden te bewaren. In plaats dat gij zoudt zeggen: Indien de Heere wil en wij leven zullen, zo zullen wij dit en dat doen, vers 15. Nadat de apostel in hen bestraft had wat verkeerd was, onderricht hij hen nu wat zij doen moeten. U behoort te zeggen - altijd in uw hart en bij passende gelegenheden met de tong - voornamelijk in uw gedurige gebeden en godsdienstoefeningen, dat indien de Heere u gelegenheid geeft, indien Hij het wil toestaan en zegenen, gij het voornemen hebt om dit of dat te doen. Dat moet niet gezegd worden op oppervlakkige, vormelijke en gewone wijze, maar zo dat wij er bij denken en eerbiedig en ernstig daarbij zijn. Het is goed op die wijze te spreken wanneer wij enig voornemen aan anderen bekendmaken, maar het is een onmisbaar vereiste het bij alle onze plannen, tot ons zelf te zeggen *sun theooi,* met toestemming en zegen Gods, waren de Grieken gewoon te zeggen bij het begin van elke onderneming.
1. ***Zo de Heere wil en wij leven.*** Wij moeten steeds bedenken, dat onze tijden niet in onze hand zijn, maar ter beschikking van God, wij leven zolang als God het bepaalt en

in de omstandigheden die God vaststelt, en daarom moeten wij, evenals ons leven zelf, aan Hem onderworpen zijn.
2. ***Zo de Heere wil zullen wij dit of dat doen.*** Al onze voornemens en daden staan onder het bestier des Hemels. Onze hoofden kunnen vervuld zijn met zorgen en voornemens. Wij kunnen denken dit en dat te doen voor ons zelf, voor onze verwanten, voor onze vrienden, maar de Voorzienigheid breekt soms al onze maatregelen en werpt al onze plannen in duigen. Daarom moeten onze raadslagen en onze daden zowel als ons gedrag alleen en geheel met het oog op God geschieden, zodat wij alles, wat wij doen, verrichten in onderworpen afhankelijkheid van God.

IV. Ons wordt geleerd ijdele roem te schuwen en daarop te zien als op een zwak, en ook zeer boos ding. ***Maar nu roemt gij in uw hoogmoed, alle zodanige roem is boos,*** vers 16. Zij beloofden zichzelf leven en voorspoed en grote dingen in de wereld, zonder enigen rechten eerbied voor God, en daarna beroemden zij zich er op. Dat is de vreugde der wereldlingen: zich te beroemen op hun welslagen, ja, dikwijls beroemen zij zich op hun plannen zonder nog te weten of zij er in slagen zullen. Hoe menigmaal beroemen mensen zich op dingen, zonder daartoe enig ander recht te hebben dan dat voortkomt uit hun ijdelheid en aanmatiging. Al zulke roem is boos, zegt de apostel, hij is dwaas en schadelijk. Want de mensen beroemen zich op wereldse dingen en op hun ontwerpen, terwijl zij behoorden acht te slaan op de nederige, voor hen liggende plichten, vers 8-10, en dat is een zeer boos ding. Het is een grote zonde in Gods schatting, het zal over hen zelf grote teleurstelling brengen en het zal eindigen in hun verwoesting. Wanneer wij ons in God er over verheugen, dat onze tijden in zijn hand zijn, dat alle gebeurtenissen onder zijn leiding staan, en dat Hij de God onzes verbonds is, dan is onze blijdschap goed, de wijsheid, macht en voorzienigheid Gods zijn dan bezig om alle dingen ons ten goede te doen medewerken. Maar het is verkeerd wanneer wij ons verheugen in onze eigen ijdele verwachtingen en aanmatigende roem, dat is een kwaad, hetwelk alle wijze en goede mensen zorgvuldig moeten vermijden.

V. Hier wordt ons geleerd in alle handelingen, in ons gehele gedrag, onze overtuiging te volgen en hetzij wij met God of met mensen te doen hebben, op te letten dat wij nooit tegen ons weten ingaan, vers 17. ***Wie dan weet goed te doen, en niet doet, dien is het zonde,*** vers 17, het is verzwarende zonde, het is zonde onder getuigen, en het is de slechtste getuige, die iemand hebben kan, wanneer hij zondigt tegen zijn geweten.
Merk hier op:
1. Dit staat in onmiddellijk verband met de les om te zeggen: Indien de Heere wil, zullen wij dit of dat doen. Zij zouden kunnen zeggen: "Dat spreekt vanzelf, wie weet niet dat wij allen voor leven, adem en alle dingen afhankelijk zijn van de almachtige God?" Indien gij dat dan weet, denkt er dan aan dat wanneer gij handelt niet overeenkomstig die afhankelijkheid, het te groter zonde is voor hem, die weet goed te doen en het niet doet.
2. Verzuimen zijn, evengoed als verkeerde daden, zonden waarvoor wij in het gericht zullen komen. Hij, die het goede dat hij weet niet doet, zal evenzeer veroordeeld worden als hij, die het kwade doet dat hij weet. Laat ons daarom zorg dragen dat ons geweten goed onderricht worde en daarna getrouw en geregeld gehoorzaamd, want indien ons hart ons niet veroordeelt, dan hebben wij vrijmoedigheid voor God, maar indien wij zeggen: wij zien! en dan niet handelen overeenkomstig hetgeen wij zien, dan blijft onze zonde. Johannes 9:41.

HOOFDSTUK 5

1 Welaan nu, gij rijken, weent en huilt over uw ellendigheden, die over u komen. 2 Uw rijkdom is verrot, en uw klederen zijn van de motten gegeten geworden; 3 Uw goud en zilver is verroest; en hun roest zal u zijn tot een getuigenis, en zal uw vlees als een vuur verteren; gij hebt schatten vergaderd in de laatste dagen. 4 Ziet, het loon der werklieden, die uw landen gemaaid hebben, welke van u verkort is, roept; en het geschrei dergenen, die geoogst hebben, is gekomen tot in de oren van de Heere Zebaoth. 5 Gij hebt lekkerlijk geleefd op de aarde, en wellusten gevolgd; gij hebt uw harten gevoed als in een dag der slachting. 6 Gij hebt veroordeeld, gij hebt gedood de rechtvaardige; en hij wederstaat u niet. 7 Zo zijt dan lankmoedig, broeders, tot de toekomst des Heeren. Ziet, de landman verwacht de kostelijke vrucht des lands, lankmoedig zijnde over dezelve, totdat het de vroegen en spaden regen zal hebben ontvangen. 8 Wees gij ook lankmoedig, versterkt uw harten; want de toekomst des Heeren genaakt. 9 Zucht niet tegen elkander, broeders, opdat gij niet veroordeeld wordt; ziet, de Rechter staat voor de deur. 10 Mijn broeders, neemt tot een voorbeeld des lijdens, en der lankmoedigheid de profeten, die in de Naam des Heeren gesproken hebben. 11 Ziet, wij houden hen geluk zalig, die verdragen; gij hebt de verdraagzaamheid van Job gehoord, en gij hebt het einde des Heeren gezien, dat de Heere zeer barmhartig is en een Ontfermer. 12 Doch voor alle dingen, mijn broeders, zweert niet, noch bij de hemel, noch bij de aarde, noch enigen anderen eed; maar uw ja, zij ja, en het neen, neen; opdat gij in geen oordeel valt. 13 Is iemand onder u in lijden? Dat hij bidde. Is iemand goedsmoeds? Dat hij psalmzinge. 14 Is iemand krank onder u? Dat hij tot zich roepe de ouderlingen der Gemeente, en dat zij over hem bidden, hem zal vende met olie in de Naam des Heeren. 15 En het gebed des geloofs zal de zieke behouden, en de Heere zal hem oprichten, en zo hij zonden gedaan zal hebben, het zal hem vergeven worden. 16 Belijdt elkander de misdaden, en bidt voor elkander, opdat gij gezond wordt;een krachtig gebed des rechtvaardigen vermag veel. 17 Elias was een mens van gelijke bewegingen als wij; en hij bad een gebed, dat het niet zou regenen; en het regende niet op de aarde in drie jaren en zes maanden. 18 En hij bad wederom, en de hemel gaf regen, en de aarde bracht haar vrucht voort. 19 Broeders, indien iemand onder u van de waarheid is afgedwaald, en hem iemand bekeert, 20 Die wete, dat degene, die een zondaar van de dwaling zijns wegs bekeert, een ziel van de dood zal behouden, en menigte der zonden zal bedekken.

In dit hoofdstuk kondigt de apostel Gods oordelen aan over de rijken, die de armen onderdrukken, en toont aan hoe groot hun zonden en dwaasheid zijn in de ogen Gods en hoe zwaar de straf zal zijn, die Hij op hen zal toepassen, vers 1-6.
Hierna worden alle gelovigen vermaand tot geduld onder hun beproevingen en lijden, vers 7-11. De zonde van het zweren wordt bestraft, vers 12.
Ons wordt geleerd hoe te handelen onder voorspoed en tegenspoed, vers 13.
Gebed voor de zieken en zalving met olie worden voorgeschreven, vers 14, 15.
Christenen moeten hun zonden aan elkaar belijden en voor elkaar bidden, terwijl de kracht des gebeds wordt aangetoond, vers 16-18.
En tenslotte wordt ons aanbevolen, te doen wat wij kunnen om terug te brengen hen, die van de weg der waarheid zijn afgedwaald, vers 19, 20.

Jakobus 5:1-11
De apostel wendt zich hier eerst tot de zondaren en daarna tot de heiligen. I. Laat ons zien wat hij tot de zondaren zegt. We zien hier dat Jakobus op dezelfde wijze spreekt als zijn grote Meester: *Wee u, gij rijken, want gij hebt uw troost weg,* Lukas 6:24. De rijken, wie deze woorden van waarschuwing gezonden werden, waren niet dezulken,

die de Christelijke godsdienst beleden, maar de wereldse en ongelovige Joden, van welken hier gezegd wordt, dat zij veroordeeld en gedood hebben de rechtvaardigen, waartoe de Christenen de macht niet hadden. En hoewel deze brief geschreven werd ter wille van de gelovigen, en voornamelijk aan hen gezonden werd, zo kan toch zeer wel ondersteld worden dat bij wijze van toespraak, dit tot de ongelovige Joden gericht werd. Zij wilden het Woord niet horen en daarom werd het geschreven opdat zij het zouden kunnen lezen. Men moet opmerken, dat in de inleiding van de brief deze niet gericht is, zoals de brieven van Paulus, aan de broederen in Christus, maar in het algemeen aan de twaalf stammen. En de begroeting is niet: genade en vrede van Christus, maar in het algemeen: groetenis 1:1.
De armen onder de Joden namen het Evangelie aan en velen hunner geloofden, maar de rijken over het algemeen verwierpen het Christendom, werden verhard in hun ongeloof, en haatten en vervolgden hen, die in Christus geloofden. Tot deze verdrukkende, ongelovige, vervolgende rijke mensen richt de apostel zich in de eerste zes verzen.

1. ***Hij voorzegt hun de oordelen Gods, die over hen komen zouden,*** vers 1-3. Er zou ellende over hen komen, en wel zulke vreeslijke ellende, dat het enkele aanduiden daarvan genoeg was om hen te doen wenen en huilen, ellende, die zou voortkomen uit dezelfde dingen, waarin zij hun geluk stelden, en die ten slotte door diezelfde dingen vermeerderd zou worden, want die zouden tot hun zwaarste veroordeling zelf tegen hen getuigen. Daarom worden zij opgeroepen om deze zaak grondig door te denken, en te overwegen hoe zij eenmaal in het gericht voor God staan zullen. Welaan nu, gij rijken!
A. Gij kunt er van overtuigd zijn, dat deze verschrikkelijke onheilen u overkomen zullen, onheilen, die volstrekt niets van troost of ondersteuning in zich zullen bevatten, maar enkel ellende, ellende voor tijd en eeuwigheid, ellende in uitwendige droefenissen en in uw innerlijke gemoedsgesteldheid, ellende in deze wereld en in de hel. En er komt niet een of andere ellende over u, maar ellendigheden. De verwoesting van uw kerk en van uw volk is aanstaande, en daar zal een dag aanbreken, waarop geen rijkdommen de mens baten, omdat de goddelozen verwoest zullen worden.
B. De enkele aanduiding van zulke ellenden als aanstaande waren, was genoeg om hen te doen wenen en huilen. Rijke mensen zijn geneigd om tot zichzelf te zeggen, en menigeen is maar al te gereed om tot hen te zeggen: Eet, drinkt en wees vrolijk, maar God zegt: Weent en huilt! Er wordt niet gezegd: Weent en hebt berouw, want dat verwacht de apostel niet van hen. Zijn woord is veel meer aankondiging dan vermaning, maar: ***"Weent en huilt!"*** want als uw vonnis komt zal er niets anders zijn dan geween, en gehuil en knersing der tanden. Hun, die geleefd hebben als beesten, wordt aangezegd dat zij als beesten zullen huilen. Algemene onheilen zijn het pijnlijkst voor rijken, die in weelde leven, zich veilig gevoelen en zinnelijk zijn, en daarom zullen zij meer dan anderen wenen en huilen om de ellendigheden, die hun overkomen.
C. Hun ellende zal voort spruiten uit dezelfde dingen, die hun geluk uitmaakten. Bederf, verval, roest en mot zal over al hun goede dingen komen. ***Uw rijkdom is verrot, en uw klederen zijn van de motten gegeten geworden,*** vers 2. Die dingen, waaraan gij nu onmatig gehecht zijt, zullen u dan ondraaglijk worden, zij zullen geen waarde en geen nut meer voor u hebben, integendeel: zij zullen u met vele smarten doorsteken, want:
D. ***Uw goud en zilver is verroest, en hun roest zal u zijn tot een getuigenis, en zal uw vlees als vuur verteren,*** vers 3. Onwaardig gebruikte dingen worden dikwijls in de

Schrift als getuigen tegen de godlozen voorgesteld, ook de onbezielde. Hemel, aarde, de stenen van het veld, de voortbrengselen van de grond, en hier de roest en het verderf van verkeerd verkregen en verkeerd gebruikte schatten, die worden gezegd de getuigen tegen de goddelozen te zijn. Zij menen schatten op te hopen tegen de latere dagen, om daarvan in overvloed te kunnen leven in hun ouderdom, maar helaas, zij vergaderen alleen rijkdommen als een prooi voor anderen, gelijk de Joden al wat zij bezaten door de Romeinen afgenomen werd. Het zijn schatten, die ten laatste zullen blijken enkel schatten des toorns te zijn, in de dag der openbaring van het rechtvaardig oordeel Gods. Dan zullen hun ongerechtigheden in de straf, die er op volgt, hun vlees als ‘t ware met vuur verteren. In de verwoesting van Jeruzalem verloren duizenden door vuur het leven, in het laatste oordeel zullen de goddelozen veroordeeld worden tot het eeuwige vuur, dat de duivel en zijnen engelen bereid is. De Heere verlost ons van het lot van boze rijke mensen, laat ons zorgen dat wij niet in hun zonden vallen. Dat moeten wij thans overwegen.

2. De apostel noemt op welke zonden het zijn, die zulke ellenden met zich brengen. Wie in zo ellendigen toestand vervalt, heeft dat zeker te danken aan enige zeer boosaardige misdaden.
A. Deze mensen worden van gierigheid beschuldigd. Zij kochten en bewaarden klederen tot er de mot inkwamen die ze verteerde, zij stapelden goud en zilver op tot er roest in ontstond en het invrat, maar de ongenade valt het zwaarst op hen, die nutteloos deze dingen ophoopten en bewaarden, tot ze bedorven en vergaan waren. God verleent ons aardse bezittingen opdat wij er Hemdoor zouden vereren en er nut mede doen, maar wanneer wij, in plaats daarvan, ze nutteloos opstapelen, uit zondige gehechtheid er aan, of uit wantrouw en van de Goddelijke Voorzienigheid, dan plegen wij een zware misdaad, en zal de roest en de mot, die de schatten verteerd hebben, eens tegen ons getuigen.

B. Een andere zonde, waarvan Jakobus deze mensen beschuldigt, is verdrukking. ***Ziet, de loon der werklieden, die uw landen gemaaid hebben, welke van u verkort is, roept*** enz., vers 4. Rijkdom geeft macht, en die rijk is, wordt verzocht om die macht te misbruiken en te onderdrukken degenen, die onder hem staan. Wij zien hier dat de rijken de armen in hun dienst gebruiken, want de rijken hebben evenveel behoefte aan de arbeid der armen als de armen aan het loon der rijken, en kunnen even weinig hen missen. Maar zij, dat niet in aanmerking nemende, verkortten het dagloon van de arbeiders, zij hadden de macht in handen en stelden waarschijnlijk aan de armen de voorwaarden zo hard mogelijk, en daarbij wilden zij niet eens het volle toekomende loon betalen. Dat is een schreeuwende zonde, een misdaad, die tot God om wraak roept. En hier wordt God genoemd de Heere Zebaoth, of de Heere der legerscharen, *kurios sabaooth,* een naam, die dikwijls in het Oude Testament gebruikt werd, wanneer Gods volk zonder verdediging was en bescherming behoefde tegen talrijke en machtige vijanden. De Heere der legerscharen, die al de heiren van schepselen tot zijn beschikking heeft en elk hunner in zijn eigen plaats zet, hoort de verdrukten, wanneer zij roepen onder de wreedheid en onrechtvaardigheid van de verdrukker, en Hij zal bevel geven aan enige Zijner legerscharen, aan engelen, duivelen, stormen, andere ongelukken, of iets dergelijks, om de verongelijkten te wreken op hen, die zo onrechtvaardig en onbarmhartig hen behandelen. Laat ons tegen de zonde van onderdrukking en bedrog van de armen zeer op onze hoede zijn en er zelf de schijn van vermijden.

C. Een andere zonde, hier genoemd, is zinnelijkheid en wellust. ***Gij hebt lekkerlijk geleefd op de aarde en wellusten gevolgd,*** vers 5. God verbiedt ons niet ons te vermaken, maar in de genoegens te leven alsof er niets anders voor ons te doen ware, is een zeer beledigende zonde, en dat te doen op de aarde, waar wij slechts gasten en vreemdelingen zijn, waar wij slechts korte tijd vertoeven, en waar wij ons voor de eeuwigheid behoren voor te bereiden, is een zeer verzwarende zonde van de wereldsgezindheid. De weelde maakt de mensen wellustig, zoals blijkt uit Hosea 13:6. *Daarna zijn zij, naar dat hunlieder weide was, zat geworden, als zij zat zijn geworden, heeft zich hun hart verheven, daarom hebben zij Mij vergeten.* Wellust en weelde zijn gewoonlijk de gevolgen van grote overvloed, het is moeilijk voor de mensen om uitgebreide bezittingen te hebben en zich niet te veelte dompelen in vleselijke en zinnelijke genoegens.
Gij hebt uw harten gevoed als in een dag der slachting; gij leeft alsof elke dag een dag van dankoffers of feestmalen ware, en daardoor zijn uw harten met vet omtogen en gevoed tot verstomping, luiheid, hoogmoed en ongevoeligheid voor de behoeften en droefenissen van anderen. Misschien zeggen sommigen: Welk kwaad steekt er in een weelderig leven, wanneer de mensen maar niet boven hun geldelijke kracht gaan? Hoe? Is het geen kwaad, wanneer iemand zijn buik tot zijn god maakt, om alles aan dien god te geven in plaats van over te vloeien in daden van weldadigheid en medelijden? Is het geen kwaad, wanneer men zichzelf ongeschikt maakt om voor het welzijn van zijn eigen ziel te zorgen, door alle begeerlijkheden van het lichaam te voldoen? Zeker: datgene wat de vlammen over Sodom bracht en de ellende zal brengen over de rijken, wie hier aangezegd wordt dat zij zullen wenen en huilen, moet wel een ontzettend misdrijf zijn. Hoogmoed, ijdelheid en oververzadiging van brood, zijn hetzelfde als leven in vermaken, wellustig zijn en het hart voeden als in een dag van slachting.

D. Nog een zonde wordt deze rijken verweten, en wel vervolging. ***Gij hebt veroordeeld, gij hebt gedood de rechtvaardigen, en hij wederstaat u niet,*** vers 6. Dit vervult de maat hunner zonden. Zij verdrukten en handelden zeer onrechtvaardig om hun goederen te vermeerderen, wanneer zij rijk geworden waren, leefden zij wellustig en zinnelijk, totdat zij alle gevoel voor de droefenissen van anderen verloren hadden, en daarna vervolgden en doodden zij hen zonder wroeging. Zij gaven voor werkelijk zeer nuttig te handelen, zij veroordeelden alvorens zij doodden, maar onrechtvaardige vervolgingen, welken schonen schijn zij ook mogen aannemen, zullen door God meegerekend worden, wanneer Hij het onschuldig bloed zal wreken, even goed als doodslag en moord.
Merk hier op: *De rechtvaardigen kunnen veroordeeld en gedood worden.*
Maar merk ook op: Zulk lijden en zich zonder tegenstand onderwerpen aan het onrechtvaardig vonnis van de verdrukkers wordt door God opgemerkt ter ere van de lijders en tot schande van de vervolgers. Gewoonlijk toont zulk gedrag dat oordelen aanstaande zijn, en wij kunnen er zeker van zijn dat de dag der vergelding komen zal, om de lijdzaamheid der verdrukten te belonen en het geweld der verdrukkers te breken. Zover hetgeen tot de zondaren gezegd wordt.

II. Hieraan is toegevoegd een woord aan de heiligen. Sommigen keuren het af en veroordelen deze wijze van prediken, wanneer dienaren in hun toepassingen een woord tot de zondaren en een woord tot de heiligen richten, maar aan de wijze, waarop de apostel hier handelt, kunnen wij zien dat dit juist de rechte manier is om het woord der waarheid te snijden. Door hetgeen gezegd werd omtrent goddeloze en

verdrukkende rijken, kwam er goede gelegenheid om Gods bedroefde volk troost aan te bieden. Wees daarom lijdzaam, aangezien God zulke ellendigheden over de goddelozen zal doen komen, moet gij toezien wat uw plicht is en daardoor u laten bemoedigen.

1. Vervult uw plicht. ***Zijt lankmoedig,*** vers 7, ***versterkt uw harten,*** vers 8, ***zucht niet tegen elkaar, broeders***, vers 9. Let wel op de betekenis van deze drie uitdrukkingen.
A. Wees lankmoedig. Draagt uw droefenissen zonder murmureren, de u aangedane onrechtvaardigheden zonder wraakzucht, en hoewel God niet onmiddellijk voor u moge optreden, wacht niettemin op Hem. Het gezicht is voor een bestemden tijd, het zal niet liegen, daarom verwacht het. Nog een weinig tijds en Hij, die te komen staat, zal komen en niet vertoeven. Laat uw geduld zich uitstrekken tot lankmoedigheid, *makrothumêsate.* Wanneer wij ons werk gedaan hebben, moeten wij lankmoedig op de beloning wachten. Het geduld van de Christen is niet eenvoudig een bukken voor nooddwang, zoals het geduld van de wijsgeren was, het is een nederig toestemmen in de wijsheid Gods en in Zijn wil, met het oog op de toekomstige beloning.
Wees lankmoedig tot de toekomst des Heeren. En omdat dit de les is, die de Christenen leren moeten, hoewel ze hard en moeilijk is, wordt ze herhaald in vers 8: Wees gij ook lankmoedig.

B. Versterkt uw harten. Laat uw geloofkrachtig zijn, zonder weifeling, laat uw betrachten van het goede standvastig en voortdurend zijn, zonder vermoeidheid, laat uw beslistheid voor God en de hemel wel gevestigd zijn, ten spijt van alle lijden en verzoeking. De voorspoed van de bozen en de droefenissen der rechtvaardigen zijn ten allen tijde een zeer grote beproeving geweest voor het geloof van Gods volk. Asaf zegt ons dat zijn voeten bijna waren uitgeweken en zijn treden bijkans uitgeschoten, ziende der goddelozen vrede, Psalm 73:2, 3. Sommigen van de Christenen, aan wie Jakobus schreef, waren wellicht in dezelfde geslingerde gemoedsgesteldheid, en daarom worden zij opgeroepen om hun harten te versterken. Geloof en lankmoedigheid zullen het hart versterken.

C. Zucht niet tegenover elkaar, *mê stenuzete,* dat is kreunt niet tegen elkaar. Maakt het elkaar niet moeilijk met murmurerend kreunen bij hetgeen u overkomt, en kreunt niet wantrouw end over hetgeen misschien nog volgen zal, kreunt ook niet wraaklustig tegen de werktuigen van uw lijden, en evenmin afgunstig tegen hen, wie zulke droefheid bespaard bleef, maakt het uzelf, en anderen, en elkaar niet moeilijk door met uw kreunen en zuchten elkaar te bedroeven. "Het komt mij voor", zegt Dr. **Manton,** "dat de apostel hier het oog heeft op de wederkerige beledigingen en vitterijen, waarmee de Christenen van die tijden elkaar bedroefden onder de namen van besnedenen en onbesnedenen, en elkaar reden tot zuchten gaven, zodat zij niet enkel zuchtten onder de onderdrukkingen van hun rijke vervolgers, maar ook onder de onrechtvaardigheden van velen hunner broederen, hoewel die met hen hetzelfde heilige geloof beleden".
Zij, die in het midden van gemeenschappelijke vijanden en daardoor in gelijke bedroevende omstandigheden zijn, hebben vooral te zorgen dat zij elkaar niet beledigen of doen zuchten, anders zullen er over hen zowel als over de anderen oordelen komen, en hoe meer zulk zuchten de overhand verkrijgt, des te meer toont het dat de oordelen aanstaande zijn.

2. Ziet welke aanmoediging hier de Christenen gegeven wordt om lankmoedig te zijn, hun harten te versterken en niet tegen elkaar te zuchten.
A. Let op het voorbeeld van de landman. ***Hij verwacht de kostelijke vrucht des lands, lankmoedig zijnde over dezelve, totdat het de vroegen en spaden regen zal hebben ontvangen.*** Wanneer gij uw koren in de akker gezaaid hebt, wacht ge verscheidene maanden naar de vroegen en de spaden regen, en zijt zeer gewillig om op de vruchten van uw arbeid tot de oogsttijd te wachten. En moet dat u niet leren een weinig storm te doorstaan en gedurende een jaargetijde geduldig te zijn, wanneer gij een koninkrijk en eeuwige geluk zaligheid verwacht? Ziet hoe hij wacht op een oogst van koren, zult gij dan niet wachten op een kroon der heerlijkheid? En indien gij geroepen wordt om een weinig langer te wachten dan de landman, is het dan niet op iets dat onvergelijkelijk groter en kostbaarder is?

B. Denkt er bovendien aan hoe kort wellicht uw wachttijd zal zijn. ***De toekomst des Heeren genaakt,*** vers 8. ***Ziet, de Rechter staat voor de deur,*** vers 9. Wordt niet ongeduldig, twist niet met elkaar, de grote Rechter, die alles terecht zal brengen, die de bozen straffen en de goeden belonen zal, is op de komst, gij kunt Hem reeds bemerken als iemand, die gereed staat om aan te kloppen. De komst des Heeren om de goddeloze Joden te straffen was toen zeer nabij, toen Jakobus dezen brief schreef. En wanneer het geduld en de andere deugden van Zijn volk op buitengewone wijze beproefd worden, moet de zekerheid van Christus' komst als Rechter, en de nabijheid daarvan, de harten versterken. De Rechter is nu nog veel naderbij gekomen in de eeuw en, die tussen het schrijven van dezen brief en onzen tijd liggen, en daarom moeten deze vertroostingen voor ons des te meer uitwerking hebben.

C. Het gevaar van veroordeeld te zullen worden, wanneer de Rechter verschenen is, moet ons aanvuren om de ons voorgelegde plichten te vervullen. Zucht niet tegen elkaar, opdat gij niet veroordeeld wordt. Knorrigheid en ontevredenheid stellen ons bloot aan het rechtvaardig oordeel Gods, en wij brengen door ons murmureren, wantrouw end en naijverig kreunen en zuchten, meer onheilen over ons zelf dan wij vermoeden. Indien wij deze zonden vermijden en geduldig zijn onder onze beproevingen, zal God ons niet veroordelen. Laat dit ons bemoedigen.

D. Wij worden tot lankmoedigheid aangespoord door het voorbeeld der profeten, vers 10. ***Neemt tot een voorbeeld des lijdens en der lankmoedigheid de profeten, die in de naam des Heeren gesproken hebben.*** De profeten, op welken God de grootste eer legde en dien Hij de uitnemendste gunsten schonk, werden het meest bedroefd. En indien wij bedenken dat de beste mensen de hardste behandeling ondervonden in de wereld, moeten wij daardoor met onze droefenissen verzoend worden. Merk verder op: Zij, die de grootste voorbeelden van lijden en droefenis waren, zijn ook de beste en grootste voorbeelden van lankmoedigheid geweest: de droefenis werkt lijdzaamheid.
En daarom zegt Jakobus dat alle gelovigen daarnaar rekenen: ***Wij houden hen geluk zalig, die verdragen;*** wij beschouw en rechtvaardige en lankmoedige lijders als de gelukkigste mensen. (Zie Hoofdstuk 1:2-12.)

E. Job wordt ook voorgesteld als een voorbeeld van bemoediging voor de bedroefden. ***Gij hebt de verdraagzaamheid van Job gehoord en gij hebt het einde des Heeren gezien,*** vers 11. Het geval van Job is een toonbeeld van een verscheidenheid van zeer zware ellenden, maar onder dat alles kon hij God danken en over het algemeen was hij

lijdzaam en nederig. En hoe was het einde? Waarlijk. God toonde hem door en na al die dingen duidelijk, dat de Heere is zeer barmhartig en van grote goedertierenheid. De beste wijze om onze droefenissen te dragen is op het einde te zien, en het medelijden Gods is zo groot, dat Hij niet zal vertragen er een einde aan te maken wanneer Hij er Zijn doel mede bereikt heeft. Zijn ingewanden zijn jegens hen bewogen terwijl zij lijden en Zijn goedheid wordt hun daarna getoond. Laat ons God dienen en onze beproevingen verdragen als dezulken, die geloven dat het einde alles kronen zal.

Jakobus 5:12-20

De brief nadert nu zijn einde, en de schrijver gaat zeer vlug van het een onderwerp tot het andere over. Dat is de reden, waarom zo veel verschillende punten in deze weinige verzen behandeld worden.

I. Er wordt gewaarschuwd tegen de zonde van het zweren. ***Doch voor alle dingen, mijne broeders, zweert niet.*** vers 12. Sommigen nemen dit al te letterlijk op, alsof de bedoeling zou zijn: Vloekt niet op uw vervolgers, op hen die u smaden en allerlei kwaad aandoen, wordt door hun onrechtvaardigheden niet zo in hartstocht ontbrand, dat gij geprikkeld wordt om hen te vloeken. Dit is zeker verboden, en het zal hen, die zich aan deze zonde overgeven, niet verontschuldigen dat zij alleen vloeken of zweren wanneer zij er toe geprikkeld worden en voor ze het zelf weten.

Maar de waarschuwing van de apostel strekt zich veel verder uit. De woorden *pro pantoon*, zijn door sommigen vertaald in voor elk ding, en hebben zo aan deze tekst een bedoeling gegeven, die er niet in ligt, namelijk dat zij niet in de gewonen omgang bij elk ding dat zij zeggen een eed of een vloek mogen voegen. Ongetwijfeld is de gewoonte van onnodig zweren verboden en overal in de Schrift veroordeeld als een zware zonde. Lichtzinnig zweren was onder de Joden zeer algemeen, en daar de brief gericht is aan de twaalf stammen, die in de verstrooiing zijn, gelijk hier voren is opgemerkt, mogen wij deze waarschuwing beschouw en als aan de ongelovigen gericht. Men kan moeilijk onderstellen, dat het zweren en vloeken een van de zonden van Gods kinderen zou zijn, nadat Petrus, toen hij beschuldigd werd een discipel van Christus te zijn en zich van die beschuldiging wilde zuiveren, zwoer en vloekte, denkende dat hij hen daardoor welzeer grondig zou overtuigen, dat hij geen discipel van Jezus was omdat het wel bekend was dat die niet durfden zweren.

Maar waarschijnlijk waren sommige oppervlakkigen onder degenen, die Christenen genoemd werden, onder andere zonden, die hier opgesomd werden, ook aan deze schuldig. Het is een zonde, die in latere jaren sterk de overhand gekregen heeft, ook bij hen zelfs, die men boven anderen gerechtigd achtte tot de naam en de voorrechten van de Christenen. Het komt echter zeer zelden voor, dat men een afgescheidene van de kerk van Engeland zich aan dit kwaad hoort schuldig maken, maar onder hen, die er zich op beroemen dat zij tot de grote kerk behoren, is niets meer algemeen dan deze zonde, en de ergerlijkste eden en vloekenkwetsen dagelijks onze harten en oren.

Jakobus zegt hier:

1. Voor alle dingen, zweert niet. Maar hoevelen zijn er, die menen dat dit na alle dingen komt en het lichtvaardig zweren en vloeken voor niets beduidend achten! Doch waarom is het zweren hier voor alle dingen verboden?

A. Omdat het rechtstreeks de eer van God aantast, en zeer duidelijk minachting van Zijn naam en gezag toont.

B. Omdat er tot deze zonde de minste verzoeking van alle bestaat, de mensen behalen er geen winst, geen genoegen, geen goeden naam door, hetgeen er hen toe zou kunnen

bewegen, maar tonen alleen een vermaak om te zondigen en nodeloze vijandschap tegen God. Die van u schandelijk spreken, Psalm 39:20. Deze zonde is het bewijs dat iemand een vijand Gods is, hoewel men zich naar Zijn naam moge noemen en Hem soms enige tekenen van verering aanbieden.
C. Omdat zij een van de zonden is, die men het moeilijkst afleert, wanneer men ze zich eenmaal aangewend heeft, en daarom moet er voor alle dingen tegen gewaarschuwd worden.
D. En voor alle dingen, zweert niet, want hoe kunt gij verwachten, dat de naam van God voor u een sterke toren in tijden van benauwdheid zal zijn, wanneer gij er in andere tijden lichtvaardig mede speelt? Maar (gelijk Mr. **Baxter** aanmerkt): "het is er ver vandaan, dat dit woord noodzakelijke eden verbieden zou, veelmeer worden die er door bevestigd en de daaraan verschuldigde eerbied er door bewaard. " En hij voegt er bij: "De ware aard van een eed is, bij ons spreken de goeden naam van enig zeker en vast groot ding te verpanden ter verzekering van enig betwijfeld en minder groot ding, en niet, gelijk men gewoonlijk meent, een beroep op God of een anderen rechter". Hierdoor kwam het zweren bij de hemel en bij de aarde, en enigen anderen eed, zoals de apostel het noemt, in gebruik. De Joden dachten dat zij veilig gingen zolang zij slechts de groten eed van Chi-Eloah vermeden. Maar zij werden zo lichtvaardig van te zweren bij allerlei schepselen alsof die God waren, terwijl aan de anderen kant zij, die gewoonlijk en onnadenkend bij de naam van God zweren, Hem daardoor neertrekken tot het peil van alle gewone dingen.

2. ***Maar uw ja zij ja en het neen neen, opdat gij in geen oordeel valt.*** Dat is: laat het u genoeg zijn enig ding eenvoudig te bevestigen ofte ontkennen, weest zeker dat gij uw woord houdenkunt, blijft er getrouw aan, zodat niemand u van valsheid beschuldigen kan, en dan zult gij teruggehouden worden van de veroordeling, dat gij uw woord en beloften door ondoordachte eden staaft en de Naam van God misbruikt om uzelf te rechtvaardigen. De verdenking van onwaarheid verleidt de mensen tot zweren. Laat bekend worden dat gij steeds de waarheid spreekt en uw woord houdt en daardoor zult gij ondervinden dat er geen noodzaak bestaat om te bezweren wat gij gezegd hebt. Daardoor zult gij ontkomen aan de bedreiging, die bij het derde gebod gevoegd is: De Heere zal niet onschuldig houden dien, die Zijn naam ijdelijk gebruikt.

II. Wij worden vermaand ons als Christenen te onderwerpen aan de beschikkingen der Voorzienigheid. ***Is iemand onder u in lijden? Dat hij bidde. Is iemand goedsmoeds? Dat hij psalmzinge,*** vers 13.
Onze toestanden in de wereld zijn verschillend, en onze wijsheid is het er ons aan te onder werpen en ons in voorspoed en tegenspoed betamelijk te gedragen. Nu eens zijn wij in lijden, dan weer in vreugde. God heeft het een tegenover het ander gesteld omons des te beter onze plichten te leren, en om de indrukken, welke daardoor op onze hartstochten en genegenheden gemaakt worden, des te meer te doen dienen tot onze godsvrucht. Droefenissen moeten ons leiden tot het gebed, voorspoed moet ons overvloedig maken in dankzegging. Wel is het gebed niet beperkt tot de tijden van smart, en de dank niet tot de dagen van blijdschap, maar die beide plichten kunnen in die omstandigheden met bijzonder voordeel en tot de gelukkigste doeleinden beoefend worden.

1. In dagen van droefheid is niets geschikter dan het gebed. De persoon, die bedroefd werd, moet zelf bidden en anderen vragen voor hem te bidden. Tijden van droefheid moeten tijden van gebed zijn. Daartoe zendt God droefenissen, opdat wij opgewekt

worden om Hem vroeg te zoeken, en opdat zij, die in andere tijden Hem verwaarloosd hebben, er toe gebracht mogen worden nu naar Hem te vragen. De geest is dan het nederigst, het hart is gebroken en teder, en het gebed is Gode het aangenaamst wanneer het komt uit een verslagen, nederigen geest. Droefenissen persen natuurlijk klachten af, en tot wie zullen wij beter klagen dan in het gebed tot God? Het is nodig onder droefenissen het geloof en de hoop te oefenen, en het gebed is het aangewezen middel om deze beide genaden te verkrijgen en te doen groeien. *Is iemand in lijden? Dat hij bidde.*

2. In dagen van vreugde en voorspoed is het zingen van psalmen het eigenaardigst. In het oorspronkelijke staat alleen zingen, *psalletoo,* zonder de bijvoeging van psalmen of enig ander woord, en wij leren uit de geschriften van verscheidenen uit de eerste eeuw en van het Christendom (voornamelijk uit een brief van Plinius, en uit sommige gezegden van Justinianus de Martelaar en van Tertullianus) dat de Christenen gewoon waren lofzangen te zingen in hun gemeentelijke samenkomsten, liederen naar aanleiding van een of ander deel der Schrift, of eigen gedichten. Maar sommigen menen dat Paulus, wanneer hij in de brieven aan de Colossenzen en de Efeziërs de Christenen vermaant om onder elkaar te spreken met psalmen, lofzangen en geestelijke liederen, *psalmois kai humnois kai oodais pnaumatikais*, alleen aan liederen uit de Heilige Schrift denkt, daar de psalmen van David verdeeld werden, in het Hebreeuws, in She'oeriem, Tehielliem en Mizmoriem, woorden die juist betekenen wat de apostel opnoemt.
Dat moge zijn zo het wil, in elk geval zijn wij hiervan zeker, dat het psalmzingen een evangelisch voorschrift is, en dat onze vreugde een heilige, aan God gewijde vreugde moet zijn. Hier wordt ons aangewezen te zingen ten einde te tonen dat iemand, die in vreugde of voorspoed verkeert, zijn vreugde, bij zichzelf, daardoor moet openbaren. Heilige vreugde betaamt gezinnen en groepen, zowel als gemeenten in haar samenkomsten. Laat ons zingen zijn: een zingen met aangenaamheid in het hart de Heere, en Gode zal zeker deze wijze van verering aangenaam zijn.

III. Bijzondere aanwijzingen worden ons gegeven omtrent zieken, en genezende, vergevende barmhartigheid beloofd bij het naleven van die aanwijzingen. *Is iemand ziek onder u*, dan:
1. Moet hij tot zich roepen de ouderlingen, *presbuteroes tês ekklêsias,* herders of dienaren, van de gemeente, vers 14, 15. de zieken is de plicht opgelegd om te zenden om de dienaren, en van hen hulp en gebed te begeren.
2. Het is de plicht der dienaren voor de zieken te bidden, wanneer die dat begeren en hen daartoe roepen. ***En dat zij over hem bidden.*** Hun gebeden moeten op het geval betrekking hebben en hun tussenkomst moet tonen, dat zij medelijden in het onheil gevoelen.

3. In de tijden der wondergenezing werden de zieken gezalfd met olie in de Naam des Heeren. Zij, die ophef van de zaak maken, beweren gewoonlijk dat deze zalving met olie de kracht had om wonderen te doen, en dat de instelling ophield toen de tijd der wonderen eindigde. In het Evangelie van Markus lezen wij, dat de apostelen vele zieken met olie zalfden en hen genazen, Markus 6:13. En ons zijn verhalen bewaard gebleven, dat dit in de gemeente nog twee honderd jaren na Christus in praktijk gebracht is, en gevolgd werd door de gave der gezondmaking, maar dat, toen de wondergave ophield, het gebruik afgeschaft werd. De papisten hebben er een sacrament van gemaakt, dat zij het *laatste oliesel* noemen. Zij gebruiken het, niet om

de zieken te genezen, zoals de apostelen deden, maar - gelijk zij over het algemeen in de instellingen hunner kerk tegen de Schrift ingaan - zo schrijven zij hier voor dat die zalving moet toegediend worden aan degenen, die aan de oever des doods staan. De zalving der apostelen bedoelde de genezing der zieken, de paapse zalving moet dienen om de overblijfselen der zonde weg te nemen, en de ziel, naar zij beweren, instaat te stellen om des te beter met de machten in de lucht te kunnen strijden. Hoewel zij niet, door enig zichtbaar goed gevolg, kunnen bewijzen dat Christus het volgen van deze plechtigheid goedkeurt, wensen zij toch dat de gemeente geloven zal dat de onzichtbare werking zeer wonderdadig is.
Maar het is zeker beter deze zalving met olie geheel achterwege te laten dan haar te veranderen in juist het tegenovergestelde van hetgeen, waarvan in de Schrift sprake is. Sommige Protestanten hebben gemeend dat deze zalving door Christus alleen geoorloofd, maar niet voorgeschreven was. Doch het blijkt uit de woorden van Jakobus, dat zij moest toegepast worden in gevallen, waarbij geloof ter genezing aanwezig was. En sommige Protestanten hebben er uit dat gezichtspunt voor gepleit. Het was geen algemeen gebruik, zelfs niet in de apostolische tijd, en sommigen hebben gemeend dat het in geen enkel tijdvak geheel is afgeschaft, en dat, waar een buitengewone mate van geloof aanwezig is in de zalvende persoon en in de zieke, die gezalfd wordt, een buitengewone zegen mag verwacht worden op de naleving van dit voorschrift. Hoe dat zij, op een ding moet hier zorgvuldig gelet worden, en dat is, dat het behoud van de zieke niet toegeschreven wordt aan de zalving met olie, maar aan het gebed.
Het gebed des geloofs zal de zieke behouden enz. vers 15. En dus:

4. Het gebed voor de zieke moet uitgaan van en vergezeld zijn van een levend geloof. Daar moet geloof zijn in hem die bidt en in hem voor wie gebeden wordt. In tijden van ziekte kan men niet volstaan met een koud vormelijk gebed, maar heeft het gebed des geloofs kracht.

5. Wij moeten letten op de gevolgen van het gebed. ***De Heere zal hem oprichten***, dat wil zeggen: indien hij iemand is, die vatbaar en geschikt is voor verlossing en indien God voor hem nog werk hier te doen heeft. En zo hij zonden zal gedaan hebben, het zal hem vergeven worden, dat is: wanneer die ziekte hem gezonden is als straf voor zekere bepaalde zonde, dan zal die zonde hem vergeven en hij, ten teken daarvan, opgericht worden. Gelijk Christus tot de geraakte zei: Ga heen en zondig niet meer, opdat u niet iets ergers geschiede, daar wordt aangeduid dat enige bepaalde zonde de oorzaak van zijn ziekte was. De grote zaak, waarom wij dus in tijden van ziekte voor ons of de onzen God zullen bidden, is vergeving van zonden. De zonde is de wortel van de dood en zijn prikkel. Indien de zonde weggenomen is, zullen wij zien dat ook de droefenis in barmhartigheid weggenomen wordt, of anders dat er barmhartigheid zal zijn in haar voortduren. Toen Hizkia, bijde vergeving zijner zonden genezing gevonden had, zei hij: *Gij hebt mijn ziel lieflijk omhelsd, dat zij in de groeve der vertering niet kwam,* Jesaja 38:17. In ziekte en pijn is gewoonlijk het gebed: O geef mij rust. Herstel mijn gezondheid! Maar ons gebed moet veeleer en hoofdzakelijk zijn: o God, vergeef mijn zonden!

IV. de Christenen wordt opgedragen: ***Belijdt elkaar de misdaden en bidt voor elkaar,*** vers 16. Sommigen menen dat dit bij vers 14 behoort, zodat er staan zou dat de zieken aan de dienaren, die zij lieten roepen om voor hen te bidden, hun zonden moeten belijden. Inderdaad, wanneer iemand overtuigd is dat zijn ziekte een straf voor de een

of andere bepaalde zonde is en de genezing van zijn ziekte niet verwachten kan zonder buitengewone smeking tot God om vergeving van die zonden, dan volgt daaruit dat hij zijn zaak moet verhalen aan hen, die voor hem bidden zullen, opdat zij weten wat en op welken grond zij vragen moeten. Maar de belijdenis hier bedoeld is die van de enen Christen aan de anderen, en niet, gelijk de papisten willen, aan een priester. Wanneer mensen elkaar onrecht aangedaan hebben, moet de onrechtvaardige daad beleden worden aan de verongelijkte. Wanneer mensen elkaar in verzoeking gebracht en gezamenlijk in enige boze daad toegestemd hebben, behoren zij elkaar te bestraffen en op te wekken tot berouw. Wanneer er misdaden van algemenen aard gepleegd zijn, waar, door openbaar onheil aangericht werd, dan moeten die ook in het openbaar beleden worden op de wijze, waardoor allen die er aan schuldig staan, best bereikt worden. En soms is het goed onze fouten aan een bezadigd dienaar of een biddend vriend te belijden, opdat die ons helpe in het aanroepen van God om barmhartigheid en vergeving. Maar wij moeten niet menen dat Jakobus ons hier beveelt, dat wij alles moeten mededelen wat in ons of in een ander verkeerd is. Doch zover belijdenis nodig is om ons te verzoenen met hen, die vijandig tegenover ons staan, of om het kwaad, anderen aangedaan, te herstellen, of om in een of andere gewetensvraag helderheid te krijgen en onze ziel tot rust te brengen, zover moeten wij bereid zijn om onze zonden te belijden. En soms kan het ook van groot nut zijn voor Christenen om anderen hun eigenaardige zwakheden en gebreken mede te delen, wanneer zij dat doen kunnen aan iemand van beproefde en innige vriendschap en die hen bijstaan kan in hun gebeden om vergeving van de zonden en macht om ze te bestrijden. Zij, die elkaar de zonden belijden, moeten daarna ook met en voor elkaar bidden.
Het dertiende vers beveelt ons voor ons zelf te bidden. *Is iemand in lijden, dat hij bidde*, het veertiende raadt ons de hulp der dienaren te zoeken, en het zestiende draagt de Christenen in het algemeen op voor elkaar te bidden. Hier worden dus alle soorten van gebed aanbevolen.

V. Het grote voordeel en de uitwerking van het gebed worden verklaard en bewezen. ***Een krachtig gebed des rechtvaardigen vermag veel, hetzij hij voor zichzelf of voor anderen bidt, getuige het voorbeeld van Elia,*** vers 17, 18. Hij die bidt moet een rechtvaardig man zijn, niet rechtvaardig in de volstrekte zin van het woord, dat was ook Elia, die ons hier ten voorbeeld gesteld wordt, niet, maar rechtvaardig in Evangelische betekenis, die geen door hem bekende ongerechtigheid bemint of goedkeurt. *Had ik naar ongerechtigheid gezien met mijn hart, de Heere zou niet gehoord hebben,* Psalm 66: 18. Het gebed zelfmoet krachtig, wèl doordacht, oprecht en vurig zijn. Het moet zijn een uitstorting des harten voor God en voortkomen uit een ongeveinsd geloof. Zulke gebeden vermogen veel. Zij zijn vangroot voordeelvoor ons zelf en kunnen zeer zegenrijk voor onze vrienden zijn, en wij mogen ons verzekerd houden dat zij Gode aangenaam zijn. Het is goed zulke tot vrienden te hebben, wier gebeden in de ogen Gods iets vermogen. De kracht des gebeds wordt hier bewezen door het voorbeeld van Elia. Dit kan ons aanmoedigen ook in gewone gevallen, want wij mogen bedenken dat Elia was een mens van gelijke bewegingen als wij. Hij was een ijverig en goed, en zeer groot man, maar hij had ook zijn gebreken en was aan zijn hartstochten onderworpen zo goed als alle anderen. In de gebeden moeten wij niet zien op de verdiensten der mensen, maar op de genade Gods. Alleen hierin moeten wij Elia navolgen, dat hij ernstig bad, of zoals er in het oorspronkelijke staat: *hij bad een gebed*, in den gebede bad hij. Het is niet genoeg een gebed op te zeggen, maar wij moeten in ons gebed bidden. Onze gedachten moeten gevestigd zijn, onze begeerten krachtig en vurig, de genade moet in ons werken, en wanneer wij zo bidden, zal ons

gebed iets uitwerken. Elia bad dat het niet mocht regenen, en God hoorde hem in zijn smeking tegen een afgodisch, vervolgend land, zodat het niet regende op de aarde gedurende drie jaren en zes maanden. En hij bad wederom en de hemel gaf regen. Hier zien we dat het gebed de sleutel is, die de hemel sluit en opent.
Hierop vinden wij een toespeling in Openbaring 11:6, waar van de twee getuigen gezegd wordt dat zij de hemel sloten, zodat het niet regende. Dit voorval van buitengewone uitwerking des gebeds wordt aan de Christenen meegedeeld om hen aan te moedigen ernstig en aanhoudend in het gebed te zijn. God heeft nooit tot het zaad Jakobs gezegd: *Zoek mij tevergeefs!* Wanneer Elia door het gebed zulke grote en wondervolle dingen doen kon, dan zullen zeker de gebeden der rechtvaardigen niet ledig wederkeren. Want al is er niet zoveel wonderdadigs in Gods antwoorden op onze gebeden, er is toch evenveel genade in.

VI. De brief eindigt met een waarschuwing om al wat in ons vermogen is te doen voor de bekering en redding van anderen, vers 19, 20. Sommigen beschouw en deze verzen als een zelfverdediging van de apostel omdat hij zo rondborstig en scherp de Joodse Christenen bestraft had voor hun menigvuldige gebreken en dwalingen. En zeker, Jakobus geeft hier een goede reden op, waarom hij zoveel over hun fouten geschreven had, omdat hij daardoor hun zielen kon redden en menigten van zonden bedekken. Maar wij mogen deze woorden niet beperken tot de bekering van hen, die van de waarheid zijn afgeweken en door de apostel tot inkeer gebracht zijn, ook niet tot de pogingen der dienaren van dezelfden aard.
Er staat: ***Indien iemand onder u van de waarheid is afgedwaald en hem iemand bekeert,*** het doet er niet toe wie hij is, die de ander die goede dienst bewijst, hij is daarin een werktuig om een ziel van de dood te redden. Hen, die de apostelen hier broederen noemt, acht hij vatbaar voor dwaling. Het is geen kenteken van wijsheid en heiligheid wanneer iemand er zich op beroemt, dat hij vrij van dwaling is, evenmin wanneer men weigert te erkennen dat men dwaalt. Maar indien iemand dwaalt, al is hij nog zo groot, dan moet ge niet schromen hem zijn dwaling aan te tonen, en al is hij nog zo zwak en gering, gij moogt het niet versmaden hem wijzer en beter te maken. Indien iemand afgedwaald is van de waarheid, dat is van het Evangelie, de grote regel en maatstaf der waarheid, hetzij in leer of in wandel, gij moet beproeven hem tot die waarheid terug te brengen. Dwalingen in leer en leven gaan gewoonlijk samen. Op de bodem van elk wangedrag ligt enige leerstellige misvatting. Er is niemand doorgaand slecht dan door slechte beginselen. Dezulken bekeren is hen van de dwaling huns wegs terugbrengen en hen te verlossen van het boze, waarin zij totnogtoe geleefd hebben. Wij worden niet geroepen om een dwalend broeder te beschuldigen en tegen hem uit te roepen, niet om over hem onheilen en smaad te brengen, maar om hem te bekeren. En wanneer we, niettegenstaande al onze pogingen daar niet in slagen, dan zijn wij nog niet gerechtigd hem te vervolgen en te verwoesten. Indien wij de werktuigen tot iemands redding mogen zijn, wordt er van ons gezegd dat wij hem bekeren, hoewel dat voornamelijk en eigenlijk Gods werk is. En hoewel wij aan de bekering van zondaren niets meer mogen en kunnen doen, toch mogen wij dit doen: bidden om de genade van Gods Geest om hen te bekeren en te veranderen. En zij, die op enige wijze dienstbaar zijn aan de bekering van anderen, mogen bedenken wat daarvan de gezegende gevolgen zullen zijn. Het zal hun tot grote vertroosting in dit leven zijn en hiernamaals hun een kroon verwerven.

Hij, die in vers 19 gezegd wordt van de waarheid afgedwaald te zijn, wordt in vers 20 beschreven als iemand, die dwaalt van zijn weg, en wij kunnen ook niet zeggen

iemand bekeerd te hebben wanneer wij alleen zijn gevoelens hebben veranderd, de mensen moeten er toe gebracht worden hun wegen te verbeteren en te vernieuw en. Dat is bekering: wanneer een zondaar teruggebracht wordt van de dwaling zijns wegs, niet wanneer hij van de een partij naar de andere, van de een denkwijze naar de andere wordt overgevoerd. Hij, die op de rechte wijze een zondaar van de dwaling zijns wegs bekeert, zal een ziel van de dood behouden. Er is een ziel bij betrokken, en hetgeen gedaan wordt tot redding van een ziel, zal zeker ten goede gekeerd worden. De ziel is het voornaamste gedeelte van de mens, en daarom wordt alleen van haar redding gesproken, maar dat bedoelt de redding van de gehelen mens. De geest zal gered worden van de hel en het lichaam uit het graf, en de gehele mens van de eeuwigen dood. En daarbij, door zulk een bekering van hart en leven, zal hij menigte van zonden bedekken.

Deze uitspraak der Schrift is zeer troostrijk. Wij leren hier dat, hoewel onze zonden vele zijn, ja een menigte, zij evenwel bedekt of vergeven kunnen worden, en dat, wanneer wij ons van de zonden afkeren en die verzaken, zij niet in het gericht tegen ons verschijnen zullen. De mensen mogen hun zonden zoveel toedekken en verontschuldigen als zij willen, er is geen andere afdoende weg om ze waarlijk te bedekken dan het verlaten en verzaken.

Sommigen willen uit deze tekst lezen dat de bekering menigte van zonden zal voorkomen; en al is het een ontwijfelbare waarheid dat de bekering vele zonden voorkomt in de bekeerde, ook mag men zeggen dat vele zonden voorkomen worden in anderen, op wie hij invloed heeft en met wie hij omgaat. Alles samen genomen: hoe moeten wij er ons op toeleggen om voor de bekering van zondaren de middelen te zijn! Dat zal strekken tot het geluk en de zaligheid van de bekeerde, het zal veel wandaden en veel verspreiding en vermenigvuldiging van zonden voorkomen, het zal bijdragen tot de eer en verheerlijking van God, en het zal machtig onzen troost en zaligheid vergroten ten jongsten dage. *Die er velen rechtvaardigen zullen blinken als de sterren, eeuwiglijk en altoos.*

DE EERSTE BRIEF VAN PETRUS

EEN VERKLARING MET PRAKTISCHE OPMERKINGEN, VAN DE EERSTE ALGEMENEN BRIEF VAN de APOSTEL PETRUS.

De heilige canon van de Schrift heeft ons twee brieven bewaard van de apostel Petrus, die een der voornaamste apostelen van Jezus Christus was, en wiens karakter heerlijk aan de dag treedt, zoals het is beschreven in de vier Evangeliën en in de Handelingen der Apostelen; maar zoals het wordt getekend door de papisten en schrijvers der overleveringen, zou hij een man worden, die buitengewoonhoogmoedig en na-ijverig was. Het staat uit de Schrift vast, dat Simon Petrus een der eersten was van degenen, die onze Heere riep om Zijn discipelen en volgelingen te zijn; dat hij iemand was met buitengewone gaven, zowel van nature als door genade; met grote welsprekendheid, vlug van begrip en moedig om te verrichten wat hij meende dat zijn plicht was. Toen onze Zaligmaker zijn apostelen riep en hun opdracht hun gaf, was hij de eerste die genoemd werd; en Zijn houding tegenover deze discipel toont dat Hij hem onderscheidde als een der meest begunstigden onder de twaalven. Vele tekenen van des Heeren genegenheid voor hem, beide gedurende Zijn omwandeling en na Zijn opstanding, zijn ons bekend.
Maar omtrent deze heilige man worden veel dingen sterk verzekerd, die blijkbaar vals zijn. Bijvoorbeeld: dat hem een voorrang en overmacht over de anderen verleend was; dat hij meer was dan hun gelijke; dat hij hun vorst, monarch en soeverein was; dat hij rechtsspraak had over het gehele gezelschap der apostelen, en meer dergelijke fabelen. Er wordt verteld dat hij de enige en algemene herder van de gehele Christelijke wereld was; de enige plaatsvervanger van Christus op aarde; dat hij gedurende meer dan twintig jaren bisschop van Rome geweest is; dat de pausen van Rome hem opvolgden en aan hem een algemeen gezag en rechtsspraak over alle gemeenten en Christenen op aarde ontlenen; en dat dit alles volgens des Heeren instelling en verordening is. Maar Christus gaf hem nooit enigen voorrang van dien aard, verbood dien integendeel nadrukkelijk en gaf juist tegenovergestelde bevelen. De andere apostelen hebben nooit in zulke aanspraken toegestemd. Paulus verklaart dat hij in geen ding beneden de overige apostelen stond, 2 Corinthiërs 11:5 en 12:11. Hier is gen uitzondering van Petrus' voornaamste waardigheid. Paulus zelfs nam de vrijheid hem te bestraffen en weerstond hem in het aangezicht, Galaten 2:11.
En Petrus zelf matigde zich nooit iets dergelijks aan, maar noemde zich bescheiden een apostel van Jezus Christus. En schrijvende aan de opzieners der gemeente, rangschikt hij zich zelven nederig met hen op gelijke hoogte. De ouderlingen, die onder u zijn, vermaan ik, die een medeouderling ben, Hoofdstuk 5:1.

Het doel van deze brief is:
I. Aan deze pas-bekeerde Joden de leer van het Christendom duidelijker te verklaren;
II. Hen te brengen en te overreden tot een heilige wandel, in de getrouwe vervulling van alle persoonlijke en familieplichten, waardoor zij hun eigen vrede zouden verzekeren en de laster en smaad van hun vijanden met daden verslaan.
III. Hen voor te bereiden op lijden. Dat schijnt zijn voornaamste bedoeling te zijn, want hij gewaagt daarvan in elk hoofdstuk, en moedigt hen door verscheidene bewijsvoeringen aan tot geduld en volharding in het geloof, opdat de vervolgingen en zware onheilen, die over hen zouden komen, hen niet zouden bewegen tot afval van

Christus en Zijn Evangelie. Het is opmerkelijk, dat men in geen van deze beide brieven een enkel woord vindt van de verheffing en de hoogmoed des pausen.

HOOFDSTUK 1

1 Petrus, een apostel van Jezus Christus, aan de vreemdelingen, verstrooid in Pontus, Galatie, Kappadocie, Azie en Bithynie, 2 de uitverkorenen naar de voorkennis van God de Vader, in de heiligmaking des Geestes, tot gehoorzaamheid en besprenging des bloeds van Jezus Christus; genade en vrede zij u vermenigvuldigd. 3 Geloofd zij de God en Vader van onzen Heere Jezus Christus, Die naar Zijn grote barmhartigheid ons heeft wedergeboren, tot een levende hoop, door de opstanding van Jezus Christus uit de doden. 4 Tot een onverderfelijke, en onbevlekkelijke, en onverwelkelijke erfenis, die in de hemelen bewaard is voor u. 5 Die in de kracht Gods bewaard wordt door het geloof tot de zaligheid, die bereid is, om geopenbaard te worden in de laatsten tijd. 6 In welke gij u verheugt, nu een weinig tijds zo het nodig is bedroefd zijnde door menigerlei verzoekingen; 7 Opdat de beproeving uws geloofs, die veel kostelijker is dan van het goud, hetwelk vergaat en door het vuur beproefd wordt, bevonden worde te zijn tot lof, en eer, en heerlijkheid, in de openbaring van Jezus Christus; 8 Denwelken gij niet gezien hebt, en nochtans liefhebt, in Denwelken gij nu, hoewel Hem niet ziende, maar gelovende, u verheugt met een onuitsprekelijke en heerlijke vreugde; 9 Verkrijgende het einde uws geloofs, namelijk de zaligheid der zielen. 10 Van welke zaligheid ondervraagd en onderzocht hebben de profeten, die geprofeteerd hebben van de genade, aan u geschied; 11 Onderzoekende, op welken of hoedanige tijd de Geest van Christus, Die in hen was, beduidde en te voren getuigde, het lijden, dat op Christus komen zou, en de heerlijkheid daarna volgende. 12 Denwelken geopenbaard is, dat zij niet zichzelven, maar ons bedienden deze dingen, die u nu aangediend zijn bij degenen, die u het Evangelie verkondigd hebben door de Heiligen Geest, Die van de hemel gezonden is; in welke dingen de engelen begerig zijn in te zien. 13 Daarom opschortende de lenden uws verstands, en nuchteren zijnde, hoopt volkomen op de genade, die u toegebracht wordt in de openbaring van Jezus Christus. 14 Als gehoorzame kinderen, wordt niet gelijkvormig aan de begeerlijkheden, die te voren in uw onwetendheid waren; 15 Maar gelijk Hij, Die u geroepen heeft, heilig is, zo wordt ook gijzelven heilig in al uw wandel; 16 Daarom dat er geschreven is: Zijt heilig, want Ik ben heilig. 17 En indien gij tot een Vader aanroept Dengene, Die zonder aanneming des persoons oordeelt naar eens iegelijks werk, zo wandelt in vreze de tijd uwer inwoning; 18 Wetende dat gij niet door vergankelijke dingen, zilver of goud, verlost zijt uit uw ijdele wandeling, die u van de vaderen overgeleverd is; 19 Maar door het dierbaar bloed van Christus, als van een onbestraffelijk en onbevlekt Lam; 20 Dewelke wel voorgekend is geweest voor de grondlegging der wereld, maar geopenbaard is in deze laatste tijden om uwentwil, 21 Die door Hem gelooft in God, Welke Hem opgewekt heeft uit de doden, en Hem heerlijkheid gegeven heeft, opdat uw geloof en hoop op God zijn zou. 22 Hebbende dan uw zielen gereinigd in de gehoorzaamheid der waarheid, door de Geest, tot ongeveinsde broederlijke liefde, zo hebt elkander vuriglijk lief uit een rein hart; 23 Gij, die wedergeboren zijt, niet uit vergankelijk, maar uit onvergankelijk zaad, door het levende en eeuwig blijvende Woord van God. 24 Want alle vlees is als gras, en alle heerlijkheid des mensen is als een bloem van het gras. Het gras is verdord, en zijn bloem is afgevallen; 25 Maar het Woord des Heeren blijft in der eeuwigheid; en dit is het Woord, dat onder u verkondigd is.

De apostel beschrijft de personen, tot wie hij zich richt en groet hen, vers 1-2, zegent God voor hun wedergeboorte tot een levende hoop van eeuwige zaligheid, vers 3-5, toont hun aan dat zij in die hoop op de zaligheid grote reden van blijdschap hebben, hoewel zij voor een kleine wijle in verdrukking en droefheid verkeren, want de beproeving hun geloofs zal hun onuitsprekelijke vreugde en volheid van heerlijkheid brengen, 6-9. Dit is de zaligheid, die door de profeten voorzegd is en waarin de engelen begerig zijn in te zien, vers 10-12. Hij wekt hen op tot matigheid en heiligheid, hetgeen hij aandringt met de beschouwing van het bloed van Jezus, de onwaardeerbare prijs van des mensen verzoening, vers 13-21, en tot broederlijke liefde, door de beschouwing van hun wedergeboorte en de uitnemendheid van hun geestelijke staat, vers 21-25.

1 Petrus 1:1-2

In dit opschrift hebben wij drie delen.

I. De schrijver van de brief, genoemd:

1. Bij zijn naam: Petrus. Zijn eerste naam was Simon, en Jezus Christus gaf hem de toenaam Petrus, dat is: Rots, als een beschrijving van zijn geloof, en om te kennen te geven dat hij een uitnemende pilaar in de gemeente Gods zou zijn, Galaten 2:9.

2. Bij zijn bediening: ***een apostel van Jezus Christus.*** Het woord betekent: een gezant, een legaat, een boodschapper, iemand die in Christus' naam en tot Zijn werk gezonden is, maar meer bepaald betekent het de hoogste bediening in de Christelijke kerk. God heeft er sommigen in de gemeente gesteld, ten eerste apostelen, 1 Corinthiërs 12:28. Hun waardigheid en voorrang lag hierin. Zij waren onmiddellijk door Christus zelf gekozen, zij waren eerst getuigen en daarna verkondigers van de opstanding van Christus en daardoor van de gehele bedeling des Evangelies, hun gaven waren uitnemend en buitengewoon, zij hadden de macht om wonderen te doen, niet altijd, maar wanneer het Christus behaagde, zij werden geleid in al de waarheid, waren toegerust met de geest der profetie, en zij hadden een uitgebreidheid van macht en rechtsspraak boven alle anderen, iedere apostel was algemene opziener in al de gemeenten en over al de dienaren.

Op deze nederige wijze:

A. Bevestigt Petrus zijn eigen karakter als apostel. Leer hieruit, dat men wettig erkennen mag en soms gehouden is te bevestigen, de gaven en de genade door God geschonken. Voorwenden wat wij niet zijn is huichelarij, ontkennen wat wij hebben, is ondankbaarheid.

B. Hij vermeldt zijn apostolische bediening als zijn machtiging en roeping om deze brief aan de gemeente te schrijven. Het betaamt allen, maar vooral dienaren, om wel op te letten welke machtiging en roeping van God tot Zijn werk zij hebben. Dat rechtvaardigt hen tegenover anderen en geeft hun inwendig draagkracht en troost onder alle gevaren en ontmoedigingen.

II. De personen, aan wie de brief gericht is, dezen worden beschreven naar:

1. Hun uitwendige toestand: ***De vreemdelingen, verstrooid in Pontus, Galatië, Cappadocië, Azië en Bithynië***. De meeste van hun waren Joden en wellicht afstammelingen van de Joden, die naar Babel gevoerd waren, maar vandaar naar de steden van Klein-Azië overgebracht op bevel van Antiochus, de koning van Syrië, ongeveer tweehonderd jaren voor Christus. Het is zeer waarschijnlijk, dat de apostel onder hen verkeerd had en zij door hem bekeerd waren, aangezien hij de apostel der besnijdenis was, en dat hij hun daarna dezen brief schreef uit Babylon, waar in dien

tijd een menigte Joden woonden. Hun omstandigheden waren toen arm en bedroevend.
A. De beste van Gods dienaren kunnen, door de hardheid der tijden en door Goddelijke beschikking, verstrooid worden en gedwongen om hun vaderland te verlaten. Zij, welkende wereld niet waardig is, worden meermalen genoodzaakt in de bergen, in de holen en spelonken der aarde te dwalen.
B. Wij moeten vooral achting hebben voor de verstrooide, vervolgde dienstknechten Gods. Zij waren de voorwerpen van des apostels bijzondere zorg en medelijden. Wij behoren onze achting te bepalen naar de voortreffelijkheid en de behoefte der heiligen.
C. De Godvrezenden moeten niet gewaardeerd worden naar hun uitwendige toestand. Hier was een groep van uitnemende mensen, door God bemind, en toch vreemdelingen, verspreid over en arm naar de wereld, het oog van God was op hen in hun verstrooiing, en de apostel was teder zorgzaam om hun te schrijven tot hun bestuur en vertroosting.

2. Zij worden beschreven naar hun geestelijken toestand. De uitverkorenen naar de voorkennis van God de Vader. Men kan uitverkoren worden tot een bediening, zo was Saul de man, dien God uitverkoren had om koning over Israël te zijn, 1 Samuel 10:24, en onze Heere zegt tot zijn apostelen: *Heb Ik niet u twaalf uitverkoren?* Johannes 6:70. Men kan uitverkoren worden tot een kerkstaat, om bijzondere voorrechten te genieten, op die wij ze was Israël Gods uitverkorene, Deuteronomium 7:6 *: Gij zijt een heilig volk de Heere uwen God, u heeft de Heere uw God verkoren, dat gij Hem een volk des eigendoms zoudt zijn uit alle volken, die op de aardbodem zijn*. Ook kan men uitverkoren zijn tot de eeuwige zaligheid: *God heeft u van de beginne verkoren tot zaligheid, door heiligmaking des Geestes en het geloof in de waarheid*. Van de laatste uitverkiezing wordt hier gesproken, van Gods genadig besluit om sommigen te redden en hen, in Christus, door de verordende middelen tot het eeuwige leven te brengen..
A. Deze uitverkiezing wordt gezegd te zijn ***naar de voorkennis van God.*** Voorkennis kan hier in tweeërlei betekenis opgevat worden.
Ten eerste als louter voorwetenschap, voorzien, vooruit verstaan, dat zo iets en zo iets zal gebeuren. Zo weet de sterrenkundige vooruit nauwkeurig wanneer een zonsverduistering zal plaatsgrijpen. Die soort van voorkennis is in God, die naar Zijn welbehagen alle dingen ziet die er waren, er zijn of er zullen zijn. Maar zulk een voorwetenschap is niet de oorzaak, waarom een ding zo en niet anders is, hoewel het eens zeker zo wezen zal, gelijk de sterrenkundige, die de verduistering van tevoren ziet, daarom nog niet die verduistering veroorzaakt.
Ten tweede. Voorkennis kan betekenen: raad, vaststelling en goedkeuring. *Hij dan door de bepaalden raad en voorkennis Gods overgeleverd zijnde,* Handelingen 2:23. De dood van Christus was niet alleen voorzien, maar voor-verordineerd (zie vers 20). Zo moet het hier opgevat worden, verkoren naar de raad, voorbeschikking en vrije genade Gods.

Ten derde. Hier wordt bijgevoegd: ***naar de voorkennis van God de Vader***. De Vader is de eerste Persoon in de gezegende Drie-eenheid. Er bestaat rang tussen die drie Personen, hoewel geen meerderheid. Zij zijn elkaar gelijk in macht en heerlijkheid, en er is volmaakte overeenstemming ten aanzien van hun werken. Zo wordt in de zaak van des mensen verzoening, de verkiezing voornamelijk toegeschreven aan God de Vader, de verzoening aan de Zoon, de heiligmaking aan de Heilige Geest, hoewel in elk van deze handelingen de een Persoon niet zo uitsluitend bezig is, dat daardoor de

beide andere er niet in betrokken zijn. Hierdoor worden de Personen der Drie-eenheid ons duidelijker ontdekt en wordt ons geleerd wat wij meer bepaald aan ieder van hun verplicht zijn.

B. ***Zij werden verkoren in de heiligmaking des Geestes, tot gehoorzaamheid en besprenging des bloeds van Jezus Christus.*** Het einde en laatste resultaat van de verkiezing is eeuwig leven en zaligheid, maar alvorens die kunnen voltooid zijn, moet iedere uitverkorene geheiligd worden door de Geest en gerechtvaardigd door het bloed van Jezus. Gods besluit voor de zaligmaking der mensen werkt altijd door heiligmaking des Geestes en besprenging met het bloed van Jezus. Door heiligmaking moet hier niet verstaan worden alleen een bondsgenootschappelijke heiligmaking, maar een werkelijke, die een aanvang neemt in de wedergeboorte, waardoor wij naar het evenbeeld Gods vernieuwd en nieuwe schepselen gemaakt worden, en geleid tot dagelijkse oefening in de heiligheid, in het meer en meer doden van onze zonden, en in het voor God naleven van al onze Christelijke plichten. Dat wordt hier begrepen in het woord gehoorzaamheid, waarmee al onze Christelijke plichten bedoeld zijn. Door de Geest menen sommigen dat de apostel bedoeld heeft de geest des mensen als voorwerp der heiligmaking. De wettelijke of typische heiligmaking ging niet verder dan de reiniging des vlezes, maar de Christelijke bedeling legt beslag op de geest des mensen en reinigt dien. Anderen, met meer reden, denken dat door de Geest bedoeld wordt de Heilige Geest als werker van onze heiligmaking. Hij vernieuwt de geest, doodt de zonden, Romeinen8:13, en brengt Zijn gezegende vruchten in de harten der Christenen voort, Galaten 5:22, 23. Deze heiligmaking door de Geest sluit het gebruik der middelen in. *Heilig hen in Uwe waarheid, Uw Woord is de waarheid,* Johannes 17:17.
Tot gehoorzaamheid. Dit woord, zoals blijkt in de vertaling, slaat terug op hetgeen voorafgaat, en geeft te kennen het doel der heiligmaking, dat is: opstandelingen terug te brengen tot gehoorzaamheid, tot onbeperkte gehoorzaamheid, gehoorzaamheid aan het Evangelie en de waarheid van Christus. Gij hebt uwe zielen gereinigd in de gehoorzaamheid der waarheid, vers 22.

C. Z***ij werden ook uitverkoren tot besprenging des bloeds van Jezus Christus. Zij*** werden door Gods besluit aangewezen om door de Geest heilig gemaakt en door de verdiensten des bloeds van Christus gereinigd te worden. Hier is een duidelijke heenwijzing naar de zinnebeeldige besprenging met bloed onder de wet, en deze spreekwijze werd door de Joodse bekeerlingen zeer goed begrepen. Het bloed van de slachtoffers moest niet alleen vergoten maar ook gesprengd worden, om aan te duiden dat de afgeschaduwde zegeningen op de offeraars toegepast en hun geschonken werden. Zo werd het bloed van Christus, de grote en algenoegzame offerande, afgeschaduwd door de wettelijke offeranden, niet alleen vergoten, maar moet ook gesprengd en meegedeeld worden aan ieder van deze uitverkoren Christenen, opdat zij door het geloof in Zijn bloed vergeving van zonden verkrijgen zouden, Romeinen 3:25. Dit bloed der besprenging rechtvaardigt voor God, Romeinen 5:9, bezegelt het verbond tussen God en ons, waarvan des Heeren avondmaal het teken is, Lukas 22:20, reinigt van alle zonden, 1 Johannes 1:7, en ontsluit ons de hemel, Hebreeën 10:19.
a. God heeft sommigen uitverkoren tot het eeuwige leven, sommigen, niet allen, personen, geen hoedanigheden.
b. Allen, die uitverkoren zijn ten eeuwigen leven als het doel, werden uitverkoren tot gehoorzaamheid als het middel.

c. Tenzij iemand is heilig gemaakt door de Geest en besprengd met het bloed van Christus, zal hij geen ware gehoorzaamheid in zijn leven betonen.
d. Er is toestemming en samenwerking van al de Personen in de Drie-eenheid in de redding der mensen, en hun daden vullen elkaar aan, de Vader verkiest, de Heilige Geest heiligt tot gehoorzaamheid en de Zoon verzoent en besprengt met Zijn bloed.
e. De leer der Drie-eenheid ligt als grondslag voor allen geopenbaarde godsdienst. Wanneer men de werkelijke Godheid van de Zoon en de Heiligen Geest ontkent, verminkt men de verzoening door de een en de genadige werkingen van de ander, en verwoest daardoor de grondslag van zijn zaligheid en vertroosting.

III. Thans volgt de groet. ***Genade en vrede zij u vermenigvuldigd.***
1. Genade, de vrije gunst van God met al haar eigenaardige uitwerking van vergeving, genezing, bijstand en zaligmaking.
2. Vrede, alle soorten van vrede mogen hieronder verstaan worden, huiselijke, maatschappelijke vrede, vrede in de gemeente, en geestelijke vrede met God, benevens het gevoel daarvan in ons geweten.
3. Hier is het gebed, met betrekking tot deze zegeningen, dat zij mogen vermenigvuldigd worden, wat inhoudt dat deze Christenen reeds in meerdere of mindere mate in het bezit van deze zegeningen waren, en hij wenst hun toe de voortduring, vermeerdering en volmaking daarvan.
Wij leren hieruit:
A. Zij, die geestelijke zegeningen zelf bezitten, verlangen ernstig naar de mededeling daarvan aan anderen. De genade Gods is een edelmoedig, en niet een zelfzuchtig beginsel.
B. De beste zegeningen, die wij voor ons zelven en voor anderen kunnen verlangen, zijn genade en vrede, en de vermenigvuldiging daarvan, en daarom maken de apostelen dat zo dikwijls, aan het begin en het einde van hun brieven, de inhoud van hun gebeden.
C. Deugdelijke vrede kan niet genoten worden waar geen ware genade is, eerst genade dan vrede. En vrede zonder genade is enkel dwaasheid, maar genade kan waarlijk aanwezig zijn waar tijdelijk geen werkelijke vrede is. Heman werd door schrik verbijsterd en Christus zelf was eens in angst.
D. De vermeerdering van genade en vrede, evenals het beginsel daarvan, komt van God. Waar Hij ware genade geeft zal Hij meer genade geven, en ieder godvruchtige begeert ernstig voor zich zelven en voor anderen de versterking en vermeerdering van deze zegeningen.

1 Petrus 1:3-5
Wij komen nu tot de inhoud van de brief, welke aanvangt met:
I. Een verheerlijking van de waardigheid en het geluk vandentoestand dezer gelovigen, gebracht in de vorm van een dankzegging aan God. Andere brieven beginnen op gelijke wijze, zie b.v. 2 Corinthiërs 1:3, Efeziërs 1:3. Wij hebben hier:
1. De plicht van God te loven. Iemand looft God door de juiste erkenning van Zijn voortreffelijkheid en gelukzaligheid.

2. Het voorwerp van deze lof omschreven door zijn betrekking tot Jezus Christus: ***De God en Vader van onzen Heere Jezus Christus.*** Hier zijn drie namen voor dezelfde Persoon, doelende op Zijn drievoudige bediening,
A. Hij is de Heere, de algemene koning en soeverein.
B. Jezus, een priester of Zaligmaker.

C. Christus, een profeet, gezalfd met de Geest en voorzien van al de gaven, nodig voor de onderrichting, leiding en redding Zijner gemeente. Deze God, die zo geloofd wordt, is de God van Christus naar Zijn menselijke natuur, en Zijn Vader naar Zijn Goddelijke natuur.

3. De redenen, die ons roepen tot de plicht om God te loven, worden samengevat in Zijn grote barmhartigheid. Al onze zegeningen zijn wij verschuldigd aan Gods barmhartigheid en niet aan onze verdiensten, met name onze wedergeboorte. ***Hij heeft ons wedergeboren,*** en dat vereist onze dankzegging aan God, voornamelijk wanneer wij letten op de vrucht, die daardoor in ons voortgebracht wordt, die uitnemende genade der hope, en dat niet zulk een ijdele, dode, vergankelijke hope als de wereldlingen en huichelaars hebben, maar een levende, sterke, levendmakende en duurzame hoop, zoals de hoop behoort te zijn van hen, die bouwen op zulk een deugdelijke grondslag als de opstanding van Jezus Christus uit de doden.
A. De toestand van de ware Christen is nooit zo slecht, of hij heeft nog grote reden om God te loven. Gelijk een zondaar altijd reden heeft om te treuren, al is zijn uitwendige toestand nog zo voorspoedig, zo hebbende Godvrezenden, ook te midden van hun zwaarste moeilijkheden, reden om zich te verheugen en God te loven.
B. In onze gebeden en lofzeggingen moeten wij ons tot God wenden als de Vader van onze Heere Jezus Christus, het is alleen door Hem, dat wij en onze gebeden aangenomen worden.
C. De beste mensen danken hun beste zegeningen aan de overvloedige barmhartigheid Gods. Al het kwaad in deze wereld komt uit de zonden der mensen, al het goede komt uit Gods barmhartigheid. Uitdrukkelijk de wedergeboorte wordt toegeschreven aan de overvloedige barmhartigheid Gods, en evenzo al het andere, wij bestaan uitsluitend door Gods barmhartigheid. Omtrent de natuur der wedergeboorte, zie Johannes 3:3.
D. Wedergeboorte geeft een levende hoop van eeuwig leven. Iedere onwedergeborene is een hopeloos schepsel, al wat hij beweert van hoop is slechts zelfvertrouwen en aanmatiging. De rechte Christelijke hoop is wat iemand wordt door de wedergeboorte uit de Geest van God, zij is niet uit de natuur, maar uit vrije genade. Zij, die wedergeboren zijn tot een nieuw en geestelijk leven, zijn geboren tot een nieuwe en geestelijke hoop.
E. De hoop des Christens heeft deze voortreffelijkheid, dat zij een levende hoop is. De hope des eeuwigen levens in de waren Christen is een hoop, die hem levend houdt, hem verlevendigt, hem ondersteunt en hem naar de hemel geleidt. De hoop versterkt en bezielt hem tot handelen, tot lijdzaamheid, tot kracht en tot volharding tot de einde. De bedrieglijke hoop van de onwedergeborene is ijdel en vergankelijk, de huichelaar en zijn hoop sterven en vergaan tezamen, Job 27:8.

F. ***De wederopstanding van Jezus Christus uit de doden*** is de grond en het fondament van de Christelijke hoop. De wederopstanding van Christus is de daad des Vaders als Rechter, en des Zoons als overwinnaar. Zijn opstanding toont dat de Vader Zijn dood aanneemt als volle kwijting van onzen losprijs, dat Hij dood, graf en al onze geestelijke vijanden overwon, en daardoor is zij de zekerheid van onze eigen opstanding. Er bestaat een onverbreekbare vereniging tussen Christus en zijn kudde, zij staan op door kracht van zijn verrijzenis als hun hoofd, nog meer dan door Zijn macht als rechter. Wij zijn met Christus opgewekt, Colossenzen 3:1. In dit alles samengenomen hebben de Christenen twee vaste en deugdelijke grondslagen, waarop zij hun hoop op een eeuwig leven bouwen.

II. Na God geloofd te hebben voor de nieuwe geboorte van de Christenen, en voor de hoop op een eeuwig leven, gaat de apostel voort met de beschrijving van dat leven onder het beeld van een erfenis, de meest-eigenaardige wijze van spreken tot deze mensen, want zij waren arm en werden vervolgd, misschien verjaagd van de erfgrond, waarop zij geboren waren. En om hun droefheid te lenigen zegt hij, dat zij opnieuw geboren zijn tot een nieuwe erfenis, oneindig beter dan die, welke zij verloren hadden. Bovendien: de meesten van hun waren Joden en gevoelden dus grote liefde voor het land Kanaän, als het land van hun erfenis, door God zelf voor hen bestemd, en verdreven te worden uit deze erfelijke woonplaats werd als een zwaar oordeel des Heeren beschouwd, 1 Samuel 26:19. Om hen onder dit alles te troosten herinnert hij hen, dat een betere erfenis voor hen in de hemelen bewaard wordt, een waarvan het land Kanaän niet meer dan de schaduw was.
Merk hier op:
1. ***De hemel is de ontwijfelbare erfenis van al de kinderen Gods,*** allen, die wedergeboren zijn, werden geboren tot een erfenis, gelijk iemand zijn kind tot zijn erfgenaam maakt. De apostel stelt vast: Zo wij kinderen zijn, dan zijn wij erfgenamen, Romeinen 8:17. God schenkt Zijn gaven aan allen, maar de erfenis alleen aan Zijn kinderen: aan hen die door wedergeboorte Zijn zonen en dochters zijn, zij alleen ontvangen de belofte der hemelse erfenis, Heb. 9:15. Deze erfenis is niet onze verdienste, maar des Vaders gave, geen beloning maar gift uit genade, welke ons eerst kinderen maakt en daarna deze erfenis aan ons bevestigt door een welgeordend en onveranderlijk verbond.

2. De onvergelijkelijke voortreffelijkheden van deze erfenis, vier in getal.
A. Zij is onverderfelijk, en daarin is zij haar Gever gelijk, die de *onverderfelijke God* genoemd wordt, Romeinen 1:23. Alle verderf is een verandering van beter tot minder, maar de hemel is zonder verandering en zonder einde, het huis is eeuwig in de hemelen en de bewoners zullen er eeuwig blijven, want het verderflijke zal de onverderfelijkheid aandoen, 1 Corinthiërs 15:53.
B. Deze erfenis is onbevlekkelijk, gelijk de hogepriester, die haar nu aanvaard heeft, die genoemd wordt heilig, onnozel en onbesmet, Hebreeën 7:26. Zonde en ellende, de twee grote bevlekkingen, die de wereld ontreinigen en haar schoonheid verwoesten, hebben daar geen plaats.
C. Zij is onverwelkelijk, en behoudt altijd haar frisheid en schoonheid, zij blijft zonder te verouden, zij onderhoudt en verheugt eeuwig de heiligen, die haar bezitten, zonder enigen afkeer.
D. Zij wordt in de hemelen voor u bewaard. Daaruit leren wij:
a. Dat zij een heerlijke erfenis is, want zij is in de hemelen, en al wat daar is, is heerlijk, Efeziërs 1:8.
b. Dat zij zeker is, zij ligt in de andere wereld, veilig bewaard tot wij komen om haar in bezit te nemen.
c. De mensen, voor wie zij bewaard wordt, zijn hier niet bij hun namen, maar bij hun karakter genoemd, voor u, of voor ons, voor ieder die wedergeboren is tot een levende hoop. De erfenis wordt bewaard voor hen, en alleen voor hen, de overige zullen allen voor eeuwig buitengesloten worden.

III. Deze erfenis wordt beschreven als toekomstig, zij is door tijd en plaats van ons verwijderd. De apostel onderstelt dat enige ongerustheid of twijfel in de harten dezer mensen kan ontstaan, of zij misschien haar zouden missen. Zij konden denken: "Hoewel de erfenis in de hemel veilig is, zijn wij nog op aarde, blootgesteld aan een

menigte verzoekingen, ellenden en zwakheden. Zijn wij er wel zeker van, dat wij eenmaal tot die erfenis komen zullen?" Hierop antwoordt hij dat zij veilig bewaard en naar de erfenis heen geleid worden, zij zouden bewaard worden voor alle verwoestende verzoekingen en aanvallen, waardoor hun veilige aankomst in het eeuwige leven zou kunnen verhinderd worden. De erfgenaam van enig werelds goed heeft de verzekering niet dat hij zal leven omdat te genieten, maar de erfgenamen van de hemel zullen zeker veilig tot het bezit daarvan geleid worden. De zegening, die hier beloofd wordt, is bewaring. Gij wordt bewaard, die dat doet is God, het middel in ons, waarvan Hij daartoe gebruik maakt, is ons eigen geloof, het doel waartoe wij bewaard worden is de zaligheid, en de tijd, waarin wij het zalige einde en de goeden uitslag daarvan zullen zien, is de laatste tijd.

1. Zo teder is de zorg van God voor Zijn volk, dat Hij hun niet alleen genade geeft, maar hen voor de heerlijkheid bewaart. Dat bewaard blijven toont aan dat er gevaar is, maar ook verlossing, zij zullen aangevallen maar niet overmocht worden.
2. De bewaring van de wedergeborene ten eeuwigen leven is het werk van Gods kracht. Het werk is zo groot, onze vijanden zijn zo talrijk, onze eigen gebreken zo vele, dat onder dat alles alleen een almachtige kracht de ziel bewaren kan, en daarom zegt de Schrift ons dikwijls, dat de verlossing van de mens alleen aan de Goddelijke kracht te danken is, 2 Corinthiërs 12:9, Romeinen 14:4.
3. De bewaring door Gods kracht sluit des mensen pogingen en zorg voor zijn eigen zaligheid niet uit, hier vinden wij de kracht van God en het geloof van de mens. Dat wijst op een ernstige begeerte naar de zaligheid, een vertrouwen op Christus overeenkomstig Zijn uitnodiging en beloften, een levendige zorg om alles te doen wat Gode welbehaaglijk is en alles te laten wat Hem mishaagt, een afkeer van de verzoekingen, een uitzicht op de vergelding des loons, en volhardende ijver in het gebed. Door zulk een lijdzaam, werkzaam, overwinnend geloof worden wij, onder bijstand van de Goddelijke genade, bewaard tot de zaligheid, het geloof is een zegevierende bewaring van de ziel door de staat van genade heen naar de staat van eeuwige heerlijkheid.

4. ***Deze zaligheid is bereid omgeopenbaard te worden in de laatsten tijd.*** Hier worden met het oog op de zaligheid der heiligen drie dingen aangeroerd.
A. Zij is nu bereid, gereedgemaakt, en wordt voor hen in de hemel bewaard.

B. Hoewel zij nu reeds bereid is, blijft zij in grote mate thans nog verborgen en niet geopenbaard, niet alleen voor de onwetende, blinde wereld, die nooit naar haar vraagt, maar ook voor de erfgenamen dier zaligheid zelven. Het is nog niet geopenbaard wat wij zijn zullen, 1 Johannes 3:2.

C. Zij zal ten volle en geheel geopenbaard worden in de laatsten tijd, op de groten dag des oordeels. Het leven en de onverderfelijkheid zijn nu aan het licht gebracht door het Evangelie, maar dat leven zal meer volledig geopenbaard worden bij de dood, wanneer de ziel zal worden toegelaten in de tegenwoordigheid van Christus en zijn heerlijkheid zal aanschouwen, en bovendien zal er een nadere en volkomen openbaring van de volheid en overtreffende mate van der heiligen gelukzaligheid geopenbaard wordenten laatsten dage, wanneer hun lichamen opgewekt en met hun zielen herenigd zullen worden, en het oordeel over mensen en engelen zal gesproken worden, en Christus zijn dienaren in het openbaar ten aanschouwe van het heelal zal eren en goedkeuren.

1 Petrus 1:6-9

De eerste woorden, in welken, slaan terug op hetgeen de apostel gezegd heeft omtrent de uitnemendheid van hun tegenwoordige toestand en hun grote verwachtingen voor de toekomst. ***In dezen verheugt gij u nu, een weinig tijd, zo het nodig is, bedroefd zijnde door menigerlei verzoekingen,*** vers 6.

I. De apostel erkent, dat zij in grote droefheid zijn, maar houdt hun verscheidene dingen voor ter verzachting van hun smarten.

1. Ieder gezond Christen heeft veel, waarover hij zich grotelijks verheugen kan. Grote blijdschap bevat meer dan een inwendige kalmte van geest of gevoel van vertroosting, zij toont zich in houding en gedrag, maar vooral in lof en dankbaarheid.

2. De voornaamste vreugde van een goed Christen ontspringt uit geestelijke en hemelse dingen, uit zijn betrekking tot God en de hemel. In deze verheugt ieder waar Christen zich grotelijks, zijn vreugde ontspringt uit zijn schat, die uit veel uitnemends bestaat en waarvan hij zeker is.

3. De beste Christenen, zij die reden hebben om zich grotelijks te verblijden, kunnen toch in grote droefheid verkeren door menigerlei verzoekingen. Alle soorten van tegenspoed zijn verzoekingen of beproevingen des geloofs, van het geduld en van de standvastigheid. Zelden komen zij alleen, ze zijn menigvuldig en van allerlei aard, en de uitwerking is grote droefheid. Als mensen zijn wij aan verschillende droefheden van persoonlijke en andere aard onderhevig. Als Christenen onderwerpt onze plicht jegens God ons aan menigerlei smart, terwijl ons medelijden voor de ellendigen, de oneer God aangedaan, de onheilen van zijn gemeente, het verloren gaan van velen door hun eigen dwaasheid en de Goddelijke gerechtigheid, in een edelmoedig en Godvrezend hart veel smart verwekken. *Het is mij een grote droefheid en een gedurige smart,* Romeinen 9:2.

4. De droefenissen en smarten der Godvrezenden zijn slechts van korte duur, een kleine wijle tijd, hoewel zij zeer hevig kunnen zijn, duren zij niet lang. Het leven zelf duurt slechts kort, en de smarten kunnen het niet overleven, de korte duur van een droefenis tempert haar hevigheid in grote mate.

5. Grote droefheid is dikwijls nodig voor het welzijn van een Christen. Gij zijt in droefheid, zo het nodig is, God bedroeft de Zijnen niet van harte, maar handelt met overleg naarmate ons nodig is. Het is niet alleen nuttig of geschikt, maar beslist noodzakelijk, zoals het woord te kennen geeft, en daarom moet niemand bewogen worden door de menigerlei verzoekingen. *Want gijzelf weet dat wij hiertoe gesteld zijn,* 1 Thessalonicenzen 3:3. Deze beproevingen, die hevig kunnen zijn, komen nooit dan wanneer wij ze nodig hebben en duren nooit langer dan wij ze behoeven.

II. Hij toont het einde van hun droefenissen aan en de reden van hun vreugde zolang zij duren, vers 7. ***Het doel van de beproevingen der Godvrezenden is de beproeving huns geloofs.*** De aard van deze beproeving is dat zij veel kostelijker is dan die van het goud, hetwelk vergaat en door het vuur beproefd wordt. De uitwerking van de beproeving zal zijn tot lof en eer en heerlijkheid, in de openbaring van Jezus Christus.

1. De droefenissen van ernstige Christenen zijn bestemd voor de beproeving van hun geloof. Gods bedoeling in het bedroeven van de Zijnen is hun verbetering, niet hun verwoesting, hun voordeel, niet hun ondergang. een beproeving is, gelijk het woord aanduidt, het instellen van een onderzoek op iemand, door enige droefenis, om de waarde en de kracht van zijn geloof te leren kennen. Deze proef wordt voornamelijk op het geloof genomen meer dan op enige andere deugd, omdat de beproeving van het geloof waarlijk tevens de proef is van al het overig goede in ons. Ons Christendom hangt van ons geloof af, indien dat ontbreekt, is er geen ander geestelijk goeds in ons.

Christus bad voor dezen apostel dat zijn geloof niet mocht ophouden, indien dat bevestigd werd, zou al het andere stand houden, het geloof der Godvrezenden wordt beproefd opdat zij zelven daar de troost, God de heerlijkheid en anderen de zegen mogen hebben.
2. Een beproefd geloof is veel kostelijker dan beproefd goud. Hier is een dubbele vergelijking, van geloof met goud en van de beproeving van het een met die van het andere. Goud is het kostbaarste, zuiverste, nuttigste en duurzaamste van alle metalen, en diezelfde plaats bekleedt het geloof onder de Christelijke deugden. Het houdt stand tot het de ziel in de hemel gebracht heeft en eindigt in eeuwige verheerlijking van God. De beproeving des geloofs is kostelijker dan die van het goud, beide dienen tot zuivering, afscheiding van het schuim en ontdekking van de deugdelijkheid der beproefde dingen. Goud vermeerdert niet door de vuurproef, maar neemt eer af, doch het geloof wordt bevestigd, verbeterd en vermenigvuldigd door de tegenstand en de droefenissen, die het ontmoet. Goud vergaat ten laatste, het goud hetwelk vergaat, maar dat doet het geloof nooit. Ik heb voor u gebeden, dat uw geloof niet ophoude, Lukas 22:32.
3. De beproeving des geloofs zal bevonden worden te zijn tot prijs, en eer, en heerlijkheid. Eer is gewoonlijk die achting en waardschatting, welke de een voor de ander gevoelt, en zo zullen God en mensen de heiligen eren. Lof of prijs is de uitdrukking van die achting, en zo zal Christus in dien groten dag tot de Zijnen zeggen: Komt, gij gezegenden Mijns Vaders! Heerlijkheid is de glans, waarmee iemand, die zo geëerd wordt en wie zulke lof gegeven wordt, in de hemel straalt. Heerlijkheid, en eer, en vrede een iegelijk die het goede werkt, Romeinen 2:10. Indien een beproefd geloof lof, en eer en heerlijkheid werkt, dan moet zulks het geloof ons aanbevelen als veel kostelijker dan het goud. hoewel het aangevallen en beproefd wordt door droefenissen. Dat blijft waar, hetzij wij het waarderen naar zijn tegenwoordig nut, hetzij naar de einduitslag, alhoewel dat der wereld voor ongelooflijk voorkomt.
4. Jezus Christus zal weer verschijnen in heerlijkheid, en dan zullen Zijn heiligen met Hem verschijnen en hun deugden zullen schitterend uitkomen. En hoe meer zij beproefd geworden zijn des te meer zal hun heerlijkheid dan blinken. De beproeving zal spoedig voorbij zijn, maar de lof en de eer en de heerlijkheid zullen eeuwig blijven. Dit moet ons met onze tegenwoordige droefenissen verzoenen, want zij werken ons een gans zeer uitnemend gewicht van eeuwige heerlijkheid.

III. Hij prijst het geloof van deze eerste Christenen, voornamelijk om twee redenen.
1. De uitnemendheid van zijn voorwerp, de ongeziene Jezus. De apostel had onze Heere in het vlees gezien, maar deze verstrooide Joden niet, en toch geloofden zij in Hem, vers 8. Het is een ding te geloven dat God bestaat, of dat Christus bestaat (dat doen de duivelen ook), en een ander ding in Hem te geloven met gewillige toewijding, onderwerping en verwachting van al het door Hem beloofde goed.
2. Twee ondubbelzinnige uitwerkingen van hun geloof: liefde en vreugde, en wel een vreugde zo groot, dat ze alle beschrijving te boven gaat. ***Gelovende verheugt gij u met een onuitsprekelijke en heerlijke vreugde,*** vers 8.

A. Het geloof des Christens vestigt zich op dingen, die wel geopenbaard zijn maar niet gezien worden. Onze zinnenbepalen zich tot zichtbare, tegenwoordige dingen. De rede is een hogere gids, die kan door zekere onderzoekingen indringen in de werkingen van de oorzaken en de zekerheid van aanstaande voorvallen. Maar het geloof stijgt veel hoger en geeft ons zekerheid van een overvloed van bijzonderheden, die rede en

zintuigen nooit konden vinden. Het doet dat door de openbaring, en is zo een bewijs van de dingen, die niet gezien worden.
B. Oprecht geloof blijft nooit alleen, maar brengt een sterke liefde tot Jezus Christus voort. Ware Christenen hebben Jezus oprecht lief omdat zij in Hem geloven. Deze liefde openbaart zich door de hoogste achting voor Hem, innige begeerte naar Hem, gewilligheid om ontbonden en met Hem te zijn, heerlijke gedachten, gaarne-verrichte diensten, met vreugde ondergaan lijden enz.
C. Waar oprecht geloof en liefde voor Christus zijn, daar is, of behoort te zijn: onuitsprekelijke en heerlijke vreugde. Deze vreugde is onuitsprekelijk, zij kan niet onder woorden gebracht worden, zij wordt alleen door een proefondervindelijk gevoel gekend, zij is heerlijk, vol van de hemel. Er is veel van de hemel en van de toekomstige heerlijkheid in de tegenwoordige vreugde van gevorderde Christenen, hun geloof verzet de oorzaken van smart en geeft de beste reden voor vreugde. Hoewel de Godvrezenden soms in duisternis wandelen, is dat dikwijls te wijten aan hun eigen misstappen en onwetendheid, of aan een vreesachtige en neerslachtige geestesgesteldheid, of aan enige zondige daad, die pas begaan werd, of aan enige zeer droeve gebeurtenis, die hun voor het ogenblik hun troost ontneemt. Toch hebben zij reden om zich in de Heere te verheugen en zich te verblijden in de God huns heils, Habakuk 3:18. Wel mochten deze eerste Christenen zich met onuitsprekelijke vreugde verblijden, ***want dagelijks verkregen zij het einde huns geloofs, de zaligheid van hun zielen,*** vers 9.

a. De zegen, dien zij ontvingen, was: de zaligheid van hun zielen (het edelste deel van de mens voor de gehelen mens genoemd), welke zaligheid hier genoemd wordt het einde huns geloofs, het doel waarin het geloof eindigt, het geloof helpt de ziel zalig maken, dan heeft het zijn werk gedaan en eindigt voor eeuwig.
b. Hij spreekt van de tegenwoordigen tijd. Nu ontvangt gij werkelijk het einde uws geloofs enz.
c. Het hier gebruikte woord doelt op de spelen, waarbij de overwinnaar verkreeg of wegdroeg van de scheidsrechter een kroon of beloning, die hij in zegepraal tentoon droeg. Zo was de zaligheid der zielen de prijs, dien deze Christenen zochten, de kroon waar zij naar streefden, het doel dat zij beoogden, dat elke dag nader en meer binnen hun bereik kwam.
Leer hieruit:
Ten eerste. Ieder gelovig Christen ontvangt dagelijks de zaligheid zijner ziel, zaligheid is een blijvend ding, dat in dit leven begint, door de dood niet onderbroken wordt en voortduurt in alle eeuwigheid. Deze gelovigen hadden de beginselen des hemels in hun bezit van heiligheid en hemelse gezindheid, in hun deugden en gemeenschap met God, in de eerstelingen der erfenis en het getuigenis van de Heilige Geest. Dat was genadig zo beschikt voor deze bedroefden, in de wereld waren zij aan de verliezende zij, maar de apostel herinnert hun wat zij zullen ontvangen en ontvingen, terwijl zij al de mindere goederen verloren, ontvingen zij voortdurend de zaligheid van hun zielen.
Ten tweede. Het is gewettigd voor de Christen om de zaligheid zijner ziel ten doel te hebben, de heerlijkheid Gods en onze eigen gelukzaligheid zijn zo nauw aan elkaar verbonden, dat wanneer wij regelmatig de een zoeken, wij zeker ook de andere bereiken.

1 Petrus 1:10-12
Nadat de apostel beschreven heeft de personen, aan welken hij zijn brief richt, en hun de heerlijke voorrechten, die zij bezaten, duidelijk gemaakt heeft, gaat hij er toe over

hun de waarborgen te tonen voor hetgeen hij gezegd had. En omdat zij Joden waren en dus diepe verering voor het Oude Testament koesterden, wijst hij hen op het gezag der profeten om hen te overtuigen, dat de leer der zaligmaking door het geloof in Jezus Christus geen nieuwe leer was, maar dezelfde, waarnaar de oude profeten naarstig ondervraagden en die zij ijverig onderzochten.
I. Wie onderzochten zo ijverig? ***De profeten***, de mannen door God geïnspireerd om te doen en te spreken buitengewone dingen, die boven hun eigen onderzoek en bekwaamheid lagen, zoals het voorzeggen van toekomstige gebeurtenissen en het openbaren van de wil Gods, door de leiding des Heiligen Geestes.

II. Het voorwerp van hun onderzoek. ***De zaligheid en de genade Gods aan u geschied.*** De algemene zaligheid van mensen uit alle volken, door Jezus Christus, en meer bijzonder de zaligheid, die de Joden aangeboden werd, de genade aan u geschied door Hem, die gezonden was tot de verloren schapen van het huis Israël. Zij voorzagen heerlijke tijden van licht, genade, vertroosting, komende over de kerk, waardoor de profeten en rechtvaardigen begeerden te zien en te horen de dingen, die in de dagen des Evangelies komen zouden.

III. De wijze van hun onderzoek. ***Zij ondervraagden en onderzochten.*** De woorden zijn sterk en aandringend, zij zinspelen op mijnwerkers, die de grond omgraven en niet alleen door de aarde, maar door de rotsen heen breken, om het goud of erts te bereiken. Zo hadden deze heilige profeten een ernstige begeerte en waren dientengevolge hoogst-ijverig in hun onderzoek naar de genade Gods, welke geopenbaard zou worden in de dagen van de Messias. Dat zij geïnspireerd waren, maakte voor hen ernstig onderzoek niet overbodig, neen, niettegenstaande de buitengewone bijstand van God, waren zij verplicht gebruik te maken van al de gewone middelen ter vermeerdering van wijsheid en kennis. Daniël was een zeer gewenst en geïnspireerd man, toch kwam hij door onderzoek en het lezen van boeken tot het verstaan van de tekenen der tijden, Daniël 9:2.
Zelfs hun eigen open baringen vereisten hun onderzoek, overpeinzing en gebed, want vele profetieën hadden een dubbele betekenis, in de eerste plaats doelden zij op personen of gebeurtenissen van dien tijd, maar in hun diepere betekenis sloegen ze op de persoon, het lijden en het koningschap van Christus.
1. De leer van des mensen zaligmaking door Jezus Christus is het voorwerp van onderzoek en bewondering geweest van de grootste en wijste der mensen, de voortreffelijkheid van het onderwerp en het grote belang, dat zij er bij hadden, spoorden hen aan om met de grootste nauwlettendheid en ernst die zaak te doorzoeken.
2. Een godvruchtige schept groot behagen en voelt veel liefde voor de genade en barmhartigheid Gods voor anderen, zowel als voor hem zelven. De profeten waren grotelijks verblijd over het vooruitzicht van de barmhartigheid, die door de komst van Christus aan Joden en heidenen beiden bewezen zou worden.
3. Zij, die vertrouwd willen worden met die grote zaligheid en de genade, die daarin schittert, moeten haar naarstig en ernstig onder- zoeken, indien dat nodig was voor mensen als de profeten, hoeveel te meer voor ons, die zo zwak en onoordeelkundig zijn.
4. De genade, die in het Evangelie geopenbaard werd, overtrof al het voorafgaande, de bedoeling des Evangelies is heerlijker, duidelijker, verstandelijker, uitgebreider en werkelijker dan enige andere voorafgaande bedeling.

IV. De onderwerpen, welke de oude profeten voornamelijk onderzochten, vinden wij opgenoemd in vers 11**.** ***Jezus Christus*** was het voorname onderwerp van hun onderzoek en naar al wat met Hem in betrekking stond, ondervraagden zij naarstiglijk.
1. zijn vernedering en Zijn dood, en de heerlijke gevolgen daarvan. Het lijden, dat op Christus komen zou, en de heerlijkheid daarna volgende. Dat onderzoek zou hen leiden in een inzicht van het gehele Evangelie, dat samengevat wordt in dit: dat Jezus Christus is overgeleverd om onze zonden en opgewekt om onze rechtvaardigmaking.
2. De tijd en de wijze, waarin de Messias zou verschijnen. Zonder twijfel begeerden deze heilige profeten ernstig de dag van de Zoon des mensen te zien. en daarom was al hun aandacht gespannen om, na de zaak zelf, in de eerste plaatste onderzoeken wanneer de tijd der vervulling zou aanbreken, zover de Geest van Christus, die in hen was, daaromtrent iets geopenbaard had. De aard der tijdenwas dus een voorwerp van hun nauwlettende beschouwing, of het een tijd van rust of van woeling, een tijd van vrede of van oorlog zou zijn.

Wij leren hieruit:
A. Jezus Christus bestond voor Zijn vleeswording, want Zijn Geest was toen in Zijn profeten, en daarom moest Hij, wiens Geest dat was, toen bestaan.
B. De leer van de Drie-eenheid was aan de gelovigen onder het Oude Testament niet ten enenmale onbekend. De profeten wisten dat zij werden geïnspireerd door de Geest, die in henwas, zij wisten dat die Geest de Geest van Christus was, en dus onderscheiden van Christus zelf, hier is dus een meervoud van personen, en ook uit andere gedeelten van het Oude Testament blijkt de kennis van de Drie-eenheid.
C. De werken, hier aan de Heilige Geest toegeschreven, bewijzen dat hij God is. Hij beduidde, ontdekte en leerde aan de profeten, en getuigde vele honderden jaren tevoren het lijden, dat op Christus komen zou, met een menigte van bijzondere omstandigheden, die daaraan gepaard zouden gaan. En hij getuigde, gaf bewijs en zekerheid van de gewisheid dier gebeurtenis, door de profeten te inspireren om haar te openbaren, door wonderen te verrichten ter bevestiging van die openbaring, en door de gelovigen instaat te stellen haar te geloven. Deze werken bewijzen dat de Geest van Christus God is, want Hij heeft almachtige kracht en onbeperkte kennis.
D. Leer uit het voorbeeld van Christus een tijd van dienen en lijden te verwachten, alvorens gij de heerlijkheid ontvangen zult. Zo ging het met Hem, en de dienstknecht is niet meer dan zijn Heer. De lijdenstijd is slechts kort, maar de heerlijkheid duurt eeuwig, laat de tijd van lijden scherp en zwaar zijn, dat zal ons niet schaden, want het werkt ons een gans zeer uitnemend gewicht van eeuwige heerlijkheid.

V. De goede uitslag, waarmee hun onderzoekingen werden bekroond. Hun heilige pogingen om zich zelven te onderrichten gingen niet verloren, want God gaf hun een openbaring. voldoende om hun zielen te bevredigen en te vertroosten. ***Hun werd geopenbaard, dat die dingen niet in hun tijd zouden geschieden, maar dat ze toch vast en zeker zouden komen en wel in de tijden der apostelen.*** Niet zich zelven, maar ons, en wij moeten ze onder de onfeilbare leiding des Heiligen Geestes aan de gehele wereld verkondigen. In welke dingen de engelen begerig zijn in te zien.
Wij hebben hier drie soorten van onderzoekers en ondervragers naar de grote zaak van de zaligheid der mensen door Jezus Christus.
1. De profeten, die onderzochten.
2. De apostelen, die al de profetieën raadpleegden en getuigen waren van haar vervulling, en daarna aan anderen door de verkondiging van het Evangelie mededeelden wat zij wisten.

3. De engelen, die met de grootste aandacht naar deze dingen zien.
A. Een ijverig pogen om Christus en onze roeping te leren kennen zal zeker met goeden uitslag bekroond worden. De profeten ontvingen daarop een openbaring. Daniël onderzocht en kreeg een openbaring, de Bereërs onderzochten de Schriften en werden er in bevestigd.
B. De heiligste en beste mensen zien somwijlen hun gewettigde en vrome verzoeken geweigerd. Het was beide gewettigd en Godvrezend van deze profeten, dat zij begeerden meer omtrent de tijd van de verschijning van Christus in de wereld te weten dan hun toegestaan was, maar het werd hun geweigerd. Het is gewettigd en goed van Godvrezende ouders, dat zij bidden voor hun Goddeloze kinderen, van de armen, dat zij bidden tegen hun armoede, van de godvruchtige, dat hij bidt tegen de dood, maar toch worden deze eerlijke vragen hun soms geweigerd. Het behaagt Gode meer aan onze behoeften dan aan onze vragen antwoord te geven.
C. Het is de eer en de praktijk van een Christen, om in vele gevallen meer voor anderen dan voor zich zelven nuttig te zijn. De profeten bedienden aan anderen, niet aan zich zelven. Niemand onzer leeft zich zelven, Romeinen 14:7. Niets is meer tegen de natuur des mensen, vooral tegen de Christelijke beginselen, dan dat iemand zichzelf ten doel stelt en voor zich zelven leeft.
D. De openbaringen Gods aan zijn kerk, hoewel trapsgewijze en bij gedeelten gegeven, zijn alle geheel voldoende, de leer der profeten en die der apostelen stem men volkomen met elkaar overeen, want zij komen van dezelfden Geest Gods.
E. De kracht van de Evangelische bediening berust op de Heiligen Geest, die van de hemel gezonden is. Het Evangelie is de bedeling des Geestes, het welslagen ervan hangt af van Zijn werkzaamheid en zegen.
F. De verborgenheden van het Evangelie en de wijze van de zaligmaking des mensen zijn zo heerlijk, dat de gezegende engelen ernstig begeren ze in te zien, zij zijn verlangend, ijverig om er in te zien, zij beschouwen het gehele plan van des mensenverlossing met grote aandacht en bewondering, vooral de punten, waarover de apostel gesproken had. In welke dingen de engelen begerig zijn in te zien, gelijk de cherubs voortdurend op het verzoendeksel zagen.

1 Petrus 1:13-23
Hier begint de apostel zijn vermaningen aan hen, wier heerlijken toestand hij tevoren had beschreven, en onderricht ons daarbij dat het Christendom een leer is overeenkomstig de godzaligheid en bestemd om ons niet alleen wijzer, maar ook beter te maken.
I. Hij wekt op tot matigheid en heiligheid.
1. ***Daarom, opgeschort hebbende de lenden uws verstands,*** enz. vers 13. Het is alsof hij zegt: Daarom, omdat gij zo geëerd en onderscheiden wordt als hierboven gezegd is: gordt daarom de lenden van uw verstand. U hebt een reis te maken, een loopbaan te lopen, een strijd te voeren, een groot werk te verrichten. En daarom, gelijk de reiziger, de wedrenner, de krijgsman, de landbouwer, neemt samen en gordt op uw lange en loshangende klederen, opdat gij meer gereed, bekwaam en vlug in uw verrichtingen moogt worden. Doet zo met uw innerlijke mens, met uw aandoeningen, gordt die, schort ze op, neemt ze samen, laat ze niet los hangen en u om de benen slingeren, toomt hun buitensporigheden in, laat de lenden, dat is de kracht en levenskracht van uw verstand op uw plicht gericht zijn, ontdoet u van al wat u hinderen kan, en weest flink en besloten in gehoorzaamheid. Weest nuchter, waakzaam tegen al uw geestelijke gevaren en vijanden, weest matig en bescheiden in eten, drinken, kleding,

ontspanning, arbeid en in geheel uw gedrag. Weest ook nuchter in gedachten zowel als in praktijk, en nederig in uw oordeel over uzelf.
2. ***En hoopt volkomen op de genade, die u toegebracht wordt in de openbaring van Jezus Christus.*** Sommigen passen dat toe op het laatste oordeel, alsof de apostel hun aandacht gericht had op de volkomen openbaring van Jezus Christus, maar het schijnt natuurlijker de woorden op te vatten gelijk hier volgt. Hoopt volkomen, of doorgaande, op de genade, die u toegebracht wordt in of door de openbaring van Jezus Christus, dat is: door het Evangelie, dat het leven en de onverderfelijkheid aan het licht brengt. Hoopt volkomen, vertrouwt zonder aarzeling op de genade, die u nu door het Evangelie aangeboden wordt.
A. Het voorname werk van een Christen ligt in het rechte bestieren van zijn hart en verstand, de eerste vermaning van de apostel is: Schort op de lenden van uw verstand.
B. De beste Christenen hebben behoefte aan de vermaning om nuchter te zijn. Deze uitnemende Christenen werden er aan herinnerd, het werd vereist in een opziener, 1 Timotheüs 3:2, in bejaarde mannen, Titus 2:2, de jonge vrouwen en mannen werden er evenzeer toe geroepen, Titus 2:4, 6.
C. De werkzaamheid van de Christen is niet geëindigd zodra hij in een staat van genade overgebracht is, hij moet voortdurend hopen en worstelen om meerdere genade. Wanneer hij de rechte straat ingegaan is, moet hij wandelen op de enge weg, en tot dat doel de lenden van zijn verstand opschorten.
D. Een sterk en volkomen vertrouwen op de genade Gods is zeer goed bestaande met onze beste pogingen in onzen plicht, wij moeten volkomen hopen, en toch de lenden van ons verstand opschorten, ons zelven met volle kracht wijden aan het werk, dat wij te doen hebben, en ons bemoedigen met de genade van Jezus Christus.

2. ***Als gehoorzame kinderen,*** enz. vers 14. Deze woorden kunnen genomen worden als regel voor een heilig leven. Gij behoort te leven als gehoorzame kinderen, als dezulken, die God in Zijn gezin heeft opgenomen en door zijn genade wedergeboren. En daarbij: ***gij moet niet gelijkvormig worden aan de begeerlijkheden, die tevoren in uwe onwetendheid waren.*** Ook kunnen deze woorden aangemerkt worden als een drangreden tot heiligheid, door de overweging dat zij nu zijn kinderen der gehoorzaamheid, en dat zij vroeger leefden in begeerlijkheid en onwetendheid.
A. De kinderen Gods behoren zich als zodanig te betonen door hungehoorzaamheid aan God, door dadelijke, voortdurende, onbeperkte, gehoorzaamheid.
B. Ook de beste van Gods kinderen hebben hun tijd van begeerlijkheden en onwetendheid gehad, een tijd waarin hun gehele levensplan, heel hun weg en gedrag, er op aangelegd waren om hun onwettige begeerten en ondeugende hartstochten te bevredigen, daar zij grof onwetend waren omtrent God en zich zelven, omtrent Christus en het Evangelie.
C. Bekeerde mensen verschillen werkelijk veel van hetgeen zij vroeger geweest zijn. Zij hebben andere vormen en manieren, hun inwendig leven, hun gedrag, hun taal en omgang, alles is veel veranderd bij vroeger vergeleken.
D. De lusten en buitensporigheden der zondaren zijn de vruchten en bewijzen van hun onwetendheid.

3. ***Maar gelijk hij, die u geroepen heeft heilig is,*** enz. vers 15, 16. Hier is een edele reden, aangedrongen door sterke bewijsvoeringen: ***Weest gij ook zelven heilig in al uw wandel.*** Wie is daartoe bekwaam? En toch wordt dat met aandrang geëist en de eis versterkt met drie beweegredenen, genomen uit Gods genade in onze roeping, uit Zijn gebod: er is geschreven, en uit Zijn voorbeeld: *Zijt heilig, want Ik ben heilig.*

A. De genade Gods in de roeping des zondaars is een sterke drangreden tot heiligheid. Het is een grote gunst, werkdadig door de Goddelijke genade geroepen te zijn uit een toestand van zonde en ellende tot het bezit van al de zegeningen des nieuwen verbonds, en grote gunsten zijn grote verplichtingen, zij bekwamen ons om heilig te zijn, maar verplichten er ons ook toe.

B. Volmaakte heiligheid is de begeerte en de plicht van iedere Christen. Hier is een tweeledige regel voor heiligheid.
a. Wat haar uitgebreidheid betreft, zijmoet algemeen zijn. Wij moeten heilig zijn in al onze wandel, in alle burgerlijke en godsdienstige zaken, in voor- en tegenspoed, jegens alle mensen, vrienden en vijanden, in al ons gedrag en handel moeten wij heilig zijn.
b. Wat het voorbeeld aangaat. Wij moeten heilig zijn gelijk Godheilig is, wij moeten Hem navolgen, al kunnen wij Hem nimmer evenaren. Hij is volkomen, onveranderlijk, eeuwig heilig, en wij moeten zulk een toestand najagen. De overweging van Gods heiligheid moet ons verplichten tot de hoogste graad van heiligheid, die voor ons bereikbaar is.

C. Het geschreven Woord van God is de zekerste leidraad voor een Christelijk leven, en deze leidraad gebiedt ons heilig te zijn in al onze wegen.
D. De Oud-Testamentische geboden moeten betracht en gehoorzaamd worden onder het Nieuwe Testament, de apostel eist van de Christenen heiligheid met de woorden van een gebod uit de Mozaïsche wet.

4. ***En indien gij tot een Vader aanroept,*** enz. vers 17. De apostel geeft hier niet enige twijfel te kennen of wel al deze Christenen hun hemelse Vader zouden aanroepen, maar onderstelt dat zij dat zeker doen, en daarom dringt hij er bij hen op aan, dat zij in vreze de tijd van hun inwoning zullen wandelen. Indien gij de grote God als een Vader en een Rechter erkent, behoort gij al de tijd uwer inwoning hier in vreze te leven.
A. Alle ware Christenen beschouwen zich zelven in deze wereld als gasten en vreemdelingen, vreemdelingen in een ver gelegen land, dat zij doortrekken naar een ander, waar zij eigenlijk thuis behoren, Psalm 39:13, Hebreeën 11:13.
B. De gehele tijd van onze inwoning alhier moet doorgebracht worden in de vreze Gods.
C. De beschouwing van God als Rechter is niet oneigenaardig voor hen, die Hem waarlijk hun Vader mogen noemen. Heilig vertrouwen op God als een Vader en eerbiedige vreze voor Hem als een Rechter, zijn zeer wel met elkaar bestaanbaar, opzien tot God als Rechter is een uitnemend middel om Hem als Vader dierbaar voor ons te maken.
D. ***Het oordeel van God zal zonder aanneming des persoons zijn, naar eens iegelijks werk.*** Geen uitwendige betrekking tot Hem zal iemand beschermen, de Joden mogen God Vader noemen en Abraham vader noemen, maar God zal geen persoon aanzien en hen niet bevoordelen uit persoonlijke overwegingen, maar hen oordelen overeenkomstig hun werken. De werken der mensen zullen in dien groten dag openbaren wat hun personen zijn, God zal voor de gehele wereld bekendmaken wie de Zijnen zijn, uit hun werken. Wij zijn verplicht tot geloof, heiligheid en gehoorzaamheid, en onze werken zullen getuigenis geven of wij al dan niet onze verplichting vervuld hebben.

5. Nadat de apostel met deze beschouwing hen aangemaand heeft om met vreze voor God al de tijd van hun inwoning te wandelen, omdat zij Hem als Vader aanroepen, voegt hij er vers 18, een tweede beweegreden bij: ***Wetende dat gij niet door vergankelijke dingen verlost zijt*** enz. Hier herinnert hij hun:
A. Dat zij zijn verlost, of teruggekocht voor een losprijs door de Vader betaald.
B. Welke de prijs was voor hun verlossing. Geen vergankelijke dingen, zilver of goud, maar het dierbaar bloed van Christus.
C. Waaruit zij verlost zijn: Van hun ijdele wandeling, hun door de vaderen overgeleverd.
D. Dat zij dit weten: Wetende dat gij enz. zodat ze omtrent deze grote zaak generlei onwetendheid kunnen voorwenden.

a. De overweging van onze verlossing moet een voortdurende en machtige prikkel tot heiligheid en tot de vreze Gods zijn.
b. God verwacht dat een Christen zal leven overeenkomstig hetgeen hij weet, en daarom hebben wij grote behoefte gedurig aan hetgeen wij weten herinnerd te worden, Psalm 39:5.
c. Geen zilver of goud, geen van de vergankelijke dingen dezer wereld kunnen ook slechts een enkele ziel redden. Zij zijn dikwijls strikken, verzoekingen en hinderpalen voor de zaligheid der mensen, maar zij kunnen in geen enkelopzicht hen vrijkopen of bevoordelen, zij zijn vergankelijk en daarom niet instaat een onvergankelijke en onsterfelijke ziel te redden.
d. Het bloed van Jezus Christus is de enige prijs voor des mensen verlossing. Die verlossing des mensen is werkelijkheid, niet zinnebeeldig. Wij zijn gekocht tot een prijs, en die prijs staat in verhouding tot denkoop, want hij is het dierbaar bloed van Christus, het bloed vaneen onschuldige, van een onbesmet en onstraffelijk lam, dat door het paaslam afgebeeld werd, en van een oneindig persoon, de Zoon van God, en daarom wordt dat bloed het bloed Gods genoemd, Handelingen 20:28.
e. Het doel van Christus, toen Hij Zijn dierbaar bloed vergoot, was onze verlossing, niet alleen van het eeuwig verderfhiernamaals, maar ook uit onze ijdele wandeling in deze wereld. Een wandeling is ijdel wanneer zij ledig, beuzelachtig en Godonterend is en smaadheid brengt over de godsdienst, de overtuiging van ongelovigen verhindert, en de troost en de rust van ons geweten verstoot. Niet alleen de openbare Goddeloosheid, maar ook de ijdelheid en nuttelоosheid van onzen wandel zijn zeer gevaarlijk.
f. De wandel eens mensen kan een schijn van godsvrucht hebben, zij kan zich beroemen op ouderwetsheid, gewoonte en overlevering, en zich daarmee verdedigen, en toch met dat al een uiterst- ijdele wandeling zijn. De Joden hadden door al hun vormendienst heel wat van dien aard in te brengen, maar toch was hun wandeling zo ijdel, dat alleen het bloed van Christus hen daarvan verlossen kon. Oudheid is geen bewijs van waarheid en het is niet verstandig te zeggen: Ik zal leven en sterven op dezelfde wijze als mijne voorvaderen deden.

6. Na de prijs der verlossing genoemd te hebben, gaat de apostel nu spreken over de dingen, die beiden de Verlosser en de verlosten betreffen, vers 20, 21.
A. De Verlosser wordt beschreven niet alleen als ***een onbevlekt Lam,*** maar ook:
a. ***Als voorgekend voor de grondlegging der wereld,*** voor-verordineerd of voorgekend. Waar van Gods voorwetenschap gesproken wordt, is altijd meer bedoeld dan vooruit zien of vooruit overwegen. Het omvat een wilsdaad en besluit dat de zaak zal zijn. Handelingen 2:23. Godwist niet alleen vooruit, maar bepaalde en stelde vast

dat Zijn Zoon voor de mens zou sterven, en dat besluit werd genomen voor de grondlegging der wereld. De tijd en de wereld begonnen tegelijk te bestaan, voor de aanvang des tijds was er niets dan de eeuwigheid.
b. Als geopenbaard in deze laatste tijden. Hij werd geopenbaard als de door God voorgekenden Verlosser. Hij werd geopenbaard bij zijn geboorte, door Zijns Vaders getuigenis, en door Zijn eigen werken, met name door zijn opstanding uit de doden, Romeinen 1:4. Dit geschiedde in deze laatste tijden van het Nieuwe Testament en van het Evangelie, voor u, Joden, zondaren, bedroefden. Gij hebt de vertroosting van de openbaring en verschijning van Christus, zo gij in Hem gelooft.
c. Dat lam was van de doden opgewekt door de Vader, die Hemheerlijkheid gaf. De opwekking van Christus, beschouwd als machtsdaad, gaat uit van de drie Personen, maar als een rechterlijke daad is zij een handeling van de Vader, die als Rechter Christus ontsloeg, Hem uit het graf opwekte, Hem heerlijkheid gaf en door de opwekking uit de doden Hem voor de gehele wereld verklaarde Gods Zoon te zijn, Hemverhoogde ten hemel, Hem met eer en majesteit kroonde, Hem alle macht in hemel en op de aarde gaf, en Hem met de heerlijkheid bekleedde, die Hij bij God had voor de wereld was.

B. De verlosten worden hier evenzeer beschreven naar hun geloof en hoop, waarvan Jezus Christus de oorzaak is. Die door Hem gelooft in God, door Hem als de bewerker, Aanmoediger, drager en Voleindiger des geloofs. ***Uw hoop en geloof kunnen nu in God zijn, want door Christus, uw Middelaar, zijt ge met Hem verzoend.***

C. Uit dit alles leren wij:
a. Het besluit Gods, om Christus als Middelaar te zenden, was van eeuwigheid, het was een rechtvaardig en barmhartig besluit, hetwelk echter in geen enkel opzicht de zonden der mensen verontschuldigt, die Hem kruisigden, Handelingen 2:23. God had voornemens van bijzondere gunst voor zijn volk lang voordat Hij hun enige genade openbaarde.
b. Groot is het geluk van de laatste tijden in vergelijking met dat, hetwelk de wereld in vroegere eeuwen genoot. De helderheid van licht, de ondersteuning des geloofs, de kracht der instellingen en de hoegrootheid van vertroosting, zijn alle veel groter sedert de openbaring van Christus dan zij vroeger waren. Onze dankbaarheid en dienstvaardigheid behoren evenredig aan zulke gunsten te zijn.
c. De verzoening van Christus is het eigendom alleen van de ware gelovigen. Een algemene verwerving wordt door sommigen geloofd en door anderen ontkend, maar niemand beweert dat er een algemene toepassing van Christus' dood is ter zaligheid van alle mensen. Huichelaars en ongelovigen zullen voor eeuwig verloren gaan niettegenstaande de dood van Christus.
d. God in Christus is het hoogste voorwerp van ons geloof, hetwelk krachtig ondersteund wordt door de opstanding van Christus en de heerlijkheid daarna volgende.

II. Hij wekt hen op tot broederlijke liefde.
1. Hij onderstelt dat het Evangelie reeds zulk een invloed op hen gehad heeft, dat het hun zielen gereinigd had, omdat zij het door de Geest gehoorzaamden en dat het ten minste een ongeveinsde broederlijke liefde had gekweekt, en daaruit trekt hij voor hen de vermaning om op te klimmen tot hoger graad van liefde ***en elkaar uit een rein hart vuriglijk lief te hebben,*** vers 22.

A. Het kan niet betwijfeld worden of ieder waar Christen reinigt zijn ziel. De apostel houdt dat voor toegestemd: Hebbende dan, enz. Het reinigen der ziel onderstelt enige grote onreinheid en bezoedeling, waarmee zij besmet is, en dat dit vuil verwijderd is. Zomin de levitische reinigingen onder de wet als de huichelachtige reinigingen van de uitwendige mens kunnen dit teweegbrengen.

B. Het Woord Gods is het grote werktuig voor de reiniging van een zondaar. ***Hebbende uwe zielen gereinigd in gehoorzaamheid der waarheid.*** Het Evangelie wordt de waarheid genoemd, in tegenstelling met typen en schaduwen, dwaling en leugen. Deze waarheid is krachtig omde ziel te reinigen, die haar gehoorzaamt, Johannes 17:17. Velen horen de waarheid, maar worden nooit door haar gereinigd, omdat zij zich niet aan haar willen onderwerpen of haar gehoorzamen.

C. De Geest van God is de grote werkmeester in de reiniging van de ziel des mensen. De Geest overtuigt de ziel van haar onreinheid, geeft haar die deugden en genaden die haar versieren en reinigen, als het geloof, Handelingen15:9, hoop, 1 Johannes 3:3, de vreze Gods, Psalm 34:10, en de liefde van Jezus Christus. De Geest vuurt onze pogingen aan en doet ze wel slagen. De hulp des Geestes maakt onze eigen werkzaamheid niet overbodig, deze mensen hadden zelf hun zielen gereinigd, maar door de Geest.

D. De zielen der Christenen moeten gereinigd worden alvorens zij elkaar zulk een ongeveinsde liefde kunnen toedragen. Er zijn zo vele begeerlijkheden en partijdigheden in de natuur des mensen, dat wij zonder de Goddelijke genade zomin God als elkaar kunnen liefhebben zoals wij verplicht zijn te doen, er is alleen in een rein hart liefde.

E. Het is de plicht van alle Christenen elkaar oprecht en vurig lief te hebben. Onze liefde tot elkaar moet oprecht en werkelijk zijn, en daarbij vurig, standvastig en uitgebreid.

2. Hij dringt bij de Christenen op dat elkaar liefhebben uit een rein hart aan door de beschouwing van hun geestelijke betrekking. ***Zij zijn allen wedergeboren niet uit vergankelijk, maar uit onvergankelijk zaad.***
Hier leren wij:
A. Alle Christenen zijn wedergeboren. De apostel spreekt daarover als iets, dat alle ernstige Christenen met elkaar gemeen hebben, en waardoor zij tot elkaar in nieuwe en nauwe betrekking gebracht zijn, zij worden broeders door hun nieuwe geboorte.
B. Het Woord van God is het grote middel voor de wedergeboorte, Jakobus 1:18. De genade der wedergeboorte wordt meegedeeld door het Evangelie.
C. Deze nieuwe en tweede geboorte is begeerlijker en uitnemender dan de eerste. Dat leert de apostel door het onvergankelijke zaad te stellen boven het vergankelijke. Door het een worden wij zonen en dochters van mensen, maar door het andere kinderen van de Allerhoogsten. Dat het Woord van God bij zaad vergeleken wordt, leert ons dat, hoewel het gering is van aanzien, het nochtans machtig is van werking, hoewel het aanvankelijk verborgen ligt, groeit het op en draagt ten laatste uitnemende vruchten.
D. Zij, die wedergeboren zijn, moeten elkaar vuriglijk liefhebben uit een rein hart. Broederen van nature zijn aan elkaar verbonden door liefde, maar dubbele verplichting is daar, waar geestelijke betrekking ontstaat. Zij zijn onder dezelfde regering, delen in dezelfde voorrechten, hebben dezelfde belangen.

E. Het Woord van God leeft en blijft eeuwig. Het is een levend woord, Heb. 4:12. Het is een middel voor geestelijk leven,omdat te doen ontstaan en te bewaren, ons in onzen plicht aan te moedigen en te versterken, tot het ons in het eeuwige leven brengt, en het is blijvend, het blijft tot in eeuwigheid waar, en blijft in de harten der wedergeborenen voor eeuwig en altoos.

1 Petrus 1:24-25

Nadat de apostel een beschrijving heeft gegeven van de uitnemendheid van de vernieuwden geestelijken mens als wedergeboren, niet uit vergankelijk maar uit onvergankelijk zaad, laat hij ons nu ziende ijdelheid vandennatuurlijkenmens, die van al zijn versierselen en voordelen ontblotende. ***Want alle vlees is als gras en alle heerlijkheid des mensen als een bloem van het gras.*** En er is niets, dat hem tot een blijvend schepsel maken kan, behalve het wedergeboren worden uit onvergankelijk zaad, het Woord Gods, dat kan hem veranderen in een zeer uitnemend schepsel, welks heerlijkheid niet als een bloem zal verdwijnen, maar blinken als die eens engels. En dit woord wordt u in de prediking des Evangelies dagelijks voorgehouden.

1. De mens, ook in zijn hoogste bloei en heerlijkheid, is niet meer dan een verwelkend, verdwijnend, stervend schepsel. Op zichzelf is alle vlees als gras. Bij zijn komst in de wereld, in zijn leven en in zijn val, is hij gelijk het gras, Job 14:2, Jesaja 40:6, 7. En in al zijn heerlijkheid is hij niet meer dan een bloem van het gras, zijn wetenschap, schoonheid, kracht, levenslust, overvloed, eer, - alle slechts bloemen in het gras, die spoedig verwelken en wegsterven.
2. De enige wijze om dat wegstervend schepsel duurzaam en onvergankelijk te maken, is hem het Woord Gods te doen aannemen, want dat blijft eeuwig en zal hem zodra hij het aangenomen heeft, het eeuwige leven schenken door eeuwig in hem te blijven.
3. De profeten en de apostelen verkondigden dezelfde leer. Het woord, dat Jesaja en anderen in het Oude Testament brachten, is hetzelfde dat de apostelen predikten in het Nieuwe.

HOOFDSTUK 2

1 Zo legt dan af alle kwaadheid, en alle bedrog, en geveinsdheid, en nijdigheid, en alle achterklappingen; 2 En, als nieuwgeborene kinderkens, zijt zeer begerig naar de redelijke onvervalste melk, opdat gij door dezelve moogt opwassen; 3 Indien gij anders gesmaakt hebt, dat de Heere goedertieren is. 4 Tot Welken komende, als tot een levenden Steen, van de mensen wel verworpen, maar bij God uitverkoren en dierbaar; 5 Zo wordt gij ook zelven, als levende stenen, gebouwd tot een geestelijk huis, tot een heilig priesterdom, om geestelijke offeranden op te offeren, die Gode aangenaam zijn door Jezus Christus. 6 Daarom is ook vervat in de Schrift: Ziet, Ik leg in Sion een uitersten Hoeksteen, Die uitverkoren en dierbaar is; en: Die in Hem gelooft, zal niet beschaamd worden. 7 U dan, die gelooft, is Hij dierbaar; maar de ongehoorzamen wordt gezegd: De Steen, Dien de bouwlieden verworpen hebben, Deze is geworden tot een hoofd des hoeks, en een steen des aanstoots, en een rots der ergernis; 8 Dengenen namelijk, die zich aan het Woord stoten, ongehoorzaam zijnde, waartoe zij ook gezet zijn. 9 Maar gij zijt een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterdom, een heilig volk, een verkregen volk; opdat gij zoudt verkondigen de deugden Desgenen, Die u uit de duisternis geroepen heeft tot Zijn wonderbaar licht; 10 Gij, die eertijds geen volk waart, maar nu Gods volk zijt; die eertijds niet ontfermd waart, maar nu ontfermd zijt geworden. 11 Geliefden, ik vermaan u als inwoners en vreemdelingen, dat gij u onthoudt van de vleselijke begeerlijkheden, welke krijg voeren tegen de ziel; 12 En houdt uw wandel eerlijk onder de heidenen; opdat in hetgeen zij kwalijk van u spreken, als van kwaaddoeners, zij uit de goede werken, die zij in u zien, God verheerlijken mogen in de dag der bezoeking. 13 Zijt dan alle menselijke ordening onderdanig, om des Heeren wil; hetzij de koning, als de opperste macht hebbende; 14 Hetzij de stadhouderen, als die van hem gezonden worden, tot straf wel der kwaaddoeners, maar tot prijs dergenen, die goed doen. 15 Want alzo is het de wil van God, dat gij, weldoende, de mond stopt aan de onwetendheid der dwaze mensen; 16 Als vrijen, en niet de vrijheid hebbende als een deksel der boosheid, maar als dienstknechten van God. 17 Eert een iegelijk; hebt de broederschap lief; vreest God; eert de koning. 18 Gij huisknechten, zijt met alle vreze onderdanig de heren, niet alleen de goeden en bescheidenen, maar ook de harden. 19 Want dat is genade, indien iemand om het geweten voor God zwarigheid verdraagt, lijdende ten onrechte. 20 Want wat lof is het, indien gij verdraagt, als gij zondigt, en daarover geslagen wordt? Maar indien gij verdraagt, als gij weldoet, en daarover lijdt, dat is genade bij God. 21 Want hiertoe zijt gij geroepen, dewijl ook Christus voor ons geleden heeft, ons een voorbeeld nalatende, opdat gij Zijn voetstappen zoudt navolgen; 22 Die geen zonde gedaan heeft, en er is geen bedrog in Zijn mond gevonden; 23 Die, als Hij gescholden werd, niet wederschold, en als Hij leed, niet dreigde; maar gaf het over aan Dien, Die rechtvaardiglijk oordeelt; 24 Die Zelf onze zonden in Zijn lichaam gedragen heeft op het hout; opdat wij, der zonden afgestorven zijnde, der gerechtigheid leven zouden; door Wiens striemen gij genezen zijt. 25 Want gij waart als dwalende schapen; maar gij zijt nu bekeerd tot de Herder en Opziener uwer zielen.

De algemene vermaning tot heiligheid wordt voortgezet en aangedrongen met verscheidene redenen, genomen van het fondament, waarop de Christenen gebouwd worden, Jezus Christus, en van de geestelijke zegeningen en voorrechten, die zij in Hem hebben. Het middel om die te verkrijgen, het woord Gods, wordt aanbevolen, en alle tegengestelde middelen verworpen, vers 1-12. Bijzondere besturingen worden gegeven hoe onderdanen de overheid moeten gehoorzamen, en dienstknechten hun meesters, geduldig lijdende in hun weldoen, in navolging van Christus, vers 13-25.

1 Petrus 2:1-3
De apostel heeft de onderlinge liefde aanbevolen, en daarna de uitnemendheid van het Woord Gods voorgehouden, waarvan hij gezegd heeft dat het een onvergankelijk zaad is en leeft en blijft in eeuwigheid. Thans gaat hij voort en komt zeer geleidelijk tot denraad: ***Zo legt dan af alle kwaadheid,*** enz. Er zijn zonden, die zowel de liefde verwoesten als zij de werking van het Woord verhinderen, en daardoor onze wedergeboorte tegenhouden.
I. Zijn raad is ter zijde te stellen of af te leggen al wat kwaad is, zoals men een oud, onbruikbaar kledingstuk aflegt. "Werpt het met verontwaardiging van u en trekt het nooit weer aan."
1. De zonden, die afgelegd en ter zijde geworpen moeten worden, zijn:
A. Kwaadheid, hieronder kan men in het algemeen alle soorten van boosheid verstaan, Jakobus 1:21, 1 Corinthiërs 5:8. Maar meer in het bijzonder is kwaadheid toorn, die rust in de boezem der dwazen, gevestigde, vastgegroeide gramschap, die rust tot ze een mens in vlam zet om misdrijf te bedenken, te doen, of zich te verheugen in het ongeluk, dat anderen overvalt.
B. ***Bedrog,*** misleiding door woorden. In dien zin is hier bedoeld vleierij, valsheid, verkeerde voorstellingen, welke schandelijk op de onwetendheid van anderen inwerken tot hun verderf. C. ***Geveinsdheid.*** Het woord staat in het meervoud en doelt op alle soorten van huichelarij. In zaken van Godsdienst is huichelarij nagemaakte vroomheid. In de burgerlijke samenleving is huichelarij voorgewende vriendschap, die veel beoefend wordt door hen, die hogen lof geven, waar ze zelf niets van geloven, of beloften doen, welke ze niet voornemens zijn te vervullen, of vriendschap veinzen, terwijl boosheid in hun hart is.
D. ***Nijdigheid;*** alle soorten van nijdigheid, wanneer men ontstoken wordt door het goede en de welvaart van anderen, door hun bekwaamheden, voorspoed, roem of welgeslaagden arbeid.
E. ***Achterklappingen,*** kwaadspreken van elkaar, verkleinen van iemands goeden naam, achterklap en oorblazing, 2 Corinthiërs 12:20, Romeinen 1:30

2. Wij leren hier:
A. De beste Christenen hebben nodig tegen de slechtste zonden als bedrog, geveinsdheid, nijd en achterklap gewaarschuwd te worden. Zij zijn slechts in beginselen ten dele heilig gemaakt en staan nog bloot aan het vallen in allerlei verzoekingen.
B. Onze beste diensten jegens God zullen Hem niet aangenaam zijn en ons geen voordeel doen, tenzij wij onze plichten jegens de mensen met nauwgezet geweten vervullen. De zonden, hier opgenoemd, zijn alle overtredingen van de geboden der tweede tafel. Die moeten afgelegd worden, anders kunnen wij het Woord Gods niet ontvangen gelijk het behoort.
C. Er wordt gezegd alle kwaadheid, alle bedrog enz. Een enkele zonde, die niet afgelegd wordt, kan ons geestelijk leven en eeuwig welzijn verhinderen.
D. Kwaadheid, bedrog, geveinsdheid, nijd en achterklap gaan gewoonlijk samen. Kwaadspreken is het bewijs, dat boosheid en bedrog in het hart wonen: en alle deze spannen samen om ons te verhinderen om van het Woord Gods voordeel te hebben.

II. Als een kundig geneesheer heeft de apostel voorgeschreven het uitdrijven van de kwade sappen, nu gaat hij er toe over om gezond en geregeld voedsel toe te dienen, opdat zijn lezers daardoor mogen opwassen. De plicht, waartoe zij aangemaand

worden, is ***een sterke en blijvende begeerte naar het Woord Gods, dat hier genoemd wordt redelijke melk.*** De melk van het Woord, voedsel geschikt voor de ziel, voor een redelijk schepsel, waardoor de ziel, niet het lichaam, wordt gevoed en krachtig gemaakt. De melk van het Woord moet onvervalst zijn, niet verslapt door menselijke bijvoegselen, die dikwijls het Woord Gods bederven, 2 Corinthiërs 2: 17.
De wijze, waarop zij deze melk van het Woord Gods moeten begeren, wordt genoemd: ***als nieuw-geboren kinderkens.*** Hij brengt hun hun wedergeboorte voor de aandacht. Een nieuw leven heeft geschikt voedsel nodig. Zij, als pas-geborenen, moeten verlangen naar de melk van het Woord. Kinderen begeren gewoonlijk melk, en hun begeerte daarnaar is vurig en blijvend, ze komt voort uit een ongeduldig gevoel van honger en het kind wendt tot bevrediging zijn beste pogingen aan. Zo moetende Christenen begerig zijn naar het Woord van God, en dat met het doel dat zij er door mogen groeien, dat ze mogen toenemen in de genade en in de kennis van hun Heere en Zaligmaker, 2 Petrus 3:18.
1. Sterke begeerte naar en liefde voor het Woord van God zijn zekere bewijzen, dat iemand wedergeboren is. Zulk een begeerte naar het Woord, als een zuigeling toont naar de melk, geeft te kennen dat iemand wedergeboren is. Het is het laagste bewijs, maar het is betrouwbaar.
2. Opwassen en toenemen in wijsheid en genade zijn het kenmerk en de begeerte van iedere Christen, alle geestelijke middelen dienen tot opbouwing en verbetering. Wanneer het Woord van Godrecht gebruikt wordt, laat het een mens niet zoals hij is, maar doet hem toenemen en maakt hem beter.

III. Hij voegt er een bewijs bij uit hun eigen ondervinding. ***Indien gij anders gesmaakt hebt, dat de Heere goedertieren is,*** vers 3. De apostel zegt dit niet weifelend, maar bevestigt dat deze oprechte Christenen de goedertierenheid Gods gesmaakt hebben en houdt hun dat voor. "Gij behoort deze zonden af te leggen, vers 1, gij behoort begerig te zijn naar het Woord Gods, gij behoort daardoor te groeien, want gij kunt niet ontkennen dat gij hebt gesmaakt, dat de Heere goedertieren is". Het volgende vers doet ons zien dat met de Heere hier de Heere Jezus Christus bedoeld wordt.
Merk hier op:
1. De Heere Jezus Christus is zeer goedertieren voor Zijn volk. Hij is in Zichzelf oneindig goed, Hij is zeer vriendelijk, vrijgevig en barmhartig voor ellendige zondaren. Hij is medelijdend en goed voor hen, die het niet verdiend hebben, in Hem is een volheid van genade.
2. De goedertierenheid van onze Verlosser wordt het best ontdekt door ondervinding. Er moet een onmiddellijke toepassing zijn van het voorwerp, dat gesmaakt zal worden, op onze smaakorganen, men kan niet proeven op een afstand, gelijk wij op een afstand kunnen zien en horen. De goedertierenheid van Christus kunnen wij niet proefondervindelijk kennen tenzij onze zielen door het geloof met Hem verenigd zijn. Dan kunnen wij Zijn goedheid smaken in al Zijn voorzienigheden, in al onze geestelijke belangen, in al onze angsten en verzoekingen, in Zijn woord en dienst, elke dag.
3. De besten van Gods kinderen smaken in dit leven slechts de goedertierenheid van Christus. Een smaak is niet veel, een enkele teug, die niet voldoet. Zo is het met Gods vertroostingen in dit leven.
4. Het Woord van God is het grote middel, waardoor Hij zijn genade aan de mensen ontdekt en mededeelt. Zij, die met de onvervalste melk van dat Woord gevoed worden, smaken en ondervinden het meest Zijn genade. In onzen omgang met dat

Woord moeten wij altijd meer en meer trachten zijn genade te verstaan en te ondervinden.

1 Petrus 2:4-12

I. De apostel geeft ons hier een beschrijving van ***Jezus Christus als een levenden Steen***, en hoewel deze benaming voor een lichtzinnige spotter of een ongelovige ruw en hard moge schijnen, toch kon zij zeer vererend en gepast klinken in de oren der Joden, die zoveel godsdienstige eerbied voor hun heerlijken tempel hadden, en goed het profetische woord begrepen, dat de Messias een steen noemt, Jesaja 8:14, en 28:16.

1. In deze zinnebeeldige beschrijving van Jezus Christus wordt Hij een Steen genoemd, om Zijn onoverwinnelijke kracht en eeuwigdurend bestaan aan te duiden, en Zijn dienstknechten te leren dat Hij is hun bescherming en veiligheid, het fondament waarop zij gebouwd worden, en de rots van verdediging tegen al hun vijanden. Hij is een levende steen, want Hij heeft het eeuwige leven in zich zelven en is de Vorst des levens voor al zijn volk. De erkenning en achting, die Hem van God en de mensen toegebracht worden, zijn zeer verschillend. Hij werd door de mensen ontkend, door Zijn eigen landgenoten de Joden afgekeurd en verworpen, en dat wordt Hij nog door het grootste gedeelte der mensheid. Maar door God is Hij uitverkoren, afgezonderd en voor-verordineerd om het fondament der gemeente te zijn, 1:20, en dierbaar, een hoogsteerwaardig, verkoren en waardig persoon in zich zelven, in de achting van God en naar het oordeel van allen, die in Hem geloven. Wij zijn verplicht te komen tot Hem, die zo omschreven wordt.

Tot welken komende, niet door lichamelijke plaatsverandering, want dat is onmogelijk sedert zijn verhoging, maar door het geloof, waardoor wij eerst met Hem verenigd worden en daarna Hem al nader komen.

A. Jezus Christus zelf is de grondsteen van al onze hoop en zaligheid. Hij deelt ons de ware kennis Gods mede, Mattheus 11:27, door Hem hebben wij toegang tot de Vader, Johannes 14:6, door Hem krijgen wij deel aan alle geestelijke zegeningen, Efeziërs 1:3.

B. De mensen over het algemeen ontkennen en verwerpen Jezus, zij verachten Hem, zij hebben Hem niet lief, en zij staan Hem tegen, de Schrift en de ondervinding leren dat. Jesaja 53:3.

C. Hoewel Christus door een ondankbare wereld moge verworpen worden, is Hij door God uitverkoren en daarom dierbaar. Hij is uitverkoren en gesteld om te zijn de Heere des heelals, het hoofd der gemeente, de Zaligmaker van Zijn volk en de Rechter der wereld. Hij is dierbaar in de uitnemendheid Zijner natuur, de waardigheid Zijner bediening en de heerlijkheid van Zijn diensten.

D. Zij, die barmhartigheid verlangen van deze genadige Verlosser, moeten tot Hem komen, dat is onze daad, hoewel door Gods genade, een daad van de ziel en niet van de mensen, een werkelijke daad, geen blote wens.

2. Na Christus beschreven te hebben als het fondament, gaat de apostel over tot bespreking van de bovenbouw, en van de bouwstoffen daarvoor gebruikt. ***Gij zelven wordt als levende stenen gebouwd,*** vers 6. De apostel prijst dezen verstrooiden Joden de Christelijke gemeente en inrichting waard. Zij konden licht er toe komen om de aanmerking te maken, dat de Christelijke gemeente niet zulk een heerlijken tempel en zulk een talrijke priesterschap had, maar dat de bedeling slechts onaanzienlijk was bij gebreke van de pracht en grootsheid van de Joodse bedeling. Hierop antwoordt de

apostel, dat de Christelijke gemeente een veel edeler gebouw is dan de Joodse tempel. Zij is een levende tempel, niet uit dode bouwstoffen maar uit levende stenen bestaande. Christus, het fondament, is een levende steen. De Christenen zijn levende stenen en vormen een geestelijk huis, en zij zijn een heilig priesterdom, en hoewel zij geen bloedige offeranden van dieren te brengen hebben, zo hebben zij iets veel beters en aangenamers te offeren. Ook hebben zij een altaar, waarop zij hun offeranden brengen, want zij offeren geestelijke offeranden, die Gode aangenaam zijn door Jezus Christus.

A. Alle oprechte Christenen hebben in zich een beginsel van geestelijk leven, dat Hem meegedeeld is door Christus hun hoofd, daarom, gelijk Hij een levende steen genoemd wordt, worden zij ook levende stenen geheten, niet dood in zonden en misdaden, maar levend voor God door de wedergeboorte en werking van de Heilige Geest.

B. De gemeente van God is een geestelijk huis. Efeziërs 2:20. De bouwers zijn dienaren, 1 Corinthiërs 3:10. De Bewoner is God, Efeziërs 2:22. Het is een huis door Zijn kracht, schoonheid, verscheidenheid van onderdelen en nuttigheid van het geheel. Het is geestelijk in zijn fundering: Christus Jezus, in zijn bouwstoffen: geestelijke mensen, in zijn huisraad: de genaden des Geestes, in zijn samenvoeging: bijeengehouden door de Geest Gods en het gemeenschappelijk geloof, en in zijn doel: dat is geestelijke werkzaamheid, het offeren van geestelijke offeranden. Dit huis wordt dagelijks opgebouwd, elk deel wordt verbeterd, en het geheel nadert zijn voltooiing in alle eeuwen door de toevoeging van nieuwe bijzondere leden.

C. ***Alle ware Christenen vormen een heilig priesterdom***. De apostel spreekt hier van alle Christenen gezamenlijk en zegt, dat zij een heilig priesterdom zijn. Zij zijn allen uitverkorenen, aan God gewijd, nuttig voor anderen, wèl toegerust met hemelse gaven en genaden, en wèl gebruikt.

D. Dit heilige priesterdom moet en zal Gode geestelijke offeranden offeren. De geestelijke offeranden der Christenen zijn hun lichamen, zielen, genegenheden, gebeden, dankzeggingen, aalmoezen en andere plichten.

E. De geestelijkste offers van de Godvrezendste mensen zijn Gode aangenaam alleen door Jezus Christus, Hij is de enige grote hogepriester, door wie wij en onze offeranden kunnen aangenomen worden. Brengt dus al uw offers aan Hem en biedt ze door Hem Gode aan.

II. Hij bevestigt wat hij omtrent Christus getuigd heeft, dat Hij een levende Steen is, door Jesaja 28:16. Let op de wijze, waarop de apostel de Heilige Schrift aanhaalt, niet door boek, hoofdstuk en vers te noemen, want die afdelingen waren toen nog niet gemaakt. Er wordt niet anders gezegd dan verwijzing naar Mozes, David of de profeten, slechts eens wordt een bepaalden psalm genoemd, Handelingen13:33. In hun aanhalingen geven de heilige schrijversmeer de zin dan de woorden van de Schrift weer, zoals ook blijkt uit de plaats, die de apostel hier bedoelt. Hij haalt deze Schriftuurplaats niet woordelijk aan uit het Hebreeuws of uit de vertaling der Zeventigen, en toch is de aanhaling zuiver en getrouw. De ware bedoeling van de Schrift kan goed en ten volle uitgedrukt worden in andere woorden dan die der Schrift. ***Daarom is ook vervat in de Schrift:*** De inhoud van de aanhaling is deze: Ziet, ik leg in Sion.

1. In de belangrijke zaken van de godsdienst moeten wij afgaan uitsluitend op Schriftuurlijke bewijzen. Christus en zijn apostelen beriepen zich op Mozes, David en de oude profeten. Het woord van God is de enige regel, die God ons gegeven heeft. Het is een volmaakte en voldoende regel, en het is een verstandelijke en zekere regel.

2. Wij moeten de meeste aandacht wijden aan hetgeen God ons in de Schrift betreffende Zijn Zoon Jezus Christus meegedeeld heeft. ***Ziet, Ik leg,*** enz. Johannes vraagt dezelfde aandacht, Johannes 1:29. Deze oproeping tot opletlende aandacht aangaande Christus toont ons de uitnemendheid van het onderwerp, zijn belangrijkheid, en onze stompheid en traagheid.
3. De aanstelling van Christus Jezus tot hoofd van de gemeente is een uitnemend werk Gods: ***Ik leg in Sion.*** De aanstelling van de paus tot hoofd der kerk is een menselijk tegenstreven en een brutale aanmatiging, Christus alleen is het fondament en het hoofd van Gods gemeente.
4. Jezus Christus is de uiterste Hoeksteen, die God in Zijn geestelijk huis gelegd heeft. De hoeksteen is onafscheidelijk van het gebouw, draagt het, houdt het samen, versiert het. Zo doet Christus met Zijn heilige gemeente, Zijn geestelijk huis.
5. Jezus Christus is de hoeksteen voor de ondersteuning en de zaligmaking van niemand anders dan die oprecht Zijn volk zijn, niemand dan Sion en hun die Sion genegen zijn, niet voor Babylon, niet voor zijn vijanden.
6. Waar geloof in Jezus Christus is het enige middel om des mensen algehele ondergang te voorkomen. Drie dingen kunnen grote verwarring over de mens brengen: teleurstelling, zonde en oordeel, en het geloof voorkomt die alle. Het geloof heeft een middel tegen elk van deze.

III. Hij voegt hier een belangrijken tussenzin in, vers 7. Jezus Christus werd de uiterste Hoeksteen genoemd. Hier voegt de apostel met het oog op de Godvrezenden aan toe***: U dan die gelooft is Hij dierbaar,*** of is Hij een eer. Christus is de kroon en de eer van de Christen, gij, die in Hem gelooft, zijt er zo ver van af dat ge u voor Hem schamen zoudt, dat gij in Hem zult roemen en in Hem verheerlijkt zijn voor eeuwig. Wat de Goddelozen betreft, de ongehoorzamen zullen voortgaan Jezus Christus te weigeren en te verwerpen, maar God heeft besloten, trots allen tegenstand, dat Hij tot een hoofd des hoeks zal zijn.
1. Al wat door rechtmatige en noodzakelijke gevolgtrekking aan de Schrift ontleend wordt, daarop kan men even zeker staat maken alsof het met zoveel woorden in de Schrift stond. De apostel ontleent dezen tussenzin aan de woorden van de profeet. De profeet heeft dat niet uitdrukkelijk gezegd, maar hetgeen hij zei had dit noodzakelijk tot gevolg. Onze Zaligmaker beval ons de Schriften te onderzoeken, omdat die van Hem getuigen, en toch beroept hij zich op geen enkele plaats uit de Schrift, die getuigt dat Jezus van Nazareth de Messias was. Maar deze Schriften voorzegden dat Hij geboren zou worden uit een maagd, voordat de scepter van Juda week, gedurende het bestaan van de tweeden tempel, na Daniëls zeventig weken, en dat deze de Messias was. Dat alles werd in Jezus Christus gezien, maar omdat alles te weten moet men gebruik maken van de reden, de geschiedenis, het doorzicht en de ondervinding, en dan is het een onfeilbaar besluit op grond der Schrift.
2. Het werk van een getrouw dienaar is algemene waarheden toepassen op de bijzondere gesteldheid en de toestand zijner hoorders. De apostel haalt in vers 6 een uitspraak van de profeet aan en past die toe op bozen en goeden. Daartoe is wijsheid, moed en getrouwheid nodig, maar het is zeer voordelig voor de hoorders.
3. Jezus Christus is bij uitnemendheid dierbaar voor alle gelovigen. De majesteit en grootheid van Zijn persoon, de waardigheid van Zijn bediening, Zijn nauwe betrekking, Zijn wonderbare daden, Zijn onmetelijke liefde, dat alles verbindt de gelovigen tot de hoogste achting en eerbied voor Jezus Christus.

4. Ongehoorzamen hebben geen waarachtig geloof. Door ongehoorzamen worden bedoeld onverbeterlijken, ongelovigen en moedwilligen. Dezen kunnen wellicht juist inzicht hebben, maar geen echt geloof.
5. Zij, die bouwers van de gemeente van Christus behoorden te zijn, zijn dikwijls de ergste vijanden ter wereld van Christus. In het Oude Testament deden de valse profeten het meeste nadeel, en onder het Nieuwe Testament ondervond Christus de grootste tegenwerking en wreedheid van de Schriftgeleerden, Farizeeën en overpriesters, en dus van hen, die voorgaven de gemeente te bouwen en te verzorgen. En thans is de Roomse hiërarchie de grootste vijandin ter wereld van Jezus Christus en zijn belangen.
6. God zal Zijn eigen werk voltooien en de belangen van Jezus Christus in de wereld bevorderen, niettegenstaande de valsheid van voorgewende vrienden en de tegenstand van Zijn slechtste vijanden.

IV. De apostel voegt hier een nieuwe beschrijving bij, de vergelijking met een steen voortdurend volhoudende. De woorden zijn genomen uit Jesaja 8:13, 14: *De Heere der heirscharen, dien zult gijlieden heiligen en Hij zal zijn tot een steen des aanstoots en tot een rotssteen der struikeling.* Hieruit blijkt duidelijk dat Jezus Christus is de Heere der heirscharen, en dus de hoge God zelf.
Merk op:
1. De bouwlieden, de overpriesters, weigerden Hem, en het volk volgde zijn leidslieden. ***Daardoor werd Christus voor hen een steen des aanstoots en een rotssteen der ergernis, waarover zij struikelden en zich zelven verwondden,*** en Hij viel op hen als een machtige rotssteen en strafte hen met verwoesting, Mattheus 21: 44. *Wie op dezen steen valt, zal verpletterd worden, en op wie hij valt, dien zal hij vermorzelen.*
A. Allen, die ongehoorzaam zijn, nemen aanstoot aan het Woord Gods. Zij stoten zich aan het Woord, ongehoorzaam zijnde. Zij stoten zich aan Christus zelven, aan Zijn leer en de reinheid van Zijn voorschriften, maar de Joodse geleerden struikelden voornamelijk over de geringheid van Zijn verschijning en de uitnodiging om alleen door Hem hun rechtvaardigmaking voor God te verkrijgen. Zij konden er niet toe gebracht worden om de rechtvaardigmaking door het geloof te zoeken, maar deden dat door de werken der wet, zij stootten zich aan de steen des aanstoots, Romeinen 9:32.
B. Dezelfde gezegende Jezus, die de Bewerker van de zaligheid des enen is, wordt voor de ander de aanleiding tot zijn zonde en ondergang. Hij is gezet tot een Val en Opstanding van velen in Israël. Hij is niet de Bewerker van hun zonden, maar alleen de aanleiding er toe, hun eigen ongehoorzaamheid maakt dat zij zich aan Hemstoten en Hem verwerpen, die Hij als rechter straft met verwoesting. Zij, die Hem als Zaligmaker verwerpen, zullen zich op Hem als een Rots te pletter vallen.
C. God zelf heeft eeuwige verwoesting bepaald voor allen, die zich aan het woord stoten, ongehoorzaam zijnde. Allen, die vastbesloten voortgaan in hun ongeloof en hun verachting van het Evangelie, zijn gezet tot eeuwige verwoesting, en God weet van eeuwigheid wie zij zijn.
D. Het zien van de algemene verwerping van Christus door de Joden en van de verwaarlozing van Hemdoor menigten in alle eeuwen, behoort ons niet te ontmoedigen in onze liefde en onzen plicht jegens Hem, want dat is lang tevoren door de profeten voorzegd, en het is een versterking van ons geloof zowel in de Schrift als in de Messias.

2. ***Zij, die hem aannemen, worden hoog bevoorrecht,*** vers 9. De Joden waren buitengewoon gehecht aan hun oude voorrechten, van het enige volk van God te zijn, in bepaald verbond met Hem te staan en afgescheiden van de gehele wereld te zijn. "Welnu", zeiden zij, "indien wij ons aan de instellingen des Evangelies onderwerpen, zullen wij dat alles verliezen en op gelijken voet met de heidenen komen te staan."
A. Op deze tegenwerping antwoordt de apostel, dat het hun ondergang zou zijn wanneer zij zich niet onderwierpen, vers 7 en 8, maar dat zij, indien zij zich onderwierpen, geen wezenlijk voordeel zouden verliezen, doch blijven wat zij steeds begeerden te zijn: een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterdom, enz.
a. Alle ware Christenen zijn een uitverkoren geslacht. Zij allen maken een gezin uit, een volk onderscheiden van de overige wereld, met een anderen geest, andere beginselen en praktijken, en dat konden zij nooit zijn of worden indien zij niet waren uitverkoren in Christus en geheiligd door Zijn Geest.
b. Alle ware Christenen zijn een koninklijk priesterdom. Zij zijn koninklijk in hun betrekking tot God en Christus, in hun macht met God, over zich zelven en over al hun vijanden, zij zijn vorstelijk in de vorderingen en de uitnemendheid van hun eigen geest en in hun hoop en verwachtingen. Zij zijn een koninklijk priesterdom, afgescheiden van zonden en zondaren, gewijd aan God en Gode geestelijke offeranden brengende, die Hem aangenaam zijn door Jezus Christus.
c. Alle Christenen, waar zij ook zijn mogen, maken een heilig volk uit. Zij zijn een volk, vergaderd onder een hoofd, overeenkomende in dezelfde gewoonten en handelingen, geregeerd door dezelfde wetten, en zij zijn een heilig volk, omdat zij aan God gewijd zijn, vernieuwd en geheiligd door Zijn Heiligen Geest. d. Het is de eer van de dienstknechten van Christus, dat zij Gods verkregen volk zijn. Zij zijn het volk van zijn beschikking, keuze, zorg en blijdschap.
Deze vier waardigheden van alle ware Christenen liggen van nature niet in hen, want hun eerste staat was een toestand van verschrikkelijke duisternis, maar zij zijn daadwerkelijk geroepen uit die duisternis tot Zijn wonderbaar licht, vreugde, blijdschap en voorspoed, met het voornemen en uitzicht, dat zij door woorden en werken zouden tonen de deugden en de heerlijkheid van Hem, die hen geroepen heeft.

B. Ten einde hen tevreden en dankbaar voor de grote barmhartigheid en waardigheden, hun door het Evangelie gebracht, te maken, raadt de apostel hen hun vorige en hun tegenwoordige toestand met elkaar te vergelijken. Er was een tijd, waarin zij geen volk waren en geen ontferming hadden verkregen, maar plechtig verworpen en gescheiden waren, Jeremia 3:8, Hosea 1:6, 9, ***maar nu zijn zij aangenomen om Gods volk te zijn en ontfermd te worden.***
a. Ook de besten moeten gewoon zijn terug te zien op hetgeen zij vroeger waren.
b. Het volk van God is het kostbaarste van de gehele wereld, de overigen zijn geen volk en deugen tot niets.
c. Om in Gods volk aangenomen te worden, is een zeer grote barmhartigheid, en ze is verkrijgbaar.

V. ***Hij waarschuwt hen om zich te onthouden van de vleselijke begeerlijkheden,*** vers 11. Zelfs de beste mensen, het uitverkoren geslacht, het volk van God, hebben behoefte aan de vermaning om afstand te doen van de ergste zonden, waartegen de apostel hen hier zo ernstig en teder mogelijk waarschuwt. Daar hij weet hoe moeilijk, en toch hoe belangrijk het vervullen van dezen plicht is, toont hij hun zijn grootste belangstelling: ***Geliefden, ik vermaan u.*** Hun plicht is afstand te doen van en te onderdrukken het eerste opkomen van vleselijke begeerlijkheden. Vele daarvan

komen uit onze verdorvenheid van nature voort en uiten zich in het lichaam, door de een of andere zinnelijke begeerte of ongebreidelde lust van het vlees te strelen. De Christenen behoren zich daarvan te onthouden en daar toe te bedenken:
1. De achting, die zij van God en Zijn volk genieten, zij zijn *geliefden.*
2. Hun toestand in de wereld: zij zijn inwoners en vreemdelingen, en moeten hun doorreis niet vertragen door toe te geven aan de boosheid en de begeerlijkheden van het land, dat zij doortrekken.
3. Het kwaad en gevaar, waaraan deze zonden blootstellen: ***zij voeren krijg tegen de ziel***, en daarom moeten de zielen haar bestrijden.
A. Het grote nadeel, dat de zonden de mens doen, is dat zij krijg voeren tegen de ziel. Zij verwoesten de zedelijke vrijheid van de ziel, zij verzwakken en ontzenuwen de ziel door haar vermogens te ondermijnen, zij ontroven de ziel haar troost en vrede, zij verlagen en vernielen de waardigheid der ziel, verhinderen haar tegenwoordigen voorspoed en dompelen haar in eeuwige ellende.
B. Van alle zonden zijn gene zo nadelig voor de ziel als vleselijke begeerlijkheden. Vleselijke lust, onzedelijkheid, zinnelijkheid zijn het meest gehaat bij God en het meest verwoestend voor de mens. Er wordt een streng oordeel over geveld.

VI. Hij vermaant hen verder ***hun belijdenis door een eerlijke wandel te versieren.*** Hun wandel in alle opzichten en bij alle gelegenheden, in elke daad huns levens, behoort eerlijk te zijn, dat is goed, lieflijk, beminnelijk en zonder blaam. En zulks omdat zij leefden onder de heidenen, mensen van een anderen godsdienst en die hun gezworen vijanden waren, die hen nu reeds belasterden en voortdurend kwaad van hen spraken als van kwaaddoeners. Een heilige, rechtvaardige, goede wandel zal niet alleen hun de mond stoppen, maar misschien daarenboven een middel zijn om hen er toe te brengen God te verheerlijken, en hen nader te brengen, wanneer zij zien dat de anderen uitmunten in goede werken. Zij noemen u nu kwaaddoeners, verdedigt u door goede werken, dat is de wijze om hen te overtuigen. Er komt een dag van bezoeking, waarin God hen door Zijn Woord en zijn genade tot berouw roepen kan en u voor uw goeden wandel belonen, Lukas 1:68. Wanneer het Evangelie tot hen zal komen en uitwerking hebben, zal een goede wandel hen tot bekering aanmoedigen, maar een slechte wandel die tegenhouden.
1. Een Christelijke belijdenis moet gepaard gaan met een goede wandel, Filippenzen 4:8.
2. Het is het gewone lot van ware Christenen, dat slechte mensen kwaad van hen spreken.
3. Zij, die door God in zijn genade bezocht worden, veranderen onmiddellijk hun gedachten over de Godvrezenden, God verheerlijkende en hen prijzende, die zij eerst kwaaddoeners noemden.

1 Petrus 2:13-25
De algemene regel voor een Christelijke wandel is deze: hij moet eerlijk zijn, en kan dat niet wezen zonder nauwgezette vervulling van alle maatschappelijke plichten. De apostel gaat hier nader op enige daarvan in.
I. Het geval van onderdanen. Christenen waren niet alleen berucht als uitvinders van een nieuwen godsdienst maar ook als verstoorders van de staat. Het was daarom zeer nodig dat de apostel de regelen en de maatstaf van gehoorzaamheid aan de burgerlijke overheid aangaf, zoals hij thans doet.

1. Onderwerping is plicht, waaronder begrepen is gehechtheid en eerbied voor hun personen, gehoorzaamheid aan hun rechtvaardige wetten en onderwerping aan wettige straffen.
2. Deze onderwerping zijn zij verschuldigd aan de volgende personen.
A. Meer in het algemeen. ***Alle menselijke ordening.*** Overheid is zeker een Goddelijke instelling, maar de bijzondere vorm van regering, de macht van de overheid en de personen, die deze macht moeten uitoefenen, zijn menselijke ordeningen, en worden geregeld door de wetten en instellingen van elk land in het bijzonder. Dit is een algemene regel, alle volken bindende, hoe ook de gevestigde vorm van regering zijn moge.
B. In het bijzonder. de koning, als de opperste machthebbende, de eerste in waardigheid en voornaamste in rang, de koning is een wettig persoon, geen tiran. de stadhouders, consuls, gouverneurs van provincies, als die van hem gezonden worden, door hem afgevaardigd om te regeren.

3. Deze plicht wordt aangedrongen met de volgende redenen.
A. Om des Heeren wil, die de overheid heeft ingesteld tot heil der mensheid, en die daarom gehoorzaamheid en onderwerping eist, Romeinen 13, en wiens eer betrokken is bij de nauwgezette vervulling der plichten van onderdanen aan hun overheid.
B. Het doel van de bediening der overheid, namelijk: het straffen van de kwaaddoeners en het aan moedigen van allen, die goeddoen. Zij werd aangesteld tot welzijn van de maatschappij, en wanneer dat doel niet wordt nagestreefd en bereikt, ligt de fout niet in de instelling maar in de praktijk.
a. De ware godsdienst is de beste steun voor de burgerlijke overheid, hij vereist onderwerping om des Heeren wil en ter wille van het geweten.
b. Alle straffen en al de overheden ter wereld kunnen niet verhinderen dat er kwaaddoeners zijn.
c. De beste wijze, waarop de overheid zich kan kwijten van haar plicht en nuttig voor de maatschappij zijn, is rechtvaardig straffen en belonen.

C. Een andere reden, waarom de Christenen zich moeten onderwerpen aan de burgerlijke overheid, is ***dat het de wil Gods is***, en bijgevolg hun plicht, en omdat dit de wijze is om de kwaadaardige lasteraars en de onwetende dwaze mensen tot zwijgen te brengen, vers 15.
a. De wil van God is voor een Godvrezende de voornaamste reden voor enigen plicht.
b. Gehoorzaamheid aan de overheid is een voornaam deel van de Christelijken plicht. Het is de wil Gods.
c. Een Christen moet trachten in alle omstandigheden zich zo te gedragen, dat hij de onverdiende smaadredenen van de onwetendste en dwaaste mensen tot zwijgen dwingt.
d. Zij, die tegen godsdienst en Godvrezenden spreken, zijn onwetende en dwaze mensen.

D. ***Hij herinnert hen aan het geestelijk karakter van de Christelijke vrijheid.*** De Joden achtten zich door de uitspraak van Deuteronomium 17:15 verplicht geen anderen gebieder te gehoorzamen dan die uit hun eigen broederen genomen was en de bekeerde Joden achtten zich ontslagen van onderwerping door hun betrekking tot Christus. Om zulke verkeerde gedachten te voorkomen, zegt de apostel de Christenen dat zij vrij zijn, maar waarvan? Niet van de plicht van gehoorzaamheid aan Gods wet, die onderwerping aan de burgerlijke overheid vordert. Zij waren geestelijk vrij van de

banden van zonde en Satan, en van de ceremoniële wet, maar zij mochten hun Christelijke vrijheid niet gebruiken als een dekmantel der boosheid of van het verzuimen van enigen plicht jegens God of jegens hun meerderen, doch zich steeds herinneren dat zij dienstknechten Gods waren.
a. Alle dienst knechten van Christus zijn vrijen, Johannes 8:36, zij zijn vrij van de heerschappij des Satans, de veroordeling der wet, de toorn Gods, het drukkende van de plicht en de schrik des doods.
b. De dienstknechten van Jezus Christus moeten zeer zorgvuldig toezien, dat zij hun Christelijke vrijheid niet misbruiken, zij mogen die niet gebruiken als deksel voor enige boosheid tegen God of ongehoorzaamheid tegen hun meerderen.

4. De apostel besluit zijn betoog aangaande de plichten der onderdanen met vier bewonderenswaardige voorschriften.
A. ***Eert een iegelijk.*** Het hun verschuldigd deel van eerbied moet allen gegeven worden, de arme mag niet worden veracht, Spreuken 17:5, de bozen moeten geëerd worden, niet om hun boosheid, maar om andere hoedanigheden, bijvoorbeeld doorzicht, voorzichtigheid, moed, bekwaamheid of het grijze hoofd. Abraham, Jakob, Samuel, de profeten en apostelen maakten nooit bezwaar omde verschuldigde eer te geven ook aan de boze mensen.
B. ***Hebt de broederschap lief.*** Alle Christenen zijn een broederschap, verenigd in Christus als hun hoofd, gelijkstaande met elkaar in aanspraken, nauw met elkaar verbonden door gemeenschappelijke belangen, gemeenschap hebbende met elkaar, op weg naar hetzelfde huis, en daarom behoren zij elkaar met bijzondere liefde te beminnen.
C. ***Vreest God*** met de hoogste eerbied, plichtsbetrachting en onderwerping, indien gij daarin tekort komt, kunnen al de andere plichten niet naar behoren vervuld worden.
D. ***Eert de koning,*** met die hoogste eer, die hem boven andere mensen toekomt.

II. Het lot van de dienstknechten behoefde een apostolische beslissing zowel als de zaak der onderdanen, want zij verbeeldden zich dat hun Christelijke vrijheid hen ontsloeg van gehoorzaamheid aan hun ongelovige en wrede meesters. Daarop antwoordt de apostel: ***Gij huisknechten, weest met alle vreze onderdanig,*** vers 18. Onder huisknechten verstaat hij alle dienstbaren, hetzij gehuurd, of met geld gekocht, of krijgsgevangen gemaakt, of in des meesters huis geboren, of die slechts op contract voor bepaalden tijd dienden.
1. Hij beveelt hun onderdanig te zijn, getrouw en eerlijk hun werk te verrichten, zich te gedragen zoals ondergeschikten betaamt, met eerbied en genegenheid, en zich geduldig te onderwerpen aan moeiten en ongemakken. Deze onderwerping zijn zij hun meesters verschuldigd, die hebben recht op hun diensten, en dat niet alleen de goeden en bescheidenen, die hen goed gebruiken en niet al te streng op hun rechten staan, maar ook de harden en verkeerden, die bijna in ‘t geheel niet te voldoen zijn.
A. Dienstknechten moeten hun meesters onderworpen zijn en vrezen hun te mishagen.
B. Het zondig wangedrag van een der partijen rechtvaardigt niet een zondig gedrag van de andere partij, de dienstknecht is gehouden aan zijn plicht, hoewel de meester zondig hard en veeleisend is.
C. Godvrezenden zijn zacht en vriendelijk voor hun dienstbaren en ondergeschikten. De apostel toont zijn liefde en belangstelling zowel voor de zielen der arme dienstknechten als voor die van hoger-geplaatsten. Hierin moet hij nagevolgd worden door al de mindere dienaren, die zeer bepaald hun raad moeten geven zowel aan de

lageren, de geringeren, de jongeren en de armeren onder hun hoorders, als aan de anderen.

2 Na hun bevolen te hebben onderdanig te zijn, gaat hij er toe over om daarvoor de redenen op te geven.
A. Wanneer zij geduldig waren onder hun moeiten, terwijl zij onrechtvaardig leden, en toch voortgingen hun plicht te vervullen jegens hun ongelovige en afkerige meesters, dan zou dat Gode aangenaam zijn, en Hij zou hen belonen voor al wat zij om des gewetens wil voor Hem zouden lijden, maar geduldig een verdiende straf te dragen verdient in 't geheel geen lof. ***Alleen indien gij verdraagt als gij weldoet en daarover lijdt, dat is genade bij God, vers*** 19, 20.
a. Er is geen levenstoestand zo gering of een mens kan er zijn geweten in gehoorzamen en God verheerlijken, dat kunnen ook de laagste dienstknechten.
b. De mensen met de tederste gewetens zijn dikwijls de grootste lijders. Om het geweten voor God, droegen zij zwarigheid, lijdende ten onrechte, zij deden wel en leden daarom. Maar lijders van die soort zijn prijzenswaardig, zij vereren God en de godsdienst, zij zijn Gode aangenaam, en dat is hun hoogste ondersteuning en voldoening.
c. Verdiend lijden moet geduldig verdragen worden. Indien gij geslagen wordt als gij zondigt, dan moet ge daaronder lijdzaam zijn. Het lijden in deze wereld is niet altijd een bewijs van onze toekomstige gelukzaligheid, wanneer kinderen of dienstbaren onhandelbaar zijn en hun plicht verzuimen en daarvoor lijden, dan zal dat hen niet aangenaam bij God maken of hun lof van de mensen verwerven.

B. Hier volgen nog meer redenen om Christelijke dienstknechten aan te moedigen tot geduld onder onrechtvaardig lijden, vers 21. a. Hun Christelijke roeping en belijdenis: ***Hiertoe zijt gij geroepen.***
b. Het voorbeeld van Christus, die voor ons geleden heeft, en daardoor ons een voorbeeld naliet, opdat wij zijn voetstoppen zouden navolgen. Hieruit leren wij:
Ten eerste. Dat de ware Christenen de mensen zijn, die geroepen worden om te lijden, en dat zij dat dus moeten verwachten. Door de beginselen van het Christendom zijn zij verplicht zich zelven te verloochenen en hun kruis op te nemen. Zij worden daartoe geroepen door de geboden van Christus, de beschikkingen der voorzienigheid, de bekwaammaking der genade en het voorbeeld van Jezus Christus, zij zijn dus gehouden te lijden, waar zij op die wijzen geroepen worden.
Ten tweede. Jezus Christus leed voor ons, niet de Vader leed, maar Hij dien de Vader daartoe had geheiligd en in de wereld gezonden, in ziel en lichaam leed Christus, en Hij leed voor ons, in onze plaats en ons ten goede, vers 24.
Ten derde. Het lijden van Christus moet ons tot rust brengen onder de onrechtvaardigste en wreedste behandelingen, die ons in de wereld overkomen. Hij leed vrijwillig, niet voor zich zelven maar voor ons, met de meeste bereidvaardigheid, met volkomen lijdzaamheid, allerlei lijden, en hoewel Hij de Godmens was. Zullen wij zondaren, die het ergste verdiend hebben, ons dan niet onderwerpen aan de lichte droefenissen van dit leven, die voor ons na dezen zo onuitsprekelijke voordelen aanbrengen?

3. Het voorbeeld van Christus' onderwerping en geduld wordt hier uitgelegd en toegepast. Christus leed:
A. ***Onrechtvaardig en zonder reden, want Hij had geen zonden gedaan,*** vers 22. Hij had geen geweld gepleegd. niemand verongelijkt of kwaad aangedaan, Hij deed geen

enkele on gerechtigheid, en er is geen bedrog in Zijn mond gevonden, Jesaja 53:9. Zijn woorden zowel als Zijn daden waren alle oprecht en rechtvaardig.
B. Geduldig. *Die als Hij gescholden werd, niet weer schold,* vers 23. Wanneer zij Hem lasterden, Hem bespotten, Hem slechte namen gaven. Hij was stomen opende Zijn mond niet. Toen zij verder gingen, werkelijke mishandelingen pleegden, Hem vuistslagen gaven, Hem bespuwden, Hem met doornen kroonden. Hij dreigde niet, maar gaf Zichzelven en Zijn zaak over aan God, die rechtvaardig oordeelt, die op Zijn tijd zijn onschuld aan het licht zou doen treden en Hem op zijn vijanden wreken.
a. Onze gezegende Verlosser was volkomen heilig en zo vrij van zonden, dat geen verzoeking, geen belediging welke ook, Hem tot de geringste zonde of het minste scherpe woord kon verlokken.
b. Het drijven tot de zonde kan nooit het begaan van de zonde verontschuldigen. De ruwheid, wreedheid en onrechtvaardigheid van de vijanden zal nooit de Christenen rechtvaardigen wanneer zij weder schelden en tot wraakneming komen. De reden om te zondigen kan sterk zijn, maar wij hebben altijd gewichtiger redenen om het te laten.
c. Het oordeel van God zal rechtvaardig beslissen over iedere mens en over elke zaak, en wij behoren dat met geduld en zelfbeheersing te bedenken.

4. Opdat niemand zou menen, na hetgeen in de verzen 22 en 23 gezegd is, dat de dood van Christus alleen bedoeld was als een voorbeeld van geduld onder het lijden, voegt de apostel hier bij wat het heerlijke doel en de gezegende uitwerking er van waren. ***Die zelf onze zonden gedragen heeft,*** enz., vers 24. Merk hier op:
A. de lijdende persoon, Jezus Christus. Die zelf onze zonden in Zijn lichaam gedragen heeft. De uitdrukking zelf is beslist, en nodig om aan te wijzen dat Hij met al de oude profetieën overeenkwam, om Hem te onderscheiden van de Levitische priesters, die het bloed van dieren offerden, maar Hij heeft door zich zelven onze reinigmaking teweeggebracht, Hebreeën 1:3, en om alle anderen uit te sluiten van deelneming aan Zijn werk van onze zaligmaking. Er wordt bijgevoegd: in Zijn lichaam, niet omdat ook niet Zijn ziel leed, Mattheus 26:38, maar het zielslijden was inwendig en verborgen, terwijl dat van het lichaam zichtbaar was en meer vatbaar voor de beschouwing van deze lijdende dienstknechten, aan welken Zijn voorbeeld voorgehouden wordt.
B. Het lijden, dat Hij onderging, was striemen, wonden en de dood, de dood op het hout, gemene en onterende straffen.
C. De reden van Zijn lijden. Hij droeg onze zonden.

Daaruit leren wij:
a. Dat Christus, in Zijn lijden, stond beladen met onze zonden, als iemand die op zich genomen had deze te dragen door Zijn eigen offerande, Jesaja 53:6.
b. Dat Hij er de straf voor droeg en daardoor aan de Goddelijke gerechtigheid voldoening gaf.
c. Dat Hij daardoor onze zonden droeg en ze van ons wegnam, zoals de zondebok typisch de zonde van het volk op zijn hoofd wegdroeg naar de woestijn, Leviticus 16:21, 22. Zo droeg het Lam Gods onze zonden in Zijn eigen lichaam, Hij is het, die de zonde der wereld draagt, Johannes 1:29.

D. De vruchten van Christus' lijden zijn:
a. Onze heiligmaking, bestaande in de dood, het afsterven van de zonden en een nieuw heilig leven van rechtvaardigheid. Voor beiden hebben wij in de dood en de opstanding van Christus een voorbeeld, en daarbij kracht en bekwaamheid.

b. Onze rechtvaardigmaking. Christus werd verbrijzeld en gekruisigd als een schuldoffer, en door zijn striemen zijn wij genezen.
Leer hieruit:
Ten eerste: Jezus Christus droeg de zonden van al Zijn volk en delgde ze uit door Zijn kruisdood.
Ten tweede: niemand mag op Christus rekenen, dat Hij ook zijn zonden gedragen en zijn schuld weggenomen heeft, ten zij hij der zonde sterft en der gerechtigheid leeft.

5. De apostel besluit zijn raad aan de Christelijke dienstknechten, door hun het onderscheid tussen hun vroegere en hun tegenwoordige toestand voor ogen te houden, vers 25. ***Zij waren als dwalende schapen;*** en dat sluit in zich:
A. De zonden des mensen, hij dwaalt rond, het is zijn eigen daad, hij wordt niet gedreven, hij dwaalt vrijwillig.
B. Zijn ellende, hij dwaalt weg uit de weide, van de herder, van de kudde, en stelt zich zelven aan ontelbare gevaren bloot.
C. Hier is de herstelling door de bekering. ***Maar gij zijt nu bekeerd.*** Het woord is niet bedrijvend maar een lijdend werkwoord, hetgeen te kennen geeft dat de terugkeer van de zondaar het werk van de Goddelijke genade is. Zij keren terug van al hun dwalingen en rondzwervingen tot Christus, die de ware zorgvolle herder is, die de schapen liefheeft, die Zijn leven voor hen aflegde, die de beste herder, opziener en leider van hun zielen is.
a. De zondaren, voor hun bekering, zijn altijd dwalende, heel hun leven is een dwaling.
b. Jezus Christus is de overste Herder en Opziener van hun zielen, Hij is altijd bij zijn kudde en waakt over haar.
c. Zij, die deze liefde en zorg van de goeden Herder begeren, moeten tot Hem terugkeren, der zonde sterven en der gerechtigheid leven.

HOOFDSTUK 3

1 Desgelijks gij vrouwen, zijt uw eigenen mannen onderdanig; opdat ook, zo enigen den Woorde ongehoorzaam zijn, zij door de wandel der vrouwen zonder Woord mogen gewonnen worden; 2 Als zij zullen ingezien hebben uw kuisen wandel in vreze. 3 Welker versiersel zij, niet hetgeen uiterlijk is, bestaande in het vlechten des haars, en omhangen van goud, of van klederen aan te trekken; 4 Maar de verborgen mens des harten, in het onverderfelijk versiersel van een zachtmoedigen en stillen geest, die kostelijk is voor God. 5 Want alzo versierden zichzelven eertijds ook de heilige vrouwen, die op God hoopten, en waren haar eigen mannen onderdanig; 6 Gelijk Sara aan Abraham gehoorzaam is geweest, hem noemende heer, welker dochters gij geworden zijt, als gij weldoet, en niet vreest voor enige verschrikking. 7 Gij mannen, insgelijks, woont bij haar met verstand, aan het vrouwelijke vat, als het zwakste, eer gevende, als die ook mede-erfgenamen der genade des levens met haar zijt; opdat uw gebeden niet verhinderd worden. 8 En eindelijk, zijt allen eensgezind, medelijdend, de broeders liefhebbende, met innerlijke barmhartigheid bewogen, vriendelijk; 9 Vergeldt niet kwaad voor kwaad, of schelden voor schelden, maar zegent daarentegen; wetende, dat gij daartoe geroepen zijt, opdat gij zegening zoudt beërven. 10 Want wie het leven wil liefhebben, en goede dagen zien, die stille zijn tong van het kwaad, en zijn lippen, dat zij geen bedrog spreken; 11 Die wijke af van het kwade, en doe het goede; die zoeke vrede en jage denzelven na. 12 Want de ogen des Heeren zijn over de rechtvaardigen, en Zijn oren tot hun gebed; maar het aangezicht des Heeren is tegen degenen, die kwaad doen. 13 En wie is het, die u kwaad doen zal, indien gij navolgers zijt van het goede? 14 Maar indien gij ook lijdt om der gerechtigheid wil, zo zijt gij zalig; en vreest niet uit vreze van hen, en wordt niet ontroerd; 15 Maar heiligt God, de Heere, in uw harten; en zijt altijd bereid tot verantwoording aan een iegelijk, die u rekenschap afeist van de hoop, die in u is, met zachtmoedigheid en vreze. 16 En hebt een goed geweten, opdat in hetgeen zij kwalijk van u spreken, als van kwaaddoeners, zij beschaamd mogen worden, die uw goeden wandel in Christus lasteren. 17 Want het is beter, dat gij, weldoende, indien het de wil van God wil lijdt, dan kwaad doende. 18 Want Christus heeft ook eens voor de zonden geleden, Hij rechtvaardig voor de onrechtvaardigen, opdat Hij ons tot God zou brengen; Die wel is gedood in het vlees, maar levend gemaakt door de Geest; 19 In Denwelken Hij ook, heengegaan zijnde, de geesten, die in de gevangenis zijn, gepredikt heeft, 20 Die eertijds ongehoorzaam waren, wanneer de lankmoedigheid Gods eenmaal verwachtte, in de dagen van Noach, als de ark toebereid werd; waarin weinige dat is acht zielen behouden werden door het water. 21 Waarvan het tegenbeeld, de doop, ons nu ook behoudt, niet die een aflegging is der vuiligheid des lichaams, maar die een vraag is van een goed geweten tot God, door de opstanding van Jezus Christus; 22 Welke is aan de rechter hand Gods, opgevaren ten hemel, de engelen, en machten, en krachten Hem onderdanig gemaakt zijnde.

Hier beschrijft de apostel de plichten van echtgenoten en huisvrouwen jegens elkaar, beginnende met de plicht der vrouw, vers 1-7.

Hij vermaant de Christenen tot enigheid, liefde, medelijden, vrede en geduld onder het lijden, en om de lasteringen van hun vijanden tegen te staan niet door kwaad met kwaad of schelden met schelden te vergelden, maar door zegening, door een gewillig verslag van hun geloof en hoop, en door het bewaren van een goed geweten, vers 8 - 17.

Om hen daartoe aan te moedigen, houdt hij hun het voorbeeld van Christus voor, die leed, Hij rechtvaardig voor de onrechtvaardigen, maar toch de oude wereld om haar

ongehoorzaamheid strafte, en de weinigen, die in de dagen van Noach getrouw gebleven waren, redde, vers 18-22.

1 Petrus 3:1-7

Nadat de apostel de plichten van onderdanen jegens hun overheid en van dienstknechten jegens hun meesters behandeld heeft, gaat hij over tot die van echtgenoten en huisvrouwen.

I. Opdat de Christelijke gehuwde vrouwen zich niet zouden verbeelden, dat haar bekering tot Christus en haar aandeel aan de Christelijke voorrechten haar ontsloeg van onderwerping aan haar heidense of Joodse echtgenoten, zegt de apostel haar:

1. ***Waarin de plicht der huisvrouwen bestaat.***

A. In onderdanigheid, of onderwerping uit liefde aan de wil van hun echtgenoten en gehoorzaamheid aan hun rechtmatig gezag. Zulk een innemend gedrag zal het doeltreffendste middel zijn om haar echtgenoten te winnen, die ongehoorzaam en ongelovig zijn, die het Woord verworpen hadden, of die op geen ander bewijs voor de waarheid letten wilden, dan de voorzichtige, vreedzame en voorbeeldige wandel van hun vrouwen.

a. Elke onderscheiden betrekking heeft haar eigenaardige plichten, welke de dienaren behoren te prediken en de gemeente moet begrijpen.

b. Een vriendelijke onderwerping en een liefhebbend, eerbiedig ontzag zijn de plichten van iedere Christelijke huisvrouw tegenover haar echtgenoot, hij moge goed of kwaad zijn. Eva was die aan Adam verschuldigd voor de val, en ze worden nog vereist, al zijn ze nu veel moeilijker dan toen, Genesis 3:16, 1 Timotheüs 2:11.

c. Hoewel de bedoeling van het woord des Evangelies is zielenvoor Jezus Christus te winnen. zijn velen toch zo hardnekkig, dat zij niet door het woord gewonnen willen worden.

d. Niets is, na het Woord van God, krachtiger om de mensen te winnen dan een goede wandel en getrouwe vervulling van de huiselijke plichten.

e. Ongodsdienstigheid en ongelovigheid ontbinden de banden van de huishoudelijke betrekkingen niet en ontslaan niet van haar plichten, de huisvrouw moet jegens haar eigen man haar roeping vervullen, hoewel hij het woord ongehoorzaam is. B. In vreze, ontzag voor haar echtgenoot en, Efeziërs 5:33.

C. In een kuise wandel, dien haar ongelovige echtgenoten nauwkeurig zullen opmerken.

a. Slechte mensen letten nauwkeurig op de wandel van de belijders van de godsdienst, hun nieuwsgierigheid, afgunst en naijver maken dat zij zorgvuldig de wegen en het leven der Godvrezenden nagaan.

b. Een kuise wandel, vergezeld van de verschuldigde eerbied voor iedereen, is een uitnemend middel om hen te winnen voor het geloof des Evangelies en de gehoorzaamheid aan het Woord.

D. In het voortrekken van de sieraden des geestes aan die des lichaams.

a. Hij geeft een richtsnoer ten opzichte van de kleding der Godvrezende vrouwen, vers 3. Drie soorten van versiering werden verboden: het vlechten des haars, dat toen bij lichtzinnige vrouwen algemeen in gebruik was, het omhangen van goud, of sieraden van goud vervaardigd, dat was in gebruik bij Rebekka, Esther en andere Godvrezende vrouwen, maar werd later de voornaamste aantrekkelijkheid van hoeren en ander slecht volk, en klederen aan te trekken, hetgeen niet volstrekt verboden is, maar alleen de overgrote sierlijkheid en kostbaarheid daarvan.

Leer hieruit:
Ten eerste. De Godvruchtigen moeten zorg dragen, dat hun uiterlijk gedrag in overeenstemming is met hun belijdenis van het Christendom. Zij moeten heilig zijn in al hun wandel.
Ten tweede. De uitwendige versiering van het lichaam is menigmaal zeer zinnelijk en buitensporig, bijvoorbeeld: wanneer ze onmatig is en boven iemands stand in de wereld, wanneer men er trots op is en opgeblazen door wordt, wanneer de kleding er op aangelegd wordt om de aandacht van anderen tot zich te trekken, wan neer de kleding te rijk, te vreemd of te overvloedig is, wanneer de manieren grillig zijn en de wellustigheid en ijdelheid van slechte mensen nabootsen, en wanneer de kleding onzedelijk en wellustig is. De klederwijze van een hoer kan nooit voegzaam zijn voor een Christelijke huisvrouw.

b. In plaats van de uitwendige versiering van het lichaam wijst hij ***de Christelijke vrouwen uitnemender en schoner sieraden aan,*** vers 4. Merk hier op:
Ten eerste. Het deel, dat versierd moet worden. *De verborgen mens des harten:* dat is de ziel, de innerlijke, verborgen mens. Zorgt er meer voor om uwe zielen te versieren en in schoonheid te doen toenemen dan uw lichamen.
Ten tweede. De voorgeschreven versiering. Hetgeen de ziel versiert mag, in het algemeen gezegd, niet iets verderfelijks zijn, dus het moet zijn de genade en de deugden van Gods Heilige Geest. De versierselen van het lichaam worden door de motten gegeten en vergaan bij het gebruik, maar de genade Gods wordt schitterender en beter naarmate wij haar langer dragen. Maar in het bijzonder is het schoonste sieraad van de Christelijke vrouwen een zachtmoedige en stille geest, een handelbare, gemakkelijke gemoedsgesteldheid, vreemd aan hartstocht, hoogmoed, onmatige toorn, die zich open baart in een zacht en verplichtend gedrag jegens haar echtgenoten en gezinnen. Indien de echtgenoot bars en van de godsdienst afkerig is (in dat geval verkeerden deze goede vrouwen, wie de apostel die aanwijzing gaf), dan heeft geen middel zoveel kans van hem te zullen winnen als een voorzichtig, zacht gedrag. Ten minste zal een rustige geest het voor een goede vrouw gemakkelijk maken voor haar zelve, en zal, zichtbaar voor anderen, een beminnelijk sieraad voor haar persoon zijn in de ogen der wereld.
Ten derde. De uitnemendheid daarvan. Zachtheid en kalmte van geest zijn kostelijk in Gods ogen, beminnelijk voor de mensen, kostelijk voor God.
1. De voornaamste zorg van een waar Christen is het regelen en beheersen van zijn eigen geest. Waar de werkzaamheid van de huichelaar eindigt, begint het werk van de Christen.
2. De goede eigenschappen van de innerlijken mens zijn het voornaamste sieraad van de Christen, maar vooral een ingetogen, kalme, rustige geest maakt zowel de man als de vrouw schoon en lieflijk.

3. De plichten van Christelijke vrouwen zijn uit de aard der zaak moeilijk en daarom wekt de apostel er toe op door voorbeelden:
A. ***Van de heilige vrouwen, die op God hoopten***, vers 5. Aan de zwakheid van uw sekse kunt gij niet meer verontschuldiging ontlenen dan zij. Zij leefden eertijds, in oude tijden, en hadden minder kennis om haar te onderrichten en minder voorbeelden om haar aan te moedigen, maar toch hebben zij in alle eeuwen dezen plicht beoefend. Zij waren heilige vrouwen en daarom is haar voorbeeld verplichtend. Zij hoopten op God, maar verzuimden haar plicht jegens hare echtgenoten niet. De plichten, op u

gelegd van een stillen geest en van onderdanigheid aan uw eigen mannen, zijn niet nieuw, maar zijn altijd beoefend door de beste vrouwen van de wereld.

B. *Van Sara, die haar eigen man onderdanig was en hem volgde toen hij uit Ur der Chaldeeën verreisde, niet wetende waar hij komen zou.* Zij noemde hem heer, en betoonde daardoor haar eerbied en erkentenis van zijn meerderheid over haar, en dit alles hoewel God van de hemel door naamsverandering haar verklaard had vorstin te zijn. ***Welker dochters gij zijt, indien gij haar navolgt in geloof en goede werken*** en niet, uit vrees voor uw echtgenoten, de waarheid verlaat, die gij belijdt, of uw plicht jegens hen verwaarloost, maar die willig vervult, uit geweten jegens God en plichtgevoel jegens de mensen.
a. God let nauwkeurig op de daden van alle mannen en vrouwen in de wereld.
b. De onderdanigheid van de huisvrouwen aan haar eigen mannen is een plicht, die in alle eeuwen door de heilige vrouwen is beoefend.
c. De grootste eer van alle mannen en vrouwen ligt in een nederige en getrouwe waarneming van de betrekking en de toestand, waarin de Voorzienigheid hen geplaatst heeft.
d. God merkt op het goede, dat in Zijn dienstknechten is, tot hun eer en voordeel, maar bedekt een menigtefouten. Sara's ongeloof en spot worden over het hoofd gezien, maar haar deugden worden geroemd.
e. De Christenen moeten hun plicht jegens elkaar vervullen, niet uit vrees, niet gedwongen, maar met een gewillig gemoed en in gehoorzaamheid aan Gods gebod. De vrouwen moeten onderdanig zijn ook aan grillige echtgenoten, niet uit vrees en verbijstering, maar uit begeerte om wel te doen en God te behagen.

II. De plicht van de echtgenoten jegens hun huisvrouwen komt nu onder beschouwing.
1. Deze zijn in bijzonderheden:
A. Samenwoning. Daardoor is onnodige scheiding verboden en wordt bedoeld een wederkerige gemeenschap van goederen en personen, met vreugde en eendracht.
B. Het samenwonen met de vrouw met verstand, niet uit begeerlijkheid als wilde beesten, niet met hartstocht als duivels, maar met verstand, als wijze en ingetogen mannen, die het Woord van God en hun plicht kennen.
C. De vrouw ere gevende, gevende haar de verschuldigde eerbied, handhavende haar gezag, beschermende haar persoon, ondersteunende haar aanzien, zich verheugende in haar gezelschap, haar aanbiedende een behoorlijk onderhoud, en een oprecht vertrouwen in haar stellende.

2. De redenen zijn: Zij is het zwakkere vat door natuur en lichaamsbouw, en moet dus verdedigd worden. En daarbij is de vrouw in andere en hogere opzichten de gelijke van haar echtgenoot. Zij zijn elkanders medeërfgenamen der genade des levens, van al de zegeningen van dit en het toekomende leven, en moeten derhalve vreedzaam en rustig met elkaar leven. En indien zij dat doen, zullen hun gebeden voor elkaar niet verhinderd worden. Anders zalmen in ‘t geheel niet bidden, of indien men het doet, bidden met ontstelden, afgetrokken geest en dus zonder verhoring.
A. De zwakheid van de vrouwelijke sekse is geen rechtvaardige reden voor scheiding of twist, maar is daarentegen een reden voor eer en achting. ***Aan het vrouwelijke vat, als het zwakste, ere gevende.***
B. Wij zijn eer verschuldigd aan allen, die erfgenamen des eeuwigen levens zijn.
C. Alle gehuwden moeten zich zo liefdevol en vreedzaam jegens elkaar gedragen, dat zij niet door onenigheid hun gebeden verhinderen.

1 Petrus 3:8-15
De apostel gaat hier van de bijzondere tot meer algemene vermaningen over.
I. Hij toont ons aan hoe Christenen en vrienden elkaar moeten behandelen. Hij raadt de Christenen: zijt allen eensgezind, eensgezind in hetzelfde geloof en in de praktijk van dezelfde plichten van de godsdienst. En aangezien de Christenen in die tijd voor een groot deel in lijdenwaren, zegt hij hun: ***Weest medelijdend, en de broeders liefhebbende, met innerlijke barmhartigheid jegens de bedroefden bewogen, en vriendelijk voor allen.***
Hier leren wij:
1. De Christenen moeten trachten allen van hetzelfde gevoelen te zijn in de grote punten des geloofs, in ware liefde en in Christelijke praktijk. Zij moeten eensgezind zijn onder elkaar naar Jezus Christus, Romeinen 15:5, niet naar menselijk welgevallen, maar overeenkomstig Gods Woord.
2. Hoewel alle Christenen niet geheel en al van hetzelfde gevoelen kunnen zijn, behoren zij medelijden voor elkaar te gevoelen en elkaar als broeders lief te hebben, zij mogen elkaar niet haten of vervolgen, maar moeten elkaar met meer dan gewone genegenheid liefhebben, liefhebben als broeders.
3. Het Christendom eist barmhartigheid voor de bedroefden en vriendelijkheid jegens allen. Hij moet wel een buitengewoon zondaar zijn of een schandelijke afvallige, die de burgerlijke beleefdheid niet waardig is, 1 Corinthiërs 5:11, 2 Johannes 11.

II. Hij onderricht ons hoe wij ons te gedragen hebben jegens onze vijanden. De apostel wist dat de Christenen zouden gehaat en kwalijk behandeld worden door alle mensen, om Christus' wil, en daarom:
1. ***Hij waarschuwt hen om geen kwaad met kwaad of schelden met schelden te vergelden.*** Integendeel: wanneer zij u schelden, zegent hen, geven zij u boze woorden, zegt hun goede terug, want Christus heeft door woord en voorbeeld u geroepen om te zegenen die u vervloeken, en heeft u de zegen van een eeuwige erfenis gegeven hoewel gij die onwaardig waart. Het geduldig dragen van het kwade en het zegenen van onze vijanden is het middel om deze zegen van God te verkrijgen.
Leer hier uit:
A. Kwaad voor kwaad vergelden en schelden voor schelden is een zondige, onchristelijke gewoonte, de overheid mag de kwaaddoeners straffen, en de mensen mogen langs wettigen weg vergoeding zoeken wanneer zij verongelijkt zijn, maar eigen rechter te zijn door tweegevecht, schelden of geheim nadeel toebrengen is verboden, Spreuken 20:22, Lukas 6:27, Romeinen 12:17, 1 Thessalonicenzen 5:15. Schelden is elkaar in bittere, toornige en smadelijke woorden vernederen, maar het prediken der dienaren, waarbij zij scherp bestraffen en ernstig waarschuwen tegen de heersende zonden van hun tijd, is geen schelden, dat hebben al de profeten en apostelen gedaan, Jesaja 56:10, Zefanja 3:3, Handelingen 20:29.
B. De wet van Christus gebiedt ons om schelden met zegening te vergelden, Mattheus 5:44. Hebt uwe vijanden lief, zegent hen, die u vervloeken, doet wel degenen, die u haten, en bidt voor degenen, die u geweld doen en die u vervolgen. Gij moogt hen in hun zonden niet rechtvaardigen, maar gij moet voor uw vijanden doen al wat de gerechtigheid eist en de liefde gebiedt. Wij moeten medelijden hebben met, bidden voor en liefhebben hen, die ons schelden.
C. De roeping des Christens geeft hem heerlijke voorrechten, maar verbindt hem ook tot moeilijke plichten.

D. Alle ware dienstknechten van God zullen onfeilbaar een zegening beërven, zij hebben die reeds hier in grote mate, maar het volle bezit daarvan is hun bewaard in een volgende wereld.

2. Hij geeft een uitnemende beschrijving van een gelukkig en troostrijk leven in deze twistzieke, onnatuurlijke wereld, vers 10. Die wordt aangehaald uit Psalm 34:13-15. Wanneer gij ernstig begeert lang te leven en vreedzame en voorspoedige dagen te hebben, houd dan uw tong terug van het kwade, van schelden, van kwaadspreken en lastering, en uw lippen van liegen, bedriegen en vergoelijken. Vermijd het doen van kwaad of berokkenen van nadeel aan uw naasten, maar wees altijd bereid om goed te doen en het kwaad met goed te vergelden, zoek vrede met alle mensen, en jaag dien na al trekt hij zich van u terug. Dat zal de beste wijze zijn om de mensen goed voor u te stem men en te maken dat zij vreedzaam met u leven.
A. De Godvrezenden van het Oude en van het Nieuwe Testament waren gehouden tot dezelfde plichten. De tong te stillen van het kwade en de lippen van bedrog te spreken, was plicht zowel in Davids tijd als in de onzen.
B. Het is gewettigd tijdelijke voordelen te beschouwen als beweegredenen en aanmoedigingen voor godsdienst.
C. De praktijk van de godsdienst, en vooral het rechte bestuur van de tong, is het beste middel om een vreedzaam en voorspoedig leven te krijgen, een oprechte, weldadige, bescheiden tong is een buitengewoon goed middel om ons rustig en vreedzaam door de wereld te doen gaan.
D. Het vermijden van het kwade en het doen van het goede is de weg naar tevredenheid en gelukzaligheid hier en hiernamaals.
E. Het is de plicht der Christenen niet alleen om de vrede te omhelzen, wanneer die aangeboden wordt, maar om dien te zoeken en na te jagen, wanneer hij geweigerd wordt, vrede met gezelschappen zowel als met enkele personen, in tegenstelling met weerstand en verdeeldheid, wordt hier bedoeld.

3. Hij toont aan, dat de Christenen er niet voor behoeven te vrezen dat zulk een geduldig, zachtmoedig gedrag de wreedheid van hun vijanden zal uitlokken of aan moedigen, want God zal daardoor aan hun zijde staan. ***Want de ogen des Heeren zijn over de rechtvaardigen,*** vers 12. Hij merkt nauwkeurig op hen, houdt een voorzienig, bestendig wakend oog over hen, en draagt hun bijzondere achting en liefde toe. zijn oren zijn open tot hun gebed, zodat wanneer hun enige belediging wordt aangedaan, zij dit geneesmiddel hebben dat zij het hun hemelse Vader mogen klagen, wiens oren altijd oplettend zijn voor de gebeden van Zijn dienstknechten in hun droefenissen, en die hen zeker helpen zal tegen hun onrechtvaardige vijanden. Maar het aangezicht des Heeren is tegen degenen, die kwaad doen, Zijn toorn en misnoegen en wraak zullen hen vervolgen, want Hij is groter vijand van boze vervolgers dan mensen kunnen zijn.

Merk op:
A. Wij moeten niet in alle gevallen bij de letterlijke woorden van de Schrift blijven, maar onderzoeken de zin en het gebruik daarvan, anders worden wij in ergerlijke dwalingen en dwaasheden geleid. Wij moeten ons niet voorstellen dat God ogen, oren en aangezicht heeft, hoewel dat de letterlijke woorden van de Schrift zijn.
B. God heeft bijzondere zorg en vaderlijke liefde voor al Zijn rechtvaardig volk.
C. God hoort altijd het gebed van de gelovigen, Johannes 4:31, 1 Johannes 5:14, Heb. 4:16.

D. Hoewel God oneindig goed is, heeft Hij een afkeer van hardnekkige zondaren, en zal wraak doen over degenen, die onrecht werken. Hij zal zich zelven recht verschaffen en aan de gehele wereld gerechtigheid doen, en zijn goedheid wordt door die handelwijze niet verminderd.

4. Dit geduldige, nederige gedrag wordt de Christenen voorts aanbevolen op twee gronden.
A. Het zal de beste en zekerste weg zijn omlijden te voorkomen. ***Wie is het, die u kwaad doen zal,*** enz., vers 13. Dit wordt, naar ik veronderstel, gezegd tot Christenen in gewone toestand en niet in de hitte der vervolging. Over het algemeen zullen er weinigen zo duivels slecht zijn om hun kwaad te doen, die onschuldig en nuttig in hun midden leven.
B. Dat is ook het middel om de beproevingen nuttig te doen zijn. Indien gij navolgers zijt van het goede en daarom lijdt, of evenwel lijdt, dat is lijden om der gerechtigheid wil, vers 14, en dat zal uw heerlijkheid en uw gelukzaligheid zijn,want daardoor verkrijgt gij de belofte van Christus, Mattheus 5:10. En dus:
a. Gij moet niet bevreesd zijn voor iets dat zij doen kunnen om u schrik aan te jagen, en weest ook niet beangst voor de woede of kracht uwer vijanden.
Ten eerste. Altijd het goede te doen is de beste wijze om ons voor het kwade te vrijwaren.
Ten tweede: lijden om der gerechtigheid wil is de eer en gelukzaligheid van de Christen, het lijdenvoor de zaak der waarheid, een goed geweten, of enig deel van des Christens plicht is een grote eer, de vreugde is groter dan de smart, de eer groter dan de oneer, de winst groter dan het verlies.
Ten derde. Christenen hebben geen reden om bevreesd te zijn voor de dreigingen en de woede van enige van hun vijanden. Hun vijanden zijn Gods vijanden. Zijn aangezicht is tegen hen, Zijn macht is groter dan de hunne, zij zijn de voorwerpen van Zijn vloek, zij kunnen niets doen zonder Zijn toelating, maakt u daarom tegenover hen niet ongerust.

b. In plaats van uzelven te beangstigen door vrees voor de mensen, ***heiligt God de Heere in uwe harten,*** vers 15. Hij zij uwe vreze en Hij zij uwe verschrikking, Jesaja 8:12, 13. Vreest u niet voor degenen, die het lichaam doden en daarna niet meer kunnen doen, maar vreest dien, die nadat hij gedood heeft, ook macht heeft in de hel te werpen, Lukas 12:4, 5. Wij heiligen God de Heere in onze harten wanneer wij Hem met oprechtheid en vurigheid aanbidden, wanneer onze gedachten aan Hem eerbiedig en met ontzag vervuld zijn, wanneer wij steunen op Zijn macht, vertrouwen op Zijn getrouwheid, ons onderwerpen aan Zijn wijsheid, zijn heiligheid navolgen, en Hem de heerlijkheid brengen aan al Zijn volkomenheden verschuldigd. Wij heiligen God voor anderen wanneer ons gedrag zodanig is, dat het anderen uitlokt en aanmoedigt om Hem te verheerlijken en te eren, Leviticus 10:3. Wanneer dit beginsel in uw hart leeft, is tegenover de mensen het eerste dat gij altijd bereid zijt, dat is instaat en gewillig, tot verantwoording, om uw geloof te verdedigen, aan een iegelijk, die u rekenschap afeist van de hoop die in u is, die u vraagt welke hoop dat is, waarvoor gij zoveel moeite in de wereld verdraagt.

Leer hieruit:
Ten eerste. Een eerbiedig gevoel van de Goddelijke volkomenheden is het beste middel tegen de vrees voor lijden. Indien wij God meer vreesden, zouden wij voorzeker de mensen minder vrezen.

Ten tweede. De hoop en het geloof des Christens zijn verdedigbaar tegen de gehele wereld. Er is goede reden te geven voor de godsdienst, hij is geen hersenschim maar een redelijk, vandenhemel gegeven plan, geschikt voor al de behoeften van ellendige zondaren, en waarvan het middelpunt alleen is de heerlijkheid Gods door Jezus Christus.
Ten derde. Ieder Christen is verplicht te antwoorden omtrent en te verdedigen de hoop, die in hem is. De Christenen moeten bereid zijn hun Christendom te verantwoorden, opdat het openbaar wordt dat zij geen fabelen of hersenschimmen zijn nagevolgd. Deze verdediging kan meer dan een of tweemaal nodig zijn, zodat de Christenen er altijd toe bereid moeten zijn, zowel voor de overheid, wanneer die er naar vraagt, of aan enig vragend ernstig Christen, die het weten wil voor zijn eigen inlichting en verbetering.
Ten vierde. Deze belijdenissen van ons geloof moeten afgelegd worden met zachtmoedigheid en vreze, verdediging van ons geloof moet geschieden met bescheidenheid en zachtheid, in de vreze Gods, met vreze voor ons zelven en eerbied voor onze meerderen.

1 Petrus 3:16-17
De belijdenis van het geloof van een Christen kan alleen door de twee hier genoemde middelen aannemelijk gemaakt worden: ***een goed geweten en een goede wandel.*** Het geweten is goed wanneer het zijn bediening goed vervult, wanneer het zuiver en onbedorven gehouden wordt, vrij blijft van schuld. Dan zal het u rechtvaardigen hoewel de mensen u veroordelen. Een goede wandel in Christus is een heilig leven, overeenkomstig de leer en het voorbeeld van Christus. Let op uw geweten en op uw wandel, en dan, hoewel de mensen kwaad van u spreken en u valselijk beschuldigen als kwaaddoeners, zult gij u kunnen rechtvaardigen en hen tot schaamte brengen. Wellicht meent gij dat het hard is te lijden om weldoen, en omdat men een goed geweten bewaart en een goede wandel leidt, maar wees niet ontmoedigd, want het is beter voor u, hoewel erger voor uw vijanden, dat gij lijdt om goeddoen en niet om bedreven kwaad.

1. De mens met het nauwgezetste geweten kan niet ontkomen aan de verwijtingen en lasteringen van boze mensen, die zullen van hem kwaadspreken als van een kwaaddoener, en hem met misdaden belasten, waarvan zijn ziel een afkeer heeft. Ook Christus en zijn apostelen werden zo behandeld.
2. Een goed geweten en een goede wandel zijn de beste middelen om een goeden naam te verkrijgen, zij geven een goed en blijvend getuigenis.
3. Valse beschuldiging verandert gewoonlijk in schande voor de beschuldiger, wanneer zijn ongeloofwaardigheid, onrechtvaardigheid, valsheid en liefdeloosheid ontdekt worden.
4. Het is soms Gods wil dat de Godvrezenden zullen lijden om hun goeddoen, hun eerlijkheid en hun geloof.
5. Gelijk het goeddoen iemand soms blootstelt aan lijden, zo zal het kwaaddoen hem er niet aan doen ontkomen. De apostel stelt hier het geval van beide. Indien dan het lijden van hen die goeddoen reeds zo zwaar kan zijn, wat moet dan wel het lijden zijn van boze mensen voor hun kwaaddoen! Het is een treurige toestand, waarin iemand zich bevindt over wie zonde en lijden tegelijkertijd komen, de zonde maakt het lijden zwaar, rusteloos, troosteloos en verwoestend.

1 Petrus 3:18-20

Hier is: I. Het voorbeeld van Christus voorgesteld als een beweegreden om geduldig te zijn onder het lijden. De kracht van de bewijsvoering zullen wij recht gevoelen, wanneer wij de woorden nader in bijzonderheden beschouwen.

1. Jezus Christus zelfwas gedurende Zijn levenop aarde niet gevrijwaard tegen lijden, hoewel Hij geen eigen schuld had en alle lijden had kunnen vermijden indien Hem dat behaagd had.

2. De reden van Christus' lijden, de reden waardoor Hij het verdiende, was de zonde der mensen. Christus heeft voor de zonden geleden. Het lijden van Christus was in waarheid straf, die straf werd geleden om een verzoening voor de zonden aan te brengen en die uit te delgen, en zij strekt zich uit tot alle zonden.

3. In het geval van het lijden onzes Heeren was het de rechtvaardige, die leed voor de onrechtvaardigen, Hij stelde zich zelven in onze plaats en droeg onze ongerechtigheden. Hij, die geen zonde kende, leed in plaats van hen, die geen rechtvaardigheid kenden.

4. De verdiensten en de volmaaktheid van Christus' offerande waren zodanig, dat voor Hem eenmaal lijden genoeg was. De wettelijke offeranden werden dagelijks herhaald, en van jaar tot jaar, maar de offerande van Christus, eenmaal gebracht, heeft de zonde weggenomen, Hebreeën 7:27, 9:26-28, 10:10, 12, 14.

5. Het gezegende doel van het lijden onzes Heeren was ons tot God te brengen, ons met God te verzoenen, ons toegang tot de Vader te geven, ons en onze daden Gode aangenaam te maken en ons in de eeuwige heerlijkheid te brengen, Efeziërs 2:13, 18, 3:12, Hebreeën 10:21, 22. 6. De uitslag van Christus' lijden voor Hemzelven was deze: ***Hij werd gedood in het vlees, in Zijn menselijke natuur, maar levendgemaakt door de Geest.*** En nu, indien Christus niet vrijgesteld was van lijden, waarom zouden de Christenen dat verwachten? Indien Hij leed om de zonden weg te nemen, waarom zouden wij dan niet tevreden zijn onder ons lijden, dat alleen dient tot onze verbetering en beproeving, en niet als straf? Indien Hij, de volmaakt rechtvaardige, leed, waarom zullen wij, onrechtvaardigen, dan niet lijden? Indien Hij eenmaal leed en daarna in zijn heerlijkheid inging, zullen wij dan niet geduldig zijn onder het lijden, dat slechts voor een korte tijd is en waarna wij Hem volgen in de heerlijkheid? Indien Hij leed om ons tot God te brengen, zullen wij dan niet ons onderwerpen aan moeilijkheden, die dienen moeten om ons op te wekken in ons terugkeren tot God en in onze vervulling van onze plichten jegens Hem?

II. De apostel gaat van het voorbeeld van Christus over tot dat van de oude wereld en houdt de Joden, aan welken hij schrijft, het verschillend lot voor van hen, die Christus geloofden en Hem gehoorzaamden, zoals hij door Noach gepredikt werd, en van hen, die voortgingen in hun ongehoorzaamheid en ongeloof, met aanduiding dat de Joden onder gelijk vonnis waren. God zou niet langer geduld met hen hebben. Nu nog werd hun barmhartigheid aangeboden, zij, die dat aanbod aannamen, zonden er door gered worden, maar zij, die Christus en het Evangelie verwierpen, zouden zo zeker omkomen als de ongehoorzamen ten tijde van Noach. 1. Ter verklaring hiervan moeten wij in aanmerking nemen:

A. De prediker: ***Christus Jezus***, die zich de zaken van zijn gemeente en van de wereld aangetrokken heeft sedert de eerste belofte aan Adam geschied was, Genesis 3:15. Hij ging heen, niet door plaatselijke beweging maar door bijzondere werking, gelijk meermalen van God gezegd wordt, dat Hij van plaats verandert, Genesis 11:5, Hosea 5:15, Micha 1:3. Hij ging heen en predikte, door Zijn Geest met hen worstelende en

Henoch en Noach inspirerende en bekwamende om tot hen te spreken: en predikte hun. Hij predikte hun gerechtigheid, 2 Petrus 2:5.
B. De hoorders. Omdat zij nu dood en dus buiten het lichaam zijn, spreekt de apostel van hen zeer geschikt als ***van de geesten, die in de gevangenis zijn***. Niet dat zij in de gevangenis waren toen Christus hun predikte, zoals de Latijnse overzetting en de paapse uitleggers willen.
C. De zonden van deze mensen. *Zij waren ongehoorzaam,* dat is: opstandelingen, onaandoenlijk en ongelovig, dat betekent het woord. Deze hun zonde werd verzwaard door het geduld en de lankmoedigheid Gods (die eens op hen wachtte, honderd twintig jaren lang, terwijl Noach de ark toebereidde en daardoor, zowel als door zijn prediking, hun zeer ernstige waarschuwing gaf van hetgeen over hen komen zou.
D. Het einde. Hun lichamen werden verdronken en hun zielen in de hel geworpen, die hier de gevangenis genoemd wordt, Mattheus 5:25, 2 Petrus 2:4, 5, maar Noach en zijn gezin, dat geloofde en gehoorzaam was, werd behouden in de ark.

2. Hieruit leren wij:
A. Dat God nauwkeurig rekening houdt met al de middelen en voordelen, welke de mensen van alle eeuwen hebben voor de redding van hun zielen. Het wordt ons hier van de oude wereld gemeld, dat Christus haar Zijn hulp aanbood, Zijn Geest zond, door de prediking van Noach hen deed waarschuwen, en lang op hun tot inkeer komen wachtte.
B. Hoewel de lankmoedigheid Gods lang op de zondaren wacht, komt er ten laatste een einde aan, het is beneden de majesteit Gods om altijd tevergeefs op de mens te wachten.
C. De geesten van ongehoorzame zondaren, zodra zij het lichaam verlaten hebben, worden verwezen naar de gevangenis, de hel, waaruit geen verlossing meer is.
D. De weg van de meerderheid is niet de beste, de wijste, of de veiligste. Het is beter met acht in de ark te gaan dan met acht miljoen te verdrinken in de vloed en verdoemd te worden in de hel.

1 Petrus 3:21-22
Noachs redding in de ark op het water was de voorafbeelding van de redding van alle ware Christenen in de gemeente door de doop. Die tijdelijke redding in de ark was een type, het antitype daarvan is de eeuwige redding der gelovigen door de doop. Om misverstand te voorkomen voegt de apostel hier het volgende bij.
I. Hij verklaart wat hij bedoelt door behoudenis door de doop, niet de uitwendige wassing met water, welke op zich zelve alleen dient om de vuiligheid des lichaams weg te nemen, maar dendoop, die de vraag is van een goed geweten tot God. De doop, die een gelovig vragen van een vastbesloten goed geweten is, dat zich verbindt om te geloven in en zich vromelijk te wijden aan God de Vader, de Zoon en de Heiligen Geest, en terzelfder tijd het vlees, de wereld en de duivel te verzaken. Het verbond des doops gesloten en gehouden, zal ons zeker zalig maken. De wassing is het zichtbare teken, maar dit is de afgebeelde zaak.

II. De apostel toont aan, dat de kracht van de doop tot zaligmaking niet afhangt van het gedane werk, maar van de opstanding van Jezus Christus. Deze veronderstelt Zijn dood, zij is de grondslag van ons geloof en onze hoop, aan haar worden wij door geloof en hoop gelijkvormig gemaakt door het afsterven van de zonde en het verrijzen tot heiligheid en nieuwheid des levens.

1. Het sacrament des doops, op de rechte wijze ontvangen, is een middelen bewijs van zaligmaking. De doop behoudt ons nu. Het behaagt God ons zijn zegeningen mee te delen in en door zijn instellingen, Handelingen 2:38, 22:16.
2. Het uiterlijk deelnemen aan de doop zal niemand zalig maken zonder een goed ge weten en een daarmee overeenstemmende wandel. Het moet zijn de vraag van een goed geweten naar God. Opmerking. Kleine kinderen kunnen die vraag niet doen en daarom moeten die niet gedoopt worden.
Antwoord. De ware besnijdenis was die des harten en niet die des vlezes, Romeinen 2:29. En toch waren de kinderen daartoe niet meer instaat dan onze kinderen nu zijn om die vraag te doen. Maar evenwel werden zij ten achtsten dage besneden. Die gevallen staan gelijk. De kinderen van de Christelijke gemeente mogen daarom tot de instelling toegelaten worden met evenveel reden als de Joodse kinderen, tenzij men aantonen kan, dat zij door enig opzettelijk verbod van Christus uitgesloten zijn.

III. De apostel, de dood en de opstanding van Christus vermeld hebbende, gaat voort met te spreken over zijn hemelvaart en Zijn zitten aan de rechterhand des Vaders, als een onderwerp, dat geschikt is ***om deze gelovigen onder hun lijden te vertroosten,*** vers 22. Indien de verhoging van Christus na Zijn diepe vernedering zo heerlijk was, mogen Zijn volgelingen niet wanhopen, maar verwachten dat zij na hun kortstondige droefenissen verblijd zullen worden met overvloedige vreugde en heerlijkheid. Wij zien hier:
1. Nadat Jezus Christus Zijn arbeid en Zijn lijden op aarde volbracht had, steeg Hij zegepralend op naar de hemel, Handelingen 1:1-9, Markus 16:19. Hij voer ten hemel op om de door Hem verworven kroon en heerlijkheid te ontvangen, Johannes 17:5,om dat deel van Zijn middelaarswerk te verrichten, dat op aarde niet kon gedaan worden, om voor de Zijnen tussen te treden, om de volheid van Zijn voldoening te openbaren, om voor Zijn volk bezit te nemen van de hemel, en hun de Trooster te zenden, die het onderpand van Zijn tussenkomst zou zijn, Johannes 16:7.
2. Na Zijn hemelvaart werd Christus op de troon geplaatst aan de rechterhand Zijns Vaders. Dat er gezegd wordt dat Hij gezeten is, bedoelt de volmaakte rust, het geheel ophouden van alle vroegere moeite en lijden, en bevordering tot de hoogste persoonlijke waardigheid en vrijmacht.
3. Engelen, machten en krachten zijn Hem allen onderdanig gemaakt. Aan Jezus Christus, de Godmens, is gegeven alle macht in hemel en op aarde om te bevelen, wetten te geven en het laatste oordeel te vellen. Dat zullen zijn vijanden ondervinden tot hun altijddurende smart en verwarring, maar Zijn dienstknechten tot hun eeuwige vreugde en zaligheid.

HOOFDSTUK 4

1 Dewijl dan Christus voor ons in het vlees geleden heeft, zo wapent gij u ook met dezelfde gedachte, namelijk dat wie in het vlees geleden heeft, die heeft opgehouden van de zonde; 2 Om nu niet meer naar de begeerlijkheden der mensen, maar naar de wil van God, de tijd, die overig is in het vlees, te leven. 3 Want het is ons genoeg, dat wij de voorgaande tijd des levens der heidenen wil volbracht hebben, en gewandeld hebben in ontuchtigheden, begeerlijkheden, wijnzuiperijen, brasserijen, drinkerijen en gruwelijke afgoderijen; 4 Waarin zij zich vreemd houden, als gij niet meeloopt tot dezelfde uitgieting der overdadigheid, en u lasteren; 5 Dewelke zullen rekenschap geven Dengene, Die bereid staat om te oordelen de levenden en de doden. 6 Want daartoe is ook de doden het Evangelie verkondigd geworden, opdat zij wel zouden geoordeeld worden naar de mens in het vlees, maar leven zouden naar God in de geest. 7 En het einde aller dingen is nabij; zijt dan nuchter en waakt in de gebeden. 8 Maar vooral hebt vurige liefde tot elkander; want de liefde zal menigte van zonden bedekken. 9 Zijt herbergzaam jegens elkander, zonder murmureren. 10 Een iegelijk, gelijk hij gave ontvangen heeft, alzo bediene hij dezelve aan de anderen, als goede uitdelers der menigerlei genade Gods. 11 Indien iemand spreekt, die spreke als de woorden Gods; indien iemand dient, die diene als uit kracht, die God verleent; opdat God in allen geprezen worde door Jezus Christus, Welken toekomt de heerlijkheid en de kracht, in alle eeuwigheid. Amen.

12 Geliefden, houdt u niet vreemd over de hitte der verdrukking onder u, die u geschiedt tot verzoeking, alsof u iets vreemds overkwame; 13 Maar gelijk gij gemeenschap hebt aan het lijden van Christus, alzo verblijdt u; opdat gij ook in de openbaring Zijner heerlijkheid u moogt verblijden en verheugen. 14 Indien gij gesmaad wordt om de Naam van Christus, zo zijt gij zalig; want de Geest der heerlijkheid, en de Geest van God rust op u. Wat hen aangaat, Hij wordt wel gelasterd, maar wat u aangaat, Hij wordt verheerlijkt. 15 Doch dat niemand van u lijde als een doodslager, of dief, of kwaaddoener, of als een, die zich met eens anders doen bemoeit; 16 Maar indien iemand lijdt als een Christen, die schame zich niet, maar verheerlijke God in dezen dele. 17 Want het is de tijd, dat het oordeel beginne van het huis Gods; en indien het eerst van ons begint, welk zal het einde zijn dergenen, die het Evangelie van God ongehoorzaam zijn? 18 En indien de rechtvaardige nauwelijks zalig wordt, waar zal de Goddeloze en zondaar verschijnen? 19 Zo dan ook die lijden naar de wil van God, dat zij hun zielen Hem, als de getrouwen Schepper, bevelen met weldoen.

Het werk van de Christen is tweeledig: hij moet de wil Gods volbrengen en Hem welbehaaglijk lijden. Dit hoofdstuk geeft ons leiding voor beide. De plichten, tot welker beoefening wij hier opgewekt werden, zijn de doding der zonden, een levenvoor God, matigheid, gebed, liefdadigheid, gastvrijheid, goed gebruik van onze talenten. De apostel dringt daar bij de Christenen op aan door de beschouwing van de tijd, dien zij in de zonde verloren hebben, en het naderend einde van alle dingen, vers 1-11.

Wat het lijden betreft, dat moet ons niet verrassen, maar wij ons er in verblijden, alleen zorgdragende dat wij niet lijden als kwaaddoeners. Hij doelt er op dat hun beproevingen spoedig zullen komen, dat hun zielen zowel als hun lichamen in ge vaar waren, en dat de beste wijze om hun zielen te bewaren is ze God te bevelen door weldoen.

1 Petrus 4:1-3

De apostel maakt hier opnieuw een uitweiding naar aanleiding van het lijden van Christus. In het voorgaande heeft hij dat gebruikt omgeduld in lijden aan te raden, thans tot de doding der zonden. Merk op: I. In welke woorden de vermaning is vervat. Met de voorstelling ***dat Christus heeft geleden in het vlees voor ons in Zijn menselijke natuur.*** Het gevolg daaraan ontleend is: ***Zo wapent gij uzelven ook met die gedachte,*** met moed en beslistheid. Het woord vlees in de eerste gedachte betekent de menselijke natuur van Christus, maar daarna betekent het des mensen verdorven natuur. De bedoeling is: Gelijk Christus geleden heeft in Zijn menselijke natuur, doe gij zo uw verdorven natuur lijden, krachtens uw doopgelofte en uw belijdenis, breng door zelfverloochening uw ouden mens, het lichaam der zonde, ter dood, want, indien gij op die wijze lijdt, zult gij gelijkvormig zijn aan Christus in Zijn dood en opstanding en zult ophouden van de zonde.

1. Enige van de beste en sterkste bewijsvoeringen tegen alle soorten van zonden zijn ontleend aan het lijden van Christus. Alle deelneming en tederheid voor de lijdende Christus zijn zonder betekenis, zo gij niet ophoudt met zondigen. Hij stierf om de zonde te vernietigen, hoewel Hij zich gewillig aan het wreedste lijden kon onderwerpen, kon Hij zich niet onderschikken aan de geringste zonde.
2. De aanvang van alle ware doding der zonde ligt in de geest, niet in kastijdingen en ontberingen van het lichaam. De geest van de mens is vleselijk, vol vijandschap, zijn verstand is verduisterd, vervreemd van het leven Gods, Efeziërs 4:18. De mens is niet eerlijk, maar partijdig, blind en boos, tot hij vernieuwd en geheiligd is door de weder barende genade Gods.

II. Hoe het verder uitgelegd wordt, vers 2. De apostel verklaart wat hij bedoelt met dood zijn ***voor de zonde en opgehouden hebben van de zonde***, zowel in ontkennende als in bevestigende zin. Ontkennend: een Christen behoort niet de tijd, die overig is in het vlees, te leven naar de begeerlijkheden der mensen, naar hun zinnelijke lusten en bedorven begeerten. Bevestigend: hij behoort zich te gedragen naar de geopenbaarde wil van de heiligen God.

1. De begeerlijkheden der mensen zijn de bron van al hun ondeugden, Jakobus 1:13, 14. Geen overvallende verzoekingen, hoe zwaar ook, zouden de overhand kunnen verkrijgen, tenzij door ‘s mensen eigen verdorvenheid.
2. Alle ware Christenen maken de wil van God, en niet hun eigen lusten en begeerlijkheden, de regel voor hun leven en daden.
3. De ware bekering brengt een merkwaardige verandering teweeg in het hart en leven van ieder, die haar deelachtig wordt. Zij brengt de mens af van al zijn oude, fatsoenlijke en onbehoorlijke begeerten en van de gewone wegen der ondeugd, tot de wil van God. Zij verandert wil, oordeel, genegenheid, weg en wandel van ieder, die haar ondervonden heeft.

III. Hoe er op aangedrongen wordt, vers 3. ***Want het is ons genoeg, dat wij de voorgaanden tijd des levens der heidenen wil volbracht hebben,*** enz. Hier redeneert de apostel van het standpunt der gelijkheid. Het is niet meer dan billijk, gelijk, en redelijk, dat gelijk gij tot hiertoe het gehele voorgaande deel uws levens zonde en Satan gediend hebt, gij nu de levenden God dienen zult. Hoewel degenen, aan wie de apostel schreef, Joden waren, hadden zij, onder de heidenen levende, hun wegen geleerd.

1. Wanneer iemand waarlijk bekeerd werd, is het zeer pijnlijk voor hem om te denken hoe hij de voorgaande tijd zijns levens besteed heeft, het gevaar dat hij gedurende zo

vele jaren gelopen heeft, het kwaad dat hij anderen gedaan heeft, de oneer God aangedaan en het verlies dat hij geleden heeft, zijn hem zeer bedroevend.
2. Zolang iemands wil nog ongeheiligd en bedorven is, wandelt hij voortdurend op slechte wegen, hij maakt die tot zijn keuze en vreugde en werk, en hij maakt zijn slechten toestand dagelijks erger.
3. De een ingewilligde zonde lokt de andere uit. Hier worden er zes genoemd, die alle met elkaar in verband staan en van elkaar afhankelijk zijn.

A. Ontuchtigheden of onzedelijkheid, zich openbarende in blikken, gebaren en houding, Romeinen 13:13.
B. Begeerlijkheden, daden van onzedelijkheid als overspel en hoererij.
C. Wijnzuiperijen, hoewel nog geen eigenlijke dronkenschap, een onmatig gebruik van wijn ten nadele van gezondheid en werk, wordt hier veroordeeld.
D. Brasserijen, luisterrijke feesten, te menigvuldig, te groot en te kostbaar.
E. Drinkerijen, waardoor bedoeld wordt gulzigheid in eten en drinken.
F. Gruwelijke afgoderijen, de afgodendienst der heidenen ging gepaard met ontucht, dronkenschap, brasserij en alle soorten van beestachtigheid en wreedheid, en sommigen van deze Joden, lang onder hen levende, verliepen en bedierven zich zelven door zulke gewoonten.

4. Het is de plicht des Christens niet alleen af te laten van al wat grof-slecht is, maar ook van die dingen, die aanleiding tot zondigen geven of de schijn des kwaads bezorgen. Buitensporigheid in wijn en al te grote feesten worden evengoed verboden als wellust en afgoderij.

1 Petrus 4:4-6

I. Hier geven wij de grondige verandering, die bewerkt wordt in hen, die in de voorgaande verzen voorgesteld werden als in het eerste deel huns levens zeer Goddeloos te zijn geweest. Zij wandelden niet meer op dezelfden weg en in hetzelfde gezelschap van vroeger. En merkt nu op het gedrag van hun vroegere godloze bekenden jegens hen.
1. Zij houden zich vreemd, zij verwonderen er zich over als over iets nieuws en ongewoons, dat hun oude vrienden zo veranderd zijn en niet als vroeger met groot geweld medelopen tot dezelfde uitgieting van overdadigheid, tot dezelfde onzinnige buitensporigheid en weelderigheid, die zij vroeger zo gretig en dwaas najoegen.
2. Zij lasteren hen. Hun verwondering vervoert hen tot lastering. Zij spreken kwaad van hun personen en hun weg, hun godsdienst en hun God.
A. Zij, die bezwaarlijk bekeerd zijn, willen niet terugkeren tot hun vroegere levenswijze, al worden zij ook nog zo verzocht door de kwaadheid of vleierij van anderen, omdat te doen Overreding noch smaad kan zoveel invloed op hen uitoefenen, dat zij opnieuw gaan doen wat zij vroeger gewoon waren.
B. De gemoedsgesteldheid en het gedrag van ware Christenen komen godlozen zeer vreemd voor. Dat zij zouden verachten wat ze vroeger zeer beminden, dat zij vele dingen zouden geloven die anderen als ongelooflijk voorkomen, dat zij verheugd zouden zijn over iets dat gevaarlijk en onaangenaam is, en ijverig naar hetgeen geen zichtbaar belang heeft, en zo vast hopen op toekomende dingen, is hetgeen de godlozen niet kunnen begrijpen.
C. De beste daden van de Godvrezenden kunnen de aanmerkingen en de laster der ongodsdienstigen niet ontgaan. De daden, die een goed man de meeste moeite, zelfverloochening en gevaar aanbrengen, zullen het meest afgekeurd worden door

liefdeloze en slechte mensen, zij spreken kwaad van de Godvrezenden, hoewel zij de vruchten van hun liefde, godsvrucht en goedheid plukken.

II. Tot troost van Gods dienstknechten wordt hierbij gevoegd:
1. ***Dat alle godlozen en vooral zij die kwaadspreken van degenen, die beter zijn dan zijzelven, zullen rekenschap geven, geroepen zullen worden om de redenen voor hun gedrag op te geven, aan Hem, die bereid staat om te oordelen;*** Hem die zowel instaat als behoorlijk gemachtigd is, en die eerlang zal verschijnen om te oordelen en vonnis te vellen over allen, die dan levend overgebleven zullen zijn, en allen, die gestorven zullen zijn en dan zullen opstaan, Johannes 5:8, 9; 2 Petrus 3:7. De lasterende wereld zal binnen kort rekenschap geven aan de grote God omtrent al haar kwaadspreken van Zijn volk, Judas 14, 15. Zij zullen spoedig geroepen worden tot een droeve verantwoording van al hun vloeken, hun dwaze grappen, hun lasteringen en leugens, tegen het gelovige volk van God uitgesproken.
2. Want daartoe is ook de doden het evangelie verkondigd geworden, opdat zij wel zouden geoordeeld worden naar de mens in het vlees, maar leven zouden naar God in de geest, vers 6. Sommigen verstaan deze moeilijke plaats aldus: *Daartoe is het Evangelie verkondigd* geworden aan alle gelovigen van de oude dag, die nu in Christus gestorven zijn, opdat zij daardoor mochten leren en aangemoedigd worden om de onrechtvaardige oordeelvellingen en vervolgingen te verduren, welke de woede der mensen hun aandeed in het vlees, opdat zij mochten leven door de Geest voor God. Maar anderen vatten de uitdrukking*: opdat zij wel geoordeeld zouden worden naar de mens in het vlees,* in geestelijke zin op. Het Evangelie werd hun verkondigd om hen te oordelen, te veroordelen, te bestraffen over het verderf van hun natuur en de Goddeloosheid van hun leven, omdat zij leefden als de heidenen of als bloot-natuurlijke mensen, en opdat zij na hun zonden te hebben gedood, voor Gods ogen een nieuw en geestelijk leven mochten leiden. Vat men het zo op dan leren wij hieruit:

A. De doding van onze zonden en het leven voor God zijn de verwachte uitwerking van de prediking van het Evangelie.
B. God zal zeker rekenschap vorderen van allen, wie het Evangelie gepredikt is, maar zonder dat zij deze vruchten voortbrachten. God staat gereed om te oordelen allen, die Zijn Evangelie vergeefs gehoord hebben.
C. Het maakt niets uit hoe wij geoordeeld worden naar de mens in het vlees, indien wij slechts leven mogen naar God in de geest.

1 Petrus 4:7-11
Hier vinden wij een ontzagwekkende leer en een daaruit getrokken gevolgtrekking. De leer is: ***het einde aller dingen is nabij.*** De schrikkelijke verwoesting van de kerk en het volk der Joden, door onzen Zaligmaker voorzegd, is nu zeer nabij, bijgevolg is de tijd van hun vervolgingen en van uw lijden zeer kort. Uw eigen leven en dat van uw vijanden hebben spoedig hun uiterste grens bereikt. Ja zelfs de wereld zelf zal niet zeer lang meer voortbestaan. De wereldbrand zal er een eind aan maken en alle dingen zullen opgaan in de eeuwigheid. De gevolgtrekking hieruit bevat een reeks van waarschuwingen.
1. ***Tot nuchterheid en waakzaamheid.*** Zijt dus nuchteren, vers 7. Laat de plooi en de gesteldheid van uw zielen waardig, kalm en deugdelijk zijn, en betracht een stipte nalatigheid en soberheid in alle wereldse genietingen. Duldt niet dat u gevangen wordt in uw vorige zonden en verzoekingen, vers 3. En waakt in de gebeden, draagt zorg dat gij steeds in een kalme, bedaarde stemming zijt, geschikt om te bidden, en dat gij

gewoonlijk in het gebed zijt, opdat dit einde u niet onvoorbereid overvalle, Lukas 21:34, Mattheus 26: 40 41.
A. De overdenking van ons naderend einde is een krachtige beweegreden om matig te zijn in alle wereldse zaken en ernstig in alle godsdienstige.
B. Zij, die daarom willen bidden, moeten waken in den gebede. Zij moeten waken over hun geest, waken tegen alle mogelijkheden en hun plicht doen zoveel in hun vermogen is.
C. Het rechte bestuur van het lichaam is het te gebruiken tot nut van de ziel. Wanneer de lusten en neigingen van het lichaam worden geregeerd en ingetoomd door het Woord Gods en het gezond verstand, en de belangen van het lichaam ondergeschikt worden aan de belangen en behoeften der ziel, dan is het lichaam niet de vijand, maar de vriend en helper van de ziel.

2. Tot liefde. ***Maar vooral hebt vurige liefde tot elkaar,*** vers 8. Hier is een voorname regel van het Christendom. De Christenen behoren elkaar lief te hebben, waarmee bedoeld wordt genegenheid tot elkaar, begeerte naar elkanders welvaart en een hartelijk pogen om die te bevorderen. Deze wederzijdse genegenheid mag niet koud, maar moet vurig zijn, dat is oprecht, sterk en blijvend. Deze ernstige genegenheid wordt aanbevolen boven alle dingen, waaruit haar belangrijkheid blijkt, Colossenzen 3:14. Zij is groter dan geloof en hoop, 1 Corinthiërs 13:13. Een van haar heerlijke uitwerkingen is, dat zij menigte van zonden zal bedekken.
A. Alle Christenen behoren vuriger liefde jegens elkaar dan jegens andere mensen te hebben. Hebt liefde tot elkaar. Hij zegt niet tot heidenen, tot afgodendienaars of tot afvalligen, maar onder elkaar. *Dat de broederlijke liefde blijve,* Hebreeën 13:1. Er is een bijzondere betrekking tussen alle ware Christenen en een eigenaardige beminnelijkheid en goedheid in hen, welke ongemene genegenheid vordert.
B. Het is voor Christenen niet genoeg niet vijandig tegen elkaar te staan, of de gewone achting voor elkaar te hebben, zij moeten hartelijk en innig elkaar liefhebben.
C. Het is de eigenschap van ware liefde, dat zij menigten van zonden bedekt. Zij beweegt de mensen om de hun aangedane beledigingen te vergeven en te vergeten, de zonden van anderen te bedekken en te verbergen, liever dan ze te verzwaren en overal rond te vertellen. Zij leert ons hen lief te hebben, die slechts zwak zijn en die zich voor hun bekering aan veel boze daden hebben schuldig gemaakt. En zij bereidt ons voor barmhartigheid bij God, die beloofd heeft hun te vergeven, die zelf anderen vergeven, Mattheus 6:14.

3. ***Tot herbergzaamheid,*** vers 9. De hier bedoelde herbergzaamheid is vrijwillig en vriendelijk onderhouden van vreemdelingen en reizigers. De Christenen wederkerig zijn de ware voorwerpen voor elkanders herbergzaamheid. De innigheid van hun onderlinge betrekking en de behoeften van huntoestand in die tijden van vervolging, verplichtten de Christenen om jegens elkaar gastvrij te zijn. Meermalen werden de Christenen beroofd van al hun bezittingen en voor hun veiligheid naar ver gelegen landen gedreven. In dit geval moesten zij gebrek lijden indien hun mede-Christenen hen niet wilden ontvangen. Daarom was het een wijze en noodzakelijke regel, dien de apostel hier voorhoudt. Ook op andere plaatsen is hij bevolen, Hebreeën 13:1, 2, Romeinen 12:13.
De wijze, waarop deze plicht in beoefening moet gebracht worden, is: op een gemakkelijke, vriendelijke, aangename manier, zonder murmureren, zonder klagen of grommen over de kosten en moeite.
A. Christenen moeten niet alleen liefderijk maar ook gastvrij jegens elkaar zijn.

B. De liefdadigheid of gastvrijheid, die een Christen bewijst, moet van harte en zonder murmureren gaan. Gij hebt het om niet ontvangen, geeft het om niet.

4. ***Tot besteding van onze talenten,*** vers 11.
A. De regel is dat wij elke gave, gewone of buitengewone, alle vermogen, elke bekwaamheid of gelegenheid, welke ons gegeven worden om goed te doen, gebruiken moeten, dat wij die bedienen moeten aan elkaar. Wij moeten ons zelven niet voor meesters houden, maar handelen als goede uitdelers der menigerlei genaden Gods.
Wij leren hier uit:
a. Welke bekwaamheid om goed te doen wij ook mogen hebben, wij behoren te erkennen dat zij een gave Gods is en haar danken aan zijn genade.
b. Elke gave, die wij ontvangen hebben, moeten wij beschouwen als ons geschonken ten nutte van elkaar. Wij moeten ze ons zelven niet toe-eigenen, ze niet verbergen in een zweetdoek, maar er elkaar mee dienen op de beste wijze, die ons mogelijk is.
c. Bij het ontvangen en besteden van de menigerlei genaden Gods, mogen wij ons alleen als uitdelers beschouwen en daarnaar handelen. De talenten, die ons toevertrouwd worden, zijn het eigendom van onze Heere en moeten naar Zijn aanwijzing besteed worden. En in een huisbezorger wordt vereist dat hij getrouw bevonden worde.

B. De apostel behandelt zijn aanwijzing omtrent de gaven in twee bijzonderheden: spreken en bedienen, waaromtrent hij de volgende voorschriften geeft.
a. Indien iemand, hetzij een dienaar in het openbaar of een Christen in besloten samenkomst, spreekt of leert, dan moet hij dat doen als de woorden Gods, hetgeen ons aanwijzing geeft betreffende de inhoud van hetgeen wij spreken. Wat Christenen onderling of dienaren in het openbaar spreken moet zijn het zuivere Woord Gods. En de wijze van spreken moet zijn ernstig, eerbiedig, plechtig, zoals bij heilige en Goddelijke woorden past.
b. Indien iemand dient, hetzij als diaken om de gaven der gemeente aan de armen, die aan zijn zorg toevertrouwd zijn, te bedelen, of zonder aanstelling, bij het uitdelen van giften en bijdragen, die diene als uit kracht die God verleent. Hij, die overvloed en bekwaamheid van God ontvangen heeft behoort die overvloedig en naar al zijn vermogen te bedienen. Deze regels moeten gevolgd worden met het doel, dat God in allen geprezen worde, in al on ze gaven, bedieningen en diensten verheerlijkt worde, *opdat de anderen uw goede werken zien mogen en uw Vader die in de hemelen is verheerlijken,* Mattheus 5:16. Door Jezus Christus, die deze gaven de mensen uitgedeeld heeft, Efeziërs 4:8, en door wie alleen wij en onze diensten Gode aangenaam zijn, Heb. 13:15, *en wie toekomt de heerlijkheid en de kracht in alle eeuwigheid, Amen.*

Wij leren hieruit:
Ten eerste. Het is de plicht van Christenen en dienaren, om onderling en in het openbaar te spreken over de dingen Gods, Maleachi 3:16, Efeziërs 3:29, Psalm 114:10-12.
Ten tweede. Het betaamt allen verkondigers van het Evangelie in de hoogste mate, zich streng aan het Woord Gods te houden en dat Woord te behandelen zoals het de woorden Gods voegt. Ten derde. De Christenen moeten niet alleen hun plicht vervullen, maar zij moeten dat doen met ijver en naar hun beste vermogen. De aard van het Christelijke werk, dat een hoog en moeilijk werk is, de goedheid en vriendelijkheid van de Meester, en de uitnemendheid van de beloning, dat alles eist

dat ons pogen ernstig en ijverig zal zijn en dat wij met alle macht doen hetgeen waartoe wij geroepen worden, ter ere Gods en ten zegen van onze naasten.
Ten vierde. In al onze plichten en handelingen moet de heerlijkheid Gods ons voornaamste doel zijn, alle andere doeleinden moeten daaraan ondergeschikt zijn, dat moet onze dagelijkse handelingen heiligen en wijden, 1 Corinthiërs 10:31.
Ten vijfde. God wordt door geen onzer daden verheerlijkt, indien wij die Hemniet aanbieden door de tussenkomst en verdiensten van Jezus Christus. Opdat God in alles geprezen worde door Jezus Christus, die de enige Weg tot de Vader is.
Ten zesde. De aanbidding van Jezus Christus door de apostel, en zijn zeggen dat dien toekomt de heerlijkheid en kracht in alle eeuwigheid, toont dat Jezus Christus is de hoge God, boven alles te prijzen, Amen.

1 Petrus 4:12-19
De gedurige herhaling van raad en vertroosting voor Christenen, als lijders beschouwd, in elk hoofdstuk van dezen brief, wijst er op dat het grootste gevaar, waarin deze nieuwe bekeerden waren, ontstond uit de vervolgingen, waaraan zij blootgesteld waren, die het Christendom omhelsd hadden. Het goed gedrag van Christenen onder het lijden is het moeilijkste deel van hun roeping, maar het is noodzakelijk zowel voor de eer van Christus als voor hun eigen vertroosting. En daarom gaat de apostel er hier toe over, na hen in het vorige hoofdstuk vermaand te hebben tot doding van de zonde, om hen thans leiding te geven in de plicht van geduld onder het lijden. Een opstandig hart is zeer ongeschikt om beproevingen te doorstaan.
Merk op:
I. De vriendelijke wijze, waarop de apostel deze arme verachte Christenen aanspreekt, zij waren zijn geliefden, vers 12.

II. Zijn raad aan hen, met betrekking tot hun lijden, die daarin bestond:
1. ***Dat zij zich niet vreemd moeten houden***, niet verwonderd moesten zijn, wanneer enige onverwachte gebeurtenis over hen kwam, want:
A. Hoewel het lijden hard en ingrijpend kon zijn, toch was het alleen bedoeld om hen te beproeven, niet om hen te verwoesten, maar om hun oprechtheid, sterkte, geduld en vertrouwen op God te beproeven. Integendeel, zij moesten zich veel meer verheugen over hun lijden, omdat het eigenlijk het lijden van Christus kon genoemd worden. Het was van dezelfde aard en voor dezelfde zaak, dat Christus leed, dat lijden maakt ons aan Hem gelijkvormig, Hij leed in hen en voelde hun zwakheden. En indien wij deelgenoten aan Zijn lijden zijn, dan zullen wij ook deelgenoten aan zijn heerlijkheid gemaakt worden en Hem met grote vreugde ontmoeten bij zijn verschijning om Zijn vijanden te oordelen en Zijn getrouwe dienstknechten te kronen, 2 Thessalonicenzen 1:7.
a. Ware Christenen beminnen en erkennen de kinderen Gods ook in hun laagste en bedroevendste omstandigheden. De apostel erkent deze arme, verdrukte Christenen en noemt hen zijn geliefden. Ware Christenen komen elkaar nooit zo beminnelijk voor als in hun tegenspoed.
b. Er bestaat geen reden voor Christenen om zich vreemd te houden voor, of zich te verwonderen over, de onvriendelijkheid en de vervolgingen van de wereld, omdat die hun voorzegd zijn. Christus zelf had ze te lijden, en alles te verzaken en ons zelven te verloochenen, zijn de voorwaarden, waarop Christus ons als zijn discipelen aanneemt.
c. De Christenen behoren niet alleen geduldig te zijn, maar zich te verheugen. ook in hun zwaarste en bitterste lijden om Christus' wil, want dat is een teken van Gods gunst, dat lijden bevordert het Evangelie en bereidt hen voor de eeuwige heerlijkheid.

Zij, die zich verheugen in hun lijden voor Christus, zullen eeuwig met Hem zegepralen en zich verblijden in de heerlijkheid.

B. Van de heftige beproevingen daalt de apostel thans tot een lagere trap van vervolging, ***die der tong door lastering en smaadheid,*** vers 14. Hij onderstelt dat die soort van vervolging hun lot zou worden, zij zouden worden belasterd, en kwaad zou van hen gesproken worden om de naam en de zaak van Christus. In dat geval zegt hij hun: ***Zalig zijt gij.*** En de reden daarvan is: ***De Geest der heerlijkheid en van God rust op u***, om u te versterken en te vertroosten, en de Geest van God is de Geest der heerlijkheid, die u heerlijk door alles heenleiden zal en u toebereiden en verzegelen voor de eeuwige heerlijkheid.
Die heerlijke Geest rust op u: blijft met u, woont in u, ondersteunt u, heeft behagen in u; en is dat geen onuitsprekelijk voorrecht? Door uw geduld en uw sterkte in het lijden, door uw vertrouwen op Gods beloften en uw instemmen met het Woord, dat de Heilige Geest geopenbaard heeft, wordt Hij wat u aangaat verheerlijkt, maar door de verachting en smaadheid, die op u worden geworpen, wordt die Geest zelf gelasterd.
a. De beste mensen en de beste dingen zullen over het algemeen in de wereld smaadheid ontmoeten. Van Jezus Christus en Zijn volgelingen, van de Geest Gods en het Evangelie wordt kwaad gesproken.
b. De zaligheid der Godvrezenden gaat niet alleen gepaard met, maar groeit zelfs door hun droefenissen: Zalig zijt gij.
c. De man, op wie de Geest van God rust, kan niet ellendig zijn, al zijn zijne droefenissen ook nog zo groot. *Zalig zijt gij, want de Geest,* enz.
d. De lasteringen en de smaadheden, welke de bozen op de Godvrezenden werpen, rekent de Geest van God zich zelven aangedaan: ***Wat hen aangaat: Hij wordt gelasterd.***
e. Wanneer de Godvrezenden ter wille van Christus beschimpt worden, wordt de Heilige Geest in hen verheerlijkt.

2. Zij moeten zorg dragen, ***dat zij niet rechtvaardig lijden, als kwaaddoeners***, vers 15. Iemand zou kunnen denken dat zulk een waarschuwing overbodig was voor zulke uitnemende Christenen. Maar hun vijanden bezwaarden hen met allerlei grove misdaden, en daarom achtte de apostel, terwijl hij de regelen van de Christelijke godsdienst omschreef, deze waarschuwing nodig. Hij verbood hun allen het leven of de bezittingen van iemand, wie ook, te benadelen, of enig soort van kwaad te doen, of zonder roeping of nood zakelijkheid zich met eens anders doen te bemoeien. Bij deze waarschuwing voegt hij de aanwijzing, dat indien iemand lijdt voor de zaak van Christus en met Christelijk geduld, hij zich daarover niet behoeft schamen, het is een eer voor hemen hij moet God verheerlijken, die hem daartoe verwaardigd heeft.
A. Ook de beste mensen moeten gewaarschuwd worden tegen de ergste zonden.
B. Er is zeer weinig troost in het lijden, wanneer wij dat zelf door onze zonden en dwaasheid over ons brengen. Niet het lijden, maar de zaak, maakt de martelaar.
C. Wij hebben reden om God te danken voor de eer, wanneer Hij ons roept om voor zijn waarheid en Zijn Evangelie te lijden, en voor onze instemming met de leer en de plichten van het Christendom.

3. Hun beproevingen waren nu aanstaande en derhalve moeten zij er zich op voorbereiden, vers 17, 18.
A. Hij zegt hun, ***dat de tijd gekomen is, dat het oordeel beginne van het huis Gods.*** De gewone weg van de Voorzienigheid is deze: Wanneer God grote onheilen en

zware oordelen over gehele volken brengt, begint Hij gemeenlijk met de Zijnen, Jesaja 1:12, Jeremia 25:29, Ezechiël 9:6. Zulk een tijd van algemene onheilen was toen aanstaande, gelijk de Zaligmaker voorzegd had, Mattheus 24:9, 10. Dit maakte al de voorafgaande vermaningen tot lijdzaamheid voor hen noodzakelijk. En nu waren er twee overwegingen, die hen troosten konden.
a. Deze oordelen zullen beginnen met het huis Gods, hetwelk gij zijt,maar zij zullen spoedig voorbij zijn, uw beproevingen en kastijdingen zullen niet lang duren.
b. Uw beproevingen zullen slechts kort en licht zijn, in vergelijking met hetgeen over de boze wereld komen zal, over uw eigen stamgenoten de Joden en over het ongelovige en afgodische volk, waaronder gij leeft. ***Welk zal het einde zijn dergenen, die het Evangelie van God ongehoorzaam zijn?***

Wij leren hieruit:
Ten eerste. De beste van Gods dienstknechten, Zijn eigen huis, hebben nog zoveel in zich dat verkeerd is, dat het nuttig en noodzakelijk is dat God hen soms kastijdt en bestraft met zijn oordelen. *Het oordeel begint van het huis Gods.*
Ten tweede. Zij, die het huis Gods zijn, hebben hun ergste dingen in dit leven. Hun slechtste toestand is draaglijk en zal spoedig voorbij zijn.
Ten derde. Mensen of groepen, die het Evangelie van God ongehoorzaam zijn, behoren niet tot zijn gemeente of Zijn huis, hoewel zij daar misschien zeer luide aanspraak op maken. De apostel onderscheidt de ongehoorzamen van het huis Gods.
Ten vierde. Het lijden van de Godvrezenden in dit leven zijn aanduidingen van de onuitsprekelijke folteringen, welke over de ongehoorzamen en ongelovigen zullen komen. Welk zal het einde zijn van degenen, die het Evangelie van God ongehoorzaam zijn? Wie kan bevroeden of zeggen hoe vreeslijk hun einde zal zijn?
B. Hij toont het onherroepelijk vonnis van de Goddelozen aan. ***Indien de rechtvaardige nauwelijks zalig wordt, waar zal de Goddeloze en de zondaar verschijnen?*** vers 18. Dit gehele vers is genomen uit Spreuken 11:31. Ziet, de rechtvaardige wordt vergolden op de aarde, hoeveel te meer de Goddeloze en zondaar! De Zeventigen vertaalden die spreuk juist zoals de apostel haar hier weergeeft.

Wij kunnen hieruit leren:
a. Het pijnlijke lijden van de Godvrezenden in deze wereld is slechts een voorproef van de veel zwaarder oordelen, die over de onbekeerlijke zondaren komen, want indien wij de zaligheid hier in de hoogste zin nemen, wordt ons geleerd:
b. Het beste wat de besten kunnen doen is de zaligheid van hun zielen verzekeren. Er zijn zoveel verdrukkingen, verzoekingen en moeilijkheden te overwinnen, zoveel zonden te doden, de poort is zo eng en de weg zo nauw, dat ook de rechtvaardige nauwelijks zalig wordt. De volstrekte noodzakelijkheid van zalig worden alleen kan tegen de daaraan verbonden moeilijkheden opwegen.
Merk dus op: uw moeilijkheden zijn het grootst in het begin. God biedt u Zijn genade en Zijn bijstand aan, de beproeving zal niet lang duren, wees getrouw tot de dood en God zal u geven de kroon des levens, Openbaring 2:10.
c. De Goddeloze en de zondaar verkeren onbetwistbaar in een staat van verdoemenis. Waar zullen zij verschijnen? Hoe zullen zij voor hun Rechter bestaan? Waar kunnen zij zich vertonen? Wanneer de rechtvaardige nauwelijks zalig wordt, moet de Goddeloze zeker verloren gaan.

4. Zij, die geroepen worden om te lijden, naar de wil van God, zij moeten vooral toezien op de zaligheid van hun zielen, die door de droefenissen gevaar loopt, en niet

anders beveiligd kan worden dan door haar Gode te bevelen. Hij zal die opdracht aanvaarden, wanneer wij haar Hem aanbevelen door weldoen, want Hij is haar Schepper en Hij heeft uit loutere genade haar veel vriendelijke beloften van eeuwige zaligheid gegeven, waarin Hij zich getrouw en waarachtig betonen zal, vers 19.

A. Al het lijden der Godvrezenden komt over hen naar de wil van God.

B. Het is de plicht der Christenen in al hun lijden meer te letten op de zaligheid van hun zielen dan op het welzijn van hun lichamen. De ziel is van de grootste waardij en loopt het meeste gevaar. Wanneer uitwendig lijden ongerustheid, wrevel en andere zondige en folterende hartstochten innerlijk verwekt, is de ziel in het grootste lijden. Indien de ziel niet bewaard wordt, zal de vervolging der mensen tot afval drijven, Psalm 125:3..

C. Het enige middel om de ziel te bewaren is haar Gode te bevelen door weldoen. ***Beveelt uw zielen Gode*** door plechtige toewijding, gebed en geduldige volharding in goeddoen, Romeinen 2:7.

D. De Godvrezenden hebben, wanneer zij in lijden zijn, grote bemoediging door het bevelen van hun zielen aan God, want Hij is hun Schepper, en getrouw in al Zijn beloften.

HOOFDSTUK 5

1 De ouderlingen, die onder u zijn, vermaan ik, die een medeouderling, en getuige des lijdens van Christus ben, en deelachtig der heerlijkheid, die geopenbaard zal worden: 2 Weidt de kudde Gods, die onder u is, hebbende opzicht daarover, niet uit bedwang, maar gewillig; noch om vuil gewin, maar met een volvaardig gemoed; 3 Noch als heerschappij voerende over het erfdeel des Heeren, maar als voorbeelden der kudde geworden zijnde. 4 En als de overste Herder verschenen zal zijn, zo zult gij de onverwelkelijke kroon der heerlijkheid behalen. 5 Desgelijks gij jongen, zijt de ouden onderdanig; en zijt allen elkander onderdanig; zijt met de ootmoedigheid bekleed; want God wederstaat de hovaardigen, maar de nederigen geeft Hij genade. 6 Vernedert u dan onder de krachtige hand Gods, opdat Hij u verhoge te Zijner tijd. 7 Werpt al uw bekommernis op Hem, want Hij zorgt voor u. 8 Zijt nuchter, en waakt; want uw tegenpartij, de duivel, gaat om als een briesende leeuw, zoekende, wien hij zou mogen verslinden; 9 Denwelken wederstaat, vast zijnde in het geloof, wetende, dat hetzelfde lijden aan uw broederschap, die in de wereld is, volbracht wordt. 10 De God nu aller genade, Die ons geroepen heeft tot Zijn eeuwige heerlijkheid in Christus Jezus, nadat wij een weinig tijds zullen geleden hebben, Dezelve volmake, bevestige, versterke, en fondere ulieden. 11 Hem zij de heerlijkheid en de kracht in alle eeuwigheid. Amen. 12 Door Silvanus, die u een getrouw broeder is, zo ik acht, heb ik met weinige woorden geschreven, vermanende en betuigende, dat deze is de waarachtige genade Gods, in welke gij staat. 13 U groet de medeuitverkorene Gemeente, die in Babylon is, en Markus, mijn zoon. 14 Groet elkander met een kus der liefde. Vrede zij u allen, die in Christus Jezus zijt.

In dit hoofdstuk geeft de apostel bijzondere aanwijzingen, aan de opzieners, hoe zij zich jegens de kudde te gedragen hebben, vers 1-4, aan de jeugdigen, om gehoorzaam en nederig te zijn en hun zorgen op God te werpen, vers 5-7.
Hen allen vermaant hij tot matigheid, waakzaamheid tegen verzoekingen, en standvastigheid in het geloof. ernstig biddende voor hen, en besluit daarna de brief met plechtige zegenbede, wederzijdse begroetingen en zijn apostolische zegen.

1 Petrus 5:1-4

Hier komen in aanmerking:
I. De personen, aan wie de vermaning gericht wordt: ***de ouderlingen, herders en geestelijke leiders van de gemeente,*** oudsten door bediening meer dan door leeftijd, de dienaren van de gemeenten, aan welke hij deze brief schreef.
II. De man, die de vermaning geeft, de apostel Petrus. Ik vermaan, en om zijne vermaning kracht bij te zetten, zegt hij hun dat hij hun medeouderling is, en legt hun daardoor niets op dan wat hij zelf gereed is op te volgen. Hij was ook een getuige des lijdens van Christus, hij was met Hem geweest in de hof, had Hem gadegeslagen in het paleis van de hogepriester, was zeer waarschijnlijk getuige van Zijn kruisdood geweest op een afstand te midden van de menigte, Handelingen 3:15. Hij voegt er bij dat hij evenzeer was deelachtig aan de heerlijkheid, die in zekere mate geopenbaard was op de berg, Mattheüs 17:1-3, en ten volle zal genoten worden bij de wederkomst van Christus Jezus.
1. Zij, die geroepen zijn om anderen te onderwijzen, moeten nauwkeurig hun eigen plicht onderzoeken, niet minder dan dat zij de mensen hun plichten moeten leren.
2. Hoe verschillend zijn geest en houding van Petrus van die zijner vermeende opvolgers! Hij beveelt of domineert niet, maar vermaant. Hij maakt geen aanspraak op het oppergezag over al de andere herders en al de gemeenten, hij noemt zich niet vorst

der apostelen en stedehouder van Christus, of hoofd der kerk maar zegt dat hij een medeouderling is. Alle apostelen warenouderlingen, hoewel niet alle ouderlingen apostelen waren.
3. Het was de bijzondere eer van Petrus en enige weinige anderen, dat zij getuigen waren van het lijden van Christus, maar het is voorrecht van alle ware Christenen, dat zij deelhebben zullen aan de heerlijkheid, die geopenbaard zal worden.

III. De plicht van de herder wordt omschreven, en de wijze waarop die plicht moet vervuld worden. De herderlijke plicht is drievoudig.
1. ***De kudde te weiden,*** door haar het zuivere Woord Gods te prediken en haar te regeren overeenkomstig zulke regelen en tucht als het Woord Gods voorschrijft. Dat ligt in de uitdrukking: Weidt de kudde.
2. De herders der gemeente moeten opzicht over haar houden. De ouderlingen worden vermaand de bediening van opzieners waar te nemen door persoonlijke zorg over de gehele kudde, die hun toevertrouwd is.
3. Zij moeten voorbeelden der kudde zijn en alle Christelijke deugden beoefenen, als heiligheid, zelfverloochening, doding der zonden, gelijk zij dat aan de gemeente prediken en aanbevelen. Deze plichten moeten vervuld worden niet uit bedwang, niet omdat zij er toe gedwongen worden, niet op bevel van de burgerlijke macht of uit vrees en schaamte, maar met een gewillig hart, dat behagen schept in het werk, niet om vuil gewin, om enige voordelen of toelagen uit de gemeente waar zij wonen, of om enige beloning, die bij hun bediening behoort, maar met een volvaardig gemoed, meer lettende op de kudde dan op de wol, in oprechtheid en met liefde trachtende de gemeente Gods te dienen, niet als heerschappij voerende over het erfdeel des Heeren, het niet tiranniserende door overheersing en dwingende kracht, of door haar onschriftuurlijke en menselijke uitvindingen op te dringen in plaats van haar in haar plichten te onderwijzen, Mattheüs 20:25, 2 Corinthiërs 1:24.

Leer hier uit:
A. De uitnemende waardigheid van de gemeente Gods en van al haar ware leden. Deze arme, verachte, lijdende Christenen waren de kudde Gods. De overigen in de wereld zijn een ongeordende troep. Zij zijn een geregelde kudde, voor God verlost door de grote Herder, levende in heilige liefde en gemeenschap met elkaar naar de wil van God. Zij worden daarom vereerd met de naam van Gods erfdeel, Zijn bijzonder eigendom, uit de menigte verkoren tot Zijn eigen volk, om Zijn bijzondere gunst te genieten en bepaaldelijk Hem te dienen.
B. De herders der gemeente moeten haar beschouwen als de kudde Gods, Zijn erfdeel, en hen als zodanig behandelen. Zij zijn niet het eigendom van de herders, om naar welgevallen er over de baas te spelen, maar die gemeente is Gods volk en moet behandeld worden met liefde, zachtheid en tederheid ter wille van Hem, wie zij toebehoort.
C. De dienaren, die tot hun werk gedreven worden door nooddwang of door lust naar vuil gewin, kunnen hun plicht niet naar behoren vervullen, omdat zij het niet gewillig en met een volvaardig gemoed doen.
D. De beste wijze voor een dienaar om de achting der gemeente te winnen, is zich van zijn plicht jegens haar te kwijten zo goed hij kan, en haar standvastig een voorbeeld te geven in al wat goed is.

IV. In tegenstelling met dat vuil gewin, dat voor vele dienaren de voornaamste drijfveer is om hun bediening te aanvaarden en te volbrengen, stelt de apostel hun de

kroon der heerlijkheid voor ogen, welke de grote herder Jezus Christus bestemd heeft voor alle getrouwe dienaren.
1. ***Jezus Christus is de overste Herder van de gehele kudde en het gehele erfdeel Gods.*** Hij kocht haar, Hij regeert en verdedigt haar, en redt haar voor eeuwig. Hij is ook de overste herder over al de lagere herders, zij ontlenen hun gezag aan Hem, handelen in Zijn naam en zullen Hem eens rekenschap geven van hun werk.
2. Deze overste Herder zal verschijnen om alle dienaren en lagere herders te oordelen, hen tot verantwoording te roepen, of zij getrouw hun plicht vervuld hebben zowel in het openbaar als in het verborgen overeenkomstig de hiervoren gegeven aanwijzingen.
3. Zij, die bevonden worden hun plicht gedaan te hebben, zullen ontvangen wat oneindig beter is dan tijdelijk gewin, zij zullen van de opperste Herder ontvangen een hoge graad van eeuwige heerlijkheid, een onverwelkelijke kroon der heerlijkheid.

1 Petrus 5:5-7
Nadat de apostel de plicht van de herders of geestelijke leidslieden der gemeente gesteld en verklaard heeft, gaat hij nu over tot het onderrichten van de kudde.
I. Hoe zij zich te gedragen hebben tegenover hun dienaren en jegens elkaar Hij noemt hen: ***gij jongen,*** omdat zij over het algemeen jonger zijn dan hun deftige herders, en drukt hen hun minderheid op het hart, de naam "jonger" wordt door de Zaligmaker gebruikt om een ondergeschikte aan te duiden, Lukas 22:26. Hij vermaant hen, die jonger en dus de minderen zijt: zijt de ouden onderdanig, geeft hun personen de hun toekomende eer en eerbied, onderwerpt u aan hun vermaningen, bestraffingen en gezag, overeenkomstig hetgeen Gods Woord u gebiedt, Hebreeën 13:17.
Jegens elkaar is de regel: ***Zijt allen elkaar onderdanig,*** zowel om van elkaar vermaning en raad te ontvangen, als om bereid te zijn elkanders lasten te dragen en elkaar alle diensten van vriendschap en liefde te bewijzen, terwijl de enkele personen zich hebben te onderwerpen aan de regelen van de gehele maatschappij, Efeziërs 5:21, Johannes 5:16. Daar deze plichten van onderdanigheid aan meerderen in jaren of bediening, en van onderwerping aan elkaar, strijden met de trotse natuur en de zelfzuchtige belangen der mensen, raadt hij hun: zijt met de ootmoedigheid bekleed. Laat uw zielen, uw gedrag, uw kleding, geheel uw optreden, versierd zijn met nederigheid, als het schoonste kleed dat gij dragen kunt, dan zullen gehoorzaamheid en plichtsvervulling u gemakkelijk vallen. Maar zo gij ongehoorzaamen lankmoedig zijt, zal God zich tegen u stellenen, u dwarsbomen, ***want God wederstaat de hovaardigen, maar de nederigen geeft Hij genade.***

1. Ootmoedigheid is de grote bewaardster van vrede en orde in alle Christelijke gemeenten en gezelschappen, terwijl hovaardij de voornaamste verstoordster daarvan is, en de oorzaak van de meeste onenigheden en breuken in de gemeente.
2. Er is wederzijdse tegenstand tussen God en de hovaardigen: dat betekent het woord, zij strijden met elkaar en God toornt tegen dien vijand, Hij wederstaat de hovaardige, want die is gelijk de duivel zelf een vijand van God en van zijn heerschappij over de mensen. Spreuken 3:34. 3. Wanneer God genade geeft aan de nederigen, geeft Hij meer genade, meer wijsheid, geloof, heiligheid en nederigheid. Daarom voegt de apostel er bij: ***Vernedert u dan onder de krachtige hand Gods, opdat Hij u verhoge te zijner tijd,*** vers 6. Omdat God de hovaardigen wederstaat maar de nederigen genade geeft, vernedert daarom uzelven, niet alleen voor elkaar maar voor de grote God, wiens oordelen over de wereld komende zijn en beginnen moeten van het huis Gods, Hoofdstuk 4:17. Zijn hand is almachtig en kan u gemakkelijk neerwerpen indien gij

hovaardig zijt, of u verhogen zo gij nederig zijt, hetzij in dit leven, indien Hij dat nut tig voor u acht, en anders in de groten dag der vergelding.
Leer hieruit:
A. De gedachte aan de alvermogende hand Gods moet ons nederig en in alle dingen aan Hem onderworpen maken, wat Hij ook over ons brengt.
B. Ons zelven vernederen onder Gods hand is het beste middel voor verlossing en verhoging, geduld onder Zijn kastijdingen, onderwerping aan Zijn welbehagen, berouw, gebed en hoop op Zijn barmhartigheid zullen ons Zijn hulp en verlossing verzekeren te Zijner tijd, Jakobus 4:7.

II. De apostel, wetende dat deze Christenen reeds in zeer moeilijke omstandigheden verkeerden, onderstelt terecht dat hetgeen hij hun heet voorzegd van nog groter ontberingen, die in aantocht zijn, hen zal vervullen met al te grote zorg en vrees voor de komst van deze moeilijkheden, omtrent de uitslag daarvan voor hen zelven, de hunnen en de gemeente Gods, en omdat hij voorziet dat deze angstige zorg een zware last en een gevaarlijke verzoeking kanzijn, geeft hij hun de besten raad en voegt er een goede reden bij. Zijn raad is: ***Werpt al uw bekommernissen op Hem,*** van uzelven af op God. Werpt uw zorgen, die zo snijdend en belemmerend zijn, die uw zielen wonden en uw harten verscheuren, op de wijze en genadige voorzienigheid Gods, vertrouwt op Hem met een vaste, wel besloten geest, ***want Hij zorgt voor u.*** Hij is gewillig om u van uw bezorgdheid te ontslaan door uw zorgen op Zich te nemen. Hij zal afwenden wat gij vreest of u er onder sterken. Hij zal alle gebeurtenissen zo voor u bestieren, dat gij overtuigd zult worden van Zijn vaderlijke liefde en tederheid voor u, en alles zal zo geregeld worden, dat er voor u geen kwaad, maar goed uit voortkomt, Mattheüs 6:25, Psalm 84:12, Romeinen 8:28.
Wij leren hier:
1. De beste Christenen zijn er vatbaar voor om te zwoegen onder angstige en buitensporige bezorgdheid, de apostel noemt het: al uw bekommernis, en duidt daardoor aan dat de zorgen der Christenen van allerleiaard zijn, zorgen voor zichzelven, voor de hunnen, voor het tegenwoordige, voor de toekomst, voor anderen, voor de gemeente.
2. De zorgen ook der Godvrezenden zijn zeer zwaar en al te dikwijls zeer zondig, wanneer zij uit ongeloof en wantrouwen voortkomen, wanneer zij het gemoed afleiden en pijnigen, ons voor onze roeping ongeschikt maken en ons hinderen in onze verblijdende dienst van God, en dan zijn zij zeer misdadig.
3. Het beste middel tegen onmatige bezorgdheid is al onze bekommernissen op God te werpen en te erkennen, dat alles geschiedt naar Zijn wijze en genadige beschikking. Een vast geloof in de rechtmatigheid van de Goddelijke wil en raad brengt de geest tot kalmte. *Wij hielden ons tevreden, zeggende: de wil des Heeren geschiede!* Handelingen 21:14.

1 Petrus 5:8-9
Hier doet de apostel drie dingen.
I. Hij toont hun welk gevaar zij lopen van een vijand, die wreder en rustelozer is dan zelfs de slechtste mensen. Hij beschrijft dien:
1. Naar zijn karakter en namen.
A. Hij is een tegenpartij: ***uw tegenpartij,*** niet een algemene tegenpartij, maar een vijand die u zoekt, die tegen u staat in uw grote alles-beslissende zaak, die het op uw zielen munt.

B. De duivel, de grote aanklager der broederen, deze naam is ontleend aan een woord, dat betekent: doorsteken, een dodelijke slag toebrengen. Hij zal kwaadaardigheid in onze natuur, vergif in onze zielen enten. Indien hij deze mensen kon slaan met hartstocht en murmureringen onder hun lijden, dan had hij kans hen te brengen tot afval en ondergang.
C. Hij is een briesende leeuw, hongerig, woest, sterk en wreed, de gretige vervolger van onze zielen.
2. Naar zijn werk: ***Hij gaat rond, zoekende wie hij zou mogen verslinden,*** zijn enige doel is zielen verwoesten en verslinden. Daartoe is hij onvermoeid en rusteloos in zijn boosaardige pogingen, altijd, dag en nacht, gaat hij rond, zoekende en beproevende wie hij tot hun eeuwig verderf zou mogen verstrikken.

II. Hier voegt hij aan toe, dat het dus hun plicht is:
1. Nuchter te zijn, zowel de uitwendige als de inwendige mens te regeren naar de voorschriften van matigheid, zedigheid en doding der zonden.
2. Waakt, wees niet rustig en zorgeloos, maar veelmeer op uw hoede tegen voortdurend gevaar van dezen geestelijken vijand, en daardoor waakzaam en ijverig omzijn plannen te voorkomen en uw zielen te redden.
3. Wederstaat hem, vast zijnde in het geloof. Het was het geloof van deze mensen, waar Satan het op aanlegde, zo hij hun geloof kon overrompelen en hen tot afvaloverhalen, dan, dat wist hij, had hij het gewonnen en hun zielen in het verderf gestort. Ten einde hun geloof te verwoesten, verwekte hij bittere vervolgingen en zette de grote vorsten van de wereld tegen hen op. Deze zware beproeving en verzoeking moesten zij weerstaan, door wel gegrond, beslist en standvastig in het geloof te zijn. Ten einde hen daartoe aan te moedigen:

III. Zegt hij hun dat hun toestand niet buitengewoon was. Hetzelfde lijden, dat hun overkwam, werd volbracht aan hun broederen in alle delen der wereld, alle kinderen Gods waren hun medekrijgsknechten in deze strijd.
1. Alle grote vervolgingen, die ooit in de wereld voorvielen, werden verwekt, aangestookt en geleid door de duivel, hij is de grote vervolger, zowel als de verleider en de aanklager der broederen, de mensen zijn gewillig zijn spijtige werktuigen, maar hij is de voorname tegenstander, die Christus en Zijn volk bestrijdt (Genesis 3:15, Open b. 12:12).
2. De bedoeling van Satan in het verwekken van vervolgingen tegen de getrouwe dienstknechten van God is hen door middel van het lijden tot afval te brengen, en daardoor hun zielen te verwoesten.
3. Nuchterheid en waakzaamheid zijn ten allen tijde noodzakelijke deugden, maar vooral in tijden van lijden en vervolging. Gij moet uw liefde voor wereldse dingen temperen, anders zal Satan u spoedig overwinnen.
4. Wanneer gij de Satan overwint als een verzoeker, een beschuldiger of een vervolger, dan moet gij hem steeds in het geloof weerstaan, zo uw geloof bezwijkt, is het met u gedaan, daarom neemt bovenal aan het schild des geloofs. (Efeziërs 6:16).
5. De overweging van hetgeen anderen lijden is geschikt om ons aan te moedigen tot het dragen van ons deel der droefenissen. Hetzelfde lijden wordt aan uwe broederschap, die in de wereld is, volbracht.

1 Petrus 5:10-14
Wij komen nu tot het slot van de brief, waarin:

I. De apostel begint met een zeer belangrijk gebed, dat hij opzendt tot ***God als de God aller genade,*** de Bewerker en Voleinder van alle hemelse gave en eigenschap, met de betuiging dat God hen reeds geroepen had om deel te hebben aan die eeuwige heerlijkheid, welke, als Zijn eigendom, Hij aan hen beloofd en verzekerd had door de verdiensten en de tussenkomst van Jezus Christus.
Merk hier op: 1. Waarom hij voor hen bidt. Niet dat zij mochten verschoond blijven van lijden, maar dat hun lijden gematigd en verkort mocht worden, en dat God, nadat zij een weinig tijds zouden geleden hebben, hun een vreedzame en gelukkige toestand geven mocht en Zijn werk in hen volmaken. Dat Hij hen wilde bevestigen tegen wankeling, zowel in het geloof als in hun plicht, dat Hij de zwakken wilde versterken en hen vaststellen op Christus als het fondament, zo vast dat hun vereniging met Hem onlosmakelijk en eeuwig zou zijn.
A. Alle genade is van God, Hij is het, die de mensen staande houdt, bekeert, vertroost en zalig maakt door zijn genade.
B. Allen, die geroepen zijn tot de staat van genade, zijn geroepen tot deelgenootschap aan de eeuwige heerlijkheid en gelukzaligheid.
C. Zij, die geroepen worden om door Jezus Christus erfgenamen van het eeuwige leven te zijn, moeten toch lijden in deze wereld, maar hun lijden duurt slechts korten tijd.
D. De volmaking, bevestiging en versterking van de gelovigen in de genade en hun volharding daarin zijn zulk een moeilijk werk, dat alleen de God van alle genade het kan volbrengen, en daarom moet Hij met allen ernst gezocht worden onder voortdurend gebed en in vertrouwen op zijn beloften.

2. Zijn lofverheffing, vers 11. Uit deze lofverheffing kunnen wij leren dat zij, die genade verkregen hebben van ***de God aller genade, Hem de heerlijkheid en de kracht in alle eeuwigheid zullen toekennen.***

II. Hij trekt het doel van het schrijven van dezen brief aan hen samen in vers 12, en wel:
1. Hij betuigt en verzekert hen in de krachtigste bewoordingen dat de leer der zaligheid, die hij hun uitgelegd had en die zij omhelsd hadden, de waarachtige genade Gods is, voorzegd door de profeten en geopenbaard door Jezus Christus.
2. Hij vermaant hen ernstig, om, gelijk zij het Evangelie aangenomen hebben, daarin standvastig te blijven, niettegenstaande de kunstgrepen der verleiders en de vervolgingen van hun vijanden.
A. De voornaamste zaak, welke de dienaren moeten bedoelen in al hun werk, is de gemeente te overtuigen van de zekerheid en voortreffelijkheid van de Christelijke godsdienst, die betuigden en vermaanden de apostelen met al hun kracht.
B. Een vaste overtuiging, dat wij op de rechten weg ten hemel zijn, is het beste middel om standvastig te blijven en te volharden.

III. Hij beveelt hun Silvanus aan, de man door wie hij hun de brief zond, als een broeder, dien hij getrouw en hun genegen achtte, en hoopte dat zij hem als zodanig zouden achten, hoewel hij een dienaar uit de heidenen was. Betamelijke achting voor de dienaren draagt veel bij tot het welslagen van hun ar beid. Indien wij de overtuiging hebben dat zij getrouw zijn, zullen wij meer voordeel van hun diensten hebben. Het vooroordeel, dat sommigen van de Joden konden hebben tegen Silvanus, als een dienaar uit de heidenen, zou spoedig verdwijnen wanneer zij overtuigd werden, dat hij een getrouw broeder was.

IV. ***Hij besluit met groeten en plechtige zegenbede.*** Petrus, die te Babylon in Assyrië was toen hij dezen brief schreef (waarheen hij als apostel der besnijdenis zich begeven had, om die gemeente te bezoeken, welke de voornaamste van de verstrooiing was), zendt de groeten van deze gemeente aan de andere, aan welke hij schreef, vers 13, en zegt haar dat God de Christenen te Babylon uit de wereld uitverkoren had om Zijn gemeente te zijn en met hen en alle andere getrouwe Christenen deel te hebben aan de eeuwige zaligheid in Christus Jezus, Hoofdstuk 1:2.
In deze groet verenigt hij ook Markus, de evangelist, die toen bij hem was, en die in geestelijke zin zijn zoon was, omdat hij hem tot het Christendom had gebracht.
Merk op:
1. Alle gemeenten van Jezus Christus behoren de innigste genegenheid voor elkaar te hebben, zij moeten elkaar liefhebben, voor elkaar bidden en elkaar zoveel helpen als haar mogelijk is.
2. Hij vermaant hen tot vurige liefde en weldadigheid jegens elkaar, en vraagt hun dat te tonen door de kus der liefde, vers 14, overeenkomstig de algemene gewoonte van die tijden en landen.
En daarna besluit hij met een zegenbede, die hij beperkt tot allen, die in Christus Jezus zijn, met Hem verenigd door het geloof en gezonde leden van Zijn mystieke lichaam. De zegen, dien hij over hen afbidt, is vrede, waarmee hij bedoelt alle nodige goed, allen voorspoed, waartoe hij zijn amen voegt ten teken, dat het zijn ernstige begeerte en onbetwijfelde verwachting is, dat die zegen van vrede het deel van alle gelovigen zal zijn.

DE TWEEDE BRIEF VAN PETRUS

EEN VERKLARING MET PRAKTISCHE OPMERKINGEN, VAN DE TWEEDE ALGEMENE BRIEF VAN DE APOSTEL PETRUS.

Het blijkt duidelijk dat de schrijver van dezen brief dezelfde is, die de voorgaande schreef; en hoewel sommige geleerden verschil van stijl tussen die beide brieven hebben opgemerkt, kan dat geen voldoende reden zijn om te beweren dat deze laatste afkomstig is van Simon, die de apostel Jakobus in de gemeente te Jeruzalem opvolgde. Ook noemt de schrijver zich Simon Petrus, en een apostel, vers 1, en zegt dat hij was een van de drie apostelen, die getuigen waren van de verheerlijking van Christus op de berg, vers 18; en daarbij uitdrukkelijk dat hij de eersten brief aan hen geschreven heeft, Hoofdstuk 3:1. Het doel van dezen tweeden brief is hetzelfde als dat van de eersten; zoals blijkt uit het eerste vers van het derde hoofdstuk; waaruit blijkt dat wij in de dingen Gods behoefte hebben aan gebod op gebod, regel op regel; en dat wij ze steeds in gedachten moeten houden; en toch zijn het deze dingen, die wij het getrouwst ons behoorden te herinneren.

HOOFDSTUK 1

1 Simeon Petrus, een dienstknecht en apostel van Jezus Christus, aan degenen, die even dierbaar geloof met ons verkregen hebben, door de rechtvaardigheid van onzen God en Zaligmaker, Jezus Christus; 2 Genade en vrede zij u vermenigvuldigd door de kennis van God, en van Jezus, onzen Heere; 3 Gelijk ons Zijn Goddelijke kracht alles, wat tot het leven en de godzaligheid behoort, geschonken heeft, door de kennis Desgenen, Die ons geroepen heeft tot heerlijkheid en deugd; 4 Door welke ons de grootste en dierbare beloften geschonken zijn, opdat gij door dezelve der Goddelijke natuur deelachtig zoudt worden, nadat gij ontvloden zijt het verderf, dat in de wereld is door de begeerlijkheid. 5 En gij, tot hetzelve ook alle naarstigheid toebrengende, voegt bij uw geloof deugd, en bij de deugd kennis, 6 En bij de kennis matigheid, en bij de matigheid lijdzaamheid, en bij de lijdzaamheid godzaligheid, 7 En bij de godzaligheid broederlijke liefde, en bij de broederlijke liefde, liefde jegens allen. 8 Want zo deze dingen bij u zijn, en in u overvloedig zijn, zij zullen u niet ledig noch onvruchtbaar laten in de kennis van onzen Heere Jezus Christus. 9 Want bij welken deze dingen niet zijn, die is blind, van verre niet ziende, hebbende vergeten de reiniging zijner vorige zonden. 10 Daarom, broeders, benaarstigt u te meer, om uw roeping en verkiezing vast te maken; want dat doende zult gij nimmermeer struikelen. 11 Want alzo zal u rijkelijk toegevoegd worden de ingang in het eeuwig Koninkrijk van onzen Heere en Zaligmaker, Jezus Christus. 12 Daarom zal ik niet verzuimen u altijd daarvan te vermanen, hoewel gij het weet, en in de tegenwoordige waarheid versterkt zijt. 13 En ik acht het recht te zijn, zolang ik in dezen tabernakel ben, dat ik u opwekke door vermaning; 14 Alzo ik weet, dat de aflegging mijns tabernakels haast zijn zal, gelijkerwijs ook onze Heere Jezus Christus mij heeft geopenbaard. 15 Doch ik zal ook naarstigheid doen bij alle gelegenheid, dat gij na mijn uitgang van deze dingen gedachtenis moogt hebben. 16 Want wij zijn geen kunstig verdichte fabelen nagevolgd, als wij u bekend gemaakt hebben de kracht en toekomst van onzen Heere Jezus Christus, maar wij zijn aanschouwers geweest van Zijn majesteit. 17 Want Hij heeft van God de Vader eer en heerlijkheid ontvangen, als zodanig een stem van de hoogwaardige heerlijkheid tot Hem gebracht werd: Deze is Mijn geliefde Zoon, in Denwelken Ik Mijn welbehagen heb. 18 En deze stem hebben wij gehoord, als zij van de hemel gebracht is geweest, toen wij met Hem op de heiligen berg waren. 19 En wij

hebben het profetische woord, dat zeer vast is, en gij doet wel, dat gij daarop acht hebt, als op een licht, schijnende in een duistere plaats, totdat de dag aanlichte, en de morgenster opga in uw harten. 20 Dit eerst wetende, dat geen profetie der Schrift is van eigen uitlegging; 21 Want de profetie is voortijds niet voortgebracht door de wil eens mensen, maar de heilige mensen Gods, van de Heiligen Geest gedreven zijnde, hebben ze gesproken.

In dit hoofdstuk hebben wij:
I. Een inleiding of voorrede, die voorbereidt voor hetgeen de apostel voornamelijk bedoelt, vers 1- 4.
II. Een vermaning om te wassen en toe te nemen in alle Christelijke deugden, vers 5-7.
III. Om deze vermaning kracht bij te zetten en hen aan te moedigen om haar ernstig en van harte na te leven, voegt hij daarbij:

1. Een voorstelling van het zeer grote voordeel. dat zij daardoor zouden verkrijgen, vers 8-11.

2. Een belofte van de beste hulp, welke de apostel instaat was hun te geven om het toenemen in goede werken hun te vergemakkelijken, vers 12-15.

3 Een verklaring van de zekere waarheid en de Goddelijke oorsprong van het Evangelie van Christus, in de genade waarvan zij werden aangemaand toe te nemen en te volharden.

2 Petrus 2:1-4
De apostel Petrus, door de Heilige Geest gedrongen om nog eens te schrijven aan hen onder de Joden, die tot het geloof in Christus gebracht waren, begint dezen tweeden brief met een inleiding, waarin dezelfde personen worden beschreven en dezelfde zegeningen voor hen begeerd worden, als in de voorrede van de eerste brief, maar er zijn sommige toevoegingen of veranderingen, waarvan wij behoren kennis te nemen, en wel in alle drie de delen van de inleiding.
I. Wij hebben hier een omschrijving van persoon, die de brief schreef, bij de naam Simon zowel als Petrus, en bij de titel ***dienstknecht zowel als apostel.*** Petrus, zo luidt de naam in beide brieven, en deze schijnt het meest gebruikt te zijn geweest, en wij mogen ook onderstellen dat die hem het meest behaagde, daar deze hem gegeven was door onzen Heere, op zijn belijdenis dat Jezus Christus de Zoon des levenden Gods is, en deze naam betekende en bevestigde dat deze waarheid de grondslag, de rotssteen, was waarop gebouwd moet worden. Maar de naam Simon, hoewel overgeslagen in de vorige brief, wordt in deze genoemd, omdat het voortdurend verzwijgen van de naam, die hem bij zijn besnijdenis gegeven was, de Joodse gelovigen, die allen ijveraars voor de wet waren, na-ijverig op de apostel kon maken, alsof hij zijn besnijdenis ontkende en verachtte.
Hij noemt zichzelven hier een dienstknecht (zowel als een apostel) van Jezus Christus, en daarin mag hij zich beroemen evenals David, Psalm 116:16.. De dienst van Christus is de weg tot de hoogste eer, Johannes 15:26. Christus zelf is de Koning der koningen, en de Heere der heren, en Hij maakt al Zijn dienstknechten koningen en priesters voor God, Openbaring 1:6. Welk een eer is het dienstknechten van deze Meester te zijn! Hiervoor kunnen wij ons zonder te zondigen niet schamen. Er zich op te beroemen een dienstknecht van Christus te zijn, is betamelijk voor hen, wier roeping het is anderen te brengen tot of te doen blijven in de dienst van Christus.

II. Wij hebben verder een voorstelling van hen, aan wie de brief geschreven wordt. In de vorige brief worden zij genoemd: uitverkorenen naar de voorkennis van God de

Vader. En hier: ***degenen, die een even dierbaar geloof met ons verkregen hebben door onzen Heere Jezus Christus.*** Want het hier genoemde geloof is zeer verschillend van dat van de ketter, of van het geveinsde geloof van de huichelaar, of van het dode geloof van de vormelijke belijder, hoe rechtzinnig die laatste ook zijn moge. Het is het geloof van Gods uitverkorenen, Titus 1:1, gewrocht door de Geest Gods door werkdadige roeping.

Merk hier op:
1. Het ware zaligmakende geloof is een kostbare genade, en dat niet alleen omdat het zeer ongewoon, zeer schaars is, zelfs in de zichtbare kerk, omdat er een zeer klein aantal van ware gelovigen is onder een grote menigte van zichtbare belijders, Mattheüs 22:14, maar het ware geloof is voortreffelijk en van zeer groot nut en voordeel voor hen, die het bezitten. De rechtvaardige leeft door het geloof, een waarachtig, Goddelijk, geestelijk leven, het geloof verschaft allen nodigen bijstand en troost van dit heerlijke leven, het geloof gaat tot Christus en koopt wijn en melk, Jesaja 55:1, die het rechte voedsel voor de nieuwen mens zijn, het geloof koopt en brengt thuis het gedreven goud, de hemelse schatten die rijk maken: het geloof neemt en trekt aan de witte klederen, de koninklijke sierlijke klederen, Openbaring 3:28.
2. Het geloof is even dierbaar in de gewonen Christen als in de apostel, het geeft de een zowel als de ander dezelfde kostbare vrucht. Het geloof verenigt de zwakken gelovige met Christus even zeker als de sterken gelovige, en ieder oprecht gelovige wordt door zijn geloofgerechtvaardigd in de ogen Gods, en dat van alle zonden, Handelingen 13:39. Het geloof, in wie het zich ook openbaart, legt de hand op dezelfden dierbaren Zaligmaker, en beroept zich op dezelfde dierbare beloften.
3. Dit dierbaar geloof wordt verkregen van God. Het geloof is een gave Gods, gewrocht door de Geest, die Jezus Christus opwekte uit de doden.
4. De dierbaarheid van het geloof, zowel als ons verkrijgen er van, zijn door de rechtvaardigheid van Christus. De voldoenende, verdienende gerechtigheid en gehoorzaamheid van Christus geeft aan het geloof al zijn waarde en dierbaarheid, en zijn gerechtigheid kan niet anders dan van oneindige waarde zijn voor hen, die haar door het geloof ontvangen. Want:
A. Deze Jezus Christus is God, Hij is onze God. Hij is waarachtig God, de Oneindige, Hij, die deze gerechtigheid gewrocht heeft, en daarom moet zij oneindige waarde hebben.
B. Hij is de Zaligmaker van allen, die geloven, en als zodanig bewees Hij deze verdienende gehoorzaamheid, en daarom is die zulk een grote zegen en zulk een voorrecht voor hen, omdat Hij als Borg en Zaligmaker deze gerechtigheid in hun plaats wrocht.

III. Wij hebben hier de apostolische zegenbede, waarin hij toewenst de vermenigvuldiging en toeneming van de Goddelijke genade voor hen en de bevordering en groei van het werk der genade in hen, en dat de vrede met God en met hun eigen geweten (zonder genade kan er geen vrede zijn) in henovervloedig moge zijn. Dit is dezelfde zegenbede als die in de vorige brief, maar hij voegt er hier bij:
1. Een mededeling van de wijze en de middelen, waardoor genade en vrede worden vermenigvuldigd. ***Dat is door de kennis van God en van Jezus, onzen Heere.*** Deze kennis van en dit geloof in de enigen waarachtigen God en Jezus Christus, dien Hij gezonden heeft, zijn het grote bewijs van geestelijk leven, anders kon zij niet de weg ten eeuwigen leven zijn, Johannes 17:3.

2. De grond, waarop de apostel vraagt en waarop de Christelijke hoop mag verwachten, de groei van genade. Hetgeen wij reeds ontvangen hebben moet ons vrijmoedigheid geven om meer te vragen, Hij, die het werk der genade begonnen heeft, zal het ook voleindigen.

Merk op:
A. De fontein van alle geestelijke zegeningen is de Goddelijke macht van Jezus Christus, die al Zijn Middelaarswerk nooit had kunnen volbrengen, indien Hij niet God was zowel als mens.
B. Alle dingen, die enige betrekking tot en enigen invloed op het geestelijk leven hebben, het leven en de kracht der godzaligheid, zijn van Jezus Christus, in wie al de volheid woont, en het is alleen van Hem, dat wij ontvangen genade voor genade, Johannes 1:16, zowel als al wat nodig is voor de bewaring, verbetering en volmaking van genade en vrede, welke, volgens sommige uitleggers in dit vers begrepen worden onder de benaming: al wat tot het leven en de godzaligheid behoort.
C. De kennis van God en het geloof in Hem zijn het kanaal, waardoor alle geestelijke steun en troost ons toegevoerd worden. Maar dan moeten wij God erkennen als de bewerker van onze daadwerkelijke roeping, want als zodanig wordt Hij hier beschreven: die ons geroepen heeft tot heerlijkheid en deugd. Het doel van God in de roeping der mensen is hen tot heerlijkheid en deugd te brengen, dat is vrede en genade, gelijk sommigen het opvatten, maar velen geven de voorkeur aan de woorden heerlijkheid en deugd, en hier zien wij ons de daadwerkelijke roeping dus voorgesteld als een werk van heerlijkheid en deugd, of de heerlijke kracht Gods, welke beschreven wordt in Efeziërs 1:19. Het is de heerlijkheid van Gods macht om zondaren te bekeren, dit is de macht en de heerlijkheid Gods, welke gezien worden in Zijn heiligdom, Psalm 63:3, deze macht en deugd moet geprezen worden door allen, die geroepen zijn uit de duisternis tot Zijn wonderbaar licht, 1 Petrus 2:9.

D. In het vierde vers gaat de apostel er toe over ***om hun geloof en hoop aan te moedigen, in het uitzien naar een toenemen van genade en vrede,*** omdat dezelfde heerlijkheid en deugd in het werk gesteld en geopenbaard zijn in het geven der beloften van het Evangelie, die vervuld zijn in onze daadwerkelijke roeping.
a. De goede dingen, waarvan de beloften ons verzekering geven, zijn uitnemend groot. Vergeving van zonden is een van de hier bedoelde zegeningen, hoe groot die is, zullen allen gaarne toestemmen, die iets weten van de sterkte van Gods toorn, en dit is een van die beloofde gunsten, in de betoning waarvan de macht des Heeren groot is, Numeri14:17. Het vergeven van zo talrijke en schandelijke zonden (waarvan elke op zich zelve Gods toorn en vloek voor eeuwig verdiend heeft), is een wonderbaar ding en wordt zo ook genoemd, Psalm 119:18.
b. De beloofde zegeningen van het Evangelie zijn zeer dierbaar: gelijk de grote belofte van het Oude Testament was het Zaad der vrouw, de Messias, Hebreeën 11:39, zo was de grote belofte van het Nieuwe Testament de Heilige Geest, Lukas 24:49, en hoe dierbaar behoort ons de levendmakende, verlichtende, heiligende Geest te zijn!
c. Zij, die de beloften van het Evangelie ontvangen, worden daarvoor der Goddelijke natuur deelachtig. Zij worden vernieuwd in de geest huns gemoeds, naar het evenbeeld Gods, in kennis, rechtvaardigheid en heiligheid, hun harten worden aan God en Zijn dienst gewijd, zij bezitten een Goddelijke gesteldheid der ziel, want wel is de wet de bediening des doods en de letter die doodt, maar de Geest maakt levend hen, die dood waren in zonden en misdaden.

d. Zij, in wie de Geest de Goddelijke natuur werkt, worden verlost van de dienstbaarheid der verderfenis. Die door de Geest der genade vernieuwd zijn in de geest huns gemoeds, worden overgebracht in de vrijheid der kinderen Gods, want in de wereld heerst het verderf. Maar zij, die niet van de Vader doch van de wereld zijn, bevinden zich onder de macht der zonde, de wereld ligt in het boze, 1 Johannes 5:19. En de zonde heerst in de mensen van de wereld door de begeerlijkheid, hun begeerte gaat naar haar uit en daarom regeert zij over hen. De heerschappij, die de zonde over ons heeft, ontstaat uit het vermaak, dat wij in haar hebben.

2 Petrus 1:5-11

In deze woorden komt de apostel tot de voornaamste inhoud van de brief: hen aan te vuren en te verbinden tot toenemen in genade en heiligheid, daar zij reeds kostelijke genade ontvangen hebben en deelgenoten van de Goddelijke natuur geworden zijn. Het is een zeer goed begin, maar wij mogen er niet in berusten alsof wij daardoor reeds volmaakt waren. De apostel had gebeden dat genade en vrede hun vermenigvuldigd mochten worden, en nu dringt hij er bij hen op aan om te maken dat zij meerdere genade mogen verkrijgen. Wij moeten, indien wij daartoe in de gelegenheid zijn, henvoor welken wij bidden vermanen en hen aanwakkeren tot het gebruiken van alle doelmatige middelen om te verkrijgen hetgeen wij verlangen dat God hun geven zal, en zij, die enigen voortgang in de godsdienst willen maken, moeten zeer ijverig en werkzaam in hun pogingen zijn. Zonder het toebrengen van alle naarstigheid, komen wij niet verder in het werk der heiligheid, zij, die slordig zijn in het beoefenen van dengodsdienst, zullen er niet komen, wij moeten strijden om in te gaan door de enge poort, Lukas 13:24.

I. Hier kunnen wij opmerken hoe de weg van de gelovige stap voor stap is afgebakend.

1. Hij moet verkrijgen ***deugd,*** volgens sommigen moeten wij daaronder verstaan rechtvaardigheid. Daarna volgen ***kennis, matigheid en lijdzaamheid***, die daarmee gepaard gaan. Men mag aannemen, dat de apostel deze als de vier hoofddeugden hun aanbeveelt, de vier grondbestanddelen, waaruit elke andere deugd of deugdzame handeling voortkomt. Maar aangezien het een getrouw woord is, en ernstig bevestigd, dat degenen, die aan God geloven, zorg moeten dragen om goede werken voor te staan, Titus 3:8, mogen wij hier onder deugd verstaan kracht en moed, zonder welke geen gelovige goede werken kan voorstaan of er in toenemen en uitmunten. De rechtvaardige behoort moedig te zijn als een jonge leeuw, Spreuken 28:1, een laf Christen, die bevreesd is om de leer en praktijk van het Evangelie te belijden en te betrachten, moet verwachten dat Christus zich ten jongsten dage voor hem schamen zal. Laat uw harten u niet ontzinken in de kwade dag, maar toont u dapper in het tegenstaan van allen weerstand en van alle vijanden, wereld, vlees, duivel, ja de dood. Wij hebben behoefte aan deugd gedurende ons leven, en zij zal ons van uitnemend nut zijn in ons sterven.

2. De gelovige moet bij zijn deugd kennis voegen, voorzichtigheid bij zijn moed. Er is een kennis van Gods Naam, die voor het geloof gaat, Psalm 9:11, en wij kunnen niet weten welke de goede, aangename en volmaakte wil van God is, tenzij wij die kennis bezitten, maar er zijn eigenaardige omstandighedenvoor onze plichten, welke gekend en waargenomen moeten worden, wij moeten de aangewezen middelen gebruiken en dat op de bekwamen tijd. Christelijke voorzichtigheid let op de mensen, met welken wij te doen hebben, en op de plaats waar en het gezelschap waarin wij zijn. Iedere gelovige moet staan naar de kennis en de wijsheid, die nodig zijn om hem te besturen,

zowel als naar de eigenaardige wijze en orde, waarin de Christelijke deugden moeten beoefend worden.
3. Bij onze kennis moeten wij matigheid voegen. Wij moeten kalm en gematigd zijn in onze liefde tot en ons gebruik van de goederen dezes levens, en indien wij een recht verstand en de ware kennis van uitwendige gemakken hebben, zullen wij zien dat hun waarde zeer veel lager staat dan die van geestelijke goederen. Lichamelijke oefeningen en lichamelijke voorrechten doen slechts weinig nut en moeten daarom ook naar dien maatstaf geacht en gebruikt worden, het Evangelie leert ons matigheid zowel als bescheidenheid, Titus 2:12. Wij moeten gematigd zijn in het begeren en gebruiken van de goederen dezes levens, zoals spijs en drank, klederen, slaap, uitspanningen en eer, een bovenmatige begeerte naar deze dingen is onbestaanbaar met een ernstige begeerte naar God en Christus. En zij, die van deze dingen meer nemen dan betaamt, kunnen Gode noch de mensen geven wat hun toekomt.
4. Voegt bij de matigheid lijdzaamheid, welke een volmaakt werk moet hebben, want wij kunnen niet volmaakt en geheel oprecht en in geen ding gebrekkelijk zijn, Jakobus 1:4, zonder zulke lijdzaamheid, omdat wij tot moeite geboren zijn en door vele verdrukkingen moeten ingaan in het koninkrijk der hemelen. En het zijn deze verdrukkingen, die de lijdzaamheid werken, Romeinen 5:3. Daardoor verkrijgen wij de oefening en de gelegenheden om in de genade te wassen, waardoor wij alle onheilen en kruisen dragen met stilteen onderwerping, zonder tegen God te murmureren of ons over Hem te beklagen, maar Hem rechtvaardigende, die alle droefenis over ons doet komen, erkennende dat ons lijden altijd veel minder is dan wij door onze zonden verdiend hebben, en gelovende dat het niet zwaarder is dan ons nuttig kan zijn.
5. Bij de lijdzaamheid moeten wij ***godzaligheid*** voegen, en die wordt zelf door de lijdzaamheid gewerkt, want deze brengt bevinding voort, Romeinen 5:4. Wanneer de Christenen hun droefenissen lijdzaam dragen, verkrijgen zij een bevindelijke kennis van de liefhebbende vriendelijkheid van hun hemelse Vader, die hun overtredingen met de roede bezoekt en hun ongerechtigheden met plagen, maar zijn goedertierenheid van hen niet wegneemt en in Zijn getrouwheid niet feilt, Psalm 89:33, 34. En hierdoor worden zij gebracht tot kinderlijk ontzag en eerbiedige liefde, waarin de ware godzaligheid bestaat.
6. Bij deze moeten wij voegen ***broederlijke liefde,*** een tedere genegenheid voor al onze mede- Christenen, die kinderen zijn van dezelfden Vader en dienstknechten van dezelfden Meester, leden vanhetzelfde gezin, reizigers naar hetzelfde vaderland, erfgenamen van dezelfde erfenis, en daarom bemind moeten worden met een rein hart en vurige liefde, met een liefde vol inschikkelijkheid, als dezulken die ons bijzonder na en dierbaar zijn en in welken wij buitengewoon behagen hebben, Psalm 16:3.
7. ***Liefde jegens allen,*** of liefdadigheid en goedgezindheid jegens alle mensen, moet gevoegd worden bij de liefde, die wij voor Gods kinderen koesteren. God heeft alle volken uit enen bloede gemaakt, en alle mensenkinderen zijn deelgenoten aan dezelfde menselijke natuur, vatbaar voor dezelfde barmhartigheden, onderworpen aan dezelfde droefenissen, en daarom, hoewel de Christenen in geestelijk opzicht onderscheiden en verwaardigd zijn boven degenen die buiten Christus leven, moeten zij toch met anderen medelijden hebben in hun ongelukken en hen helpen in hun noden, zowel naar het lichaam als naar de ziel hun welvaart bevorderen, wanneer zij daartoe gelegenheid hebben. Daardoor moeten allen, die in Christus geloven, tonen dat zij kinderen zijn van de God, die allen goed is, maar meest het ware Israël.

II. Al de bovengenoemde deugden moeten wij bezitten, zullen wij instaat zijn tot alle goede werken, tot de plichten van de eerste en de tweede tafel, tot werkende en lijdzame gehoorzaamheid, en voor die diensten, waarin wij God moeten navolgen, zowel als voor die, waarin wij Hem alleen hebben te gehoorzamen.
Teneinde ons dus op te wekken tot ijverig en onvermoeid najagen daarvan, houdt de apostel ons de voordelen voor ogen, die allen zullen genieten, welke deze deugden bezitten en die er overvloedig in zijn, vers 8-11. Zij worden ons voorgehouden:
1. Meer algemeen, vers 8. Het bezit van deze dingen zal ons niet ledig en onvruchtbaar laten (ledig dat is: lui, werkeloos). Daaronder moeten wij, volgens de bedoeling des Heiligen Geestes, meer verstaan dan hier onder woorden gebracht is. Wanneer ons van Achaz, de slechtste en God meest-tergende koning van Juda, bericht wordt dat hij deed wat niet recht was in de ogen des Heeren, 2 Koningen 16:2, moeten wij dat lezen alsof er stond: hij deed het meest beledigende en afschuwelijkste, want dat toont zijn levensgeschiedenis.
Wanneer er dus hier gezegd wordt, dat de aanwezigheid en overvloed van deze Christelijke deugden ons niet ledig en onvruchtbaar zal laten, dan betekent dat: ***zij zal u zeer ijverig en levendig, krachtig en werkzaam maken*** in alle praktische Christendom, en buitengewoon vruchtbaar in alle werken der gerechtigheid. Zij zullen veel heerlijkheid aan God brengen, door onder de mensen u vruchtbaar te doen zijn in de kennis, of erkentenis, van onzen Heere Jezus Christus, door Hem te erkennen als Heere, en zelf u Zijn dienstknechten te doen zijn, overvloedig in het werk, dat Hij u te doen gegeven heeft. Dat is het noodzakelijk gevolg van het voegen van de een deugd bij de andere, want indien alle Christelijke deugden in het hart zijn, verbeteren, versterken, bemoedigen en verlevendigen zij elkaar, zo groeien en bloeien zij, en waar de genade overvloedig is daar zal ook overvloed van goede werken zijn.
Hoe begeerlijk is het in de toestand te verkeren, dien de apostel in vers 8 schetst! Dat blijkt uit vers 9. Daar doet hij ons zien hoe ellendig men is zonder deze verlevendigende, vruchtdragende genaden. Want hij, die de vorengenoemde deugden niet bezit, of voorgeeft ze te hebben en er de schijn van heeft, maar ze niet in praktijk brengt, is blind, namelijk voor geestelijke en hemelse dingen, zoals uit de volgende woorden blijkt: hij is van verre niet ziende. De tegenwoordige slechte wereld kan hij zien en daar verlaat hij zich op, maar hij onderscheidt hoegenaamd niets van de toekomende wereld, zodat hij geen genegenheid gevoelt voor de geestelijke voorrechten en hemelse zegeningen daarvan. Hij, die de uitnemendheid van het Christendom ziet, gevoelt de noodzaak om ijverig al deze genaden na te jagen, die volstrekt noodzakelijk zijn om heerlijkheid, eer en onsterflijkheid te verkrijgen. Maar wanneer deze genaden niet verkregen of nagejaagd worden, dan zijn de mensen niet instaat om de dingen te zien, die in werkelijkheid niet ver verwijderd zijn, hoewel het naar hun schatting schijnt dat zij op groten afstand liggen, omdat zij zelven ze ver van zich vandaan houden. En hoe ellendig is de toestand van hen, die zo blind zijn voor de ontzagwekkend grote dingen van de toekomende wereld, die niets kunnen zien van de werkelijkheid en zekerheid, de grootheid en nabijheid der heerlijke vergelding, welke God de rechtvaardigen geven zal, en de vreeslijke straf, die Hij op de Goddelozen zal toepassen.
Maar dat is nog niet al de ellende van hen, die geen deugd, kennis enz. bij hun geloof voegen. Zij zijn evenmin instaat om achterwaarts als om voorwaarts te zien, hun geheugen is vergeetachtig en niet instaat om het verleden vast te houden, zij vergeten dat zij gedoopt zijn, dat zij de middelen hadden verkregen en de verplichting hun opgelegd was, tot heiligheid van hart en leven. Door de doop worden wij verplicht tot een heiligen oorlog tegen de zonde, en zijn plechtig gehouden tot een strijd tegen het

vlees, de wereld en de duivel. Stelt u dikwijls voor de geest en overdenkt ernstig uw plechtige verbintenis om des Heeren te zijn, en uw eigen voordeel om af te leggen alle vuiligheid des vleses en des geestes.

2. De apostel stelt twee bijzondere voordelen voor, die zullen samengaan met of volgen op ijver in het werk des Christens: standvastigheid in de genade en een zegevierende ingang in de heerlijkheid. Hij vlecht die in bij een herhaling van zijn vroegere vermaning, die hij in andere woorden geeft, want wat in vers 5 genoemd wordt naarstigheid toebrengen om bij het geloof deugd enz. te voegen, heet in vers 10: ***zich benaarstigen om zijn roeping en verkiezing vast te maken.***
Hierbij kunnen wij opmerken:
A. Het is de plicht der gelovigen hun verkiezing vast te maken, voor zichzelven tot helderheid te komen dat zij uitverkorenen van God zijn.
B. De weg om hun eeuwige verkiezing vast te maken is hun daadwerkelijke roeping te bevestigen, niemand kan inzien in het boek van Gods eeuwige raadsbesluiten en voornemens, maar voor zover God hen, die Hij geroepen heeft, ook heeft uitverkoren, mogen wij besluiten dat wij ter zaligheid verkoren zijn, wanneer wij vinden dat wij daadwerkelijk geroepen zijn.
C. Er is veelijver en werk voor nodig om onze roeping en verkiezing vast te maken, wij moeten zeer nauwkeurig onszelf onderzoeken, doorzoeken en ondervragen of wij krachtdadig bekeerd zijn, of ons verstand verlicht is, onze wil vernieuwd, onze ziel en haar begeerte werkelijk veranderd. En omin deze vragen tot zekerheid te komen, vereist de grootste ijver, dat kan niet bereikt worden zonder Goddelijke hulp, zoals wij zien in Psalm 139:23 en Romeinen 8:16. Maar hoe moeilijk en zwaar dat ook is, deinst er niet voor terug, want groot is het voordeel, dat gij er door behaalt, want: a. Daardoor zult gij bewaard worden voor vallen, en dat wel ten allen tijde en onder alle omstandigheden, zelfs in uren van verzoeking, die over de aarde komen zullen. Wanneer anderen zullen vallen in boze en schandelijke zonden, zullen zij, die op die wijze naarstig zijn, bekrachtigd worden om voorzichtig te wandelen en de weg van hun plicht te blijven betreden. Wanneer velen in dwalingen vallen, zullen zij gezond blijven in het geloof en volmaakt staan in al de wil van God. b. Zij, die naarstig zijn in het werk van de godsdienst, zullen een ruimen ingang hebben in de heerlijkheid, terwijl van de weinigen, die zalig worden, sommigen nauwelijks gered worden, 1 Petrus 4:18, met grote moeite als door vuur, 1 Corinthiërs 3:15. Zij, die wassen in de genade en overvloedig zijn in het werk des Heeren, zullen zich rijkelijk toegevoegd zien de ingang in het eeuwig koninkrijk, het koninkrijk waar Christus regeert, en zullen eeuwig met Hem regeren.

2 Petrus 1:12-15
I. De belangrijkheid en het voordeel van toeneming en volharding in genade en heiligmaking deed de apostel zeer ijverig zijn in het werk van een dienaar van Christus, ten einde hen daardoor aan te wakkeren en bij te staan om ijverig zijn in de Christelijke plichten. Wanneer dienaren slap en nalatig in hun arbeid zijn, kan men moeilijk verwachten dat de gemeente vlijtig zal zijn in de haren. Daarom wilde Petrus niet verzuimen(dat is nergens, in geen deel van zijn werk en opdracht verzuimen) maar voorbeeldig en overal ijverig zijn, om hun de dingen in gedachtenis te brengen. Dat is de bediening van de beste dienaren, zoals van de apostelen, zij zijn het, die des Heeren doen gedenken, Jesaja 62, 6, zij zijn voornamelijk geroepen om Zijn beloften te verkondigen en om Gode voor te stellen waartoe Hij zich aan de Godvrezenden verbonden heeft, en zij moeten de gemeente herinneren aan Gods voorschriften en

haar de leerstellingen en plichten van het Christendom voor ogen houden, opdat zij Gods geboden moge naleven. En dat doet de apostel, hoewel sommigen het onnodig achtten omdat zij de dingen reeds wisten waarover hij schreef, en in de waarheid, die hij bevestigde, geworteld waren.
Merk op:
1. Wij hebben nodig dat ons hetgeen wij reeds weten herinnerd wordt, om te voorkomen dat wij het vergeten, en onze kennis te verbeteren, opdat die in de praktijk vruchten drage.
2. Wij moeten bevestigd worden in het geloof aan de waarheid, opdat wij niet door elke wind van leer bewogen worden, en vooral in dat deel der waarheid, waarvan de kennis in onze dagen meer noodzakelijk is, dat tot onzenvrede behoort endoor onzen tijdgeest het meest bestreden wordt. De grote leerstellingen van het Evangelie: dat Jezus is de Christus, dat Jezus Christus in de wereld gekomen is om zondaren zalig te maken en dat allen, die in God geloven, ijverig moeten zijn in goede werken, zijn de waarheden, waarop de apostelen in hun tijd aanhielden, dat zijn getrouwe woorden, aller aanneming waardig, in elke eeuw van de Christelijke kerk. En gelijk deze voortdurend door de dienaren moeten bevestigd worden, Titus 3:8, zo moet de gemeente er wel in onderwezen en gefundeerd worden, maar toch moeten ze haar gestadig voor ogen gesteld en ingeprent worden, aangezien ze niet te goed bekend of te vast geloofd kunnen zijn. Ook de meest gevorderde Christenen staan in deze wereld niet boven de instellingen, of buiten noodzaak van de middelen, die God verordend heeft en doet aanbieden. En daar de gemeente onderwijs en vermaning behoeft zolang zij in deze wereld verkeert, is het zeer betamelijk en recht dat de dienaren, zolang zij in de aardse tabernakel zijn, haar onderrichten en vermanen, en haar de waarheden herinneren, die zij vroeger heeft gehoord, want dat is het rechte middel om haar aan te wakkeren tot ijverig en levendig gehoorzamen aan het Evangelie.

II. De apostel, van dezen eis doordrongen, deelt ons mede, vers 14, wat hem in deze zaak zo ernstig doet zijn: ***hij wist niet alleen dat hij zeker, maar daarbij dat hij spoedig zijn tabernakel zou moeten afleggen.***
Merk op:
1. Het lichaam is slechts de tabernakel van de ziel. Het is een gering en beweeglijk bouwwerk, de pinnen kunnen gemakkelijk uitgetrokken worden en de koorden in een ommezien gebroken.
2. Deze tabernakel moet afgelegd worden. Wij zullen in ons aardse huis niet lang blijven. Zoals wij des avonds onze klederen uittrekken en ter zijde leggen, zo moeten wij bij het sterven onze lichamen uittrekken en worden deze in het graf gelegd tot de morgen der opstanding. 3. De nabijheid van de dood maakt de apostel ijverig in het werk dezes levens. Onze Heere Jezus had hem geopenbaard dat de tijd van zijn vertrek aanstaande was, en daarom arbeidde hij met des te groter ijver en vuur, omdat de tijd kort was. Hij moest spoedig hen, aan wie hij schreef, verlaten, en daar zijn verlangen was dat zij de leer, die hij hun overgeleverd had, in gedachtenis zouden houden wanneer hijzelf van hen genomen was, volbracht hij zijn werk door hun te schrijven. De apostel had geen grote gedachte van mondelinge overlevering. Die was niet het rechte middel om het doel te bereiken, dat hij zich voorgesteld had. Hij wilde dat zij altijd van deze dingen gedachtenis zouden hebben, ze niet alleen in het geheugen bewaren, maar er ook melding van maken, dat ligt in het oorspronkelijke woord. Zij, die de Heere vrezen, vermelden Zijn naam en spreken van zijn goedertierenheid. Dat is het middel om de kennis des Heeren te verbreiden, en dat was

de begeerte van de apostel. Zij, die het geschreven Woord Gods hebben, worden daardoor er toe instaat gesteld.

2 Petrus 1:16-18
Hier vinden wij de reden voor de ijver en de ernst, waarmee de voorgaande vermaning gegeven werd. Deze dingen zijn geen vertelseltjes, geen ijdele dingen, maar van zekere waarheid en grote gevolgen. Het Evangelie is geen kunstig verdichte fabel. Het bevat niet de woorden van iemand, die de duivel had, ook niet de mening van een groep mensen, die door list en geslepenheid trachtten anderen te bedriegen. De weg van zaligheid door Jezus Christus is blijkbaar de raad Gods. Hij zelf vond dezen weg tot zaliging van zondaren door Jezus Christus, wiens macht en komst door het Evangelie zijn geopenbaard en door de apostelen gepredikt werden, om ze ons bekend te maken.

1. De prediking van het Evangelie is het bekendmaken van de kracht van Christus, dat Hij machtig is om ook de grootste zondaren, die tot God komen, te redden. Hij is de machtige God, en daarom kan Hij redden zowel van de onreinheid als van de schuld der zonde.
2. Ook de komst van Christus is bekendgemaakt door de prediking van het Evangelie. Hij, die beloofd werd onmiddellijk na de val des mensen, als in de volheid des tijds te zullen geboren worden uit een vrouw, is nu in het vlees gekomen, en wie dat ontkent is de antichrist, 1 Johannes 4:3, die wordt bezeten en bezield door de geest van de antichrist. Maar zij, die de ware apostelen en dienaren van Christus zijn en bestierd en geleid worden door Zijn Geest, getuigen dat Christus gekomen is volgens de belofte, in het vertrouwen waarop alle Oud-Testamentische gelovigen stierven, Hebreeën 11:39. Christus is in het vlees gekomen. Omdat zij, die Hij kwam redden, des vleses en bloeds deelachtig zijn, zo is Hij die evenzeer deelachtig geworden, opdat Hij in hun natuur en in hun plaats zou lijden en daardoor voor hen verzoening aanbrengen. Die komst van Christus wordt in het Evangelie zeer helder en omstandig voor ogen gesteld. Maar er is een tweede komst, die ook daarin vermeld wordt, en welke de dienaren van het Evangelie evenzo moeten verkondigen, wanneer Hij zal komen in de heerlijkheid Zijns Vaders met al Zijn heilige engelen, want Hij is aangewezen om de Rechter van levenden en doden te zijn. Hij zal komen om de wereld in gerechtigheid te oordelen door het eeuwig Evangelie en ons allen oproepen om rekenschap af te leggen van al wat in het lichaam geschied is, hetzij goed hetzij kwaad.
3. En hoewel dit Evangelie van Christus godslasterlijk *een fabel* genoemd is door een van de ongelukkigen, die zichzelven de opvolgers van de heiligen Petrus noemen, bewijst de apostel hier dat het de grootste zekerheid en werkelijkheid bezit. Gedurende dentijd, die onze Zaligmaker hier op aarde doorbracht, toen Hij de gestaltenis eens dienstknechts aangenomen had en in de gelijkenis van een mens verschenen was, heeft Hij soms zelf getuigd dat Hij God was, en voornamelijk aan onzen apostel en de beide zonen van Zebedeüs, die aanschouwers geweest zijn van zijn majesteit, toen Hij voor hen van gedaante veranderd werd, en Zijn aangezicht scheen als de zon, en Zijn kleding wit werd als het licht, zo wit als sneeuw, zoals geen voller ter aarde witter maken kan. Petrus, Jakobus en Johannes waren daar ooggetuigen van, zij mochten en moesten het dus aan ons getuigen. En hun getuigenis is waarachtig, want zij deelden mede wat zij met hun ogen gezien hadden en met hun oren gehoord, want behalve dat de zichtbare heerlijkheid van Christus hun geopenbaard werd, was er een hoorbare stem van de hemel.

Merk hier op:
A. Welk een heerlijke verklaring hier afgelegd werd: ***Deze is Mijn geliefde Zoon, in welken Ik Mijn welbehagen heb,*** de beste stem, die ooit van de hemel op de aarde kwam. God heeft een welbehagen in Christus, en door Hem in ons. Deze is de beloofde Messias, door wie allen, die in Hem geloven, aangenomen en zalig gemaakt worden.
B. Deze verklaring werd afgelegd door God de Vader, die daardoor openlijk Zijn Zoon erkende (ook in Zijn toestand van vernedering, toen Hij in de gestaltenis van een dienstknecht rondwandelde), ja, Hij verklaarde Hem Zijn geliefde Zoon te zijn, toen Hij in dien vernederende toestand verkeerde. Zo weinig verhinderen de lage en nederige omstandigheden van Christus de liefde van de Vader voor Hem, dat er gezegd wordt dat het afleggen van Zijn leven een der voorname redenen van de liefde Zijns Vaders is, Johannes 10:17.
C. De bedoeling van deze stem was onzen Zaligmaker bijzonder eer te geven terwijl Hij hier beneden was. Hij heeft van God de Vader eer en heerlijkheid ontvangen. God schept er behagen in Hem te eren. Gelijk Hij van ons eist dat wij eer en heerlijkheid aan de Zoon zullen brengen, door te belijden dat Hij onze Zaligmaker is, zo geeft Hij eer en heerlijkheid aan de Zaligmaker door te getuigen dat Hij zijn Zoon is.
D. Deze stem kwam van de hemel, welke hier de hoogwaardige heerlijkheid genoemd wordt, en daardoor wordt nog groter heerlijkheid op onzen Zaligmaker afgestraald. Deze verklaring kwam van God, de fontein van alle eer, en uit denhemel, de zelfde heerlijkheid, waar God in volle majesteit troont.
E. Deze stem werd niet alleen gehoord, maar ook verstaan door Petrus, Jakobus en Johannes. Zij hoorden niet alleen een geluid (zoals de menigte deed: Johannes 12:28, 29), maar zij verstonden de woorden. God opent de oren en het verstand van Zijn volk om te ontvangen wat voor hen van belang is, terwijl de anderen, zoals de reisgezellen van Paulus, alleen de klank der woorden hoorden, Handelingen 9:7, maar ze niet verstonden, en daarom gezegd worden niet gehoord te hebben de stem, die tot Hem sprak, Handelingen 22:9. Gezegend zijn zij, die niet alleen horen maar ook verstaan, die de waarheid geloven en de macht van de stem uit de hemel gevoelen, zoals hij deed die deze dingen getuigt. En wij hebben de meest-gegronde reden om zijn getuigenis aan te nemen,want wie zou weigeren geloof te hechten aan hetgeen zo omstandig verhaald wordt omtrent deze stem van de hemel?
F. ***Zij werd door hen gehoord, toen zij met Jezus op de heiligen berg waren.*** De plaats, welke God verkiest voor een of andere openbaring van buitengewone genade, wordt daardoor zelf heilig gemaakt, niet met inwonende heiligheid, maar gelijk de grond, waarop God aan Mozes verscheen, heilig was, Exodus 3:5, en gelijk de berg, waarop de tempelgebouwd werd, heilig was, Psalm 87:1. Zulke plaatsen zijn betrekkelijk heilig, en moeten als zodanig beschouwd worden gedurende de tijd dat men daar ondervindt, of door het Woord gewaarborgd er gelovig mag verwachten, de bijzondere tegenwoordigheid en de genadige invloed van de heiligen en heerlijken God.

2 Petrus 1:19-21
In deze woorden geeft de apostel een ander bewijs om de waarheid en werkelijkheid van het Evangelie te staven, en duidt aan dat dit tweede nog sterker en overtuigender is dan het eerste en het nog ontegensprekelijker maakt, dat de leer van de kracht en de komst van onzen Heere Jezus Christus geen kunstig verdichte fabel van slimme tegenwerkende mensen is, maar de wijze en wondervolle raad van de heiligen en genadig God. Want dit is door de profeten en schrijvers van het Oude Testament

voorzegd, die spraken en schreven onder de leiding en naar de aanwijzing van Gods Geest.

I. De omschrijving gegeven van de boeken des Ouden Testaments luidt: ***zij zijn een profetisch woord, dat zeer vast is.***

1. Zij zijn een profetische verklaring van de kracht en de komst, de Godheid en de vleeswording van onzen Zaligmaker, welke wij in het Oude Testament hebben. Daar is voorzegd dat het zaad der vrouw de kop der slang zou vermorzelen. Daar worden voorzegd: Zijn macht om de duivel en diens werken te verwoesten, Zijn geboorte uit een vrouw, de grote en ontzagwekkende naam van God, onder het Oude Testament, Jehovah, die volgens sommigen alleen betekent: Hij zal zijn en die, Exodus 3:14, wordt weergegeven als Ik zal zijn, die Ik zijn zal, en die op de laatste wijze gelezen heen duidt naar de vleeswording Gods om de verlossing en zaliging, die komende waren, voor Zijn volk te bewerkstelligen. Maar het Nieuwe Testament is de geschiedenis van hetgeen onder het Oude Testament profetie was. Al de profeten en de wet zijn tot op Johannes, Mattheüs 11:13. En de evangelisten en apostelen hebben de geschiedenis beschreven van hetgeen als profetie geopenbaard was. Nu is de aanvulling van het Oude Testament door het Nieuwe, en de overeenstemming van het Nieuwe Testament met het Oude, een onwraakbaar getuigenis voor de waarheid van beide. Leest het Oude Testament als een voorspelling van Christus, en gebruikt met vlijt en dankbaarheid het Nieuwe als de beste uitlegging van het Oude.

2. Het Oude Testament is een profetisch woord, dat zeer vast is. Het was dat voor de Joden, die het als de woorden Gods ontvingen. De latere profeten bevestigden hetgeen door de vroegere voorzegd was, en deze profetieën werden opgeschreven op uitdrukkelijk bevel, bewaard door de bijzondere zorg, en vele daarvan reeds vervuld door de wonderbare voorzienigheid Gods, en daarom waren zij voor hen, die ze reeds lang geleden ontvangen en gelezen hadden, een zekerder woord dan des apostels verhaal van een stem uit de hemel. Mozes en de profeten overtuigen machtiger dan de wonderen zelven, Lukas 16:31. Hoe vast en zeker behoort ons geloof te zijn, dat zulk een vast en zeker woord heeft om op te steunen! En al de profetieën van het Oude Testament zijn nog meer vast en zeker voor ons, die het verhaal bezitten van haar nauwkeurigste en volledigste vervulling.

II. De aanmoediging, welke de apostel geeft om de Schrift te onderzoeken. Hij zegt ons: ***Gij doet wel dat gij daarop acht hebt.*** Wij moeten ons verstand er toe zetten om de bedoeling te verstaan en ons hart omde waarheid te geloven van dit zekere woord, wij moeten er ons voor buigen, opdat wij er door vertederd en gevormd mogen worden. Het woord is het voorbeeld der leer, waaraan wij overgegeven zijn, Romeinen 6:17, de gedaante der kennis, Romeinen 2:20, waarnaar wij onze gedachten en gevoelens moeten regelen, waaraan onze woorden en belijdenissen, ons gehele leven en al onze wandelmoeten beantwoorden. Indien wij ons voegen naar het Woord van God, doen wij in alle opzichten goed, en hetgeen Gode aangenaam en ons voordelig is, en daarmee brengen wij in werkelijkheid aan het Woord Gods niet meer dan de verschuldigde eer.

Maar opdat wij zouden acht geven op het Woord, noemt de apostel sommige dingen op, die van buitengewoon nut zijn voor wie tot het rechte doel de Schrift willen lezen.

1. Zij moeten de Schrift beschouwen en gebruiken als een licht, dat God in de wereld gezonden heeft, om de duisternis te doorschijnen, die over de gehele aarde verspreid ligt. Het Woord is een lamp voor de voet van hen, die het recht gebruiken, het ontdekt hun de weg, waarin de mensen moeten wandelen, het is het middel, waardoor wij de weg des levens kunnen leren kennen.

2. Zij moeten hun eigen duisternis erkennen. Deze wereld is een plaats van dwaling en onwetendheid, en ieder mens in de wereld is van nature verstoken van de kennis, die nodig is om het eeuwige leven te bereiken.
3. Wanneer ooit mensen wijs worden tot zaligheid, dan is dat doordien het Woord Gods in hun harten schijnt. Natuurlijke denkbeelden over God zijn niet voldoende voor gevallen mensen, die op zijn best veelte weinig weten, maar noodzakelijk veelmeer moeten weten, omtrent God, dan Adam in de staat der onschuld wist.
4. Wanneer het licht van de Schrift door de Heilige Geest Gods straalt in de blinde ziel en het verduisterde verstand van de mens, dan licht de dag aan en gaat de morgenster op in zijn hart. Die verlichting vaneen verstand, dat in nachtelijk duister verkeert, is gelijk de dageraad, die al helderder en helderder wordt, en over de gehele ziel opgaat, tot het daar volle dag is geworden, Spreuken 4:18. Het is een toenemende kennis, zij, die op deze wijze verlicht worden, denken nooit dat zij genoeg weten, tot zij eindelijk kennen zoals zij gekend zijn. Acht geven op dat licht is het noodzakelijk belang en de plicht van allen, en allen, die de waarheid doen, komen tot dat licht, terwijl de kwaaddoeners zich op een afstand houden.

III. De apostel noemt ons een ding, dat noodzakelijk voorafgaat aan het acht geven op het vasthouden aan de Schrift, en ***dat is de wetenschap, dat alle profetie van Goddelijke oorsprong is.*** Deze belangrijke waarheid stelt hij niet alleen voorop, maar hij bewijst haar. Merk op:
1. Geen profetie der Schrift is van eigen uitlegging, (geen uitvinding van menselijke mening, geen uitlegging van menselijk verstand) maar openbaring van Gods wil. Dit was het onderscheid tussen de profeten Gods en de valse profeten, die in de wereld geweest zijn. De profeten des Heeren spraken nooit iets uit hun eigen verstand, Mozes, hun hoofd, zegt dat uitdrukkelijk, Numeri 16:28: Dat ze niet uit mijn eigen hart zijn, ik heb geen zelfbedachte geboden en instellingen overgeleverd. Maar de valse profeten spreken het gezicht huns harten, niet uit des Heeren mond, Jeremia 23:16. De profeten en schrijvers van de Schrift spraken en schreven wat de wil Gods was, en hoewel zij onder de invloed en de leiding van de Geest stonden, kan men wel aannemen dat zij gewillig waren om die dingen te openbaren en mede te delen, omdat God wilde dat zij ze spreken en schrijven zouden. Maar hoewel de Schrift niet is het maaksel van der mensen eigen inzicht en willekeur, doch de openbaring van de zin en de wil Gods, moet toch ieder voor zichzelven haar onderzoeken, om haar bedoeling en mening te verstaan.
2. Deze belangrijke waarheid van de Goddelijke oorsprong der Schrift (dat hetgeen zij bevat het woord Gods en niet eens mensen bevat) moet geweten en erkend worden door allen, die acht geven willen op dat woord, dat zeer vast is. Dat de Schrift het Woord Gods is, is niet alleen een artikel van het ware Christelijke geloof, maar ook een voorwerp van wetenschap of kennis. Gelijk iemand niet slechts gelooft, maar ook zeker weet dat die of die persoon, die zijn bijzondere vriend is, alle gewone, bijzondere en eigenaardige kentekenen en eigenschappen van een vriend heeft, zo weet de Christen dat dit boek het Woord Gods is, en ziet hij in dat boek al de bijzondere eigenschappen, die bewijzen dat het een Goddelijk-ingegeven boek is. Hij smaakt een zoetheid, voelt een kracht, ziet een heerlijkheid er in, die waarlijk Goddelijk zijn.
3. De Goddelijkheid van de Schrift moet in de eerste plaats gekend en erkend worden, alvorens men haar recht gebruiken kan en zij behoorlijk in acht genomen kan worden. Daartoe is het enige en onfeilbare middel ons verstand af te trekken van alle andere geschriften en het bepaald aan haar te wijden, zij vereist noodwendig dat wij er ten

volle van overtuigd zijn, dat zij Goddelijk ingegeven werd en bevat hetgeen waarlijk Gods zin en wil is.

IV. In aanmerking nemende hoe volstrekt noodzakelijk het is, dat de mensen van de Goddelijke oorsprong der Schrift overtuigd zijn, zegt de apostel ons vers 21, hoe het Oude Testament samengesteld werd.
1. Ontkennend. ***Niet door de wil eens mensen.*** De dingen zelven, die er in verhaald worden en waarvan de mededeling de onderscheidene delen van het Oude Testament uitmaakt, zijn niet gevoelens van mensen. En ook was niet de wil van enig der profeten en schrijvers van de Schrift de regel of reden, waarom deze dingen werden opgeschreven om de canon van de Schrift te vormen.
2. Bevestigend. ***Maar de heilige mensen Gods, van de Heilige Geest gedreven zijnde, hebben haar gesproken.***
Merk op:
A. Zij waren heilige mensen Gods, die gebruikt werden voor het boek, dat wij als Gods Woord ontvingen. Indien Biléam en Kájafas en anderen, die van heiligheid ontbloot waren, bij sommige gelegenheden iets van de geest der profetie hadden, toch werden zulke mensen niet gebruikt om enig gedeelte van de Schrift ten nutte van Gods kerk te schrijven. Al de schrijvers van de Schrift waren heilige mensen Gods.

B. Deze heilige mensen werden gedreven door de Heilige Geest in hetgeen zij overleverden als de mening en de wil van God. De Heilige Geest is opperste werker, de mensen zijn slechts werktuigen.
a. De Heilige Geest inspireerde hen en gaf hun op wat zij als de wil Gods moesten overleveren.
b. Hij spoorde hen krachtig aan en leidde hen er werkdadig toe om te spreken (en te schrijven) wat Hij hun in de mond legde.
c. Hij bestierde hen zo wijselijk en zorgvuldig en stond hen zo getrouw bij in het overbrengen van hetgeen zij van Hem ontvangen hadden, dat zij metterdaad bewaard bleven voor enige de minste vergissing in de uitdrukking van hetgeen zij openbaarden, zodat de eigen woorden van de Schrift moeten aangezien worden voor woorden van de Heilige Geest, en al de duidelijkheid en eenvoud, al de kracht en deugd, al de sierlijkheid en eigenaardigheid, van die woorden en uitdrukkingen door ons moeten beschouwd worden als komende van God. Vermengt uw geloof derhalve met hetgeen gij in de Schrift vindt, acht en eerbiedigt uw Bijbel als een boek, geschreven door heilige mensen, geïnspireerd, beïnvloed en bijgestaan door de Heilige Geest.

HOOFDSTUK 2

1 En er zijn ook valse profeten onder het volk geweest, gelijk ook onder u valse leraars zijn zullen, die verderfelijke ketterijen bedekt invoeren zullen, ook de Heere, Die hen gekocht heeft, verloochenende, en een haastig verderf over zichzelven brengende; 2 En velen zullen hun verderfenissen navolgen, door welke de weg der waarheid zal gelasterd worden. 3 En zij zullen door gierigheid, met gemaakte woorden, van u een koopmanschap maken; over welke het oordeel van over lang niet ledig is, en hun verderf sluimert niet. 4 Want indien God de engelen, die gezondigd hebben, niet gespaard heeft, maar, die in de hel geworpen hebbende, overgegeven heeft aan de ketenen der duisternis, om tot het oordeel bewaard te worden; 5 En de oude wereld niet heeft gespaard, maar Noach, de prediker der gerechtigheid, zijn achttal bewaard heeft, als Hij de zondvloed over de wereld der Goddelozen heeft gebracht; 6 En de steden van Sodoma en Gomorra tot as verbrandende met omkering veroordeeld heeft, en tot een voorbeeld gezet dengenen, die Goddeloos zouden leven; 7 En de rechtvaardige Lot, die vermoeid was van de ontuchtigen wandel der gruwelijke mensen, daaruit verlost heeft; 8 Want deze rechtvaardige man, wonende onder hen, heeft dag op dag zijn rechtvaardige ziel gekweld, door het zien en horen van hun ongerechtige werken; 9 Zo weet de Heere de godzaligen uit de verzoeking te verlossen, en de onrechtvaardigen te bewaren tot de dag des oordeels, om gestraft te worden; 10 Maar allermeest degenen, die naar het vlees in onreine begeerlijkheid wandelen, en de heerschappij verachten; die stout zijn, zichzelven behagen, en die de heerlijkheden niet schromen te lasteren; 11 Daar de engelen in sterkte en kracht meerder zijnde, geen lasterlijk oordeel tegen hen voor de Heere voortbrengen. 12 Maar deze, als onredelijke dieren, die de natuur volgen, en voortgebracht zijn omgevangen en gedood te worden, dewijl zij lasteren, hetgeen zij niet verstaan, zullen in hun verdorvenheid verdorven worden; 13 En zullen verkrijgen het loon der ongerechtigheid, als die de dagelijkse weelde hun vermaak achten, zijnde vlekkenen smetten, en zijn weelderig in hun bedriegerijen, als zij in de maaltijden met u zijn; 14 Hebbende de ogen vol overspel, en die niet ophouden van zondigen; verlokkende de onvaste zielen, hebbende het hart geoefend in gierigheid, kinderen der vervloeking; 15 Die de rechten weg verlaten hebbende, zijn verdwaald, en volgen de weg van Balaam, de zoon van Bosor, die het loon der ongerechtigheid liefgehad heeft; 16 Maar hij heeft de bestraffing zijner ongerechtigheid gehad; want het jukdragende stomme dier, sprekende met mensenstem, heeft des profeten dwaasheid verhinderd. 17 Deze zijn waterloze fonteinen, wolken van een draaiwind gedreven, denwelken de donkerheid der duisternis in der eeuwigheid bewaard wordt. 18 Want zij, zeer opgeblazene ijdelheid sprekende, verlokken, door de begeerlijkheden des vleses en door ontuchtigheden, degenen, die waarlijk ontvloden waren van degenen, die in dwaling wandelen; 19 Belovende hun vrijheid, daar zijzelven dienstknechten zijn der verdorvenheid; want van wien iemand overwonnen is, dien is hij ook tot een dienstknecht gemaakt. 20 Want indien zij, nadat zij door de kennis van de Heere en Zaligmaker Jezus Christus, de besmettingen der wereld ontvloden zijn, en in dezelve wederom ingewikkeld zijnde, van dezelve overwonnen worden, zo is hun het laatste erger geworden dan het eerste. 21 Want het ware hun beter, dat zij de weg der gerechtigheid niet gekend hadden, dan dat zij, dien gekend hebbende, weder afkeren van het heilige gebod, dat hun overgegeven was. 22 Maar hun is overkomen, hetgeen met een waar spreekwoord gezegd wordt: De hond is wedergekeerd tot zijn eigen uitbraaksel; en de gewassen zeug tot de wenteling in het slijk.

De apostel, na in het vorige hoofdstuk hen vermaand te hebben om vol te houden en voort te gaan in de Christelijke loopbaan, gaat er nu toe over omuit de weg te ruimen, zoveel hem mogelijk is, al wat hij slechts bevroeden kan dat hen zou kunnen hinderen om zijn vermaning na te leven. Daarom waarschuwt hij henernstig tegen valse leraars, door welken zij in gevaar zouden komen van verleid te worden. Om dit te voorkomen:
I. Beschrijft hij deze leraars als Goddeloos in zichzelven en zeer verderfelijk voor anderen, vers 1-3.
II. Hij verzekert hen van die straf, die hen wacht, vers 3-6.
III. Hij zegt hun welk een tegenovergestelde weg God met de Zijnen houdt, vers 7-9.
IV. Hij wijdt het overig gedeelte van dit hoofdstuk aan een beschrijving van die verleiders, tegen welken hij wil dat ze op hun hoede zullen zijn.

2 Petrus 2:1-3
I. In het slot van het vorige hoofdstuk werd melding gemaakt van de heilige mensen Gods, die leefden in de tijden van het Oude Testament en werden gebruikt als de schrijvers van de Heiligen Geest bij het mededelen van de heilige godsspraken. Maar in denaanvang van dit hoofdstuk zegt de apostel hun dat er evenals toen, valse profeten in de kerk zijn zowel als ware. In alle tijden van de kerk en onder elke bedeling, wanneer God ware profeten zendt, laat de duivel anderen komen om te bedriegen en te verleiden: ***valse profeten onder het Oude Testament, en valse Christussen en valse apostelen en verleidende leraars onder het Nieuwe.***
Hieromtrent valt op te merken:
1. Hun werk is het invoeren van grove dwalingen, zelfs verderfelijke ketterijen, gelijk het werk der van God gezonden leraren is de weg der waarheid, de waren weg ten eeuwigen leven, te wijzen. Het zijn verderfelijke ketterijen zowel als verderfelijke praktijken, en valse leraars zijn zeer ijverig in het verspreiden van grove dwalingen.
2. Ergerlijke ketterijen worden gewoonlijk bedekt ingevoerd onder de mantel en de schijn van waarheid.
3. Zij, die ergerlijke ketterijen invoeren, verloochenen de Heere, die hen gekocht heeft. Zij verwerpen en weigeren te horen naar en te leren van de groten leraar, dien God gezonden heeft, hoewel Hij de enige Zaligmaker en Verlosser der mensen is, die een prijs betaald heeft voldoende om zoveel werelden vol zondaren te redden als er zondaren op de wereld zijn.
4. Zij, die verderfelijke ketterijen aan anderen brengen, brengen daardoor zeer zeker een haastig verderf over zichzelven. Zelfverwoesters worden spoedig verwoest, en zij, die verhard genoeg zijn om verderfelijke ketterijen bij anderen in te voeren, zullen zeker en plotseling verwoest worden, zonder enig herstel.

II. Hij gaat in het tweede vers er toe over om ons mede te delen wat daarvan de gevolgen voor anderen zullen zijn. Er hieruit kunnen wij leren:
1. Bedorven leraars zijn zelden zonder velen, die hen volgen, hoewel de weg van dwaling een verderfelijke weg is, zijn toch velen bereid om er op te wandelen. De mensen drinken de ongerechtigheid in als water en hebben er behagen in om in dwaling te leven. De profeten profeteren valselijk en het volk heeft het gaarne alzo.
2. De verbreiding van de dwaling zal maken dat de weg der waarheid gelasterd wordt, de weg der verlossing door Jezus Christus, die de weg, de waarheid en het leven is. De Christelijke godsdienst komt van de God der waarheid als haar oorsprong, leidt tot ware gelukzaligheid in de genieting van de waren God als doel, en werkt waarheid in het binnenste om Gode welbehaaglijk te dienen als middel. En toch wordt die weg der waarheid verbasterd en gelasterd door hen, die verderfelijke dwalingen aanhangen en

verspreiden. Dit voorzegt de apostel als iets, dat zeker komen zal. Laat ons dus niet geschokt worden wanneer wij in onze dagen iets dergelijks zien, maar zorg dragen dat wij aan de vijand geen oorzaak geven om de heiligen Naam te lasteren, die over ons aangeroepen is, of kwaad te spreken van de weg, waardoor wij hopen zalig te worden.

III. Let vervolgens op de wijze, waarop verleiders leerlingen achter zich trekken. ***Zij gebruiken gemaakte woorden.*** Zij vleien en bedriegen door schone woorden en fraaie redevoeringen de zielen der eenvoudigen, hen overhalende om volkomen geloof te schenken aan de meningen, welke deze verleiders trachten te verbreiden. Deze verkopen en leveren zichzelven aan het onderricht en de leiding van die valse leraren, die een koopmanschap van hun volgelingen maken, en door hen zogenaamd te dienen voordeel van hen behalen. Want het geschiedt alles uit gierigheid, met de begeerte en het voornemen om meer weelde, of aanzien, of aanbeveling te verkrijgen door het toenemen in aantal van hun volgelingen. De getrouwe dienaren van Christus, die de mensen de weg der waarheid wijzen, verlangen naar het voordeel van hun volgers, dat zij zalig mogen worden, maar deze verleidende leraars begeren alleen hun eigen voordeel en wereldse grootheid.

2 Petrus 2:4-6

De mensen zijn geneigd te denken, dat uitstel een voorbode van vergeving is, en dat, wanneer een oordeel niet spoedig voltrokken wordt, het zeker ingetrokken is of zal worden. Maar de apostel leert ons dat, hoezeer de valse leraars mogen slagen en voorspoedig zijn, gedurende enigen tijd, toch hun oordeel niet ledig is. God heeft reeds van overlang beslist hoe Hij met hen handelen zal. Zulke ongelovigen, die trachten anderen van de waarheid af te leiden, zijn reeds veroordeeld en de toorn Gods wacht hen. De rechtvaardige Rechter zal spoedig wraak nemen, de dag van hun verderf is aanstaande, en de dingen, die over hen zullen komen, haasten. Om deze bewering te staven, haalt hij verscheidene voorbeelden aan van het rechtvaardig oordeel Gods in het nemen van wraak op de zondaren, en onderwerpt die aan onze ernstige overweging.

I. ***Ziet hoe God handelde met de engelen, die gezondigd hadden.***

Merk hier op:

1. Geen uitnemendheid zal een zondaar voor straf vrijwaren. Indien de engelen, die ons verre in kracht en uitnemendheid overtreffen, de wet van God verkrachten, zal het vonnis van die wet aan hen voltrokken worden, en dat zonder barmhartigheid of verzachting, want God heeft hen niet gespaard.
2. Hoe hoger de overtreder stond, des te zwaarder zal de straf zijn. Deze engelen, die door de waardigheid van hun natuur ver boven de mensen stonden, zijn onmiddellijk gestraft. Zij werden geen enkelen dag gespaard, geen gunst werd hun bewezen.
3. De zonde verlaagt en ontaardt de persoon, die haar bedrijft. De engelen des hemels werden om hun ongehoorzaamheid van de hoogte van hun voortreffelijkheid neergeworpen en van alle waardigheid en heerlijkheid beroofd. Wie tegen God zondigt benadeelt alleen zichzelven.
4. Zij, die opstaan tegen de God des hemels, zullen allen in de hel geworpen worden. Er is geen plaats of toestand tussen de hoogte der heerlijkheid en de diepte van ellende, waar hun enige rust vergund zou worden. Indien schepselen zondigen in de hemel, moeten zij lijden in de hel.
5. Zonde is het werk der duisternis, en duisternis is het loon der zonde. De duisternis van ellende en foltering volgt op de duisternis der zonde. Zij, die niet willen wandelen

volgens het licht en de leiding van Gods wet, zullen beroofd worden van het licht van Gods aanschijn en de troost Zijner tegenwoordigheid.
6. Gelijk de zonde de mens overgeeft aan straf, zo houden ellende en foltering hem er onder. De duisternis, die hun ellende is, houdt hen zo gevangen, dat zij hun foltering niet ontkomen kunnen.
7. De hoogste trap der foltering wordt niet bereikt voor de oordeelsdag. De engelen, die gezondigd hebben, hoewel reeds in de hel, worden bewaard tot het oordeel op de groten dag.

II. Merkt op hoe God handelde met de oude wereld, in vele opzichten evenals Hij met de engelen handelde. ***Hij spaarde de oude wereld niet.***
1. Het aantal der beledigers betekent niets meer dan hun waardigheid om enige gunst te verkrijgen. Indien de zonde algemeen wordt, zal het oordeel zich uitstrekken over allen.
2. Indien er ook slechts weinige rechtvaardigen zijn, zullen zij bewaard worden. God vernietigt niet de goeden met de slechten. In de toorn gedenkt Hij Zijner barmhartigheid.
3. Zij, die predikers der gerechtigheid zijn in een tijd van algemene verdorvenheid en ontaarding, en het woord des levens voorhouden door een onberispelijke en voorbeeldige wandel, worden bewaard in een tijd van algemene verwoesting.
4. God kan personen gebruiken als werktuigen van Zijn wraak en om de zondaren te straffen, die Hij eerst bestemd en aangewezen had om hun van dienst en ten zegen te zijn. Hij vernietigde de gehele oude wereld door het water maar:
5. De oorzaak daarvan was, dat het een wereld van Goddelozen was. Goddeloosheid ontrukt de mensen aan de Goddelijke bescherming en stelt hen bloot aan de uiterste verwoesting.

III. Merkt op hoe God handelde met ***Sodom en Gomorra,*** hoewel zij gelegen waren in een landstreek gelijk de hof des Heeren, toch in zulk een gezegend land waren zij overvloedig in zonde. God kan spoedig een vruchtbaar land veranderen in een woestijn, en een goed-bewaterde streek in stof en as.
Merk hier op:
1. Geen staatkundige vereniging of samensmelting kan het oordeel afwenden van een zondig volk. Sodom en de genabuurde steden waren door haar welgeordende regering niet meer beschermd dan de engelen door de waardigheid van hun natuur, of de oude wereld door haar groot aantal.
2. God kan van allerlei schepselen gebruik maken om onverbeterlijke zondaren te straffen. Hij verwoestte de oude wereld door het water en Sodom door het vuur. Hij, die vuur en water voor Zijn volk onschadelijk kan maken, Jesaja 43:2, kan door beide Zijn vijanden straffen, zij zijn er niet tegen beveiligd.
3. De ergste zonden brengen de zwaarste straffen. Zij, die afschuwelijk waren in hun ondeugden, werden opmerkelijk in hun straffen. Zij, die grote zondaren voor het aangezicht des Heeren zijn, moeten de geduchtste wraakneming verwachten.
4. De strafoefening over zondaren in vroegere eeuwen is bedoeld als voorbeeld van hetgeen volgen zal. Mensen, die Goddeloos leven, kunnen zien wat zij te verwachten hebben wanneer zij in dien weg voort gaan. Wij moeten ons laten waarschuwen door de voorbeelden van Gods wraak, die beschreven zijn tot onze vermaning en om te voorkomen, dat wij onszelven straffeloosheid zouden beloven en in de zonden volharden.

2 Petrus 2:7-9

Wanneer God verwoesting over de Goddelozen zendt, beschikt Hij verlossing voor de rechtvaardigen, en wanneer Hij vuur en zwavel doet regenen over de kwaden, bedekt Hij het hoofd van de rechtvaardigen, en Hij zal hen verbergen in de dag der benauwdheid. Dat zien wij in het voorbeeld van de bewaring van Lot.

Merk hier op:

1. De tekening, die van Lot gegeven wordt, hij wordt ***de rechtvaardige*** genoemd. Hij was dat door de keuze, die gewoonlijk in zijn hart overheersende was, en door de algemenen gang van zijn wandel. God houdt de mensen niet voor rechtvaardig of onrechtvaardig naar een enkele daad, maar naar de doorgaande richting van hun leven. En hier is een rechtvaardig man midden onder een hoogst-bedorven en ontaard geslacht, dat in zijn geheel van alle goed geweken was. Hij volgde de menigte niet in het doen van het kwade, maar wandelde oprecht in een stad van ongerechtigheid.

2. De indruk, die de zonden van anderen op dezen rechtvaardigen man maakten. Hoewel de zondaar vermaak schept in zijn ondeugden, zijn ze een verdriet en kwelling voor de rechtvaardige. In slecht gezelschap kunnen wij niet ontkomen aan schuld of verdriet. De zonden van anderen moeten ons tot ergernis zijn, anders is het onmogelijk onszelven rein te bewaren.

3. Hier wordt bijzonder melding gemaakt van de duur van het verdriet en de ergernis van dezen rechtvaardige: dag op dag. Het voortdurend horen en zien van hun Goddeloosheid verzoende hem er niet mede en verstompte de afschrik niet, die er door veroorzaakt werd. Zo was de rechtvaardige, die God bewaarde van het ontzettend oordeel, dat alles om hem heen verwoestte. Hierdoor wordt ons geleerd hoe God Zijn volk weet te verlossen en Zijn vijanden te straffen. Hier wordt verondersteld dat de rechtvaardigen hun verzoekingen en beproevingen moeten ondergaan. De duivel en zijn werktuigen zullen sterk op hen aandringen om hen te doen vallen, en indien wij de hemel zullen binnentreden, moet het door vele beproevingen heengaan.

Het is dus onze plicht daarop te rekenen en er ons toe voor te bereiden.

A. De Heere kent degenen, die de Zijnen zijn. Hij zondert de Godzaligen voor zichzelven af, en zo er slechts een in vijf steden is, toch kent Hij hem. Waar een groter aantal is, kan Hij er dus niet onwetend van zijn of een van hun over het hoofd zien.

B. De wijsheid Gods is nooit verlegen om middelen en wegen ter verlossing van Zijn volk. Zij schijnen soms geheel en al verloren te zijn, zij zien dikwijls geen middel tot ontkoming, maar Hij weet een menigte middelen.

C. De verlossing van de godzaligen is het werk van God, Hij gebruikt die om daarin te openbaren zijn wijsheid om de weg te banen en zijn macht om hen uit de verzoeking te verlossen, ten einde te voorkomen dat zij in de zonde vallen en door hun moeilijkheden ten onder gaan.

D. God maakt een groot onderscheid in zijn handelwijzen met de godzaligen en de bozen. Wanneer Hij Zijn volk van de ondergang redt, levert hij Zijn vijanden over aan wel verdiende verwoesting. De onrechtvaardige heeft geen deel in de redding, die God voor de rechtvaardige bewerkt. De onrechtvaardigen worden bewaard tot de dag des oordeels.

Er is een dag des oordeels. God heeft een dag bepaald, waarop Hij de wereld zal oordelen. b. De bewaring van onbekeerlijke zondaren is alleen een bewaring voor de dag der openbaring van het rechtvaardig oordeel Gods.

2 Petrus 2:10-22

Daar het de bedoeling des apostels is om te waarschuwen en te wapenen tegen verleiders, gaat hij er nu toe over ommeer uitvoerig over hen te spreken en ons een schets van hun karakter en gedrag te geven, waardoor overvloedig aangetoond wordt hoe rechtvaardig het in de Rechter der ganse wereld is, hen op bijzondere wijze voor het zwaarste en strengste oordeel te bewaren, zoals Kaïn onder bijzondere bescherming is genomen opdat hij bewaard zou worden voor ongemene wraak. Maar waarom zal God alzo handelen met de valse leraren? Dat toont Hij aan in hetgeen volgt.

I. ***Deze wandelen naar het vlees,*** zij volgen de ondeugden en begeerten van hun eigen harten, zij geven zich over aan de leiding van hun vleselijke gezindheid, verhinderen hun reden kennis te nemen van de Goddelijke openbaring en de gedachten te brengen tot de gehoorzaamheid aan Christus, en in hun levenswandel gaan zij rechtstreeks tegen Gods rechtvaardige voorschriften in door te voldoen aan de begeerten van hun verdorven natuur. Slechte meningen gaan gewoonlijk vergezeld van slechte handelingen en zij, die er hun werk van maken dwalingen te verbreiden, zijn ook de verspreiders van ondeugden. Zij zijn nooit tevreden met de mate van onreinheid, die zij bereikt hebben, ook is het hun niet genoeg de boosheid, die zij reeds bedreven hebben, te handhaven, te verdedigen en er zich op te beroemen, maar zij wandelen naar het vlees, zij gaan voort op hun zondigen weg en nemen toe in Goddeloosheid, bereiken hoger trap van onreinheid en onzedelijkheid. Ook verachten zij degenen, wie God macht over hen gegeven heeft en voor wie Hij van hen eerbied vereist. Zij verachten op die wijze de instellingen Gods, en wij moeten er ons dus niet over verwonderen, dat zij stout en roekeloos, opstandig en tegenstrevend zijn, en niet alleen twistziek van harte, maar ook lasterlijk en smadend in de wijze, waarop zij spreken over degenen, die boven hen gesteld zijn.

II. ***Hij verscherpt dit door hier tegenover te plaatsen het gedrag van de uitnemendste schepselen, de engelen, dat zozeer van het hun verschilt.***

Merk op:

1. Zij zijn in sterkte en kracht meerder, zelfs meerder dan zij, die onder de mensen met gezag en kracht bekleed zijn, en veel meerder dan deze valse leraars, die lasterende verachters van overheden en regeringen zijn. De goede engelen overtreffen ons allen in natuurlijke en zedelijke uitnemendheid, en evenzo in kracht, verstand en heiligheid.
2. De goede engelen zijn de beschuldigers van zondige schepselen, zowel van hun soort als van de onze. Zij, wie het vergund wordt Gods aangezicht te zien en voor Zijn troon te staan, kunnen niet anders dan ijveren voor Zijn eer, en beschuldigen degenen, die Hem onteren.
3. De engelen brengen hun beschuldiging van zondige schepselen voor de Heere. Zij maken hun fouten niet openbaar, zij verhalen de misdaden niet aan hun medeschepselen, om te lasteren, maar zij doen het aan de Heere, die de rechter is, en de wreker zal zijn van alle Goddeloosheid en onoprechtheid.
4. De goede engelen mengen geen bittere beoordeling of lage smaadredenen in de beschuldigingen, die zij tegen de Goddelooste en slechtste zondaren inbrengen. Laat ons, die bidden dat Gods wil geschiede op aarde gelijk als in de hemel, hierin de engelen navolgen. Indien wij ons beklagen over boze mensen, dan moet het aan God zijn, en dan zonder woede en schelden, maar met medelijden en ingetogenheid van geest, opdat blijke dat wij kinderen zijn van Hem, die barmhartig en lankmoedig is.

III. De apostel, na te hebben aangetoond, vers 11, hoe ongelijk de valse leraren zijn aan de uitnemendste schepselen, gaat in vers 12 er toe over hoeveel lager zij staan dan de minste schepselen. Zij zijn gelijk aan de paarden en muilezels, die geen verstand hebben, zij zijn als de onredelijke dieren, die voortgebracht zijn om gevangen en gedood te worden. Mensen, die onder de macht der zonde staan, zijn er zover van af dat zij de Goddelijke openbaring bemerken, dat zij hun rede niet gebruiken of naar haar aanwijzing handelen. Zij wandelen door aanschouwen en niet door geloof, en oordelen over de dingen naar hun zintuigen, indien die de dingen aannemelijk en aangenaam vinden, dan achten en beminnen zij ze. De redeloze dieren volgen hun instinct en de lust van hun zinnen, en de Goddelozen volgende begeerten van hun vlees, zij weigeren het verstand en de rede, die God hun gegeven heeft, te gebruiken, en zijn daardoor onwetend aangaande hetgeen zij behoorden en moesten weten.

Merk derhalve op:
1. Onwetendheid is de oorzaak van kwaadspreken.
2. Daarvan zal verwoesting het einde zijn. Deze mensen zullen in hun verdorvenheid verdorven worden. Hun ondeugden stellen hen niet alleen bloot aan de toorn Gods in de toekomende wereld, maar brengen ook in vele gevallen verderf en ellende over hen in dit leven. En voorzeker, zulke onbekeerlijke zondaren, wier heerlijkheid is in hun schande, en voor wie de openlijkheid der zonde het genot van te zondigen verhoogt, verdienen zeer rechtvaardig al de plagen van dit leven en al de straffen van het volgende, in de hoogste mate. Daarom is hetgeen over hen komt de loon van hun ongerechtigheid. Zulke zondaren, die met elkaar wedijveren in misdaad, bedriegen zichzelven en onteren allen, die met hen in verbinding staan, want door de een soort van zonden bereiden zij zich voor de volgende, hun buitensporige feestvieringen, hun onmatig eten en drinken, brengt hen tot het bedrijven van allerlei wellust, zodat hun ogen vol zijn van overspel. Hun ontuchtige blikken tonen hun onheilige begeerten en zijn er op aangelegd om die van anderen te prikkelen, en dat is het waarvan zij niet kunnen ophouden. Het hart is onverzadelijk van begeren en de ogen houden niet op te staren naar hetgeen hun onreine lusten kan bevredigen. Zij, die zo onvermoeid en onbeschaamd in het zondigen zijn, betonen zich gewoonlijk zeer ijverig en slagen er zeer goed in om anderen te bedriegen en mede te trekken in dezelfde uitgieting van ongerechtigheid. Maar ziet hier wie het grootste gevaar lopen van door hen in dwaling en Goddeloosheid meegesleept te worden, dat zijn de onvaste zielen. Zij, wier harten niet bevestigd zijn in de genade, worden gemakkelijk afgeleid in de weg der zonde, anders zouden zulke zinnelijke ellendelingen niet bij machte zijn overwegende invloed op hen uit te oefenen, want zij zijn niet alleen weelderig en wellustig, maar ook gierig en daarin hebben zij hun hart geoefend. Zij jagen naar rijkdom, en al de begeerte van hun zielen is de overvloed dezer wereld. Het is een groot deel van al hun bemoeienissen om weelde te verkrijgen, hun harten zijn daarop afgericht en dan voeren zij hun ontwerpen uit.
Het kan ons niet verwonderen dat de apostel zulke mensen, die zich overgeven aan alle soorten van wellusten, kinderen der vervloeking noemt, want zij zijn onderworpen aan de vloek, dien God uitgesproken heeft over de Goddelozen en onrechtvaardigen, en zij brengen vervloeking over allen, die naar hen luisteren en met hen instemmen.

IV. De apostel bewijst in vers 15 en 16, ***dat zij kinderen der vervloeking zijn, zulke gierige mensen, die de Heere verafschuwt.*** Hij toont aan:
1. Zij hebben de rechten weg verlaten, en zulke zoekers van zichzelven kunnen onmogelijk in de rechte weg zijn, want dat is een weg van zelfverloochening.

2. Zij volgen de verkeerde weg, zij hebben gedwaald en zich afgewend van de weg des levens en zijn overgegaan op de paden des doods, die afdalen naar de hel, en dat toont hij door te laten zien dat zij de weg van Balaam, de zoon van Bosor, volgen.

A. Dat is een weg van ongerechtigheid, waarin de mensen gelokt worden door de loon der ongerechtigheid.
B. Uitwendige, tijdelijke goederen zijn het loon, dat de zondaren verwachten en zichzelven beloven, hoewel zij dikwijls teleurgesteld worden.
C. De onbehoorlijke liefde voor de goederen dezer wereld brengt de mensen van de weg, die naar de onuitsprekelijk veel betere dingen van het volgende leven leidt, de liefde voor rijkdom en eer voerde Bileam af van de weg van zijn plicht, hoewel hij wist dat de weg, die door hem bewandeld werd. de Heere mishaagde.
D. Zij, die uit dezelfde beginselen aan dezelfde zonden zich, gelijk deze snode overtreders, schuldig maken, zijn in het oordeel Gods, de volgers van die onbekeerlijken, en moeten er op rekenen dat zij op gelijke wijze behandeld zullen worden. Zij zullen met die zondaren hun deel hebben in de andere wereld, want zij hebben hen gevolgd in deze wereld.
E. Verharde en boosaardige zondaren worden soms over hun ongerechtigheden bestraft. God houdt hen op hun weg staande en opent de mond van hun geweten, of verwart en verschrikt hen door een of andere treffende onvoorziene gebeurtenis.
F. Hoewel de een of andere onverwachte en buitengewone bestraffing voor een poos de euvelmoed van de mensen moge neerslaan, en hun geweldig voortdrijven op de weg der zonden tegengaan, maakt deze toch niet dat zij de weg der ongerechtigheid verlaten en overgaan op de weg der heiligheid. Indien bestraffing om zijn overtredingen iemand terug kon brengen tot zijn plicht, dan zou zij bij Bileam zeker wel die uitwerking gehad hebben. Want in zijn geval werd een verrassend wonder gewrocht, het jukdragende stomme dier, uit welks mond wel niemand een bestraffing zou verwachten, werd instaat gesteld om te spreken, en wel met mensenstem. Het dier sprak tot zijn eigenaar en meester (die hier een profeet genoemd wordt, omdat de Heere soms aan hem verscheen en tot hem sprak, Numeri 22:23, 24, maar inderdaad was hij onder de profeten des Heeren gelijk Judas onder de apostelen van Jezus Christus) en het stelde de dwaasheid van zijn gedrag tentoon en verzette er zich tegen dat hij op dien weg zou voortgaan. Maar het was alles vergeefs. Zij, die niet luisteren willen naar vermaningen, die in de gewonen weg tot hen komen, zullen slechts weinig beïnvloed worden door wondertekenen, om hen van hun verkeerde wegen terug te houden. Biléam werd wel is waar teruggehouden van het volk te vervloeken, maar hij was zo begerig naar de beloofde eer en rijkdom, dat hij zo ver mogelijk ging en zijn uiterste best deed om aan Gods bedwang te ontkomen.

V. De apostel gaat voort, vers 17, met de verleidende leraars te beschrijven. Hij tekent hen als:
1. ***Fonteinen, of wellen, zonder water.*** Merk op:
A. Dienaren moeten gelijk wellen of fonteinen zijn, waar de gemeente onderricht, leiding en vertroosting kan vinden.
B. Valse leraren hebben niets van die aard te geven aan degenen, die hen komen raadplegen. Het woord der waarheid is het water des levens, dat de zielen verfrist die het ontvangen. Maar deze verleiders verbreiden en bevorderen alleen dwaling en worden derhalve als ledig getekend, want er is geen waarheid in hen. Tevergeefs zijn al onze verwachtingen, dat we hen gevoed en gevuld met kennis en verstand zullen vinden, ook zullen zij ons geen nut aanbrengen, want zij zijn onwetend en ledig.

2. ***Wolken van een draaiwind gedreven.*** Wanneer wij een wolk zien, verwachten wij van haar verkoelende schaduw, maar deze zijn wolken, die geen regen houden, want zij worden gedreven door wind, maar niet door de Geest, de stormwind van hun eigen begeerlijkheden en gierigheid. Zij omhelzen en verspreidende leerstellingen, die hun de meeste toejuiching en het grootste voordeel bezorgen, als wolken onderscheppen zij het licht van de zon en verduisteren de lucht, zo verduisteren zij de raad door woorden zonder wetenschap en daar geen waarheid in is. En aangezien deze mensen alles doen wat in hun vermogen is om de duisternis in de wereld te bevorderen, is het een zeer rechtvaardig oordeel, dat de donkerheid der duisternis hun deel zal zijn in de toekomende. De buitenste duisternis werd bereid voor de duivel, de groten bedrieger en zijn engelen, de werktuigen die hij gebruikt om de mensen van de waarheid af te leiden, en daarom is die tot in eeuwigheid voor hem bereid, het vuur der helkan niet uitgeblust worden en de rook van de bodemlozen afgrond stijgt op tot in alle eeuwigheid.
En het is rechtvaardig, dat God zo met hen handelen zal, want:
A. Zij verlokken hen, met welken zij in aanraking komen, en trekken hen in een net, vangen hen zoals de vissen gevangen worden.
B. Ze doen dat door opgeblazen ijdelheid te spreken, fraaie uitdrukkingen te gebruiken, die een schonen klank, maar weinig of geen zin hebben.
C. Zij werken op de begeerlijkheid des vleses en de ontuchtigheden der mensen, hun voorstellende hetgeen hun aangenaam is.
D. Zij verlokken degenen, die waarlijk ontvloden en op een afstand gebracht waren van hen, die zulke schadelijke en schandelijke dwalingen verspreiden, en van hen die er in wandelen.

Merk op:
a. Door gedurige beoefening van de noodlottige kunst verkrijgen de mensen grote vaardigheid en onbeschaamdheid in het bevorderen van de dwaling. Zij worden er zo bekwaam in als een visser, die dagelijks zich oefent in het hengelen. Het werk van deze mensen is leerlingen achter zich af te trekken, en in hun wijze van doen zijn sommige dingen opmerkenswaard, vooral hoe zij het lokaas voorhouden aan degenen, die zij wensen te vangen.
b. Dwaalleraren hebben een bijzonder middel om de mensen voor zich te winnen, want het is hun een zinnelijk genoegen, dat zij aanbieden kunnen. Daarentegen vermanen de dienaren van Christus de mensen tot zelfverloochening en tot doding van dezelfde begeerlijkheden, welke door de dwaalleraren gevoed en gestreeld worden. Geen wonder dus dat de waarheid niet zoveel voortgang maakt, maar de dwaling zich snel verspreidt!
c. Mensen, die voor een tijd de waarheid toegestemd hebben en zich van dwalingen vrijhielden, kunnen door de listen en kunstgrepen van verleiders zo bedrogen worden, dat zij in de dwalingen gaan wandelen, die zij voor een tijd waarlijk ontvloden waren. Weest daarom altijd op uw hoede, wees Goddelijk na-ijverig over uzelven, zoekt in de Schriften, bidt dat de Geest u in de waarheid leide en bevestige, wandelt nederig voor Gods aangezicht en waakt tegen alles dat Hem zou kunnen vertoornen zodat Hij u aan een verkeerde geest zou overgeven. Waakt dat gij niet weggevoerd wordt door de schoonschijnende voorwendsels van deze valse leraars, die wel aan allen, die hun gehoor geven, vrijheid beloven, maar niet de Christelijke vrijheid voor de dienst van God, doch een losbandigheid in de zonde, om de ingevingen en begeerten van hun eigen hart te volgen.

Ten einde te voorkomen, dat deze mensen aanhangers zullen maken, zegt hij ons, dat zij zelven ondanks al hun praten over vrijheid, de laagste slaven zijn, want zij zijn dienstknechten der verdorvenheid, hun eigen lusten hebben zo volkomen de overwinning over hen behaald, dat zij in werkelijkheid geheel gebonden zijn door de begeerlijkheden des vleses, om hun wellusten te voldoen door aan haar bevelen te gehoorzamen. Hun hart en verstand zijn zo bedorven en ontaard, dat zij zomin de kracht als de wil hebben om de taak, die hun opgelegd wordt, te weigeren. Zij werden overwonnen en gevankelijk weggevoerd door hun geestelijke vijanden, en stelden hun leden tot werktuigen van de ongerechtigheid. En hoe grote schande is het om ten ondergebracht en bevolen te worden door hen, die zelf dienstknechten der verdorvenheid en slaven van hun eigen wellusten zijn! Deze overweging moet ons verre doen blijven van die verleiders.

VI. Daarom voegt hij er in vers 20 bij: Het is niet alleen schandelijk en onterend omverlokt te worden door hen, die zelven slaven van de zonde zijn en door de duivel gevangen geleid worden naar zijn wil, maar het is een werkelijke achteruitgang voor hen, ***die waarlijk ontvloden waren van degenen, die in de dwaling leven, want daardoor wordt hun laatste erger dan hun eerste.***
Hier zien wij:
Ten eerste. Het is een voorrecht te ontkomen aan de besmettingen der wereld en bewaard te blijven voor grove en schandelijke zonden, al is men niet waarlijk bekeerd en ter zaligheid veranderd. Want daardoor worden wij er voor bewaard om de waarlijk ernstig te grieven en de openlijk-Goddelozen aan te moedigen, terwijl wij, indien wij met anderen medelopen tot dezelfde uitgieting der ongerechtigheid en ons overgeven aan de heersende zonden van onzen tijd, hen bedroeven en ontzenuwen, die trachten te wandelen waardiglijk het Evangelie, en de handen sterken van hen, die reeds in openlijken opstand tegen de Allerhoogste zijn, onszelven meer en meer van God verwijderen en onze harten tegen Hem verharden.
Ten tweede. Sommige mensen ontvlieden voor een tijd, door de kennis van de Heere en Zaligmaker Jezus Christus, de besmettingen der wereld, die toch niet in de geest huns gemoeds zaligmakend veranderd werden. Een godsdienstige opvoeding heeft velen teruggehouden, die de genade Gods niet vernieuwd had. Indien wij het licht der waarheid ontvangen en een verstandelijke kennis van Christus in het hoofd hebben, kan dat ons voor het tegenwoordige van groot nut zijn, maar wij moeten de liefde tot de waarheid ontvangen en Gods Woord in ons hart bewaren, of het kan ons niet redden en zalig maken.
Ten derde. Zij, die voor een tijd de besmettingen der wereld ontvloden zijn, worden het eerst verlokt en verstrikt door valse leraren. Dezen maken de mensen eerst in de war met enige goed klinkende en bepaalde bezwaren tegen de waarheden des Evangelies, en de onwetenden en onvasten beginnen daardoor te wankelen en de waarheden, welke zij ontvangen hebben, te betwijfelen, omdat zij niet al de moeilijkheden oplossen en al de vragen beantwoorden kunnen, die deze verleiders hun voorleggen.
Ten vierde. Wanneer de mensen eerst verstrikt zijn, worden zij gemakkelijk bemachtigd, en daarom moeten Christenen zich dicht bij het Woord Gods houden en op hun hoede zijn tegen degenen, die trachten hen te verwarren en te benauwen, en dat wel omdat, indien zij die eerst ontkomen waren, wederom ingewikkeld worden, zo is hun het laatste erger geworden dan het eerste.

VII. In de laatste twee verzen van dit hoofdstuk zet de apostel uiteen, dat een toestand van afval erger is dan een toestand van onwetendheid, want die is een afkeren van de weg der gerechtigheid, nadat zij er enige kennis van verkregen hadden en getoond hadden dat zij er enigen lust voor gevoelden. Het staat gelijk met een verklaring, dat zij enige ongerechtigheid in de weg der gerechtigheid en enige leugen in de waarheid gevonden hebben. En het uitspreken van zulk een vals bericht over de goeden weg Gods, het afleggen van een slecht getuigenis aangaande de weg der waarheid, moet noodzakelijk blootstellen aan de zwaarste veroordeling.
De ellende van zulke verlaters van Christus en Zijn Evangelie is minder vermijdelijk en minder verdraaglijk dan die van andere overtreders, want:

1. God wordt zwaarder beledigd door hen, die door hungedrag het Evangelie verachten en Zijn wet ongehoorzaam zijn, omdat zij smaadheid en verachting uitgieten over God en zijn genade.

2. De duivel bewaakt angstvalliger en ketent strenger degenen, die hij herwint, nadat zij hem eerst ontkomen zijn en beleden hebben volgelingen te zijn van de Heere Jezus Christus. Mattheüs 12:45. Zij worden onder scherper toezicht gehouden. En dat kan ons niet verwonderen, want zij zijn wedergekeerd tot hun eigen uitbraaksel, tot dezelfde dwalingen en onreinheden, die zij naar ‘t scheen eerst verworpen hadden en waarvan zij walging en afschuw toonden. Zij gingen zich opnieuw wentelen in het slijk, waarvan zij bleken gewassen te zijn. Wanneer nu de Schrift zulk een voorstelling geeft van het Christendom enerzijds en van de zonde aan de anderen kant, als wij vinden in deze beide verzen, dan behoren wij zeker het eerste ten hoogste te waarderen en de laatste zo diep mogelijk te verafschuwen. Want het is de weg der gerechtigheid en een heilig gebod om de laatste te haten en er ons zo ver mogelijk van verwijderd te houden, omdat ze het beledigendste en afschuwelijkste is, dat zich denken laat.

HOOFDSTUK 3

1 Dezen tweeden zendbrief, geliefden, schrijf ik nu aan u, in welke beide ik door vermaning uw oprecht gemoed opwekke; 2 Opdat gij gedachtig zijt aan de woorden, die van de heilige profeten te voren gesproken zijn, en aan ons gebod, die des Heeren en Zaligmakers apostelen zijn; 3 Dit eerst wetende, dat in het laatste der dagen spotters komen zullen, die naar hun eigen begeerlijkheden zullen wandelen, 4 En zeggen: Waar is de belofte Zijner toekomst? want van dien dag, dat de vaders ontslapen zijn, blijven alle dingen alzo gelijk van het begin der schepping. 5 Want willens is dit hun onbekend, dat door het woord Gods de hemelen van over lang geweest zijn, en de aarde uit het water en in het water bestaande; 6 Door welke de wereld, die toen was, met het water van de zondvloed bedekt zijnde, vergaan is. 7 Maar de hemelen, die nu zijn, en de aarde, zijn door hetzelfde woord als een schat weggelegd, en worden ten vure bewaard tegen de dag des oordeels, en der verderving der Goddeloze mensen. 8 Doch deze een zaak zij u niet onbekend, geliefden, dat een dag bij de Heere is als duizend jaren, en duizend jaren als een dag. 9 De Heere vertraagt de belofte niet gelijk enigen dat traagheid achten, maar is lankmoedig over ons, niet willende, dat enigen verloren gaan, maar dat zij allen tot bekering komen. 10 Maar de dag des Heeren zal komen als een dief in de nacht, in welken de hemelen met een gedruis zullen voorbijgaan, en de elementen branden zullen en vergaan, en de aarde en de werken, die daarin zijn, zullen verbranden. 11 Dewijl dan deze dingen alle vergaan, hoedanigen behoort gij te zijn in heiligen wandel en godzaligheid! 12 Verwachtende en haastende tot de toekomst van de dag Gods, in welken de hemelen, door vuur ontstoken zijnde, zullen vergaan, en de elementen brandende zullen versmelten. 13 Maar wij verwachten, naar Zijn belofte, nieuwe hemelen en een nieuwe aarde, in dewelke gerechtigheid woont. 14 Daarom, geliefden, verwachtende deze dingen, benaarstigt u, dat gij onbevlekt en onbestraffelijk van Hem bevonden moogt worden in vrede; 15 En acht de lankmoedigheid onzes Heeren voor zaligheid; gelijkerwijs ook onze geliefde broeder Paulus, naar de wijsheid, die hem gegeven is, ulieden geschreven heeft; 16 Gelijk ook in alle zendbrieven, daarin van deze dingen sprekende; in welke sommige dingen zwaar zijn om te verstaan, die de ongeleerde en onvaste mensen verdraaien, gelijk ook de andere Schriften, tot hun eigen verderf. 17 Gij dan, geliefden, zulks te voren wetende, wacht u, dat gij niet door de verleiding der gruwelijke mensen mede afgerukt wordt, en uitvalt van uw vastigheid; 18 Maar wast op in de genade en kennis van onzen Heere en Zaligmaker Jezus Christus. Hemzij de heerlijkheid, beide nu en in de dag der eeuwigheid.

I. De apostel, het einde van zijn tweeden brief naderende, begint dit laatste hoofdstuk met opgaaf van de reden en het doel, waarom hij ten tweeden male hun geschreven heeft, vers 1, 2.

II. Hij gaat voort met het noemen van een reden voor zijn schrijven van dezen tweeden brief, namelijk de komst van spotters, waarvan hij een tekening geeft, vers 3-7.

III. Hij onderwijst en bevestigt hen in het geloof aan de wederkomst van onzen Heere Jezus Christus ten oordeel, vers 8-10.

IV. Hij stelt hun voor ogen het nut en gebruik, dat de Christenen van die wederkomst van Christus behoren te hebben, en de ontbinding en vernieuwing van de dingen, die deze heerlijke wederkomst onzes Heeren zullen vergezellen, vers 11-18.

2 Petrus 3:1-2
Ten einde des te beter zijn doel te bereiken, waartoe hij dezen tweede brief geschreven heeft namelijk om zijn lezers de leerstellingen van het Evangelie gelovig en praktisch in herinnering te doen houden, gaat de apostel nu over tot:
1. Het te kennen geven van zijn bepaalde genegenheid en tederheid voor hen, door hen ***geliefden*** te noemen. Daardoor toonde hij, dat hij bij de godzaligheid broederlijke liefde voegde, waartoe hij hen, 1:7, ook aangemaand had. Dienaren moeten voorbeelden van liefde en toegenegenheid zijn, ook in hun leven en wandel.
2. Hij drukt oprechte liefde voor hen zowel als hartelijke belangstelling in hen uit, door dezelfde dingen, hoewel met andere woorden, te schrijven. Het is hun zeker en hem niet verdrietig over hetzelfde onderwerp te schrijven en hetzelfde doel na te jagen door de middelen, die het best daartoe kunnen dienen.
3. Ten einde hun de zaak aan te bevelen, zegt hij hun wat hij wenst, dat ze in gedachtenis moeten houden:

A. ***De woorden, die van de heilige profeten tevoren gesproken zijn,*** die Goddelijk geïnspireerd waren, verlicht en geheiligd door de Heilige Geest. Wanneer zij er acht op gaven, dat het verstand van deze mannenwas gezuiverd door de heiligende werking van dien Geest, zouden zij des te meer ontvankelijk zijn om te bewaren hetgeen door de heilige profeten van Godswege tot hen kwam.
B. Aan ons gebod, die des Heeren en Zaligmakers apostelen zijn. Daarom moeten de discipelen en dienstknechten van Christus achtslaan op hetgeen hun als de wil van hun Heere verklaard werd door degenen, die Hij gezonden had. Hetgeen God gesproken heeft door de profeten van het Oude Testament en Christus gebodenheeft door de apostelen van het Nieuwe, eist en verdient gestadig in gedachten gehouden te worden, en zij, die dat gedurig overpeinzen, ondervonden daarvan de levendmakende kracht. Door deze dingen wordt het gezuiverd verstand der Christenen opgewekt, opdat zij ijverig en levendig mogen zijn in het werk der heiligheid, en voortvarend en onbelemmerd op de weg ten hemel.

2 Petrus 3:3-7
Om ons te verlevendigen en aan te sporen tot een ernstig behartigen en rondweg erkennen van hetgeen God ons geopenbaard heeft door Zijn profeten en apostelen, wordt ons bekend gemaakt dat er spotters zullen komen, mensen die van de zonde en van de zaligheid spotbeelden zullen maken. De mensen zullen spotten met Gods weg tot zaligheid van zondaren door Jezus Christus, en dat zal zijn in het laatst der dagen, onder het Evangelie. Het kan ons zeker zeer vreemd toeschijnen, dat de Nieuw Testamentische bedeling van het verbond der genade, die geestelijk is en daardoor meer overeenkomstig Gods natuur dan het Oude Testament, zal belachelijk gemaakt en gesmaad worden. Maar de geestelijkheid en de eenvoud van de Nieuw Testamentische eredienst staan lijnrecht tegenover het vleselijk verstand van de mens, en daarop schijnt de wenk van de apostel te doelen, dat de spotters in het laatste der dagen talrijker en stouter zullen zijn dan ooit tevoren. Hoewel het in alle tijden zo geweest is, dat degenen, die naar het vlees geboren waren, vervolgen, lasterden en smaadden degenen, die naar de Geest geboren waren en wandelden, zal er toch in het laatst der dagen een meer dan gewone toeneming zijn in het verachten en vervolgen van de ware godzaligheid en van hen, die volharden in de zelfverloochening en voorzichtige wandel, welken het Evangelie voorschrijft. Dat wordt vermeld als iets, dat allen Christenen wèl bekend is, en waarop zij dus behoren te rekenen, ***opdat zij daardoor niet verrast en geschokt worden, alsof hun iets vreemds overkwam***. Om nu

te voorkomen dat deze ware Christenen zouden worden overmeesterd, wanneer ze door die spotters aangevallen werden, wordt ons gemeld:

I. Welke soort van mensen zij zijn. ***Zij wandelen naar hun eigen begeerlijkheden,*** zij volgen de ingeving en begeerten van hun eigen harten en hun bedorven vleselijke lusten, niet de voorschriften en regelen van de ware rede en een verlicht en goed-gevormd oordeel. Dat doen zij in geheel hun wandel, zij leven naar hun lusten en spreken naar hun welgevallen, niet alleen hun innerlijke mens is boos en tegen God vijandig, zoals de geest van iedere onwedergeborene is, Romeinen 8:7, afkerig van God, onwetend omtrent Hem, maar zij zijn tot zulk een trap van boosheid gestegen, dat zij openlijk uitspreken wat in hun hart is en in de harten van andere vleselijk-gezinden. Zij zeggen: *Onze tongen en onze krachten behoren ons, wie is heer over ons?* Wie zal ons tegenspreken of besturen, of ons ter verantwoording roepen van hetgeen wij zeggen en doen? En gelijk zij niet dulden, dat enige wet van God hun wandel zou besturen, zo kunnen zij het ook niet verdragen, dat de openbaring Gods hun zou voorschrijven wat zij te geloven hebben, zij zullen wandelen in hun eigen begeerlijkheden, maar ook hun eigen gedachten denken en hun eigen beginselen vormen, ook daarin zal hun eigen begeerlijkheid hun enige maatstaf zijn. Geen van deze volslagen vrijdenkers kan rusten alvorens hij zit in het gestoelte der spotters. Daaraan zult gij hen herkennen opdat gij des te beter tegen hen op uw hoede kunt zijn.

II. Wij worden zo vooruit gewaarschuwd, hoe ver zij zullen voortgaan, zij zullen beproeven ons te schokken en te doen wankelen, vooral in ons geloof aan de wederkomst van Christus. Spottend zullen zij vragen: ***Waar is de belofte Zijner toekomst?*** vers 4. Zonder deze zouden al de overige artikelen van het Christelijk geloof weinig te betekenen hebben, deze is de vervulling en het eindresultaat van al de andere. De beloofde Messias is gekomen, is vlees geworden en heeft onder ons gewoond, Hij is geheel en al dezelfde, die beloofd werd, en heeft alles voor ons gedaan wat tevoren daaromtrent voorzegd is. De vijanden van het Christendom hebben reeds van de aanvang af gepoogd dit alles omver te werpen, maar aangezien dat alles rustte op feiten, die reeds geschied waren en waarvan deze en de andere apostelen ons het meest-afdoende getuigenis hebben gegeven, is het te voorzien dat zij eindelijk het moede zullen worden om zich daartegen te kanten. ***Maar een zeer belangrijk artikel van ons geloof bleef nog onvervuld en rust alleen op een belofte, en dus zullen zij ons, tot het einde van deze bedeling, daarop aanvallen.***
Totdat onze Heere zal gekomen zijn, zullen zijzelven niet geloven dat Hij komen zal, ja, zij zullen lachen op de enkele vermelding van Zijn wederkomst en alles doen wat in hun vermogen is om hen belachelijk te maken, die daar ernstig aan geloven en daarop wachten. Laat ons daarom zien hoe het met deze zaak staat, zo aan de zijde der gelovigen als aan die der ontkenners. De gelovige verlangt niet alleen naar Christus' wederkomst, maar hij heeft voor die wederkomst een belofte, een belofte door Christus Zelf gedaan en dikwijls herhaald, een belofte, ontvangen en overgebracht door betrouwbare getuigen, en die op zekerheid gegrond is, en daarom is hij er zeker en ten volle van overtuigd dat Christus wederkomen zal.
Aan de andere zijde: deze spotters hopen dat Hij nooit wederkomt, en daarom doen zij al wat zij kunnen omdat zichzelven wijs te maken en anderen daarvan te overtuigen. Zij kunnen niet ontkennen dat er een belofte bestaat, en daarom belachen zij die belofte, hetgeen wijst op hoger trap van ongeloof en minachting. Waar is, zo vragen zij, de belofte Zijner toekomst?

III. Wij worden ook gewaarschuwd tegen de manier, waarop zij zullen redeneren, want terwijl zij lachen, zullen zij ook trachten bewijzen te leveren. Met dat doel voegen zij erbij: ***Want van dien dag dat de vaderen ontslapen zijn, blijven alle dingen alzo gelijk van het begin der schepping***, vers 4.
Dat is een listige, maar geen degelijke wijze van redeneren, zij is geschikt om indruk te maken op zwakke verstanden en vooral op slechte harten. Omdat niet haastelijk het oordeel over de boze daad geschiedt, daarom vleien zij zichzelven dat het nooit komen zal, en daarom is het hart van de kinderen der mensen in hen vol om kwaad te doen, Prediker 8:11. En daarom handelen zij, en trachten anderen over te halen om te handelen, zoals hier beschreven wordt, zij zeggen: ***De vaderen zijn allen ontslapen.*** Zij, aan wie de belofte gedaan is, zijn allen dood, en zij hebben er niets van gezien, ook is het niet waarschijnlijk dat er nu nog iets van komen zal, waarom zouden wij er ons dan over verontrusten? Indien er enige waarheid of zekerheid was in de belofte, waarvan gij spreekt, dan zouden wij er stellig reeds vroeger iets van gezien hebben, enig teken van Zijn komst, enige voorbereidende maatregelen, maar wij zien dat tot op dezen dag alle dingen blijven, zonder enige verandering, gelijk als van het begin der schepping. En omdat de wereld gedurende zoveel duizenden jaren geen verandering ondergaan heeft, zullen wij ons niet verontrusten alsof er ooit een einde aankomen zou. Zo voeren deze spotters hun bewijzen. Zij vrezen Hem noch Zijn oordelen, en besluiten dat Hij nooit doen zal wat Hij nog nooit gedaan heeft.

IV. Hier wordt de valsheid van hun redeneringen aangetoond. Terwijl zij vol vertrouwen zeggen, dat er van het begin der schepping nog nooit enige verandering gekomen is, brengt de apostel ons in herinnering welke verandering reeds heeft plaats gehad, die in zekeren zin gelijk staat met de verandering, welke wij geroepen worden te verwachten en waarnaar wij moeten uitzien, het verdrinken van de oude wereld ten tijde van Noach. Dat zagen deze spotters over het hoofd, daar rekenden zij niet mee. Hoewel zij dat konden weten, en het behoorden te weten, was het hun willens onbekend. vers 5, zij verkozen dat stilzwijgend voorbij te gaan alsof zij daarvan nooit iets gehoord hadden, indien zij het wisten, scheen het dat zij het niet in hun geheugen bewaarden, zij namen deze waarheid niet aan en waren er niet bekommerd over.
Het is moeilijk de mensen te overtuigen van hetgeen zij niet als waarheid willen aannemen, zij zijn in vele gevallen onwetend omdat zij onwetend willen zijn, en zij weten niet omdat zij geen behoefte gevoelen om te weten. Maar nooit mogende zondaars zich inbeelden, dat zulk een onwetendheid als verontschuldiging zal geldenvoor de zonden, die zij daarin bedrijven. Zij, die Christus kruisigden, wisten niet wie Hij was, indien zij het geweten hadden, dan zouden zij de Heere der heerlijkheid niet gekruisigd hebben, 1 Corinthiërs 2:8. Maar hoewel onwetend, waren zij toch niet onschuldig, hun onwetendheid zelf was zonde, opzettelijke en moedwillige zonde, en nooit kan de een zonde een verontschuldiging zijn voor de andere. Zo is het ook hier: hadden deze geweten hoe de vreeslijke wraak van God in een slag een gehele wereld van Goddeloze ellendelingen heeft verdelgd, dan zouden zij zeker niet gespot hebben met Zijn bedreigingen van een dergelijk verschrikkelijk oordeel. Maar zij waren willens onwetend, zij wisten niet wat God gedaan had, omdat zij niet gezind waren om het te weten. En daarom zullen wij voortgaan met kennis te nemen van hetgeen de apostel ons hier mededeelt, zowel betreffende de verwoesting van de oude wereld door het water, als omtrent de laatsten brand, die de tegenwoordige wereld wacht. Hij spreekt van het een als hetgeen God gedaan heeft, om ons te overtuigen en te bewegen om des te beter te geloven hetgeen komen zal.

1. Wij beginnen met hetgeen de apostel zegt aangaande de verwoesting, die reeds eenmaal over de wereld gekomen is, vers 5, 6. ***Door het woord Gods zijn de hemelen van overlang geweest, en de aarde uit het water en in het water bestaande. Door welke de wereld, die toen was, met het water van de zondvloed bedekt zijnde, vergaan is.***
Oorspronkelijk was de wereld anders ingericht, de wateren waren tijdens de schepping met de hoogste wijsheid en ten meesten zegen voor ons bedoeld. Een deel van de wateren was vergaderd boven het uitspansel, hier hemelen genoemd evenals in Genesis 1:8, en het andere deel was beneden het uitspansel in een plaats vergaderd, toen waren beide, de zee en het droge, geschikte woonplaats voor de kinderen der mensen. Maar nu, ten tijde van de algemenen zondvloed, is de toestand ingrijpend veranderd, de wateren, die God vroeger verdeeld had, aan elk deel zijn eigen behoorlijke plaats toewijzende, heeft Hij nu in zijn toorn, bijeen vergaderd op een hoop. Alle fonteinen des groten afgronds werden opengebroken, en de sluizen des hemels (de wolken) geopend, Genesis 7:11, tot de gehele aarde van het water overstroomd was, en er zelfs op de hoogste bergen geen droge plek overbleef, want die stonden nog vijftien ellen onder water, Genesis 7:20. Daardoor maakte Hij tegelijkertijd bekend Zijn geweldige macht en Zijn schrikwekkende toorn.
De wereld, die toen was, met het water van de zondvloed bedekt zijnde, verging, vers 6. Is dit geen verandering, en wel een zeer ontzagwekkende verandering? En daarbij moet opgemerkt worden, dat dit alles geschiedde door het woord van God, evenals door Zijn machtwoord de wereld eerst gemaakt en zo heerlijk en geschikt toebereid was, Heb. 11:3. *En God zei: daar zij een uitspansel* enz., Genesis 1:6, 7. Dat de wateren van onder de hemel in een plaats vergaderd worden enz., vers 9, 10. Hij spreekt en het is er, Psalm 33:9. Zo, zegt de apostel, bestond de wereld van overlang door het woord Gods, de hemelen zoals zij bij het begin der schepping waren, en de aarde uit het water en in het water bestaande. Niet alleen de eerste ordening van de wereld geschiedde door het woord Gods, maar evenzo de daarop volgende verwarring en verwoesting, zowel als de vernietiging van al haar bewoners, geschiedde door dat woord. Geen ander dan de God, die de hemelen uitgespannen en de grondslagen der aarde gelegd heeft, kan zulk een heerlijk bouwwerk met een slag verwoesten en teniet maken. Dat geschiedde door het woord Zijner kracht, en het geschiedde evenzeer naar het woord Zijner belofte. God had gezegd dat Hij de mens, alle vlees, van de aardbodem zou verdelgen, en dat Hij het doen zou door een watervloed over de aarde te brengen, Genesis 6:7, 13, 17. Dat was de verandering, welke God vroeger had tot stand gebracht en welke deze spotters over het hoofd zagen.

Nu beschouwen wij: 2. Wat de apostel zegt van de verwoestende verandering, die nu over de wereld komen zal. ***Maar de hemelen, die nu zijn, en de aarde zijn door hetzelfde woord als een schat weggelegd, en worden ten vure bewaard tegen de dag des oordeels en der verderving der Goddeloze mensen,*** vers 7. Hier hebben wij een ontzagwekkende voorstelling van de laatste ontbinding der wereld, en in deze zijn wij veel nauwer betrokken. De verwoesting, die over de wereld en hare bewoners kwam door de zondvloed, lezen en horen wij, wij denken er met belangstelling aan, hoewel wij hen, die daarbij omkwamen, niet gekend hebben, maar het oordeel, waarvan hier sprake is, moet nog komen en zal zeker komen, hoewel wij niet weten wanneer of over welk mensengeslacht. En daarom zijn wij niet zeker, en kunnen niet zeker zijn, dat het niet tijdens ons leven komt. Dit maakt een zeer groot verschil, alhoewel toegestemd moet worden dat die beide oordelen in alle andere opzichten aan elkaar gelijk zijn, is er dit grote onderscheid dat er enkelen waren, hoewel zeer weinigen, die

aan de zondvloed ontkwamen, maar niemand zal ontsnappen aan de wereldbrand. Daarenboven: in het eerste waren wij niet betrokken, maar wij kunnen niet met zekerheid zeggen dat we in het tweede onheil niet zullen delen. Te zien dat de gehele wereld, waartoe wij behoren, eensklaps verwoest wordt niet een enkel persoon, niet een bepaald geslacht, niet een volk (de drie afdelingen waarbij wij het meeste belang hebben) maar de gehele wereld plotseling te zien verzinken, en geen reddende ark, geen mogelijke weg om te ontkomen aan de algemene verdelging, dit maakt het grote onderscheid tussen de eerste ramp en hetgeen wij hebben te verwachten. De eerste is reeds voorbij en zal nooit meer herhaald worden, want God heeft uitdrukkelijk gezegd, dat nimmermeer een vloed de wereld zal verdelgen, Genesis 9:11-17. De andere is in aantocht, en komt zo zeker als de waarheid en de macht Gods zeker zijn. De een kwam trapsgewijze over de aarde en nam voor haar bewoners gedurende veertig dagen onverpoosd toe, alvorens aan hun bestaan een einde gemaakt werd, Genesis 7:12, 17. Deze zal over hen komen haastig en plotseling, 2 Petrus 2:1.

Daarbij, zoals reeds gezegd is, bij de eerste waren enkelen die ontkwamen, maar de aanstaande verwoesting der wereld zal volstrekt en algemeen zijn. Er zal geen deel, hoe klein ook, ontkomen aan de verterende vlammen, geen schuilplaats zal ergens voor de bewoners der aarde overblijven, geen enkelplekje in de gehele wereld, waar iemand veilig zal zijn. Derhalve, welke punten van verschil tussen deze beide gebeurtenissen ook kunnen aangewezen worden, de thans komende verwoesting is het verschrikkelijkste oordeel, dat denkbaar is. En dat de wereld reeds eenmaal verwoest is door een algemene overstroming, maakt het des te geloofwaardiger dat het nu zal geschieden door een alles verterende brand.

De spotters, die lachen om de wederkomst onzes Heeren ten gerichte, behoren dus in elk geval te bedenken, dat zo iets mogelijk is. Er wordt daaromtrent in Gods Woord niets meegedeeld, dat niet binnen het bereik van Gods macht ligt, en dus hoewel zij er mede blijven spotten, zullen zij ons daardoor niet in verlegenheid brengen. Wij zijn er ten volle van verzekerd, omdat Hij het gezegd heeft en wij staat maken kunnen op zijn belofte. Zij dwalen, niet wetende (ten minste niet gelovende) de Schriften of de kracht Gods.

Maar wij kennen beide en behoren op beide te steunen. Hetgeen Hij gezegd heeft en zeker waar maken zal, is dat de hemelen en de aarde welke nu zijn, die met welke wij in verbinding staan, die nu bloeien in al de schoonheid en regelmaat waarin wij ze kennen, die voor ons zo aangenaam en zo nuttig zijn, bewaard worden, niet om te zijn wat wereldsgezinde mensen zo gaarne zouden willen, schatten voor ons, maar wat God wil: bewaard in Zijn schatten, veilig geborgen en bewaard voor Zijn doeleinden. Dat volgt. Zij worden ten vure bewaard. Gods volgende oordelen zijn verschrikkelijker dan de voorafgaande, de oude wereld werd verwoest door water, deze wordt bewaard ten vure, dat op de laatsten dag alle Goddelozen verbranden zal.

En hoewel dat schijnt uitgesteld te worden, toch, wanneer deze Goddeloze wereld in stand gehouden wordt door het woord Gods, dan wordt ze alleen bewaard voor de wraak van Hem, wie de wrake toekomt, en die op de dag des gerichts met een Goddeloze wereld zal handelen overeenkomstig haar zonden, want die oordeelsdag is de dag der verderving der Goddeloze mensen. Zij, die nu spotten met de oordeelsdag, zullen ondervinden dat hij de dag van hun uiterste verwoesting, de dag der wrake, zal zijn. Zorgt derhalve er voor dat gij niet onder deze spotters behoort, trekt nooit in twijfel of die dag des Heeren wel komen zal, tracht met allen ernst gevonden te worden in Christus, opdat er een tijd van verkoeling en van verzoening voor u moge zijn op dezelfden dag, die der Goddeloze wereld wraak en verdelging brengt.

2 Petrus 3:8
De apostel gaat er met deze woorden toe over om de Christenen te onderrichten en te bevestigen in de waarheid van de wederkomst des Heeren. Hier kunnen wij opnieuw opmerken de tederheid en de liefde, waarmee hij hen aanspreekt, hen noemende geliefden. Hij gevoelde veel medelijdende belangstelling en een liefde vol welwillendheid voor de Goddeloze zondaren, die in een Goddelijke openbaring weigerden te geloven, maar hij had bijzondere hoogachting voor de ware gelovigen, en de in hen overgebleven onkunde en zwakheid maakt hem ijverig en spoort hem aan om hen getrouw te waarschuwen.
Merk hier op: I. De waarheid, welke de apostel bevestigt. ***Bij de Heere is een dag als duizend jaren, en duizend jaren als een dag.*** Hoewel er in de schatting der mensen een groot onderscheid is tussen een dag en een jaar, en nog veel groter verschil tussen een dag en duizend jaren, is daarin geen onderscheid voor God, die van eeuwigheid is, en voor wie geen opvolging bestaat, want alle dingen, de verleden, tegenwoordige en toekomende, staan altijd voor Hem, en een tijdruimte van duizend jaren maakt voor Hem niet zoveel uit als een dag of een uur voor ons.

II. De belangrijkheid van deze waarheid. Dit is het een ding, waarvan de apostel wil dat het ons niet onbekend zal zijn, een heilig ontzag en een eerbiedige vreze voor God zijn nodig om Hem te kunnen aanbidden en verheerlijken, en een sterk geloof in de onbegrijpelijke afstand tussen Hem en ons is zeer geschikt om die vreze des Heeren te doen ontstaan en te handhaven, die het beginsel van alle wijsheid is. Dit is een waarheid, die tot onzen vrede behoort, en daarom beijvert hij zich om te zorgen, dat zij niet voor onze ogen verborgen zij. In het oorspronkelijke staat letterlijk: *Laat deze een zaak niet voor uw ogen verborgen zijn.* Indien de mensen geen kennis van of geloof in de eeuwige God hebben, zijn zij zeer geneigd om Hem voor een van hun te houden. En hoe vreeslijk is het zich omtrent de eeuwigheid te bedriegen! Het is dus niet zeer gemakkelijk zulk een kennis omtrent God te verkrijgen als beslist noodzakelijk is.

2 Petrus 3:9-10
Hier wordt ons gezegd dat de Heere niet traag is, Hij stelt niet uit na de bepaalde tijd. Gelijk God de tijd hield, dien Hij vastgesteld had voor de verlossing van Israël uit Egypte (Exodus 12:31), zo zal Hij ook de tijd houden, die bepaald is voor het oordeel der wereld. Welk een onderscheid zien wij hier tussen de rekening die God maakt en die welke de mensen maken! De Godvrezenden zijn soms geneigd te denken dat God boven de bepaalden tijd vertraagt, dat is de tijd, dien zij hebben vastgesteld voor hun eigen verlossing of die der gemeente. Maar hun tijd is niet die van God, en Hij zal niet nalaten de tijd te houden, dien Hij bepaald heeft. Goddelozen durven God van schuldige traagheid betichten, alsof Hij de tijd liet voorbijgaan en de gedachte aan de wederkomst liet varen. Maar daartegenover verzekert de apostel ons:
I. Datgene, wat sommigen traagheid achten, is in werkelijkheid ***lankmoedigheid,*** en wel over ons. Hij geeft daardoor meer tijd aan Zijn volk, dat Hij verkoren heeft voor de grondlegging der wereld, omdat velen van hen nog niet bekeerd zijn. En zij, die reeds in een toestand van genade en gunst van Godverkeren, kunnen toenemen in kennis en heiligheid, overvloedig worden in goede werken, zich oefenen in geloof en geduld, doen en lijden hetgeen waartoe zij geroepen worden, en daardoor Gode heerlijkheid brengen en toenemen in hun geschiktheid voor de hemel. ***Want de Heere wil niet dat enigen verloren gaan, maar dat zij allen tot bekering komen.***
Merk hier op:

1. Bekering is volstrekt noodzakelijk voor zaligheid. *Zo gij u niet bekeert, zult gij vergaan,* Lukas 13:3, 5.
2. God heeft geen lust in de dood der zondaren, de straf der zondaren is een pijniging voor de schepselen, maar de barmhartige God schept er geen behagen in. En hoewel het voorname doel van Gods lankmoedigheid is het zegenen van hen, die Hij verkoren heeft tot zaligheid, door heiligmaking des Geestes en geloof in de waarheid, toch nodigen en roepen Zijn goedheid en zorgvuldigheid allen, over welken zij uitgestrekt worden. Indien dus mensen, wie Godgelegenheid tot bekering verlengt, zonder berouw voortgaan, zal Hij hen eenmaal des te gestrenger behandelen, hoewel de voorname reden waarom Hij Zijn komst niet verhaast, is dat Hij het getal Zijner uitverkorenen nog niet volledig gemaakt heeft. Veracht daarom het geduld en de lankmoedigheid Gods niet door u aan een ongoddelijke wandel over te geven, gaat niet stout en roekeloos op de weg der zondaren, zit niet zorgeloos neer in een staat van onbekeerdheid zonder berouw gelijk degenen die zeggen: *Mijn Heere vertoeft te komen,* Mattheus 24:28, want dan zal zijn komst u verrassen, want:

II. ***De dag des Heeren zal komen als een dief in de nacht,*** vers 10.
Merk hier op:
1. De zekerheid van de dag des Heeren, hoewel het nu reeds meer dan zestien eeuwen geleden is, dat deze brief geschreven werd, en die dag nog niet gekomen is, toch zal Hij zeker komen. God heeft een dag gesteld, waarop Hij de wereld rechtvaardig oordelen zal, en Hij zal de bepaling houden. Het is de mensen gezet, eenmaal te sterven en daarna het oordeel, Heb. 9:27. Weest daarom in uw harten overtuigd dat de dag des Heeren gewis komen zal en gij dan zeker geroepen zult worden rekenschap te geven van al wat gij in het lichaam gedaan hebt, hetzij goed, hetzij kwaad. Laat dus uw zuivere wandel voor God en het gewoon-strenge oordeel over uzelven getuigenis geven van uw vast geloof in het toekomend oordeel, want velen leven alsof zij nooit geroepen zullen worden om rekenschap af te leggen.

2. De plotselinge komst van die dag. Hij zal komen als een dief in de nacht, op een tijd wanneer de mensen slapend en zeker zijn, en er niet aan denken om de dag des Heeren te verwachten, evenmin als de mensen in de donkere en stille nacht, terwijl zij gerust slapen, denken aan de dief die inbreekt. Te middernacht geschiedde een geroep: *Ziet, de Bruidegom komt!* Mattheus 25:6, en toen sliepen niet alleen de dwaze maagden, maar ook de wijze. De Heere zal komen op de dag, waarop men niet naar Hem uitziet, en een uur, waarin men Hem niet verwacht. De tijd, dien de mensen voor het minst-geschikt en voor het onwaarschijnlijkst houden, waarin zij dus het meest zeker zich gevoelen, zal de tijd van des Heeren wederkomst zijn.
Laat ons dus zorg dragen, dat wij in onze gedachten en voorstellingen dien dag niet als ver van ons beschouwen, integendeel het er voor houden dat die waarschijnlijk het dichtst bij is, naarmate een Goddeloze wereld hem verschuift.

3. De plechtigheid van deze komst.
A. ***De hemelen zullen met een gedruis voorbijgaan.*** De zichtbare hemelen, als niet instaat om te blijven wanneer de Heere in zijn heerlijkheid komt, zullen voorbijgaan, zij zullen een machtige verandering ondergaan, en dat zal plotseling geschieden en met zulk een gedruis als het breken en in elkaar storten van zulk een groots gebouw noodzakelijk moet veroorzaken.
B. De elementen zullen branden en vergaan. Bij de wederkomst des Heeren zal het niet alleen rondom Hem zeer stormen, zodat de hemelen als in een machtigen,

ontzettende wervelwind zullen voorbijgaan, maar vuur zal voor Zijn aangezicht heengaan, dat de elementen versmelten zal, waaruit deze schepping is samengesteld.
C. ***De aarde en de werken die daarin zijn zullen verbranden.*** De aarde met hare bewoners en al haar werken, zowel van natuur als van kunst, zullen verwoest worden. De deftige paleizen en tuinen, en al de begeerlijke dingen, waarin wereldsgezinde mensen hun geluk zoeken en stellen, zullen alle verbranden, alle schepselen, die God gemaakt heeft, en al de werken der mensen ondergaan hetzelfde lot, alle moeten in het vuur. Dat zal een verterend vuur zijn voor al de onreinheid, welke de zonde in de wereld gebracht heeft, hoewel het een louterend vuur zal zijn voor de werken van Gods handen, opdat de spiegel der schepping helderder er uit te voorschijn kome en de heiligen daarin des te beter de heerlijkheid des Heeren mogen zien.
En wie ziet nu niet duidelijk het onderscheid tussen de eerste en de tweede komst van Christus! Toch wordt die eerste genoemd de grote en vreeslijke dag des Heeren, Maleachi 4:5. Hoe veel vreselijker moet dan Zijn komst ten oordeel wel zijn! Laat ons zo wijs zijn dat wij er ons toe voorbereiden, opdat hij voor ons geen dag van wraak en verwoesting zij! O wat zal er van ons worden, wanneer wij onze zinnen op het aardse zetten en dat tot ons deel verkiezen, hoewel het alles zal verbranden! Ziet daarom uit naar en verzekert u van iets beters dan deze zichtbare wereld, die brandende zal vergaan.

2 Petrus 3:11-18
De apostel, na de Christenen onderwezen te hebben in de leer van Christus' wederkomst:
I. Neemt daaruit aanleiding om hen ***te vermanen tot reinheid en godzaligheid in geheel hun wandel.*** Alle waarheden, die in de Schrift geopenbaard zijn, moeten aan gewend worden tot ons toenemen in praktische godzaligheid, indien onze kennis die vrucht niet draagt, worden wij er niet beter door. *Indien gij deze dingen weet, zalig zijt gij zo gij ze doet.* Dus ziende dat deze dingen alle vergaan, hoe heilig behoren wij te zijn! Wij, die daarvan verzekerd zijn, moeten afstand doen van en sterven aan de zonde, die de gehele zichtbare schepping zo heeft bevlekt en verdorven, dat haar verbranding noodzakelijk geworden is. Alles wat tot nut des mensen geschapen was, is aan de ijdelheid onderworpen door de zonde des mensen, en indien de zonde des mensen de zichtbare hemelen en de elementen der aarde gebracht heeft onder een vloek, waarvan zij zonder zulk een oplossing niet kunnen bevrijd worden, welk een afschuwelijk kwaad moet de zonde dan wel zijn en hoe diep behoren wij haar te haten. En voor zover deze verbranding de weg is om de hemelen en de aarde in hun oorspronkelijke schoonheid en voortreffelijkheid te herstellen: hoe rein en heilig behoren wij dan te zijn, ten einde geschikt te worden voor dien nieuwen hemel en die nieuwe aarde, in dewelke gerechtigheid woont!
Het is een zeer besliste en alles-omvattende heiligheid, waartoe hij vermaant, die niet tevreden is met een lagere trap, maar er naar tracht om meer te zijn dan hetgeen gewoonlijk bereikt wordt, heilig in Gods huis en in ons eigen huis, in onze verering van God en onzen omgang met de mensen. Al onze wandel, met hoog en laag, rijk en arm, goeden en kwaden, vrienden en vijanden, moet heilig zijn. Wij moeten ons zelven onbesmet bewaren van de wereld, in al onze wandel. Wij moeten volmaakt zijn in heiligheid in de vreze Gods, en in al onze liefde tot God. Wij moeten ons oefenen in de godzaligheid in alle opzichten, op God vertrouwende en ons alleen in God verheugende, die dezelfde blijft wanneer de gehele schepping zal voorbijgegaan zijn, ons wijden aan de dienst van God en de verheerlijking Gods bedoelende, die eeuwig blijft, ook wanneer alles, waarin wereldse mensen zich verlustigen, zal vergaan zijn.

De dingen, die wij nu zien, zullen binnen kort voorbijgaan en niet meer dezelfde zijn als nu, laat ons daarom uitzien naar hetgeen blijvend is, en, hoewel nog niet onder ons bereik, toch zeker en niet veraf. Dit verwachten van de dag Gods is een van de dingen, welke de apostel ons aanraadt ten einde uitnemend te zijn in heilige wandel en Godzaligheid.
Verwacht de dag Gods als een dag, die zeker komen zal en waarnaar gij ernstig verlangt. Naar de komst van de dag Gods moet ieder Christen van harte verlangen en er op hopen, want die is de dag, waarop Christus verschijnen zal in de heerlijkheid des Vaders, en Zijn Goddelijkheid en Godheid zal bewijzen aan allen, die Hem voor een bloot mens hielden. Naar de eerste komst van onzen Heere Jezus Christus, toen Hij verscheen in de gestalte van een dienstknecht, wachtte en verlangde het volk Gods ernstig, toen kwam Hij ter vertroosting van Israël, Lukas 2:25. Hoe veel te meer behoren zij met ernst en verlangen Zijn wederkomst te verwachten, die de dag van hun volkomen verlossing en van Zijn heerlijkste openbaring zijn zal! Dan zal Hij komen om wonderlijk te zijn in al zijn heiligen en verheerlijkt te worden in allen, die in Hem geloven.
Het kan voor de goddelozen niet anders dan vreeslijk en schrikwekkend zijn, te zien dat de zichtbare hemelen verbranden en de elementen versmelten, maar voor de gelovigen, voor wie het geloof een bewijs is der dingen die men niet ziet, is het een blijdschap in de hoop op heerlijker hemelen, nadat deze door het louterend vuur gegaan zijn, dat alle onreinheid uit de zichtbare schepping zal weg zuiveren.

Merk hier op:
1. Wat de ware Christenen verwachten: ***nieuwe hemelen en een nieuwe aarde***, in welke veel meer van de wijsheid, kracht en goedheid van onze grote God en Zaligmaker Jezus Christus klaar zal ontdekt worden dan wij instaat zijn te bespeuren in hetgeen wij nu zien, want in deze nieuwe hemelen en aarde, bevrijd van de ijdelheid waaraan de vorige onderworpen waren en die door de zonde bezoedeld waren, zal enkel gerechtigheid wonen. Deze zullen de woonstede zijn van de rechtvaardigen, die enkel gerechtigheid doen en verlost zijn van de macht en de besmetting der zonde, al de Goddelozen zullen ter helle varen, dezen alleen, die bekleed zijn met de gerechtigheid van Christus en geheiligd door de Heilige Geest, zullen toegelaten worden om in die heilige plaats te wonen.
2. ***De grond en het fondament voor deze verwachting en hope is de belofte Gods.*** Verwachten iets, wat God niet beloofd heeft, is onderstelling, maar wanneer onze verwachting steunt op zijn belofte, zowel wat betreft de dingen, die wij verwachten, als de tijd en de wijze, waarop zij komen zullen, dan kunnen wij geen teleurstelling ondervinden, want Hij, die het beloofd heeft, is getrouw. Zorgt daarom er voor dat gij al uw verwachting van de grote dingen, die komende zijn, regelt en aanvuurt naar het Woord Gods, en, voor zover de nieuwe hemelen en de nieuwe aarde betreft, verwacht die op de wijze als God heeft vergund en voorgeschreven in het deel der Schrift, dat wij thans besproken hebben en in Jesaja 65:17 en Jesaja 66:22, aan welke plaatsen de apostel blijkbaar gedacht heeft toen hij dit schreef.

II. In vers 11 wekt hij op tot heiligheid door de beschouwing van de waarheid, dat deze dingen alle zullen vergaan, in vers 14 herhaalt hij zijn vermaning met de opmerking, dat ***zij zullen vernieuwd worden.*** U verwacht de dag Gods, waarop onze Heere Jezus Christus zal verschijnen in Zijn heerlijke majesteit, en deze hemelen en aarde zullen vergaan en versmelten, maar zij worden gereinigd en gezuiverd, zij zullen hersteld en herbouwd worden, bereidt u daarop dus voor. Het is van groot belang voor

u te weten in welke toestand gij zult zijn, wanneer de Rechter van de gehele wereld zal verschijnen om de mensen te oordelen en hun lot voor alle eeuwigheid te bepalen. Van deze rechtspraak is geen hoger beroep, het vonnis, dat deze grote Rechter vellen zal, is niet voor herziening vatbaar, daarom bereidt u om te verschijnen voor de rechterstoel van Christus.

1. Dat ge van Hem bevonden moogt worden in vrede, in een toestand van vrede en verzoening met God door Christus, in wie God was de wereld met Zichzelven verzoenende. Allen, die buiten Christus zijn, verkeren in een staat van vijandschap, en verwerpen de Heere en Zijn gezalfde en stellen zich tegen hen, en zullen daarom gestraft worden met eeuwigdurende verwerping uit de tegenwoordigheid des Heeren en de heerlijkheid Zijner macht. Alleen zij, die vergeving van hun zonden verkregen hebben en wier vrede met God gesloten is, zijn zalig en gelukkig, jaagt daarom de vrede na met allen.
A. Vrede met God door onzen Heere Jezus Christus.
B. Vrede in ons eigen geweten, door de Geest der genade, getuigende met onzen geest dat wij kinderen Gods zijn.
C. Vrede met de mensen, door het bezit van een kalme en vredelievende gezindheid, waardoor de gelijkenis met onzen gezegenden Zaligmaker wordt gewerkt.

2. Dat gij van Christus moogt bevonden worden onbevlekt en onbestraffelijk. Jaagt de heiligheid na zowel als de vrede, en dat wel onbevlekt en volmaakt. Niet alleen moeten wij zorg dragen, dat de mensen geen vlekken aan ons vinden, maar wij moeten door Christus vlekkeloos bevonden worden, wij moeten alles aanwenden om tot vlekkeloze en volstrekte volmaaktheid te komen. Christenen moeten volmaakt worden in heiligheid, opdat zij niet enkel onberispelijk mogen zijn voor de mensen, maar ook voor het aangezicht Gods, en daartoe wordt de grootste naarstigheid en ijver vereist, hij, die dit werk slap verricht, zal nooit zijn doel bereiken. Verwacht nooit op dien dag door God in vrede gevonden te worden, wanneer gij op dezen uw dag traag en nalatig zijt.
Thans moeten wij het werk volbrengen, dat ons opgedragen is. In de dag des Heeren zal alleen de naarstige Christen de gelukkige Christen zijn. Onze Heere zal haastig tot ons komen, of spoedig ons tot zich roepen, en zoudt gij dan door Hem ledig bevonden willen worden? Herinnert u dat een vloek uitgesproken is over hen, die het werk des Heeren nalatig doen. De hemel zal een voldoende beloning zijn voor al uw vlijt en werk, laat ons daarom moeite verdragen en ijverig zijn in het werk onzes Heeren, Hij zal ons zeker belonen indien wij ijverig zijn in het ons opgedragen werk; wees dus naarstig ***en acht de lankmoedigheid onzes Heeren voor zaligheid.*** Vertoeft uw Heere om te komen? Denkt niet dat dit is om u meer tijd te geven voor de bevrediging van uw begeerlijkheden, Hij geeft u gelegenheid tot bekering en tot uitwerking van uw zaligheid. Zijn schijnbare vertraging spruit niet voort uit gebrek aan medelijden met Zijn lijdende dienstknechten, ook wordt er geen aanmoediging aan de wereld der Goddelozen mee bedoeld, maar ze strekt om de mensen tijd te laten om zich voor de eeuwigheid voor te bereiden.
Leert daarom een recht gebruik te maken van de lankmoedigheid des Heeren, waardoor Hij totnogtoe Zijn wederkomst verdaagt. Jaagt de vrede na en de heiligmaking, anders zal Zijn komst vreeslijk voor u zijn.

3. Aangezien het voor de mens moeilijk is misbruik van Gods lankmoedigheid te vermijden, en ten einde ons in het rechte gebruik daarvan te onderrichten, herinnert de

apostel, dat ook Paulus de mensen bestuurt tot hetzelfde goede gebruik van de Goddelijke lankmoedigheid, opdat in de mond, of door de pen van twee apostelen de waarheid moge bevestigd worden.
En wij kunnen hierbij opmerken met hoeveel achting en toegenegenheid hij spreekt over hem, die hem vroeger in het openbaar weerstond en scherp bestrafte. Wanneer een rechtvaardig man een waarlijk Godvrezende bestraft, zal hem dat in dank afgenomen worden, zijn bestraffing zal als uitnemende olie zijn, die de Godvrezende verzacht en zegent nadat hij kwaad bedreven heeft. Hoe eervol vermeldt deze apostel der besnijdenis dezelfden man, die hem openlijk, in tegenwoordigheid van allen had berispt, omdat hij niet oprecht wandelde overeenkomstig de waarheid van het Evangelie.
A. Hij noemt hem ***broeder,*** waarmee hij niet alleen bedoelt dat ***Paulus*** een mede-Christen is, in de zin waarin dit woord gebruikt wordt in1 Thessalonicenzen 5:27, of een mede-prediker, op de wijze waarop Paulus zijn geliefde Timotheüs broeder noemt in Colossenzen 1:1, maar een medeapostel, iemand, die evenals hij, van Christus Zelf en onmiddellijk de opdracht had ontvangen om het Evangelie aan alle plaatsen te verkondigen en onder alle volken te verbreiden. Hoewel vele valse leraren Paulus' apostelschap ontkenden, erkent Petrus dat hij een apostel is.
B. Hij noemt hem geliefd, en daar zij waarlijk beiden tot hetzelfde doel afgevaardigd en in de dienst van dezelfde Heere verenigd waren, zou het ook zeer onbehoorlijk geweest zijn indien zij niet verenigd waren door wederzijdse liefde, om elkaar de handen te sterken, wederkerig begerig naar en zich verheugende in de goeden uitslag van elkanders werk.
C. Hij noemt Paulus als iemand, ***wie een buitengewone mate van wijsheid gegeven is.*** Paulus was een man van uitnemende kennis in de verborgenheden van het Evangelie, en ook in deze hoedanigheid, zomin als in enige andere, was hij minder dan de overige apostelen. Hoe wenselijk is het dat zij, die het Evangelie verkondigen, elkaar behandelen volgens het hier door Petrus gegeven voorbeeld. Het is voorzeker hun plicht, door geschikte middelen te trachten, alle vooroordelen te voorkomen of uit de weg te ruimen, die de nuttigheid der dienaren kunnen belemmeren, en in de geest van de gemeente de achting en het ontzag voor haar dienaren te wekken en aan te kweken, waardoor zij in hun werk kunnen slagen.

Laat ons verder hierbij opmerken:
a. Er wordt gezegd, dat de uitnemende wijsheid, die Paulus bezat, hem gegeven was. Het verstand en de kennis, die iemand bevoegd maken om te prediken, zijn een gave Gods. Wij moeten naar kennis zoeken en arbeiden om verstand te krijgen, in hope dat zij ons van boven gegeven zullen worden, terwijl wij ijverig zijn in pogingen om ze te verwerven.
b. De apostel geeft de mensen naar de mate, waarin hij van God ontvangen heeft. Hij tracht anderen te leiden, zover als hij zelf geleid is in de kennis van de verborgenheden des Evangelies. Hij spreekt niet waanwijs over dingen, die hij niet gezien heeft of waarvan hij niet ten volle verzekerd is, en hij laat niet na de vollen raad Gods te verkondigen, Handelingen 20:27.
c. De brieven, die geschreven werden door de apostel der heidenen en gericht waren aan de heidenen, die in Christus geloofden, zijn evengoed bestemd voor het onderwijs en de stichting van de Joden, die tot het geloof in Christus gebracht waren. Algemeen houdt men het er voor dat de apostel hier doelt op hetgeen de brief aan de Romeinen bevat, Hoofdstuk 2:4, hoewel in al de brieven van Paulus een en ander te vinden is, dat sluit met hetgeen in dit en in het vorige hoofdstuk gezegd is. Het kan niemand

vreemd voorkomen, dat zij, die gezamenlijk hetzelfde doel beoogden, in hun brieven op dezelfde wijze over de dingen handelen. De apostel Petrus gaat echter verder en zegt ons dat in deze dingen, die wij in de brieven van Paulus vinden, sommige dingen zijn zwaar om te verstaan. Onder de verscheidenheid van onderwerpen, die in de Heilige Schrift behandeld worden, zijn sommige niet gemakkelijk te verstaan, door hun eigen duisterheid, zoals bijvoorbeeld de profetieën, anderen kunnen moeilijk verstaan worden door hun verhevenheid en fijnheid, zoals de mystieke leerstellingen, en andere zijn zwaar te verstaan door de zwakheid van het menselijk verstand, zoals de dingen van de Geest Gods, 1 Corinthiërs 2:14. En die worden door de ongeleerde en onvaste mensen verdraaid, want zij draaien en martelen de Schriften, en laten ze zeggen hetgeen de Heilige Geest niet bedoelde. Zij, die niet goed onderwezen en bevestigd zijn in de waarheid, lopen groot gevaar van het Woord Gods te verdraaien. Zij, die het van de Vader gehoord en geleerd hebben, zijn het best verzekerd tegen misverstand en verkeerde toepassing van enig deel van Gods Woord, en waar een Goddelijke macht is, zowel om de mensen te bevestigen als om hen te onderwijzen in de Goddelijke waarheid, daar is men in waarheid verzekerd tegen het vervallen in dwaling. Hoe groot die zegen is, leren wijdoor te letten op het noodlottig gevolg van de dwalingen, waarin ongeleerde en onvaste mensen vallen, tot hun eigen verderf. Dwalingen, vooral omtrent de heiligheid en rechtvaardigheid Gods, zijn uiterst verderfelijk voor menigten van mensen. Laat ons daarom ernstig bidden dat de Geest Gods ons in de waarheid leide, opdat wij die mogen kennen gelijk zij is in Jezus, en dat onze harten versterkt worden in de genade, opdat wij standvastig en onbeweeglijk mogen zijn, zelfs in de stormachtigste tijden, wanneer anderen door allerlei wind van leer bewogen worden.

III. De apostel geeft hun in verzen 17 en 18 een waarschuwing.
1. Hij wijst er op dat de kennis, die wij van deze dingen hebben, ons zeer waakzaam moet maken en wel tegen een tweeledig gevaar, vers 17.
A. Wij zijn in groot gevaar van verleid en van de waarheid afgerukt te worden. ***De ongeleerde en onvaste mensen, die zeer talrijk zijn, verdraaien over het algemeen de Schrift.*** Velen, die de Schrift hebben en haar lezen, verstaan niet hetgeen zij lezen, en zeer velen van hen, die een recht verstand van de zin en de bedoeling des Woords hebben, zijn niet bevestigd in het geloof aan de waarheid. Dezen zijn allen vatbaar om in dwaling te vallen. Weinigen komen tot de kennis en de erkentenis van het leerstellig Christendom, en nog minderen komen op de weg der praktische godzaligheid, de enge weg, die alleen ten leven leidt. Er behoort veel zelfverloochening en mistrouwen van ons zelven toe en veelonderwerping aan onze grote profeet Christus Jezus, om de waarheden van het Evangelie van harte aan te nemen, en daarom zijn wij in groot gevaar van ze te verwerpen.

B. Wij zijn in groot gevaar door zulke verleiding, want:
a. Wanneer wij van de waarheid afgerukt worden, worden wij daardoor afgevoerd van de weg naar de ware gelukzaligheid, en geleid op het pad des verderfs. Wanneer de mensen het Woord Gods verderven, bewerken zij daardoor slechts hun eigen ondergang.
b. Mensen, die het Woord Gods verdraaien, vallen daardoor in de verleiding der gruwelijke mensen, mensen zonder wet, die zichzelven geen beperking zetten, zijn een soort van vrijdenkers, welken de psalmist verfoeit, Psalm 119:113: *Ik haat de kwade ranken, maar heb uwe wet lief.* Alle denkbeelden en gedachten van mensen, welke niet overeenstemmen met de wet van God en door haar geoorloofd zijn, worden door

de gelovigen ontkend en gehaat, zij zijn de overleggingen en raadslagen der Goddelozen, die Gods wet verloochend hebben. En wanneer wij het oor lenen aan hun voorstellingen, zullen wij spoedig hun praktijken navolgen.
c. Zij, die door dwaling afgeleid worden, vallen uit hun vastigheid. Zij zijn geheel onbeschermd en onvast, zij hebben geen steunpunt maar verkeren in de grootste onzekerheid, gelijk de baren der zee door de wind op en neer geworpen. Het is daarom van het grootste belang op onze hoede te zijn, want het gevaar is groot.

2. De apostel wijst ons aan wat wij te doen hebben, ten einde te voorkomen dat wij afgeleid worden, vers 18.
A. ***Wij moeten opwassen in de genade.*** In het begin van de brief heeft hij ons vermaand omde een genade bij de andere te voegen, hier wekt hij ons op om op te wassen in alle genade, in geloof en deugd, en kennis. Hoe sterker de genade in ons is, des te vaster zullen wij in de waarheid staan.
B. Wij moeten groeien in de kennis van onzen Heere en Zaligmaker Jezus Christus. Gaat voort de Heere te kennen. Doe moeite om Hem duidelijker en vollediger te kennen, ommeer van Christus te weten, om het te weten tot het rechte oogmerk, om Hem meer te gelijken en Hem vuriger lief te hebben. Dat is de kennis van Christus, waarna de apostel Paulus jaagde en die hij begeerde te grijpen, Filippenzen 3:10.
Zulk een kennis van Christus' die ons aan Hem gelijkvormig maakt en Hem dierbaarder aan ons hart doet zijn, kan niet nalaten ons van groot nut te zijn en ons voor uitvallen te bewaren in tijden van algemenen afval.
En zij, die de uitwerking ondervinden van deze kennis van de Heere en Zaligmaker Jezus Christus, door zulke genade van Hem te ontvangen, zullen Hem dankzegging en prijs brengen, en instemmen met het woord des apostels: ***Hem zij de heerlijkheid, beide nu en in de dag der eeuwigheid. Amen.***